

*Robert Rozwałka
& Jadwiga Stachowicz*

**Katalog pajaków (Araneae)
województwa lubelskiego**

KATALOG PAJĄKÓW (ARANEAE)

WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Robert Rozwałka & Jadwiga Stachowicz

KATALOG PAJĄKÓW (ARANEAE)
WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

 Wydawnictwo Naukowe
UKSW

Warszawa 2021

Recenzenci: prof. dr hab. Wanda Wesołowska & dr hab. Jerzy Romanowski
Opracowanie graficzne i projekt okładki: Robert Rozwałka
Fotografia na okładce © Renata Witkowska
Projekt typograficzny, skład, łamanie, okładka: Renata Witkowska

© R. Rozwałka¹ & J. Stachowicz², Warszawa 2021
© Copyright by Wydawnictwo Naukowe UKSW, Warszawa 2021

Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie
01-815 Warszawa, ul. Dewajtis 5, tel. 22 561 89 23, e-mail: wydawnictwo@uksw.edu.pl
www.wydawnictwo.uksw.edu.pl

eISBN 978-83-8090-986-1

Złożone czcionką: Adobe Jenson Pro

¹ Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Wydział Biologii i Nauk o Środowisku
² Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, Wydział Nauk o Żywności i Biotechnologii

SPIS TREŚCI

I.		
WSTĘP		7
2.		
PRZEGLĄD GATUNKÓW		19
3.		
CZERWONA LISTA PAJĄKÓW (ARANEAE) WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO		185
4.		
PAJĄKI PARKÓW NARODOWYCH WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO		187
5.		
PODSUMOWANIE		188
6.		
MAPY ROZMIESZCZENIA		190
7.		
BIBLIOGRAFIA		258
8.		
INDEKS		265

I. WSTĘP

Województwo lubelskie w obecnych granicach, jest trzecim pod względem wielkości w Polsce. Obejmuje obszar 25 122,5 km², czyli około 8% terytorium kraju. W jego skład wchodzi część Niziny Południowopodlaskiej, Polesie Zachodnie i część Polesia Wołyńskiego (po Bug), Wyżyna Lubelska, większość polskiego Roztocza oraz fragment Wyżyny Wołyńskiej i skraj Kotliny Sandomierskiej (Kondracki 2011). To zróżnicowanie geograficzne, znajduje również odzwierciedlenie w bogactwie siedlisk przyrodniczych, które obejmuje cały przekrój środowisk, od muraw kserotermicznych po torfowiska wysokie i od ubogich borów sosnowych po lasy o charakterze górskim. Według podziału na krainy geograficzne przyjętego w Katalogu Fauny Polski (PWN), teren województwa obejmuje kilka jednostek: południowy fragment Niziny Mazowieckiej, południową część Podlasia, prawie całą Wyżynę Lubelską i całe Roztocze oraz północny fragment Kotliny Sandomierskiej i Wyżyny Małopolskiej (Mapa 1, Tabela 2). Z powodu dużej różnorodności siedlisk i środowisk, jak również ich przenikania się i nakładania, teren województwa charakteryzuje duże zróżnicowanie świata zwierzęcego, w tym również pająków (Araneae).

Obszar obecnego województwa lubelskiego przez wiele lat był „białą plamą”, jeśli chodzi o znajomość araneo-fauny. W drugiej połowie XIX wieku, gdy pojawiły się pierwsze opracowania pająków Polski południowej (Jachno 1872, Kulczyński 1876, 1881, 1882, Nowicki 1867, 1868, 1869, 1870, 1874, Wajgiel 1867, 1874), centralnej (Taczanowski 1866, 1867), północnej – cykl prac Mengego (1850-1879) czy zachodniej (Fickert 1875, 1876, Lebert 1875), tereny wschodniej Polski pozostawały zupełnie niezbadane, a często – z uwagi na ówczesne uwarunkowania geopolityczne – niedostępne. Jedynie publikacja Nowickiego (1870) oraz odwołujące się do niej prace Wajgla (1874) i Kulczyńskiego (1884) wymieniają około 30 gatunków pająków z południowej części Roztocza, które leżało częściowo w zaborze austriackim i było osiągalne dla badaczy z Krakowa czy Lwowa. Po odzyskaniu niepodległości, w okresie międzywojennym, Minkiewicz (1934) omawiając pokarm pasożytujących na pająkach błonkówek z rodziny Pompilidae, podał z okolic Kazimierza Dolnego i Lublina pierwsze informacje o tej grupie stawonogów z Wyżyny Lubelskiej. Po II wojnie światowej obszary wchodzące w skład obecnego województwa lubelskiego, nadal były rzadko odwiedzane przez arachnologów. Z powyższych powodów, Roztocze i Wyżyna Lubelska w Katalogu Fauny Polski (Prószyński & Staręga 1971) są najslabiej zbadanymi krainami. W następnych latach ten stan uległ stopniowej poprawie, głównie dzięki publikacjom Staręgi (1972, 1974, 1978, 1984) oraz Puzskara (1981, 1983), ale dopiero intensyfikacja badań pod koniec XX i na początku XXI (Rozwałka 1995, 1996a, 1997, 2000, 2004, 2006a-d, 2007a-e, 2009a-b, Stańska i in. 2002, Staręga 2000), znacząco poprawiła stan wiedzy. Ponadto informacje o pojedynczych gatunkach pająków zamieszczano także w pracach poświęconych innym obszarom kraju (np. Hajdamowicz i in. 2003, Hajdamowicz 2006, Hajdamowicz & Stańska 2006, Rozwałka i in. 2014a, Rozwałka & Stachowicz 2015, Stańska 2001, Staręga 1988, 1996a, 2003 i wiele innych).

Obecnie teren województwa lubelskiego można zaliczyć do dobrze zbadanych, ale duże rozproszenie danych bibliograficznych utrudnia precyzyjną ocenę zróżnicowania araneofauny. Skłoniło to autorów do sporządzenia niniejszego opracowania, które podsumowuje wiedzę o rozmieszczeniu pająków (Araneae) występujących na terenie województwa lubelskiego, stanowiąc jednocześnie punkt wyjścia do różnych analiz. Ponadto takie opracowanie umożliwia łatwy dostęp i syntezę wiadomości, np. dotyczących obszarów szczególnie cennych przyrodniczo.

Informacje o preferencjach środowiskowo-siedliskowych zestawiono zarówno w oparciu o wyniki własnych, wieloletnich badań i obserwacji, jak również dane z literatury. Należy jednak zawsze pamiętać, że środowisko przyrodnicze jest złożonym układem, w którym znaczenie poszczególnych elementów jest często dla nas niewidoczne lub niedoceniane. Stąd danych o preferencjach nie należy traktować bezkrytycznie, gdyż każdy zapewne w swojej praktyce zetknął się z sytuacją, że niektóre gatunki były obecne w miejscu gdzie się ich nie spodziewano, oraz sytuacje odwrotne – gdy pozornie typowego mieszkańca nie udało się stwierdzić. Ta uwaga dotyczy szczególnie rozproszonych środowisk o charakterze wyspowym, np. muraw kserotermicznych, torfowisk, ale również kęp zadrzewień śródpolnych lub enklaw polnych w lasach, gdzie można się spotkać czasami z bardzo nietypowym składem gatunkowym. Wpływ na to ma ograniczony areal takich „wysp”, ich izolacja przestrzenna, oddziaływanie środowisk sąsiadujących oraz zdolności dyspersyjne i mobilność poszczególnych gatunków. Ponadto wiele pająków, w szczególności przedstawicieli rodziny Linyphiidae, jest częstymi aeronautami, stąd pojedyncze osobniki bywają spotykane w bardzo różnych środowiskach, często znacznie odbiegających od ich typowego biotopu.

Przy zestawianiu źródeł bibliograficznych pominięto niemal w całości dane z Wykazu Krytycznego Pająków Polski (Staręga 1983). Zmieszczona w tym opracowaniu lista gatunków była ułożona według obowiązującego w latach 1975-1998 podziału administracyjnego na 49 województw, ale bez wskazania źródeł bibliograficznych. Trudno te dane poprawnie odnieść do obecnej jednostki administracyjnej, która objęła dawne województwa chełmskie, lubelskie, zamojskie oraz fragmenty białskopodlaskiego, siedleckiego i tarnobrzeskiego. Pominięto również opracowania o wyraźnie wtórnym charakterze, przytaczające informacje wcześniej opublikowane oraz raporty, ekspertyzy, itp. wykazy tworzone na potrzeby różnych instytucji czy inwestycji.

Jeśli w publikacji brak było danych o stanowiskach, zaznaczono to cytując ogólną lokalizację w nawiasach kwadratowych i autora, np. [Roztocze (Dziabaszeński 1990)].

Symbolem gwiazdki (*) pojawiającym się za nazwiskiem np. (R. Rozwałka*) zaznaczono materiały niepublikowane włączone do niniejszego zestawienia. Podobnie wyróżniono także niepublikowane dane z kartoteki oznaczeń †Prof. Wojciecha Staręgi (W. Staręga*). Wykorzystane niepublikowane prace magisterskie lub doktorskie cytowano z podaniem daty, również oznaczając je gwiazdką (np. Wrońska 2006*).

Gatunki wykluczone z listy pająków województwa lubelskiego (np. podane na podstawie błędnych oznaczeń) nie posiadają numerów kolejnych, np. *Ero tuberculata*, *Xysticus gallicus*. Podobnie bez numerów porządkowych uwzględnione są również taksony zbiorcze, np.: kompleks *Enoplognatha ovata*, kompleks *Pardosa lugubris*, itp.

W opracowaniu zastosowano nazewnictwo rodzin i gatunków według World Spider Catalog (2021). Podano także synonimy używane w cytowanym przy danym gatunku piśmiennictwie. Jeśli nazwa gatunkowa w uwzględnionych publikacjach nie ulegała zmianie, zaznaczono to tylko skrótem „lit. cyt.”.

W wykazie gatunków wymieniane są jedynie miejscowości lub najbliższe punkty orientacyjne, często w formie skrótowej np. „Stawska”, zamiast „Rezerwat Stawska Góra”. Pełny wykaz stanowisk, wraz z rozwinięciem skróconych nazw własnych oraz odpowiadających im kwadratów siatki UTM zamieszczono w Tabeli 1. Z uwagi na oszczędność miejsca ograniczono się także do podawania tylko jednej, głównej lokalizacji czy np. dzielnicy miasta, podczas gdy w cytowanych pracach wyszczególniono często wiele stanowisk w wzmiankowanym rejonie. Stąd w celu zapoznania się z pełnymi danymi najlepiej sięgnąć do publikacji oryginalnych.

Do weryfikacji położenia i przyporządkowania lokalizacji do kwadratów siatki UTM posłużono się modulem dostępnym na stronie BioMap (<http://gis.biomap.pl>).

TABELA I. WYKAZ MIEJSCOWOŚCI I LOKALIZACJI NA TERENIE WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO WRAZ Z ODPOWIADAJĄCYMI IM KWADRATAMI SIATKI UTM.

Miejscowość (lokalizacja)	Pełna lub inna nazwa	UTM
Adamów		FB 50
Albrechtówka	Wapienna Góra k/Kazimierza Dolnego	EB 68
Annopol		EB 63
Babsk		FB 49
Bachus	rezerwat „Bachus”	FB 68
Bełżec		FA 78
Biała Góra		FA 79
Bilsko		FB 37
Białka		FC 14
Biały Słup		FB 40
Biłgoraj		FB 20
Błota	projektowany rezerwat Błota Rakowskie (Bagno Rakowskie)	FB 11
Bochotnica		EB 68
Bochotnica-Zamłyńie		EB 78
Branew	dolina rzeki Branwi niedaleko Porytowego Wzgórza	FB 00
Brzeziczno	rezerwat „Jezioro Brzeziczno”	FB 39
Brzeziny		EB 82
Brzeźno	rezerwat „Brzeźno”	FB 87
Brzostówka		FB 29
Brzozowiec		FB 95
Bubnów	uroczysko „Bagno Bubnów” w pobliżu osady Pikulawka	FB 59
Bukowa Góra		FB 30
Bychawa		FB 05
Bystrzyca	rzeka Bystrzyca w Lublinie	FB 07, FB 08
Chełm		FB 76
Chmielinne	rezerwat przyrody „Chmielinne” (część)	FC 37
Chodywańce		FA 88
Ciechanki	Ciechanki Łańcuchowskie	FB 38
Ciesacin	projektowany rezerwat „Ciesacin”	FB 49

I. WSTĘP

Miejscowość (lokalizacja)	Pełna lub inna nazwa	UTM
Czarny Staw	Czarny Staw k/Zwierzyńca	FB 40
Czartowe Pole	rezerwat „Czartowe Pole”	FA 48
Czerkies		FB 40
Częstoborowice		FB 35
Czumów		GB 02
Debry	rezerwat „Debry”	FB 40
Dęblin		EC 51
Dębówka		FB 08
Dęby		FA 77
Długie	Jezioro Długie	FC 50
Dobrska	rezerwat „Skarpa Dobrska”	EB 68
Dobry Las	uroczysko „Dobry Las”	FC 50
Dobużańska	rezerwat „Skarpa Dobużańska”	FB 90
Dorohusk		FB 97
Dubienka		GB 05
Durne	uroczysko „Durne Bagno”	FC 50
Elizówka		FB 18
Fajślawice		FB 36
Firlej		FC 01
Gardzienice		FB 26
Gliniska	rezerwat „Gliniska”	FB 83
Gnojno		FC 49
Gołębie		KS 91
Gorzków	Gorzków-Osada	FB 44
Gotówka		FB 77
Górecko	Górecko Kościelne	FA 39
Górecko Stare		FA 49
Górno		FA 79
Gródek		GB 03
Guciów		FB 40
Haczki	rezerwat przyrody „Chmielinne” (część)	FC 47
Hamernia		FA 59
Hnieszów		FB 88
Horaj	Goraj, szczyt na Roztoczu	FA 77

Miejscowość (lokalizacja)	Pełna lub inna nazwa	UTM
Horodło		KS 94
Hosznia	Hosznia Ordynacka	FB 22
Hrebenne		FA 87
Hrubieszów		GB 03
Hubale		FB 51
Husynne		FB 96
Huta Dzierżyńska		FB 70
Imielty	rezerwat „Imielty Ług”	EB 81
Izbica		FB 54
Jałowce		FA 77
Jakubowice	Jakubowice Murowane	FB 18
Jamniki		FC 40
Janowiec	Janowiec nad Wisłą	EB 68
Janów	Janów Lubelski	FB 01
Janów Podlaski		FC 58
Jarugi		FB 40
Jarczów		FA 88
Jaszców		FB 37
Jata	rezerwat „Jata”	EC 85
Jedlanka		FC 30
Jelnica		FC 15
Józefów		FA 49
Józefówka		FB 80
Justynówka		FA 79
Kalinówka		FB 17
Kaliszany		EB 55
Kamienna	Kamienna Góra	FB 40
Kamionka	Kamionka Kozłowiecka	FC 00
Karaśne	Jezioro Karaśne	FC 40
Karczunek		FB 59
Kawęczynek		FB 31
Kazimierz	Kazimierz Dolny	EB 68
Kąty	Kąty Drugie (Kąty II)	FB 41
Koczów		FB 85

I. WSTĘP

Miejscowość (lokalizacja)	Pełna lub inna nazwa	UTM
Kolonia Liszna		FC 73
Kolonia Wola	Kolonia Wola Wereszczyńska	FC 40
Kołacze		FC 60
Komarów-Wieś		FB 71
Korhynie		FA 88
Kornie		FA 87
Kosobudy		FB 41
Kozaki	Kozaki Osuchowskie	FA 38
Kozia Wola		FB 80
Kozie Góry	rezerwat „Kozie Góry”	FB 19
Kozłówka		FC 00
Krasnobród		FB 50
Krasnobród-Podzamek		FB 50
Krasnystaw		FB 55
Krężnica	Krężnica Jara	FB 06
Krowie	Krowie Bagno	FB 59
Kruglik		FB 40
Krugłe	uroczysko „Krugłe Bagno”	FB 49
Kryłów		KS 91
Kuzawka		FC 73
Las	uroczysko „Bukowski Las”	FB 79
Laski	Laski Bruskie	FC 50
Lasy Kozłowieckie	okolice Nasutowa	FB 09
Leliszka		FA 78
Leszczany		FB 85
Lipsko		FB 51
Liszna		FC 74
Lubartów		FC 10
Lublin-Bronowice		FB 17
Lublin-Czechów Południe		FB 08
Lublin-Czuby Południe		FB 07
Lublin-Czuby Północ		FB 07
Lublin-Dziesiąta		FB 07, FB 17
Lublin-Felin		FB 17

Miejscowość (lokalizacja)	Pełna lub inna nazwa	UTM
Lublin-Hajdów		FB 17
Lublin-Kalinowszczyzna		FB 17
Lublin-Kośminek		FB 17
Lublin-Rury		FB 07
Lublin-Sławin		FB 08
Lublin-Stare Miasto		FB 07
Lublin-Stary Gaj		FB 07
Lublin-Śródmieście		FB 07
Lublin-Tatary		FB 17
Lublin-Węglin Południe		FB 07
Lublin-Wieniawa		FB 07
Lublin-Za Cukrownią		FB 07
Lublin-Zemborzyce		FB 07
Lubycza	Lubycza Królewska	FA 78
Lubowierz		FC 60
Łabunie	Łabunie-Reforma	FB 61
Łańcuchów		FB 38
Łaszczówka		FA 78
Łązek	Łązek Ordynacki	EB 91
Łęczna		FB 38
Łęczna-Podzamcze		FB 38
Łowiszów		FC 50
Łukie	Jezioro Łukie	FB 49
Łysaków		FB 18
Machnów	rezerwat „Machnowska Góra”	FA 88
Magazyn	rezerwat „Magazyn”	FC 80
Majdan Górny		FA 79
Majdan Kasztelański		FA 49
Maziły		FA 68
Manie		FC 26
Mełgiew		FB 27
Michałowa	Michałowa Grobla	FB 59
Milejów		FB 37
Mięćmierz		EB 68

I. WSTĘP

Miejscowość (lokalizacja)	Pełna lub inna nazwa	UTM
Międzyrzec Podlaski		FC 26
Mogielnica		FB 57
Momoty	Momoty Dolne	EB 90
Moszne	Jeziro Moszne	FC 40
Motycz		EB 97
Nałęczów		EB 88
Nasiłów		FB 68
Nasutów		FB 09
Nart	uroczysko „Nart”	FB 40
Nart-Czerkies	uroczysko „Nart-Czerkies”	FB 40
Nedeżów		FA 89
Niemce		FB 19
Niemienice	Niemienice Kolonia	FB 45
Niemoczka	uroczysko „Niemoczka”	FB 68
Nowiny		FC 50
Nowy Pożóg		EB 79
Nowy Staw		FB 09
Obrocz		FB 40
Okuninka		FC 70
Olszanka	rezerwat „Olszanka”	FB 15
Opoczka	Opoczka Mała	EB 53
Opoka		EB 63
Orłowskie	Torfowisko Orłowskie, Uroczysko Orłów	FB 49
Pańków		FA 69
Perkoz	okolice Stawu Perkoz (Stawy Bruskie)	FC 50
Piekiełko	rezerwat „Piekiełko”	FA 78
Pieszowola		FC 50
Parchatka		EB 69
Pikulawka		FB 59
Pikule		EB 91
Piotrawin		EB 56
Piszczac		FC 66
Pliszczyn		FB 18
Płotycze	Jeziro Płotycze	FB 89

Miejscowość (lokalizacja)	Pełna lub inna nazwa	UTM
Płuszwice-Kolonia		EB 98
Podgórz		EB 68
Podzamcze		FB 27
Polichna		EB 93
Połoski		FC 65
Poniatowa		EB 77
Ponikwoda		FB 18
Porytowe	Porytowe Wzgórze	FB 01
Posadów		FA 99
Potoki		FA 87
Przeorsk		FA 78
Puchaczów		FB 38
Puławy M	Puławy Miasto	EB 69
Puławy ZA	Zakłady Azotowe w Puławach	EC 60
Raciborowice		FB 94
Rachodoszcze		FB 61
Rąblów		EB 78
Rejkowizna		FB 17
Roskosz	rezerwat „Roskosz”	FB 86
Rudka		FB 66
Rudnik		FB 04
Rudy		EB 79
Rybczewice		FB 35
Samokłęski		EB 99
Serebryskie	rezerwat „Błota Serebryskie”, (Bagno Serebryskie)	FB 77
Sęków		FB 59
Siedliska		FA 87
Sitaniec		FB 52
Skryhiczyn		GB 05
Sławatycze		FC 73
Sobianowice		FB 18
Sołokije		FA 78
Sołtysy		FB 25

I. WSTĘP

Miejscowość (lokalizacja)	Pełna lub inna nazwa	UTM
Spławy	uroczysko „Bagno Spławy”	FB 49
Stary Brus		FC 50
Stary Pożóg		EB 79
Staw	okolice Stawu Głębokiego k/Pieszowoli	FC 50
Stawki		FC 72
Stawska	rezerwat „Stawska Góra”	FB 67
Stężycza		EC 51
Stoczek Kolonia		FB 09
Stulno		FB 89
Szczebrzeszyn		FB 31
Szerokie		FB 07
Szewnia	Szewnia Dolna	FB 51
Szklarnia	rezerwat „Szklarnia”	FB 01
Szostaki		FC 74
Szperówka		FB 31
Szuminka		FC 71
Świdnik		FB 17
Świerże		FB 97
Świnka	rzeka Świnka w okolicach Puchaczowa	FB 38
Tańdandy	uroczysko „Bagno Tańdandy”	FB 30
Tarnawa	Tarnawa Duża	FB 13
Tarnawatka		FB 60
Tarnogóra		FB 44
Tarnowola		FA 49
Tartak	Stary Tartak	FB 09
Teptiuków		GB 03
Tomaszów	Tomaszów Lubelski	FA 79
Torfowisko	rezerwat „Torfowisko przy Jeziorze Czarnym”	FC 40
Trawniki		FB 36
Trojanów		FC 65
Tuligłowy		FB 54
Tulińów		FC 16
Uhruska	Wola Uhruska	FB 88

Miejscowość (lokalizacja)	Pełna lub inna nazwa	UTM
Ulów		FA 69
Urszulin		FB 59
Wapielnia		FA 69
Wereszczyn		FB 59
Widniówka	Widniówka, gmina Gorzków	FB 44
Wielkopole		FB 44
Wieprz	rzeka Wieprz	FB 38
Wieprzec	rezerwat „Wieprzec”	FB 51
Wierzchowiny		FB 51
Wierzchowiska		FB 27
Wilkołaz		EB 95
Wirkowice	Wirkowice Drugie	FB 43
Włodawa		FC 71
Wojcieszyn		EB 97
Wola	Wola Wereszczyńska	FC 40
Wolwinów		FB 76
Wołoskowola		FC 50
Wysokie		FC 25
Wyspa	Krowia Wyspa	FB 68
Wytyckie	zbiornik retencyjny Wytyczno	FC 50
Wytyczno		FB 59
Zagrody	Zagrody-Kolonia	FB 12
Zahorów		FC 75
Zalesie	Zalesie Kańskie	FB 56
Zalew	Zalew Zemborzycki	FB 07
Załużce	Załużce Stare	FB 49
Zamość		FB 52
Zareczyzna		FA 89
Zawada		FB 42
Zawadówka		FB 66
Zemborzyce		FB 06
Zienki		FC 40
Zwierzyniec-Echo		FB 30
Zwierzyniec		FB 30

I. WSTĘP

Miejscowość (lokalizacja)	Pełna lub inna nazwa	UTM
Zwierzyniec-Rudka		FB 40
Zwierzyniec-Wieś		FB 30
Żabce		FC 16
Żdanów		FB 51
Żdźary		EC 85
Żmudź	rezerwat „Żmudź”	FB 85
Żurawce		FA 88
Żyłka		FA 78

2.

PRZEGLĄD GATUNKÓW

GROMADA: ARACHNIDA

RZĄD: ARANEAE

PODRZĄD: OPISTHOTHELAE

INFRARZĄD: MYGALOMORPHAE

RODZINA: ATYPIDAE

RODZAJ: *ATYPUS* LATREILLE, 1804

1. *Atypus muralis* BERTKAU, 1890

Mapa 3

Atypus muralis: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c, Rozwałka & Chmielewski 2021); Bochotnica, Bochotnica-Zamłynie, Bychawa (Rozwałka & Chmielewski 2021); Ciechanki (Rozwałka 2006a, Rozwałka & Chmielewski 2021); Dobrska (Rozwałka 2007c, Rozwałka & Chmielewski 2021); Dobużańska, Gliniska (Rozwałka & Chmielewski 2021); Gródek (Hajdamowicz & Stańska 2006, Rozwałka & Chmielewski 2021); Gródek-Czumów, Huta Dzierżyńska, Izbica (Rozwałka & Chmielewski 2021); Jakubowice (Rozwałka 2007a, Rozwałka & Chmielewski 2021); Janowiec (Rozwałka 2007c, Rozwałka & Chmielewski 2021); Józefówka (Rozwałka & Chmielewski 2021); Kazimierz (Góra Trzech Krzyży) (Rozwałka 2007c, Rozwałka & Chmielewski 2021, Starega 1988); Komarów-Wieś, Kozia Wola, Krasnystaw, Lublin-Kalinowszczyzna, Parchatka (Rozwałka & Chmielewski 2021); Ponikwoda (Rozwałka

& Chmielewski 2021, Rozwałka & Juszczyński 2009); Posadów (Rozwałka & Chmielewski 2021); Sobianowice (Rozwałka 2007a, Rozwałka & Chmielewski 2021, Rozwałka & Juszczyński 2009); Tarnogóra, Wirkowice (Rozwałka & Chmielewski 2021).

Błędna lokalizacja: Annopol (Starega 1988).

Rzadki gatunek występujący w bardzo suchych i skąpo porośniętych środowiskach kserotermicznych na podłożu lessowym lub zbliżonym, położonych zazwyczaj na zboczach pradolin rzecznych lub stromych stokach wzniesień. Ze względu na kurczenie się naturalnych siedlisk i silne rozproszenie stanowisk objęty ochroną prawną (Dz.U.RP, poz. 2183), oraz uwzględniony w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt, jako silnie zagrożony – EN (Hajdamowicz 2004).

Uwaga: Wymieniany także „z Annopola” (Starega 1988), ale jest to pomyłka, gdyż w/w stanowisko było położone na lewym brzegu Wisły i znacznie bliżej Sandomierza, co wyjaśnili Dembicka i Rozwałka (2007).

INFRARZĄD: ARANEOMORPHAE

RODZINA: AGELENIDAE

RODZAJ: *AGELENA* WALCKENAER, 1805

2. *Agelena labyrinthica* (CLERCK, 1757)

Mapa 4

Agelena labyrinthica: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Czumów,

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

Dobrska, Gródek, Hniszów, Izbica (R. Rozwałka*); Jałowce (Staręga 2000); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Staręga*); Karczunek (R. Rozwałka*); Kazimierz (Minkiewicz 1934, Rozwałka 2007a, 2007c); Kołacz (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Koronie (R. Rozwałka*); Lublin-Bronowice, Lublin-Felin, Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin, Lublin-Śródmieście (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d); Lublin-Za Cukrownią (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Łańcuchów (Rozwałka 2006a); Machnów (Rozwałka 1999*); Pikule, Porytowe (Rozwałka 2009a); Przeorsk (Rozwałka 2004); Puławy M (R. Rozwałka*); Puławy ZA (Puszkarski 1981); Sobianowice (Rozwałka & Juszczynski 2009); Stawska (Rozwałka 2000); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Świdnik (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Tarnogóra, Torfowisko, Widniówka (R. Rozwałka*); Wielkopole (Rozwałka 2007a); Wierzchowiny (Staręga 2000); Wola (Rozwałka 2006b); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Bardzo pospolity gatunek zamieszkujący różne otwarte biotopy, takie jak murawy kserotermiczne, ugory, pobocza dróg, łąki, pastwiska, itp. Spotykany także w runie i podszycie widnych lasów i zarośli, w żywopłotach i na krzewach w parkach i ogrodach.

**RODZAJ: ALLAGELENA ZHANG, ZHU & SONG,
2006**

3. *Allagelena gracilens* (C.L. KOCH, 1841)

Mapa 5

Agelena gracilens: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Dobrska (Rozwałka 2007c); Fajslawice (Wrońska 2006*); Gródek (R. Rozwałka*); Hubale (Staręga 2000); Izbica (R. Rozwałka*); Jelnica (Staręga 1984); Kąty (Staręga 2000); Korhynie (Rozwałka 1999*); Machnów (Rozwałka 1999*); Majdan Górny (Rozwałka 2004); Piekiełko, Podgórz (R. Rozwałka*); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Przeorsk (Rozwałka 2004); Rudy (W. Staręga*); Stawska (Rozwałka 2000, Staręga 1978); Tarnogóra (R. Rozwałka*); Tuliów (Staręga 1984, Staręga & Nakaziuk 1985); Zwierzyniec, Żdanów (Staręga 1984); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Pająk związany z suchymi, silnie nasłonecznionymi, otwartymi środowiskami, takimi jak murawy

kserotermiczne i psammofilne, nasypy kolejowe, suche ugory, stare kamieniołomy, itp. Gatunek w południowej Polsce stosunkowo częsty, w środkowej i północnej części kraju rzadziej spotykany (obs. autorów).

RODZAJ: COELOTES BLACKWALL, 1841

4. *Coelotes atropos* (WALCKENAER, 1830)

Mapa 6

Coelotes atropos: lit. cyt.

Adamów (Staręga 2000); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bukowa Góra, Czerkies, Debry, Horaj, Hosznia, Kamienna, Lubycza (Staręga 2000); Machnów (Rozwałka 1999*); Nart (Staręga 2000); Potoki (Rozwałka 2004); Rachodoszcze (Staręga 2000); [Roztocze (Dziabaszewski 1990)].

Bardzo pospolity gatunek gór i pogórzy, choć sięgający stanowiskami także dość daleko na niziny. Zamieszkuje grubą ściółkę leśną, próchniejące kłody drewna, sterty chrustu oraz przestrzenie pod kamieniami w lasach i zaroślach, na halach i połoninach (Nentwig i in. 2021, Prószyński & Staręga 1971).

5. *Coelotes terrestris* (WIDER, 1834)

Mapa 7

Coelotes terrestris: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bukowa Góra (Staręga 1984); Leliszka (R. Rozwałka*); Potoki (Rozwałka 2004); Siedliska (R. Rozwałka*).

Dość pospolity w południowej części kraju gatunek zamieszkujący takie same środowiska jak *Coelotes atropos* (WALCKENAER), choć jego rozmieszczenie jest ściślej związane z strefą gór i pogórzy. Wymieniany na terenie województwa lubelskiego z niezbyt licznych stanowisk położonych na Roztoczu.

**RODZAJ: ERATIGENA BOLZERN, BURCKHARDT
& HÄNGGI, 2013**

6. *Eratigena agrestis* (WALCKENAER, 1802)

Mapa 8

Tegenaria agrestis: lit. cyt.

Bełżec (R. Rozwałka*); Jelnica (Staręga 1984); Lublin-Bronowice (R. Rozwałka*); Lublin-Felin (Rozwałka 2007a); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin, Lublin-Śródmieście (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, Rozwałka

& Bielak-Bielecki 2008b); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Nasiłów (Rozwałka 2007c); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Rudy (W. Staręga*); Stężycza (Staręga 1984); Świdnik (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b).

Gatunek występujący najczęściej w środowiskach poddanych silnej antropopresji – na trawnikach śródmiejskich, przydrożach, na obszarach zdegradowanych emisjami przemysłowymi, na hałdach, w agrocenozach, czasami również na murawach kserotermicznych czy suchych ugorach. Na terenie województwa lubelskiego pająk znany z dość licznych stanowisk, choć w innych rejonach Polski nie należy do gatunków często wymienianych, prawdopodobnie z uwagi na niewielką ilość badań araneofauny środowisk antropogenicznych.

7. *Eratigena atrica* (C.L. KOCH 1843)

Mapa 9

Tegenaria atrica: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Chodywańce (Rozwałka 2004); Jarczów (Rozwałka 2004); Kazimierz (Rozwałka 2007a, 2007c); Lublin-Bronowice, Lublin-Czuby Północ (R. Rozwałka*); Lublin-Felin (Rozwałka 2007a); Lublin-Kośminek (R. Rozwałka*); Lublin-Sławin (Rozwałka 2006d); Lublin-Śródmieście (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a, Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Za Cukrownią (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Manie (Staręga 1984); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Rejkowizna (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); [Roztocze (Dziabaszewski 1990)]; Szerokie (W. Staręga*); Świdnik (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Urszulin (Rozwałka 2006b); Widniówka (Rozwałka 2007a).

Hemisyntantrop zamieszkujący najczęściej piwnice, strychy, pomieszczenia gospodarcze (chlewnie, obory, stodoły, magazyny), ruiny zabudowań, stare fortyfikacje, stanowiska ruderalne, itp. lokalizacje. W warunkach naturalnych spotykany w stertach kamieni śródpolnych, w starych kamieniołomach, czasem także we wstępnych partiach jaskiń oraz pod korą i w dziuplach drzew. Możliwe, że populacje naturalne powstają na drodze migracji lub zawleczeń z siedlisk syntantropijnych, ale są stabilne i utrzymują się przez wiele lat (obs. autorów).

Uwaga: Jeden z największych krajowych pająków, którego długość ciała przekracza czasem 20 mm, a rozpiętość odnóży nawet 8 cm. Z tych powodów jest często

przyczyną wielu fałszywych alarmów o „pajakach bananowych” lub „zbiegłych tarantulach”.

RODZAJ: *INERMOCOELOTES* OVTCHINNIKOV, 1999

8. *Inermocoelotes inermis* (L. KOCH, 1850)

Mapa 10

Coelotes inermis: Staręga 1984, Rozwałka 1999*, Staręga 2000, Rozwałka 2004.

Eurocoelotes inermis: Rozwałka 2007a, 2009a.

Adamów (Staręga 2000); Bełzec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bukowa Góra (Staręga 2000); Czerkies, Debry, Horaj, Hosznia, Hrebenne, Jarugi (Staręga 2000); Jata (W. Staręga*); Justynówka, Kamienna, Kawęczynek, Kruglik, Lubycza (Staręga 2000); Łabunie (Staręga 1984); Machnów (Rozwałka 1999*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Nedeżów (Rozwałka 2004); Nart (Staręga 2000); Potoki (Rozwałka 2004); Rachodoszcze (Staręga 2000); Rudka (Rozwałka 2007a); Sołokije (Staręga 2000); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tarnawa (Staręga 2000).

Gatunek zamieszkujący przestrzenie pod kamieniami i próchniejącymi kłodami drewna, sterty chrustu oraz ściółkę w lasach i zaroślach. Pająk, występujący pospolicie w strefie gór i pogórzy, choć spotykany także na rozproszonych stanowiskach w nizinnej części Polski (Prószyński & Staręga 1971). Podobnie jak gatunki z rodzaju *Coelotes* wymieniany głównie w południowej części województwa.

RODZAJ: *TEGENARIA* LATREILLE, 1804

9. *Tegenaria campestris* C.L. KOCH, 1834

Mapa 11

Tegenaria campestris: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c, Staręga 1972); Bochoznica, Dobrska (R. Rozwałka*); Janowiec (Rozwałka 2007c); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Mięćmierz, Podgórz (R. Rozwałka*); Stary Pożóg (W. Staręga*); Szczębrzeszyn (Staręga 1984).

Rzadki gatunek, związany z ciepłymi i kamienistymi środowiskami otwartymi lub widnymi lasami zlokalizowanymi w strefie pogórzy i niższych gór. Zamieszkuje rozpadliny podłoża, wykroty, nasadowe partie nasady pni drzew i ścianek skalnych czy głazów. Stanowiska w okolicach Kazimierza Dolnego oraz Puław mają charakter dysjunktywny i są jednymi z najdalej na północ

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

wysuniętymi obszarami występowania tego gatunku w Polsce.

10. *Tegenaria domestica* (CLERCK, 1757)

Mapa 12

Tegenaria civilis: Nowicki 1870.

Tegenaria domestica: Nowicki 1870, Prószyński & Staręga 1971, Staręga 1984, Dziabaszewski 1990, Rozwałka 2004, 2006a, 2006b, 2006d, 2007a, 2009a.

Chodywańce (Rozwałka 2004); Janów (Rozwałka 2009a); Jarczów (Rozwałka 2004); Jelnica (Staręga 1984); Kornie (Nowicki 1870); Lublin-Felin (Rozwałka 2007a); Lublin-Sławin (Rozwałka 2006d); Lublin-Śródmieście (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d); Łęczna (Rozwałka 2006a); Łowiszów (Staręga 1984); Nowy Pożóg (W. Staręga*); [Roztocze (Dziabaszewski 1990, Prószyński & Staręga 1971)]; Tomaszów (Rozwałka 2004); Urszulin (Rozwałka 2006b); Widniówka (Rozwałka 2007a); Zwierzyniec-Rudka (Staręga 1984); Żdanów (Staręga 1984).

Bardzo częsty gatunek ściśle synantropijny, spotykany niemal wyłącznie wewnątrz budynków mieszkalnych oraz w pomieszczeniach gospodarczych – stajniach, oborach, chlewniach, piwnicach, itp. miejscach, gdzie temperatura nie spada poniżej 0°C. Nie tworzy stabilnych populacji w warunkach naturalnych, choć czasem pojedyncze osobniki można spotkać np. na terenie podmieszkich lasów (obs. autorów).

11. *Tegenaria ferruginea* (PANZER, 1804)

Mapa 13

Tegenaria ferruginea: lit. cyt.

Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bukowa Góra (Staręga 2000); Długie, Dobry Las, Gródek, Hniszów, Izbica (R. Rozwałka*); Janowiec (Rozwałka 2007c); Jarczów (Rozwałka 2004); Józefów (Staręga 1984); Kazimierz (Rozwałka 2007a, 2007c); Kozłówka, Lublin-Bronowice, Lublin-Dziesiąta (R. Rozwałka*); Lublin-Felin (Rozwałka 2007a); Lublin-Kośminiek (R. Rozwałka*); Lublin-Sławin (Rozwałka 2006d); Lublin-Stare Miasto, Lublin-Śródmieście (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a, Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Za Cukrownią, Lublin-Zemborzyce, Nałęczów (R. Rozwałka*); Nart (Staręga 2000); Nedeżów (Rozwałka 2004); Niemienice (R. Rozwałka*); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Parchatka (R. Rozwałka*); Potoki (Rozwałka 2004); [Roztocze (Dziabaszewski 1990)];

Siedliska (Rozwałka 2004); Widniówka (Rozwałka 2007a); Zalew (W. Staręga*); Załucze (Rozwałka 2006b).

Pospolity gatunek hemisynantropijny, zakładający sieci w dziuplach drzew, pomiędzy nabiegami korzeniowymi, w stertach chrustu i wykrotach, na ścianach wąwozów śródleśnych, itp. Częsty również w środowiskach antropogenicznych, szczególnie na terenach wiejskich, gdzie zamieszkuje szczeliny w ścianach zewnętrznych, sterty drewna opałowego, piwnice oraz w parkach śródmiejskich, na cmentarzach, czy na stanowiskach ruderalnych.

RODZINA: AMAUROBIIDAE

RODZAJ: AMAUROBIUS C.L. KOCH, 1837

12. *Amaurobius fenestralis* (STRAND, 1768)

Mapa 14

Amaurobius fenestralis: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bukowa Góra (Staręga 1984, 2000); Horaj (Staręga 2000); Jarczów (Rozwałka 2004); Jarugi (Staręga 2000); Jara (W. Staręga*); Lipsko, Lubycza (Staręga 2000); Machnów (Rozwałka 1999*); Nart (Staręga 2000); Nedeżów, Potoki (Rozwałka 2004); Rachodoszcze, Zwierzyniec (Staręga 2000).

Gatunek pospolity w pasie wyżyn i pogórzy, w niższej części Polski znacznie rzadszy. Występuje najczęściej pod odstającą korą martwych drzew, w dziuplach, budkach lęgowych, w próchniejących pniakach i wykrotach, stertach chrustu, ściółce u podstawy pni drzew oraz pod kamieniami.

RODZINA: ANYPHAENIDAE

RODZAJ: ANYPHAENA SUNDEVALL, 1833

13. *Anyphaena accentuata* (WALCKENAER, 1802)

Mapa 15

Anyphaena accentuata: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bochtotnica (Rozwałka 2007c, Staręga 1972); Brzeziczno, Brzeźno (Rozwałka 2007a); Bukowa Góra (R. Rozwałka*); Chmielinne (W. Staręga*); Debry (Staręga 2000); Dobry Las, Gołębie (R. Rozwałka*); Haczki (W. Staręga*); Hniszów

(R. Rozwałka*); Hosznia (Starega 2000); Jakubowice (Rozwałka 2007a); Jamniki (R. Rozwałka*); Janów (Starega 2000); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Starega*); Kawęczynok (Starega 2000); Kazimierz (Rozwałka 2007a, 2007c); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 2004); Kozłówka (R. Rozwałka*); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Lipsko (Starega 2000); Lublin-Bronowice, Lublin-Dziesiąta, Lublin-Felin, Lublin-Kalinowszczyzna, Lublin-Rury (R. Rozwałka*); Lublin-Sławin (Rozwałka 2006d); Lublin-Stare Miasto, Lublin-Stary Gaj, Lublin-Śródmieście, Lublin-Tatary (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a, Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Za Cukrownią (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Zembożyce (R. Rozwałka*); Lubycza (Starega 2000); Machnów (Rozwałka 1999*); Nałęczów (R. Rozwałka*); Nart (Starega 2000); Nasutów (Rozwałka 2009b); Nedeżów (Rozwałka 2004); Niemienice (R. Rozwałka*); Pikule (Rozwałka 2009a); Podzamcze (R. Rozwałka*); Porytowe (Rozwałka 2009a); Potoki (Rozwałka 2004); Puławy M, Rąblów (R. Rozwałka*); Rejkowizna (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); [Roztocze (Dziabaszewski 1990)]; Rudka, Rudnik (Rozwałka 2007a); Rudy (W. Starega*); Siedliska (Rozwałka 2004); Sołokije (Starega 2000); Stary Pożóg (W. Starega*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Szperówka (Starega 2000); Świdnik (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Tartak (Rozwałka 2009b); Tulifów (Starega & Nakaziuk 1985); Uhruska (R. Rozwałka*); Widniówka (Rozwałka 2007a); Wola (Rozwałka 2006b); Wolwinów, Zalew (Rozwałka 2007a); Załucze (Rozwałka 2006b); Zareczyzna (Rozwałka 2004); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Zwierzyniec (R. Rozwałka*); Żmudź (Rozwałka 2006c).

Bardzo pospolity gatunek leśny, występujący w pninach jak również na gałęziach i liściach głównie w drzewostanach liściastych i mieszanych oraz w śródmiejskich parkach, na cmentarzach, w sadach i ogrodach czasem także na sąsiadujących z drzewami ścianach budynków.

RODZINA: ARANEIDAE

RODZAJ: ACULEPEIRA CHAMBERLIN & IVIE, 1942

14. *Aculepeira ceropegia* (WALCKENAER, 1802)

Mapa 16

Aculepeira ceropegia: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, 2007c); Babsk (Rozwałka 2006b); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota, Branew (Rozwałka 2009a); Brzeźno (Rozwałka 2007a); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Czumów, Gołębie (R. Rozwałka*); Górecko (Starega 2000); Gródek, Hniszów (R. Rozwałka*); Imielty (Rozwałka 2009a); Janów (Rozwałka 2009a); Jarczów (Rozwałka 2004); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kąty (Starega 2000); Kołacze (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Lublin-Felin, Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d); Lublin-Za Cukrownią (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Łańcuchów (Rozwałka 2006a); Machnów (Rozwałka 1999*); Moszne (Rozwałka 1996b); Nasutów (Rozwałka 2009b); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Orłowskie (Rozwałka 1996b); Parchatka, Piekiełko, Podgórz (R. Rozwałka*); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Porytowe (Rozwałka 2009a); Rąblów (R. Rozwałka*); [Roztocze (Dziabaszewski 1990)]; Rudnik (Rozwałka 2007a); Serebryskie (Rozwałka 2007a); Sobianowice (Rozwałka 2007a); Staw (Rozwałka 2006b); Stawska (Rozwałka 2000); Stulno (R. Rozwałka*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Uhruska (R. Rozwałka*); Wielkopole (Rozwałka 2007a); Wola (Rozwałka 2006b); Wolwinów (Rozwałka 2007a); Wytoczno (Rozwałka 2006b); Zalew (Rozwałka 2007a); Załucze (R. Rozwałka*); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Zienki (R. Rozwałka*); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Pospolity gatunek heliofilny zakładający sieci na wyższej roślinności zielnej lub niskich krzewach porastających murawy kserotermiczne i psammofilne, ugory, łąki, pastwiska, agrocenozy, młodniki, skraje lasów i zarośli, itp. środowiska. Młodozłoty osobniki *Aculepeira ceropegia* wykazują również duże skłonności aeronautyczne.

RODZAJ: AGALENATEA ARCHER, 1951

15. *Agalenatea redii* (SCOPOLI, 1763)

Mapa 17

Agalenatea redii: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Babsk (Rozwałka 2006b); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota, Branew (Rozwałka 2009a); Brzeźno (Rozwałka 2007a); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Dobry Las, Gródek, Hniszów (R. Rozwałka*); Imielty (Rozwałka 2009a);

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

Janów (Rozwałka 2009a); Jarczów (Rozwałka 2004); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*, 2004); Kryłów (R. Rozwałka*); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Łukie (Rozwałka 2006b); Machnów (Rozwałka 1999*); Michałowa (Rozwałka 2006b); Pańków, Płotycze (R. Rozwałka*); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Porytowe (Rozwałka 2009a); Przeorsk (Rozwałka 2004); Rudy (W. Staręga*); Staw (Rozwałka 2006b); Stawki, Stulno (R. Rozwałka*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Świerże (R. Rozwałka*); Tuliłów (Staręga 1984); Uhruska (R. Rozwałka*); Wielkopole (Rozwałka 2007a); Wola, Wytyczno (Rozwałka 2006b); Zalew (Rozwałka 2007a); Załucze (Rozwałka 2006b); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Często spotykany pająk zakładający sieci wśród roślinności zielnej lub na nisko położonych gałęziach krzewów w różnych otwartych, najczęściej dość suchych środowiskach, takich jak murawy psammofilne, wrzosowiska, ugory, ale obecny także na torfowiskach przejściowych i wysokich. Występuje również w młodnikach i podszycie bardzo widnych borów sosnowych, natomiast zazwyczaj rzadki lub nieobecny w środowiskach kserotermicznych na podłożu wapiennym lub lessowym (obs. autorów).

RODZAJ: ARANEUS CLERCK, 1757

16. *Araneus alsine* (WALCKENAER, 1802)

Mapa 18

Araneus alsine: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota (Rozwałka 2009a); Brzeźno (Rozwałka 2007a); Horaj, Hubale (Staręga 2000); Imielty (Rozwałka 2009a); Jata (W. Staręga*); Kąty (Staręga 2000); Łowiszów (Staręga 1984); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Manie (Staręga 1984); Przeorsk (Rozwałka 2004); Splawy (R. Rozwałka*); Staw (Rozwałka 2006b); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Torfowisko (R. Rozwałka*); Tuliłów (Staręga & Nakaziuk 1985); Wielkopole (Rozwałka 2007a); Wierzchowiny (Staręga 2000); Wola (Rozwałka 2006b); Wolwinów (Rozwałka 2007a); Zwierzyniec (Staręga 2000); Zwierzyniec-Rudka, Żdanów (Staręga 1984).

Pająk zamieszkujący wyższe runo lub niski podszyc w wilgotnych olsach i łęgach, nadbrzeżne szuwały

i zarośla, obrzeża rowów melioracyjnych, itp. Gatunek stosunkowo pospolity, ale tylko w odpowiadających mu biotopach.

17. *Araneus angulatus* CLERCK, 1757

Mapa 19

Araneus angulatus: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota (Rozwałka 2009a); Brzeziczo (Rozwałka 2007a); Czerkies (Staręga 2000); Dobry Las (R. Rozwałka*); Hrebenne (Staręga 2000); Imielty (Rozwałka 2009a); Jałowce (Staręga 2000); Jamniki (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Jarugi (Staręga 2000); Jata (W. Staręga*); Kawęczynek (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*, 2004); Kozie Góry, Laski, Leliszka (R. Rozwałka*); Łążek (Rozwałka 2009a); Machnów (Rozwałka 1999*); Michałowa (Rozwałka 2006b); Moszne (Rozwałka 1996b); Nart-Czerkies (Staręga 1984); Nasutów (R. Rozwałka*); Nedeżów (Rozwałka 2004); Pańków (R. Rozwałka*); Pikule (Rozwałka 2009a); Podzamcze (R. Rozwałka*); Porytowe (Rozwałka 2009a); Potoki, Przeorsk (Rozwałka 2004); [Roztocze (Prószyński & Staręga 1971)]; Siedliska (Rozwałka 2004); Stężyca (Staręga 1984); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Torfowisko (R. Rozwałka*); Wola (Rozwałka 2006b); Zalew (Rozwałka 2007a); Zareczyzna (Rozwałka 2004); Zawada (Staręga 1984); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*); Żyłka (R. Rozwałka*).

Pospolity gatunek leśny, występujący głównie w borach sosnowych i mieszanych. Duże, sięgające 60 cm średnicy spirali łownej i bardzo wytrzymałe sieci, zakłada dość wysoko nad podłożem, rozpinając je najczęściej pomiędzy dwoma pniami drzew, często w poprzek śródleśnych dróg, ścieżek, itp.

18. *Araneus diadematus* CLERCK, 1757

Mapa 20

Araneus diadematus: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota, Branew (Rozwałka 2009a); Brzeziczo (Rozwałka 1996b); Brzeźno (Rozwałka 2007a); Bukowa Góra (Rozwałka 2004, Staręga 2000); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Dobry Las (R. Rozwałka*); Durne (Rozwałka 1996b); Gródek (R. Rozwałka*); Haczki (W. Staręga*);

Horaj, Hubale (Staręga 2000); Imielty (Rozwałka 2009a); Jamniki (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Jarugi (Staręga 2000); Jata (W. Staręga*); Jelnica (Staręga 1984); Kawęczyniek (Staręga 2000); Kazimierz (Minkiewicz 1934, Rozwałka 2007c); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*, 2004); Kornie (Staręga 2000); Kozie Góry (R. Rozwałka*); Krowie (Rozwałka 1996b); Kruglik (Staręga 2000); Krugłe, Las, Laski (R. Rozwałka*); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Leliszka (R. Rozwałka*); Lublin-Sławin (Rozwałka 2006d); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, Rozwałka 2007a, Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Za Cukrownią (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Łańcuchów (Rozwałka 2006a); Łązek (Rozwałka 2009a); Łowiszów (Staręga 1984); Machnów (Rozwałka 1999*); Majdan Kasztełański (Staręga 2000); Manie (Staręga 1984); Maziły (Staręga 2000); Moszne (Rozwałka 1996b); Nart (Staręga 2000); Nedeżów (Rozwałka 2004); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Okuninka (Staręga 1978); Orłowskie (Rozwałka 1996b); Pikule (Rozwałka 2009a); Płotyczne, Podzamcze (R. Rozwałka*); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Porytowe (Rozwałka 2009a); Potoki, Przeorsk (Rozwałka 2004); Puławy ZA (Puszkarski 1981); [Roztocze (Dziabaszeński 1990, Prószyński & Staręga 1971)]; Rudka (Rozwałka 2007a); Rudy (W. Staręga*); Siedliska (Rozwałka 2004); Sitaniec (Staręga 2000); Sołokije (Staręga 2000); Staw (Rozwałka 2006b); Stawki (R. Rozwałka*); Stawska (Rozwałka 2000); Steżycza (Staręga 1984); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tarnawa (Staręga 2000); Tuliłów (Staręga & Nakaziuk 1985); Widniówka, Wielkopole (Rozwałka 2007a); Wierzchowiny (Staręga 2000); Wojcieszyn (R. Rozwałka*); Wola (Rozwałka 2006b); Wolwinów (Rozwałka 2007a); Wysokie, Wytyckie (Staręga 1984); Zalew (Rozwałka 2007a); Zareczyzna (Rozwałka 2004); Zawada (Staręga 1984); Zwierzyniec (Staręga 1984, 2000); Zwierzyniec-Rudka, Żabce (Staręga 1984); Żdźary (Staręga 1978); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*); Żyłka (R. Rozwałka*).

Jeden najpospolitszych krajowych pajaków zamieszkujący głównie środowiska leśne i zaroślowe, sady i ogrody, parki śródmiejskie, itp. Nierzadki także w biotopach otwartych, jeśli tylko występują w nich dostatecznie sztywne byliny lub kępy krzewów umożliwiających budowę sieci łownych.

19. *Araneus marmoreus* CLERCK, 1757

Mapa 21

Araneus marmoreus: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, 2007c); Babsk (Rozwałka 2006b); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota, Branew (Rozwałka 2009a); Brzeziczo (Rozwałka 1996b); Brzeźno (Rozwałka 2007a); Bychawa (R. Rozwałka*); Ciechanki (Rozwałka 2004); Czumów, Dobry Las (R. Rozwałka*); Durne (Staręga 1984); Gródek, Hnieszów (R. Rozwałka*); Horaj, Hubale (Staręga 2000); Imielty, Janów (Rozwałka 2009a); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Staręga*); Kawęczyniek, Kąty (Staręga 2000); Kolonia Wola, Kołacze (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kornie (Staręga 2000); Krowie (Rozwałka 1996b); Kruglik (Staręga 2000); Krugłe, Las (R. Rozwałka*); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Lublin-Felin (R. Rozwałka*); Lublin-Sławin (Rozwałka 2006d); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a); Łańcuchów (Rozwałka 2006a); Łązek (Rozwałka 2009a); Łowiszów (Staręga 1984); Łukie (Rozwałka 2006b); Machnów (Rozwałka 1999*); Moszne (Rozwałka 1996b); Nowiny (Staręga 2000); Okuninka (Staręga 1978); Orłowskie (Rozwałka 1996b); Pikule (Rozwałka 2009a); Płotyczne (R. Rozwałka*); Porytowe (Rozwałka 2009a); Potoki, Przeorsk (Rozwałka 2004); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Rudka (Rozwałka 2007a); Siedliska (Rozwałka 2004); Sobianowice (Rozwałka & Juszczyński 2009); Stary Pożóg (W. Staręga*); Staw (Rozwałka 2006b); Stawska (Rozwałka 2000); Stulno (R. Rozwałka*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tuliłów (Staręga & Nakaziuk 1985); Tuliłów (Staręga 1984); Uhruska (R. Rozwałka*); Widniówka, Wielkopole (Rozwałka 2007a); Wierzchowiny (Staręga 2000); Wola (Rozwałka 2006b); Wolwinów (Rozwałka 2007a); Wytyckie (Staręga 1984); Wytyczno (Rozwałka 2006b); Zareczyzna (Rozwałka 2004); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Zienki (R. Rozwałka*); Zwierzyniec (Staręga 1984, 2000); Żabce, Żdanów (Staręga 1984); Żmudź (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Bardzo często spotykany gatunek budujący sieci na roślinności zielnej i niskich krzewach w różnych otwartych środowiskach, takich jak łąki, murawy, przydroża, agrocenozy, wrzosowiska, ugory oraz na gałęziach drzew i krzewów na skrajach lasów i zarośli, w sadach i ogrodach, młodnikach itp. środowiskach.

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

20. *Araneus quadratus* CLERCK, 1757

Mapa 22

Araneus quadratus: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, 2007c); Babsk (Rozwałka 2006b); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*, Staręga 2000); Błota, Branew (Rozwałka 2009a); Brzeziczno (Rozwałka 1996b); Brzeźno (Rozwałka 2007a); Bychawa (R. Rozwałka*); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Ciesacin (Rozwałka 2007a); Czumów (R. Rozwałka*); Długie (Rozwałka 1996b); Durne (Rozwałka 1996b, Staręga 1984); Gródek, Hniszów (R. Rozwałka*); Hubale (Staręga 2000); Imielty, Janów (Rozwałka 2009a); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Staręga*); Jelnica, Józefów (Staręga 1984); Karczunek (R. Rozwałka*); Kąty (Staręga 2000); Kołacze (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*, 2004); Kornie (Staręga 2000); Krasnobród-Podzamek (Staręga 1984); Krowie (Rozwałka 1996b); Krugłe, Las (R. Rozwałka*); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Łańcuchów (Rozwałka 2006a); Łukie (Rozwałka 1996b, 2006b); Machnów (Rozwałka 1999*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Moszne (Rozwałka 1996b); Nowiny (Staręga 2000); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Okuninka (Staręga 1978); Orłowskie (Rozwałka 1996b); Piekiełko, Piotrawin, Płotycze (R. Rozwałka*); Poniatowa (W. Staręga*); Przeorsk (Rozwałka 2004); Puchaczów (R. Rozwałka*); [Roztocze (Dziabaszewski 1990)]; Samokłęski (R. Rozwałka*); Serebryskie (Rozwałka 2007a); Staw (Rozwałka 2006b); Stawki, Stulno (R. Rozwałka*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Torfowisko, Trawniki (R. Rozwałka*); Tuliłów (Staręga & Nakaziuk 1985); Uhruska (R. Rozwałka*); Widniówka (Rozwałka 2007a); Wielkopole (R. Rozwałka*); Wieprzec, Wierzchowiny (Staręga 2000); Wola (Rozwałka 2006b); Wolwinów (Rozwałka 2007a); Wytyckie (Staręga 1984); Wytyczno (Rozwałka 2006b); Zienki (R. Rozwałka*); Zwierzyniec (Staręga 2000); Zwierzyniec-Rudka, Żabce, Żdanów (Staręga 1984); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Bardzo pospolity gatunek występujący na łąkach, polach, przydrożach, ugorach, w agrocenozach, itp. środowiskach. Sieci zakłada na wysokiej, sztywnej roślinności zielnej, np. na roślinach z rodziny baldaszkowatych (Umbelliferae), astrowatych (Asteraceae) lub na niskich krzewach.

21. *Araneus sturmi* (HAHN, 1833)

Mapa 23

Atea sturmi: Prószyński & Staręga 1971, Staręga 1984, Rozwałka 1999*, Staręga 2000.

Araneus sturmi: Rozwałka 2007a, 2009a.

Branew (Rozwałka 2009a); Bukowa Góra (Staręga 2000); Jata (W. Staręga*); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Machnów (Rozwałka 1999*); Manie (Staręga 1984); Poniatowa (W. Staręga*); [Roztocze (Prószyński & Staręga 1971)]; Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tuliłów (Staręga 1984); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Zwierzyniec, Zwierzyniec-Rudka (Staręga 1984).

Dość częsty gatunek zamieszkujący przede wszystkim gałęzie drzew i krzewów iglastych na skrajach lasów, w młodnikach, ogrodach, czasem także roślinność zielną na terenach otwartych położonych w pobliżu kompleksów leśnych (łąki, ugory i nieużytki, itp.).

22. *Araneus triguttatus* (FABRICIUS, 1775)

Mapa 24

Epeira aurantiaca: Wajgiel 1874.

Atea triguttata: Staręga 1984, Rozwałka 1999*, Staręga 2000.

Araneus triguttatus: Rozwałka 2009a.

Branew (Rozwałka 2009a); Jata (W. Staręga*); Jelnica (Staręga 1984); Kawęczynok (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Kornie (Wajgiel 1874); Machnów (Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Stary Pożóg (W. Staręga*); Stulno (R. Rozwałka*).

Dość pospolity gatunek występujący najczęściej na gałęziach drzew i krzewów liściastych na brzegach lasów i zarośli, w młodnikach lub na roślinach zielnych porastających polany czy przylegające do lasu łąki i nieużytki.

RODZAJ: ARANIELLA CHAMBERLIN & IVIE, 1942

23. *Araniella cucurbitina* (CLERCK, 1757)

Mapa 25

Epeira cucurbitina: Nowicki 1870, Wajgiel 1874.

Araneus cucurbitinus: Minkiewicz 1934.

Araniella cucurbitina: Prószyński & Staręga 1971, Staręga 1978, 1984, Staręga & Nakaziuk 1985, Staręga 2000, Rozwałka 2004, 2006b, 2006d, 2007a, 2007c, 2009a, 2009b, Rozwałka & Juszczyński 2009.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, 2007c); Babsk (Rozwałka 2006b); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota,

Branew (Rozwałka 2009a); Brzeziczno (Rozwałka 2007a); Dobry Las (R. Rozwałka*); Janów (Rozwałka 2009a); Jarugi (Staręga 2000); Jata (W. Staręga*); Jelnica (Staręga 1984); Kamionka (W. Staręga*); Kawęczyniek (Staręga 2000); Kazimierz (Minkiewicz 1934, Rozwałka 2007c); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kornie (Nowicki 1870, Wajgiel, 1874); Krasnobród (Staręga 1984); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Lublin-Felin, Lublin-Sławin, Lublin-Śródmieście (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d); Łukie (Rozwałka 2006b); Machnów (Rozwałka 1999*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Michałowa (Rozwałka 2006b); Okuninka (Staręga 1978); Pikule, Porytowe (Rozwałka 2009a); Potoki (Rozwałka 2004); [Roztocze (Prószyński & Staręga 1971)]; Rudka (Rozwałka 2007a); Sobianowice (Rozwałka & Juszczynski 2009); Sołokije (Staręga 2000); Stężyca (Staręga 1984); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tartak (Rozwałka 2009b); Tuliów (Staręga 1984, Staręga & Nakaziuk 1985); Wola (Rozwałka 2006b); Wysokie (Staręga 1984); Załucze (Rozwałka 2006b); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Zwierzyniec (Staręga 2000); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Częsty i licznie spotykany gatunek występujący zarówno na gałęziach drzew i krzewów w lasach, parkach, sadach czy zaroślach, jak również na wyższej roślinności zielnej w różnych otwartych środowiskach niezależnie od ich wilgotności.

24. *Araniella displicata* (HENTZ, 1847)

Mapa 26

Araniella displicata: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Jata (W. Staręga*); Jelnica (Staręga 1984); Kazimierz (W. Staręga*); Okuninka (Staręga 1978); Machnów (Rozwałka 1999*); Sołokije (Staręga 2000); Wola (Rozwałka 2006b); Zwierzyniec (Staręga 1984).

Dość rzadki gatunek, występujący najczęściej na gałęziach sosenek rosnących w suchych, silnie nasłonecznionych środowiskach, takich jak młodniki, zarastające murawy psammofilne i kserotermiczne, wrzosowiska, itp.

25. *Araniella opisthographa* (KULCZYŃSKI, 1905)

Mapa 27

Araniella opisthographa: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c, Staręga 1972); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Branew (Rozwałka 2009a);

Brzeziczno (Rozwałka 1996b, 2007a); Ciesacin (Rozwałka 2007a); Hniszów (R. Rozwałka*); Hubale (Staręga 2000); Janów (Rozwałka 2009a); Jarczów (Rozwałka 2004); Kamionka (W. Staręga*); Kawęczyniek, Kąty (Staręga 2000); Korhynie (Rozwałka 1997, 1999*); Las (R. Rozwałka*); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Lublin-Koś-minek, Lublin-Sławin, Lublin-Śródmieście (R. Rozwałka*); Lublin-Za Cukrownią (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Łązek (Rozwałka 2009a); Machnów (Rozwałka 1999*); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Okuninka (Staręga 1978); Pikule (Rozwałka 2009a); Rejkowizna (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Rudy (W. Staręga*); Sołokije (Staręga 2000); Stary Pożóg (W. Staręga*); Staw (Rozwałka 2006b); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tuliów (Staręga & Nakaziuk 1985); Wola (Rozwałka 2006b); Zalew (W. Staręga*); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Gatunek bardzo pospolity, zamieszkujący głównie gałęzie drzew i krzewów na skrajach lasów i zarośli, w parkach, sadach i ogrodach oraz wysoką roślinność zielną w biotopach otwartych.

26. *Araniella proxima* (KULCZYŃSKI, 1885)

Mapa 28

Brzeziczno, Długie, Durne, Łukie, Moszne (R. Rozwałka*).

Bardzo rzadki gatunek borealnogórski, spotykany najczęściej na niskich sosenkach i innych krzewach zarastających niżowe torfowiska lub na drzewach i krzewach rosnących w pobliżu górskich potoków. W Polsce wymieniany dotychczas z dwu stanowisk w Bieszczadach (Czajka i in. 1981, Rozwałka 2010) oraz trzech lokalizacji w północnowschodniej części kraju (Kupryjanowicz 2005, Staręga 1996a, Staręga & Stankiewicz 1996). **Gatunek nowy dla województwa lubelskiego.**

RODZAJ: *ARGIOPE* AUDOUIN, 1826

27. *Argiope bruennichi* (SCOPOLI, 1772)

Mapa 29

Argiope bruennichi: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, 2007c); Babsk (Rozwałka 2006b); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bilsko (Rozwałka 2006a); Błota (Rozwałka 2009a); Bochotnica (Rozwałka 2007c);

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

Branew (Rozwałka 2009a); Brzeziny (Liana 1997); Brzeźno (Barabasz & Górz 1998, Rozwałka 2007a); Bychawa (R. Rozwałka*); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Ciesacin (Rozwałka 2007a); Czumów (R. Rozwałka*); Długie (Pietrzykowski 1975); Dobrska (Rozwałka 2007c); Durne (Rozwałka 1996b); Fajstławice (Wrońska 2006*); Gnojno (Stańska 2001); Gródek (R. Rozwałka*); Guciów (Rozwałka 2004); Hniszów (R. Rozwałka*); Horodło (Frąckiewicz 2005); Hrebennie (Liana 1993); Imielty (Rozwałka 2009a); Izbi-ca (R. Rozwałka*); Jakubowice (Rozwałka 2007a); Jałowce (Liana 1993); Janowiec (Rozwałka 2007c); Janów Podlaski (Stańska 2001); Jarczów (Rozwałka 2004); Jaszczów (Rozwałka 2006a); Jedlanka (Rozwałka 2007a); Józefów (Liana 1993); Kaliszany (Ciach i in. 2005); Karczunek (R. Rozwałka*); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kolonia Liszna (Zieliński & Zielińska 1999, 2001); Kołacze (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*, 2004); Kornie (Liana 1993); Kosobudy (Liana 1993, 1994); Krowie (Pietrzykowski 1975); Krugłe, Las (R. Rozwałka*); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Lublin-Felin (Rozwałka 2007a); Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Lublin-Stary Gaj (Frąckiewicz 2005); Lublin-Zembo-rzyce (R. Rozwałka*); Łańcuchów (Frąckiewicz 2001, Rozwałka 2006a); Łaszczówka (R. Rozwałka*); Łążek (Rozwałka 2009a); Łęczna (Frąckiewicz 2001, Rozwałka 2006a); Łowiszów (Barabasz & Górz 1998); Łukie (Pietrzykowski 1975); Machnów (Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Michałowa (Rozwałka 2006b); Międzyrzec Podlaski (W. Staręga*); Milejów (Rozwałka 2006a); Momoty (Rozwałka 2009a); Moszne (Rozwałka 1996b); Nasiłów (Rozwałka 2007c); Nasutów (Rozwałka 2009b); Nowiny (R. Rozwałka*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); [okolice Lublina (Frąckiewicz 2000)]; Opoczka, Pańków, Perkoz, Piekiełko, Pikulawka (R. Rozwałka*); Pikule (Rozwałka 2009a); [PK Lasy Janowskie (Łętowski & Lechowski 1997, Rozwałka 1996a)]; Płotycze (R. Rozwałka*); Ponikwo-da (Rozwałka & Juszczynski 2009); Przeorsk (Rozwałka 2004); Puchaczów, Rąblów (R. Rozwałka*); Rudnik (Rozwałka 2007a); Serebryskie (Rozwałka 2007a); Sę-ków (R. Rozwałka*); Skryhiczyn (Frąckiewicz 2005); Sopianowice (Rozwałka 2007a); Spławy (Rozwałka 1996b); Stary Brus (R. Rozwałka*); Staw (Rozwałka 2006b); Stawki (R. Rozwałka*); Stawska (Rozwałka 2000); Stoczek Kolonia (Frąckiewicz 2005); Stulno (R. Rozwałka*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tarnogóra, Torfowisko, Trawniki, Uhruska (R. Rozwałka*);

Urszulin (Rozwałka 2006b); Widniówka, Wielkopole (Rozwałka 2007a); Wilkołaz (Frąckiewicz 2005); Wola (Rozwałka 2006b); Wytyckie (Barabasz & Górz 1998, Pietrzykowski 1975); Wytyczno (Rozwałka 2006b); Zalew (Rozwałka 2007a); Załucze (Rozwałka 2006b); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Zienki (R. Rozwałka*); Zwierzyniec-Echo (Grądział & Profus 2004); Żmudź (Rozwałka 2006c).

Pospolity gatunek heliofilny, zamieszkujący wszelkie otwarte środowiska położone od poziomu morza po niższe położenia górskie, niezależnie od ich wilgotności. Występuje także w widnych parkach i ogrodach, na żywopłotach, na niekoszonych trawnikach czy w ogródkach działkowych.

Uwaga: Gatunek południowo-palearktyczny, do lat 80-tych XX wieku w Polsce znany z pojedynczych lokalizacji położonych głównie w Kotlinie Sandomierskiej, oraz w południowozachodniej i zachodniej części kraju (Prószynski & Staręga 1971, Staręga 1983). Na przełomie lat 80-tych i 90-tych XX wieku rozpoczął szybką ekspansję w kierunku północnym, przy czym przesuwanie się arealu *A. bruennichi* było tendencją ogólnoeuropejską i aktualnie tygrzyk paskowany wymieniany jest już z Szwecji i Finlandii (Nentwig i in. 2021). W Polsce obecnie jest jednym z częstszych, a na pewno ze względu na charakterystyczne ubarwienie, jednym z najbardziej rozpoznawalnych pająków.

RODZAJ: *CERCIDIA THORELL, 1869*

28. *Cercidia prominens* (WESTRING, 1851)

Mapa 30

Cercidia prominens: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Babsk, Bełzec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota, Branew (Rozwałka 2009a); Brzeziczo, Brzeźno (Rozwałka 2007a); Durne (Rozwałka 1996b); Hniszów (R. Rozwałka*); Imielty (Rozwałka 2009a); Jarczów (Rozwałka 2004); Jelnica (Staręga 1984); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kruglik (Staręga 2000); Las (R. Rozwałka*); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Leliszka (R. Rozwałka*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Płotycze (R. Rozwałka*); Porytowe (Rozwałka 2009a); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Staw (Rozwałka 2006b); Stulno (R. Rozwałka*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Świerże (R. Rozwałka*); Tartak (Rozwałka 2009b); Tuliów (Staręga

& Nakaziuk 1985); Wielkopole (Rozwałka 2007a); Wola (Rozwałka 2006b); Wytyckie (Starega 1984); Zalew, Zawadówka (Rozwałka 2007a); Zwierzyniec, Żdanów (Starega 1984).

Pospolity gatunek, występujący na roślinności zielonej i krzewinkach porastających wrzosowiska, murawy psammofilne, w runie i podszytce widnych borów sosnowych i mieszanych, ale spotykany także na torfowiskach wysokich czy przejściowych.

RODZAJ: CYCLOSA MENGE, 1866

29. *Cyclosa conica* (PALLAS, 1772)

Mapa 31

Cyclosa conica: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota, Branew (Rozwałka 2009a); Dobrska, Dobry Las (R. Rozwałka*); Hubale (Starega 2000); Imielty (Rozwałka 2009a); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Starega*); Kawęczynek (Starega 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*, 2004); Kozłówka (R. Rozwałka*); Kruglik (Starega 2000); Lublin-Felin (Rozwałka 2007a); Lublin-Sławin, Lublin-Śródmieście (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d); Łańcuchów (Rozwałka 2006a); Łązek (Rozwałka 2009a); Machnów (Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Majdan Kasztelański (Starega 2000); Michałowa (Rozwałka 2006b); Pikule (Rozwałka 2009a); Podzamcze (R. Rozwałka*); Porytowe (Rozwałka 2009a); Potoki, Przeorsk (Rozwałka 2004); Rąblów (R. Rozwałka*); Rejkowizna (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); [Roztocze (Dziabaszewski, 1990, Prószyński & Starega 1971)]; Rudka (Rozwałka 2007a); Staw (Rozwałka 2006b); Stawska (Rozwałka 2000); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Świerże (R. Rozwałka*); Tarnawa (Starega 2000); Tartak (Rozwałka 2009b); Tuliów (Starega 1984, Starega & Nakaziuk 1985); Widniówka (Rozwałka 2007a); Wola (Rozwałka 2006b); Wolwinów (Rozwałka 2007a); Wysokie, Zwierzyniec-Rudka, Żabce, Żdanów (Starega 1984); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Pospolicie spotykany gatunek zamieszkujący wysokie runo i podszyt w różnego typu lasach, zaroślach czy młodnikach oraz wrzosowiska, zarastające ugory i roślinność zielną na przylegających do lasów terenach otwartych.

30. *Cyclosa oculata* (WALCKENAER, 1802)

Mapa 32

Cyclosa oculata: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Dobry Las, Hnieszów, Jamniki (R. Rozwałka*); Janów (Rozwałka 2009a); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Starega*); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*, 2004); Kryłów, Leliszka (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Porytowe (Rozwałka 2009a); Potoki, Przeorsk (Rozwałka 2004); Stawska (Rozwałka 2000); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Świerże (R. Rozwałka*); Widniówka (Rozwałka 2007a); Wojcieszyn (R. Rozwałka*); Wolwinów (Rozwałka 2007a); Wytyczno (Rozwałka 2006b); Zwierzyniec (Starega 1984); Żmudź (Rozwałka 2006c).

Pająk łowiony najczęściej w podszytce widnych lasów, w młodnikach, na wrzosowiskach oraz w suchych, otwartych lub pokrytych z rzadka krzewami środowiskach. Gatunek prawdopodobnie nieco silniej związany z krzewami i drzewami iglastymi niż *C. conica* i nieco od niego rzadszy, ale występujący w całym kraju.

RODZAJ: CYRTOPHORA SIMON, 1864

31. *Cyrtophora citricola* (FORSSKÅL, 1775)

Mapa 33

Cyrtophora citricola: lit. cyt.

Lublin-Felin (Rozwałka i in. 2016).

Gatunek rozpowszechniony w krajach położonych wokół Morza Śródziemnego, oraz na Wyspach Kanaryjskich i Azorach (Nentwig i in. 2021). Występuje w suchych, dobrze nasłonecznionych środowiskach, często w przydomowych ogrodach i parkach śródmiejskich, zasiedlając np. krzewy opuncji, rozety agaw, kandelabrowe wilczomlecze i inne sukulenty. Pająk fakultatywnie subsocialny, w zależności od warunków może budować sieci pojedyncze lub duże konstrukcje przy współudziale kilku do kilkudziesięciu osobników. Przypadkowo zawleczony do Polski z roślinami ozdobnymi do sklepu ogrodniczego, niezadomowiony (Rozwałka i in. 2016).

RODZAJ: GIBBARANEA ARCHER, 1951

32. *Gibbaranea bituberculata* (WALCKENAER, 1802)

Mapa 34

Gibbaranea bituberculata: lit. cyt.

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bochotnica, Dobrska, Janowiec, Kazimierz, Mięcmierz (R. Rozwałka*).

Pająk zamieszkujący wyższą roślinność zielną i niskie krzewy w ciepłych, dobrze nasłonecznionych środowiskach, takich jak młodniki, zarastające ugory, murawy i zarośla kserotermiczne, itp. Gatunek niezbyt częsty w Polsce, wymieniany ze stanowisk położonych głównie na południu kraju (Prószyński & Staręga 1971). Na terenie województwa lubelskiego rzadko notowany, mimo licznych potencjalnych siedlisk.

33. *Gibbaranea gibbosa* (WALCKENAER, 1802)

Mapa 35

Gibbaranea gibbosa: lit. cyt.

Hniszów (R. Rozwałka*); Kazimierz (W. Staręga*); Kozłówka, Lublin-Sławin, Lublin-Śródmieście (R. Rozwałka*); Lublin-Za Cukrownią (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*).

Gatunek zakładający sieci na wyżej położonych gałęziach krzewów oraz w koronach drzew w widnych środowiskach leśnych, parkach i ogrodach, tradycyjnych sadach, itp. Pająk stosunkowo częsty, ale dość rzadko wykazywany z uwagi na środowisko życia.

34. *Gibbaranea omoeda* (THORELL, 1850)

Mapa 36

Jata (W. Staręga*).

Rzadki gatunek borealnogórski, wykazywany głównie z strefy gór i pogórzy w południowej części Polski oraz z północnego wschodu kraju. Występuje najczęściej na gałęziach świerków i innych drzew iglastych (Arachnologische Gesellschaft 2021, Nentwig i in. 2021, Prószyński & Staręga 1971). **Gatunek nowy dla województwa lubelskiego.**

RODZAJ: *HYPSOSINGA* AUSSERER, 1871

35. *Hypsosinga alбовittata* (WESTRING, 1851)

Mapa 37

Hypsosinga alбовittata: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Jata (W. Staręga*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Machnów (Rozwałka 1999*); Piekiełko (R. Rozwałka*); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Gatunek występujący wśród roślinności zielnej w suchych i dobrze nasłonecznionych środowiskach, takich jak murawy kserotermiczne lub psammofilne, wrzosowiska, suche łąki, ugory, nasypy kolejowe, przydroża, itp. Pająk do niedawna w Polsce dość rzadko wymieniany (Prószyński & Staręga 1971, Staręga 1983, 1988), obecnie prawdopodobnie jest w stadium ekspansji, co sugeruje duża liczba nowych stanowisk (obs. autorów).

36. *Hypsosinga heri* (HAHN, 1831)

Mapa 38

Hypsosinga sanguinea: Rozwałka 1996b (częściowo błędne oznaczenie).

Hypsosinga heri: Staręga 1978, 1984, 2000, Rozwałka 2006b, 2007a, 2009a.

Błota, Branew (Rozwałka 2009a); Brzeziczno (Rozwałka 1996b (częściowo), 2006b, 2007a); Brzeźno (Rozwałka 2007a); Ciesacin (Rozwałka 2007a); Durne (Staręga 1984); Hniszów (R. Rozwałka*); Imielty (Rozwałka 2009a); Jarczów (R. Rozwałka*); Kosobudy (Staręga 2000); Łukie (Rozwałka 2006b); Okuninka (Staręga 1978); Orłowskie (Rozwałka 1996b (częściowo), 2006b); Serebryskie (Rozwałka 2007a); Sęków, Spławy (R. Rozwałka*); Staw (Rozwałka 2006b); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tałandy (Staręga 2000); Torfowisko, Uhruska (R. Rozwałka*); Wola (Rozwałka 2006b); Zienki (R. Rozwałka*); Żdźary (Staręga 1978).

Gatunek zamieszkujący wysoką roślinność zielną oraz gałęzie drzew i krzewów na torfowiskach niskich i przejściowych, w nadbrzeżnych szuwarach i zaroślach, na wilgotnych łąkach, groblach, a także runo i podszyt widnych olsów czy łęgów.

37. *Hypsosinga pygmaea* (SUNDEVALL, 1831)

Mapa 39

Singa pygmaea: Puszkarski 1981, 1983.

Hypsosinga pygmaea: Staręga 1978, 1984, Staręga & Nakaziuk 1985, Rozwałka 1996b, 1999*, 2000, Staręga 2000, Rozwałka 2004, 2006a, 2006b, 2006c, 2007a, 2007c, 2009a, 2009b, Rozwałka & Juszczyński 2009.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota, Branew (Rozwałka 2009a); Brzeziczno (Rozwałka 1996b); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Ciesacin (Rozwałka 2007a); Czumów, Gródek, Hniszów (R. Rozwałka*); Imielty (Rozwałka 2009a); Janowiec (Rozwałka 2007c); Janów (Rozwałka

2009a); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Staręga*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Krasnobród (Staręga 1984); Krowie (Rozwałka 1996b); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Machnów (Rozwałka 1999*); Nasutów, Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Orłowskie (Rozwałka 1996b); Piekiełko (R. Rozwałka*); Poniwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Porytowe (Rozwałka 2009a); Przeorsk (Rozwałka 2004); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Sobianowice (Rozwałka 2007a); Staw (Rozwałka 2006b); Stawska (Rozwałka 2000); Świerże (R. Rozwałka*); Tuliów (Staręga & Nakaziuk 1985); Uhruska (R. Rozwałka*); Wola (Rozwałka 2006b); Wysokie (Staręga 1984); Zalew (Rozwałka 2007a); Zwierzyniec (Staręga 2000); Żdźary (Staręga 1978); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Często spotykany gatunek, zamieszkujący roślinność zielną lub niskie krzewy na różnego typu łąkach, pastwiskach, murawach ksero- i psammofilnych, w młodnikach, itp. otwartych środowiskach o umiarkowanej lub niskiej wilgotności.

38. *Hypsosinga sanguinea* (C.L. KOCH, 1844)

Mapa 40

Hypsosinga sanguinea: lit. cyt.

Babsk (Rozwałka 2006b); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Janów (Rozwałka 2009a); Jarczów (Rozwałka 2004); Korhynie (Rozwałka 1999*); Krowie (Rozwałka 1996b, 2006b); Machnów (Rozwałka 1999*); Momoty (Rozwałka 2009a); Nowiny (R. Rozwałka*); Sobianowice (Rozwałka 2007a); Staw (Rozwałka 2006b); Stawska (Rozwałka 2000); Uhruska (R. Rozwałka*); Wola (Rozwałka 2006b); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Stosunkowo częsty gatunek zasiedlający roślinność zielną i niskie krzewy na różnego typu murawach, wydmach, wrzosowiskach, suchych łąkach i pastwiskach, ugorach, w młodnikach i innych otwartych, nasłonecznionych i ciepłych środowiskach.

RODZAJ: *LARINIA* SIMON, 1874

39. *Larinia bonneti* SPASSKY, 1939

Mapa 41

Larinia bonneti: lit. cyt.

Brzeźno, Serebryskie (R. Rozwałka*); [województwo lubelskie (Hajdamowicz i in. 2016)].

Pająk występujący wśród pędów wyższych roślin na torfowiskach niskich lub przejściowych, czasem także na położonych w pobliżu ekstensywnie użytkowanych, wilgotnych łąkach. Gatunek bardzo rzadko spotykany w Europie (Nentwig i in. 2021), w Polsce znany jedynie z wymienionych stanowisk na terenie województwa lubelskiego.

40. *Larinia jeskovi* MARUSIK, 1986

Mapa 42

Larinia jeskovi: lit. cyt.

Brzeźno (Rozwałka 2007a); Serebryskie (R. Rozwałka*); [województwo lubelskie (Hajdamowicz i in. 2016)].

Gatunek zamieszkujący zbiorowiska wysokoturzy-cowe na torfowiskach niskich lub przejściowych, bardzo rzadki w Europie (Nentwig i in. 2021). W Polsce znany jedynie z przytoczonych stanowisk na Lubelszczyźnie oraz Doliny Biebrzy (Kupryjanowicz 1995a, 2005).

RODZAJ: *LARINIOIDES* CAPORACCO, 1934

41. *Larinioides cornutus* (CLERCK, 1757)

Mapa 43

Nuctenea cornuta: Staręga 1978, 1984, Staręga & Nakaziuk 1985.

Larinioides cornutus: Rozwałka 1996b, 1999*, Staręga 2000, Rozwałka 2004, 2006a, 2006b, 2007a, 2007c, 2009a, 2009b. Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota, Branew (Rozwałka 2009a); Brzeziczo (Rozwałka 1996b, 2007a); Brzeźno (Rozwałka 2007a); Bychawa (R. Rozwałka*); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Ciesacin (Rozwałka 2007a); Dobry Las (R. Rozwałka*); Durne (Rozwałka 1996b); Durne (Staręga 1984); Gródek, Hnieszów (R. Rozwałka*); Imielty (Rozwałka 2009a); Janów (Rozwałka 2009a); Jarczów (Rozwałka 2004); Karczunek, Kolonia Wola, Kołacze (R. Rozwałka*); Kornie (Staręga 2000); Krowie (Rozwałka 1996b); Las (R. Rozwałka*); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Łańcuchów (Rozwałka 2006a); Łukie (Rozwałka 2006b); Michałowa (Rozwałka 2006b); Moszne (Rozwałka 1996b); Nowiny (R. Rozwałka*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Okuninka (Staręga 1978); Perkoz, Pikulawka (R. Rozwałka*); Porytowe (Rozwałka 2009a); Przeorsk (Rozwałka 2004); Samoklęski (R. Rozwałka*); Serebryskie (Rozwałka 2007a); Sęków (R. Rozwałka*); Staw (Rozwałka 2006b); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tuliów (Staręga

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

& Nakaziuk 1985); Uhruska (R. Rozwałka*); Urszulin (Rozwałka 2006b); Wielkopole (Rozwałka 2007a); Wola (Rozwałka 2006b); Wysokie, Wytyckie (Staręga 1984); Wytyczno (R. Rozwałka*); Zalew (Rozwałka 2007a); Zienki (R. Rozwałka*).

Bardzo pospolity gatunek zakładający sieci na wyższej roślinności zielnej na wilgotnych łąkach, w nadbrzeżnych szuwarach, na torfowiskach, na skrajach nadrzecznych zarośli, w widnych olsach, itp. środowiskach. Chętnie zasiedla również mosty oraz różne elementy infrastruktury drogowej, turystycznej lub melioracyjnej położone w pobliżu wody.

42. *Larinioides ixobolus* (THORELL, 1873)

Mapa 44

Nuctenea ixobola: Staręga 1978, 1984.

Cyphepeira ixobola: Puzskar 1981, 1983.

Larinioides ixobolus: Rozwałka 1996b, 2004, 2006a, 2006b, 2007a, 2007c, Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b.

Hrubieszów (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Staręga*); Jelnica (Staręga 1984); Kazimierz (Rozwałka 2007a, 2007c); Kozłówka (R. Rozwałka*); Lublin-Felin (Rozwałka 2007a); Lublin-Sławin (Rozwałka 2006d); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a); Lublin-Za Cukrownią (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Łęczna (Rozwałka 2006a); Łowiszów (Staręga 1984); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Okuninka (Staręga 1978); Puławy ZA (Puzskar 1981, 1983); Rejkowizna (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); [Roztocze (Dziabaszeński 1990)]; Szerokie (W. Staręga*); Świdnik (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Urszulin (Rozwałka 1996b); Urszulin (Rozwałka 2006b); Widniówka (Rozwałka 2007a); Wysokie (Staręga 1984); Załucze (Rozwałka 2006b); Żabce, Żdanów (Staręga 1984).

Pospolity gatunek hemisynantropijny, spotykany najczęściej w szczelinach ścian zabudowań, na balkonach, na klatkach schodowych, czasem wewnątrz mieszkań oraz na pniach drzew w parkach, sadach i ogrodach. Często zakłada sieci po zewnętrznej stronie okien łowiąc przylatujące do światła owady. W środowisku naturalnym dość rzadki, stwierdzany w szczelinach kory i dziuplach starych drzew.

43. *Larinioides patagiatus* (CLERCK, 1757)

Mapa 45

Epeira patagiata: Nowicki 1870, Wajgiel 1874.

Nuctenea patagiata: Staręga 1978, 1984, Staręga & Nakaziuk 1985.

Larinioides patagiatus: Rozwałka 1999*, Staręga 2000, Rozwałka 2006b, 2006d, 2007a, 2007c, 2009a.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota, Branew (Rozwałka 2009a); Brzeziczo (Rozwałka 2007a); Chmielinne (W. Staręga*); Długie (Rozwałka 2006b); Durne, Gródek (Staręga 1984); Hniszów (R. Rozwałka*); Jelnica (Staręga 1984); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kornie (Nowicki 1870, Staręga 2000, Wajgiel 1874); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d); Magazyn (R. Rozwałka*); Manie (Staręga 1984); Michałowa (Rozwałka 2006b); Moszne (R. Rozwałka*); Okuninka (Staręga 1978); Porytowe (Rozwałka 2009a); Sołokije (Staręga 2000); Stulno (R. Rozwałka*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tuliów (Staręga & Nakaziuk 1985); Urszulin (Rozwałka 2006b); Wojcieszyn (R. Rozwałka*); Wola (Rozwałka 2006b); Zalew (Rozwałka 2007a); Zwierzyniec, Żdanów (Staręga 1984).

Pospolity gatunek zamieszkujący wysoki podszyt i gałęzie drzew i krzewów w widnych lasach oraz młodniki, polany śródleśne i poręby, czasem także parki śródmiejskie, cmentarze, stare sady, itp. środowiska.

44. *Larinioides sclopetarius* (CLERCK, 1757)

Mapa 46

Lublin-Sławin, Lublin-Śródmieście, Lublin-Za Cukrownią, Lublin-Zembożyce, Tomaszów (R. Rozwałka*).

Dość pospolity gatunek hemisynantropijny, szczególnie w zachodniej części kraju, o zbliżonym trybie życia do *Larinioides ixobolus*, ale występujący najczęściej na różnych elementach architektonicznych takich jak kratownice i balustrady mostów, latarnie, ściany budynków oraz na pniach drzew położonych w bezpośrednim sąsiedztwie cieków i zbiorników wodnych. **Gatunek nowy dla województwa lubelskiego.**

45. *Larinioides suspicax* (O.P.-CAMBRIDGE, 1876)

Mapa 47

Larinioides suspicax: lit. cyt.

Lublin-Felin (R. Rozwałka*); Michałowa, Staw (Rozwałka 2006b).

Bardzo rzadki gatunek spotykany nielicznie w otwartych, nasłonecznionych i dość suchych

środkach. Jego rozmieszczenie jest słabo poznane, gdyż w przeszłości był synonimizowany z bardzo zbliżonym morfologicznie i pospolitym *L. cornutus* (CLERCK). W Polsce, oprócz wyżej wymienionych stanowisk z Lubelszczyzny, znany jedynie z Czerwonego Folwarku (Staręga 1978), Kózek niedaleko Łosic (Staręga 1984) oraz Magurskiego PN (Rozwałka 2014b). **Uwaga:** Stanowisko z Lublina podano na podstawie okazu stwierdzonego w importowanych z Turcji owocach.

RODZAJ: LEVIELLUS WUNDERLICH, 2004

46. *Leviellus stroemi* (THORELL, 1870)

Mapa 48

Zygiella stroemi: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Chmielinne (W. Staręga*); Dobry Las, Gołębie (R. Rozwałka*); Haczki (W. Staręga*); Janów (Rozwałka 2009a); Jarczów (Rozwałka 2004); Lublin-Sławin, Lublin-Zembożyce (R. Rozwałka*); Łowiszów (Staręga 1984); Machnów (Rozwałka 1999*); Okuninka (Staręga 1978); Puławy M (R. Rozwałka*); [Roztocze (Dziabaszewski 1990)].

Pająk zamieszkujący szczeliny i otwory w grubej korze sosen i modrzewi, rzadziej spotykany na innych gatunkach drzew. Czasem występuje także w szczelinach murów czy drewnianych płotów i parkanów. Gatunek pospolity, występujący w całym kraju, zwłaszcza w starszych wiekowo i widnych drzewostanach, ale z uwagi na zamieszkiwany mikrohabitat niezbyt często wykazywany w trakcie badań.

RODZAJ: MANGORA O.P.-CAMBRIDGE, 1889

47. *Mangora acalypha* (WALCKENAER, 1802)

Mapa 49

Mangora acalypha: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, 2007c); Babsk (Rozwałka 2006b); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Biała Góra (Rozwałka 1999*, Staręga 2000); Błota (Rozwałka 2009a); Bochotnica-Zamłynie (R. Rozwałka*); Branew (Rozwałka 2009a); Brzeziczo, Brzeźno (Rozwałka 2007a); Bukowa Góra (Staręga 2000); Ciecanki (Rozwałka 2006a); Czumów (R. Rozwałka*); Długie (Rozwałka 1996b); Fajślawice (Wrońska 2006*); Gołębie, Gródek, Hnieszów (R. Rozwałka*); Horaj, Hubale (Staręga 2000); Imielty (Rozwałka 2009a); Jakubowice (Rozwałka 2007a); Janów

(Rozwałka 2009a); Jarczów (Rozwałka 2004); Jarugi (Staręga 2000); Jata (W. Staręga*); Jelnica (Staręga 1984); Kawęczynok (Staręga 2000); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kąty (Staręga 2000); Kolonia Wola, Kołacze (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*, 2004); Krasnobród (Staręga 1984); Kryłów (R. Rozwałka*); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Lublin-Felin, Lublin-Kośminiek, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d); Łańcuchów (Rozwałka 2006a); Łązek (Rozwałka 2009a); Łęczna (Rozwałka 2006a); Łowiszów (Staręga 1984); Łukie (Rozwałka 2006b); Machnów (Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Michałowa (Rozwałka 2006b); Momoty (Rozwałka 2009a); Moszne (Rozwałka 1996b); Nasutów, Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Okuninka (Staręga 1978); Orłowskie (Rozwałka 1996b); Piekiełko, Pikuława (R. Rozwałka*); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczyński 2009); Porytowe (Rozwałka 2009a); Potoki, Przeorsk (Rozwałka 2004); Rudka, Rudnik (Rozwałka 2007a); Rudy (W. Staręga*); Sobianowice (Rozwałka 2007a, Rozwałka & Juszczyński 2009); Stary Pożóg (W. Staręga*); Staw (Rozwałka 2006b); Stawska (Rozwałka 2000, Staręga 1978); Stulno (R. Rozwałka*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Świerże (R. Rozwałka*); Tuliów (Staręga & Nakaziuk 1985); Uhruska (R. Rozwałka*); Urszulin (Rozwałka 2006b); Wielkopole (Rozwałka 2007a); Wierzchowiny (Staręga 2000); Wola (Rozwałka 2006b); Wolwinów, Zalew (Rozwałka 2007a); Załucze (Rozwałka 2006b); Zareczynna (Rozwałka 2004); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Zienki (R. Rozwałka*); Zwierzyniec (Staręga 2000); Źdźary (Staręga 1978); Źmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Jeden z najczęstszych krajowych pająków, występujący głównie na roślinności zielnej w środowiskach otwartych niezależnie od ich wilgotności. Spotykany także w młodnikach, sadach i ogrodach, a czasem również w runie i podszycie widnych lasów.

RODZAJ: NEOSCONA SIMON, 1864

48. *Neoscona adianta* (WALCKENAER, 1802)

Mapa 50

Neoscona adianta: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota, Branew (Rozwałka 2009a); Brzeźno (Rozwałka 2007a); Hnieszów (R. Rozwałka*); Imielty (Rozwałka 2009a); Łukie

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

(Rozwałka 2006b); Machnów (Rozwałka 1999*); Nowiny, Pikulawka (R. Rozwałka*); Przeorsk (Rozwałka 2004); Serebryskie (Rozwałka 2007a); Staw (Rozwałka 2006b); Stulno (R. Rozwałka*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tuliów (Starega 1984); Wola (Rozwałka 2006b); Wytyczno, Zienki (R. Rozwałka*).

Stosunkowo częsty gatunek występujących zwykle na roślinności zielnej lub niskich krzewach na torfowiskach niskich, na wilgotnych łąkach, w szuwarach, ale spotykany także w znacznie suchszych środowiskach, np. na wrzosowiskach czy ciepłych murawach.

RODZAJ: *NUCTENEA* SIMON, 1864

49. *Nuctenea silvicultrix* (C.L. KOCH, 1835)

Mapa 51

Brzeziczno, Durne (R. Rozwałka*).

Rzadko spotykany gatunek występujący najczęściej w szczelinach kory karłowatych sosen na zarastających torfowiskach wysokich lub w widnych borach bagiennych. **Gatunek nowy dla województwa lubelskiego.**

50. *Nuctenea umbratica* (CLERCK, 1757)

Mapa 52

Nuctenea umbratica: lit. cyt.

Albrechtówka (R. Rozwałka*); Chmielinne (W. Starega*); Dobry Las, Gołębnie (R. Rozwałka*); Haczki (W. Starega*); Kozłówka (R. Rozwałka*); Lublin-Za Cukrownią (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Sławin, Lublin-Zemborzyce, Pańków, Uhruska (R. Rozwałka*); Żdanów (Starega 1984); Żmudź (Rozwałka 2006c).

Pospolity gatunek zamieszkujący szczeliny kory różnych gatunków drzew w lasach, parkach śródmiejskich i na cmentarzach, w starych sadach, czasem także szczeliny skał lub ścian zabudowań. Z uwagi na skryty tryb życia, dość rzadko wykazywany w trakcie badań.

RODZAJ: *SINGA* C.L. KOCH, 1836

51. *Singa hamata* (CLERCK, 1757)

Mapa 53

Singa hamata: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Babsk (Rozwałka 2006b); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota, Branew (Rozwałka 2009a); Brzeziczno (Rozwałka 1996b,

2007a); Brzeźno (Rozwałka 2007a); Ciecanki (Rozwałka 2006a); Ciesacin (Rozwałka 1996b, 2007a); Długie, Durne (Rozwałka 1996b); Górecko (Starega 2000); Gródek, Hniszów (R. Rozwałka*); Hubale (Starega 2000); Imielty, Janów (Rozwałka 2009a); Jelnica (Starega 1984); Karczunek (R. Rozwałka*); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kąty (Starega 2000); Kołacze, Korhynie, Kozłówka (R. Rozwałka*); Krowie (Rozwałka 1996b); Lublin-Bronowice, Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin, Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Łańcuchów (Rozwałka 2006a); Łążek (Rozwałka 2009a); Łukie (Rozwałka 1996b); Łukie (Rozwałka 2006b); Machnów, Magazyn (R. Rozwałka*); Momoty (Rozwałka 2009a); Moszne (Rozwałka 1996b); Nowiny (R. Rozwałka*); Nowy Pożóg (W. Starega*); Okuninka (Starega 1978); Orłowskie (Rozwałka 1996b); Pikulawka (R. Rozwałka*); Porytowe (Rozwałka 2009a); Przeorsk (Rozwałka 2004); Rąblów (R. Rozwałka*); Serebryskie (Rozwałka 2007a); Sęków (R. Rozwałka*); Sobianowice (Rozwałka 2007a); Spławy (R. Rozwałka*); Staw (Rozwałka 2006b); Stawska (Rozwałka 2000); Stężyca (Starega 1984); Szerokie (W. Starega*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Świerże (R. Rozwałka*); Tałandy (Starega 2000); Torfowisko, Uhruska (R. Rozwałka*); Urszulin (Rozwałka 2006b); Wielkopole (Rozwałka 2007a); Wieprz (Rozwałka 2006a); Wola (Rozwałka 2006b); Wytyckie (Starega 1984); Wytyczno (R. Rozwałka*); Zalew, Zawadówka (Rozwałka 2007a); Zemborzyce, Zienki (R. Rozwałka*); Zwierzyniec (Starega 1984); Żmudź (Rozwałka 2006c).

Bardzo pospolity gatunek związany z różnymi środowiskami o dużej lub umiarkowanej wilgotności, takimi jak nadbrzeżne szuwały, torfowiska, łąki, groble, skraje nadwodnych zarośli oraz runem i podszytem widnych borów bagiennych, olsów i łęgów.

52. *Singa nitidula* C.L. KOCH, 1844

Mapa 54

Singa nitidula: lit. cyt.

Brzeziczno (Rozwałka 1996b, 2007a); Ciesacin (Rozwałka 2007a); Gródek, Hniszów (R. Rozwałka*); Hrebenne (Starega 2000); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kornie (Nowicki 1870, Wajgiel 1874); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Uhruska, Zienki (R. Rozwałka*); Żdanów (Starega 1984).

Niezbyt częsty gatunek żyjący w tych samych środowiskach, co *Singa hamata*, choć na miejsce zakładania

sieci wybiera raczej gałęzie drzew i krzewów rosnących w bezpośrednim sąsiedztwie zbiorników i cieków wodnych.

RODZAJ: ZILLA C.L. KOCH, 1836

53. *Zilla diodia* (WALCKENAER, 1802)

Mapa 55

Zilla diodia: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota, Branew (Rozwałka 2009a); Brzeziczno (Rozwałka 2007a); Bukowa Góra (Staręga 2000); Durne, Hniszów, Jamniki (R. Rozwałka*); Janów (Staręga 2000); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Staręga*); Kawęczynek (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Krasnobród (Staręga 1984); Łążek (Rozwałka 2009a); Machnów (Rozwałka 1999*); Podzamcze (R. Rozwałka*); Porytowe (Rozwałka 2009a); Przeorsk (Rozwałka 2004); Rudy, Stary Pożóg (W. Staręga*); Stawska (Rozwałka 2000); Stężycza (Staręga 1984); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tuliłów (Staręga 1984); Wierzchowiny (Staręga 2000); Wola (Rozwałka 2006b); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*); Żyłka (R. Rozwałka*).

Pospolity gatunek zamieszkujący podszyt w widnych lasach i zaroślach oraz krzewy i roślinność zielną w młodnikach, na wrzosowiskach, na przyleśnych ugorach.

RODZAJ: ZYGIELLA F.O.P.-CAMBRIDGE, 1902

54. *Zygiella atrica* (C.L. KOCH, 1845)

Mapa 56

Zygiella atrica: lit. cyt.

Biała Góra, Korhynie, Machnów (Rozwałka 1999*).

Niezbyt często spotykany pająk, występujący zazwyczaj na gałęziach lub pniach niskich sosen lub jałowców rosnących na skrajach lasów, w młodnikach lub na zarastających ugorach, czasem także na drewnianych płotach czy ścianach budynków. W zachodniej Polsce stosunkowo częsty, ku wschodowi wydaje się być coraz rzadszy (Prószyński & Staręga 1971, obs. autorów). **Gatunek nowy dla województwa lubelskiego.**

55. *Zygiella x-notata* (CLERCK, 1757)

Mapa 57

Zygiella x-notata: lit. cyt.

Lublin-Felin, Lublin-Wieniawa (R. Rozwałka*); [Roztocze (Dziabaszeński 1990)]; Szerokie (W. Staręga*).

Gatunek synantropijny, łowiony najczęściej na zewnętrznych ścianach budynków, murowanych ogrodzeniach, drewnianych płotach i parkanach lub na pniach drzew rosnących w ich pobliżu, ale często wchodzący także do wnętrza pomieszczeń. Wymieniany z niezbyt licznych stanowisk na terenie Polski jak i województwa lubelskiego, ale nie jest pajakiem szczególnie rzadkim, a raczej rzadko łowionym z uwagi na niewielkie zainteresowanie krajowych arachnologów środowiskami synantropijnymi.

RODZINA: CHEIRACANTHIIDAE

RODZAJ: CHEIRACANTHIUM C.L. KOCH, 1839

56. *Cheiracanthium campestre* Lohmander, 1944

Mapa 58

Cheiracanthium campestre: lit. cyt.

Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Dobrska (R. Rozwałka*); Gródek (Rozwałka & Gosik 2006); Hniszów (R. Rozwałka*); Jakubowice (Rozwałka 2007a); Jarczów (Rozwałka 2004); Korhynie (Rozwałka 1999*, Staręga 1996a); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d); Machnów (Rozwałka 1999*); Nasutów (Rozwałka 2009b); Piekiełko (R. Rozwałka*); Ponikwoda, Sobianowice (Rozwałka & Juszczynski 2009); Staw (Rozwałka 2006b); Stawska (Rozwałka 2000); Stulno (R. Rozwałka*); Urszulin (Rozwałka 2006b); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Dość pospolity gatunek zamieszkujący przestrzenie pod kamieniami i niską roślinność zielną porastającą różne otwarte i suche środowiska, takie jak murawy ciepłolubne, pastwiska, suche łąki, ugory, przydroża lub skraje zarośli.

57. *Cheiracanthium erraticum* (WALCKENAER, 1802)

Mapa 59

Cheiracanthium carnifex: Staręga 1974, 1984.

Cheiracanthium erraticum: Staręga 2000, Rozwałka 2004, 2006a, 2006b, Wrońska 2006*, Rozwałka 2007a, 2009a, 2009b.

Babsk (Rozwałka 2006b); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota (Rozwałka 2009a); Brzeziczno

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

(Rozwałka 2007a); Brzeźno (R. Rozwałka*); Ciesacin (Rozwałka 2007a); Czumów (R. Rozwałka*); Fajslawice (Wrońska 2006*); Hniszów (R. Rozwałka*); Horaj (Staręga 2000); Imielty (Rozwałka 2009a); Jakubowice (Rozwałka 2007a); Jarczów (Rozwałka 2004); Kawęczynok (Staręga 2000); Kołacze (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kornie (Staręga 2000); Lublin-Felin, Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Łańcuchów (Rozwałka 2006a); Łukie (Rozwałka 2006b); Machnów (Rozwałka 1999*); Michałowa (Rozwałka 2006b); Nowiny (R. Rozwałka*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Perkoz, Samokłęski, Stary Brus (R. Rozwałka*); Staw (Rozwałka 2006b); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Torfowisko, Uhruska (R. Rozwałka*); Wola (Rozwałka 2006b); Wytyckie (Staręga 1984); Wytyczno (R. Rozwałka*); Zwierzyniec (Staręga 1974, 2000).

Pospolity gatunek zasiedlający wyższą roślinność zielną na różnego typu łąkach, w szuwarach, na nieużytkach oraz skraje lasów i zarośli o umiarkowanej lub znacznej wilgotności, ale spotykany bywa licznie również w miejscach znacznie suchszych.

58. *Cheiracanthium furculatum* KARSCH, 1879

Mapa 60

Cheiracanthium furculatum: lit. cyt.

Lublin-Bronowice (Rozwałka i in. 2016).

Gatunek pochodzący z południowej części Afryki, gdzie zamieszkuje gałęzie drzew i krzewów oraz wysoką roślinność zielną w ciepłych, nasłonecznionych środowiskach. W Polsce wykazany dotychczas jedynie z Lublina, gdzie kilkakrotnie jego obecność stwierdzono w importowanych winogronach (Rozwałka i in. 2016, obs. niepubl. autorów).

59. *Cheiracanthium mildei* KOCH, 1864

Mapa 61

Cheiracanthium mildei: lit. cyt.

Lublin-Bronowice (Rozwałka i in. 2016); Lublin-Felin (Rozwałka i in. 2013, 2016); Lublin-Węglin Południe (Rozwałka i in. 2016).

Gatunek rozpowszechniony w rejonie śródziemnomorskim, często spotykany w na gałęziach drzew i krzewów w sadach, winnicach i ogrodach. W Polsce kilkakrotnie wykazywany na podstawie okazów zawlekanych wraz z owocami (winogrona, granaty)

z południa Europy lub Bliskiego Wschodu. Jeden z najczęściej importowanych pająków.

Uwaga: Ze względu na przypadki zawleceń samic z kokonami lub wylęgiem (Rozwałka i in. 2013, 2016, obs. niepubl. autorów), możliwe jest utrzymywanie się krótkotrwałych, niewielkich populacji tego gatunku np. w dużych centrach handlowych czy hurtowniach (dojrzewalniach) owoców.

60. *Cheiracanthium montanum* L. KOCH, 1878

Mapa 62

Cheiracanthium montanum: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*, Staręga 2000); Horaj, Kąty (Staręga 2000); Korhynie, Machnów, Żurawce (Rozwałka 1999*).

Bardzo rzadki gatunek występujący na roślinności zielnej lub pod kamieniami w suchych, otwartych i silnie nasłonecznionych biotopach położonych na wyżynach i pogórzach w południowej części kraju. Oprócz wymienionych lokalizacji wiarygodne stanowiska *Ch. montanum* w Polsce znane są jedynie z okolic Krakowa (Prószyński & Staręga 1971), Ojcowskiego PN (Rozwałka 2005b) oraz Beskidu Wschodniego (Rozwałka 2014a, 2014b).

61. *Cheiracanthium oncognathum* THORELL, 1871

Mapa 63

Cheiracanthium oncognathum: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie, Machnów (Rozwałka 1999*); Michałowa (Rozwałka 2006b); Stężyca, Stulno (R. Rozwałka*).

Stosunkowo rzadko spotykany gatunek występujący najczęściej na gałęziach drzew i krzewów w młodnikach, na zarastających ugorach, na silnie nasłonecznionych skrajach lasów oraz w zaroślach kserotermicznych.

62. *Cheiracanthium punctorium* (VILLERS, 1789)

Mapa 64

Bełzec, Dęby, Korhynie, Łaszczówka, Żurawce, Żyłka (R. Rozwałka*).

Gatunek w Polsce uważany do niedawna za rzadki i wymieniany z pojedynczych stanowisk (Belik & Rozwałka 2007, Prószyński & Staręga 1971, Staręga 1988). Obecnie, szczególnie w południowozachodniej i centralnej Polsce w silnej ekspansji, znany już z licznych

lokalizacji (obs. niepubl. autorów). Pająk zamieszkujący szczytowe partie roślinności zielnej oraz niskie krzewy na ekstensywnie użytkowanych łąkach, wrzosowiskach, zarastających ugorach, przydrożach, trawiastych nieużytkach, itp. **Gatunek nowy dla województwa lubelskiego.**

63. *Cheiracanthium virescens* (SUNDEVALL, 1833)

Mapa 65

Cheiracanthium virescens: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Ciecanki (Rozwałka 2006a); Gródek (R. Rozwałka*); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Machnów (Rozwałka 1999*); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Stężycza (Starega 1984); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Gatunek zamieszkujący roślinność zielną i podłoże w otwartych, stosunkowo suchych lub niezbyt wilgotnych środowiskach. Jego rozmieszczenie w Polsce jest słabo poznane, gdyż przez długi czas nie był odróżniany od zbliżonego morfologicznie *Ch. campestre*.

RODZINA: CLUBIONIDAE

RODZAJ: CLUBIONA LATREILLE, 1804

– *Clubiona alpicola* KULCZYŃSKI, 1882

Clubiona alpicola: Stańska 2001 (błędne oznaczenie) Jata (Stańska 2001).

Gatunek omyłkowo wykazany przez Stańską (2001) z rezerwatu Jata wskutek błędnego oznaczenia. *Clubiona alpicola* jest gatunkiem typowo górskim zamieszkującym przestrzenie pod kamieniami w strefie kosodrzewiny, hal oraz turni (Nentwig i in. 2021). W Polsce występuje jedynie w szczytowych partiach Sudetów, Babiej Góry oraz Tatr (Kulczyński 1881, 1882, Prószyński & Starega 1971, Rozwałka & Stachowicz 2015).

64. *Clubiona caerulescens* L. KOCH, 1867

Mapa 66

Gauroclubiona caerulescens: Starega 1974, 1984.

Clubiona caerulescens: Rozwałka 1999*, Starega 2000, Rozwałka 2004, 2006b, 2007a, 2007c.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bachus (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Jarugi (Starega 2000); Jata (W. Starega*); Kawęczynok (Starega 2000); Kozłówek (R. Rozwałka*); Lipsko (Starega 2000); Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin, Lublin-Zembożyce (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*);

Podzamcze (R. Rozwałka*); Potoki (Rozwałka 2004); Rudy, Stary Pożóg (W. Starega*); Wierzchowiny (Starega 2000); Wola (Rozwałka 2006b); Zawada (Starega 1984); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Zwierzyniec (Starega 1974); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Pospolity gatunek związany z lasami i zaroślami, czasem spotykany także w młodnikach, sadach, parkach, itp. Zamieszkuje roślinność wysokiego runa i podszyt oraz pnie i gałęzie drzew i krzewów.

65. *Clubiona comta* C.L. KOCH, 1939

Mapa 67

Clubiona comta: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bukowa Góra (Starega 2000); Dobry Las (R. Rozwałka*); Hosznia (Starega 2000); Jarczów (Rozwałka 2004); Kawęczynok (Starega 2000); Korhynie (Rozwałka 2004); Lublin-Sławin, Lublin-Zembożyce (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Nasutów (Rozwałka 2009b); Potoki (Rozwałka 2004); Rachodoszcze (Starega 2000); Rejkowizna (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Szperówka (Starega 2000); Świerże (R. Rozwałka*).

Dość częsty gatunek widnych lasów i zarośli, zamieszkujący pnie, gałęzie i dziuple różnych gatunków drzew, a także runo, podszyt i ściółkę w pobliżu pni. Czasami liczny także w przydomowych ogrodach, parkach śródmiejskich czy na starych cmentarzach.

66. *Clubiona corticalis* (WALCKENAER, 1802)

Mapa 68

Paraclubiona corticalis: Starega 1984.

Tuliów (Starega 1984).

Dość rzadki gatunek, występujący w lasach, parkach, starych sadach. Zamieszkuje przestrzenie i szczeliny w korze różnych drzew, najczęściej sosen (Nentwig i in. 2021), ale łowiony był także na gatunkach liściastych, np. na platanach (*Platanus acerifolia*) (Rozwałka & Olbrycht 2017), czy starych jabłoniach (obs. niepubl. autorów).

67. *Clubiona diversa* O.P.-CAMBRIDGE, 1862

Mapa 69

Clubiona diversa: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Brzeźno (Rozwałka 2007a); Korhynie, Machnów (Rozwałka 1999*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Splawy (R. Rozwałka*);

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

Stawska (Rozwałka 2000); [województwo lubelskie (Hajdamowicz i in. 2016)]; Żmudź (Rozwałka 2006c).

Niezbyt często spotykany gatunek występujący w gęstej darni i mchach pokrywających podłoże w różnych, zarówno wilgotnych jak i suchych, otwartych środowiskach lub widnych zaroślach.

68. *Clubiona frisia* WUNDERLICH ET SCHUETT, 1995 Mapa 70

Clubiona similis: Puszkar 1981, 1983, Rozwałka 1996b (błędne oznaczenia).

Clubiona frisia: Rozwałka 2005a, 2006d.

Długie (Rozwałka 1996b); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2005a, 2006d); Lublin-Za Cukrownią, Karczunek, Kozłówka (R. Rozwałka*); Puławy ZA (Puszkar 1981, 1983); Zalew (W. Staręga*).

Gatunek stosunkowo niedawno opisany (Wunderlich & Schuett 1995), dlatego rzadko wymieniany w piśmiennictwie. Zamieszkuje darń, roślinność zielną oraz niżej położone gałęzie drzew i krzewów na skrajach lasów, w sadach, młodnikach, na zarastających ugorach. **Uwaga:** Na całym niżu Polski występuje jedynie *Clubiona frisia*, w krajowej literaturze błędnie identyfikowana, jako *C. similis* L. KOCH. Prawdziwa *C. similis* jest gatunkiem gór i pogórzy występującym głównie w zaroślach oraz wśród niskiej roślinności zielnej i pod kamieniami wzdłuż rzek i potoków (Rozwałka 2012b, 2014a, 2014b, obs. niepubl.).

69. *Clubiona frutetorum* L. KOCH, 1866

Mapa 71

Clubiona frutetorum: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Machnów (Rozwałka 1999*); Stężyca (Staręga 1984); Zawadówka (Rozwałka 2007a).

Niezbyt częsty gatunek zamieszkujący wysoką roślinność zielną w różnych, otwartych środowiskach oraz gałęzie drzew i krzewów na skrajach lasów, na zarastających ugorach, w sadach, ogrodach, itp.

70. *Clubiona germanica* THORELL, 1871

Mapa 72

Clubiona germanica: lit. cyt.

Długie (R. Rozwałka*); Kornie (Staręga 1988, 2000); Łukie (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*);

Okuninka (Staręga 1978); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; [Wyżyna Lubelska (Prószyński & Staręga 1971)].

Pająk stosunkowo rzadki, spotykany zazwyczaj pojedynczo na gałęziach drzew i krzewów na skrajach lasów i zarośli położonych w pobliżu zbiorników i cieków wodnych, ale notowany także w zaroślach ksero-termicznych czy w młodnikach sosnowych.

71. *Clubiona juvenis* SIMON, 1878

Mapa 73

Brzeźno, Serebryskie (R. Rozwałka*).

Bardzo rzadki gatunek, zamieszkujący szuwały i wyższą roślinność zielną w bardzo wilgotnych środowiskach (Roberts 1998, Nentwig i in. 2021). W Polsce, oprócz wymienionych lokalizacji z województwa lubelskiego, wykazywany z Stawów Strzegomiańskich na Dolnym Śląsku (Czajka 1976) oraz Doliny Górnego Sanu w Bieszczadach (Rozwałka 2012b). **Gatunek nowy dla województwa lubelskiego.**

72. *Clubiona lutescens* WESTRING, 1851

Mapa 74

Clubiona lutescens: lit. cyt.

Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bochotnica (Staręga 1972); Brzeźno (Rozwałka 2007a); Chmielinne (W. Staręga*); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Ciesacin (Rozwałka 2007a); Długie (Rozwałka 1996b); Dobrska, Dobry Las (R. Rozwałka*); Haczki (W. Staręga*); Hubale (Staręga 2000); Jata (W. Staręga*); Kąty (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kornie (Nowicki 1870, Wąjgiel 1874, Staręga 2000); Krugłe (R. Rozwałka*); Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin, Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Michałowa (Rozwałka 2006b); Moszne (Rozwałka 1996b); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Pikule (Rozwałka 2009a); Płotycze (R. Rozwałka*); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Porytowe (Rozwałka 2009a); Potoki (Rozwałka 2004); Puławy ZA (Puszkar 1981); Sołtysy (Rozwałka 2007a); Staw (Rozwałka 2006b); Stawska (Rozwałka 2000); Stężyca (Staręga 1984); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tartak (Rozwałka 2009b); Wola (Rozwałka 2006b); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Żabce, Żdanów (Staręga 1984); Żdżary (Staręga 1978); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Bardzo pospolity pająk zamieszkujący najchętniej wysoką roślinność zielną w szuwarach, na podmokłych łąkach, groblach stawów lub na krzewach w nadbrzeżnych zaroślach ale nierzadki także w znacznie suchszych lokalizacjach, nawet na murawach kserotermicznych czy psammofilnych

73. *Clubiona marmorata* L. KOCH, 1866

Mapa 75

Clubiona marmorata: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Chmielinne (W. Staręga*); Dobry Las, Haczki (W. Staręga*); Kozłówka (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2005a, 2006d, 2007a, 2012a, Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); [Lublin (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008a)]; Machnów (Rozwałka 1999*); Rejkowizna (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Świdnik (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008a, 2008b).

Pająk zamieszkujący pnie i gałęzie różnych gatunków drzew o grubej i pełnej szczelin i spękań korze, spotykany także w próchnie dziupli czy w budkach lęgowych ptaków. Gatunek prawdopodobnie dość pospolity, ale rzadko łowiony z uwagi na skryty tryb życia.

74. *Clubiona neglecta* O.P.-CAMBRIDGE, 1862

Mapa 76

Clubiona neglecta: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, 2007c); Babsk (Rozwałka 2006b); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*, Staręga 2000); Gródek (Rozwałka & Gosik 2006); Hniszów (R. Rozwałka*); Hubale (Staręga 2000); Kazimierz (Rozwałka 2007a, 2007c); Kąty (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kornie (Staręga 2000); Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Michałowa (Rozwałka 2006b); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Torfowisko (R. Rozwałka*); Wola (Rozwałka 2006b); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Pospolity gatunek zamieszkujący najczęściej gałęzie drzew i krzewów oraz przyległą roślinność zielną w miejscach o znacznej wilgotności, takich jak nadbrzeżne zarośla, olsy, szuwały, choć pojawia się także w znacznie suchszych środowiskach.

75. *Clubiona pallidula* (CLERCK, 1757)

Mapa 77

Clubiona pallidula: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bachus, Bełżec (R. Rozwałka*); Chmielinne (W. Staręga*); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Ciesacin (Rozwałka 2007a); Długie (Rozwałka 1996b); Dobry Las (R. Rozwałka*); Haczki (W. Staręga*); Hniszów (R. Rozwałka*); Jakubowice (Rozwałka 2007a); Jamniki (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Jarugi (Staręga 2000); Jata (W. Staręga*); Justynówka (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Kornie (Staręga 2000); Kozłówka, Lublin-Bronowice, Lublin-Felin, Lublin-Sławin, Lublin-Śródmieście (R. Rozwałka*); [Lublin (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008a)]; Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2005a, 2006d, 2007a, 2012a, Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Za Cukrownią (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Machnów (Rozwałka 1999*); Nasutów (Rozwałka 2009b); Nowy Pożóg (W. Staręga*); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Poniatowa (W. Staręga*); Puławy M (R. Rozwałka*); Rejkowizna (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Rudka (Rozwałka 2007a); Rudy, Stary Pożóg (W. Staręga*); Świdnik (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); [Świdnik (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008a)]; Tartak (Rozwałka 2009b); Torfowisko, Wojcieszyn (R. Rozwałka*); Wola (Rozwałka 2006b); Zagrody (Staręga 2000); Zalew (Rozwałka 2007a); Żmudź (Rozwałka 2006c).

Pospolity mieszkaniec pni oraz gałęzi różnych gatunków drzew, głównie liściastych. Spotykany również w budkach lęgowych, czasem także na ścianach zabudowań, gdyż oprócz lasów, licznie występuje w parkach, sadach i ogrodach. Zimujące osobniki często występują w dużych ilościach w próchnie dziupli lub pod korą martwych drzew.

76. *Clubiona phragmitis* C.L. KOCH, 1843

Mapa 78

Clubiona phragmitis: lit. cyt.

Branew (Rozwałka 2009a); Brzeziczno (Rozwałka 1996b); Brzeźno (R. Rozwałka*); Długie (Rozwałka 2006b); Durne (Staręga 1984); Hniszów, Jamniki (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Staręga*); Jelnica (Staręga 1984); Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Łukie (Rozwałka 2006b); Moszne, Nowiny (R. Rozwałka*); Okuninka (Staręga 1978); Perkoz (R. Rozwałka*); [Poleski Park

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Samokłęski (R. Rozwałka*); Staw (Rozwałka 2006b); Świnka (Rozwałka 2006a); Torfowisko (R. Rozwałka*); Urszulin (Rozwałka 2006b); Wieprz (Rozwałka 2006a); Wola (Rozwałka 2006b); Wytyckie (Staręga 1984); Wytyczno (Rozwałka 2006b).

Często spotykany gatunek wilgociolubny, zamieszkujący wysoką roślinność zielną w różnego typu szuwarach, na torfowiskach niskich, na bardzo wilgotnych łąkach oraz gałęzie drzew i krzewów porastających brzegi zbiorników i cieków wodnych.

77. *Clubiona reclusa* O.P.-CAMBRIDGE, 1863

Mapa 79

Clubiona reclusa: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Długie (Rozwałka 1996b); Jakubowice (Rozwałka 2007a); Kornie (Staręga 2000); Machnów (Rozwałka 1999*); Wytyczno (R. Rozwałka*).

Gatunek występujących na wyższej roślinności zielnej lub niskich krzewach w różnych środowiskach o znacznej wilgotności – na turzycowiskach, podmokłych łąkach, w szuwarach, czasem jednak także w miejscach suchszych – na pastwiskach, nieużytkach, miedzach, itp. Na terenie województwa lubelskiego rzadko dotychczas wymieniany, choć w Polsce należy do pająków stosunkowo pospolitych.

78. *Clubiona rosserae* LOCKET, 1953

Mapa 80

Clubiona rosserae: lit. cyt.

Brzeziczno (Rozwałka 2007a); Łukie (R. Rozwałka*); [Poleski Park Narodowy (Hajdamowicz 2006, Stańska i in. 2002)]; Staw (Rozwałka 2006b); Wytyczno (R. Rozwałka*).

Bardzo rzadki gatunek silnie higrofilny, występujący na roślinności zielnej lub niskich krzewach porastających różnego typu torfowiska lub w nadbrzeżnych szuwarach. Pająk w Polsce znany z wymienionych lokalizacji na terenie województwa lubelskiego, Basenu Biebrzy (Kupryjanowicz 1995b, 2005) oraz Białowieckiego Parku Narodowego (R. Rozwałka mat. niepubl.).

79. *Clubiona stagnatilis* KULCZYŃSKI, 1897

Mapa 81

Euryclubiona stagnatilis: Staręga 1978, 1984.

Clubiona stagnatilis: Rozwałka 2006b, 2009b.

Hniszów (R. Rozwałka*); Jelnica (Staręga 1984); Michałowa (Rozwałka 2006b); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Okuninka (Staręga 1978); Staw (Rozwałka 2006b); Uhruska (R. Rozwałka*); Wola (Rozwałka 2006b); Wytyczno (R. Rozwałka*); Zawada (Staręga 1984).

Dość częsty gatunek higrofilny, przebywający na wyższej roślinności zielnej i niskich krzewach porastających podmokłe łąki, różnego typu torfowiska, groble oraz szuvary na brzegach cieków i zbiorników wodnych.

80. *Clubiona subsultans* THORELL, 1875

Mapa 82

Euryclubiona subsultans: Staręga 1984.

Clubiona subsultans: Rozwałka 2000, Staręga 2000, Rozwałka 2004, 2006b, Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Chmielinne (W. Staręga*); Durne (R. Rozwałka*); Hubale (Staręga 2000); Korhynie, Machnów (Rozwałka 1999*); Potoki (Rozwałka 2004); Rejkowizna (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Rudy (W. Staręga*); Stawska (Rozwałka 2000); Stężycza (Staręga 1984); Świdnik (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Tuliów (Staręga 1984); Wola (Rozwałka 2006b); Żdanów (Staręga 1984); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Gatunek stosunkowo częsty, zamieszkujący szczeliny kory drzew iglastych, szczególnie sosen, choć spotykany także na innych, o grubej pełnej splekań i potencjalnych kryjówek korze.

81. *Clubiona subtilis* L. KOCH, 1867

Mapa 83

Clubiona subtilis: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Brzeziczno (Rozwałka 2007a); Brzeźno (R. Rozwałka*); Długie (Rozwałka 1996b); Machnów (Rozwałka 1999*); Potoki (Rozwałka 2004); Wierzchowiny (Staręga 2000, Staręga & Stankiewicz 1996); Zawadówka (Rozwałka 2007a).

Dość rzadko spotykany pająk występujący najczęściej w niskiej darni różnych wilgotnych łąk, torfowisk, w kępach turzyc, w ściółce nadbrzeżnych zarośli ale pojawia się także w znacznie suchszych, nawet ksero-termicznych środowiskach.

82. *Clubiona terrestris* WESTRING, 1851**Mapa 84***Clubiona terrestris*: lit. cyt.

Adamów (Staręga 2000); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bochatnica (Staręga 1972); Bukowa Góra (Staręga 2000); Czerkies (Staręga 2000); Dobry Las (R. Rozwałka*); Horaj, Hosznia, Hrebenne, Hubale (Staręga 2000); Janów (Staręga 2000); Jarczów (Rozwałka 2004); Jarugi (Staręga 2000); Jata (W. Staręga*); Jelnica (Staręga 1984); Justynówka, Kamienna (Staręga 2000); Kazimierz (Rozwałka 2007c, Staręga 1972); Korhynie (Rozwałka 1999*); Lipsko (Staręga 2000); Lublin-Zembożyce (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Manie (Staręga 1984); Nart (Staręga 2000); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Potoki (Rozwałka 2004); Rachodoszcze (Staręga 2000); Rudka (Rozwałka 2007a); Rudy (W. Staręga*); Sołokije (Staręga 2000); Stary Pożóg (W. Staręga*); Stawska (Rozwałka 2000); Tałandy, Tarnawa (Staręga 2000); Tartak (Rozwałka 2009b); Widniówka (Rozwałka 2007a); Wierzchowiny, Zwierzyniec (Staręga 2000); Żdanów (Staręga 1984); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Pospolity gatunek o bardzo szerokim spektrum zamieszkiwanych biotopów. Łowiony głównie w runie podszytu oraz na pniach i gałęziach drzew w różnego typu lasach i zaroślach, czasem także w darni i na roślinności zielnej w otwartych środowiskach.

83. *Clubiona trivialis* C.L. KOCH 1843**Mapa 85***Microclubiona trivialis*: Staręga 1978, 1984.*Clubiona trivialis*: Rozwałka 1999*, 2007a.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Brzeziczno (Rozwałka 2007a); Dobrska (R. Rozwałka*); Karczunek (R. Rozwałka*); Korhynie, Machnów (Rozwałka 1999*); Okuninka (Staręga 1978); Stężyca (Staręga 1984).

Niezbyt często łowiony gatunek zamieszkujący gałęzie niskich sosen w młodnikach, iglasty podrost w widnych borach sosnowych, wrzosowiska, skraje lasów, zarośli i zarastające ugory.

RODZINA: CYBAEIDAE**RODZAJ: CRYPHOECA THORELL, 1870****84. *Cryphoeca silvicola* (C.L. KOCH, 1834)****Mapa 86***Cryphoeca silvicola*: lit. cyt.

Adamów (Staręga 2000); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Hosznia (Staręga 2000); Machnów (Rozwałka 1999*); Widniówka (Rozwałka 2007a).

Pająk zamieszkujący ściółkę środowisk leśnych, szczególnie lasów świerkowych lub mieszanych z dużym udziałem drzew iglastych. Bardzo pospolity w górach i na pogórzach, natomiast na niżu, w tym na terenie województwa lubelskiego stosunkowo rzadko i jedynie lokalnie notowany.

RODZAJ: CYBAEUS L. KOCH, 1868**85. *Cybaeus angustiarum* L. KOCH, 1868****Mapa 87***Cybaeus angustiarum*: lit. cyt.

Bochatnica (Staręga 1972); Bukowa Góra (Staręga 2000); Dobrska (R. Rozwałka*); Kazimierz (Staręga 1972); Machnów (Rozwałka 1999*); Szperówka (Staręga 2000).

Gatunek gór i pogórzy, występujących w próchnięjących pniakach, wykrotach, stertach chrustu, pod kamieniami oraz w grubej ściółce leśnej. Stanowiska z terenu województwa lubelskiego wyznaczają fragment północnej granicy zasięgu. Obecność *C. angustiarum* w rejonie Kazimierza ma prawdopodobnie już charakter dysjunktywny.

RODZINA: DICTYNIDAE**RODZAJ: ARGENNA THORELL, 1870****86. *Argenna patula* (SIMON, 1874)****Mapa 88***Argenna albopunctata* Puzskar 1981, 1983 (błędne oznaczenia).

Brzeźno (R. Rozwałka*).

Błędna lokalizacja: Puławy ZA (Puzskar 1981, 1983).

Bardzo rzadki, silnie higrofilny, pająk znany z mniej niż 10 stanowisk rozproszonych w całej Polsce (Staręga 2003). Zamieszkuje roślinność zielną na turzycowiskach i torfowiskach niskich lub przejściowych, szuwały nadbrzeżne, itp. środowiska.

Uwaga: Puzskar (1981, 1983) wymieniał z rejonu Zakładów Azotowych w Puławach stanowisko *Argenna patula*, ale ta informacja odnosi się to *A. subnigra*

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

(O.P.-CAMBRIDGE). Świadczy o tym mało prawdopodobny biotop – pola uprawne, jak i fakt, że w częściowo zweryfikowanych zbiorach dowodowych T. Puszkara, stwierdzono kilka dalszych, nieoznaczonych lub błędnie oznaczonych, jako *A. patula*, okazów *A. subnigra* (wer. R. Rozwałka).

87. *Argenna subnigra* (O.P.-CAMBRIDGE, 1861)

Mapa 89

Argenna albopunctata: Puszkara 1981, 1983 (błędne oznaczenia).

Argenna subnigra: Staręga 1984, 1996b, Rozwałka 1999*, 2000, Stańska 2001, Rozwałka 2004, 2006a, 2006b, 2006c, Rozwałka & Gosik 2006, Wrońska 2006*, Rozwałka 2007a, 2007c, Rozwałka & Juszczynski 2009.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bochotnica (R. Rozwałka*); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Dobrska (R. Rozwałka*); Fajstławice (Wrońska 2006*); Gródek (Rozwałka & Gosik 2006); Hniszów (R. Rozwałka*); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*, Staręga 1996b); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Lublin-Felin, Lublin-Kośminek (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Nowiny (R. Rozwałka*); Poniwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Przeorsk (Rozwałka 2004); Puławy ZA (Puszkara 1981, 1983, R. Rozwałka*); Sobianowice (Rozwałka & Juszczynski 2009); Staw (Rozwałka 2006b); Stawska (Rozwałka 2000); Stężyca (Stańska 2001, Staręga 1984); Wola (Rozwałka 2006b); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Gatunek heliofilny zamieszkujący mchy, porosty i roślinność zielną na różnego typu murawach, łąkach i pastwiskach, na ugorach, przydrożach czy na polach uprawnych. Prawdopodobnie gatunek aeronautyczny gdyż pojedyncze osobniki łowione są w różnych środowiskach, a nawet na ścianach budynków (obs. autorów).

RODZAJ: ARGYRONETA LATREILLE, 1804

88. *Argyroneta aquatica* (CLERCK, 1757)

Mapa 90

Argyroneta aquatica: lit. cyt.

Brzeziczo (Rozwałka 1996b, 2007a); Brzeźno (Rozwałka 2007a); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Ciesacin (Rozwałka 2007a); Długie (Rozwałka 2006b);

Hamernia (Rozwałka 2004); Hniszów (R. Rozwałka*); Imielty (Rozwałka 2009a); Jamniki (Rozwałka 2006b); Józefów (Rozwałka 2004); Korhynie (Rozwałka 2004); Kornie (Staręga 2000); Kozaki (Rozwałka 2004); Krugłe (R. Rozwałka*); Łańcuchów (Rozwałka 2006a); Łukie (Rozwałka 1996b, 2006b); Mięćmierz (R. Rozwałka*); Moszne (Rozwałka 2006b); Perkoz, Płotycze (R. Rozwałka*); Stary Brus, Staw (Rozwałka 2006b); Świnka (Rozwałka 2006a); Tarnowola (Rozwałka 2004); Wieprz (Rozwałka 2006a); Wytyczno (Rozwałka 2006b); Zalew, Zemborzyce (R. Rozwałka*).

Jedyny gatunek pająka stale przebywający i polujący pod wodą. Występuje głównie w płytkich, porośniętych gęstą roślinnością podwodą zbiornikach wody stojącej lub wolno płynącej. Samice i młode nie opuszczają środowiska wodnego, samce czasem przemieszczają się także lądem i można je spotkać, np. na splei (ple) torfowiska wysokiego lub na wilgotnych łąkach w pobliżu wody (obs. autorów).

RODZAJ: DICTYNA SUNDEVALL, 1833

89. *Dictyna arundinacea* (LINNAEUS, 1758)

Mapa 91

Dictyna arundinacea: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c, Staręga 1972); Babsk (Rozwałka 2006b); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota (Rozwałka 2009a); Bochotnica (Rozwałka 2007c, Staręga 1972); Branew (Rozwałka 2009a); Brzeziczo (Rozwałka 1996b, 2007a); Brzeźno (Rozwałka 2007a); Bychawa (R. Rozwałka*); Dobrska (Rozwałka 2007c); Dobry Las, Gródek, Hniszów (R. Rozwałka*); Hubale (Staręga 2000); Imielty (Rozwałka 2009a); Jakubowice (Rozwałka 2007a); Janowiec (Rozwałka 2007c); Janów (Rozwałka 2009a); Jelnica (Staręga 1984); Justynówka (Rozwałka 2004); Karczunek (R. Rozwałka*); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kąty (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kryłów, Las (R. Rozwałka*); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a); Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Łańcuchów (Rozwałka 2006a); Łązek (Rozwałka 2009a); Łowiszów (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Michałowa (Rozwałka 2006b); Momoty (Rozwałka 2009a);

Moszne (Rozwałka 1996b); Nasutów (R. Rozwałka*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Orłowskie (Rozwałka 1996b); Piekiełko, Płotycze (R. Rozwałka*); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczyński 2009); Porytowe (Rozwałka 2009a); Przeorsk (Rozwałka 2004); Rąblów (R. Rozwałka*); Sobianowice (Rozwałka 2007a, Rozwałka & Juszczyński 2009); Sołokije (Staręga 2000); Staw (Rozwałka 2006b); Stawska (Rozwałka 2000); Stężyca (Staręga 1984); Stulno (R. Rozwałka*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Świerże (R. Rozwałka*); Tuliów (Staręga & Nakaziuk 1985); Urszulin (Rozwałka 2006b); Wielkopole (Rozwałka 2007a); Wola (Rozwałka 2006b); Wytyczno (R. Rozwałka*); Zalew (Rozwałka 2007a); Załucze (Rozwałka 2006b); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Zwierzyniec (Staręga 1984); Źdźary (Staręga 1978); Źmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Bardzo pospolity gatunek zamieszkujący szczyty pędów roślinnych w otwartych, suchych lub niezbyt wilgotnych zbiorowiskach. Występuje także na gałęziach krzewów i drzew w młodnikach, widnych parkach i zaroślach lub na obrzeżach lasów, ale unika ich wnętrza z uwagi na zbyt duże zacienienie.

90. *Dictyna major* MENGE, 1869

Mapa 92

Dictyna major: lit. cyt.
Stężyca (Staręga 1984).

Bardzo rzadki i nielicznie łowiony gatunek, występujący wśród niskiej roślinności zielnej na murawach psammofilnych, wrzosowiskach lub w innych bardzo ciepłych i skąpo porośniętych biotopach. Oprócz wymienionej lokalizacji w Stężycy, w Polsce znany jedynie z Gdańska-Stogów – skąd był opisany (Menge 1869), okolic Krakowa (Prószyński & Staręga 1971), Masywu Ślęży (Czajka 1966), Borów Dolnośląskich (Czajka & Domin 1993) oraz rezerwatu Antoniuk, Płocka i Gdańska-Górek Wschodnich (Staręga 2003).

91. *Dictyna pusilla* THORELL, 1856

Mapa 93

Dictyna pusilla: lit. cyt.
Biała Góra (Rozwałka 1999*, Staręga 2000); Bukowa Góra (Staręga 2000); Dobrska, Dobry Las, Gołębie; Hnieszów (R. Rozwałka*); Horaj (Staręga 2000); Jata (R. Rozwałka*); Jelnica (Staręga 1984); Justynówka (Rozwałka 2004); Kąty (Staręga 2000);

Korhynie (Rozwałka 1999*); Kozłówka, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2007a); Lublin-Za Cukrownią (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Łańcuchów (Rozwałka 2006a); Machnów (Rozwałka 1999*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Manie (Staręga 1984); Pikule (Rozwałka 2009a); Rejkowizna (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Staw (Rozwałka 2006b); Stężyca (Staręga 1984); Świdnik (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Tuliów (Staręga & Nakaziuk 1985); Wola (Rozwałka 2006b); Zalew (W. Staręga*); Zwierzyniec, Źdanów (Staręga 1984); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Pospolicie spotykany gatunek występujący najczęściej na gałęziach drzew i krzewów na skrajach lasów, na polanach śródleśnych, w młodnikach, na zarastających ugorach, itp. środowiskach.

92. *Dictyna uncinata* THORELL, 1856

Mapa 94

Dictyna uncinata: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, Staręga 1972); Biała Góra (Rozwałka 1999*, Staręga 2000); Bochotnica (Staręga 1972); Debry (Staręga 2000); Hnieszów (R. Rozwałka*); Horaj (Staręga 2000); Jakubowice (Rozwałka 2007a); Kamionka (W. Staręga*); Karczunek (R. Rozwałka*); Kawęczynek (Staręga 2000); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kozłówka (R. Rozwałka*); Lublin-Sławin (Rozwałka 2006d); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a, Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Za Cukrownią (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Machnów (Rozwałka 1999*); Majdan Górny (Rozwałka 2004); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Rejkowizna (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Sitaniec (Staręga 2000); Sobianowice (Rozwałka & Juszczyński 2009); Świdnik (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Tuliów (Staręga 1984); Urszulin (Rozwałka 2006b); Wieprzec (Staręga 2000); Wytyckie (Staręga 1984); Zalew (W. Staręga*); Źdźary (Staręga 1978); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Częsty gatunek, zamieszkujący pnie, gałęzie i liście drzew w lasach, ogrodach i parkach śródmiejskich. Stosunkowo licznie spotykany również na murach zabudowań, starych pomnikach cmentarnych, płotach i parkanach, natomiast raczej rzadki na roślinności zielnej w biotopach otwartych (obs. autorów).

RODZAJ: *EMBLINA* CHAMBERLIN, 194893. *Emblyna brevidens* (KULCZYŃSKI, 1897)

Mapa 95

Emblyna brevidens: lit. cyt.

Brzeźno, Długie, Serebryskie, Sęków, Spławy (R. Rozwałka*); Wołoskowola (Hajdamowicz 2006); Załucze (Hajdamowicz 2006, Hajdamowicz i in. 2007).

Bardzo rzadko spotykany gatunek zamieszkujący roślinność zielną na torfowiskach niskich i przejściowych. W Polsce znany jedynie z prezentowanych stanowisk na Lubelszczyźnie i oraz Wigierskiego Parku Narodowego (Hajdamowicz i in. 2007).

RODZAJ: *LATHYS* SIMON, 188494. *Lathys humilis* (BLACKWALL, 1855)

Mapa 96

Lathys humilis: lit. cyt.

Haczki (W. Staręga*); Kozłówka, Lublin-Sławin, Lublin-Śródmieście (R. Rozwałka*); Lublin-Za Cukrownią, Rejkowizna, Świdnik (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Zemborzyce (R. Rozwałka*).

Niezbyt częsty gatunek zamieszkujący pnie, gałęzie i liście drzew w lasach, parkach śródmiejskich i ogrodach. Jest rzadko wykazywany w publikacjach z uwagi na środowisko życia, małe rozmiary ciała, ale prawdopodobnie także lokalne występowanie, gdy w wielu wypadkach mimo celowych poszukiwań bywa nieobecny (obs. niepubl. autorów).

95. *Lathys stigmatisata* (MENGE, 1869)

Mapa 97

Lathys puta: lit. cyt.

Stężycza (Stańska 2001, Staręga 1984).

Bardzo rzadki, silnie ksero- i termofilny gatunek zamieszkujący rzadką darń w bardzo suchych, nasłonecznionych środowiskach na podłożu piaszczystym lub lessowym. Znany w Polsce jedynie z 6 stanowisk: okolic Gdańska, skąd został opisany przez Mengego (1869), muraw napiaskowych w rejonie Stężycy (Staręga 1984), rezerwatu Jelonka niedaleko Białegostoku (Staręga & Szymonowicz 1999), Basenu Biebrzy (Kupryjanowicz 2005), Puszczy Białowieskiej (Stańska 2007) i rezerwatu Góry Pieprzowe (Rozwałka & Łysiak 2015).

RODZAJ: *NIGMA* LEHTINEN, 196796. *Nigma flavescens* (WALCKENAER, 1830)

Mapa 98

Nigma flavescens: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*, Staręga 2000); Dobry Las, Hnieszów (R. Rozwałka*); Hosznia (Staręga 2000); Jamniki (R. Rozwałka*); Kawęczynek, Kąty (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kozłówka (R. Rozwałka*); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a); Łukie (Rozwałka 2006b); Machnów (Rozwałka 1999*); Michałowa (Rozwałka 2006b); Nedeżów (Rozwałka 2004); Parchatka (Rozwałka 2007a, 2007c); Pikule (Rozwałka 2009a); Podgórz, Podzamcze (R. Rozwałka*); Poniatowa (W. Staręga*); Potoki (Rozwałka 2004); Puławy M, Rąblów (R. Rozwałka*); Rudnik (Rozwałka 2007a); Siedliska (Rozwałka 2004); Sobianowice (Rozwałka 2007a); Sołokije (Staręga 2000); Stary Pożóg (W. Staręga*); Staw (Rozwałka 2006b); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Świerże (R. Rozwałka*); Widniówka (Rozwałka 2007a); Wojcieszyn (R. Rozwałka*); Wola (Rozwałka 2006b); Wolwinów (Rozwałka 2007a); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Bardzo pospolity gatunek zamieszkujący rośliny wysokiego runa, podszyt, pnie, gałęzie i liście drzew i krzewów w lasach i zaroślach liściastych, parkach i ogrodach, czasem także na roślinności zielnej w biotopach otwartych lub ścianach zabudowań.

97. *Nigma walckenaeri* (ROEWER, 1951)

Mapa 99

Nigma walckenaeri: lit. cyt.

Janów (Rozwałka 2009a); Jarczów (Rozwałka 2004); Kozłówka (R. Rozwałka*); Krasnystaw (Rozwałka 2014a); Lublin-Bronowice, Lublin-Dziesiąta (R. Rozwałka*); Lublin-Felin (Rozwałka 2007a); Lublin-Kośminek (R. Rozwałka*); Lublin-Sławin (Rozwałka 2006d); Lublin-Stare Miasto, Lublin-Śródmieście, Lublin-Węglin Południe (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a, Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Za Cukrownią (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Zemborzyce, Nałęczów (R. Rozwałka*); Nowy Pożóg, Poniatowa (W. Staręga*); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); [Roztocze (Dziabaszeński 1990)]; Sobianowice (Rozwałka 2007a, Rozwałka & Juszczynski 2009);

Świdnik (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Tomaszów (Rozwałka 2004); Urszulin (R. Rozwałka*); Widniówka (Rozwałka 2014a); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Hemisynantrop zamieszkujący pnie, gałęzie i liście drzew i krzewów w parkach śródmiejskich, sadach i ogrodach oraz zewnętrzne ściany zabudowań. W środowisku naturalnym raczej rzadki, wykazywany głównie w lasach i zaroślach położonych w pobliżu obszarów zurbanizowanych. Jesienią często przenika do wnętrza mieszkań, gdzie osiedla się w rejonie framug okiennych lub na roślinach doniczkowych (Rozwałka 2004, obs. niepubl. autorów). Gatunek dość pospolity, ale w Polsce niezbyt często wymieniany, wskutek nielicznych badań araneofauny środowisk synantropijnych.

RODZINA: DYSDERIDAE

RODZAJ: *HARPACTEA BRISTOWE*, 1939

98. *Harpactea hombergi* (SCOPOLI, 1763)

Mapa 100

Harpactea hombergi: lit. cyt.

Bukowa Góra, Kawęczynok (Staręga 2000); Nart (Staręga 1988, 2000); Zwierzyniec (Staręga 2000).

Niezbyt często spotykany gatunek gór i pogórzy, zamieszkujący ściółkę oraz przestrzenie pod kamieniami w lasach i zaroślach liściastych lub mieszanych. Na terenie województwa lubelskiego znany jedynie ze stanowisk na Roztoczu, które wyznaczają fragment północnej granicy zasięgu tego pająka.

99. *Harpactea rubicunda* (C.L. KOCH, 1839)

Mapa 101

Harpactea rubicunda: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c, Staręga 1972); Bełżec (Rozwałka i in. 2014); Biała Góra (Rozwałka 1999*, Rozwałka i in. 2014); Bochońnica (Rozwałka i in. 2014); Bochońnica-Zamłynie (R. Rozwałka*); Chodywańce (Rozwałka 2004); Dobrska (R. Rozwałka*); Dobry Las (Rozwałka i in. 2014); Fajslawice (Rozwałka i in. 2014, Wrońska 2006*); Gródek (Rozwałka i in. 2014); Janowiec (Rozwałka 2007c); Janów (Rozwałka 2009a); Jarczów (Rozwałka 2004, Staręga 2000); Kazimierz (Rozwałka 2007a, 2007c); Kozłówka (R. Rozwałka*); Krasnystaw (Rozwałka i in. 2014); Leliszka, Lublin-Bronowice, Lublin-Felin, Lublin-Kośminek,

Lublin-Sławin, Lublin-Tatary (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a, 2012a); Lublin-Za Cukrownią (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Łążek (Rozwałka 2009a); Łęczna (Rozwałka 2006a); Machnów (Rozwałka 1999*); Nasiłów (Rozwałka 2007c); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Pieszowola (Rozwałka i in. 2014); Piotrawin, Podgórz (R. Rozwałka*); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczyński 2009); Potoki (Rozwałka 2004); Rąblów (R. Rozwałka*); [Roztocze (Dziabaszewski 1990)]; Siedliska (Rozwałka 2004); Sobianowice (Rozwałka 2007a, Rozwałka & Juszczyński 2009); Stary Pożóg (W. Staręga*); Tarnogóra (R. Rozwałka*); Tartak (Rozwałka 2009b); Urszulin (Rozwałka 1996b, 2006b); Widniówka (Rozwałka 2007a); Zalew (Rozwałka i in. 2014); Załucze (R. Rozwałka*); Zareczyzna (Rozwałka 2004).

Gatunek hemisynantropijny, w warunkach naturalnych występujący pod kamieniami na murawach kserotermicznych i w rumowiskach kamiennych oraz w szczelinach kory, nisko położonych dziuplach, gniazdach ptaków i skrzynkach lęgowych. W środowiskach synantropijnych, szczególnie częsty na terenach wiejskich: w przydach drewna opałowego, stertach słomy i kompostu, pod różnymi leżącymi na podłożu przedmiotami, w piwnicach, szczelinach u podstawy murów. W południowej i środkowej części Polski wykazywany z licznych stanowisk zarówno naturalnych jak i antropogenicznych, na północy występuje przede wszystkim w warunkach synantropijnych, być może z uwagi na mniejszą liczbę odpowiednich dla tego pająka środowisk naturalnych.

RODZINA: GNAPHOSIDAE

RODZAJ: *APHANTAULAX SIMON*, 1878

100. *Aphantaulax trifasciata* (O.P.-CAMBRIDGE, 1872)

Mapa 102

Aphantaulax trifasciata: lit. cyt.

Lublin-Bronowice (Rozwałka i in. 2016)

Pająk występujący w Basenie Morza Śródziemnego, gdzie zamieszkuje przestrzenie pod kamieniami i niską roślinność zielną lub krzewy w suchych zaroślach, widnych lasach, sadach cytrusowych, ogrodach (Grimm, 1985). Wykazany w Polsce jedynie z Lublina,

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

na podstawie osobników zawleczonych wraz z owocami z Turcji (Rozwałka i in. 2016).

RODZAJ: *CALLILEPIS* WESTRING, 1874

101. *Callilepis nocturna* (LINNAEUS, 1758)

Mapa 103

Lublin-Bronowice, Lublin-Felin, Lublin-Hajdów, Lublin-Kośminek (R. Rozwałka*).

Rzadko spotykany gatunek myrmekofagiczny, zamieszkujący przestrzenie pod kamieniami i podłoże w otwartych, silnie nasłonecznionych biotopach z skąpą roślinnością zielną takich jak stare kamieniołomy i rumowiska kamienne, różnego typu murawy kserotermiczne. Dość często łowiony na nasypach kolejowych czy drogowych (obs. autorów), które są być może szlakami migracyjnymi dla tego pająka. **Gatunek nowy dla województwa lubelskiego.**

RODZAJ: *DRASSODES* WESTRING, 1851

102. *Drassodes lapidosus* (WALCKENAER, 1802)

Mapa 104

Drassodes lapidosus: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Dobrska, Janowiec, Kazimierz (Rozwałka 2007c); Korhynie, Machnów (Rozwałka 1999*); Stawska (Rozwałka 2000); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Gatunek termofilny, preferujący murawy z rzadką szatą roślinną i dużą ilością kamieni pokrywających podłoże, pod którymi szuka kryjówek. Częsty również w starych kamieniołomach, stertach śródpolnych kamieni, czasem także na stanowiskach ruderalnych.

Uwaga: W niniejszym opracowaniu nie uwzględniono *Drassodes cupreus* (BLACKWALL, 1834), który jest najprawdopodobniej jedynie przejawem zmienności osobniczej *D. lapidosus* (WALCKENAER), na co wskazują wyniki badań Bolzerna i Hänggiego (2006).

103. *Drassodes pubescens* (THORELL, 1856)

Mapa 105

Drassodes pubescens: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bochotnica-Zamłynie (R. Rozwałka*); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Hniszów (R. Rozwałka*); Imielty (Rozwałka

2009a); Kawęczynok (Staręga 2000); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Korhynie (Rozwałka 1999*); Lublin-Kośminek (R. Rozwałka*); Machnów (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 1999*); Nasutów, Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczyński 2009); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Sopianowice (Rozwałka & Juszczyński 2009); Stawska (Rozwałka 2000); Stulno (R. Rozwałka*); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Gatunek umiarkowanie sucholubny, zamieszkujący podłoże i przestrzenie pod kamieniami na różnego typu murawach, darń przesuszonych łąk i pastwisk lub ściółkę suchych, widnych lasów, parków i ciepłolubnych zarośli.

RODZAJ: *DRASSYLLUS* CHAMBERLIN, 1922

104. *Drassyllus lutetianus* (L. KOCH, 1866)

Mapa 106

Zelotes lutetianus: Staręga 1978, Rozwałka 1996a, 1996b, Kupryjanowicz i in. 1998.

Drassyllus lutetianus: Wrońska 2006*, Rozwałka 2007a, 2007c, 2009a, 2009b.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Brzeziczno (Rozwałka 1996b, 2007a); Fajslawice (Wrońska 2006*); Imielty (Rozwałka 2009a); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Okuninka (Staręga 1978); [PK Lasy Janowskie (Rozwałka 1996a)]; [Poleski Park Narodowy (Kupryjanowicz i in. 1998)].

Dość rzadki gatunek występujący w mchach i darni pokrywającej podłoże różnego typu torfowisk oraz na wilgotnych łąkach, w borach bagiennych, itp. (Grimm 1985).

105 *Drassyllus praeficus* (C.L. KOCH, 1839)

Mapa 107

Melanophora latitans: Nowicki 1870, Wajgiel 1874.

Zelotes praeficus: Staręga 1978, Rozwałka 2000.

Drassyllus praeficus: Rozwałka 1999*, 2006a, 2006c, 2009b, Hajdamowicz i in. 2016.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Hniszów (R. Rozwałka*); Kornie (Nowicki 1870, Wajgiel 1874); Machnów (Rozwałka 1999*); Nasutów, Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Stawska (Rozwałka 2000, Staręga 1978); Stulno (R. Rozwałka*); [województwo lubelskie (Hajdamowicz i in. 2016)]; Żmudź (Rozwałka 2006c).

Stosunkowo rzadki i lokalnie występujący gatunek termofilny, zamieszkujący darni różnego typu muraw kserotermicznych i psammofilnych, suche ugory, śródładowe wydmy, czasem także ściółkę i mchy w suchych, widnych lasach sosnowych, młodnikach czy ciepłolubnych zaroślach (Grimm 1985).

106. *Drassyllus pusillus* (L. KOCH, 1866)

Mapa 108

Zelotes pusillus: Puzskar 1981, 1983.

Drassyllus pusillus: Rozwałka 1999*, 2000, Stańska i in. 2002, Rozwałka 2006a, 2006c, 2006d, Rozwałka & Gosik 2006, Wrońska 2006*, Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 2007a, 2007c, 2009a, 2009b, Rozwałka & Juszczynski 2009. Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Dobrska (Rozwałka 2007c); Fajslawice (Wrońska 2006*); Gródek (Rozwałka & Gosik 2006); Hniszów (R. Rozwałka*); Imielty (Rozwałka 2009a); Jakubowice (Rozwałka 2007a); Janowiec (Rozwałka 2007c); Kazimierz (Rozwałka 2007a); Kołacz (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Lublin-Kośmin, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d); Machnów (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 1999*); Nasutów, Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Piekiełko (R. Rozwałka*); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Ponikwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Puławy ZA (Puzskar 1981, 1983); Sopianowice (Rozwałka & Juszczynski 2009); Stawska (Rozwałka 2000); Stulno (R. Rozwałka*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tartak (Rozwałka 2009b); Trawniki, Załucze (R. Rozwałka*); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Żmudź (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Bardzo pospolity gatunek występujący w darni i pod kamieniami w różnych, najczęściej otwartych środowiskach począwszy od torfowisk, poprzez różnego typu łąki, pastwiska, nieużytki, agrocenozy, po różne murawy kserotermiczne i psammofilne. Zamieszkuje także ściółkę widnych lasów i młodników, parki śródmiejskie i trawniki oraz stanowiska ruderalne.

RODZAJ: GNAPHOSA LATREILLE, 1804

107. *Gnaphosa bicolor* (HAHN, 1833)

Mapa 109

Gnaphosa bicolor: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bukowa Góra, Horaj, Hubale (Starega 2000); Imielty (Rozwałka 2009a); Janowiec (Rozwałka 2007c); Kawęczyn (Starega 2000); Las (R. Rozwałka*); Lipsko (Starega 2000); Łowiszów (Starega 1984); Puławy ZA (Puzskar 1981, 1983).

Charakterystyczny mieszkawiec ściółki suchych, widnych borów i młodników sosnowych. W Polsce, jak również w województwie lubelskim, znany z niezbyt licznych stanowisk, być może wskutek słabego zainteresowania arachnologów tego typu siedliskiem, a częściowo zapewne z powodu lokalnego występowania.

108. *Gnaphosa lugubris* (C.L. KOCH, 1839)

Mapa 110

Gnaphosa lugubris: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, 2007c); Dobrska, Gródek (R. Rozwałka*); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Korhynie (Rozwałka 1999*); Machnów (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 1999*); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Gatunek silnie ksero- i termofilny, zamieszkujący bardzo suche i kamieniste środowiska kserotermiczne. W Polsce bardzo rzadki, oprócz wymienionych stanowisk na Lubelszczyźnie znany jedynie z Bielinka nad Odrą (Szymkowiak 2000), Cząstkowa w Górach Świętokrzyskich (Starega 1988) oraz rezerwatu Góry Pieprzowe (Rozwałka & Łysiak 2015).

109. *Gnaphosa nigerrima* L. KOCH, 1878

Mapa 111

Gnaphosa nigerrima: lit. cyt.

Brzeziczo (Rozwałka 1996b, 2007a); Brzeźno (Rozwałka 2007a); Długie (R. Rozwałka*); Imielty (Rozwałka 2009a); Jata (W. Starega*); [PK Lasy Janowskie (Rozwałka 1996a)]; [Poleski Park Narodowy (Hajdamowicz 2006, Kupryjanowicz i in. 1998)]; Moszne (R. Rozwałka*); Szklarnia (Rozwałka 2009a).

Stosunkowo rzadki gatunek silnie higrofilny, występujący najczęściej w mszystej darni torfowisk wysokich i przejściowych oraz w borach bagiennych (Grimm, 1985).

RODZAJ: HAPLODRASSUS CHAMBERLIN, 1922

110. *Haplodrassus cognatus* (WESTRING, 1861)

Mapa 112

Drassodes cognatus: Minkiewicz 1934.

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

Haplodrassus cognatus: Staręga 1974, Puszkarski 1981, Dziabaszewski 1990, Rozwałka 1999*, Staręga 2000, Rozwałka 2004, 2006b, 2007c, Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b, Rozwałka 2009b.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełzec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bukowa Góra (Staręga 2000); Chmielino (W. Staręga*); Dobry Las (R. Rozwałka*); Janów (Staręga 2000); Jarczów (Rozwałka 2004); Kazimierz (Minkiewicz 1934); Korhynie (Rozwałka 2004); Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin, Lublin-Śródmieście, Lublin-Wieniawa, Lublin-Zembożyce (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Nedeżów (Rozwałka 2004); Puławy ZA (Puszkarski 1981); Rejkowizna (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); [Roztocze (Dziabaszewski 1990)]; Świerże (R. Rozwałka*); Tartak (Rozwałka 2009b); Widniówka (R. Rozwałka*); Wola (Rozwałka 2006b); Zwierzyniec-Wieś (Staręga 1974).

Gatunek związany z lasami, zamieszkujący ściółkę u nasady pni drzew, próchniejące pniaki, przestrzenie pod odstającą korą, sągi drewna, czasem także szczeliny ścian drewnianych zabudowań. Pająk stosunkowo częsty, ale dość rzadko wykazywany z uwagi na specyficzne środowisko życia.

111. *Haplodrassus dalmatensis* (L. KOCH, 1866) Mapa 113

Haplodrassus dalmatensis: lit. cyt.
Kąty (Staręga 2000); Stulno (R. Rozwałka*).

Rzadki gatunek zamieszkujący podłoże i darń muraw kserotermicznych i psammofilnych, czasem spotykany także w ciepłolubnych zaroślach. Na terenie województwa lubelskiego bardzo rzadki, mimo licznych potencjalnych siedlisk.

112. *Haplodrassus kulczyński* LOHMÄNDER, 1942 Mapa 114

Haplodrassus kulczyński: lit. cyt.
Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bochotnica, Dobrska (R. Rozwałka*).

Rzadko spotykany gatunek termofilny, występujący najczęściej w darni środowisk kserotermicznych lub w ściółce widnych lasów sosnowych (Grimm 1985). W Polsce wymieniany dotychczas jedynie z 5 stanowisk: podkrakowskich Bielian, Bielinka nad Odrą (Szymkowiak 2000), Kazimierskiego Parku

Krajobrazowego (Rozwałka 2007c), rezerwatu Ostnicowe Parowy Gruczna (Rozwałka & Sienkiewicz 2012) oraz rezerwatu Góry Pieprzowe (Rozwałka & Łysiak 2015).

113. *Haplodrassus moderatus* (KULCZYŃSKI, 1897) Mapa 115

Brzeziczno, Nowiny (R. Rozwałka*).

Rzadki gatunek higrofilny, zamieszkujący darń torfowisk niskich i przejściowych, wilgotnych łąk lub ściółkę widnych borów bagiennych i nadbrzeżnych zarośli (Grimm 1985). **Gatunek nowy dla województwa lubelskiego.**

114. *Haplodrassus signifer* (C.L. KOCH, 1839) Mapa 116

Haplodrassus signifer: lit. cyt.
Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełzec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Dobry Las (R. Rozwałka*); Gródek (Rozwałka & Gosik 2006); Hnieszów (R. Rozwałka*); Jakubowice (Rozwałka 2007a); Jata (W. Staręga*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Machnów (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 1999*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Nasutów (Rozwałka 2009b); Piekietko (R. Rozwałka*); [Poleski Park Narodowy (Kupryjanowicz i in. 1998)]; Ponikwoda (Rozwałka & Juszczyński 2009); Potoki (Rozwałka 2004); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Sobianowice (Rozwałka & Juszczyński 2009); Stawska (Rozwałka 2000); Stulno (R. Rozwałka*); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Pospolity i eurytopowy gatunek zamieszkujący mchy i darń różnych środowisk otwartych oraz ściółkę w widnych lasach i zaroślach. Jeden z najczęstszych przedstawicieli całej rodziny Gnaphosidae na terenie kraju.

115. *Haplodrassus silvestris* (BLACKWALL, 1833) Mapa 117

Haplodrassus silvestris: lit. cyt.
Bachus, Bełzec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Brzeziczno (Rozwałka 2007a); Bukowa Góra (Staręga 2000); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Dobry Las, Jamniki (R. Rozwałka*); Jata (W. Staręga*); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Kozie Góry (Rozwałka

2009b); Kruglik (Staręga 2000); Las, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Łowiszów (Staręga 1984); Machnów (Rozwałka 1999*); Nasutów, Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Rudka (Rozwałka 2007a); Rudy (W. Staręga*); Sołokije (Staręga 2000); Stary Pożóg (W. Staręga*); Stulno (R. Rozwałka*); Tartak (Rozwałka 2009b); Urszulin (Rozwałka 2006b); Widniówka (R. Rozwałka*).

Pospolity gatunek występujący w ściółce i mchach oraz pod kamieniami i kawałkami drewna i kory w różnego typu lasach lub młodnikach, czasem także w zaniedbanych sadach czy starych parkach.

116. *Haplodrassus soerenseni* (STRAND, 1900)

Mapa 118

Haplodrassus soerenseni: lit. cyt.

Bełzec (R. Rozwałka*); Bukowa Góra (Staręga 1996a, 2000); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Imielty (Rozwałka 2009a); Jata (W. Staręga*); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Kozie Góry (Rozwałka 2009b); Kruglik (Staręga 1996a, 2000); Las (R. Rozwałka*); Nasutów, Nowy Staw (Rozwałka 2009b); [PK Lasy Janowskie (Rozwałka 1996a)]; Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Rudka (Rozwałka 2007a); Rudy (W. Staręga*); Tartak (Rozwałka 2009b); Wola (Rozwałka 2006b); Żmudź (Rozwałka 2006c).

Stosunkowo częsty gatunek zamieszkujący ściółkę i podłoże suchych lub umiarkowanie wilgotnych lasów. We wschodniej części Polski wymieniany głównie z borów sosnowych i mieszanych, natomiast w centralnej i zachodniej części kraju z także z lasów liściastych (Staręga 2003).

117. *Haplodrassus umbratilis* (L. KOCH, 1866)

Mapa 119

Haplodrassus umbratilis: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełzec (R. Rozwałka*); Jata (W. Staręga*); Stawska (Rozwałka 2000); Tartak (Rozwałka 2009b); Żmudź (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 2006c).

Gatunek zamieszkujący warstwę ściółki i mchy pokrywające podłoże w widnych, suchych borach sosnowych lub mieszanych, w młodnikach, na wrzosowiskach, itp. lokalizacjach. Gatunek w Polsce stosunkowo częsty, ale na terenie województwa lubelskiego stosunkowo rzadko dotychczas wykazywany.

RODZAJ: *KISHIDAIA YAGINUMA*, 1960

118. *Kishidaia conspicua* (L. KOCH, 1866)

Mapa 120

Pocilochroa conspicua: Staręga 2000.

Kishidaia conspicua: Rozwałka 2007a, 2009b.

Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Nasutów (Rozwałka 2009b); Siedliska (Staręga 2000); Tartak (Rozwałka 2009b).

Rzadki gatunek występujących na roślinach wysokiego runa, krzewach podszytu lub na nisko położonych gałęziach drzew w widnych lasach liściastych lub mieszanych, w młodnikach oraz na śródleśnych polanach (Grimm 1985, Nentwig i in. 2021).

RODZAJ: *MICARIA WESTRING*, 1851

119. *Micaria dives* (LUCAS, 1846)

Mapa 121

Micaria dives: lit. cyt.

Stulno (Rozwałka 2011a).

Pająk zamieszkujący podłoże skąpo porośniętych i silnie nasłonecznionych piaszczystych muraw oraz wydym. Gatunek bardzo rzadko spotykany w Polsce, wymieniany jedynie z rejonu Świnoujścia, dwu stanowisk w Kotlinie Sandomierskiej oraz Stulna nad Bugiem (Rozwałka 2011a).

120. *Micaria formicaria* (SUNDEVALL, 1832)

Mapa 122

Micaria formicaria: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Hubale (Staręga 2000); Imielty (Rozwałka 2009a); Kąty (Staręga 2000); Korhynie, Machnów (Rozwałka 1999*); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Dość rzadki gatunek ksero- i termofilny, zasiedlający podłoże i przestrzenie pod kamieniami na silnie nasłonecznionych, otwartych murawach kserotermicznych i psammofilnych, wydmachach czy wrzosowiskach. Czasem wykazywany także w ściółce suchych i widnych borów sosnowych, młodników, itp.

121. *Micaria fulgens* (WALCKENAER, 1802)

Mapa 123

Micaria fulgens: lit. cyt.

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

Babsk, Bełzec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Dobrska (R. Rozwałka*); Korhynie, Machnów (Rozwałka 1999*); Nasutów (Rozwałka 2009b); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Stawska (Rozwałka 2000); Stulno (R. Rozwałka*); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Niezbyt często spotykany gatunek kserofilny, łowiony najczęściej na podłożu i pod kamieniami na murawach kserotermicznych i psammofilnych, na wrzosiowiskach, suchych ugorach oraz w młodnikach, widnych borach sosnowych itp. środowiskach.

122. *Micaria micans* (BLACKWALL, 1858)

Mapa 124

Micaria pulicaria: Puszkarski 1981 (częściowo), 1983 (częściowo), Staręga 1984, Rozwałka 1999*, 2000, 2006a, 2006c, Rozwałka & Gosik 2006, Wrońska 2006*, Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 2007a.

Bełzec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Dobrska (R. Rozwałka*); Fajslawice (Wrońska 2006*); Husynne (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Lublin-Kośminek (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Puławy ZA (Puszkarski 1981 (częściowo), 1983 (częściowo); Stawska (Rozwałka 2000); Stężyca (Staręga 1984); Zawadówka (Rozwałka 2007a), Żmudź (Rozwałka 2006c, Kupryjanowicz & Rozwałka 2007), Żurawce (Rozwałka 1999).

Gatunek o słabo poznanej rozmieszczeniu w Polsce i Europie, gdyż do niedawna nie był odróżniany od bardzo zbliżonej morfologicznie *Micaria pulicaria* (SUNDEVALL) (Muster & Michalik 2020). Występuje głównie w darni i na roślinności zielnej w różnego rodzaju otwartych i suchych lub niezbyt wilgotnych środowiskach. Spotykany bywa także na obrzeżach lasów, w widnych borach sosnowych, młodnikach, a czasem także na przesuszonych partiach torfowisk wysokich (Muster & Michalik 2020).

123. *Micaria pulicaria* (SUNDEVALL, 1832)

Mapa 125

Micaria similis: Dziabaszewski 1990.

Micaria pulicaria: Puszkarski 1981 (częściowo), 1983 (częściowo), Rozwałka 2004, 2009a (błędne oznaczenia).

Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 2004); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Piekiełko (R. Rozwałka*); Puławy ZA (Puszkarski 1981 (częściowo), 1983

(częściowo)); [Roztocze (Dziabaszewski 1990)]; Rudy (W. Staręga*); Szklarnia (Rozwałka 2009a).

Rozmieszczenie *Micaria pulicaria* w Polsce jest słabo poznane, gdyż ten gatunek nie był odróżniany od bardzo zbliżonej morfologicznie od *M. micans* (BLACKWALL). Zamieszkuje głównie runo, podszyt oraz ściółkę w różnego typu lasach oraz darni i roślinność zielną na wilgotnych łąkach i torfowiskach (Muster & Michalik 2020).

124. *Micaria silesiaca* L. KOCH, 1875

Mapa 126

Micaria silesiaca: lit. cyt.

Bełzec (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Zawadówka (Rozwałka 2007a).

Rzadko spotykany gatunek termofilny, zamieszkujący podłoże lub przetrzenie pod kamieniami na otwartych, silnie nasłonecznionych i skąpo porośniętych murawach psammofilnych i wydmach, w młodnikach sosnowych, itp. otwartych i ciepłych środowiskach.

125. *Micaria subopaca* (WESTRING, 1861)

Mapa 127

Micaria subopaca: lit. cyt.

Albrechtówka (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Dobry Las, Hnieszów, Kolonia Wola, Kozłowska, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa, Lublin-Za Cukrownią (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Machnów (Rozwałka 1999*); Rudnik (Rozwałka 2007a); Świdnik (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b).

Gatunek zamieszkujący korę różnych gatunków drzew rosnących w miejscach nasłonecznionych np. na skrajach lasów, w przydrożnych alejach czy w parkach śródmiejskich. Obserwowany również na starych płotach czy różnych drewnianych konstrukcjach obecnych w lasach, np. na paśnikach, ambonach, tablicach informacyjnych, itp.

RODZAJ: PHAEOCEDUS SIMON, 1893

126. *Phaeoedus braccatus* (L. KOCH, 1866)

Mapa 128

Phaeoedus braccatus: lit. cyt.

Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983).

Bardzo rzadki gatunek myrmekofagiczny, zasiedlający podłoże i przestrzenie pod kamieniami na wrzosowiskach lub ściółkę bardzo suchych i widnych borów i młodników sosnowych (Grimm 1985, Nentwig i in. 2021). W Polsce wymieniany z nielicznych stanowisk położonych w zachodniej i centralnej części kraju (Gierlasiński i in. 2021).

RODZAJ: SCOTOPHAEUS SIMON, 1893

127. *Scotophaeus quadripunctatus* (LINNAEUS, 1758)

Mapa 129

Scotophaeus quadripunctatus: lit. cyt.

Kozłówka (R. Rozwałka*); Lublin-Sławin Rozwałka 2006d); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a, Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Zembożyce (R. Rozwałka*); Urszulin (Rozwałka 2006b).

Niezbyt częsty gatunek hemisynantropijny, przebywający głównie w pobliżu zabudowań w przyrmach drewna opałowego, stertach cegieł i kamieni oraz szczelinach ścian. Występuje również na pniach oraz w dziuplach drzew w starych lasach, parkach śródmiejskich, w stertach chrustu i budkach lęgowych ptaków.

128. *Scotophaeus scutulatus* (L. KOCH, 1866)

Mapa 130

Scotophaeus scutulatus: lit. cyt.

Jata (W. Staręga*); Lublin-Bronowice, Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin, Lublin-Śródmieście (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa, Lublin-Za Cukrownią (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Zembożyce (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Rejkowizna (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Sobianowice (Rozwałka & Juszczynski 2009); Świdnik (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Widniówka (Rozwałka 2007a).

Stosunkowo częsty gatunek hemisynantropijny, występujący głównie na pniach drzew oraz w dziuplach i budkach lęgowych ptaków w parkach, ogrodach i lasach, a także w zabudowaniach, szczególnie drewnianych. Spotykany również pod kamieniami w starych kamieniołomach lub na murawach kserotermicznych.

RODZAJ: TRACHYZELOTES LOHMANDER, 1944

129. *Trachyzelotes pedestris* (C.L. KOCH, 1837)

Mapa 131

Trachyzelotes pedestris: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bochońnica, Bochońnica-Zamłynie (R. Rozwałka*); Dobrska (Rozwałka 2007c); Janowiec (Rozwałka 2007c, Staręga 1988); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Machnów (Rozwałka 1999*); Mięćmierz, Nasiłów, Piotrawin (R. Rozwałka*).

Gatunek rzadki, związany z silnie kserotermicznymi środowiskami zwykle na podłożu wapiennym, porośniętym skąpą roślinnością zielną (Grimm 1985). Zamieszkuje podłoże i przestrzenie pod kamieniami, szczególnie chętnie występując na murawach o charakterze inicjalnym wytworzonych na wapiennych piarżyskach czy osuwiskach, np. starych kamieniołomach (Rozwałka 2007c oraz obs. niepubl.).

RODZAJ: ZELOTES GISTEL, 1848

130. *Zelotes aeneus* (SIMON, 1878)

Mapa 132

Zelotes aeneus: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Dobrska (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1997, 1999*); Machnów (Rozwałka 1999*); Ponikwoda, Sobianowice (Rozwałka & Juszczynski 2009); Stawska (Rozwałka 2000); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Niezbyt często wykazywany gatunek termofilny, zamieszkujący podłoże, darni i przestrzenie pod kamieniami na różnego typu ciepłolubnych murawach oraz zaroślach.

131. *Zelotes apricorum* (L. KOCH, 1876)

Mapa 133

Zelotes apricorum: lit. cyt.

Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Krężnica, Las (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Tartak (Rozwałka 2009b); Żmudź (Rozwałka 2006c).

Rzadko spotykany pająk występujący w darni i ściółce widnych, ciepłych lasów i zarośli, czasem łowiony

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

także na zarastających murawach kserotermicznych czy położonych na obrzeżach lasów ugorach.

132. *Zelotes clivicola* (L. KOCH, 1870)

Mapa 134

Zelotes clivicola: lit. cyt.

Bełżec (R. Rozwałka*); Imielty (Rozwałka 2009a); Jata (W. Staręga*); Las (R. Rozwałka*); Magazyn (R. Rozwałka*); [Poleski Park Narodowy (Kupryjanowicz i in. 1998)]; Tartak (Rozwałka 2009b).

Gatunek stosunkowo pospolity, występujący w ściółce i mchach pokrywających podłoże różnych środowisk leśnych i zaroślowych, od bardzo wilgotnych po bardzo suche, w innych biotopach sporadyczny.

133. *Zelotes electus* (C.L. KOCH, 1836)

Mapa 135

Zelotes electus: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Dobrska (R. Rozwałka*); Gródek (Rozwałka & Gosik 2006); Hniszów (R. Rozwałka*); Machnów (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Nasutów (Rozwałka 2009b); Piekiełko (R. Rozwałka*); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Sobianowice (Rozwałka & Juszczynski 2009); Stawska (Rozwałka 2000); Stężyca (Staręga 1984); Stulno (R. Rozwałka*); Tartak (Rozwałka 2009b); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Dość często spotykany gatunek umiarkowanie termofilny, zamieszkujący podłoże, darni i przestrzenie pod kamieniami na różnego typu murawach kserotermicznych, wydmach, wrzosowiskach, piaszczystych ugorach i młodnikach, a także na przydrożach czy nasypach kolejowych.

134. *Zelotes erebeus* (SIMON, 1878)

Mapa 136

Zelotes erebeus: lit. cyt.

Górecko Stare (Gierlasiński i in. 2021)

Rzadki i nielicznie spotykany gatunek termofilny występujący na murawach kserotermicznych i psamofilnych lub w innych otwartych i dobrze nasłonecznionych środowiskach (Rozwałka i in. 2016).

135. *Zelotes latreillei* (SIMON, 1878)

Mapa 137

Zelotes latreillei: lit. cyt.

Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Dobrska, Gródek (R. Rozwałka*); Imielty (Rozwałka 2009a); Korhynie (Rozwałka 1997, 1999*); Machnów (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Nasutów, Nowy Staw (Rozwałka 2009b); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Ponikwoda, Sobianowice (Rozwałka & Juszczynski 2009); Stawska (Rozwałka 2000); Stulno (R. Rozwałka*); Tuliłów (Staręga & Nakaziuk 1985); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Stosunkowo częsty gatunek umiarkowanie termofilny, zamieszkujący darni i mchy pokrywające podłoże różnych ciepłych, otwartych środowisk murawowych, wrzosowisk, suchych łąk i pastwisk, nieużytki oraz ściółkę ciepłolubnych zarośli i widnych lasów.

136. *Zelotes longipes* (L. KOCH, 1866)

Mapa 138

Zelotes longipes: lit. cyt.

Bełżec (R. Rozwałka*); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Gródek, Hniszów (R. Rozwałka*); Hubale (Staręga 2000); Machnów (Rozwałka 1999*); Nasutów (Rozwałka 2009b); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Stulno (R. Rozwałka*).

Gatunek najczęściej spotykany w darni muraw psamofilnych, na wydmach, wrzosowiskach, w młodnikach sosnowych, na zarastających, suchych ugorach lub w ściółce widnych borów sosnowych. Rzadziej notowany na murawach kserotermicznych na podłożu lessowym lub wapiennym, w których przeważa zbliżony morfologicznie *Zelotes petrensis* (C.L. KOCH). Czasem oba te gatunki występują wspólnie, choć zawsze wyraźnie zaznacza się przewaga jednego z nich (obs. autorów).

137. *Zelotes „nonexiguus“ sensu ALMQUIST 2006*

Mapa 139

Bełżec, Las, Magazyn (R. Rozwałka*).

Takson zbliżony morfologicznie do *Z. exiguus* (MÜLLER ET SCHENKEL, 1895), formalnie jeszcze nieopisany, ale wyróżniony prowizorycznie przez

Almquista (2006: p. 425, ryc. 366a-d). Gatunek rzadki, łowiony w ściółce suchych środowisk leśnych i zaroślowych. Jako odnoszące się do tego taksonu należy traktować także dane Kupryjanowicza (2005) znad Biebrzy, natomiast stanowiska z podkrakowskich Bielani (Prószyński & Staręga 1971) oraz z Gór Pieprzowych pod Sandomierzem (Rozwałka & Łysiak 2015) należą do *Zelotes exiguus* (Müller et Schenkel, 1895). **Takson nowy dla Polski.**

138. *Zelotes petrensis* (C.L. KOCH, 1839)

Mapa 140

Zelotes petrensis: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Dobrska (Rozwałka 2007c); Gródek (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Machnów (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 1999*); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Rudy (W. Staręga*); Sobianowice (Rozwałka & Juszczynski 2009); Stawska (Rozwałka 2000); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Żmudź (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Gatunek termofilny, zamieszkujący podłoże i przestrzenie pod kamieniami oraz rzadką darń muraw lub widnych zarośli kserotermicznych wykształconych na podłożu wapiennym lub lessowym, rzadziej spotykany na murawach psammofilnych czy na wydmach, które preferuje zbliżony morfologicznie *Zelotes longipes* (L. KOCH).

139. *Zelotes subterraneus* (C.L. KOCH, 1833)

Mapa 141

Zelotes subterraneus: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Horaj (Staręga 2000); Jata (W. Staręga*); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kolonia Wola, Las (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Nasutów (Rozwałka 2009b); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Tartak (Rozwałka 2009b); Wola (Rozwałka 2006b); Zwierzyniec (Staręga 1984); Żyłka (R. Rozwałka*).

Często spotykany gatunek występujący w ściółce różnego typu lasów i zarośli o umiarkowanej lub niskiej wilgotności, czasem obecny także w darni środowisk otwartych.

RODZINA: HAHNIIDAE

RODZAJ: *ANTISTEA* SIMON, 1898

140. *Antistea elegans* (BLACKWALL, 1841)

Mapa 142

Antistea elegans: lit. cyt.

Błota (Rozwałka 2009a); Brzeziczno, Brzeźno (Rozwałka 2007a); Długie (R. Rozwałka*); Durne (Rozwałka 1996b); Hamernia (Rozwałka 2004); Imielty (Rozwałka 2009a); Jamniki (R. Rozwałka*); Jata (W. Staręga*); Kornie (Staręga 2000); Kozaki (Rozwałka 2004); Leliszka (R. Rozwałka*); Nowy Pożóg (W. Staręga*); [Poleski Park Narodowy (Kupryjanowicz i in. 1998, Stańska i in. 2002)]; Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tarnowola (Rozwałka 2004).

Stosunkowo częsty gatunek silnie higrofilny, występujący w darni otwartych torfowisk i turzycowisk, w nadbrzeżnych szuwarach i trzcinowiskach, na wilgotnych łąkach oraz w podmokłych borach bagiennych, olsach i łęgach.

RODZAJ: *CICURINA* MENGE, 1871

141. *Cicurina cicur* (FABRICIUS, 1793)

Mapa 143

Cicurina cicurea: Puszkarski 1981, 1983, Staręga 1984, Dziabaszewski 1990, Rozwałka 1999, 2000, Staręga 2000, Rozwałka 2004, 2006a, 2006b, 2006c, 2007a, 2007c, 2009a, 2009b, Rozwałka & Juszczynski 2009.

Cicurina cicur: Kaczmarski 1958.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bachus, Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bukowa Góra (Staręga 1984, 2000); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Dobry Las, Gródek, Husynne, Jamniki (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Staręga*); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Korhynie (Rozwałka 2004); Las, Lublin-Felin, Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2007a); Lubycza (Staręga 2000); Machnów (Rozwałka 1999*); Nart (Staręga 2000); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Parchatka (Rozwałka 2007a, 2007c); Podzamcze (R. Rozwałka*); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Porytowe (Rozwałka 2009a); Potoki (Rozwałka 2004); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); [Roztocze (Dziabaszewski 1990)]; Rudka

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

(Rozwałka 2007a); Rudy (Kaczmarek 1958); Sobianowice (Rozwałka & Juszczynski 2009); Stary Pożóg (W. Staręga*); Stawska (Rozwałka 2000); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tartak (Rozwałka 2009b); Widniówka (R. Rozwałka*); Wola (Rozwałka 2006b); Zagrody (Staręga 2000); Zareczynna (Rozwałka 2004); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Bardzo często spotykany pająk zamieszkujący ściółkę w lasach i zaroślach różnych typów, przestrzenie pod rozkładającymi się pniami drzew, sterty chrustu, ale nierzadki również w darni i pod kamieniami w środowiskach otwartych, nawet bardzo suchych. Licznie spotykany także w ruinach, w starych wilgotnych lochach i piwnicach. Nie jest gatunkiem myrmekobiotycznym, ale często występuje na obrzeżach dużych mrowisk budowanych np. przez *Formica polyctena* czy *F. rufa* (obs. autorów).

RODZAJ: *HAHNIA* C.L. KOCH, 1841

142. *Hahnia helveola* SIMON, 1875

Mapa 144

Hahnia helveola: lit. cyt.

Błota (Rozwałka 2009a); Kawęczynek (Staręga 2000); Kruglik (Staręga 1988, 2000); Łańcuchów (Rozwałka 2006a); Magazyn (R. Rozwałka*); [PK Lasy Janowskie (Rozwałka 1996a)]; Stary Pożóg (W. Staręga*); Szklarnia (Rozwałka 2009a).

Dość rzadko spotykany gatunek występujący w mchach i ściółce pokrywającej podłoże różnego typu borów bagiennych i innych podmokłych lasów, na śródleśnych torfowiskach, wilgotnych łąkach, itp.

143. *Hahnia nava* (BLACKWALL, 1841)

Mapa 145

Hahnia nava: lit. cyt.

Bełżec (Rozwałka 2014b); Biała Góra (Rozwałka 1999*, 2014b); Ciecchanki (Rozwałka 2006a); Fajślawice (Wrońska 2006*); Gródek (Rozwałka & Gosik 2006); Hnieszów (R. Rozwałka*); Kąty (Staręga 1988, 2000); Korhynie, Machnów (Rozwałka 1999*); Poniwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Sobianowice (Rozwałka 2007a, Rozwałka & Juszczynski 2009); Stawska (Rozwałka 2000); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Żmudź (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Gatunek termofilny najczęściej spotykany w darni ciepłych muraw lub w ściółce zarośli kserotermicznych oraz na suchych łąkach, ugorach, itp. W Polsce pająk niezbyt częsty (Rozwałka 2014b), choć na terenie województwa lubelskiego znany z dość licznych stanowisk.

144. *Hahnia ononidum* SIMON, 1875

Mapa 146

Hahnia mengei: Rozwałka 1996a.

Hahnia ononidum: Rozwałka 1999*, Staręga 2000, Rozwałka 2006c, 2009a, 2014a.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Horaj, Hrebenne, Kawęczynek (Staręga 2000); Las (Rozwałka 2014a); Machnów (Rozwałka 1999*); [PK Lasy Janowskie (Rozwałka 1996a)]; Rudy (W. Staręga*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Żmudź (Rozwałka 2006c).

Stosunkowo rzadki gatunek poławiany w postaci nielicznych okazów zazwyczaj w darni wilgotnych łąk czy torfowisk lub ściółce podmokłych lasów, ale spotykany także czasem w znacznie suchszych środowiskach.

145. *Hahnia pusilla* C.L. KOCH, 1841

Mapa 147

Hahnia pusilla: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*, Staręga 2000); Błota (Rozwałka 2009a); Bukowa Góra (Staręga 2000); Ciecchanki, Ciesacin (Rozwałka 1996b); Długie, Dobry Las (R. Rozwałka*); Durne (Rozwałka 1996b); Horaj, Hosznia, Hrebenne (Staręga 2000); Jamniki (R. Rozwałka*); Janów (Staręga 2000); Justynówka, Kawęczynek, Kąty (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1997, 1999*, 2004); Łańcuchów (Rozwałka 2006a); Łązek (Rozwałka 2009a); Machnów (Rozwałka 1999*); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Parchatka (Rozwałka 2007a, 2007c); Porytowe (Rozwałka 2009a); Potoki (Rozwałka 2004); Rachodoszcze (Staręga 2000); Stawska (Rozwałka 2000); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Szperówka (Staręga 2000); Wola (Rozwałka 2006b); Żmudź (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Pospolity gatunek najczęściej występujący w mchach i ściółce lasów i zarośli o znacznej lub umiarkowanej wilgotności, ale spotykany także w suchych borach

sosnowych. Pojawia się również w biotopach otwartych, od torfowisk po murawy kserotermiczne, o ile jest w nich dobrze rozwinięta warstwa mszysta.

RODZAJ: MASTIGUSA MENGE, 1854

146. *Mastigusa arietina* (THORELL, 1871)

Mapa 148

Mastigusa arietina: lit. cyt.

Łowiszów (R. Rozwałka*); Rudy (W. Staręga*); [województwo lubelskie (Hajdamowicz i in. 2016)].

Myrmekobiont, występujący głównie w dużych mrowiskach różnych gatunków mrówek z rodzajów *Formica* LINNAEUS czy *Camponotus* MAYR, choć spotykany był także w gniazdach mniejszych gatunków np. z rodzaju *Lasius* FABRICIUS. Jest gatunkiem stosunkowo częstym (obs. R. Rozwałka), ale sporadycznie wykazywanym z uwagi na środowisko życia.

147. *Mastigusa macrophthalma* (KULCZYŃSKI, 1897)

Mapa 149

Tuberta macrophthalma: Rozwałka 1997.

Mastigusa macrophthalma: Rozwałka 1999*, 2007a.

Korhynie (Rozwałka 1997, 1999*); Machnów (Rozwałka 1999*); Rudka (Rozwałka 2007a).

Rzadki gatunek myrmekobiotyczny, występujący podobnie jak *M. arietina*, głównie w mrowiskach większych gatunków mrówek. Przypuszczalnie te gatunki się nawzajem wykluczają, gdyż nie stwierdzono ich współwystępowania (R. Rozwałka, obs. niepubl.).

RODZINA: LINYPHIIDAE

RODZAJ: ABACOPROECES SIMON, 1884

148. *Abacoproeces saltuum* (L. KOCH, 1872)

Mapa 150

Abacoproeces saltuum: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*); Bukowa Góra (Staręga 2000); Dobrska (R. Rozwałka*); Kąty (Staręga 2000); Krężnica, Las, Leliszka (R. Rozwałka*); Nasutów (Rozwałka 2009b); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Parchatka (Rozwałka 2007a, 2007c); [PK Lasy Janowskie (Rozwałka 1996a)]; Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Rudy (W. Staręga*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tartak (Rozwałka 2009b); Wola (R. Rozwałka*).

Stosunkowo częsty gatunek występujący w ściółce suchych, widnych borów i młodników sosnowych oraz lasów mieszanych, szczególnie takich na podłożu piaszczystym.

RODZAJ: AGYNETA HULL, 1911

149. *Agyneta affinis* (KULCZYŃSKI, 1898)

Mapa 151

Meioneta affinis: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Dobrska (R. Rozwałka*); Fajslawice (Wrońska 2006*); Gródek (R. Rozwałka*); Kołacze (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Lublin-Felin, Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Nasutów (Rozwałka 2009b); Nowiny (R. Rozwałka*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Pikulawka (R. Rozwałka*); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Stawska (Rozwałka 2000); Trawniki (R. Rozwałka*); Wola (Rozwałka 2006b); Wytyczno (R. Rozwałka*); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Pospolity gatunek zamieszkujący darń różnych środowisk otwartych od silnie podmokłych po bardzo suche, choć najliczniej występuje na umiarkowanie wilgotnych łąkach i pastwiskach, czasem także w agrocenozach. Jest częstym gatunkiem aeronautycznym.

150. *Agyneta cauta* (O.P.-CAMBRIDGE, 1902)

Mapa 152

Agyneta cauta: lit. cyt.

Brzeziczno (Rozwałka 2007a); Jamniki (R. Rozwałka*); Moszne (Rozwałka 1996b); [PK Lasy Janowskie (Rozwałka 1996a)]; [Poleski Park Narodowy (Kupryjanowicz i in. 1998, Staręga 2003)]; Szklarnia (Rozwałka 2009a).

Dość rzadki gatunek łowiony najczęściej w różnych wilgotnych środowiskach z podłożem pokrytym grubym kożuchem torfowców (*Sphagnum* spp.) lub innych mchów.

151. *Agyneta conigera* (O.P.-CAMBRIDGE, 1863)

Mapa 153

Agyneta conigera: lit. cyt.

Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Dobry Las (R. Rozwałka*); Kornie (Staręga 2000); Machnów (Rozwałka 1999*); Magazyń

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

(R. Rozwałka*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Nasutów (Rozwałka 2009b); Nowy Pożóg, Rudy, Stary Pożóg (W. Staręga*); Żmudź (Rozwałka 2006c).

Gatunek wymieniany z niezbyt licznych stanowisk zlokalizowanych głównie w północnej i wschodniej części Polski, łowiony w ściółce i mchach różnych środowisk leśnych, od bardzo wilgotnych borów bagiennych po suche bory sosnowe (Staręga 2003). Być może, podobnie jak *A. cauta* i *A. subtilis* preferuje środowiska z dobrze wykształconą warstwą mszystą.

152. *Agyneta fuscipalpa* (C.L. KOCH, 1836)

Mapa 154

Meioneta fuscipalpis: Rozwałka 2000, Staręga 2000, 2003, Rozwałka 2006d, Wrońska 2006*, Rozwałka 2007a.

Agyneta fuscipalpis: Rozwałka i in. 2014.

Fajslawice (Rozwałka i in. 2014, Wrońska 2006*); Gródek, Jarczów (Rozwałka i in. 2014); Kazimierz (R. Rozwałka*); Lublin-Felin (Rozwałka 2007a); Lublin-Kośminek (R. Rozwałka*); Lublin-Sławin (Rozwałka 2006d); Lublin-Śródmieście (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, Rozwałka 2007a); Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Puławy ZA (Staręga 2003); Stawska (Rozwałka 2000); Świdnik, Widniówka (R. Rozwałka*); Zwierzyniec (Staręga 2000).

Pająk spotykany najczęściej na podłożu oraz w darni środowisk poddanych bardzo silnej antropopresji, takich jak trawniki śródmiejskie, obszary zdegradowane emisjami przemysłowymi, torowiska kolejowe, przydroża oraz na polach uprawnych. Dobry aeronauta dlatego pojedyncze okazy spotyka się w różnych biotopach, a czasem także na murach lub wewnątrz mieszkań (obs. autorów).

153. *Agyneta innotabilis* (O.P.-CAMBRIDGE, 1863)

Mapa 155

Meioneta innotabilis: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Chmielinne (W. Staręga*); Dobry Las, Kozłówka, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Machnów (Rozwałka 1999*); Nedeżów, Potoki (Rozwałka 2004); Rejkowizna (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Rudka (Rozwałka 2007a).

Niezbyt często łowiony gatunek wymieniany głównie ze starszych wiekowo drzewostanów liściastych lub

mieszanych. Zamieszkuje szczeliny kory w dolnej części pni drzew lub ściółkę w pobliżu nabiegów korzeniowych (Staręga 1988).

154. *Agyneta mollis* (O.P.-CAMBRIDGE, 1871)

Mapa 156

Meioneta tenera: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Dobrska, Durne (R. Rozwałka*); Fajslawice (Wrońska 2006*); Hniszów, Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Puławy ZA (Puszkar 1981, 1983); Stary Brus (R. Rozwałka*).

Stosunkowo rzadki i nielicznie spotykany gatunek występujący w darni różnych otwartych, środowisk o umiarkowanej wilgotności, takich jak łąki, pastwiska, ugory czy agrocenozy. Gatunek aeronautyczny.

155. *Agyneta mossica* (SCHIKORA, 1993)

Mapa 157

Meioneta mossica: lit. cyt.

Dobry Las, Durne (R. Rozwałka*); Jamniki (Kupryjanowicz i in. 1997); Nowiny (Kupryjanowicz i in. 1997); [Poleski Park Narodowy (Hajdamowicz 2006, Staręga 2003)].

Rzadki gatunek zamieszkujący niską roślinność zielną i darń na wilgotnych łąkach, torfowiskach niskich i przejściowych, w widnych borach bagiennych i nadbrzeżnych zaroślach.

156. *Agyneta ramosa* JACKSON, 1914

Mapa 158

Agyneta ramosa: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bełżec (R. Rozwałka*); Chmielinne, Haczki (W. Staręga*); Machnów (Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Rudka (Rozwałka 2007a); Wierzchowiny (Staręga 2000); Zawadówka (Rozwałka 2007a).

W centralnej i południowej Polsce gatunek stosunkowo rzadki, znacznie pospolitszy na północnym wschodzie kraju, gdzie w wielu środowiskach osiąga znaczną liczebność (Staręga 2003). Zamieszkuje najczęściej ściółkę i mchy pokrywające podłoże różnych środowisk leśnych o umiarkowanej wilgotności, choć trafia się zarówno w bardzo wilgotnych borach bagiennych jak i suchych zaroślach kserotermicznych.

157. *Agyneta rurestris* (C.L. KOCH, 1836)**Mapa 159**

Meioneta rurestris: Rozwałka 1999*, Staręga 2000, Rozwałka 2000, 2006a, 2006c, Wrońska 2006*, Rozwałka 2007a, 2007c, Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b, Rozwałka 2009a, Rozwałka & Juszczynski 2009.

Agyneta rurestris: Staręga 1978, Puszkarski 1981, Staręga 1984, Staręga & Nakaziuk 1985, Dziabaszewski 1990, Rozwałka 1996b.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota, Branew (Rozwałka 2009a); Bukowa Góra (Staręga 2000); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Dobry Las (R. Rozwałka*); Fajslawice (Wrońska 2006*); Gołębie, Gródek (R. Rozwałka*); Horaj, Hubale (Staręga 2000); Jakubowice (Rozwałka 2007a); Janów (Rozwałka 2009a); Jarczów (Rozwałka 2004); Kawęczynek (Staręga 2000); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kozłówka (R. Rozwałka*); Lublin-Bronowice, Lublin-Felin, Lublin-Kośminiek, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2007a); Lublin-Za Cukrownią (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Łowiszów (Staręga 1984); Machnów (Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Moszne (Rozwałka 1996b); Nart (Staręga 2000); Nasiłów (Rozwałka 2007c); Nedeżów (Rozwałka 2004); Pikule (Rozwałka 2009a); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Potoki, Przeorsk (Rozwałka 2004); Puławy M (R. Rozwałka*); Puławy ZA (Puszkarski 1981); Rejkowizna (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); [Roztocze (Dziabaszewski 1990)]; Rudka (Rozwałka 2007a); Rudy (W. Staręga*); Sobianowice (Rozwałka 2007a, Rozwałka & Juszczynski 2009); Stary Pożóg (W. Staręga*); Stawska (Rozwałka 2000); Stężyca (Staręga 1984); Stulno (R. Rozwałka*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Świdnik (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Teptiuków (Staręga 1978); Tuliów (Staręga & Nakaziuk 1985); Uhruska (R. Rozwałka*); Widniówka (Rozwałka 2007a); Wierzchowiny (Staręga 2000); Wola (Rozwałka 2006b); Wytynie (Staręga 1984); Zareczyzna (Rozwałka 2004); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Zwierzyniec-Rudka, Żdanów (Staręga 1984); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Bardzo pospolity i eurytopowy gatunek zamieszkujący podłoże i niską roślinność zielną w różnych otwartych, niezbyt wilgotnych lub suchych środowiskach.

Szczególnie liczny na intensywnie użytkowanych łąkach, pastwiskach oraz w agrocenozach. Jeden z częstszych gatunków aeronautycznych.

158. *Agyneta saxatilis* (BLACKWALL, 1844)**Mapa 160**

Meioneta saxatilis: Staręga 2000.

Agyneta saxatilis: Staręga 1984.

Bukowa Góra (Staręga 2000); Krasnobród (Staręga 1984); Puławy ZA (W. Staręga*).

Rzadko spotykany i nielicznie łowiony gatunek występujący zwykle w niskiej darni różnych otwartych środowisk o charakterze łąkowym, czasem spotykany także w widnych zaroślach lub lasach.

159. *Agyneta subtilis* (O.P.-CAMBRIDGE, 1863)**Mapa 161**

Agyneta subtilis: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota (Rozwałka 2009a); Długie (R. Rozwałka*); Hubale (Staręga 2000); Imielty (Rozwałka 2009a); Jata (W. Staręga*); Kornie (Staręga 2000); Łukie (Rozwałka 2006b); Machnów (Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Moszne (Rozwałka 1996b); Nowiny (R. Rozwałka*); Nowy Pożóg (W. Staręga*); [PK Lasy Janowskie (Rozwałka 1996a)]; [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Szklarnia (Rozwałka 2009a); Wierzchowiny (Staręga 2000); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Gatunek wymieniany z dość licznych stanowisk na terenie prawie całej Polski, łowiony najczęściej w różnego typu lasach iglastych i mieszanych oraz w borach bagiennych (Staręga 2003). Prawdopodobnie gatunek bryofilny, wybierający biotopy z dobrze rozwiniętą warstwą mchów.

RODZAJ: *ALLOMENGEA* STRAND, 1912**160. *Allomengea vidua* (L. KOCH, 1879)****Mapa 162**

Allomengea warburtoni: Puszkarski 1981, 1983.

Allomengea vidua: Stańska i in. 2002, Rozwałka 2006b, 2009a, Rozwałka i in. 2014.

Błota (Rozwałka 2009a); Brzeźno (Rozwałka i in. 2014); Imielty (Rozwałka 2009a); Łukie (Rozwałka 2006b); Nowiny (R. Rozwałka*); Nowy Pożóg (Staręga & Stankiewicz 1996); [Poleski Park Narodowy

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

(Stańska i in. 2002)]; Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Stary Brus (R. Rozwałka*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Wytuczno (Rozwałka i in. 2014).

Stosunkowo rzadki gatunek, zamieszkujący podłoże i darń w nadbrzeżnych szuwarach i trzcinowiskach położonych w sąsiedztwie cieków i zbiorników wodnych oraz ściółkę w wilgotnych lasach, zaroślach i darń torfowisk.

RODZAJ: *ANGULIPHANTES MENGE, 1866*

161. *Anguliphantes angulipalpis* (WESTRING, 1851)

Mapa 163

Lepthyphantes angulipalpis: Staręga 1972, Puszkarski 1981, 1983, Rozwałka 1999*, Staręga 2000, Stańska i in. 2002.

Anguliphantes angulipalpis: Rozwałka 2004, 2006a, 2006c, 2007a, 2007c, 2009b.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*, Staręga 2000); Bochońnica (Staręga 1972); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Dobry Las (R. Rozwałka*); Hubale (Staręga 2000); Jamniki (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Kąty (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Krężnica (R. Rozwałka*); Lipsko (Staręga 2000); Lublin-Sławin, Lublin-Zembożyce (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Potoki (Rozwałka 2004); Puławy ZA (Puszkarski 1981); Rudka (Rozwałka 2007a); Rudy (W. Staręga*); Sitaniec (Staręga 2000); Stary Pożóg (W. Staręga*); Szperówka (Staręga 2000); Tartak (Rozwałka 2009b); Wierchowiny, Zagrody (Staręga 2000); Zareczyzna (Rozwałka 2004); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Pospolity gatunek występujący najczęściej w ściółce różnego typu lasów liściastych lub mieszanych, choć czasami nierzadki także w borach iglastych czy w ekotonach.

162. *Anguliphantes nodifer* (SIMON, 1884)

Mapa 164

Lepthyphantes nodifer: Staręga 1972, Staręga & Nakaziuk 1985, Staręga 1988, Rozwałka 1997, 1999*, Staręga 2000.

Anguliphantes nodifer: Rozwałka 2004.

Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bukowa Góra, Hosznia, Jarczów (R. Rozwałka*); Jata (Staręga & Nakaziuk 1985); Kamienna (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1997, 1999*); Kornie

(Staręga 1988); Kruglik (Staręga 2000); Machnów (Rozwałka 1999*); Nart-Czerkies (Staręga 1972); Potoki (Rozwałka 2004); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Gatunek związany głównie z strefą gór i pogórzy, gdzie występuje w ściółce i mchach lasów reglaowych. Na niżu bardzo rzadki, łowiony w grubej ściółce w lasach bukowych, w młodnikach i zaroślach kserotermicznych (Rozwałka 1997, 2004, Staręga 1988). Stanowiska na Rostoczu wyznaczają północną granicę zwartego zasięgu.

RODZAJ: *APHILETA HULL, 1920*

163. *Aphileta misera* (O.P.-CAMBRIDGE, 1882)

Mapa 165

Aphileta misera: lit. cyt.

Jedlanka (Rozwałka 2007a); Łukie (Rozwałka 1996b); Majdan Kasztelański (Staręga 2000, Staręga & Stankiewicz 1996); Moszne (Rozwałka 1996b); Wielkopole (Rozwałka 2007a).

Dość rzadki gatunek, występujący w ściółce oraz na roślinach niskiego runa w cienistych olsach, w nadbrzeżnych zaroślach, na turzycowiskach, w zarastających rowach melioracyjnych oraz w innych bardzo wilgotnych środowiskach.

RODZAJ: *ARAEONCUS SIMON, 1884*

164. *Araeoncus crassiceps* (WESTRING, 1861)

Mapa 166

Araeoncus crassiceps: lit. cyt.

Brzeziczno (R. Rozwałka*); Pikulawka (R. Rozwałka*); [Poleski Park Narodowy (Staręga 2003)]; Wytuczno (R. Rozwałka*).

Bardzo rzadki gatunek łowiony w postaci pojedynczych okazów na torfowiskach niskich i przejściowych, na podmokłych łąkach, czasem również w olsach, zaroślach wierzbowych, itp. biotopach (Kupryjanowicz 2003, 2005), Pojedyncze znaleziska z innych środowisk, np. Staręga (2003) sugerują, że prawdopodobnie, tak jak *Araeoncus humilis*, jest gatunkiem aeronautycznym.

165. *Araeoncus humilis* (BLACKWALL, 1841)

Mapa 167

Araeoncus humilis: lit. cyt.

Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Brzeźno (Rozwałka 2007a); Dobrska, Dobry Las

(R. Rozwałka*); Fajstławice (Wrońska 2006*); Hniszów (R. Rozwałka*); Jakubowice (Rozwałka 2007a); Jata (W. Staręga*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kozłówka, Krężnica, Kryłów, Lublin-Felin, Lublin-Sławin, Lublin-Zembożyce (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Magazyn, Nowiny (R. Rozwałka*); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Porytowe (Rozwałka 2009a); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Sobianowice (Rozwałka & Juszczyński 2009); Stulno (R. Rozwałka*); Trawniki (R. Rozwałka*); Wytyczno (Rozwałka 2006b); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Pospolity gatunek zamieszkujący darń i roślinność zielną różnego typu łąk, pastwisk, turzycowisk, muraw ciepłolubnych, itp. otwartych biotopów. Często aeronauta, stąd spotykany także w agrocenozach czy w koronach drzew w parkach, sadach i ogrodach.

RODZAJ: ASTHENARGUS SIMON & FAGE, 1922

166. *Asthenargus paganus* (SIMON, 1884)

Mapa 168

Asthenargus paganus: lit. cyt.
Tarnawa (Staręga 2000).

Gatunek borealnogórski, wymieniany z około 30 stanowisk, zgrupowanych w północno-wschodniej i południowej części Polski z wyraźną dysjunkcją na Niżu Środkowopolskim (Staręga 2003). Zamieszkuje głównie ściółkę lasów bukowych i bukowo-jodłowych. Na terenie województwa lubelskiego znany z jednego stanowiska.

RODZAJ: BARYPHYMA SIMON, 1884

167. *Baryphyma gowerense* (LOCKET, 1965)

Mapa 169

Spławy (R. Rozwałka*).

Rzadki gatunek zamieszkujący niską roślinność zielną na torfowiskach niskich i przejściowych, turzycowiskach, w nadbrzeżnych szuwarach, itp. położone blisko wody biotopy. W Polsce, oprócz wymienionej lokalizacji z Poleskiego PN, znany tylko z kilku stanowisk w Dolinie Biebrzy (Kupryjanowicz 2005). **Gatunek nowy dla województwa lubelskiego.**

168. *Baryphyma pratense* (BLACKWALL, 1861)

Mapa 170

Baryphyma pratense: lit. cyt.

Jelnica (Staręga 1984); Kozłówka, Lublin-Zembożyce (R. Rozwałka*); Łukie (Rozwałka 2006b); Nowiny, Spławy (R. Rozwałka*).

Niezbyt często spotykany gatunek higrofilny, występujący wśród roślinności zielnej na turzycowiskach i wilgotnych łąkach, w szuwarach oraz na gałęziach nadbrzeżnych drzew i zarośli. Na pewno gatunek aeronautyczny, gdyż pojedyncze osobniki łowione były w pułapki lepowe na pniach drzew (obs. niepubl. autorów).

RODZAJ: BATHYPHANTES MENGE, 1866

169. *Bathyphantes approximatus* (O.P.-CAMBRIDGE, 1871)

Mapa 171

Bathyphantes approximatus: lit. cyt.

Brzeźno (Rozwałka i in. 2014); Długie (Rozwałka 2006b); Lublin-Zembożyce (Rozwałka i in. 2014); Łukie (Rozwałka 1996b, 2006b); Moszne (Rozwałka i in. 2014); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Serebryskie, Zembożyce (Rozwałka i in. 2014).

Dość rzadki gatunek higrofilny, spotykany najczęściej wśród roślinności zielnej porastającej brzegi cieków i zbiorników wodnych, na torfowiskach niskich i przejściowych lub w runie wilgotnych i cienistych olsów i łągów.

170. *Bathyphantes gracilis* (BLACKWALL, 1841)

Mapa 172

Bathyphantes gracilis: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bochotnica (Staręga 1972); Fajstławice (Wrońska 2006*); Gródek, Hniszów (R. Rozwałka*); Jata (W. Staręga*); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Korhynie (Rozwałka 1999*); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin, Lublin-Zembożyce (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Puławy ZA (Puszkarski 1981); Rudy (W. Staręga*); Sobianowice (Rozwałka & Juszczyński 2009); Spławy (R. Rozwałka*); Stawska (Rozwałka 2000); Stulno (R. Rozwałka*); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

Pospolity gatunek zamieszkujący przede wszystkim darń biotopów łąkowych, ale spotykany także na suchych murawach, w agrocenozach, na torfowiskach, a czasem także w ściółce widnych lasów i zarośli. Jest prawdopodobnie nieco mniej wymagający pod względem wilgotności, niż zbliżony morfologicznie *B. parvulus* (WESTRING).

171. *Bathyphantes nigrinus* (WESTRING, 1851)

Mapa 173

Bathyphantes nigrinus: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota (Rozwałka 2009a); Ciesacin (Rozwałka 2007a); Długie (Rozwałka 1996b, 2006b); Dobry Las, Gołębnie, Hnieszów (R. Rozwałka*); Horaj, Hrebenne, Hubale (Starega 2000); Imielty (Rozwałka 2009a); Jamniki (R. Rozwałka*); Janów (Starega 2000); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Starega*); Kawęczyniek (Starega 2000); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kąty (Starega 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kornie (Starega 2000); Kozłówka, Kryłów, Leliszka, Lublin-Kalinow-szczyzna, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Lublin-Stary Gaj (Rozwałka 2007a); Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Łabunie (Starega 1978); Łukie (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Majdan Kasztelański (Starega 2000); Manie (Starega 1984); Nowiny (R. Rozwałka*); Nowy Pożóg (W. Starega*); Parchatka (Rozwałka 2007a, 2007c); Perkoz (R. Rozwałka*); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Puławy ZA (Puszkarski 1981); [Roztocze (Dziabaszeński 1990)]; Rudka (Rozwałka 2007a); Rudy (W. Starega*); Sołtysy (Rozwałka 2007a); Stawska (Rozwałka 2000); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Świerże (R. Rozwałka*); Tartak (Rozwałka 2009b); Wielkopole (Rozwałka 2007a); Wierzchowiny (Starega 2000); Wolwinów (Rozwałka 2007a); Wysokie (Starega 1984); Zwierzyniec (Starega 2000); Żdanów (Starega 1984); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Pospolity wilgociolubny i cieniolutny gatunek, szczególnie częsty w runie lub niskim podszytciu olsów i łągów, w szuwarach porastających brzegi rowów melioracyjnych oraz na wilgotnych łąkach. Pojedynczo spotykany także w innych, nawet bardzo suchych środowiskach.

172. *Bathyphantes parvulus* (WESTRING, 1851)

Mapa 174

Bathyphantes parvulus: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Hubale (Starega 2000); Jamniki (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*);

Lublin-Kośminek, Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Łabunie (Starega 1978); Machnów (Rozwałka 1999*); Nowy Pożóg (W. Starega*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Rudy, Stary Pożóg (W. Starega*); Wierzchowiny (Starega 2000); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Żmudź (Rozwałka 2006c).

Pospolity gatunek zamieszkujący głównie darń, mchy i niską roślinność zielną w otwartych, umiarkowanie wilgotnych środowiskach oraz mchy i ściółkę wilgotnych lasów. Pojedyncze osobniki, najczęściej wczesną wiosną lub późną jesienią, trafiają się także w miejscach znacznie suchszych, więc niewykluczone, że jest również aeronautą.

173. *Bathyphantes setiger* F.O.P.-CAMBRIDGE, 1894

Mapa 175

Bathyphantes setiger: lit. cyt.

Pikulawka (R. Rozwałka*); Zwierzyniec (Starega 2000).

Rzadko spotykany gatunek (Nentwig i in. 2021), w Polsce znany z około 10 stanowisk. Zamieszkuje niską roślinność zielną w nadbrzeżnych szuwarach i zaroślach, na podmokłych łąkach i w zbliżonych bardzo wilgotnych środowiskach.

RODZAJ: *BOLYPHANTES* C.L. KOCH, 1837

174. *Bolyphantes alticeps* (SUNDEVALL, 1833)

Mapa 176

Bolyphantes alticeps: lit. cyt.

Jata (W. Starega*); Tuliów (Starega & Nakaziuk 1985); Żabce, Żdanów (Starega 1984).

Gatunek powszechnie spotykany w strefie gór i pogórzy oraz w północno-wschodniej części kraju, zamieszkujący głównie runo i niski podszyt w lasach iglastych i młodnikach, na śródleśnych polanach i niżej położonych halach. Na niżu, w tym na obszarze województwa lubelskiego rzadki, występujący tylko na izolowanych stanowiskach.

RODZAJ: *CENTROMERITA* DAHL, 1912

175. *Centromerita bicolor* (BLACKWALL, 1833)

Mapa 177

Centromerita bicolor: lit. cyt.

Albrechtówka, Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Dobrska (R. Rozwałka*); Faj-sławice (Wrońska 2006*); Hubale (Staręga 2000); Jelnica (Staręga 1984); Korhynie (Rozwałka 1999*); Lipsko (Staręga 2000); Machnów (Rozwałka 1999*); Moszne (Rozwałka 1996b); Nart (Staręga 2000); Nowy Pożóg (W. Staręga*); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Rudy (Kaczmarek 1958); Sitaniec (Staręga 2000); Sobianowice (Rozwałka & Juszczynski 2009); Wierzchowiny (Staręga 2000); Zwierzyniec, Żabce, Żdanów (Staręga 1984); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Pospolity gatunek zamieszkujący darń i ściółkę różnych środowisk, od nadbrzeżnych szuwarów i turzycowisk, poprzez różnego typu łąki czy pastwiska, po murawy kserotermiczne oraz widne lasy i zarośla.

176. *Centromerita concinna* (THORELL, 1875)

Mapa 178

Centromerita concinna: lit. cyt.

Bełżec (R. Rozwałka*); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983).

Gatunek stosunkowo rzadki, wyraźnie związany z różnymi biotopami wykształconymi na podłożu piaszczystym, takimi jak suche bory sosnowe i mieszane, młodniki sosnowe, piaszczyste nieużytki, murawy psammofilne, itp. (Staręga 2003).

RODZAJ: CENTROMERUS DAHL, 1886

177. *Centromeris arcanus* (O.P.-CAMBRIDGE, 1873)

Mapa 179

Centromeris arcanus: lit. cyt.

Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Brzeziczno (Rozwałka 2007a); Czerkies, Debry (Staręga 2000); Dobry Las (R. Rozwałka*); Janów (Staręga 2000); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Staręga*); Jedlanka (Rozwałka 2007a); Kawęczynek (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 2004); Kozie Góry (Rozwałka 2009b); Kruglik (Staręga 2000); Leliszka (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Niemoczka (Staręga 2000); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Potoki (Rozwałka 2004); Rachodoszcze (Staręga 2000); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tartak

(Rozwałka 2009b); Zareczyzna (Rozwałka 2004); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Pospolity gatunek zamieszkujący warstwę mchów na torfowiskach i w borach bagiennych, ściółkę nadbrzeżnych zarośli oraz darń wilgotnych łąk, ale spotykany także dość licznie w ściółce lasów mieszanych, a nawet w ciepłolubnych zaroślach.

178. *Centromeris brevivalpus* (MENGE, 1866)

Mapa 180

Centromeris aequalis: Rozwałka 1999.

Centromeris brevivalpus: Rozwałka 2006a, 2007a, 2009b. Biała Góra (Rozwałka 1999*); Brzeziczno (Rozwałka 2007a); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Dobry Las (R. Rozwałka*); Jata (W. Staręga*); Jedlanka, Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2007a); Tartak (Rozwałka 2009b).

Gatunek dość pospolity na terenie całej Polski, występujący głównie w ściółce suchych i widnych lasów iglastych i mieszanych, czasem nierzadki także w darni łąk czy torfowisk.

179. *Centromeris cavernarum* (L. KOCH, 1872)

Mapa 181

Centromeris cavernarum: lit. cyt.

Hosznia, Kawęczynek (Staręga 2000); Potoki (Rozwałka 2004); Szperówka (Staręga 2000).

Rzadki gatunek górski preferujący grubą ściółkę lasów liściastych lub mieszanych położonych w strefie reglowej lub na pogórzach. Dość często spotykany także w jaskiniach (Prószyński & Staręga 1971, Sanocka-Wołoszynowa 1981).

180. *Centromeris incilium* (L. KOCH, 1881)

Mapa 182

Centromeris incilium: lit. cyt.

Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Jarczów (Rozwałka 2004); Korhynie (Rozwałka 1997, 1999*, Staręga 1996a); Leliszka (R. Rozwałka*); Machnów, Potoki, Zareczyzna (Rozwałka 2004); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Gatunek pospolity na południu i północnym wschodzie Polski, natomiast rzadki na nizinach obejmujących środkową część kraju. Występuje najczęściej w ściółce i mchach różnego typu lasów z dużym udziałem drzew iglastych (Staręga 2003).

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

181. *Centromerus levitarsis* (SIMON, 1884)

Mapa 183

Centromerus levitarsis: lit. cyt.

Durne (R. Rozwałka*); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002, Staręga 2003, Hajdamowicz 2006)].

Rzadki gatunek wymieniany rozproszonych lokalizacji położonych głównie w Sudetach oraz w północnowschodniej i wschodniej Polsce (Staręga 2003). Gatunek torfophilny, występujący na torfowiskach wysokich lub w zbliżonych biotopach z udziałem *Sphagnum*.

182. *Centromerus persimilis* (O.P.-CAMBRIDGE, 1912)

Mapa 184

Nedeżów (R. Rozwałka*).

Bardzo rzadko spotykany gatunek znany w Polsce z Pienin (Staręga 1974, 1976) oraz Bagien Biebrzańskich (Kupryjanowicz 2005). Wymagania środowiskowe nieznane, gdyż łowiony bywa nielicznie i w różnych środowiskach zarówno otwartych (agrocenozy, łąki, murawy) jak i leśnych (Blick 1991). Według Spider and Harvestman Recording Scheme (2021) może być to gatunek prowadzący podziemny tryb życia. **Gatunek nowy dla województwa lubelskiego.**

183. *Centromerus sellarius* (SIMON, 1884)

Mapa 185

Bełżec (R. Rozwałka*).

Rzadki gatunek gór i pogórzy, występujący najczęściej w ściółce dolnoregłowych ciepłych, widnych lasów bukowych lub mieszanych (Staręga 1971, 1976). **Gatunek nowy dla województwa lubelskiego.**

184. *Centromerus semiater* (L. KOCH, 1879)

Mapa 186

Centromerus incultus: Rozwałka 1996b

Centromerus semiater: Stańska i in. 2002, Hajdamowicz 2006, Rozwałka 2009b, Hajdamowicz i in. 2016.

Durne, Jamniki (R. Rozwałka*); Łukie (Rozwałka 1996b); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); [Poleski Park Narodowy (Hajdamowicz 2006, Stańska i in. 2002)]; [województwo lubelskie (Hajdamowicz i in. 2016)].

Dość rzadki gatunek występujący najczęściej wśród torfowców i innych mchów porastających torfowiska

wysokie, bory bagienne lub w ściółce wilgotnych zarośli nadbrzeżnych (Kupryjanowicz 2005, Staręga 1988).

185. *Centromerus serratus* (O.P.-CAMBRIDGE, 1875)

Mapa 187

Centromerus serratus: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Parchatka (Rozwałka 2007a, 2007c).

Dane wątpliwe: [województwo lubelskie (Hajdamowicz i in. 2016)].

Rzadki gatunek zamieszkujący cieniste lasy bukowe na wyżynach i w niższych położeniach górskich. W Polsce wymieniany jedynie z Masywu Ślęży (Czajka 1967), Ojcowskiego Parku Narodowego (Rozwałka 2008) oraz przytoczonych stanowisk pod Kazimierzem Dolnym (Rozwałka 2007a, 2007c).

Uwaga: Informacja Hajdamowicz i in. (2016) o stwierdzeniu tego gatunku w agrocenozach położonych w północnowschodniej części województwa lubelskiego jest bardzo wątpliwa z uwagi na mało prawdopodobny biotop jak również lokalizację.

186. *Centromerus sylvaticus* (BLACKWALL, 1841)

Mapa 188

Centromerus sylvaticus: lit. cyt.

Adamów (Staręga 2000); Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bachus, Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bukowa Góra (Staręga 2000); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Dobry Las, Gródek (R. Rozwałka*); Horaj, Hosznia, Hubale (Staręga 2000); Jamniki (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Staręga*); Jedlanka (Rozwałka 2007a); Jelnica (Staręga 1984); Kąty (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kornie (Staręga 2000); Kozie Góry (Rozwałka 2009b); Krężnica (R. Rozwałka*); Kruglik (Staręga 2000); Leliszka (R. Rozwałka*); Lipsko (Staręga 2000); Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2007a); Łukie (Rozwałka 1996b); Machnów (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 1999*); Nasutów (Rozwałka 2009b); Nedeżów (Rozwałka 2004); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Parchatka (Rozwałka 2007a, 2007c); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Ponikwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Rachodoszcze (Staręga 2000); Rąblów (R. Rozwałka*); Rudy (Kaczmarek 1958); Sitaniec (Staręga 2000); Sobianowice

(Rozwałka 2007a, Rozwałka & Juszczyński 2009); Sołokije (Staręga 2000); Stary Pożóg (W. Staręga*); Stawska (Rozwałka 2000); Stężyca (Staręga 1984); Stulno (R. Rozwałka*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Świerże (R. Rozwałka*); Tartak (Rozwałka 2009b); Widniówka (Rozwałka 2007a); Wierzchowiny (Staręga 2000); Wola (Rozwałka 2006b); Zareczyzna (Rozwałka 2004); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Bardzo pospolity gatunek zamieszkujący ściółkę i mchy w lasach i zaroślach, starych sadach, parkach śródmiejskich, a także występujący w darni różnych biotopów otwartych od torfowisk po murawy kserotermiczne.

RODZAJ: *CERATINELLA* EMERTON, 1882

187. *Ceratinella brevipes* (WESTRING, 1851)

Mapa 189

Ceratinella brevipes: lit. cyt.

Ciesacin (Rozwałka 2007a); Hnieszów (R. Rozwałka*); Imielty (Rozwałka 2009a); Jata (W. Staręga*); Łukie (Rozwałka 2006b); Nowiny (R. Rozwałka*); Zwierzyniec (Staręga 2000).

Stanowisko wątpliwe: Stężyca (Staręga 1984).

Stosunkowo rzadki gatunek, zamieszkujący ściółkę i mchy w cienistych olsach, łągach, wilgotnych nadbrzeżnych zaroślach oraz darń turzycowisk i podmokłych łąk (Kupryjanowicz 2005, Staręga 1988).

Uwaga: Stanowisko z okolic Stężycy (Staręga 1984), jest bardzo wątpliwe z uwagi na wymieniony biotop – sucha murawa szczytlichowa.

188. *Ceratinella brevis* (WIDER, 1834)

Mapa 190

Ceratinella brevis: lit. cyt.

Adamów (Staręga 2000); Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bachus, Bełzec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota (Rozwałka 2009a); Brzeźno (Rozwałka 2007a); Bukowa Góra (Staręga 1984, 2000); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Ciesacin (Rozwałka 2007a); Czarny Staw, Czerkies, Debry (Staręga 2000); Dobry Las (R. Rozwałka*); Gródek (Rozwałka & Gosik 2006); Hnieszów (R. Rozwałka*); Horaj, Hrebenne, Hubale (Staręga 2000); Jamniki (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Jarugi (Staręga 2000);

Jata (W. Staręga*); Jedlanka (Rozwałka 2007a); Jelnica (Staręga 1984); Justynówka, Kamienna, Kawęczynek (Staręga 2000); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kąty (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*, 2004); Kornie (Staręga 2000); Kozie Góry (Rozwałka 2009b); Lipsko (Staręga 2000); Lublin-Sławin, Lublin-Zembożyce (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Momoty (Rozwałka 2009a); Nasutów (Rozwałka 2009b); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Parchatka (Rozwałka 2007a, 2007c); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Ponikwoda (Rozwałka & Juszczyński 2009); Porytowe (Rozwałka 2009a); Potoki (Rozwałka 2004); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Rudka (Rozwałka 2007a); Rudy (W. Staręga*); Sitaniec (Staręga 2000); Sobianowice (Rozwałka 2007a, Rozwałka & Juszczyński 2009); Sołokije (Staręga 2000); Stary Pożóg (W. Staręga*); Stawska (Rozwałka 2000); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Szperówka, Tałandy (Staręga 2000); Tartak (Rozwałka 2009b); Tuliłów (Staręga & Nakaziuk 1985); Widniówka (Rozwałka 2007a); Wierzchowiny, Zagrody (Staręga 2000); Zalew (Rozwałka 2007a); Zareczyzna (Rozwałka 2004); Zwierzyniec (Staręga 1984); Żabce, Żdanów (Staręga 1984); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Bardzo pospolity gatunek występujący głównie w ściółce i mchach pokrywających podłoże różnego typu środowisk leśnych i zaroślowych niezależnie od ich wilgotności, czasem spotykany także w biotopach otwartych.

189. *Ceratinella major* KULCZYŃSKI, 1894

Mapa 191

Ceratinella maior: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*, 2006a); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Korhynie, Machnów, Żurawce (Rozwałka 1999*, 2006a).

Bardzo rzadko spotykany gatunek, zamieszkujący podłoże i darń bardzo suchych muraw kserotermicznych lub widnych i ciepłych zarośli (Rozwałka 2006a).

190. *Ceratinella scabrosa* (O.P.-CAMBRIDGE, 1871)

Mapa 192

Ceratinella scabrosa: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Dobrska (R. Rozwałka*).

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

Gatunek dość rzadki, w Polsce wymieniany z nie-licznych stanowisk (Rozwałka 2012b). Najczęściej łowiony w ściółce starych drzewostanów liściastych lub iglastych (Staręga 2003), ale np. w rejonie Kazimierza Dolnego wykazany na zarastających murawach oraz w zaroślach kserotermicznych (Rozwałka 2007c).

191. *Ceratinella wideri* (THORELL, 1871)

Mapa 193

Nowiny (R. Rozwałka*).

Bardzo rzadki gatunek higrofilny, zamieszkujący ściółkę wilgotnych olsów, borów bagiennych, nadbrzeżnych zarośli itp. cieniste i podmokłe biotopy (Nentwig i in. 2021). W Polsce dotychczas znany jedynie z Krakowa (Nowicki 1874, Kulczyński 1881), okolic Strzelina i Wągrowca, Wigierskiego PN oraz Puszczy Knyszyńskiej (Staręga 2003). **Gatunek nowy dla województwa lubelskiego.**

RODZAJ: *CINETATA WUNDERLICH, 1995*

192. *Cinetata gradata* (SIMON, 1881)

Mapa 194

Cinetata gradata: lit. cyt.

Machnów (Rozwałka 2008).

Bardzo rzadki gatunek, związany z strefą wyżyn i niższych gór, występujący najczęściej na pniach oraz w koronach drzew iglastych. W Polsce znany dotychczas jedynie z przytoczonego stanowiska w rezerwacie Machnowska Góra (Rozwałka 2008).

RODZAJ: *CNEPHALOCOTES SIMON, 1884*

193. *Cnephalocotes obscurus* (BLACKWALL, 1834)

Mapa 195

Cnephalocotes obscurus: lit. cyt.

Durne, Kozłówka (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Nasutów (Rozwałka 2009b); Nowiny (R. Rozwałka*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Stary Brus (R. Rozwałka*).

Gatunek dość pospolity, zamieszkujący głównie darń i niską roślinność zielną w otwartych środowiskach o umiarkowanej lub znacznej wilgotności (łąki, turzycowiska), niekiedy spotykany także w innych biotopach, np. na polach uprawnych gdyż należy do częstszych aeronautów.

RODZAJ: *DICYMBIUM MENGE, 1868*

194. *Dicymbium nigrum* (BLACKWALL, 1834)

Mapa 196

Dicymbium nigrum: Stańska i in. 2002, Rozwałka 2009a.

Jata (W. Staręga*); Łukie (R. Rozwałka*); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Porytowe (Rozwałka 2009a); Spławny (R. Rozwałka*); Szklarnia (Rozwałka 2009a).

Gatunek cieniolubny i silnie higrofilny zamieszkujący ściółkę i niską roślinność zielną w olsach, łąkach, nadbrzeżnych zaroślach lub darń bardzo wilgotnych turzycowisk czy torfowisk (Staręga 2003)

195. *Dicymbium nigrum brevisetosum* LOCKET, 1962

Mapa 197

Dicymbium nigrum: Puszkarski 1981, 1983, Staręga 1984, Rozwałka 1999*, Staręga 2000.

Dicymbium brevisetosum: Rozwałka 2006a, Wrońska 2006*, Rozwałka 2007a, 2009b.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bukowa Góra (Staręga 1984); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Fajslawice (Wrońska 2006*); Hnieszów (R. Rozwałka*); Hubale, Kawęczynek, Kąty (Staręga 2000); Machnów (Rozwałka 1999*); Manie (Staręga 1984); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Porytowe (Rozwałka 2009a); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Stary Pożóg (W. Staręga*); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Zwierzyniec (Staręga 2000).

Takson pospolity na terenie całej Polski, ale powszechnie wymieniany w publikacjach, jako *D. nigrum* (BLACKWALL). Zamieszkuje najczęściej darń łąk, pastwisk i ugorów o różnym stopniu wilgotności. Czasem spotykany także w agrocenozach i innych otwartych biotopach, rzadziej w lasach czy zaroślach. Gatunek aeronautyczny.

Uwaga: Status taksonomiczny *Dicymbium nigrum brevisetosum* LOCKET, nie jest ostatecznie ustalony. W starszych publikacjach przeważała opinia, że to tylko zmienność osobnicza samców *D. nigrum* (BLACKWALL) (Staręga 1988). Nowsze opracowania nadają temu taksonowi rangę gatunku (*Dicymbium brevisetosum* LOCKET) lub podgatunku (*D. nigrum brevisetosum* LOCKET) (World Spider Catalog 2021). Według ustaleń Staręgi (2003) oraz obserwacji autorów, zdecydowana większość informacji o występowaniu *Dicymbium nigrum* w Polsce, a szczególnie te wymieniane ten

gatunek z otwartych i suchszych biotopów, należy traktować, jako odnoszące się do *D. nigrum brevisetosum*.

196. *Dicymbium tibiale* (BLACKWALL, 1836)

Mapa 198

Dicymbium tibiale: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota (Rozwałka 2009a); Bochońnica (Staręga 1972); Bukowa Góra, Czerkies, Debry (Staręga 2000); Dobry Las (R. Rozwałka*); Hubale (Staręga 2000); Imielty (Rozwałka 2009a); Janów (Staręga 2000); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata Pożóg (W. Staręga*); Kamienna (Staręga 2000); Korhynie (Rozwałka 1999*, 2004); Kruglik (Staręga 2000); Leliszka (R. Rozwałka*); Lipsko, Lubycza (Staręga 2000); Łabunie (Staręga 1978); Machnów (Rozwałka 1999*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Nasutów (Rozwałka 2009b); Niemoczka (Staręga 2000); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Ponikwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Rąblów (R. Rozwałka*); Rudka (Rozwałka 2007a); Rudy (W. Staręga*); Sitaniec (Staręga 2000); Sobianowice (Rozwałka 2007a); Stary Pożóg (W. Staręga*); Staw (Rozwałka 2006b); Stawska (Rozwałka 2000); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tałandy (Staręga 2000); Tartak (Rozwałka 2009b); Widniówka (R. Rozwałka*); Wierzchowiny (Staręga 2000).

Częsty i wymieniany z całej Polski gatunek występujący najliczniej w ściółce, mchach i wśród niskiego runa w cienistych środowiskach leśnych i zaroślowych o umiarkowanej lub znacznej wilgotności.

RODZAJ: *DIPLOCEPHALUS* BERTKAU, 1883

197. *Diplocephalus cristatus* (BLACKWALL, 1833)

Mapa 199

Diplocephalus cristatus: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Fajslawice (Wrońska 2006*); Horaj, Hrebenne, Hubale (Staręga 2000); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kozłówka, Lublin-Felin, Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a, Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Za Cukrownią (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Nowy Pożóg (W. Staręga*);

Puławy ZA (Puszkar 1981); Rejkowizna (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Rudka (Rozwałka 2007a); Sitaniec (Staręga 2000); Stary Pożóg (W. Staręga*); Trawniki, Widniówka (R. Rozwałka*); Wierzchowiny (Staręga 2000); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Pospolity gatunek występujący zazwyczaj na pastwiskach i łąkach pochodzenia antropogenicznego, na polach uprawnych, na trawnikach oraz w parkach śródmiejskich, gdzie zamieszkuje przestrzeń pod kamieniami, szczeliny podłoża i darń u podstawy roślin lub ściółkę. Prawdopodobnie również gatunek aero-nautyczny (obs. niepubl. autorów).

198. *Diplocephalus dentatus* TULLGREN, 1955

Mapa 200

Diplocephalus dentatus: lit. cyt.

Brzeźno (R. Rozwałka*); Las (Stańska & Pieńkowski 2008).

Lokalizacja wątpliwa: [województwo lubelskie (Hajdamowicz i in. 2016)].

Bardzo rzadki gatunek zamieszkujący mszystą darń różnego typu torfowisk lub ściółkę silnie podmokłych lasów i zarośli (Nentwig i in. 2021). W Polsce, oprócz przytoczonych stanowisk z województwa lubelskiego wymieniany z Rezerwatu Jakubowo w Wielkopolsce (Dziabaszewski 1991), okolic Warszawy (Staręga 1972), Biebrzańskiego PN (Kupryjanowicz 2005), Stawów Broszkowickich niedaleko Siedlec i Bieszkowickich Moczarów koło Gdyni (Stańska & Pieńkowski 2008).

Uwaga: Ze względu na preferencje środowiskowe, występowanie *Diplocephalus dentatus* w agrocenozach (Hajdamowicz i in. 2016), wydaje się bardzo mało prawdopodobne.

– *Diplocephalus helleri* (L. KOCH, 1869)

Diplocephalus helleri: lit. cyt.

Stanowisko błędne: Rudy (Kaczmarek 1958)

Występowanie tego rzadkiego gatunku zamieszkującego wilgotną ściółkę leśną w pobliżu górskich potoków (Rozwałka 2010, Staręga & Kupryjanowicz 1996) w lesie sosnowym pod Puławami jest zupełnie nieprawdopodobne. Pomyłka w oznaczeniach zapewne z innymi gatunkami z rodzaju *Diplocephalus* BERTKAU.

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

199. *Diplocephalus latifrons* (O.P.-CAMBRIDGE, 1863)

Mapa 201

Diplocephalus latifrons: lit. cyt.

Adamów (Staręga 2000); Bachus (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*, Staręga 2000); Bochoćnica (Staręga 1972); Bukowa Góra (Staręga 1984, Staręga 2000); Czerkies, Debry (Staręga 2000); Dobry Las, Gołębie (R. Rozwałka*); Hosznia, Hrebenne, Hubale (Staręga 2000); Husynne, Jamniki (R. Rozwałka*); Janów (Staręga 2000); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Staręga*); Justynówka (Staręga 2000); Kamienina (Staręga 2000); Karaśne (Rozwałka 2006b); Kawęczynek, Kąty (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kozie Góry (Rozwałka 2009b); Kryłów, Leliszka (R. Rozwałka*); Lipsko (Staręga 2000); Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2007a); Lubycza (Staręga 2000); Machnów (Rozwałka 1999*); Nart (Staręga 2000); Nasutów (Rozwałka 2009b); Niemoczka, Rachodoszcze (Staręga 2000); Rudka (Rozwałka 2007a); Rudy (W. Staręga*); Sitaniec (Staręga 2000); Sołokije (Staręga 2000); Stary Pożóg (W. Staręga*); Stawska (Rozwałka 2000); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Szperówka, Tarnawa (Staręga 2000); Tartak (Rozwałka 2009b); Widniówka (Rozwałka 2007a); Wierzchowiny (Staręga 2000); Zareczynna (Rozwałka 2004); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Bardzo pospolity gatunek zasiedlający mchy i ściółkę pokrywającą podłoże różnego typu lasów i zarośli, starych parków i ogrodów o umiarkowanej wilgotności.

200. *Diplocephalus picinus* (BLACKWALL, 1841)

Mapa 202

Entelecara meticolosa: Puzskar 1981.

Diplocephalus picinus: Puzskar 1983, Rozwałka 1996b, 2000, Staręga 2000, Stańska i in. 2002, Rozwałka 2006c, Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 2007a, 2009b.

Biała Góra (Rozwałka 1999*, Staręga 2000); Brzeziczno (Rozwałka 2007a); Bukowa Góra (Staręga 1978); Ciesacin (Rozwałka 2007a); Długie (Rozwałka 1996b); Dobrska, Dobry Las, Husynne, Jamniki (R. Rozwałka*); Jata (W. Staręga*); Justynówka, Kąty (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kornie (Staręga 2000); Kozie Góry (Rozwałka 2009b); Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a); Machnów (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 1999*);

Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Nasutów (Rozwałka 2009b); Nowy Pożóg (W. Staręga*); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Puławy ZA (Puzskar 1981, 1983); Rudy, Stary Pożóg (W. Staręga*); Stawska (Rozwałka 2000); Tartak (Rozwałka 2009b); Widniówka (Rozwałka 2007a); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Pospolity gatunek występujący przede wszystkim w ściółce i mchach pokrywających podłoże w świeżych lasach liściastych i mieszanych, w widnych zaroślach, starych sadach, itp. środowiskach (Staręga 1988, 2003).

RODZAJ: DIPLOSTYLA EMERTON, 1882

201. *Diplostyla concolor* (WIDER, 1834)

Mapa 203

Diplostyla concolor: lit. cyt.

Adamów (Staręga 2000); Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bachus, Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*, Staręga 2000); Błota (Rozwałka 2009a); Bukowa Góra (Staręga 2000); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Czerkies, Debry (Staręga 2000); Dobry Las (R. Rozwałka*); Fajslawice (Wrońska 2006*); Gołębie, Gródek (R. Rozwałka*); Guciów (Rozwałka 2004); Horaj, Hosznia (Staręga 2000); Husynne, Jamniki (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Jarugi (Staręga 2000); Jata (W. Staręga*); Jedlanka (Rozwałka 2007a); Kawęczynek (Staręga 2000); Kazimierz (Rozwałka 2007a, 2007c); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*, 2004); Kozie Góry (Rozwałka 2009b); Kozłowska, Krężnica, Kryłów, Las, Laski, Leliszka (R. Rozwałka*); Lipsko (Staręga 2000); Lublin-Felin, Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a); Lublin-Za Cukrownią (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Łabunie (Staręga 1984, 2000); Łańcuchów (Rozwałka 2006a); Łązek (Rozwałka 2009a); Machnów (Rozwałka 1999*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Nasutów (Rozwałka 2009b); Nedeżów (Rozwałka 2004); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Obroc (Staręga 1984, 2000); Podzamcze (R. Rozwałka*); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Ponikwoda (Rozwałka & Juszczyński 2009); Potoki (Rozwałka 2004); Puławy ZA (Puzskar 1981); Rąblów (R. Rozwałka*); [Roztocze (Dziabaszewski 1990, Prószyński & Staręga 1971)]; Rudka (Rozwałka 2007a); Rudy (W. Staręga*); Siedliska (Rozwałka 2004); Sitaniec

(Staręga 2000); Spławy (R. Rozwałka*); Stary Pożóg (W. Staręga*); Stawska (Rozwałka 2000); Szcebrzeszyn (Staręga 1984, 2000); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Świerże (R. Rozwałka*); Tartak (Rozwałka 2009b); Widniówka (Rozwałka 2007a); Wierzchowiny (Staręga 2000); Zalew (Rozwałka 2007a); Zareczyzna (Rozwałka 2004); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Zwierzyniec (Staręga 1984, 2000); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Zapewne najpospolitszy gatunek spośród ściółkowych przedstawicieli rodziny Linyphiidae w Polsce. Najczęściej łowiony w ściółce wilgotnych, cienistych lasów liściastych, takich jak grądy niskie, łęgi, ale nie-rzadki nawet w bardzo suchych borach sosnowych. Częsty także w parkach i ogrodach, w ogródkach działkowych. Spotykany również w wilgotnych piwnicach, w szczelinach i spękaniach u podstawy murów czy w starych kamieniołomach, a nawet w biotopach otwartych łącznie z agrocenozami.

RODZAJ: *DISMODICUS* SIMON, 1884

202. *Dismodicus bifrons* (BLACKWALL, 1841)

Mapa 204

Dismodicus bifrons: lit. cyt.

Biała Góra, Zwierzyniec (Staręga 2000).

Niezbyt często spotykany gatunek zamieszkujący gałęzie drzew i krzewów w młodnikach, na skrajach lasów i zarośli czasem także położoną w pobliżu roślinność zielną.

203. *Dismodicus elevatus* (C.L. KOCH, 1838)

Mapa 205

Magazyn (R. Rozwałka*); Jata (W. Staręga*).

Gatunek dość rzadki, występujący zazwyczaj na gałęziach drzew i krzewów rosnących w młodnikach iglastych, na zarastających sosną ugorach oraz na skrajach lasów. **Gatunek nowy dla województwa lubelskiego.**

RODZAJ: *DONACOCHARA* SIMON, 1884

204. *Donacochara speciosa* (THORELL, 1875)

Mapa 206

Donacochara speciosa: lit. cyt.

Bystrzyca (Rozwałka 2007a); Kazimierz (R. Rozwałka*); Okuninka (Staręga 1978); Perkoz (R. Rozwałka*);

[Poleski Park Narodowy (Staręga 2003)]; Samokłęski (R. Rozwałka*); Świerże (Rozwałka 2007a); Świnka (Rozwałka 2006a, 2007a); Wieprz (Rozwałka 2006a); Wytyczno (R. Rozwałka*); Zalesie (Rozwałka 2007a).

Pająk silnie higrofilny, zamieszkujący niską roślinność zielną w wąskim pasie nadbrzeżnych szuwarów lub zarośli położonych na pograniczu wody i łądu. Zapewne gatunek stosunkowo częsty, choć z uwagi na specyficzne środowisko życia rzadko łowiony.

RODZAJ: *DRAPETISCA* MENGE, 1866

205. *Drapetisca socialis* (SUNDEVALL, 1832)

Mapa 207

Drapetisca socialis: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bachus, Bełzec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bukowa Góra (Staręga 1984); Chmielinne (W. Staręga*); Dobrska, Dobry Las (R. Rozwałka*); Haczkki (W. Staręga*); Horaj, Hubale (Staręga 2000); Jamniki (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Staręga*); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Kozie Góry (Rozwałka 2009b); Kozłówka (R. Rozwałka*); Krasnobród (Staręga 1984); Laski (R. Rozwałka*); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Leliszka (R. Rozwałka*); Lipsko (Staręga 2000); Lublin-Bronowice, Lublin-Felin, Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Lublin-Sławin (Rozwałka 2006d); Lublin-Śródmieście (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a); Lublin-Za Cukrownią, Lublin-Zembożyce (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Manie (Staręga 1984); Nedeżów (Rozwałka 2004); Niemienice, Pańków, Pieszowola (R. Rozwałka*); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Potoki (Rozwałka 2004); Rąblów (R. Rozwałka*); [Roztocze (Dziabaszewski 1990)]; Rudka (Rozwałka 2007a); Siedliska (Rozwałka 2004); Stary Pożóg (W. Staręga*); Tuliów (Staręga 1984); Widniówka (Rozwałka 2007a); Wierzchowiny (Staręga 2000); Wojcieszyn (R. Rozwałka*); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Żmudź (Rozwałka 2006c).

Pospolity gatunek zamieszkujący korę różnych gatunków drzew liściastych, nieco rzadszy na pniach drzew iglastych. Występuje zarówno w lasach jak i parkach, starych sadach, a także na zewnętrznych ścianach zabudowań położonych w pobliżu zadrzewień.

RODZAJ: ENTELECARA SIMON, 1884**206. *Entelecara acuminata* (WIDER, 1834)****Mapa 208***Entelecara acuminata*: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Fajslawice (Wrońska 2006*); Kawęczynek (Staręga 2000); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kozłowska, Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a); Lublin-Za Cukrownią (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lubycza (Staręga 2000); Machnów (Rozwałka 1999*); Pikule, Szklarnia (Rozwałka 2009a); Wola (Rozwałka 2006b); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Pospolity gatunek zasiedlający pnie oraz gałęzie i liście w koronach drzew w lasach liściastych i mieszanym, w parkach śródmiejskich, sadach, ogrodach itp. Często aeronauta, dlatego spotykany bywa także, np. na ścianach zabudowań lub w środowiskach otwartych.

207. *Entelecara congenera* (O.P.-CAMBRIDGE, 1879)**Mapa 209***Entelecara congenera*: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bochotnica (Staręga 1972); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kąty (Staręga 2000); Machnów (Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Majdan Kasztelański, Zwierzyniec (Staręga 2000); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Niezbyt częsty gatunek, łowiony najczęściej na gałęziach niskich sosenek lub jałowców na skrajach lasów, w młodnikach, na wrzosowiskach lub na zrastających krzewami nieużytkach.

208. *Entelecara erythropus* (WESTRING, 1851)**Mapa 210***Entelecara erythropus*: lit. cyt.

Biała Góra, Machnów (Rozwałka 1999*).

Gatunek rzadki (Staręga 1988), łowiony zazwyczaj na roślinności zielonej lub na niskich krzewach porastających ciepłe murawy, suche ugory lub młodniki. **Gatunek nowy dla województwa lubelskiego.**

209. *Entelecara flavipes* (BLACKWALL, 1834)**Mapa 211***Entelecara flavipes*: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*, Staręga 2000); Haczki (W. Staręga*); Jelnica (Staręga 1984); Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2012a); Machnów (Rozwałka 1999*); Tuliów (Staręga & Nakaziuk 1985).

Stosunkowo częsty gatunek zamieszkujący gałęzie i liście drzew i krzewów w widnych zaroślach, na skrajach lasów, w młodnikach i na zarastających ugorach.

RODZAJ: ERIGONE AUDOUIN, 1826**210. *Erigone atra* BLACKWALL, 1833****Mapa 212***Erigone atra*: lit. cyt.

Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota (Rozwałka 2009a); Brzeziczno (Rozwałka 2007a); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Częstoborowice (R. Rozwałka*); Dobrska (Rozwałka 2007c); Fajslawice (Wrońska 2006*); Gródek, Gródek-Czumów (R. Rozwałka*); Hamernia (Rozwałka 2004); Hniszów (R. Rozwałka*); Hubale (Staręga 2000); Imielty (Rozwałka 2009a); Janów (Rozwałka 2009a); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Staręga*); Jelnica (Staręga 1984); Józefów (Rozwałka 2004); Kawęczynek (Staręga 2000); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kąty (Staręga 2000); Korhynie (Rozwałka 1999*, 2004); Kozłowska (R. Rozwałka*); Krowie (Rozwałka 1996b); Kryłów, Las (R. Rozwałka*); Lipsko (Staręga 2000); Lublin-Felin, Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d); Lublin-Za Cukrownią, Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Łążek (Rozwałka 2009a); Machnów (Rozwałka 1999*); Momoty (Rozwałka 2009a); Moszne (Rozwałka 1996b); Nasutów (Rozwałka 2009b); Nowiny (R. Rozwałka*); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Ponikwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Przeorsk (Rozwałka 2004); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); [Roztocze (Dziabaszeński 1990)]; Rudka (Rozwałka 2007a); Rudnik (Rozwałka 2007a); Rudy (W. Staręga*); Sołtysy (Rozwałka 2007a); Stary Pożóg (W. Staręga*); Staw (Rozwałka 2006b); Stawska (Rozwałka 2000); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Świdnik (R. Rozwałka*); Tarnowola (Rozwałka 2004); Tuliów (Staręga & Nakaziuk 1985); Widniówka, Wielkopole (R. Rozwałka*); [województwo lubelskie (Król i in.

2013)]; Wysokie (Staręga 1984); Zalew, Zawadówka (Rozwałka 2007a); Żdanów (Staręga 1984); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Bardzo pospolity pająk zasiedlający darń i podłoże różnych otwartych środowisk, takich jak łąki, pastwiska, pola uprawne, itp. Jeden z najczęstszych gatunków aeronautycznych, dlatego łowiony bywa także w innych biotopach.

211. *Erigone dentipalpis* (WIDER, 1834)

Mapa 213

Erigone dentipalpis: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota (Rozwałka 2009a); Brzeziczno (Rozwałka 2007a); Bukowa Góra (Staręga 2000); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Durne (R. Rozwałka*); Fajslawice (Wrońska 2006*); Gródek, Hniszów (R. Rozwałka*); Imielty (Rozwałka 2009a); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Staręga*); Kawęczynok (Staręga 2000); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kolonia Wola, Kołacz (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*, 2004); Krowie (Rozwałka 1996b); Kryłów, Lublin-Felin, Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a); Lublin-Zembożyce (R. Rozwałka*); Łukie (Rozwałka 1996b); Machnów (Rozwałka 1999*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Momoty (Rozwałka 2009a); Nasutów (Rozwałka 2009b); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Piotrawin (R. Rozwałka*); Puławy ZA (Puszkar 1981, 1983); Rejkowizna (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Rudy (W. Staręga*); Sobianowice (Rozwałka & Juszczynski 2009); Softysy (Rozwałka 2007a); Staw (Rozwałka 2006b); Stawska (Rozwałka 2000); Stulno (R. Rozwałka*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Świdnik (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Urszulin (R. Rozwałka*); Widniówka (Rozwałka 2007a); [województwo lubelskie (Król i in. 2013)]; Wola (Rozwałka 2006b); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Zwierzyniec-Rudka (Staręga 1984); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Bardzo częsty gatunek zamieszkujący darń i podłoże różnych środowisk otwartych. Szczególnie liczny na polach uprawnych, pastwiskach, łąkach, ugorach itp. Podobnie jak *Erigone atra*, jest gatunkiem aeronautycznym.

RODZAJ: ERIGONELLA DAHL, 1901

212. *Erigonella hiemalis* (BLACKWALL, 1833)

Mapa 214

Diplocephalus hiemalis: Staręga 1988, Rozwałka 1997.

Erigonella hiemalis: Rozwałka 1999*, Staręga 2000, Rozwałka 2004, 2007a.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Dobrska, Dobry Las (R. Rozwałka*); Hubale (Staręga 2000); Jarczów (Rozwałka 2004); Kąty (Staręga 1988, 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1997, 1999*); Kryłów, Lublin-Zembożyce (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Płotycze (R. Rozwałka*); Potoki, Zareczyzna (Rozwałka 2004); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Gatunek występujący w mchach i ściółce w lasach i zaroślach, parkach śródmiejskich, starych sadach, czasem także w biotopach otwartych z dobrze rozwiniętą warstwą mszystą. W skali kraju niezbyt często wymieniany, choć z województwa lubelskiego znany z dość licznych stanowisk.

213. *Erigonella ignobilis* (O.P.-CAMBRIDGE, 1871)

Mapa 215

Erigonella ignobilis: lit. cyt.

Brzeziczno (R. Rozwałka); Brzeźno (Rozwałka 2007a); Długie (R. Rozwałka*); Durne (Rozwałka 1996b); Kornie (Staręga 2000); [Poleski Park Narodowy (Staręga 2003)].

Rzadki, silnie higrofilny gatunek zasiedlający grubą warstwę wilgotnych mchów na torfowiskach i turzycowiskach, w borach bagiennych, nadbrzeżnych zaroślach, olsach, itp. środowiska (Staręga 2003, obs. autorów).

RODZAJ: ERIGONOPLUS SIMON, 1884

214. *Erigonoplus foveatus* (DAHL, 1912)

Mapa 216

Mecynargus foveatus: lit. cyt.

Albrechtówka (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*, Rozwałka i in. 2014); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Ciesacin (Rozwałka 2007a); Dobrska, Dobry Las, Gródek, Hniszów (R. Rozwałka*); Imielty (Rozwałka 2009a); Jakubowice (Rozwałka 2007a); Jamniki (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Lublin-Kośminek

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

(R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Nasutów (Rozwałka 2009b); Nowiny (R. Rozwałka*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); [Poleski Park Narodowy (Staręga 2003)]; Ponikwoda (Rozwałka & Juszczyński 2009); [Roztocze (Staręga 2003)]; Sobianowice (Rozwałka & Juszczyński 2009); Stawska (Rozwałka 2000); Stulno (Rozwałka i in. 2014); [województwo lubelskie (Hajdamowicz i in. 2016)]; Wola (Rozwałka 2006b); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Heliofilny gatunek, występujący w darni różnego typu ciepłych muraw, suchych łąk, pastwisk, ugorów, na polach uprawnych a nawet w suchszych partiach torfowisk. Z terenu Polski wykazany po raz pierwszy przez Staręgą (1978) i przez szereg lat bardzo rzadko odnotowywany (Staręga 1988, 2000, 2003), ale wyniki ostatnich badań sugerują, że jest gatunkiem stosunkowo częstym. Prawdopodobnie, na co wskazuje również chronologia znalezisk niemieckich (Arachnologische Gesellschaft 2021), pająk ten na przestrzeni lat 70-80- i 90-tych XX wieku rozprzestrzenił się z południa Europy w kierunku północnym, jednak z uwagi na drobne rozmiary ciała, jego ekspansja nie była tak spektakularna jak w przypadku tygrzyka (*Argiope bruennichi*).

215. *Erigonoplus globipes* (L. KOCH, 1872)

Mapa 217

Erigonoplus globipes: lit. cyt.

Biała Góra, Korhynie (Rozwałka 1999*, 2014a); Machnów (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 1999*, 2014); Żmudź (Rozwałka 2006c, 2014a); Żurawce (Rozwałka 1999*, 2014a).

Bardzo rzadki gatunek silnie ksero- i kalcyfilny, zamieszkujący skąpo porośnięte, murawy kserotermiczne czy naskalne. Występuje bardzo lokalnie, gdyż nawet na obfitującym w potencjalne siedliska terenie województwa lubelskiego, jest w wielu lokalizacjach nieobecny, np. w rejonie Kazimierza Dolnego (Rozwałka 2007c), czy na Stawskiej Górze (Rozwałka 2000). W Polsce wymieniany jedynie z Pienin (Staręga 1976), przytoczonych lokalizacji na terenie województwa lubelskiego oraz Rożubowic na Pogórzu Przemyskim (Rozwałka 2014a).

RODZAJ: *FLORONIA* SIMON, 1887

216. *Floronia bucculenta* (CLERCK, 1757)

Mapa 218

Floronia bucculenta: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Brzeźno (Rozwałka 2007a); Długie (Rozwałka 1996b); Dobry Las (R. Rozwałka*); Hubale (Staręga 2000); Jamniki (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Staręga*); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 2004); Lublin-Zembożyce (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Tuliłów (Staręga 1984, Staręga & Nakaziuk 1985); Wojcieszyn (R. Rozwałka*); Zawada, Żdanów (Staręga 1984); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Stosunkowo pospolity gatunek zamieszkujący wyższe runo lub gałęzie niskiego podszytu w cienistych lasach lub zaroślach, czasem także spotykany w zaniedbanych parkach lub ogrodach.

RODZAJ: *FRONTINELLINA* VAN HELSDINGEN,
1969

217. *Frontinellina frutetorum* (C.L. KOCH, 1834)

Mapa 219

Frontinellina frutetorum: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, Staręga 1972); Bochothnica, Bochothnica-Zamłynie, Dobrska, Janowiec (R. Rozwałka*); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Mięćmierz (R. Rozwałka*); Rudy (W. Staręga*).

Stosunkowo rzadki gatunek termofilny, zamieszkujący gałęzie krzewów w ciepłolubnych zaroślach kserotermicznych lub widnych młodnikach. W województwie lubelskim, mimo licznych badań obszarów kserotermicznych, wykazany jedynie w rejonie Kazimierza Dolnego oraz Puław.

RODZAJ: *GLYPHESIS* SIMON, 1926

218. *Glyphesis servulus* (SIMON, 1881)

Mapa 220

Glyphesis servulus: lit. cyt.

Tartak (Rozwałka 2009b).

Rzadko spotykany gatunek silnie higrofilny wymieniany w Polsce z około 10 stanowisk (Staręga 1988, Stańska 2007). Występuje w mchach i darni pokrywającej podłoże borów bagiennych, olsów i łęgów, grądów niskich, rzadziej na otwartych torfowiskach.

RODZAJ: GNATHONARIUM KARSCH, 1881**219. *Gnathonarium dentatum* (WIDER, 1834)****Mapa 221***Gnathonarium dentatum*: lit. cyt.

Bilsko (Rozwałka 2006a); Błota, Branew (Rozwałka 2009a); Brzeziczno (Rozwałka 1996b, 2007a); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Ciesacin (Rozwałka 1996b); Dobry Las (R. Rozwałka*); Durne (Rozwałka 1996b); Hamernia (Rozwałka 2004); Hniszów, Jamniki (R. Rozwałka*); Janów (Rozwałka 2009a); Jarczów (Rozwałka 2004); Józefów (Rozwałka 2004); Kryłów, Lublin-Zembożyce, Łączna (R. Rozwałka*); Łukie (Rozwałka 2006b); Michałowa (Rozwałka 2006b); Momoty (Rozwałka 2009a); Moszne (Rozwałka 1996b); Nowy Pożóg (W. Starega*); Orłowski (Rozwałka 1996b); Płotycze (R. Rozwałka*); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Staw (Rozwałka 2006b); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tarnowola (Rozwałka 2004); Uhruska (R. Rozwałka*); Wieprz (Rozwałka 2006a); Wola (Rozwałka 2006b); Zalesie (Rozwałka 2007a); Zembożyce (R. Rozwałka*); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Często spotykany gatunek zamieszkujący podłoże i darń wilgotnych łąk, torfowisk, grobli, nadbrzeżnych szuwarów i zarośli oraz inne środowiska położone w bliskim sąsiedztwie wody. Prawdopodobnie również gatunek aeronautyczny, co sugerują znaleziska np. na pniach i w koronach drzew czy na murawach kserotermicznych (obs. autorów).

RODZAJ: GONATIUM MENGE, 1868**220. *Gonatium paradoxum* (L. KOCH, 1869)****Mapa 222***Gonatium paradoxum*: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*, Starega 2003); Dobrska (R. Rozwałka*); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Machnów (Rozwałka 1999*, Starega 2003); Mięćmierz, Stawska (R. Rozwałka*).

Dość rzadki gatunek łowiony najczęściej w ściółce i mchach pokrywających podłoże ciepłolubnych zarośli, na skrajach lasów, na zarastających ugorach, itp. ciepłych środowiskach pokrytych mozaiką krzewów i roślinności zielnej.

221. *Gonatium rubellum* (BLACKWALL, 1841)**Mapa 223***Gonatium isabellinum*: Starega 1972.*Gonatium rubellum*: Rozwałka 1999*, Starega 2000, Rozwałka 2007a, 2009a, 2009b.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bochońnica (Starega 1972); Debry (Starega 2000); Dobry Las (R. Rozwałka*); Hosznia (Starega 2000); Jamniki (R. Rozwałka*); Janów, Jarugi (Starega 2000); Jata (W. Starega*); Kawęczynek (Starega 2000); Kąty (Starega 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Kornie, Lipsko (Starega 2000); Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin, Lublin-Wieniawa, Lublin-Za Cukrownią, Lublin-Zembożyce (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Rudka (Rozwałka 2007a); Stary Pożóg (W. Starega*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tarnawa (Starega 2000); Tartak (Rozwałka 2009b); Zwierzyniec (Starega 2000).

Stosunkowo częsty gatunek zamieszkujący ściółkę i niskie runo w cienistych lasach i zaroślach, w młodnikach, czasem także w starych zaniedbanych parkach i sadach.

222. *Gonatium rubens* (BLACKWALL, 1833)**Mapa 224***Gonatium rubens*: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bochońnica (R. Rozwałka*); Hubale (Starega 2000); Jarczów (Rozwałka 2004); Kąty, Kornie (Starega 2000); Lublin-Sławin, Lublin-Za Cukrownią, Lublin-Zembożyce (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Rudka (Rozwałka 2007a); Sobianowice (Rozwałka 2007a, Rozwałka & Juszczyński 2009); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Żmudź (Rozwałka 2006c).

Dość często spotykany pająk występujący w niskim runie lub ściółce widnych lasów i zarośli, w młodnikach, czasem także w darni środowisk otwartych.

RODZAJ: GONGYLIDIELLUM SIMON, 1884**223. *Gongylidiellum latebricola* (O.P.-CAMBRIDGE, 1871)****Mapa 225***Gongylidiellum compar*: Starega 1984.*Gongylidiellum latebricola*: Rozwałka 1999*, 2000, Starega 2000, Rozwałka 2004, 2006c, 2009a, 2009b.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bukowa Góra (Starega 1984, 2000); Dobrska (R. Rozwałka*); Janów

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

(Staręga 2000); Jarczów (Rozwałka 2004); Korhynie (Rozwałka 1999*, Rozwałka 2004); Kornie (Staręga 2000); Machnów (Rozwałka 1999*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Rudy (W. Staręga*); Sołokije (Staręga 2000); Stawska (Rozwałka 2000); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Pająk stosunkowo częsty, choć zazwyczaj odławiany w niewielkiej liczbie egzemplarzy, stąd trudno określić jego preferencje. Najczęściej występuje w ściółce różnych wilgotnych lub niezbyt suchych lasów (grądy niskie, olsy, łągi) oraz w różnego typu podmokłych biotopach otwartych.

224. *Gongylidiellum murcidum* SIMON, 1884

Mapa 226

Gongylidiellum murcidum: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Czarny Staw (Staręga 2000); Hnieszów (R. Rozwałka*); Karaśne (Rozwałka 2006b); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kornie (Staręga 2000); Machnów (Rozwałka 1999*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); [PK Lasy Janowskie (Rozwałka 1996a)]; [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Szklarnia (Rozwałka 2009a); Świerże (R. Rozwałka*); Wytyczno (Rozwałka 1996b); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Niezbyt częsty gatunek występujący w darni różnych otwartych biotopów z dużym udziałem *Sphagnum* lub w wilgotnych borach bagiennych. Czasami także w miejscach znacznie suchszych z dobrze rozwiniętą warstwą mszystą.

225. *Gongylidiellum vivum* (O.P.-CAMBRIDGE, 1875)

Mapa 227

Gongylidiellum vivum: lit. cyt.

Karaśne (Rozwałka 2006b).

Dość rzadko spotykany gatunek zasiedlający ściółkę i mchy różnych bardzo wilgotnych lasów i zarośli, czasem także obecny na otwartych torfowiskach, silnie podmokłych łąkach, groblach, brzegach rowów melioracyjnych, itp. środowiskach.

RODZAJ: GONGYLIDIUM MENGE, 1868

226. *Gongylidium rufipes* (LINNAEUS, 1758)

Mapa 228

Erigone rufipes: Nowicki 1870.

Gongylidium rufipes: Staręga 1978, 1984, Starga, Nakaziuk 1985, Staręga 2000, Stańska i in. 2002, Rozwałka 2006a, 2006b, 2006d, 2007a, 2007c, 2009a, 2009b.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota (Rozwałka 2009a); Bukowa Góra (Staręga 1978); Dobry Las, Hnieszów, Jamniki (R. Rozwałka*); Jata (W. Staręga*); Kawęczynek (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kornie (Nowicki 1870, Staręga 2000); Kozłówka, Leliszka, Lublin-Bronowice, Lublin-Felin, Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a); Lublin-Za Cukrownią, Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Łańcuchów (Rozwałka 2006a); Łukie (Rozwałka 2006b); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Okuninka (Staręga 1978); Pikule (Rozwałka 2009a); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Porytowe (Rozwałka 2009a); Rudy (W. Staręga*); Stary Brus (R. Rozwałka*); Stary Pożóg (W. Staręga*); Staw (Rozwałka 2006b); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tartak (Rozwałka 2009b); Tuliłów (Staręga & Nakaziuk 1985); Wierzchowiny (Staręga 2000); Wola (Rozwałka 2006b); Zemborzyce (R. Rozwałka*); Zwierzyniec (Staręga 2000); Żabce, Żdanów (Staręga 1984).

Bardzo pospolity gatunek zamieszkujący runo i niski podszyt w cienistych, zazwyczaj dość wilgotnych lasach i zaroślach, zaniedbanych parkach, ogrodach, itp. środowiska.

RODZAJ: HELOPHORA MENGE, 1866

227. *Helophora insignis* (BLACKWALL, 1841)

Mapa 229

Helophora insignis: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bochotnica, Chmielinne (W. Staręga*); Dobry Las (R. Rozwałka*); Haczki (W. Staręga*); Horaj, Hubale (Staręga 2000); Jamniki (R. Rozwałka*); Jata (W. Staręga*); Jelnica (Staręga 1984); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Lipsko (Staręga 2000); Łabunie (Staręga 1984); Poniatowa (W. Staręga*); Sitaniec (Staręga 2000); Stary Pożóg (W. Staręga*); Żdanów (Staręga 1984, 2000);

Stosunkowo pospolity gatunek, zamieszkujący warstwę runa lub niskiego podszytu w cienistych, dość wilgotnych lasach i zaroślach.

RODZAJ: HYLYPHANTES SIMON, 1884**228. *Hylyphantes graminicola* (SUNDEVALL, 1829)**

Mapa 230

Erigonidium graminicola: Puszkarski 1981.*Hylyphantes graminicola*: Starega 1984, Rozwałka 2007a.

Gołębie, Hnieszów, Kryłów, Lublin-Zembożyce (R. Rozwałka*); Manie (Starega 1984); Puławy ZA (Puszkarski 1981); Stulno, Świerże (R. Rozwałka*); Zalew (Rozwałka 2007a); Zembożyce (R. Rozwałka*); Żdanów (Starega 1984).

Niezbyt często wykazywany gatunek, łowiony najczęściej w warstwie runa i podszytu w cienistych wilgotnych łąkach i olsach, w nadbrzeźnych zaroślach, szuwarach, czasem także na podmokłych łąkach, turzycowiskach, groblach itp.

RODZAJ: HYPOMMA DAHL, 1886**229. *Hypomma bituberculatum* (WIDER, 1834)**

Mapa 231

Hypomma bituberculatum: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Brzeźno (R. Rozwałka*); Ciesacín (Rozwałka 2007a); Hnieszów, Lublin-Zembożyce (R. Rozwałka*); Łukie (Rozwałka 2006b); Roskosz (R. Rozwałka*); Staw (Rozwałka 2006b); Uhruska (R. Rozwałka*); Wola (Rozwałka 2006b); Zalew (Rozwałka 2007a).

Niezbyt częsty gatunek higrofilny występujący na gałęziach drzew i krzewów rosnących w pobliżu wody oraz w nadbrzeźnych szuwarach, czasem także na roślinności zielnej na otwartych torfowiskach przejściowych czy niskich.

230. *Hypomma cornutum* (BLACKWALL, 1833)

Mapa 232

Hypomma cornutum: lit. cyt.

Hnieszów, Kozłówka, Lublin-Bronowice, Lublin-Dziesiąta, Lublin-Felin, Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin, Lublin-Śródmieście (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a, 2012a); Lublin-Za Cukrownią, Lublin-Zembożyce (R. Rozwałka*); Łukie (Rozwałka 2006b); Magazyn (R. Rozwałka*).

Gatunek stosunkowo częsty, ale dość rzadko wymieniany w publikacjach być może z uwagi na środowisko życia. Zamieszkuje głównie pnie i gałęzie różnych

gatunków drzew i krzewów w widnych lasach, parkach, sadach, na cmentarzach, itp.

231. *Hypomma fulvum* (BÖSENBERG, 1903)

Mapa 233

Brzeźno, Roskosz, Sęków, Staw, Wytyczno (R. Rozwałka*).

Rzadki gatunek łowiony najczęściej w nadbrzeźnych szuwarach, na groblach lub na roślinności zielnej porastającej torfowiska niskie i przejściowe. **Gatunek nowy dla województwa lubelskiego.**

RODZAJ: HYPSELISTES SIMON, 1894**232. *Hypselistes jacksoni* (O.P.-CAMBRIDGE, 1902)**

Mapa 234

Hypselistes jacksoni: lit. cyt.

Las, Płotycze, Wytyczno (Rozwałka 2006b).

Gatunek bardzo rzadki, oprócz cytowanych lokalizacji z Lubelszczyzny znany w Polsce z jednego stanowiska w Dolinie Biebrzy (Kupryjanowicz 2005). Gatunek higrofilny, łowiony zazwyczaj w darni otwartych turzycowisk, śródleśnych torfowisk lub w widnych borach bagiennych.

RODZAJ: IMPROPHANTES SAARISTO & TANASEVITCH, 1996**233. *Improphantes decolor* (WESTRING, 1861)**

Mapa 235

Improphantes decolor: lit. cyt.

Nasutów (Rozwałka 2009b); Wola (Rozwałka 2006b).

Rzadko spotykany gatunek występujący w darni suchych piaszczystych muraw, w młodnikach, na wydmach i wrzosowiskach, czasem także w mchach i porostach pokrywających podłoże bardzo suchych i widnych borów sosnowych (Starega 2003, Rozwałka 2006b).

RODZAJ: JACKSONELLA MILLIDGE, 1951**234. *Jacksonella falconeri* (JACKSON, 1908)**

Mapa 236

Jacksonella falconeri: lit. cyt.

Fajstławice (Wrońska 2006*); Machnów (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 1999*); Żmudź (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007).

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

Bardzo rzadki gatunek w Polsce znany jedynie z wymienionych lokalizacji na terenie województwa lubelskiego. Pająk łowiony nielicznie, zazwyczaj w otwartych, suchych środowiskach lub widnych lasach (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Nentwig i in. 2021).

RODZAJ: *KAESTNERIA* WIEHLE, 1956

235. *Kaestneria dorsalis* (WIDER, 1834)

Mapa 237

Kaestneria dorsalis: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Hniszów (R. Rozwałka*); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Lublin-Sławin, Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Łukie (Rozwałka 2006b); Machnów (Rozwałka 1999*); Pieszowola, Pikulawka, Staw (R. Rozwałka*).

Stosunkowo pospolity gatunek zamieszkujący wyższą roślinność zielną i gałęzie drzew i krzewów w łąkach i olsach, w nadbrzeżnych zaroślach a także darń ekstensywnie użytkowanych łąk, turzycowisk, itp. biotopy.

236. *Kaestneria pullata* (O.P.-CAMBRIDGE, 1863)

Mapa 238

Kaestneria pullata: lit. cyt.

Fajślawice (Wrońska 2006*); Kornie (Staręga 2000); Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Uhruska, Wytyczno (R. Rozwałka*).

Pająk nieznacznie rzadszy niż *Kaestneria dorsalis*, występujący przede wszystkim na otwartych turzycowiskach, podmokłych łąkach, groblach stawów i nisko położonych gałęziach drzew i krzewów porastających brzegi zbiorników i cieków wodnych.

RODZAJ: *KRATOCHVILIELLA* MILLER, 1938

237. *Kratochviliella bicapitata* MILLER, 1938

Mapa 239

Kratochviliella bicapitata: lit. cyt.

Bukowa Góra, Nart (Staręga 1996a, 2000).

Bardzo rzadki gatunek zamieszkujący pnie drzew lub ściółkę u ich nasady w starych lasach liściastych. Oprócz wymienionych stanowisk na Roztoczu, w Polsce znany jedynie ze Ślęzy (Czajka 1968), Mamerek (Staręga 1996a), rezerwatu Dębina (Dziabaszewski 1974) i rezerwatu Krzemienne Góry (Staręga 2003).

RODZAJ: *LABULLA* SIMON, 1884

238. *Labulla thoracica* (WIDER, 1834)

Mapa 240

Labulla thoracica: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Nart-Czerkies (Staręga 1984); [Roztocze (Dziabaszewski 1990, Prószyński & Staręga 1971)].

Stanowisko wątpliwe: Rudy (Kaczmarek 1958)

Gatunek gór i pogórzy zamieszkujący przestrzenie pod kamieniami, wykroty, grubą ściółkę leśną w pobliżu korzeni drzew, dziuple i szczeliny kory, nisze skalne, wstępne partie jaskiń a nawet stare piwnice. Wymieniany na terenie województwa lubelskiego jedynie z nielicznych stanowisk na Roztoczu, które prawdopodobnie wyznaczają fragment północnej granicy zwartego zasięgu tego pająka.

Uwaga: Dane z pracy Kaczmarek (1958) są mało wiarygodne z uwagi na podany biotop (60-80) las sosnowy, w którym obecność tego gatunku wydaje się mało prawdopodobna.

RODZAJ: *LEPTYPHANTES* MENGE, 1866

239. *Lepthyphantes leprosus* (OHLERT, 1865)

Mapa 241

Lepthyphantes leprosus: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Chodywańce (Rozwałka 2004); Dobry Las, Jakubowice (R. Rozwałka*); Janowiec (Rozwałka 2007c); Janów (Rozwałka 2009a); Jarczów (Rozwałka 2004); Józefów (Prószyński & Staręga 1971); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kozłówka, Leliszka, Lublin-Felin, Lublin-Kośminek (R. Rozwałka*); Lublin-Sławin (Rozwałka 2006d); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a); Lublin-Za Cukrownią, Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Nedeżów (Rozwałka 2004); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Potoki (Rozwałka 2004); Rąblów (R. Rozwałka*); [Roztocze (Dziabaszewski 1990)]; Urszulin (Rozwałka 1996b); Widniówka (Rozwałka 2007a).

Pospolity gatunek hemisynantropijny zamieszkujący wilgotne i ciemne kąty piwnic i budynków gospodarskich, przydomowe ogrody, sterty gałęzi i kompostu w sadach i parkach, sterty kamieni i gruzu na stanowiskach ruderalnych czy kamieniołomy. W warunkach naturalnych bardzo rzadki, spotykany w grubej ściółce leśnej, w stertach chrustu, w nisko położonych

dziuplach czy w niszach skalnych i początkowych partiach jaskiń.

240. *Lepthyphantes minutus* (BLACKWALL, 1833)
Mapa 242

Lepthyphantes minutus: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bukowa Góra (Staręga 2000); Chmielinne (W. Staręga*); Dobrska, Dobry Las, Gołębie (R. Rozwałka*); Haczki, Hubale (Staręga 2000); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Staręga*); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kozłówka, Leliszka (R. Rozwałka*); Lipsko (Staręga 2000); Lublin-Bronowice, Lublin-Dziesiąta, Lublin-Felin, Lublin-Kośminiek, Lublin-Rury, Lublin-Sławin, Lublin-Śródmieście (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Za Cukrownią (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Zembożyce (R. Rozwałka*); Łowiszów (Staręga 1984); Machnów (Rozwałka 1999*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Nart (Staręga 2000); Pieszowola, Podzamcze (R. Rozwałka*); Potoki (Rozwałka 2004); Rąblów (R. Rozwałka*); Rejkowizna (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Rudka (Rozwałka 2007a); Rudy (W. Staręga*); Sitaniec (Staręga 2000); Świdnik (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Świerże, Tarnogóra (R. Rozwałka*); Widniówka (Rozwałka 2007a); Wierzchowiny (Staręga 2000).

Często spotykany gatunek, występujący na pniach różnych gatunków drzew w lasach, parkach i ogrodach, w nisko położonych dziuplach, stertach chrustu, w grubej ściółce leśnej, czasem także na ocienionych śródleśnych ściankach skalnych czy lessowych.

RODZAJ: *LEPTORHOPTRUM* KULCZYŃSKI, 1894

241. *Leptorhoptrum robustum* (WESTRING, 1851)
Mapa 243

Leptorhoptrum robustum: lit. cyt.

Lublin-Czuby Północ, Lublin-Śródmieście (R. Rozwałka*); Nowy Pożóg (Staręga 1996b); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983).

Dość rzadki gatunek, znany w Polsce z nielicznych stanowisk położonych głównie w górach i na pogórzach. Wg danych literaturowych ma zamieszkiwać grubą ściółkę leśną lub przestrzenie pod zagłębionymi w glebie kamieniami (Prószyński & Staręga 1971,

Woźny i in. 1988). Dość regularnie (obie płcie) łowiony w kanałach i starych, bardzo wilgotnych piwnicach na terenie Lublina (mat. niepubl. autorów). Te obserwacje oraz stosunkowo małe oczy wskazują, że jest to prawdopodobnie gatunek o częściowo podziemnym trybie życia, zamieszkujący także nory ssaków, czy głębokie szczeliny podłoża.

RODZAJ: *LESSERTIA* SMITH, 1908

242. *Lessertia dentichelis* (SIMON, 1884)
Mapa 244

Lublin-Czuby Północ, Lublin-Śródmieście (R. Rozwałka*).

Bardzo rzadki gatunek górski zamieszkujący przestrzenie pod kamieniami. W Polsce wymieniany jedynie z Sudetów (Woźny i in. 1988). Dość regularnie spotykany w kanałach burzowych w Lublinie (mat. niepubl. autorów), co nawiązuje do obserwacji Kronstedt'a (1992), który wymieniał liczne występowanie tego gatunku w podziemnych tunelach kolejowych w Sztokholmie. **Gatunek nowy dla województwa lubelskiego.**

RODZAJ: *LINYPHIA* LATREILLE, 1804

243. *Linyphia hortensis* SUNDEVALL, 1829
Mapa 245

Linyphia hortensis: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bukowa Góra (Staręga 2000); Dobry Las, Gródek (R. Rozwałka*); Haczki (W. Staręga*); Hnieszów (R. Rozwałka*); Hrebenne, Hubale (Staręga 2000); Jamniki (R. Rozwałka*); Janów (Staręga 2000); Jarczów (Rozwałka 2004); Jarugi (Staręga 2000); Jata (W. Staręga*); Jelnica (Staręga 1984); Kawęczyniek (Staręga 2000); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kąty (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kozłówka (R. Rozwałka*); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Lipsko (Staręga 2000); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a); Łabunie (Staręga 1978); Machnów (Rozwałka 1999*); Nart (Staręga 2000); Nasutów (Rozwałka 2009b); Parchatka (Rozwałka 2007a); Parchatka (Rozwałka 2007c); Potoki (Rozwałka 2004); Rudka (Rozwałka 2007a); Rudy, Stary Pożóg (W. Staręga*); Staw (Rozwałka 2006b); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tartak (Rozwałka 2009b); Ulów (W. Staręga*); Wapielnia (Staręga 2000); Widniówka,

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

Wielkopole (Rozwałka 2007a); Wierzchowiny (Staręga 2000); Wola (Rozwałka 2006b); Załucze (R. Rozwałka*); Zwierzyniec (Staręga 1984, 2000).

Bardzo pospolity gatunek występujący w runie i podszytcie różnych środowisk leśnych, w sadach i ogrodach, czasem także na roślinności zielnej w biotopach otwartych.

244. *Linyphia triangularis* (CLERCK, 1757)

Mapa 246

Linyphia triangularis: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*, Staręga 2000); Białka (Staręga 1984); Biały Słup (Staręga 2000); Błota, Branew (Rozwałka 2009a); Brzeźno (Rozwałka 2007a); Bukowa Góra (Rozwałka 2004, Staręga 2000); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Długie (Rozwałka 2006b); Dobrska (Rozwałka 2007c); Dobry Las (R. Rozwałka*); Durne (Rozwałka 1996b); Gródek (Staręga 1978); Horaj, Hubale (Staręga 2000); Imielty (Rozwałka 2009a); Jałowce (Staręga 2000); Jamniki (R. Rozwałka*); Janowiec (Rozwałka 2007c); Janów (Rozwałka 2009a); Jarczów (Rozwałka 2004); Jarugi (Staręga 2000); Jata (W. Staręga*); Jel-nica, Józefów (Staręga 1984); Kawęczynek (Staręga 2000); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kąty (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*, 2004); Kornie (Nowicki 1870); Krasnobród, Krasnobród-Podzamek (Staręga 1984); Krężnica (R. Rozwałka*); Kruglik (Staręga 2000); Krugłe (R. Rozwałka*); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Leliszka (R. Rozwałka*); Lipsko (Staręga 2000); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a); Łańcuchów (Rozwałka 2006a); Łązek (Rozwałka 2009a); Łowiszów (Staręga 1984); Łukie (Rozwałka 1996b); Machnów (Rozwałka 1999*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Manie (Staręga 1984); Momoty (Rozwałka 2009a); Moszne (Rozwałka 1996b); Nart-Czerkies (Staręga 1984); Nasutów (Rozwałka 2009b); Nedeżów (Rozwałka 2004); Okuninka (Staręga 1978); Orłowskie (Rozwałka 1996b); Pikule (Rozwałka 2009a); Podzamcze (R. Rozwałka*); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Porytowe (Rozwałka 2009a); Potoki, Przeorsk (Rozwałka 2004); Raciborowice (Staręga 1978); Rąblów (R. Rozwałka*); Rudka (Rozwałka 2007a); Siedliska (Rozwałka 2004); Sobianowice (Rozwałka 2007a); Sołokije (Staręga 2000); Stawska (Staręga 1978);

Stężyca, Szczebrzeszyn (Staręga 1984); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tartak (Rozwałka 2009b); Tep-tiuków (Staręga 1978); Tuliów (Staręga 1984, Staręga & Nakaziuk 1985); Widniówka, Wielkopole (Rozwałka 2007a); Wierzchowiny (Staręga 2000); Wojcieszyn (R. Rozwałka*); Wola (Rozwałka 2006b); Wolwinów (Rozwałka 2007a); Wysokie, Wytyckie (Staręga 1984); Zalew (W. Staręga*); Zareczyzna (Rozwałka 2004); Zawada, Zwierzyniec, Zwierzyniec-Rudka (Staręga 1984); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*); Żyłka (Rozwałka*).

Jeden z najpospolitszych krajowych pająków występujący najczęściej w lasach i zaroślach, sadach, parkach miejskich, na cmentarzach, itp. Zamieszkuje wszystkie piętra roślinne, od wysokiego runa poprzez podszyt aż po korony drzew. Stosunkowo częsty także w środowiskach otwartych z podrostem krzewów lub niskich drzew, np. na zarastających ugorach czy w młodnikach oraz uprawach krzewów ozdobnych lub owocowych.

RODZAJ: *LOPHOMMA* MENGE, 1868

245. *Lophomma punctatum* (BLACKWALL, 1851)

Mapa 247

Lophomma punctatum: lit. cyt.

Durne (Rozwałka 1996b); Jamniki, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2009b); Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Moszne (Rozwałka 2009b); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Tarnowola (Rozwałka 2004); Żurawce (Rozwałka 2009b).

Dość rzadki gatunek występujący w darni otwartych i bardzo wilgotnych środowisk, takich jak różnego typu torfowiska i turzycowiska, szuwały nadbrzeżne oraz w ściółce olsów, łęgów i nadrzecznych zarośli. Przypuszczalnie jest także aeronautą, o czym świadczą pojedyncze stwierdzenia z pni drzew czy ścian budynków (obs. niepubl. autorów).

RODZAJ: *MACRARGUS* DAHL, 1886

246. *Macrargus carpenteri* (O.P.-CAMBRIDGE, 1895)

Mapa 248

Macrargus excavatus: Staręga 2000.

Bełżec (R. Rozwałka*); Hubale, Zwierzyniec (Staręga 2000).

Gatunek w Polsce rzadki, zamieszkujący ściółkę suchych i widnych borów sosnowych na podłożu piaszczystym (Staręga 1984, 2000, 2003). Niewykluczone, że przyczyną nielicznych stwierdzeń może być okres dojrzałości tego pająka, który trwa od jesieni do wczesnej wiosny.

247. *Macrargus rufus* (WIDER, 1834)

Mapa 249

Macrargus rufus: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bochoćnica (Staręga 1972); Czerkies (Staręga 2000); Dobry Las (R. Rozwałka*); Horaj, Hosznia, Hrebennie, Hubale (Staręga 2000); Jamniki (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Staręga*); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kąty (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kruglik, Lipsko (Staręga 2000); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2007a); Lubycza (Staręga 2000); Łązek (Rozwałka 2009a); Machnów (Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Momoty (Rozwałka 2009a); Nart (Staręga 2000); Nasutów (Rozwałka 2009b); Nedeżów (Rozwałka 2004); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Porytowe (Rozwałka 2009a); Potoki (Rozwałka 2004); Rudka (Rozwałka 2007a); Rudy (W. Staręga*); Sitaniec (Staręga 2000); Stary Pożóg (W. Staręga*); Stawska (Rozwałka 2000); Stężyca (Staręga 1984); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tartak (Rozwałka 2009b); Tuliów (Staręga 1984, Staręga & Nakaziuk 1985); Widniówka (Rozwałka 2007a); Wierzchowiny (Staręga 2000); Wola (Rozwałka 2006b); Zareczyzna (Rozwałka 2004); Zawada (Staręga 1984); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Bardzo pospolity gatunek zamieszkujący ściółkę różnego typu lasach i zaroślach niezależnie od ich składu gatunkowego czy też wilgotności.

RODZAJ: MARO O.P.-CAMBRIDGE, 1906

248. *Maro minutus* O.P.-CAMBRIDGE, 1906

Mapa 250

Maro minutus: lit. cyt.

Adamów (Staręga 2000); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bukowa Góra (Staręga 1988, 2000); Czerkies (Staręga 1988, Staręga 2000); Debry (Staręga 2000); Długie (R. Rozwałka*); Imielty (Rozwałka 2009a); Kamienna (Staręga 2000); Korhynie (Rozwałka 2004);

Kruglik (Staręga 2000); Moszne (R. Rozwałka*); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002, Staręga 2003)]; [Roztocze (Staręga 2003)].

Pająk stosunkowo rzadki, łowiony najczęściej w wilgotnych mchach pokrywających podłoże borów bagiennych, mszarów, turzycowisk, podmokłych łąk, czasem spotykany także w ściółce lasów liściastych czy mieszanych.

RODZAJ: MASO SIMON, 1884

249. *Maso gallicus* (SIMON, 1884)

Mapa 251

Maso gallicus: lit. cyt.

Stary Brus (R. Rozwałka*); Wola (Rozwałka 2006b).

Bardzo rzadki i silnie higrofilny gatunek, zamieszkujący darń turzycowisk i szuwarów oraz ściółkę nadbrzeżnych zarośli. W Polsce, oprócz wymienionych stanowisk w Poleskim PN, wykazany dotychczas jedynie z Basenu Biebrzy (Kupryjanowicz 2005).

250. *Maso sundevalli* (WESTRING, 1851)

Mapa 252

Maso sundevalli: lit. cyt.

Adamów (Staręga 2000); Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*, Staręga 2000); Bukowa Góra (Staręga 2000); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Długie (Rozwałka 1996b); Hosznia, Hubale, Janów (Staręga 2000); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Staręga*); Justynówka, Kamienna, Kąty (Staręga 2000); Korhynie (Rozwałka 1999*); Lipsko (Staręga 2000); Lublin-Zembożyce (R. Rozwałka*); Łabunie (Staręga 1978); Machnów (Rozwałka 1999*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Michałowa (Rozwałka 2006b); Nart (Staręga 2000); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Poniatowa (W. Staręga*); Potoki (Rozwałka 2004); Rachodoszcze (Staręga 2000); Rudy (W. Staręga*); Sitaniec, Sołokije (Staręga 2000); Stary Pożóg (W. Staręga*); Staw (Rozwałka 2006b); Tałandy, Tarnawa (Staręga 2000); Tuliów (Staręga & Nakaziuk 1985); Widniówka (Rozwałka 2007a); Wierzchowiny (Staręga 2000); Zagrody (Staręga 2000); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Pospolity gatunek występujący głównie w ściółce i machach pokrywających podłoże różnego typu

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

wilgotnych lasów i zarośli, ale łowiony także w miejscach znacznie suchszych, takich jak zarośla kserotermiczne czy młodniki sosnowe.

RODZAJ: *MEGALEPTHYPHANTES WUNDERLICH*, 1994

251. *Megalepthyphantes nebulosus* (SUNDEVAL, 1829)

Mapa 253

Lepthyphantes nebulosus: Dziabaszewski 1990, Rozwałka 1999*, Staręga 2000.

Megalepthyphantes nebulosus: Rozwałka 2004, 2006d, Wrońska 2006*, Rozwałka 2007a, 2007c.

Chodywańce (Rozwałka 2004); Fajstawice (Wrońska 2006*); Jarczów (Rozwałka 2004); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Korhynie (Rozwałka 1999*); Lublin-Felin (Rozwałka 2007a); Lublin-Sławin (Rozwałka 2006d); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a); Nowy Pożóg (W. Staręga*); [Roztocze (Dziabaszewski 1990)]; Widniówka (Rozwałka 2007a); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Pospolity gatunek synantropijny, wstępujący przede wszystkim w wilgotnych piwnicach oraz pod różnymi przedmiotami w najbliższym sąsiedztwie zabudowań (np. w przydomowych ogrodach, w przyzmaczach kompostu, stertach drewna opałowego). Zdolny do tworzenia stosunkowo trwałych populacji np. w ruinach czy opuszczonych zabudowaniach. W nowoczesnym budownictwie rzadszy, przebywa w ciemnych zakamarkach łazienek czy kuchni, gdzie panuje nieco większa wilgotność. Czasem pojedynczo łowiony w środowisku naturalnym, ale zwykle okoliczności zbioru wskazują, że chodzi o osobniki zawleczone z środowisk antropogenicznych.

252. *Megalepthyphantes pseudocollinus* SAARISTO, 1997

Mapa 254

Lepthyphantes minutus: Staręga 1972 (błędne oznaczenie).

Lepthyphantes collinus: Staręga 1972, 1988, Rozwałka 1999 (błędne oznaczenia).

Megalepthyphantes pseudocollinus: Rozwałka 2004, 2006c, 2007a, 2007c, Rozwałka & Juszczynski 2009.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bochtolica, Dobrska, Gródek, Izbica (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Kazimierz (Rozwałka 2007c, Staręga 1972, 1988); Korhynie (Rozwałka 1999*); Leliszka,

Lublin-Śródmieście (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2007a); Machnów (Rozwałka 1999*); Mięćmierz (R. Rozwałka*); Nedeżów (Rozwałka 2004); Niemienice (R. Rozwałka*); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Parchatka (R. Rozwałka*); Potoki (Rozwałka 2004); Rąblów (R. Rozwałka*); Sobianowice (Rozwałka & Juszczynski 2009); Stary Pożóg (W. Staręga*); Szczebrzeszyn (Piekiełko) (Staręga 1972); Tarnogóra (R. Rozwałka*); Widniówka (Rozwałka 2007a); Zareczyna (Rozwałka 2004); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Gatunek w Polsce rzadki, znany jedynie z wymienionych powyżej stanowisk na terenie Roztocza i Wyżyny Lubelskiej oraz z Gór Świętokrzyskich (Staręga 1988). Występuje zarówno w lasach jak i zaroślach, a nawet na murawach kserotermicznych i w kamieniołomach, pod warunkiem, że znajdzie tam swoje ulubione środowisko: sterty chrustu, cieniste wykroty, załomy pomiędzy korzeniami drzew czy szczeliny pod dużymi kamieniami. Odnotowany także w rejonie otworów nor lisów i borsuków oraz w starych piwnicach i na cmentarzach (obs. autorów).

RODZAJ: *MERMESSUS O.P.-CAMBRIDGE*, 1899

253. *Mermessus trilobatus* (EMERTON, 1882)

Mapa 255

Mermessus trilobatus: lit. cyt.

Gotówka, Koczów, Leszczany (Rozwałka i in. 2016); Lublin-Bronowice (Rozwałka 2011c); Lublin-Felin, Lublin-Kośminek (R. Rozwałka*); Lublin-Sławin, Lublin-Zemborzyce, Lubowierz, Szostaki (Rozwałka i in. 2016);

Pająk pochodzący z Ameryki Północnej, od początku lat 80-tych XX wieku rozprzestrzeniający się w Europie, dokąd został zawleczony wraz ze sprzętem lub zaopatrzeniem dla wojsk amerykańskich. Trwale zaaklimatyzowany i występujący w warunkach naturalnych (Nentwig i in. 2021). Zamieszkuje darń różnych otwartych środowisk, najczęściej o znacznej lub umiarkowanej wilgotności (podmokłe łąki i pastwiska, torfowiska), ale notowany także w agrocenozach czy w biotopach bardzo suchych. Spotykany także w szkółkach roślin ozdobnych, a nawet w szklarniach co sugeruje, że może rozprzestrzeniać się wraz z sadzonkami roślin ozdobnych (Rozwałka i in. 2016). Jest jednocześnie gatunkiem aeronautycznym (obs. autorów).

RODZAJ: METOPOBACTRUS SIMON, 1884**254. *Metopobactrus prominulus* (O.P.-CAMBRIDGE, 1872)****Mapa 256***Metopobactrus prominulus*: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Hnieszów (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Lublin-Felin (R. Rozwałka*); Machnów (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 1999*); [Poleski Park Narodowy (Staręga 2003)]; Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); [Roztocze (Staręga 2003)]; Stary Brus (R. Rozwałka*); Stawska (Rozwałka 2000); Stężyca (Staręga 1984); Zareczynska (Rozwałka 2004).

Pająk zamieszkujący darń różnych otwartych środowisk począwszy od różnego typu torfowisk, łąk i pastwisk, poprzez pola uprawne i ugory, a na różnych ciepłolubnych murawach kończąc. Gatunek aeronautyczny.

RODZAJ: MICRARGUS DAHL, 1886**255. *Micrargus apertus* (O.P.-CAMBRIDGE, 1870)****Mapa 257***Micrargus sp. aff. georgescuae*: Rozwałka 1999.*Micrargus apertus*: Rozwałka 2004, 2009a, Wiśniewski i in. 2018.

Bełżec (Wiśniewski i in. 2018); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Korhynie (Rozwałka 1999*, 2004); Machnów (Rozwałka 1999*); Rudy (W. Staręga*); Szklarnia (Rozwałka 2009a).

Błędna lokalizacja: [województwo lubelskie (Hajdamowicz i in. 2016)].

Rzadki gatunek o słabo poznanych wymaganiach środowiskowych. Łowiony zawsze nielicznie, zwykle w ściółce różnego typu lasów i zarośli (Wiśniewski i in. 2018).

Uwaga: Informacje z publikacji Hajdamowicz i in. (2016), o występowaniu *Micrargus apertus* (O.P.-CAMBRIDGE) w agrocenozach, są pomyłką i odnoszą się do *M. herbigradus* (BLACKWALL) (wer. K. Wiśniewski & W. Wesołowska).

256. *Micrargus herbigradus* (BLACKWALL, 1854)**Mapa 258***Micrargus apertus*: Hajdamowicz i in. 2016 (błędne oznaczenie).

Micrargus herbigradus: Staręga 1972, Puszkarski 1981, Staręga 1984, Rozwałka 2000, Staręga 2000, Stańska i in. 2002, Rozwałka 2004, 2006a, 2006b, 2006c, Wrońska 2006*, Rozwałka 2007a, 2007c, Rozwałka & Juszczyński 2009, Wiśniewski i in. 2018.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełżec (Wiśniewski i in. 2018); Bochotnica (Staręga 1972); Brzozowiec (R. Rozwałka*); Bukowa Góra (Staręga 1984, 2000); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Debry (Staręga 2000); Fajslawice (Wrońska 2006*); Gródek, Jamniki (R. Rozwałka*); Janów (Staręga 2000); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Staręga*); Justynówka, Kamienna (Staręga 2000); Karaśne (Rozwałka 2006b); Kąty, Kornie (Staręga 2000); Kryłów (R. Rozwałka*); Lipsko (Staręga 2000); Lublin-Zembożyce (R. Rozwałka*); Majdan Kasztelański, Nart (Staręga 2000); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Parchatka (Rozwałka 2007a); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Ponikwoda (Rozwałka & Juszczyński 2009); Potoki (Rozwałka 2004); Puławy ZA (Puszkarski 1981); Rudy (W. Staręga*); Sobianowice (Rozwałka & Juszczyński 2009); Stawska (Rozwałka 2000); Szperówka (Staręga 2000); Włodawa (Wiśniewski i in. 2018); [województwo lubelskie (Hajdamowicz i in. 2016)]; Wola (Rozwałka 2006b); Żmudź (Rozwałka 2006c).

Pospolity gatunek zamieszkujący ściółkę i mchy różnych środowisk leśnych lub zaroślowych niezależnie składu drzewostanu i wilgotności. Częsty także na niewielkich śródleśnych torfowiskach oraz terenach otwartych, np. nieużytkach położonych blisko lasu.

257. *Micrargus subaequalis* (BLACKWALL, 1854)**Mapa 259***Micrargus subaequalis*: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bukowa Góra (Staręga 2000); Dobry Las (R. Rozwałka*); Fajslawice (Wrońska 2006*); Gródek, Jamniki, Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Las, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Parchatka (Rozwałka 2007c); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczyński 2009); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Sobianowice (Rozwałka & Juszczyński 2009); Stawska (Rozwałka 2000); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Stosunkowo częsty gatunek zamieszkujący głównie ściółkę i mchy w widnych zaroślach, młodnikach,

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

parkach i na skrajach lasów oraz darń i podłoże środowisk otwartych, w tym agrocenoz i śródmiejskich trawników.

RODZAJ: *MICROLINYPHIA* GERHARDT, 1928

258. *Microlynphia impigra* (O.P.-CAMBRIDGE, 1906)

Mapa 260

Microlynphia impigra: lit. cyt.

Brzeźno (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*, Staręga 2003); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Sęków (R. Rozwałka*).

Rzadki gatunek higrofilny występujący najczęściej na wysokiej roślinności zielnej oraz nisko położonych gałęziach drzew i krzewów w miejscach bardzo wilgotnych, takich jak brzegi cieków i zbiorników wodnych, różne torfowiska, groble, itp. Pojedyncze osobniki łowione w suchszych miejscach sugerują, że być może jest gatunkiem aeronautycznym.

259. *Microlynphia pusilla* (SUNDEVALL, 1829)

Mapa 261

Microlynphia pusilla: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota (Rozwałka 2009a); Brzeźno (Rozwałka 2007a); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Ciesacin (Rozwałka 2007a); Fajslawice (Wrońska 2006*); Gródek, Hnieszów (R. Rozwałka*); Horaj, Hrebenne (Staręga 2000); Imielty (Rozwałka 2009a); Janowiec (Rozwałka 2007c); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Staręga*); Jelnica (Staręga 1984); Karczunek (R. Rozwałka*); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kąty (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Krowie (R. Rozwałka*); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Lublin-Kośminiek, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d); Łańcuchów (Rozwałka 2006a); Łukie (Rozwałka 2006b); Machnów (Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Przeorsk (Rozwałka 2004); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Rudnik (Rozwałka 2007a); Rudy (W. Staręga*); Sopianowice (Rozwałka 2007a, Rozwałka & Juszczynski 2009); Stulno (R. Rozwałka*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Świerże (R. Rozwałka*); Tałandy, Tarnawa (Staręga 2000); Tartak (Rozwałka 2009b); Torfowisko, Trawniki (R. Rozwałka*); Tuliów (Staręga & Nakaziuk 1985); Urszulin,

Wola (Rozwałka 2006b); Wysokie (Staręga 1984); Zwierzyniec (Staręga 1984, 2000); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Bardzo pospolity i eurytopowy gatunek, występujący na roślinności zielnej od torfowisk i szuwarów poprzez różnego typu łąki, pastwiska i agrocenozy, po murawy psammofilne i kserotermiczne.

RODZAJ: *MICRONETA* MENGE, 1869

260. *Microneta viaria* (BLACKWALL, 1841)

Mapa 262

Microneta viaria: lit. cyt.

Adamów (Staręga 2000); Bachus, Bełzec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Brzeziczo (Rozwałka 2007a); Bukowa Góra (Staręga 1984, 2000); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Ciesacin (Rozwałka 2007a); Czerkies, Debry (Staręga 2000); Dobrska, Dobry Las, Gołębie (R. Rozwałka*); Horaj, Hosznia, Hrebenne, Hubale (Staręga 2000); Husynne (R. Rozwałka*); Imielty (Rozwałka 2009a); Jamniki (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Jarugi (Staręga 2000); Jata (W. Staręga*); Jedlanka (Rozwałka 2007a); Justynówka (Staręga 2000); Karaśne (Rozwałka 2006b); Kawęczyniek, Kąty (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kornie (Staręga 2000); Kozie Góry (Rozwałka 2009b); Kozłówka (R. Rozwałka*); Kruglik (Staręga 2000); Las (R. Rozwałka*); Lipsko (Staręga 2000); Lublin-Kośminiek, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Lublin-Stary Gaj, Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2007a); Lubicza (Staręga 2000); Łukie (Rozwałka 2006b); Machnów (Rozwałka 1999*); Nart (Staręga 2000); Nart-Czerkies (Staręga 1984); Nasutów (Rozwałka 2009b); Nedeżów (Rozwałka 2004); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Obroc (Staręga 1984); Parchatka (Rozwałka 2007a, 2007c); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Potoki (Rozwałka 2004); Puławy ZA (Puszkarski 1981); Rachodoszcze (Staręga 2000); [Roztocze (Dziabaszeński 1990, Prószyński & Staręga 1971)]; Rudka (Rozwałka 2007a); Rudy (W. Staręga*); Siedliska (Rozwałka 2004); Sitaniec, Sołokije (Staręga 2000); Stężyca (Staręga 1984); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Szperówka, Tarnawa (Staręga 2000); Tartak (Rozwałka 2009b); Tomaszów (Staręga 1984); Tuliów (Staręga 1984, Staręga & Nakaziuk 1985); Widniówka (Rozwałka 2007a); Wierzchowiny (Staręga 2000); Wojcieszyn

(R. Rozwałka*); Zagrody (Staręga 2000); Zalew (Rozwałka 2007a); Zareczyzna (Rozwałka 2004); Żmudź (Rozwałka 2006c).

Bardzo pospolity gatunek zamieszkujący warstwę ściółki i mchów w lasach i zaroślach różnych typów. Często także w sadach i ogrodach, w parkach śródmiejskich, młodnikach, itp. środowiskach.

RODZAJ: *MINYRIOLUS SIMON, 1884*

261. *Minyriolus pusillus* (WIDER, 1834)

Mapa 263

Minyriolus pusillus: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Durne (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Korhynie, Machnów (Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Potoki (Rozwałka 2004); Stawska (Rozwałka 2000); Tuliów (Staręga & Nakaziuk 1985); Wola (Rozwałka 2006b); Zareczyzna (Rozwałka 2004); Zwierzyniec (Staręga 2000); Żmudź (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Dość częsty gatunek zamieszkujący warstwę mchów i ściółkę w widnych, niezbyt wilgotnych lasach i zaroślach, czasami spotykany także w środowiskach otwartych z dobrze rozwiniętą mszystą darnią.

RODZAJ: *MIOXENA SIMON, 1926*

262. *Mioxena blanda* (SIMON, 1884)

Mapa 264

Mioxena blanda: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*, Rozwałka & Sienkiewicz 2014); Dobrska (Rozwałka & Sienkiewicz 2014); Fajstławice (Rozwałka & Sienkiewicz 2014, Wrońska 2006*); Machnów (Rozwałka 1999*, Rozwałka & Sienkiewicz 2014); Sobianowice (Rozwałka & Juszczyński 2009).

Gatunek rzadki i łowiony zawsze w niewielkiej liczbie okazów w różnych otwartych, suchych lub niezbyt wilgotnych biotopach, takich jak łąki, pastwiska, agrocenozy, murawy kserotermiczne, czasem spotykany także w widnych lasach. Prawdopodobnie jest pająkiem zamieszkującym nory drobnych ssaków lub głębokie szczeliny podłoża (Spider and Harvestman Recording Scheme 2021).

RODZAJ: *MOEBELIA DAHL, 1886*

263. *Moebelia penicillata* (WESTRING, 1851)

Mapa 265

Moebelia penicillata: lit. cyt.

Albrechtówka (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Chmielinne (W. Staręga*); Dobrska, Dobry Las, Durne, Hniszów, Kolonia Wola, Kozłówka (R. Rozwałka*); [Lublin (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008a)]; Lublin-Bronowice, Lublin-Felin, Lublin-Kośminek, Lublin-Rury, Lublin-Sławin, Lublin-Śródmieście (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a, 2012a, Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Za Cukrownią (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Zemborzycze (R. Rozwałka*); Lubicza (Staręga 2000); Machnów (Rozwałka 1999*); Potoki (Rozwałka 2004); Rejkowizna (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Świdnik (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008a, 2008b); Uhruska, Widniówka (R. Rozwałka*); Żmudź (Rozwałka 2006c).

Pospolity gatunek zamieszkujący pnie oraz gałęzie i liście różnych gatunków drzew. Powszechnie spotykany w lasach oraz parkach, sadach czy ogrodach, na płotach i ogrodzeniach, a także na położonych w pobliżu drzew ścianach budynków. Pojedynczo notowany także w biotopach otwartych, gdyż jest pająkiem aeronautycznym.

RODZAJ: *NERIENE BLACKWALL, 1833*

264. *Nerienne clathrata* (SUNDEVALL, 1829)

Mapa 266

Linyphia clathrata: Nowicki 1870, Wajgiel 1874.

Nerienne clathrata: Staręga 1972, Puszkarski 1981, Staręga 1984, Staręga & Nakaziuk 1985, Rozwałka 1996b, 2000, Staręga 2000, Stańska i in. 2002, Rozwałka 2004, 2006b, 2006c, 2007a, 2007c, Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b, Rozwałka 2009a, 2009b, Rozwałka & Juszczyński 2009.

Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bochońnica (Staręga 1972); Brzeźno (Rozwałka 2007a); Bukowa Góra, Debry (Staręga 2000); Długie (Rozwałka 1996b); Dobry Las, Hniszów (R. Rozwałka*); Hubale (Staręga 2000); Jamniki (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Staręga*); Jelńca (Staręga 1984); Kazimierz (Rozwałka 2007c, Staręga 1972); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kornie (Nowicki 1870, Staręga 2000, Wajgiel 1874); Kozłówka (R. Rozwałka*); Kruglik

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

(Starega 2000); Krugłe (R. Rozwałka*); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Lublin-Felin, Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Lublin-Za Cukrownią (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Łązek (Rozwałka 2009a); Łowiszów (Starega 1984); Machnów (Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Michałowa (Rozwałka 2006b); Moszne (Rozwałka 1996b); Nowy Pożóg (W. Starega*); Parchatka (Rozwałka 2007a, 2007c); Pikule (Rozwałka 2009a); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Porytowe (Rozwałka 2009a); Potoki (Rozwałka 2004); Puławy ZA (Puszkarski 1981); Rudka (Rozwałka 2007a); Rudy (W. Starega*); Siedliska (Rozwałka 2004); Sobianowice (Rozwałka & Juszczynski 2009); Sołokije (Starega 2000); Stawska (Rozwałka 2000); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Świerże (R. Rozwałka*); Tałandy (Starega 2000); Tartak (Rozwałka 2009b); Tuliów (Starega & Nakaziuk 1985); Widniówka (Rozwałka 2007a); Wierzchowiny (Starega 2000); Wojcieszyn (R. Rozwałka*); Wola (Rozwałka 2006b); Wolwinów (Rozwałka 2007a); Wysokie (Starega 1984); Zagrody (Starega 2000); Zalew (Rozwałka 2007a); Załucze (R. Rozwałka*); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Zwierzyniec (Starega 1984, 2000); Żdanów (Starega 1984); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Bardzo pospolity gatunek zamieszkujący runo i podszyt różnych środowisk leśnych i zaroślowych. Spotykany także w parkach i ogrodach, w młodnikach, czasem również w biotopach otwartych położonych w sąsiedztwie lasów.

265. *Nerienne emphana* (WALCKENAER, 1842)

Mapa 267

Nerienne emphana: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bukowa Góra (Starega 2000); Chmielinne (W. Starega*); Długie (Rozwałka 1996b); Dobry Las (R. Rozwałka*); Fajslawice (Wrońska 2006*); Hubale (Starega 2000); Jata (W. Starega*); Kawęczynek (Starega 2000); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kąty (Starega 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Lipsko (Starega 2000); Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Łązek (Rozwałka 2009a); Machnów (Rozwałka 1999*); Nasutów (Rozwałka 2009b); Pikule, Porytowe (Rozwałka 2009a); Rudka (Rozwałka 2007a); Rudy (W. Starega*); Stary Pożóg (W. Starega*); Staw (Rozwałka 2006b); Wierzchowiny (Starega 2000); Wola (Rozwałka 2006b).

Pospolity gatunek zamieszkujący różnego typu lasy i zarośla, młodniki, itp. środowiska. Występuje najczęściej na roślinach wysokiego runa, w podszytcie oraz na niżej położonych gałęziach drzew i krzewów.

266. *Nerienne montana* (CLERCK, 1757)

Mapa 268

Nerienne montana: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełzec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bochotnica (Starega 1972); Bukowa Góra (Starega 1984); Chmielinne (W. Starega*); Dobry Las (R. Rozwałka*); Fajslawice (Wrońska 2006*); Gołębie (R. Rozwałka*); Gródek, Haczki (W. Starega*); Hniszów, Jamniki (R. Rozwałka*); Janowiec (Rozwałka 2007c); Janów (Rozwałka 2009a); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Starega*); Jelnica (Starega 1984); Kawęczynek (Starega 2000); Kazimierz (Rozwałka 2007a, 2007c, Starega 1972); Kolonia Wola, Kozłówka, Krugłe, Leliszka, Lublin-Bronowice, Lublin-Felin, Lublin-Kośminek (R. Rozwałka*); Lublin-Sławin (Rozwałka 2006d); Lublin-Śródmieście (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a, Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Za Cukrownią (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Lubycza (Starega 2000); Machnów (Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Manie (Starega 1984); Nowy Pożóg (W. Starega*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Podzamcze (R. Rozwałka*); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Rąblów (R. Rozwałka*); Rejkowizna (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); [Roztocze (Dziabaszeński 1990)]; Rudy (W. Starega*); Sobianowice (Rozwałka 2007a); Staw (Rozwałka 2006b); Świdnik (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Świerże (R. Rozwałka*); Tartak (Rozwałka 2009b); Tuliów (Starega & Nakaziuk 1985); Uhruska (R. Rozwałka*); Widniówka (Rozwałka 2007a); Załucze (Rozwałka 2006b); Zareczyzna (Rozwałka 2004); Zwierzyniec (Starega 1984, 2000); Żyłka (R. Rozwałka*).

Pospolity gatunek hemisynantropijny, w warunkach naturalnych zamieszkujący dziuple, wykroty, sterty chrustu i szczeliny kory drzew w cienistych lasach i zaroślach oraz wnęki skalne czy okolice otworów jaskiń. W środowiskach antropogenicznych liczny w przydomowych ogrodach, parkach śródmiejskich, na płotach i żywopłotach oraz w biotopach ruderalnych, czasem także w piwnicach, starych fortyfikacjach, itp.

267. *Neriere peltata* (WIDER, 1834)**Mapa 269***Neriere peltata*: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bochońnica (Staręga 1972); Bukowa Góra (Staręga 1984, 2000); Debry (Staręga 2000); Dobry Las (R. Rozwałka*); Hubale, Janów, Jarugi (Staręga 2000); Jata (W. Staręga*); Kawęczynek (Staręga 2000); Kolonia Wola, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Nasutów (Rozwałka 2009b); Pikule (Rozwałka 2009a); Rudy (W. Staręga*); Sołokije (Staręga 2000); Stary Pożóg (W. Staręga*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Widniówka (Rozwałka 2007a); Wierzchowiny (Staręga 2000).

Pospolity gatunek występujący na roślinach wysokiego runa i w podszyciu oraz na niżej położonych gałęziach drzew i krzewów w lasach i zaroślach różnych typów.

268. *Neriere radiata* (WALCKENAER, 1842)**Mapa 270***Neriere radiata*: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Biały Słup (Staręga 2000); Bukowa Góra (Staręga 2000); Dobrska, Dobry Las (R. Rozwałka*); Horaj, Hubale (Staręga 2000); Jałowce (Staręga 2000); Jamniki (R. Rozwałka*); Jata (W. Staręga*); Jelńica (Staręga 1984); Kamienna, Kawęczynek (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kruglik (Staręga 2000); Leliszka (R. Rozwałka*); Lipsko (Staręga 2000); Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Łązek (Rozwałka 2009a); Machnów (Rozwałka 1999*); Nart-Czerkies (Staręga 1984); Pikule, Porytowe, Szklarnia (Rozwałka 2009a); Wierzchowiny (Staręga 2000); Wojcieszyn (R. Rozwałka*); Zwierzyniec (Staręga 1984, 2000); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Pospolity gatunek zamieszkujący podszyt widnych lasów i zarośli, młodniki, zarastające drzewami utożymy, czy krzewy w przydomowych ogrodach i parkach miejskich.

RODZAJ: NOTIOSCOPUS SIMON, 1884**269. *Notioscopus sarcinatus* (O.P.-CAMBRIDGE, 1872)****Mapa 271***Notioscopus sarcinatus*: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Durne R. Rozwałka*); Kruglik (Staręga 2000, Staręga & Stankiewicz 1996); Łukie (Rozwałka 1996b); Majdan Kasztelański (Staręga 2000, Staręga & Stankiewicz 1996); Moszne (R. Rozwałka*); [Poleski Park Narodowy (Kupryjanowicz i in. 1998)].

Dość rzadko spotykany w Polsce gatunek występujący najczęściej w mchach i darni różnych otwartych, silnie wilgotnych środowisk. Czasem łowiony także w miejscach znacznie suchszych, pod warunkiem, że podłoże jest pokryte grubym kobiercem mchów.

RODZAJ: NUSONCUS WUNDERLICH, 2008**270. *Nusoncus nasutus* (SCHENKEL, 1925)****Mapa 272***Troxochrus nasutus*: Staręga 1984, Rozwałka 1997, Staręga 2000, 2003, Rozwałka 2004.*Nusoncus nasutus*: Rozwałka & Olbrycht 2017.

Bełzec (Rozwałka & Olbrycht 2017); Biała Góra (Rozwałka 1999*, Staręga 2003); Bukowa Góra (Staręga 1984); Debry (Staręga 2000); Jarczów (Rozwałka 2004); Korhynie (Rozwałka 1997, 1999*, Staręga 2003); Machnów (Rozwałka 1999*, Staręga 2003); Potoki (Rozwałka 2004).

Rzadki gatunek zamieszkujący mszystą darń oraz grubą ściółkę leśną w górskich i podgórskich widnych lasach iglastych. Na terenie województwa lubelskiego łowiony głównie w mchach pokrywających podłoże zarośli kserotermicznych czy młodników sosnowych.

RODZAJ: OBSCURIPHANTES SAARISTO & TANASEVTICH, 2000**271. *Obscuriphantes obscurus* (BLACKWALL, 1841)****Mapa 273***Lepthyphantes obscurus*: lit. cyt.

Bełzec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Długie (R. Rozwałka*); Jata (W. Staręga*). Kolonia Wola, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*).

Niezbyt często spotykany gatunek, zamieszkujący gałęzie drzew i krzewów iglastych, głównie świerków. Na terenie województwa lubelskiego znany z pojedynczych, rozproszonych stanowisk.

RODZAJ: OEDOTHORAX BERTKAU, 1883**272. *Oedothorax apicatus* (BLACKWALL, 1850)**

Mapa 274

Oedothorax apicatus: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Fajslawice (Wrońska 2006*); Gródek (R. Rozwałka*); Hrebenne, Hubale (Staręga 2000); Jarczów (Rozwałka 2004); Jelnica (Staręga 1984); Kamionka (W. Staręga*); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Korhynie (Rozwałka 1999*); Lublin-Kośminiek (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Momoty (Rozwałka 2009a); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Piekiełko (R. Rozwałka*); Potoki, Przeorsk (Rozwałka 2004); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Stawska (Rozwałka 2000); Trawniki (R. Rozwałka*); Widniówka (Rozwałka 2007a); [województwo lubelskie (Król i in. 2013)]; Zalew (W. Staręga*); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Pospolity gatunek występujący najczęściej na polach uprawnych, pastwiskach i łąkach, w ogrodach oraz w innych biotopach poddanych silnej antropopresji. Jeden z częstszych pająków aeronautycznych.

273. *Oedothorax fuscus* (BLACKWALL, 1841)

Mapa 275

Oedothorax fuscus: lit. cyt.

Jata (W. Staręga*); Łukie (Rozwałka 2006b); Manie (Staręga 1984); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Pikulawka (R. Rozwałka*); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Rudy (W. Staręga*); Wytyczno (R. Rozwałka*).

Dość często spotykany gatunek występujący w darni różnego typu łąk i pastwisk, na podmokłych ugorach, czasem także na polach uprawnych.

274. *Oedothorax gibbosus* (BLACKWALL, 1841)

Mapa 276

Oedothorax gibbosus: lit. cyt.

Hnieszów (R. Rozwałka*); Parchatka (Rozwałka 2007a, 2007c); Stary Brus (R. Rozwałka*); Zawadówka (Rozwałka 2007a).

Pająk występujący najczęściej w darni i mchach pokrywających podłoże silnie podmokłych środowisk, takich jak torfowiska niskie i przejściowe, wilgotne łąki, brzegi zbiorników i cieków wodnych oraz w ściółce widnych, wilgotnych lasów i zarośli.

275. *Oedothorax retusus* (WESTRING, 1851)

Mapa 277

Oedothorax retusus: lit. cyt.

Bilsko (Rozwałka 2006a); Błota (Rozwałka 2009a); Brzeziczno (Rozwałka 1996b, 2007a); Fajslawice (Wrońska 2006*); Gródek, Hnieszów (R. Rozwałka*); Hubale (Staręga 2000); Imielty (Rozwałka 2009a); Korhynie (Rozwałka 2004); Kornie (Staręga 2000); Kryłów, Las (R. Rozwałka*); Lipsko (Staręga 2000); Lublin-Zembożyce (R. Rozwałka*); Łukie (Rozwałka 1996b, Rozwałka 2006b); Momoty (Rozwałka 2009a); Moszne (Rozwałka 1996b); Nowiny (R. Rozwałka*); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Pikulawka (R. Rozwałka*); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); [Roztocze (Dziabaszewski 1990)]; Rudy (W. Staręga*); Spławy, Stary Brus (R. Rozwałka*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Uhruska (R. Rozwałka*); Wierchowiny (Staręga 2000); [województwo lubelskie (Król i in. 2013)]; Wytyczno (R. Rozwałka*); Zawadówka (Rozwałka 2007a).

Pospolity gatunek zamieszkujący najczęściej darń i podłoże na wilgotnych łąkach i pastwiskach, brzegach cieków i zbiorników wodnych oraz na polach uprawnych.

RODZAJ: ORYPHANTES MENGE, 1866**276. *Oryphantes angulatus* (O.P.-CAMBRIDGE, 1881)**

Mapa 278

Leptyphantes angulatus: Rozwałka 1996a, Staręga 2003.*Oryphantes angulatus*: Rozwałka 2009a, Cichocki & Rozwałka 2012.

Błota (Cichocki & Rozwałka 2012, Rozwałka 2009a); Długie (R. Rozwałka*); Durne (R. Rozwałka*); Imielty (Cichocki & Rozwałka 2012, Rozwałka 2009a); Jamniki (R. Rozwałka*); Jata (W. Staręga*); [PK Lasy Janowskie (Rozwałka 1996a)]; [Poleski Park Narodowy (Staręga 2003)]; Spławy (R. Rozwałka*).

Bardzo rzadki gatunek borealny, oprócz wyżej wymienionych stanowisk znany jedynie z Kotliny Orawsko-Nowotarskiej (Cichocki & Rozwałka 2012), Gór Świętokrzyskich (Staręga 1988), Białowieskiego PN (Stańska 2007), Puszczy Knyszyńskiej (Staręga 2003), Biebrzańskiego PN (Kupryjanowicz 2005) oraz Wigierskiego PN (Staręga & Stankiewicz 1996). Torfobiont, zamieszkujący mchy i darń torfowisk

wysokich i przejściowych lub bardzo wilgotnych borów bagiennych.

RODZAJ: OSTEARIUS HULL, 1911

277. *Ostearius melanopygius* (O.P.-CAMBRIDGE, 1879)

Mapa 279

Ostearius melanopygius: lit. cyt.

Dębówka (Rozwałka i in. 2013); Lublin-Bronowice, Lublin-Felin (Rozwałka & Stachowicz 2010b, Rozwałka i in. 2013); Lublin-Kośminek (R. Rozwałka*); Lublin-Sławin, Lublin-Węglin Południe, Stężyca, Świdnik, Wierzchowiska (Rozwałka i in. 2013).

Gatunek pochodzący z Nowej Zelandii, zdomowiony w środowiskach naturalnych niemal w całej Europie Zachodniej i Środkowej (Nentwig i in. 2021). Łowiony w sadach i ogrodach, na trawnikach, na łąkach i pastwiskach, murawach kserotermicznych, itp. Obserwacje wskazują, że często zasiedla w pierwszej kolejności szklarnie, szkółki roślin ozdobnych oraz gospodarstwa produkujące warzywa i owoce skąd się rozprzestrzeniła na okoliczne tereny (Rozwałka i in. 2013, obs. niepubl. autorów). Gatunek aeronautyczny (Dziabaszeński 1989), co z pewnością ułatwia mu ekspansję. Pająk w Polsce znany z około 15 stanowisk, ale zapewne znacznie powszechniejszy, co pokazuje przykład województwa lubelskiego.

RODZAJ: PALLIDUPHANTES SAARISTO & TANASEVTICH, 2001

278. *Palliduphantes alutacius* (SIMON, 1884)

Mapa 280

Lepthyphantes pallidus: Dziabaszeński 1990, Rozwałka 1999*, Staręga 2000 (błędne oznaczenia).

Palliduphantes pallidus: Rozwałka 2004 (błędne oznaczenie).

Lepthyphantes alutacius: Stańska i in. 2002.

Palliduphantes alutacius: Rozwałka 2007c, Rozwałka 2009b, Rozwałka & Juszczynski 2009.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bukowa Góra (Staręga 2000); Dobrska, Dobry Las (R. Rozwałka*); Hubale (Staręga 2000); Kawęczynok (Staręga 2000); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Lipsko (Staręga 2000); Lublin-Czuby Północ, Lublin-Sławin, Lublin-Śródmieście (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Nasutów (Rozwałka 2009b); Nowy Pożóg (W. Staręga*); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)];

Potoki (Rozwałka 2004); [Roztocze (Dziabaszeński 1990)]; Rudy (W. Staręga*); Sobianowice (Rozwałka & Juszczynski 2009); Stary Pożóg (W. Staręga*); Tartak (Rozwałka 2009b); Widniówka (R. Rozwałka*); Wierzchowiny (Staręga 2000).

Gatunek łowiony zwykle w ściółce leśnej i jaskiniach (Nentwig i in. 2021, Saaristo & Tanasevitch 2001), ale występujący także w darni łąk, na polach uprawnych, a nawet na murawach kserotermicznych. Prawdopodobnie środowiskiem jego bytowania są także nory różnych drobnych ssaków i głębokie szczeliny podłoża. Za częściowo podziemnym trybem życia przemawiają zarówno jasna barwa ciała jak i relatywnie długie, silnie oszczecone odnóża. Ponadto jest to gatunek występujący, czasami masowo, w wilgotnych starych piwnicach czy kanałach burzowych (R. Rozwałka obs. niepubl.). **Uwaga:** Pająk występujący w całej Polsce, ale do czasu ukazania się opracowania Heimera i Nentwiga (1991), błędnie identyfikowany, jako *Lepthyphantes (Palliduphantes) pallidus* (O.P.-CAMBRIDGE, 1871). W rzeczywistości *P. pallidus* jest rzadko spotykanym w naszym kraju gatunkiem, prawdopodobnie niewystępującym na wschód od linii Wisły (por. Rozwałka & Sienkiewicz 2014).

279. *Palliduphantes pillichii* (KULCZYŃSKI, 1915)

Mapa 281

Palliduphantes pillichii: lit. cyt.

Ciechanki (Rozwałka 2006a); Fajstawice (Wrońska 2006*).

Bardzo rzadki w gatunek, znany w Polsce jedynie z Hryniewicz Dużych (Staręga 2003). Wymagania środowiskowe nieznane (Nentwig i in. 2021). Krajowe okazy odłowiono w środowiskach o charakterze kserotermicznym lub w agrocenozach. Niewykluczone, że sam gatunek jest nieco częstszy, ale do niedawna nie był odróżniany od zbliżonego morfologicznie *Palliduphantes insignis* (O. P.-CAMBRIDGE, 1913) (Rozwałka 2006a, Staręga 2003).

RODZAJ: PANAMOMOPS SIMON, 1884

280. *Panamomops mengei* SIMON, 1826

Mapa 282

Panamomops mengei: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bochotnica (Staręga 1972); Dobry Las (R. Rozwałka*); Horaj (Staręga

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

2000); Jata (W. Staręga*); Kąty (Staręga 2000); Krężnica (R. Rozwałka*); Lipsko (Staręga 2000); Łowiszów (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Rudy (W. Staręga*); Siedliska (Rozwałka 2004); Sołokije (Staręga 2000); Tartak (Rozwałka 2009b); Zalew (Rozwałka 2007a).

Gatunek zasiedlający ściółkę leśną w dość suchych lasach liściastych lub mieszanych, młodnikach i ciepłolubnych zaroślach. Pająk w Polsce dość rzadki, choć na obszarze województwa lubelskiego znany ze stosunkowo licznych stanowisk.

RODZAJ: *PARAPELECOPSIS* WUNDERLICH, 1992

281. *Parapelecopsis nemoralis* (BLACKWALL, 1841)

Mapa 283

Pelecopsis nemoralis: lit. cyt.

Biała Góra, Machnów (Rozwałka 1999*).

Bardzo rzadki gatunek zamieszkujący rzadką darń silnie nasłonecznionych muraw kserotermicznych i psammofilnych lub ściółkę, widnych, suchych borów sosnowych czy młodników. W Polsce wykazany jedynie z przedmieść Torunia (Staręga 1984), rezerwatu Jelonka (Staręga & Szymonowicz 1999) oraz Puszczy Białowieskiej (Staręga & Nakaziuk 1985).

RODZAJ: *PELECOPSIS* SIMON, 1864

282. *Pelecopsis elongata* (WIDER, 1834)

Mapa 284

Pelecopsis elongata: lit. cyt.

Bełżec (R. Rozwałka*); Bukowa Góra (Staręga 2000); Krasnobród, Stężycza (Staręga 1984); Uhruska (R. Rozwałka*).

Niezbyt częsty i łowiony w niewielkiej liczbie okazów gatunek, występujący w ściółce i mchach dość wilgotnych środowisk leśnych, na podmokłych polanach, choć bywa czasem obecny także w znacznie suchszych biotopach.

283. *Pelecopsis mendei* (SIMON, 1884)

Mapa 285

Pelecopsis mendei: lit. cyt.

Jamniki (R. Rozwałka*); Karaśne (Rozwałka 2006b); Kazimierz (W. Staręga*); Łowiszów (R. Rozwałka*); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)].

Bardzo rzadki gatunek występujący w ściółce i mchach pokrywających podłoże silnie wilgotnych lasów i zarośli lub w mszystej darni turzycowisk i torfowisk. Oprócz stanowisk na terenie województwa lubelskiego, wymieniany w Polsce z obrzeży Poznania (Dziabaszewski 1975), Warszawy (Staręga 1972), Białowieskiego PN (Łęgowski 2001) oraz Bagien Biebrzańskich (Kupryjanowicz 2005, Staręga & Stankiewicz 1996).

284. *Pelecopsis parallela* (WIDER, 1834)

Mapa 286

Pelecopsis parallela: lit. cyt.

Bełżec (R. Rozwałka*); Fajstławice (Wrońska 2006*); Puławy ZA (Puszkarski 1983).

Dość rzadko i nielicznie łowiony gatunek zamieszkujący różne otwarte i zwykle dość suche środowiska, takie jak ugory, suche łąki i pastwiska, pola uprawne, zarośla i zadrzewienia śródpolne, skraje lasów, młodniki, itp.

285. *Pelecopsis radicularia* (L. KOCH, 1872)

Mapa 287

Pelecopsis radicularia: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bochotnica, Dobruska (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kolonia Wola, Mięćmierz (R. Rozwałka*); Parchatka (Rozwałka 2007a, 2007c); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Uhruska (R. Rozwałka*).

Gatunek stosunkowo częsty, występujący zwykle w mszystej darni pokrywającej podłoże w widnych i dość ciepłych środowiskach zaroślowych, na skrajach lasów, na zarastających ugorach, itp. biotopach.

RODZAJ: *PEPONOCRANIUM* SIMON, 1884

286. *Peponocranium orbiculatum* (O.P.-CAMBRIDGE, 1882)

Mapa 288

Peponocranium orbiculatum: lit. cyt.

Majdan Kasztelański (Staręga 2000).

Rzadko spotykany gatunek występujący w strefie pogórzy i niższych gór, do ok. 1300 m n.p.m., gdzie zamieszkuje różnego typu łąki, pastwiska, połoniny, itp. środowiska. Nentwig i in. (2021) przypuszczają,

że jest gatunkiem termofilnym, ale zupełnie nie pokrywa się z danymi z Polski (Staręga 1971, 1976, 2000, Rozwałka 2012).

RODZAJ: *PITYOHYPHANTES* SIMON, 1929

287. *Pityohyphantes phrygianus* (C.L. KOCH, 1836)

Mapa 289

Pityohyphantes phrygianus: lit. cyt.
Jata (Staręga & Nakaziuk 1985).

Pająk pospolity w strefie gór i pogórzy oraz w północnowschodniej Polsce, w części niżowej rzadki, sporadycznie spotykany na izolowanych stanowiskach (Staręga 2003). Zamieszkuje głównie gałęzie świerków ewentualnie jodeł, stąd jego zasięg pokrywa się w znacznej mierze z arealem występowania tych gatunków drzew.

RODZAJ: *POCADICNEMIS* SIMON, 1884

288. *Pocadicnemis juncea* LOCKET ET MILLIDGE, 1953

Mapa 290

Pocadicnemis juncea: lit. cyt.
Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Babsk (R. Rozwałka*); Błota (Rozwałka 2009a); Brzeziczno (Rozwałka 2007a); Ciecchanki (Rozwałka 2006a); Ciesacin (Rozwałka 2007a); Długie, Durne, Imielty (Rozwałka 2009a); Jamniki (R. Rozwałka*); Jata (Stańska 2001); Korhynie (Rozwałka 2004); Nowiny (R. Rozwałka*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Pikulawka (R. Rozwałka*); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Sęków, Spław, Stary Brus, Wytyczno (R. Rozwałka*).

Pospolity gatunek zamieszkujący darń różnych wilgotnych łąk, turzycowisk, torfowisk oraz ściółkę nadbrzeżnych zarośli. Gatunek aeronautyczny.

289. *Pocadicnemis pumila* (BLACKWALL, 1841)

Mapa 291

Pocadicnemis pumila: lit. cyt.
Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełzec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Ciesacin (Rozwałka 2007a); Imielty (Rozwałka 2009a); Jarczów (Rozwałka 2004); Korhynie (Rozwałka 2004); Krężnica (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Moszne (Rozwałka 1996b); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Pikulawka (R. Rozwałka*); [Poleski Park Narodowy

(Kupryjanowicz i in. 1998, Stańska i in. 2002)]; Poniwkoda (Rozwałka & Juszczyński 2009); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Rudy (R. Rozwałka*); Sobianowice (Rozwałka & Juszczyński 2009); Spław (R. Rozwałka*); Stawska (Rozwałka 2000); Wytyczno (R. Rozwałka*); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Gatunek często spotykany, występujący w darni wilgotnych łąk, turzycowisk czy w podmokłych lasach i zaroślach, ale łowiony dość licznie także w nieco suchszych środowiskach, np. na pastwiskach, ugorach, w starych sadach. Podobnie jak *Pocadicnemis juncea* LOCKET ET MILLIDGE, gatunek aeronautyczny.

RODZAJ: *POECILONETA* KULCZYŃSKI, 1894

290. *Poecilometes variegata* (BLACKWALL, 1841)

Mapa 292

Poecilometes globosa: lit. cyt.
Korhynie (Rozwałka 1999*, Staręga 2003); Łukie (Staręga 2003); Machnów (Rozwałka 1999*, Staręga 2003).

Gatunek borealnogórski, występujący na niższych położonych gałęziach świerków lub w ściółce w pobliżu pni, czasami spotykany również na innych drzewach i krzewach iglastych (Staręga 2003).

RODZAJ: *PORRHOMMA* SIMON, 1884

291. *Porrhomma convexum* (WESTRING, 1861)

Mapa 293

Porrhomma convexum: lit. cyt.
Bochotnica (Staręga 1972); Kazimierz (Staręga 1978).

Gatunek górski, zamieszkujący przestrzenie pod kamieniami, grubą ściółką leśną oraz jaskinie, sztolnie, itp. podziemne środowiska. Na niżej znany z pojedynczych stanowisk wzdłuż dolin rzecznych. Na terenie województwa lubelskiego wykazywany jedynie z rejonu Kazimierza Dolnego.

292. *Porrhomma errans* (BLACKWALL, 1841)

Mapa 294

Porrhomma errans: lit. cyt.
Biała Góra (Rozwałka 1999*); Fajstławice (Rozwałka 2007a, Wrońska 2006*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Machnów (Rozwałka 1999*); Poniwkoda

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

(Rozwałka & Juszczyński 2009); Stawska (Rozwałka 2000); [województwo lubelskie (Hajdamowicz i in. 2016)]; Zawadówka (Rozwałka 2007a); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Dość rzadki gatunek zamieszkujący darń otwartych, dobrze nasłonecznionych i suchych środowisk. Najczęściej łowiony na różnego typu ciepłolubnych murawach, ugorach, suchych pastwiskach i polach uprawnych. Gatunek aeronautyczny, jak większość przedstawicieli rodzaju *Porrhomma*.

293. *Porrhomma microphthalmum* (O.P.-CAMBRIDGE, 1871)

Mapa 295

Porrhomma microphthalmum: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Dobrska (R. Rozwałka*); Fajśławice (Wrońska 2006*); Jarczów (Rozwałka 2004); Kazimierz (Rozwałka 2007a, 2007c); Korhynie (Rozwałka 1999*); Lublin-Felin, Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin, Lublin-Zembożyce (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Przeorsk (Rozwałka 2004); Widniówka (Rozwałka 2007a); [województwo lubelskie (Hajdamowicz i in. 2016)]; Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Dość często spotykany pająk, występujący w darni, zagłębieniach podłoża i pod kamieniami w różnych otwartych, ciepłych środowiskach takich jak pastwiska, murawy kserotermiczne i psammofilne, ugory, suche łąki, itp. Częsty gatunek aeronautyczny.

294. *Porrhomma oblitum* (O.P.-CAMBRIDGE, 1871)

Mapa 296

Porrhomma oblitum: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Brzeziczno (Rozwałka 2007a); Chmielinne (W. Staręga*); Ciesacin (Rozwałka 2007a); Dobry Las, Jamniki (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Jedlanka (Rozwałka 2007a); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Łukie (Rozwałka 2006b); Machnów (Rozwałka 1999*); Orłowskie (Rozwałka 1996b); Parchatka (Rozwałka 2007a, 2007c); Pikulawka (R. Rozwałka*); Pikule (Rozwałka 2009a); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Spławy (R. Rozwałka*); Stawska (Rozwałka 2000); Szklarnia (Rozwałka 2009a); [województwo lubelskie (Hajdamowicz i in. 2016)]; Żurawce (Rozwałka 1999*).

Gatunek rzadko do niedawna identyfikowany w Polsce, z uwagi na bardzo duże podobieństwo z *P. pygmaeum* (BLACKWALL). Zamieszkuje runo oraz ściółkę w niezbyt wilgotnych lasach i zaroślach, czasem także darń środowisk otwartych. Gatunek aeronautyczny.

295. *Porrhomma pallidum* JACKSON, 1913

Mapa 297

Porrhomma pallidum: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Dobry Las (R. Rozwałka*); Kawęczynok (Staręga 1996a, 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Lipsko (Staręga 2000); Machnów (Rozwałka 1999*); Rudka (Rozwałka 2007a).

Pająk stosunkowo rzadki i nieliczny, choć znany z stanowisk rozproszonych po całej Polsce (Staręga 1988). Najczęściej łowiony w grubej ściółce różnego typu lasów i zarośli liściastych.

296. *Porrhomma pygmaeum* (BLACKWALL, 1834)

Mapa 298

Porrhomma pygmaeum: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Brzeziczno, Brzezno (Rozwałka 2007a); Dobrska, Dobry Las, Durne (R. Rozwałka*); Fajśławice (Wrońska 2006*); Gołębie, Gródek, Hnieszów, Jamniki (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Jelnica (Staręga 1984); Kawęczynok (Staręga 2000); Kolonia Wola, Kozłówka (R. Rozwałka*); Lipsko (Staręga 2000); Lublin-Sławin, Lublin-Zembożyce, Łowiszów (R. Rozwałka*); Łukie (Rozwałka 1996b, 2006b); Machnów (Rozwałka 1999*); Michałowa (Rozwałka 2006b); Moszne (Rozwałka 1996b); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Pikule, Porytowe (Rozwałka 2009a); Rachodoszcze (Staręga 2000); Roskosz (R. Rozwałka*); Rudka (Rozwałka 2007a); Rudnik (Rozwałka 2007a); Sęków (R. Rozwałka*); Staw (Rozwałka 2006b); Stawska (Rozwałka 2000); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Świerże (R. Rozwałka*); Tartak (Rozwałka 2009b); Wysokie (Staręga 1984); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Zwierzyniec (Staręga 1984).

Pospolity gatunek zasiedlający ściółkę, darń i niską roślinność zielną na podmokłych łąkach i torfowiskach oraz mchy i ściółkę olsów i łągów. Przy wysokim poziomie wód, np. po opadach deszczu, roztopach, masowo migruje w wyższe partie roślin lub na pnie drzew (obs. autorów). Jeden z częstszych pająków aeronautycznych.

RODZAJ: SAARISTOA MILLIDGE, 1978**297. *Saaristoa abnormis* (BLACKWALL, 1841)**

Mapa 299

Saaristoa abnormis: lit. cyt.

Hubale (Staręga 2000); Jamniki (R. Rozwałka*); Karaśne (Rozwałka 2006b); Wierzchowiny (Staręga 2000).

W zachodniej Europie gatunek stosunkowo częsty (Arachnologische Gesellschaft 2021, Nentwig i in.2021), choć w Polsce znany z nielicznych stanowisk (Staręga 1983). Łowiony najczęściej w ściółce wilgotnych i cienistych lasów i zarośli liściastych lub mieszanych oraz w borach bagiennych.

RODZAJ: SALOCA SIMON, 1926**298. *Saloca kulczynskii* MILLER et KRATOCHVIL, 1939**

Mapa 300

Saloca kulczynskii: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bukowa Góra (Staręga 2000); Potoki (Rozwałka 2004).

Bardzo rzadki gatunek wschodniokarpacki sięgający na Roztoczu północną granicę zasięgu (Staręga 1976, 2000). Zamieszkuje grubą ściółkę i mchy w lasach bukowych lub bukowo-jodłowych.

RODZAJ: SATILATLAS KEYSERLING, 1886**299. *Satilatlas britteni* (JACKSON, 1913)**

Mapa 301

Brzeźno (R. Rozwałka*).

Gatunek w Polsce znany jedynie z Gór Świętokrzyskich (Staręga 1988) oraz Bagien Biebrzańskich (Kupryjanowicz 2005). Zamieszkuje darń turzycowisk, torfowisk niskich i przejściowych, itp. środowiska. **Gatunek nowy dla województwa lubelskiego.**

RODZAJ: SAURON ESKOV, 1995**300. *Sauron rayi* (SIMON, 1881)**

Mapa 302

Bełżec (R. Rozwałka*).

Pająk w Polsce znany dotychczas tylko z jednego stanowiska w Gorcach (Staręga & Kupryjanowicz

1996). Gatunek bardzo rzadki w Europie, łowiony zwykle w ściółce suchych i widnych borów sosnowych. **Gatunek nowy dla województwa lubelskiego.**

RODZAJ: SAVIGNYA BLACKWALL, 1833**301. *Savignya frontata* BLACKWALL, 1833**

Mapa 303

Savignya frontata: lit. cyt.

Brzeźno, Durne, Hniszów (R. Rozwałka*); Imielty (Rozwałka 2009a); Kryłów, Lublin-Zembożyce (R. Rozwałka*); Moszne (Rozwałka 1996b); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); [PK Lasy Janowskie (Rozwałka 1996a)]; Świerże (R. Rozwałka*); Wola (Rozwałka 2006b).

Dość rzadki gatunek, zamieszkujący darń i mchy na torfowiskach i w innych bardzo wilgotnych, otwartych środowiskach oraz ściółkę wilgotnych zarośli, olsów i łągów.

RODZAJ: SILOMETOPUS SIMON, 1926**302. *Silometopus elegans* (O.P.-CAMBRIDGE, 1873)**

Mapa 304

Silometopus elegans: lit. cyt.

Bilsko (Rozwałka 2006a); Hniszów, Stulno (R. Rozwałka*).

Gatunek w Polsce rzadki, znany głównie z stanowisk skupionych w północnowschodniej części kraju (Kupryjanowicz 2005, Staręga 2003). Zamieszkuje najczęściej darń turzycowisk i silnie podmokłych łąk oraz ściółkę nadbrzeżnych zarośli.

303. *Silometopus reussi* (THORELL, 1871)

Mapa 305

Silometopus reussi: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Pikulawka (R. Rozwałka*); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Rejkowizna (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Zareczyzna (Rozwałka 2004).

Pająk niezbyt częsty, łowiony zazwyczaj w darni dość wilgotnych, otwartych środowisk lub w ściółce widnych lasów. Gatunek aeronautyczny, dlatego pojedynczo pojawia się nawet na bardzo suchych murawach czy w agrocenozach.

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

RODZAJ: *SINTULA* SIMON, 1884

304. *Sintula corniger* (BLACKWALL, 1856)

Mapa 306

Sintula cornigera: lit. cyt.

Imielty (Rozwałka 2009a); [PK Lasy Janowskie (Rozwałka 1996a)].

Rzadki gatunek górski, występujący w grubych koczach mchów porastających np. podnóże ścian skalnych oraz na torfowiskach wysokich i w borach bagiennych. W Polsce znany jedynie z Sudetów (Woźny i in. 1988), Tatr i okolic Krakowa (Prószyński & Staręga 1971), Pienin (Staręga 1976) oraz Ojcowskiego PN (Rozwałka 2008). Stanowisko w Lasach Janowskich ma prawdopodobnie charakter dysjunktywny.

RODZAJ: *STEMONYPHANTES* MENGE, 1866

305. *Stemonyphantes lineatus* (LINNAEUS, 1758)

Mapa 307

Stemonyphantes lineatus: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Babsk, Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bukowa Góra (Staręga 1984); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Gródek (R. Rozwałka*); Hubale (Staręga 2000); Jamniki (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Jelnica (Staręga 1984); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Leliszka, Lublin-Czuby Północ, Lublin-Kośminiek, Lublin-Sławin, Lublin-Stare Miasto (R. Rozwałka*); Machnów (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 1999*); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczyński 2009); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Rudy (W. Staręga*); Sobianowice (Rozwałka & Juszczyński 2009); Stary Pożóg (W. Staręga*); Stawska (Rozwałka 2000); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Żdanów (Staręga 1984); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Często spotykany gatunek zamieszkujący ściółkę lasów i zarośli niezależnie od ich wilgotności a także sady i ogrody, parki miejskie i cmentarze, darń łąk i pastwisk, ugory, różnego typu murawy, itp.

RODZAJ: *STYLOCTETOR* SIMON, 1884

306. *Styloctetor compar* (WESTRING, 1861)

Mapa 308

Ceratinopsis stativa: Rozwałka 1999*, 2007a.

Styloctetor stativus: Rozwałka i in. 2014.

Ciesacín (Rozwałka 2007a); Dobrska (R. Rozwałka*); Hniszów (Rozwałka i in. 2014); Machnów (Rozwałka 1999*, Rozwałka i in. 2014); Nowiny, Wytyckie (R. Rozwałka*).

Stosunkowo rzadki gatunek, znany w Polsce z około 15 stanowisk (Kupryjanowicz 2005, Staręga 2003). Zamieszkuje niską roślinność zielną oraz darń na wilgotnych łąkach i turzycowiskach. Prawdopodobnie gatunek aeronautyyczny (obs. niepubl. autorów).

RODZAJ: *SYEDRA* SIMON, 1884

307. *Syedra gracilis* (MENGE, 1869)

Mapa 309

Syedra gracilis: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Dobrska (R. Rozwałka*); Jata, Nowy Pożóg (W. Staręga*); Rejkowizna (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Stary Pożóg (W. Staręga*).

Gatunek dość rzadki, o trudnych do sprecyzowania wymaganiach środowiskowych. Łowiony najczęściej pod korą w dolnych partiach pni drzew lub w ściółce w ich sąsiedztwie w dość widnych lasach, czasami także w mszystej darni środowisk otartych.

RODZAJ: *TALLUSIA* LEHTINEN & SAARISTO, 1972

308. *Tallusia experta* (MENGE, 1869)

Mapa 310

Tallusia experta: lit. cyt.

Babsk, Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Brzeziczno (Rozwałka 2007a); Dobrska, Durne (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Manie (Staręga 1984); Nowiny (R. Rozwałka*); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Pikulawka (R. Rozwałka*); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Ponikwoda (Rozwałka & Juszczyński 2009); Sęków (R. Rozwałka*); Stary Pożóg (W. Staręga*).

Pająk zamieszkujący najczęściej wilgotne mchy i ściółkę na skrajach lasów i zarośli oraz darń wilgotnych łąk i torfowisk. Mimo wyraźnej higrofilności, trafia się także w znacznie suchszych środowiskach.

RODZAJ: TAPINOCYBA SIMON, 1884**309. *Tapinocyba biscissa* (O.P.-CAMBRIDGE, 1873)
Mapa 311***Tapinocyba biscissa*: lit. cyt.

Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Horaj (Staręga 2000); Jarczów (Rozwałka 2004); Korhynie (Rozwałka 1997, 1999*); Kornie (Staręga 2000); Machnów (Rozwałka 1999*); Potoki (Rozwałka 2004); Sołokije (Staręga 2000); Zwierzyniec (Staręga 1984).

Niezbyt często spotykany gatunek górski, zamieszkujący ściółkę różnego typu środowisk leśnych i zaroślowych, osiagający w południowej części województwa lubelskiego granicę zwartego zasięgu.

**310. *Tapinocyba insecta* (L. KOCH, 1869)
Mapa 311***Tapinocyba insecta*: lit. cyt.

Adamów (Staręga 2000); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*, Staręga 2000); Bukowa Góra (Staręga 2000); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Czerkies (Staręga 2000); Dobry Las, Durne (R. Rozwałka*); Horaj, Hosznia (Staręga 2000); Jamniki (R. Rozwałka*); Jarugi (Staręga 2000); Jata (W. Staręga*); Jedlanka (Rozwałka 2007a); Kamienna (Staręga 2000); Karaśne (Rozwałka 2006b); Kawęczynek, Kąty (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kozie Góry (Rozwałka 2009b); Las (R. Rozwałka*); Lipsko (Staręga 2000); Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Łukie (Rozwałka 2006b); Machnów (Rozwałka 1999*); Nart (Staręga 2000); Nasutów (Rozwałka 2009b); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Parchatka (Rozwałka 2007a, 2007c); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Potoki (Rozwałka 2004); Puławy ZA (Puszkar 1981, 1983); Rudka (Rozwałka 2007a); Rudy (W. Staręga*); Sołokije (Staręga 2000); Sołtysy (Rozwałka 2007a); Szperówka, Tarnawa (Staręga 2000); Tartak (Rozwałka 2009b); Widniówka (Rozwałka 2007a); Wola (Rozwałka 2006b); Zalew (Rozwałka 2007a); Żdanów (Staręga 1984); Żmudź (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Bardzo pospolity gatunek występujący ściółce i mchach pokrywających podłoże w różnego typu lasach i zaroślach, czasem także w starych parkach, ogrodach, itp.

RODZAJ: TAPINOCYBOIDES WIEHLE, 1960**311. *Tapinocyboides pygmaeus* (MENGE, 1869)
Mapa 313***Tapinocyboides pygmaeus*: lit. cyt.

Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra, Machnów (Rozwałka 1999*); [Roztocze (Staręga 2003)].

Rzadki gatunek zamieszkujący podłoże silnie nasłonecznionych i skąpo porośniętych muraw kserotermicznych i psammofilnych, wydym, wrzosowisk lub ściółkę w bardzo suchych i widnych młodnikach i borach sosnowych (Staręga 2003).

RODZAJ: TAPINOPA WESTRING, 1851**312. *Tapinopa longidens* (WIDER, 1834)
Mapa 314***Tapinopa longidens*: lit. cyt.

Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bukowa Góra, Jałowce (Staręga 2000); Jamniki (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Staręga*); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kruglik (Staręga 2000); Leliszka (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Puławy ZA (Puszkar 1981, 1983); Rudka (Rozwałka 2007a); Rudy (W. Staręga*); Tuliów (Staręga 1984, Staręga & Nakaziuk 1985); Wola (Rozwałka 2006b); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Zwierzyniec (Prószyński & Staręga 1971, Staręga 1984); Żabce (Staręga 1984); Żmudź (Rozwałka 2006c).

Często spotykany gatunek zasiedlający mchy i ściółkę w lasach iglastych lub mieszanych, sosnowych młodnikach lub na zarastających krzewami ugorach.

RODZAJ: TARANUCNUS SIMON, 1884**313. *Taranucnus setosus* (O.P.-CAMBRIDGE, 1863)
Mapa 315***Taranucnus setosus*: lit. cyt.

Bubnów (Staręga 2003); Durne, Jamniki (R. Rozwałka*); Łukie (Staręga 2003); Moszne (Staręga 2003); [Poleski Park Narodowy (Hajdamowicz 2006, Stańska i in. 2002)]; Spławy (R. Rozwałka*); [województwo lubelskie (Hajdamowicz i in. 2016)].

Bardzo rzadki gatunek borealny, łowiony nielicznie w grubych kożuchach mchów na torfowiskach wysokich

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

i przejściowych, w borach bagiennych itp. środowiskach. W Polsce znany z nielicznych stanowisk położonych głównie w północno-wschodniej części kraju (Staręga 2003).

RODZAJ: *TENUIPHANTES SAARISTO* & *TANASEVITCH, 1996*

316. *Tenuiphantes alacris* (BLACKWALL, 1853)

Mapa 316

Lepthyphantes alacris: Rozwałka 1999*, Staręga 2000.

Tenuiphantes alacris: Rozwałka 2004, 2009a.

Adamów (Staręga 2000); Bachus, Bełżec, Dobrska (R. Rozwałka*); Hosznia, Hubale (Staręga 2000); Jata (W. Staręga*); Lipsko, Nart (Staręga 2000); Potoki, Siedliska (Rozwałka 2004); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Szperówka (Staręga 2000); Wierzchowiny (Staręga 2000).

Pospolity gatunek zasiedlający najczęściej warstwę ściółki i mchów pokrywających podłoże w różnego typu umiarkowanie wilgotnych lasach liściastych lub mieszanych.

315. *Tenuiphantes cristatus* (MENGE, 1866)

Mapa 317

Lepthyphantes cristatus: Rozwałka 1999*, Staręga 2000.

Tenuiphantes cristatus: Rozwałka 2007a, 2009b.

Bachus, Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Dobrska, Dobry Las, Durne, Jamniki (R. Rozwałka*); Jata (W. Staręga*); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Lipsko (Staręga 2000); Lublin-Sławin, Łowiszów, Magazyn (R. Rozwałka*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Rudka (Rozwałka 2007a); Sitaniec (Staręga 2000); Tartak (Rozwałka 2009b); Wierzchowiny (Staręga 2000).

Pospolity gatunek występujący głównie w ściółce wilgotnych, cienistych lasów, takich jak łęgi, grądy niskie, olsy i bory bagienne, ale spotykany także w innych, nawet znacznie suchszych środowiskach leśnych.

316. *Tenuiphantes flavipes* (BLACKWALL, 1853)

Mapa 318

Lepthyphantes flavipes: Puszkarski 1981, Staręga 1984, Staręga & Nakaziuk 1985, Rozwałka 1999*, 2000, Staręga 2000.

Tenuiphantes flavipes: Rozwałka 2004, 2006b, 2006c, 2006d, 2007a, 2007c, 2009a, 2009b, Rozwałka & Juszczynski 2009. Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bukowa Góra

(Staręga 2000); Dobry Las (R. Rozwałka*); Hubale (Staręga 2000); Imielty (Rozwałka 2009a); Jamniki (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Staręga*); Kawęczyn (Staręga 2000); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kąty (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kruglik (Staręga 2000); Las, Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d); Machnów (Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Pikulówka (R. Rozwałka*); Pikule (Rozwałka 2009a); Potoki (Rozwałka 2004); Puławy ZA (Puszkarski 1981); Rudka (Rozwałka 2007a); Rudy (W. Staręga*); Sobianowice (Rozwałka & Juszczynski 2009); Stary Pożóg (W. Staręga*); Stawska (Rozwałka 2000); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tartak (Rozwałka 2009b); Tuliów (Staręga & Nakaziuk 1985); Wierzchowiny (Staręga 2000); Wola (Rozwałka 2006b); Zawada (Staręga 1984); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Często spotykany gatunek zamieszkujący najchętniej ściółkę lub darń w widnych zaroślach kserotermicznych, na skrajach lasów, w młodnikach, w starych parkach i ogrodach oraz w zarastających krzewami nieużytkach.

317. *Tenuiphantes mengei* (KULCZYŃSKI, 1887)

Mapa 319

Lepthyphantes mengei: Puszkarski, 1981, Staręga 1984, Rozwałka 1999*, 2000, Staręga 2000.

Tenuiphantes mengei: Rozwałka 2004, 2006a, 2006c, 2007a, 2007c, 2009b, Rozwałka & Juszczynski 2009.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bukowa Góra (Staręga 1984); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Dobry Las (R. Rozwałka*); Hubale (Staręga 2000); Jamniki (R. Rozwałka*); Jata (W. Staręga*); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kozie Góry (Rozwałka 2009b); Lipsko (Staręga 2000); Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Nasutów (Rozwałka 2009b); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Potoki (Rozwałka 2004); Puławy ZA (Puszkarski 1981); Sęków (R. Rozwałka*); Sobianowice (Rozwałka & Juszczynski 2009, Rozwałka 2007a); Stawska (Rozwałka 2000); Tartak (Rozwałka 2009b); Tuliów (Staręga & Nakaziuk 1985); Widniówka (R. Rozwałka*); Wierzchowiny (Staręga 2000); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Pospolity pająk spotykany w darni lub ściółce pokrywającej podłoże w widnych lasach, zaroślach kserotermicznych, młodnikach, w starych parkach i ogrodach itp.

318. *Tenuiphantes tenebricola* (WIDER, 1834)

Mapa 320

Lepthyphantes tenebricola: Kaczmarek 1958, Prószyński & Staręga 1971, Staręga 1984, Rozwałka 1999*, Staręga 2000; Stańska i in. 2002.

Tenuiphantes tenebricola: Rozwałka 2004, 2006b, 2007a, 2009a, 2009b.

Bachus, Bełzec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bukowa Góra (Staręga 1984, 2000); Chmielinne (W. Staręga*); Czerkies (Staręga 2000); Dobrska, Dobry Las, Husynne, Jamniki (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Jarugi (Staręga 2000); Jata (W. Staręga*); Justynówka (Staręga 2000); Karaśne (Rozwałka 2006b); Kawęczyniek, Kąty (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Kozie Góry (Rozwałka 2009b); Krężnica (R. Rozwałka*); Lipsko (Staręga 2000); Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Lublin-Stary Gaj (Rozwałka 2007a); Łabunie (Staręga 1984); Nart (Staręga 2000); Nart-Czerkies (Staręga 1984); Nasutów (Rozwałka 2009b); Obrocz (Staręga 1984); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Potoki (Rozwałka 2004); [Roztocze (Prószyński & Staręga 1971)]; Rudka (Rozwałka 2007a); Rudy (Kaczmarek 1958); Sitaniec (Staręga 2000); Stary Brus (R. Rozwałka*); Stary Pożóg (W. Staręga*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tartak (Rozwałka 2009b); Widniówka (Rozwałka 2007a); Wierzchowiny (Staręga 2000).

Jeden z najpospolitszych gatunków zamieszkujących ściółkę lasów liściastych lub mieszanych począwszy od bardzo wilgotnych lasów bagiennych po suche bory sosnowe.

319. *Tenuiphantes tenuis* (BLACKWALL, 1852)

Mapa 321

Lepthyphantes tenuis: Rozwałka 1999.

Tenuiphantes tenuis: Rozwałka 2004, 2006b, 2007a, 2007c. Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Dobry Las (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Potoki (Rozwałka 2004); Rudka (Rozwałka 2007a); Staw (Rozwałka 2006b); Zalew (W. Staręga*).

Gatunek stosunkowo rzadki, szczególnie we wschodniej Polsce, łowiony nielicznie, najczęściej w ściółce różnych widnych lasów lub zarośli lub na stanowiskach o charakterze ruderalnym.

RODZAJ: *THYREOSTHENIUS* SIMON, 1884

320. *Thyreosthenius biovatus* (O.P.-CAMBRIDGE, 1875)

Mapa 322

Kolonia Wola, Leliszka, Lublin-Kośminiek (R. Rozwałka*).

Ścisły myrmekobiont, zamieszkujący gniazda różnych gatunków mrówek, zarówno tych budujących okazałe mrowiska (np. *Formica fusca*, *F. polyctena*), jak i zakładających gniazda w ziemi (*Lasius flavus*) czy w pniach drzew (np. *Lasius fuliginosus*, *Camponotus* spp.). Pająk bardzo rzadko dotychczas w Polsce wymieniany w piśmiennictwie, co jest wynikiem braku badań araneofauny myrmekobiotycznej, choć prawdopodobnie jest gatunkiem dość rozpowszechnionym. **Gatunek nowy dla województwa lubelskiego.**

321. *Thyreosthenius parasiticus* (WESTRING, 1851)

Mapa 323

Thyreosthenius parasiticus: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bukowa Góra (Staręga 2000); Chmielinne (W. Staręga*); Dobry Las, Gołębie (R. Rozwałka*); Haczki (W. Staręga*); Jamniki (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Staręga*); Kawęczyniek (Staręga 2000); Kolonia Wola, Leliszka, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Lublin-Za Cukrownią (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Machnów (Rozwałka 1999*); Nart (Staręga 2000); Nedeżów, Potoki (Rozwałka 2004); Rejkowizna (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Rudy (W. Staręga*); Widniówka, Zalew (Rozwałka 2007a).

Dość pospolity mieszkaniak starszych wiekowo lasów liściastych i mieszanych, spotykany także w starych parkach śródmiejskich czy na cmentarzach. Występuje przede wszystkim w próchnie nisko położonych dziupli, pod silnie przegrzybionymi i rozkładającymi się kłodami drewna, pod stertami butwiejącego chrustu lub w ściółce w pobliżu pni drzew. Wraz z drewnem opałowym zawlekany do środowisk synantropijnych, gdzie występuje w sągach drewna, stertach murszejących desek lub pod skrzynkami w wilgotnych piwnicach

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

(Rozwałka 2004). Z powodu preferencji mikrosiedliskowych uważany czasem za gatunek (relikt) lasów pierwotnych, choć taki pogląd jest słabo umotywowany.

RODZAJ: *TISO SIMON, 1884*

322. *Tiso vagans* (BLACKWALL, 1834)

Mapa 324

Tiso vagans: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Ciesacin (Rozwałka 2007a); Dobrska (R. Rozwałka*); Fajslawice (Wrońska 2006*); Gródek, Jamniki (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Kolonia Wola, Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Machnów (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 1999*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); [Roztocze (Dziabaszewski 1990)]; Splawy (R. Rozwałka*). Tuliłów (Staręga & Nakaziuk 1985); Wola (Rozwałka 2006b).

Gatunek rozpowszechniony, ale zawsze zbierany w niewielkiej liczbie okazów. Występuje głównie w darni i runie różnych środowisk otwartych, w tym i agrocenoz, czasem także w ściółce widnych lasów. Jest gatunkiem aeronautycznym, stąd bywa łowiony także na wyższej roślinności zielnej, a nawet w koronach drzew (obs. R. Rozwałka).

RODZAJ: *TREMATOCEPHALUS DAHL, 1886*

323. *Trematocephalus cristatus* (WIDER, 1834)

Mapa 325

Trematocephalus cristatus: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Babsk, Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota (Rozwałka 2009a); Brzeziczno, Ciesacin (Rozwałka 2007a); Dobry Las, Hnieszów, Jamniki (R. Rozwałka*); Janowiec (Rozwałka 2007c); Janów (Staręga 2000); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Staręga*); Kawęczynek (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kornie (Staręga 2000); Kozłówka (R. Rozwałka*); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Leliszka (R. Rozwałka*); Lipsko (Staręga 2000); Lublin-Bronowice, Lublin-Felin, Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin, Lublin-Śródmieście (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a); Lublin-Za Cukrownią, Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Lubycza (Staręga 2000); Łowiszów (R. Rozwałka*); Łukie (Rozwałka 2006b); Machnów

(Rozwałka 1999*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Pikule (Rozwałka 2009a); Rąblów (R. Rozwałka*); Rudy (W. Staręga*); Sęków (R. Rozwałka*); Siedliska (Rozwałka 2004); Sobianowice (Rozwałka & Juszczyński 2009); Sołokije (Staręga 2000); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Szperówka (Staręga 2000); Świerże (R. Rozwałka*); Tartak (Rozwałka 2009b); Tuliłów (Staręga & Nakaziuk 1985); Widniówka (R. Rozwałka*); Wola (Rozwałka 2006b); Zalew, Zawadówka (Rozwałka 2007a); Żabce (Staręga 1984); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Bardzo pospolity gatunek zamieszkujący najczęściej liście, gałęzie oraz korę drzew i krzewów w lasach i zaroślach, w ogrodach czy w parkach śródmiejskich. Pojedynczo spotykany także w środowiskach otwartych, gdyż jest częstym gatunkiem aeronautycznym.

RODZAJ: *TRICHONCUS SIMON, 1884*

324. *Trichoncus affinis* KULCZYŃSKI, 1894

Mapa 326

Bełżec (R. Rozwałka*).

Bardzo rzadko spotykany w Polsce pająk, znany jedynie z kilku stanowisk w Pieninach (Staręga 1976). Zamieszkuje darń muraw kserotermicznych lub ściółkę bardzo widnych lasów i zarośli. **Gatunek nowy dla województwa lubelskiego.**

RODZAJ: *TRICHOPTERNA KULCZYŃSKI, 1894*

325. *Trichopterna cito* (O.P.-CAMBRIDGE, 1873)

Mapa 327

Trichopterna cito: lit. cyt.

Bełżec, Gródek, Hnieszów (R. Rozwałka*); Kawęczynek (Staręga 2000); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczyński 2009); Stężyca (Stańska 2001, Staręga 1984); Stulno (R. Rozwałka*); [województwo lubelskie (Hajdamowicz i in. 2016)]; Zwierzyniec (Staręga 1988, 2000).

Rzadko, prawdopodobnie bardzo lokalnie występujący gatunek, łowiony zazwyczaj w darni nasłonecznionych, bardzo suchych i skąpo porośniętych muraw psammoofilnych lub kserotermicznych, na śródładowych wydmach, w starych kopalniach piasku, itp. ciepłych i otwartych środowiskach.

RODZAJ: TRICHOPTERNOIDES WUNDERLICH, 2008**326. *Trichopternoides thorelli* (WESTRING, 1861)**

Mapa 328

Trichopterna thorelli: Rozwałka 2000, Staręga 2003.*Trichopternoides thorelli*: Hajdamowicz i in. 2016.

Durne (R. Rozwałka*); [Poleski Park Narodowy (Staręga 2003)]; Pikulawka (R. Rozwałka*); Stawska (Rozwałka 2000); [województwo lubelskie (Hajdamowicz i in. 2016)].

Rzadki gatunek występujący w darni bardzo wilgotnych łąk, na torfowiskach i turzycowiskach, na groblach lub w podmokłych zaroślach położonych nad zbiornikami i ciekami wodnymi. Pojedyncze okazy łowione w agrocenozach [Hajdamowicz i in. 2016] czy na kserotermach (Rozwałka 2000) sugerują, że może być też pająkiem aeronautycznym.

RODZAJ: TROXOCHRUS SIMON, 1884**327. *Troxochrus scabriculus* (WESTRING, 1851)**

Mapa 329

Troxochrus cirrifrons: Rozwałka 2007a, Wrońska 2006*, Rozwałka & Juszczynski 2009.*Troxochrus scabriculus*: Staręga 1984, Rozwałka 1999*, 2007a, 2007c, Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b, Rozwałka & Juszczynski 2009.

Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Fajslawice (Wrońska 2006*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin, Lublin-Śródmieście (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2007a); Machnow (Rozwałka 1999*); Parchatka (Rozwałka 2007a, 2007c); Sobianowice (Rozwałka 2007a, Rozwałka & Juszczynski 2009); Stary Pożóg (W. Staręga*); Stężyca (Staręga 1984); Stulno (R. Rozwałka*); Świdnik (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Żdanów (Staręga 1984); Zalew (W. Staręga*).

Pospolity gatunek występujący w darni różnych otwartych, najczęściej umiarkowanie wilgotnych lub suchych środowisk łąkowych, na pastwiskach, polach uprawnych, ugorach, na śródmiejskich trawnikach oraz w sadach i ogrodach.

Uwaga: Wyróżniany do niedawna takson określany jako *Troxochrus cirrifrons* (O P-CAMBRIDGE, 1871) lub *T. scabriculus cirrifrons* (np. Roberts 1987), wg ostatnich badań (Milasowszky & Hepner 2018) jest

tylko przejawem bimorfizmu samców *T. scabriculus* (WESTRING).

RODZAJ: TYPHOCHRESTUS SIMON, 1884**328. *Typhochrestus digitatus* (O.P.-CAMBRIDGE, 1872)**

Mapa 330

Typhochrestus digitatus: Rozwałka 2009b.

Bełżec, Nasutów (Rozwałka 2009b); Rudy (W. Staręga*).

Rzadko w Polsce wymieniany gatunek psammofilny, występujący w ściółce oraz mchach i porostach pokrywających podłoże na otartych, piaszczystych murawach, na wrzosowiskach, w młodnikach sosnowych lub bardzo widnych i suchych lasach i zaroślach (Staręga 2003, Staręga & Szymonowicz 1999)).

RODZAJ: WALCKENAERIA BLACKWALL, 1833**329. *Walckenaeria acuminata* BLACKWALL, 1833**

Mapa 331

Walckenaeria acuminata: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Korhynie (Rozwałka 2004).

Gatunek dość rzadki i nielicznie poławiany, występujący w ściółce lasów liściastych i mieszanych, spotykany czasem także w lasach iglastych czy zaroślach (Staręga 2003).

330. *Walckenaeria alticeps* (DENIS, 1952)

Mapa 332

Walckenaeria alticeps: lit. cyt.

Adamów (Staręga 2000); Błota (Rozwałka 2009a); Ciesacin (Rozwałka 2007a); Durne (R. Rozwałka*); Hosznia (Staręga 2000); Imielty (Rozwałka 2009a); Jamniki (R. Rozwałka*); Jarugi (Staręga 2000); Jata (W. Staręga*); Kawęczynok Staręga 2000); Korhynie (Rozwałka 2004); Kornie, Kruglik (Staręga 2000); Łukie (Rozwałka 1996b, 2006b); Łukie (Rozwałka 2006b); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Moszne (Rozwałka 1996b); Nart (Staręga 2000); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Rachodoszcze (Staręga 2000); Rudy, Stary Pożóg (W. Staręga*); Szklarnia (Rozwałka 2009a).

Pospolity gatunek zasiedlający najczęściej ściółkę różnych średnio- lub bardzo wilgotnych środowisk

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

leśnych i zaroślowych oraz darni podmokłych łąk, turzycowisk i torfowisk.

331. *Walckenaeria antica* (WIDER, 1834)

Mapa 333

Wideria antica: Puszkarski 1983.

Walckenaeria antica: Puszkarski 1981, Starega 1984, Starega & Nakaziuk 1985, Rozwałka 1996b, 1999*, 2000, Starega 2000, Rozwałka 2004, 2006c, Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 2007c, 2009a, 2009b, Rozwałka & Juszczynski 2009.

Adamów (Starega 2000); Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bachus, Bełzec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota (Rozwałka 2009a); Dobry Las, Durne (R. Rozwałka*); Hosznia (Starega 2000); Jamniki (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Jarugi (Starega 2000); Jata (W. Starega*); Jelnica (Starega 1984); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kozie Góry (Rozwałka 2009b); Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Machnów (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 1999*); Moszne (Rozwałka 1996b); Nasutów (Rozwałka 2009b); Nedeżów (Rozwałka 2004); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Potoki (Rozwałka 2004); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983, Starega & Nakaziuk 1985); Rudy (W. Starega*); Sobianowice (Rozwałka & Juszczynski 2009); Stawska (Rozwałka 2000); Tartak (Rozwałka 2009b); Zareczna (Rozwałka 2004); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Gatunek bardzo zbliżony morfologicznie do *W. alticeps* (DENIS), ale w przeciwieństwie do niego preferujący ściółkę suchych środowisk leśnych lub zaroślowych, czasem nierzadki także w darni biotopów otwartych.

332. *Walckenaeria atrotibialis* (O.P.-CAMBRIDGE, 1878)

Mapa 334

Walckenaeria melanocephala: Rozwałka 1996b.

Walckenaeria atrotibialis: Kupryjanowicz i in. 1998, Rozwałka 1999*, 2000, Starega 2000, Stańska i in. 2002, Rozwałka 2004, 2006a, 2006b, 2006c, 2007a, 2007c, 2009a, 2009b, Rozwałka & Juszczynski 2009.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bachus, Bełzec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota (Rozwałka 2009a); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Dobry Las, Gródek (R. Rozwałka*); Imielty (Rozwałka 2009a); Jamniki (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka

2004); Jata (W. Starega*); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Krężnica (R. Rozwałka*); Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Łązek (Rozwałka 2009a); Łukie (Rozwałka 2006b); Machnów (Rozwałka 1999*); Moszne (Rozwałka 1996b); Nasutów (Rozwałka 2009b); Nedeżów (Rozwałka 2004); Nowy Pożóg (W. Starega*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); [Poleski Park Narodowy (Kupryjanowicz i in. 1998, Stańska i in. 2002)]; Podzamcze (R. Rozwałka*); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Porytowe (Rozwałka 2009a); Potoki (Rozwałka 2004); Rudka (Rozwałka 2007a); Rudy (W. Starega*); Sobianowice (Rozwałka & Juszczynski 2009); Stary Pożóg (W. Starega*); Stawska (Rozwałka 2000); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tartak (Rozwałka 2009b); Wierzchowiny (Starega 2000); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Jeden z częstszych gatunków ściółkowych, występujący w różnych środowiskach leśnych i zaroślowych niezależnie od ich wilgotności i składu szaty roślinnej. Nierzadki także w darni środowisk otwartych od torfowisk po murawy kserotermiczne.

333. *Walckenaeria capito* (WESTRING, 1861)

Mapa 335

Walckenaeria capito: lit. cyt.

Dobrska (R. Rozwałka*); Jata (W. Starega*); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Lublin-Czuby, Północ, Lublin-Stare Miasto (R. Rozwałka*); Lublin-Sródmieście (Rozwałka & Sienkiewicz 2014); Sobianowice (Rozwałka & Juszczynski 2009); Widniówka (Rozwałka & Sienkiewicz 2014).

Rzadki gatunek o nie do końca poznanych preferencjach środowiskowych. Łowiony nielicznie w ściółce suchych środowisk leśnych, w darni muraw kserotermicznych, w kamieniołomach, ale też w kanałach burzowych i bardzo wilgotnych piwnicach (obs. niepubl. autorów). Prawdopodobnie jest to pająk zamieszkujący głębokie szczeliny podłoża i nory drobnych ssaków, co tłumaczyłby zarówno sporadyczność stwierdzeń jak i obecność w podziemnych biotopach pochodzenia antropogenicznego.

334. *Walckenaeria corniculans* (O.P.-CAMBRIDGE, 1875)

Mapa 336

Prosopotheca corniculans: Puszkarski 1981, 1983.

Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983).

Gatunek w Polsce rzadki i łowiony w niewielkiej liczbie okazów, stąd trudno określić jego preferencje środowiskowe. Wymieniany z podgórskich lasów bukowych (Prószyński & Staręga 1971, Woźny i in. 1988), suchych borów sosnowych (Staręga 1978, 2003) jak i obszarów zdegradowanych emisjami przemysłowymi (Puszkarski 1981, 1983).

335. *Walckenaeria cucullata* (C.L. KOCH, 1836)

Mapa 337

Walckenaeria cucullata: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Dobry Las, Jamniki (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Staręga*); Jedlanka (Rozwałka 2007a); Kamienna (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kruglik (Staręga 2000); Las (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Nasutów, Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Potoki (Rozwałka 2004); Rudka (Rozwałka 2007a); Rudy (W. Staręga*); Sołokije (Staręga 2000); Stary Pożóg (W. Staręga*); Tartak (Rozwałka 2009b); Tulików (Staręga 1984, Staręga & Nakaziuk 1985); Wola (Rozwałka 2006b); Zalew (Rozwałka 2007a); Żmudź (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Pająk często spotykany, zasiedlający ściółkę i mchy w różnego typu suchych lub niezbyt wilgotnych lasach i zaroślach, w młodnikach, na wrzosowiskach, itp. biotopach.

336. *Walckenaeria cuspidata* BLACKWALL, 1833

Mapa 338

Walckenaeria cuspidata: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Ciesacín (Rozwałka 2007a); Długie (R. Rozwałka*); Durne (R. Rozwałka*); Imielty (Rozwałka 2009a); Jamniki (R. Rozwałka*); Łukie (Rozwałka 2006b); Moszne (R. Rozwałka*); Orłowskie (Rozwałka 1996b); [PK Lasy Janowskie (Rozwałka 1996a)]; [Poleski Park Narodowy (Kupryjanowicz i in. 1998, Stańska i in. 2002)].

Stosunkowo często wykazywany gatunek higrofilny, występujący w mchach i ściółce pokrywającej podłoże w olsach, łęgach, borach bagiennych oraz w darni torfowisk i wilgotnych łąk.

337. *Walckenaeria dysderoides* (WIDER, 1834)

Mapa 339

Wideria psilocephala: Puszkarski 1981, 1983.

Walckenaeria dysderoides: Rozwałka 1999*, 2000, Staręga 2000, Rozwałka 2004, 2006a, 2006b, 2006c, Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 2007a, 2007c, Rozwałka & Juszczynski 2009.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Debry (Staręga 2000); Dobrska, Hniszów (R. Rozwałka*); Horaj (Staręga 2000); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Staręga*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kornie (Staręga 2000); Lublin-Sławin, Lublin-Kośminek (R. Rozwałka*); Machnów (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 1999*); Parchatka (Rozwałka 2007a); Piotrawin (R. Rozwałka*); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Potoki (Rozwałka 2004); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Rudy (W. Staręga*); Sobianowice (Rozwałka & Juszczynski 2009); Stawska (Rozwałka 2000); Wola (Rozwałka 2006b); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Pospolity mieszkawiec ściółki ciepłych, widnych środowisk leśnych i zaroślowych oraz darni różnych biotopów otwartych, w tym również agrocenoz.

338. *Walckenaeria furcillata* (MENGE, 1869)

Mapa 340

Tigellinus furcillatus: Puszkarski 1981, 1983.

Walckenaeria furcillata: Staręga 2003, Rozwałka 2004, 2007a, 2007c.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bochatnica, Dobrska (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Mięćmierz (R. Rozwałka*); Potoki (Rozwałka 2004); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); [Roztocze (Staręga 2003)].

Dość rzadko stwierdzany gatunek znany z rozproszonych stanowisk na większości terytorium Polski (Staręga 2003). Zamieszkuje ściółkę widnych, suchych środowisk leśnych i zaroślowych oraz zbiorowiska ekotonowe. Spotykany także pod kamieniami lub w kępach mchu na murawach kserotermicznych i psammofilnych oraz w kamieniołomach.

339. *Walckenaeria incisa* (O.P.-CAMBRIDGE, 1871)

Mapa 341

Walckenaeria incisa: lit. cyt.

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

Gnojno (Hajdamowicz i in. 2014).

Bardzo rzadki gatunek, oprócz wspomnianej lokalizacji, wykazany w Polsce jedynie z Bydgoszczy. Zamieszkuje ściółkę ciepłolubnych zarośli lub widnych środowisk leśnych (Hajdamowicz i in. 2014).

340. *Walckenaeria kochi* (O.P.-CAMBRIDGE, 1872)

Mapa 342

Długie, Durne (R. Rozwałka*); Nowy Pożóg (W. Staręga*).

Rzadko spotykany gatunek higrofilny zamieszkujący darń i mchy na różnego typu torfowiskach, w borach bagiennych, na podmokłych łąkach. **Gatunek nowy dla województwa lubelskiego.**

341. *Walckenaeria mitrata* (MENGE, 1868)

Mapa 343

Walckenaeria mitrata: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Kawęczynek (Staręga 2000); Lipsko (Staręga 2000); Machnów (Rozwałka 1999*); Potoki (Rozwałka 2004); Stary Pożóg (W. Staręga*).

Stosunkowo rzadko wykazywany gatunek występujący na rozproszonych stanowiskach położonych głównie w południowej części Polski. Zamieszkuje ściółkę i mchy w różnego typu lasach i zaroślach.

342. *Walckenaeria monoceros* (WIDER, 1834)

Mapa 344

Bełżec (R. Rozwałka*).

Rzadki gatunek łowiony zazwyczaj w ściółce pokrywającej podłoże suchych borów sosnowych i mieszanych, w młodnikach sosnowych, na wrzosowiskach, wydmach, itp. suchych piaszczystych biotopach. **Gatunek nowy dla województwa lubelskiego.**

343. *Walckenaeria nodosa* O.P.-CAMBRIDGE, 1873

Mapa 345

Walckenaeria nodosa: lit. cyt.

Durne (R. Rozwałka*); Jedlanka (Rozwałka 2007a); Łukie (Rozwałka 1996b); Majdan Kasztelański (Staręga 1988, 2000).

Rzadki gatunek higrofilny występujący niemal wyłącznie w kozuchach mchów pokrywających podłoże różnego typu torfowisk i borów bagiennych, olsów,

podmokłych zarośli i mszystej darni wilgotnych łąk (Staręga 2003).

344. *Walckenaeria nudipalpis* (WESTRING, 1851)

Mapa 346

Walckenaeria nudipalpis: lit. cyt.

Husynne (R. Rozwałka*); Kruglik (Staręga 2000); Kryłów, Lublin-Śródmieście, Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Nowy Pożóg (W. Staręga*); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Stary Pożóg (W. Staręga*); Wytyczno (Rozwałka 2006b).

Stosunkowo pospolity gatunek higrofilny, występujący zarówno w ściółce różnych podmokłych lasów i zarośli jak i na torfowiskach, podmokłych łąkach, groblach i brzegach zbiorników wodnych, itp.

345. *Walckenaeria obtusa* BLACKWALL, 1836

Mapa 347

Walckenaeria obtusa: lit. cyt.

Bełżec (R. Rozwałka*); Bukowa Góra (Staręga 2000); Gródek (R. Rozwałka*); Jata (W. Staręga*); Kąty (Staręga 2000); Nasutów (Rozwałka 2009b); Nowy Pożóg, Rudy (W. Staręga*); Sołokije (Staręga 2000); Stary Pożóg (W. Staręga*); Tartak (Rozwałka 2009b); Wierzchowiny (Staręga 2000).

Stosunkowo częsty gatunek zamieszkujący ściółkę niezbyt wilgotnych lasów liściastych i mieszanych, suchych zarośli, młodników liściastych, itp. środowiska.

346. *Walckenaeria unicornis* O.P.-CAMBRIDGE, 1861

Mapa 348

Walckenaeria unicornis: lit. cyt.

Ciesacin (Rozwałka 2007a); Durne (R. Rozwałka*); Łukie (Rozwałka 2006b); Zalesie (Rozwałka 2007a).

Dość rzadki gatunek spotykany najczęściej w ściółce bardzo wilgotnych środowisk leśnych, takich jak olsy, łęgi, bory bagiennie, grądy niskie oraz w darni i mchach różnego typu torfowisk.

347. *Walckenaeria vigilax* (BLACKWALL, 1853)

Mapa 349

Walckenaeria vigilax: lit. cyt.

Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Jarczów (Rozwałka 2004); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Okuninka (Staręga 1978); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)].

Gatunek stosunkowo często spotykany zamieszkujący ściółkę różnych, zazwyczaj jednak dość wilgotnych, cienistych lasów i zarośli liściastych oraz darń turzycowisk i podmokłych łąk.

RODZINA: LIOCRANIDAE

RODZAJ: AGROECA WESTRING, 1861

348. *Agroeca brunnea* (BLACKWALL, 1833)

Mapa 350

Agroeca brunnea: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Dobry Las (R. Rozwałka*); Hubale (Staręga 2000); Jata (W. Staręga*); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kąty (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kruglik (Staręga 2000); Machnów (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Machnów (Rozwałka 1999*); Nasutów (Rozwałka 2009b); Nowiny (R. Rozwałka*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Rudka (Rozwałka 2007a); Rudy (Kaczmarek 1958); Stary Pożóg (W. Staręga*); Stawska (Rozwałka 2000); Tartak (Rozwałka 2009b); Tuliłów (Staręga & Nakaziuk 1985); Wierzchowiny (Staręga 2000); Wola (Rozwałka 2006b); Zareczyszna (Rozwałka 2004); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Pospolity gatunek zamieszkujący ściółkę w lasach i zaroślach różnych typów jak również darń środowisk otwartych, chyba niezależnie od ich wilgotności.

349. *Agroeca cuprea* MENGE, 1873

Mapa 351

Scotina celans: Puszkarski 19881, 1983.

Agroeca cuprea: Rozwałka 1997, 1999*, 2000, Staręga 2003, Rozwałka 2004, 2006c, 2007a, 2007c, Rozwałka & Juszczynski 2009.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*, Staręga 2003); Bubnów (Staręga 2003); Dobrska, Gródek (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Korhynie (Rozwałka 1997, 1999*, Staręga 2003); Las (R. Rozwałka*); Machnów (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 1999*, Staręga 2003); Parchatka (Rozwałka 2007a, 2007c); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Sobianowice (Rozwałka & Juszczynski 2009); Stawska (Rozwałka 2000); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*, Staręga 2003).

Gatunek ksero- i termofilny, zamieszkujący najczęściej darń muraw kserotermicznych na podłożu wapiennym lub lessowym, czasem spotykany także na murawach psammofilnych, suchych ugorach, pastwiskach, itp. biotopach.

350. *Agroeca dentigera* KULCZYŃSKI, 1913

Mapa 352

Agroeca dentigera: lit. cyt.

Długie, Durne, Moszne (R. Rozwałka*); [Poleski Park Narodowy (Staręga 2003)].

Bardzo rzadki gatunek zamieszkujący darń na torfowiskach niskich i przejściowych, podtapianych łąkach, ściółkę wilgotnych zarośli nadbrzeżnych i innych podmokłych środowisk. Oprócz przytoczonych stanowisk, wymieniany w Polsce z Kampinoskiego PN (Staręga 1974), Biebrzańskiego PN (Kupryjanowicz 2005) oraz Puszczy Knyszyńskiej i Narwiańskiego PN (Staręga 2003). Gatunek objęty ochroną prawną (Dz.U.RP, poz. 2183) z uwagi na kurczenie się naturalnych siedlisk, rozproszenie stanowisk i rzadkość występowania.

351. *Agroeca lusatica* (L. KOCH, 1875)

Mapa 353

Agroeca lusatica: lit. cyt.

Biała Góra, Machnów (Rozwałka 1999*); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Zawadówka (Rozwałka 2007a).

Dość rzadko spotykany gatunek poławiany najczęściej w ściółce ciepłolubnych zarośli kserotermicznych, na skrajach lasów, na wrzosowiskach, zarastających piaszczystych ugorach, itp. środowiskach.

352. *Agroeca proxima* (O.P.-CAMBRIDGE, 1871)

Mapa 354

Agroeca proxima: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*); Hubale (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Łukie (Rozwałka 1996b); Machnów (Rozwałka 1999*); Nasutów (Rozwałka 2009b); [Poleski Park Narodowy (Kupryjanowicz i in. 1998)]; Rudy (W. Staręga*); Sitaniec (Staręga 2000); Stary Pożóg (W. Staręga*); Stawska (Rozwałka 2000); Tartak (Rozwałka 2009b); Wierzchowiny (Staręga 2000); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Żmudź (Rozwałka 2006c).

Stosunkowo częsty gatunek występujący w ściółce i mchach pokrywających podłoże w różnego typu

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

lasach i zaroślach od bardzo wilgotnych po bardzo suche.

RODZAJ: *APOSTENUS* WESTRING, 1851

353. *Apostenus fuscus* WESTRING, 1851

Mapa 355

Apostenus fuscus: lit. cyt.

Adamów (Starega 2000); Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota (Rozwałka 2009a); Bochotnica (Rozwałka 2007c, Starega 1972); Dobrska (Rozwałka 2007c); Guciów (Rozwałka 2004); Horaj, Hosznia, Hrebenne, Hubale (Starega 2000); Imielty (Rozwałka 2009a); Janowiec (Rozwałka 2007c); Kawęczynek (Starega 2000); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Machnów (Rozwałka 1999*); Potoki (Rozwałka 2004); Rachodoszcze (Starega 2000); Szklarnia (Rozwałka 2009a).

Gatunek występujący lokalnie, o trudnych do spreycyzowania preferencjach. Łowiony zazwyczaj w ściółce i darni pokrywającej podłoże na wrzosowiskach, w młodnikach, na skrajach lasów oraz w widnych lasach sosnowych, ale spotykany także w cieniistych grądach, w starych kamieniołomach, na zarastających murawach kserotermicznych, a nawet na przesuszonych torfowiskach wysokich (Rozwałka 2007c, obs. niepubl. autorów).

RODZAJ: *LIOCRANOECA* WUNDERLICH, 1999

354. *Liocranoeca striata* (KULCZYŃSKI, 1882)

Mapa 356

Agraecina striata: Rozwałka 1999*, Stańska i in. 2002.

Liocranoeca striata: Rozwałka 2006c, Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 2007a.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Brzeźno, Ciesacin (Rozwałka 2007a); Dobry Las, Kolonia Wola, Las (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Moszne (R. Rozwałka*); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Stulno (R. Rozwałka*); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Żmudź (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 2006c).

Dość rzadki gatunek łowiony najczęściej w ściółce wilgotnych zarośli, olsów, borów bagiennych, na podmokłych łąkach, ale spotykany także mszystej darni muraw kserotermicznych i ściółce różnego typu suchych lasów.

RODZAJ: *SCOTINA* (BLACKWALL, 1841)

355. *Scotina celans* (BLACKWALL, 1841)

Mapa 357

Scotina celans: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bochotnica, Dobrska, Parchatka (R. Rozwałka*); Stary Pożóg (W. Starega*).

Dość rzadko łowiony gatunek występujący w darni, ściółce i pod kamieniami w zaroślach i na murawach kserotermicznych, na obrzeżach lasów, w młodnikach, itp. środowiskach.

356. *Scotina palliardii* (L. KOCH, 1881)

Mapa 358

Scotina palliardii: lit. cyt.

Dobrska, Durne, Jamniki, Moszne (R. Rozwałka*); [Poleski Park Narodowy (Hajdamowicz 2006, Kupryjanowicz i in. 1998)]; Zawadówka (Rozwałka 2007a).

Niezbyt częsty gatunek zamieszkujący mszystą darni wilgotnych środowisk otwartych, takich jak różnego typu torfowiska, łąki, brzegi rowów melioracyjnych, a także borów bagiennych, olsów i zbliżonych biotopów.

RODZINA: LYCOSIDAE

RODZAJ: *ALOPECOSA* SIMON, 1885

357. *Alopecosa accentuata* (LATREILLE, 1817)

Mapa 359

Bełżec (R. Rozwałka*).

Gatunek termofilny i wyraźnie psammofilny, zamieszkujący podłoże otwartych lub z rzadka porośniętych muraw na podłożu piaszczystym, wydmy, piaskownie, młodniki sosnowe, itp. (obs. autorów). Rozmieszczenie w Polsce i Europie słabo poznane z uwagi na zamieszanie wokół synonimiki gatunków z pary *A. accentuata* i *A. farinosa* (Breitling i in. 2016, Canard & Cruveillier 2019, Word Spider Catalog 2021). **Gatunek nowy dla Polski.**

Uwaga: Według ustaleń Breitlinga i wsp. (2016), obowiązuje synonimem gatunku wymienianego do niedawna pod nazwą *Alopecosa accentuata* (LATREILLE) jest *A. farinosa* (HERMAN), natomiast nazwa *A. accentuata* jest nomen dubium. Z kolei Canard & Cruveillier (2019) ustalili, że zakwestionowany przez

Breitlinga i in (2016) opis *A. accentuata* jest ważny, ale jest starszym synonimem *A. barbipes* (SUNDEVALL). Zamieszanie pogłębia fakt, że w XIX i XX wieku *A. accentuata* i *A. barbipes* były uważane za synonimy przez wielu autorów (por. Prószyński & Staręga 1971, World Spider Catalog 2021).

358. *Alopecosa aculeata* (CLERCK, 1757)

Mapa 360

Tarentula aculeata: Puzskar 1981, 1983, Staręga 1984, Rozwałka 1996b, 1997.

Alopecosa aculeata: Rozwałka 1999*, 2000, Staręga 2000, Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 2007c, 2009a. Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Debry (Staręga 2000); Dobrska (R. Rozwałka*); Jelnica (Staręga 1984); Korhynie (Rozwałka 1997, 1999*); Machnów (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 1999*); Moszne (Rozwałka 1996b); Porytowe (Rozwałka 2009a); Puławy ZA (Puzskar 1981, 1983); Rudy (W. Staręga*); Zwierzyniec (Staręga 1984, 2000); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Pospolity gatunek zamieszkujący podłoże suchych i widnych lasów sosnowych lub mieszanych, młodników, widnych zarośli, wrzosowisk czy przyleśnych ugorów.

359. *Alopecosa cuneata* (CLERCK, 1757)

Mapa 361

Lycosa cuneata: Nowicki 1870.

Tarentula cuneata: Puzskar 1981, 1983, Staręga 1984, Rozwałka 1996b.

Alopecosa cuneata: Rozwałka 1999*, 2000, Staręga 2000, Rozwałka 2006a, 2006b, 2006d, Wrońska 2006*, Rozwałka 2007a, 2007c, 2009a, 2009b, Rozwałka & Juszczynski 2009, Stańska i in. 2017.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Fajslawice (Wrońska 2006*); Gnojno (Stańska i in. 2017); Gródek, Hnieszów (R. Rozwałka*); Hubale (Staręga 2000); Jakubowice (Rozwałka 2007a); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kornie (Nowicki 1870); Lublin-Kośminek (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d); Machnów (Rozwałka 1999*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Mogielnica (Stańska i in. 2017); Moszne (Rozwałka 1996b); Nasutów (Rozwałka 2009b); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Piekiełko

(R. Rozwałka*); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Puławy ZA (Puzskar 1981, 1983); Rąblów (R. Rozwałka*); Sitaniec (Staręga 2000); Sobianowice (Rozwałka & Juszczynski 2009); Stawska (Rozwałka 2000); Stulno (R. Rozwałka*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tuliłów (Staręga 1984); Wierzchowiny (Staręga 2000); Wola (Rozwałka 2006b); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Zwierzyniec (Staręga 1984); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Bardzo pospolity gatunek zamieszkujący podłoże i darń różnego typu umiarkowanie wilgotnych lub suchych łąk i pastwisk, ugorów, nieużytków, widnych sadów itp. Pojedyncze wędrujące samce, można spotkać także w innych, otwartych środowiskach od podmokłych torfowisk po bardzo suche murawy czy skraje lasów.

360. *Alopecosa cursor* (HAHN, 1831)

Mapa 362

Tarentula cursor: lit. cyt.

Stężyca (Staręga 1984).

Pająk w Polsce stosunkowo rzadki, znany z nielicznych i rozproszonych stanowisk. Zamieszkuje suche, otwarte i dobrze nasłonecznione biotopy wykształcone na podłożu piaszczystym lub żwirowym, takie jak murawy psammofilne, wrzosowiska, itp.

361. *Alopecosa fabrilis* (CLERCK, 1757)

Mapa 363

Alopecosa fabrilis: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*).

Dość rzadki gatunek zamieszkujący podłoże skąpo porośniętych wydym i muraw napiaskowych, wrzosowisk, czasem spotykany także w młodnikach lub widnych i suchych borach sosnowych (Prószyński & Staręga 1971).

362. *Alopecosa farinosa* (HERMAN, 1879)

Mapa 364

Tarentula barbipes: Minkiewicz 1934 (błędne oznaczenie).

Tarentula accentuata: Staręga 1978, 1984, Puzskar 1981.

Alopecosa accentuata: Rozwałka 1999*, 2000, Staręga 2000, Rozwałka 2006a, 2006b, 2006c, Rozwałka & Gosik 2006, Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 2007a, 2007c, Rozwałka & Juszczynski 2009.

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*, Staręga 2000); Bochońnica (R. Rozwałka*); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Dobrska (R. Rozwałka*); Gródek (Rozwałka & Gosik 2006); Hniszów (R. Rozwałka*); Jakubowice (Rozwałka 2007a); Kazimierz (Minkiewicz 1934, Rozwałka 2007c); Korhynie (Rozwałka 1999*); Machnów (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 1999*); Mięćmierz, Podgórz (R. Rozwałka*); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Puławy ZA (Puszkarski 1981); Sobianowice (Rozwałka & Juszczynski 2009); Stawska (Rozwałka 2000); Stężycza (Staręga 1984); Wola, Wytyczno (Rozwałka 2006b); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Żdzary (Staręga 1978); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Stosunkowo pospolity gatunek zamieszkujący powierzchnię podłoża i rzadką darń na otwartych, ciepłych, nawapiennych lub nalessowych murawach kserotermicznych. Dość liczny także na ugorach, nieużytkach, nasypach kolejowych oraz w zbliżonych bardzo suchych otwartych biotopach.

363. *Alopecosa inquilina* (CLERCK, 1757)

Mapa 365

Alopecosa inquilina: lit. cyt.

Bełżec (R. Rozwałka*); Guciów (Staręga 2000).

Niezbyt częsty gatunek zamieszkujący podłoża suchych, widnych lasów i młodników sosnowych, poręby śródleśne, zarastające piaszki oraz różne piaszczyste ugory czy nieużytki przylegające do lasów.

– *Alopecosa pinetorum* (THORELL, 1856)

Alopecosa pinetorum: lit. cyt.

Hubale (Staręga 2000).

Alopecosa pinetorum jest bardzo rzadkim gatunkiem borealnogórskim, zamieszkującym widne bory bagienne w Skandynawii (Almquist 2005) oraz torfowiska podgórskie, widne lasy świerkowe lub hale w górach Europy Środkowej (Nentwig i in. 2021). W Polsce ten gatunek znany jest z pojedynczych stanowisk od Sudeców po Kotlinę Orawsko-Nowotarską i Tatry (Cichocki & Rozwałka 2012, R. Rozwałka mat. niepubl.). Z uwagi na ogólny zasięg tego gatunku oraz jego preferencje środowiskowe, występowanie *A. pinetorum* na Roztoczu jest nieprawdopodobne, a wymienione stanowisko z boru mieszanego w Hubalach niedaleko Zamościa

(Staręga 2000) jest rezultatem pomyłki w oznaczeniach i z pewnością dotyczy któregoś ze zbliżonych morfologicznie taksonów z grupy *A. aculeata*.

364. *Alopecosa pulverulenta* (CLERCK, 1757)

Mapa 366

Lycosa pulverulenta: Nowicki 1870.

Tarentula pulverulenta: Minkiewicz 1934, Staręga 1978, Rozwałka 1996b.

Alopecosa pulverulenta: Kupryjanowicz i in. 1998, Rozwałka 1999*, Rozwałka 2000, Staręga 2000, Rozwałka 2004, 2006a, 2006b, 2006c, Rozwałka & Gosik 2006, Wrońska 2006*, Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 2007a, 2007c, 2009a, 2009b, Rozwałka & Juszczynski 2009, Stańska i in. 2017.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Dobrska, Dobry Las (R. Rozwałka*); Fajslawice (Wrońska 2006*); Gnojno (Stańska i in. 2017); Gródek (Rozwałka & Gosik 2006); Hniszów (R. Rozwałka*); Hubale (Staręga 2000); Imielty (Rozwałka 2009a); Jakubowice (Rozwałka 2007a); Janów (Rozwałka 2009a); Jarczów (Rozwałka 2004); Jelńica (Staręga 1984); Kazimierz (Minkiewicz 1934); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kornie (Nowicki 1870); Kozie Góry (Rozwałka 2009b); Krężńica, Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin, Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Michałowa (Rozwałka 2006b); Mogielńica (Stańska i in. 2017); Moszne (Rozwałka 1996b); Nasutów, Nowy Staw (Rozwałka 2009b); [Poleski Park Narodowy (Kupryjanowicz i in. 1998)]; Ponikwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Porytowe (Rozwałka 2009a); Puławy ZA (Puszkarski 1981); Rudy (W. Staręga*); Sobianowice (Rozwałka & Juszczynski 2009); Stawska (Rozwałka 2000); Stulno (R. Rozwałka*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tartak (Rozwałka 2009b); Urszulin (Rozwałka 2006b); Widniówka (Rozwałka 2007a); Wierzchowiny (Staręga 2000); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Żdzary (Staręga 1978); Żmudź (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Jeden z najpospolitszych przedstawicieli rodziny *Lycosidae* zamieszkujący darń i podłoża różnych biotopów otwartych, od nieco przesuszonych torfowisk wysokich po murawy kserotermiczne i psammofilne, za wyjątkiem obszarów ze stagnującą wodą. Spotykany także w widnych lasach, młodnikach, ciepłolubnych zaroślach, ogrodach, itp.

365. *Alopecosa schmidti* (HAHN, 1835)**Mapa 367***Tarentula schmidti*: Puszkar 1981, 1983.*Alopecosa schmidti*: Staręga 2000.

Bliżów (Staręga 2000); Puławy ZA (Puszkar 1981, 1983); Stulno (R. Rozwałka*); Zwierzyniec (Staręga 2000).

Niezbyt często spotykany gatunek zamieszkujący podłoże bardzo suchych piaszczystych, otwartych środowisk, takich jak wydmy, murawy psammofilne, wrzosowiska, nieużytki i ugory, czasem także widne młodniki sosnowe.

366. *Alopecosa solitaria* (HERMAN, 1876)**Mapa 368***Tarentula solitaria*: Rozwałka 1995, 1997.*Alopecosa solitaria*: Rozwałka 1999*, 2006c, Kupryjanowicz & Rozwałka 2007.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Korhynie (Rozwałka 1995, 1997, 1999*); Machnów (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 1999*); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Bardzo rzadko spotykany w Polsce gatunek silnie ksero- i termofilny, znany jedynie z kilku stanowisk we wschodniej części województwa lubelskiego. Zamieszkuje podłoże otwartych, nawapnionych, skąpo porośniętych muraw kserotermicznych, skraje widnych ciepłolubnych zarośli lub położone w ich pobliżu ugory (Rozwałka 1999*, 2004, 2006c).

Uwaga: Występowanie *A. solitaria* w okolicach Rzeszowa (Baran 1933), cytowane przez Prószyńskiego i Staręgę (1971), jest z pewnością oparte na błędnym oznaczeniu (por. Staręga 1983, Rozwałka 2006c).

367. *Alopecosa sulzeri* (PAVESI, 1873)**Mapa 369***Alopecosa sulzeri*: lit. cyt..

Gnojno (Hajdamowicz i in. 2020).

Bardzo rzadki gatunek wymieniany w Polsce jedynie z trzech stanowisk w dolinie Odry oraz Gnojna nad Bugiem. Pająk termofilny, zamieszkujący podłoże ciepłych, trawiastych muraw kserotermicznych itp. środowiska (Hajdamowicz i in. 2020).

368. *Alopecosa trabalis* (CLERCK, 1757)**Mapa 370***Alopecosa trabalis*: lit. cyt.

Hubale (Staręga 2000).

Stanowisko wątpliwe: Albrechtówka (Rozwałka 2007c).

Gatunek dość rzadko spotykany w Polsce, głównie wymieniany z strefy wyżyn i pogórzy (Prószyński & Staręga 1971). Zamieszkuje podłoże otwartych, dobrze nasłonecznionych muraw, skraje lasów i zarośli, zarastające hałdy, nieużytki i inne środowiska o mozaikowym charakterze.

Uwaga: Występowanie w Kazimierzu Dolnym (Rozwałka 2007c) podane na podstawie niepublikowanych danych z pracy magisterskiej M. Oleczka (1979) otrzymanych od prof. †W. Staręgi, wymaga potwierdzenia aktualnym materiałem, gdyż mogło dojść do pomyłki ze zbliżonymi morfologicznie *A. aculeata* lub *A. pulverulenta*. W rejonie Kazimierza Dolnego odpowiednich środowisk dla *A. trabalis* nie brakuje, ale dotychczasowe badania (Rozwałka 2007a, 2007c, mat. niepubl.), nie potwierdziły obecności tego gatunku.

RODZAJ: ARCTOSA C.L. KOCH, 1847**369. *Arctosa cinerea* (FABRICIUS, 1777)****Mapa 371***Arctosa cinerea*: lit. cyt.

Stężyca (Staręga 1984); Stulno, Wyspa (R. Rozwałka*).

Pająk zamieszkujący piaszczyste lub żwirowo-kamieniste łąchy i brzegi rzek oraz nadmorskie wydmy. Większość czasu spędza w wykopanych w piasku lub pod kamieniami norkach, stąd jest dość trudny do zlokalizowania. Jest gatunkiem niezbyt często wymienianym w publikacjach, ale niewielka liczba stanowisk *A. cinerea*, wynika w znacznej mierze ze specyficznego środowiska życia, które rzadko jest eksplorowane przez arachnologów.

370. *Arctosa figurata* (SIMON, 1876)**Mapa 372***Arctosa figurata*: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Stary Pożóg (W. Staręga*).

Bardzo rzadki gatunek występujący na ciepłych murawach kserotermicznych lub naskalnych w strefie niższych gór i pogórzy. W Polsce wykazywany dotychczas jedynie z okolic Krakowa (Kulczyński 1876) oraz Wzgórz Trzebnickich (Woźny 1985). Cytowane przez

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

Prószyńskiego i Staręgę (1971) dane Barana (1933) z okolic Rzeszowa są oparte o błędne oznaczenia, a lokalizacje z pracy Kulczyńskiego (1881) znajdują się w czeskiej części Beskidów Zachodnich a nie w Polsce (Rozwałka 2007c).

371. *Arctosa lamperti* DAHL, 1908

Mapa 373

Arctosa alpigena: Hajdamowicz 2006.

Arctosa lamperti: Kupryjanowicz i in. 1998.

Długie, Durne, Moszne (R. Rozwałka*); [Poleski Park Narodowy (Hajdamowicz 2006, Kupryjanowicz i in. 1998)].

Bardzo rzadki w gatunek borealny zamieszkujący podłoże torfowisk wysokich lub widne bory bagienne. Oprócz przytoczonych stanowisk w Poleskim PN, wymieniany w Polsce jedynie z Kotliny Orawsko-Nowotarskiej (Cichocki & Rozwałka 2012), Basenu Biebrzy (Kupryjanowicz 2005) oraz Wigierskiego PN (Staręga & Stankiewicz 1996).

Uwaga: W niniejszym opracowaniu przyjęto podgląd Almquista (2005), który uznał, że *Arctosa lamperti* jest samodzielnym gatunkiem, co potwierdzają rozłączne zasięgi, odmienne wymagania środowiskowe, różnice w budowie morfologicznej i aparatu kopulacyjnego. Według Buchara (1981), ten takson jest tylko podgatunkiem, a jego nazwa powinna brzmieć *Arctosa alpigena lamperti* (DOLESCHALL).

372. *Arctosa leopardus* (SUNDEVALL, 1833)

Mapa 374

Lycosa leopardus: Nowicki 1870, Wajgiel 1874.

Arctosa leopardus: Staręga 1978, Puszkarski 1981, 1983, Staręga 1984, Rozwałka 2006a, 2006b, Wrońska 2006*, Rozwałka 2007a, 2009b.

Bełżec (R. Rozwałka*); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Ciesacin (Rozwałka 2007a); Fajslawice (Wrońska 2006*); Gródek (R. Rozwałka*); Kornie (Nowicki 1870, Wajgiel 1874); Lublin-Zembożyce, Nowiny (R. Rozwałka*); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Okuninka (Staręga 1978); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); [Roztocze (Prószyński & Staręga 1971)]; Wola (Rozwałka 2006b); Wytuczno (R. Rozwałka*); Zwierzyniec-Rudka (Staręga 1984); Żdźary (Staręga 1978).

Dość pospolity mieszkaniec wilgotnych łąk, pastwisk, torfowisk niskich, spotykany także na polach

uprawnych, w ogródkach działkowych, itp. Młodziociane osobniki dość często wchodzą na pędy roślin zielnych, dorosłe trzymają się raczej podłoża.

373. *Arctosa lutetiana* (SIMON, 1876)

Mapa 375

Tricca lutetiana: Rozwałka 1999*, 2000.

Arctosa lutetiana: Rozwałka 2006c, 2007a, Rozwałka & Sienkiewicz 2014, Hajdamowicz i in. 2016.

Biała Góra (Rozwałka 1999*, Rozwałka & Sienkiewicz 2014); Dobrska (Rozwałka & Sienkiewicz 2014); Las (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*, Rozwałka & Sienkiewicz 2014); Stawska (Rozwałka 2000); [województwo lubelskie (Hajdamowicz i in. 2016)]; Zawadówka (Rozwałka 2007a); Żmudź (Rozwałka 2006c).

Rzadki, lokalnie występujący gatunek ksero- i termofilny zasiedlający podłoże muraw kserotermicznych, czasem spotykany także na suchych łąkach i pastwiskach lub w agrocenozach.

374. *Arctosa perita* (LATREILLE, 1799)

Mapa 376

Lycosa picta: Nowicki 1870.

Arctosa perita: Minkiewicz 1934, Staręga 1984, 2000.

Gardzienice (Minkiewicz 1934); Horaj (Staręga 2000); Kornie (Nowicki 1870); Stężyca (Staręga 1984).

Niezbyt często spotykany gatunek zamieszkujący wydmy, murawy psammofilne, wrzosowiska i inne ciepłe, otwarte, skąpo porośnięte i dobrze nasłonecznione biotopy na podłożu piaszczystym.

375. *Arctosa stigmosa* (THORELL, 1875)

Mapa 377

Arctosa stigmosa: lit. cyt.

Ciechanki (Rozwałka 2006a); [województwo lubelskie (Hajdamowicz i in. 2016)].

Bardzo rzadki gatunek łowiony pojedynczo w różnych otwartych, nasłonecznionych i piaszczystych środowiskach położonych zwykle w pobliżu cieków i zbiorników wodnych. W Polsce, oprócz wymienionych lokalizacji, pewne stanowiska tego pająka znane są jedynie z okolic Krakowa (Prószyński & Staręga 1971) oraz Nysy (Denis 1937).

RODZAJ: AULONIA C.L. KOCH, 1847**376. *Aulonia albimana* (WALCKENAER, 1805)****Mapa 378***Aulonia albimana*: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, 2007c, Staręga 1972); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*, Staręga 2000); Błota (Rozwałka 2009a); Bochotnica (Rozwałka 2007c); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Fajślawice (Wrońska 2006*); Gródek (Rozwałka & Gosik 2006); Hubale (Staręga 2000); Imielty (Rozwałka 2009a); Jakubowice (Rozwałka 2007a); Jałowce (Staręga 2000); Janów (Rozwałka 2009a); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1997, 1999*); Krężnica, Lublin-Kośminiek (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d); Machnów (Rozwałka 1999*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Momoty (Rozwałka 2009a); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Parchatka (Rozwałka 2007a, Rozwałka 2007c); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Porytowe (Rozwałka 2009a); Puławy ZA (Puszkarski 1981); Rudy (W. Staręga*); Sobianowice (Rozwałka 2007, Rozwałka & Juszczynski 2009); Stawska (Rozwałka 2000); Stężycza (Staręga 1984); Stulno (R. Rozwałka*); Zareczyna (Rozwałka 2004); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Żmudź (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Pająk jeszcze w latach 70- i 80-tych XX wieku rzadko spotykany w Polsce i jedynie na silnie kserotermicznych stanowiskach (Staręga 1978, Próchniewicz 1991). W publikacjach z późniejszego okresu coraz częściej wzmiankowany, a ponadto wykazywany z znacznie szerszego spektrum środowisk. Heliofil, najliczniejszy w biotopach kserotermicznych, ale spotykany także w agrocenozach, na suchych łąkach i pastwiskach, w widnych młodnikach, a nawet w suchszych partiach torfowisk wysokich.

RODZAJ: HYGROLYCOSA DAHL, 1908**377. *Hygrolycosa rubrofasciata* (OHLERT, 1865)****Mapa 379***Hygrolycosa rubrofasciata*: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota (Rozwałka 2009a); Brzeźno (Rozwałka 2007a); Długie, Moszne (Rozwałka 1996b); Dobry Las (R. Rozwałka*); Imielty (Rozwałka 2009a); Jamniki, Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 2004); Kruglik

(Staręga 2000); Łańcuchów (Rozwałka 2006a); Magazyn (R. Rozwałka*); Orłowskie (Rozwałka 1996b); [Poleski Park Narodowy (Kupryjanowicz i in. 1998, Stańska i in. 2002)]; Szklarnia (Rozwałka 2009a); [województwo lubelskie (Hajdamowicz i in. 2016)]; Wola (Rozwałka 2006b).

Stosunkowo częsty gatunek higrofilny, występujący na podłożu lub w darni na różnego typu torfowiskach, w borach bagiennych, olsach i wilgotnych łąkach, groblach, czasem także na podmokłych łąkach lub pastwiskach.

RODZAJ: PARDOSA C.L. KOCH, 1847**378. *Pardosa agrestis* (WESTRING, 1861)****Mapa 380***Lycosa decipens*: Nowicki 1870, Wajgiel 1874.*Lycosa agrestis*: Minkiewicz 1934.

Pardosa agrestis: Puszkarski 1981, 1983, Staręga 1984, Rozwałka 1996b, 1999*, Staręga 2000, Rozwałka 2006c, Wrońska 2006*, Rozwałka 2007a, 2007c, Rozwałka & Juszczynski 2009, Król i in. 2013.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Biała Góra (Staręga 2000); Fajślawice (Wrońska 2006*); Gródek (R. Rozwałka*); Hubale (Staręga 2000); Jakubowice (Rozwałka 2007a); Kazimierz (Minkiewicz 1934, Rozwałka 2007c); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kornie (Nowicki 1870, Wajgiel 1874); Machnów (Rozwałka 1999*); Manie (Staręga 1984); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Stężycza (Staręga 1984); Szerokie (W. Staręga*); Trawniki (R. Rozwałka*); [województwo lubelskie (Król i in. 2013)]; Zawada (Staręga 1984); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Bardzo pospolity agrobiont występujący najczęściej na polach uprawnych, pastwiskach, intensywnie użytkowanych łąkach, ugorach, hałdach kopalnianych, na przydrożach i innych otwartych, suchych lub niezbyt wilgotnych środowiskach.

379. *Pardosa agricola* (THORELL, 1856)**Mapa 381***Pardosa agricola*: lit. cyt.

Fajślawice (Wrońska 2006*); Hrebenne, Hubale (Staręga 2000); Jelnica (Staręga 1984); Kazimierz

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

(Rozwałka 2007c); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Sobianowice (Rozwałka & Juszczyński 2009); Stężyca (Staręga 1984); Tuliłów (Staręga 1984, Staręga & Nakaziuk 1985); Wierzchowiny (Staręga 2000); Żdanów (Staręga 1984).

Stosunkowo częsty gatunek, podobnie jak *Pardosa agrestis*, zamieszkujący różnego typu agrocenozy, nieużytki lub inne otwarte i dobrze nasłonecznione biotopy.

380. *Pardosa alacris* (C.L. KOCH, 1833)

Mapa 382

Pardosa alacris: Rozwałka 1999.

Bełżec, Dobrska, Hrebennie, Kazimierz, Kornie, Krężnica, Leliszka, Łowiszów (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Potoki, Stulno (R. Rozwałka*).

Gatunek z kompleksu *Pardosa lugubris*, dotychczas w Polsce nieodróżniany od bardzo zbliżonych morfologicznie *P. lugubris* i *P. saltans* (porównaj uwagi zamieszczone przy kompleksie gatunków z grupy *P. lugubris*). Zamieszkuje podłoże widnych, suchych borów sosnowych lub mieszanych, młodniki i widne zarośla z dużym udziałem drzew i krzewów iglastych, wrzosowiska oraz śródleśne poręby i polany. **Gatunek nowy dla Polski.**

381. *Pardosa amentata* (CLERCK, 1757)

Mapa 383

Lycosa amentata: Nowicki 1870.

Pardosa amentata: Staręga 1972, 1978, Puszkarski 1981, Staręga 1984, Staręga & Nakaziuk 1985, Dziabaszewski 1990, Rozwałka 1999*, Staręga 2000, Rozwałka 2004, 2006a, 2006b, Wrońska 2006*, Rozwałka 2007a, 2007c, Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b, Rozwałka 2009a, 2009b, Rozwałka & Juszczyński 2009.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*, 2000); Błota (Rozwałka 2009a); Bochothnica (Rozwałka 2007c, Staręga 1972); Brzeziczno, Brzeźno (Rozwałka 2007a); Ciecanki (Rozwałka 2006a); Ciesacin (Rozwałka 2007a); Debry (Staręga 2000); Dobry Las (R. Rozwałka*); Fajstławice (Wrońska 2006*); Gołębie, Gródek (R. Rozwałka*); Horaj, Hubale (Staręga 2000); Jamniki (R. Rozwałka*); Janów (Rozwałka 2009a); Imielty (Rozwałka 2009a); Jelnica (Staręga 1984); Kawęczynok (Staręga 2000); Kazimierz (Rozwałka 2007a, 2007c); Kolonia Wola, Kołacze (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 2004);

Kornie (Nowicki 1870, Staręga 2000); Kozłówka (R. Rozwałka*); Lipsko (Staręga 2000); Lublin-Czuby Północ, Lublin-Dziesiąta, Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Łabunie (Staręga 1984); Łążek (Rozwałka 2009a); Łukie (Rozwałka 2006b); Machnów (Rozwałka 1999*); Magazyn, Mełgiew (R. Rozwałka*); Michałowa (Rozwałka 2006b); Momoty (Rozwałka 2009a); Nowiny (R. Rozwałka*); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Okuninka (Staręga 1978); Olszanka, Opoczka, Perkoz, Polichna (R. Rozwałka*); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczyński 2009); Puchaczów (R. Rozwałka*); Puławy ZA (Puszkarski 1981); Rąblów (R. Rozwałka*); [Roztocze (Dziabaszewski 1990)]; Rudnik (Rozwałka 2007a); Rybczewice, Samoklęski (R. Rozwałka*); Sitaniec (Staręga 2000); Sobianowice (Rozwałka & Juszczyński 2009); Staw (Rozwałka 2006b); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Świnka (Rozwałka 2006a); Świnka (Rozwałka 2007a); Tartak (Rozwałka 2009b); Tuliłów (Staręga & Nakaziuk 1985); Uhruska, Widniówka (R. Rozwałka*); Wielkopole (Rozwałka 2007a); Wierzchowiny (Staręga 2000); Wola, Wytyczno (Rozwałka 2006b); Zalew, Zawadówka (Rozwałka 2007a); Zwierzyniec (Staręga 2000).

Jeden z najpospolitszych krajowych pogońców występujący na podłożu, w darni oraz na roślinności zielnej na wilgotnych łąkach, pastwiskach, torfowiskach niskich, w nadbrzeżnych szuwarach, na groblach, skrajach podmokłych lasów i zarośli oraz w cienistych zaniedbanych parkach i ogrodach. Jedyne krajowe pogoniec, który chętnie wchodzi również na rośliny zielne, stąd częstym widokiem są osobniki *P. amentata* przebywające na liściach sitowia leśnego (*Scirpus sylvaticus*), kosaćców żółtych (*Irys pseudacorus*), pokrzyw (*Urtica dioica*) czy wielkokepkowych turzyc (*Carex* spp.).

382. *Pardosa bifasciata* (C.L. KOCH, 1834)

Mapa 384

Pardosa bifasciata: lit. cyt.

Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983).

Rzadki gatunek zamieszkujący darń i podłoże muraw psammofilnych, piaszczyste, suche nieużytki, stare piaskownie, wydmy śródładowe i wrzosowiska. Rozmieszczenie w Polsce i Europie słabo poznane, gdyż w przeszłości ten gatunek nie był odróżniany od

zbliżonej morfologicznie *Pardosa schenkeli* LESSERT, 1904 (Kronstedt 2006).

383. *Pardosa hortensis* (THORELL, 1872) Mapa 385

Pardosa hortensis: lit. cyt.

Hubale (Staręga 2000); Zwierzyniec (Staręga 1984).

Bardzo rzadko spotykany w Polsce gatunek zamieszkujący podłoże ciepłych muraw lub widnych zarośli kserotermicznych. W Polsce znany z mniej niż 10 stanowisk zlokalizowanych głównie z południowej części kraju (Rozwałka & Sienkiewicz 2014).

– Kompleks *Pardosa lugubris* (= *Pardosa alacris* + *P. lugubris* + *P. saltans*)

Lycosa silvicola: Nowicki 1870.

Lycosa alacris: Wajgiel 1874.

Pardosa lugubris: Prószyński & Staręga 1971, Staręga 1972, Staręga 1978, Puzkar 1981, Staręga 1984, Dziabaszewski 1990, Staręga 2000.

Albrechtówka, Bochońnica (Staręga 1972); Biała Góra, Bukowa Góra, Horaj, Hrebenne, Hubale, Jałowce, Jarugi (Staręga 2000); Jelńica (Staręga 1984); Kawęczynek (Staręga 2000); Kornie (Nowicki 1870, Wajgiel 1874); Lipsko, Lubycza (Staręga 2000); Łabunie, Łowiszów (Staręga 1984); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Puławy ZA (Puzkar 1981); [Roztocze (Dziabaszewski 1990, Prószyński & Staręga 1971)]; Sitaniec, Sołokije (Staręga 2000); Tuliów (Staręga 1984); Wierzchowiny (Staręga 2000); Zwierzyniec (Staręga 1984); Zwierzyniec (Staręga 2000); Zwierzyniec-Rudka (Staręga 1984); Żdźary (Staręga 1978).

Do czasu ukazania się prac Kronstedta (1996) oraz Töpfer-Hofmann i wsp. (2000) gatunki *Pardosa alacris*, *P. lugubris* i *P. saltans* były nieodróżniane lub synonimizowane z *P. lugubris*. Ich wymagania siedliskowo-środowiskowe częściowo się pokrywają, stąd w wielu wypadkach dwa lub wszystkie trzy gatunki z tej grupy mogą występować wspólnie, choć w różnych proporcjach. Bez zachowanych materiałów dowodowych nie można ustalić, którym z tych trzech gatunków dysponowali autorzy starszych publikacji, stąd powyżej wymieniono pozycje z piśmiennictwa i stanowiska całego kompleksu *P. lugubris*.

Uwaga: Nazwa *Lycosa silvicola* użyta przez Nowickiego (1870) jak i *Lycosa alacris* z publikacji Wajgla (1874) są synonimami *Pardosa alacris* (World Spider Catalog

2021), ale nie jest pewne czy wspomniani autorzy rzeczywiście dysponowali tym gatunkiem. W cytowanych opracowaniach nie są wymieniane inne taksony z grupy *P. lugubris*, a ponieważ *P. alacris* jest gatunkiem najrzadziej spotykanym, można mieć uzasadnione wątpliwości, co do tych oznaczeń i nie można traktować dosłownie użytych w tych pracach synonimów.

384. *Pardosa lugubris* (WALCKENAER, 1802) Mapa 386

Pardosa lugubris: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Brzeziczo (Rozwałka 1996b, 2007a); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Dobry Las (R. Rozwałka*); Fajslawice (Wrońska 2006*); Gródek (Rozwałka & Gosik 2006); Jamniki (R. Rozwałka*); Janów (Rozwałka 2009a); Jarczów (Rozwałka 2004); Kazimierz (Rozwałka 2007a, 2007c); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1997, 1999*, 2004); Krężnica (R. Rozwałka*); Krowie (Rozwałka 1996b); Las (R. Rozwałka*); Lublin-Wienawa (Rozwałka 2006d); Łańcuchów (Rozwałka 2006a); Łowiszów (Rozwałka 1996b); Machnów (Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Momoty (Rozwałka 2009a); Nasutów (Rozwałka 2009b); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Pikule (Rozwałka 2009a); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczyński 2009); Porytowe (Rozwałka 2009a); Rudka (Rozwałka 2007a); Sobianowice (Rozwałka & Juszczyński 2009); Staw, Wola (Rozwałka 2006b); Stawska (Rozwałka 2000); Stulno (R. Rozwałka*); Tartak (Rozwałka 2009b); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Żmudź (Kupryjanowicz & Rozwałka, Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Gatunek pospolity w całym kraju, ale jego rozmieszczenie wymaga weryfikacji i potwierdzenia nowymi materiałami, gdyż jak zaznaczono powyżej, pod tym synonimem kryły się także dwa inne gatunki: *P. alacris* i *P. saltans*. *Pardosa lugubris* jest gatunkiem najchętniej zasiedlającym podłoże suchych lub umiarkowanie wilgotnych środowisk ekotonowych, takich jak obrzeża lasów i zarośli, młodniki, zarastające ciepłolubne murawy, sady, ogrody, kępy zadrzewień śródpolnych, itp. biotopy o mozaikowej strukturze.

385. *Pardosa maisa* HIPPA & MANILA, 1982 Mapa 387

Pardosa maisa: lit. cyt.

[województwo lubelskie (Hajdamowicz i in. 2016)].

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

Gatunek bardzo rzadki, w Polsce znany jedynie z Basenu Biebrzy (Kupryjanowicz 2005) i wymienionych poniżej stanowisk na terenie województwa lubelskiego. Zamieszkuje darń wilgotnych łąk oraz torfowisk niskich.

Uwaga: W oryginalnej publikacji nie podano stanowiskąd pochodził materiał, ale dzięki uprzejmości Autorów ustalono, że okazy pochodziły z następujących lokalizacji: Kuzawka, Liszna, Piszczac, Połoski, Sławatyczne, Szuminka, Wereszczyn, Trojanów, Zahorów, co zostało uwzględniono na mapie.

386. *Pardosa monticola* (CLERCK, 1757)

Mapa 388

Lycosa monticola: Nowicki 1870.

Pardosa monticola: Rozwałka 1999*, 2000, Staręga 2000, Rozwałka 2006a, 2006c, Wrońska 2006*, Rozwałka 2009a. Biała Góra (Rozwałka 1999*); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Fajslawice (Wrońska 2006*); Gródek, Hnieszów (R. Rozwałka*); Janów (Rozwałka 2009a); Kornie (Nowicki 1870); Machnów (Rozwałka 1999*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Stawska (Rozwałka 2000); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Dość rzadki gatunek zamieszkujący podłoże i darń suchych, otwartych środowisk porośniętych rzadką roślinnością zielną. Spotykany najczęściej na murawach psammofilnych i kserotermicznych, w starych piaskowniach, czasem także w agrocenozach.

387. *Pardosa paludicola* (CLERCK, 1757)

Mapa 389

Pardosa paludicola: lit. cyt.

Dobry Las (R. Rozwałka*); Fajslawice (Wrońska 2006*); Hubale (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Ponikwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Rudnik (Rozwałka 2007a); Sobianowice (Rozwałka & Juszczynski 2009); Staw (Rozwałka 2006b); Tartak (Rozwałka 2009b); Wysokie (Staręga 1984); Zalew (W. Staręga*); Zawadówka (Rozwałka 2007a).

Stosunkowo częsty gatunek zasiedlający darń świeżych, wilgotnych łąk i pastwisk, podmokłe ugory i pola uprawne, groble stawów oraz torfowiska niskie.

388. *Pardosa palustris* (LINNAEUS, 1758)

Mapa 390

Lycosa tarsalis: Nowicki 1870.

Pardosa palustris: Puszkarski 1981, 1983, Staręga 1984, Rozwałka 1996b, 1999*, 2000, Staręga 2000, Rozwałka 2004, 2006a, 2006b, 2006d, Wrońska 2006*, Rozwałka 2007a, 2007c, 2009a, 2009b, Rozwałka, Juszczynski 2009.

Biała Góra (Rozwałka 1999*, Staręga 2000); Błota (Rozwałka 2009a); Bochotnica (Rozwałka 2007c); Bychawa (R. Rozwałka*); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Durne (Rozwałka 1996b); Fajslawice (Wrońska 2006*); Gródek, Hnieszów (R. Rozwałka*); Hrebennie, Hubale (Staręga 2000); Imielty (Rozwałka 2009a); Jakubowice (Rozwałka 2007a); Janowiec (Rozwałka 2007c); Jarczów (Rozwałka 2004); Korhynie (Rozwałka 1999*, 2004); Kornie (Nowicki 1870); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a); Machnów (Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Nasutów (Rozwałka 2009b); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Piekiefko (R. Rozwałka*); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Rudy (W. Staręga*); Sobianowice (Rozwałka & Juszczynski 2009); Stary Pożóg (W. Staręga*); Stawska (Rozwałka 2000); Stężycza (Staręga 1984); Stulno (R. Rozwałka*); Szerokie (W. Staręga*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Trawniki (R. Rozwałka*); Tuliów (Staręga 1984); Uhruska (R. Rozwałka*); Wytyczno (Rozwałka 2006b); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Zwierzyniec (Staręga 1984, 2000); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Bardzo pospolity gatunek zamieszkujący podłoże i darń różnych otwartych, niezbyt wilgotnych lub suchych środowisk, takich jak pastwiska, ugory, agrocenozy, intensywnie użytkowane łąki, piaszczyste murawy, itp.

389. *Pardosa prativaga* (L. KOCH, 1870)

Mapa 391

Lycosa prativaga: Nowicki 1870, Wajgiel 1874.

Pardosa prativaga: Staręga 1978, Puszkarski 1981, Staręga 1984, Rozwałka 1996b, Kupryjanowicz i in. 1998, Rozwałka 1999*, 2000, Staręga 2000, Rozwałka 2004, 2006b, 2006c, Wrońska 2006*, Rozwałka 2007a, 2007c, 2009a, 2009b, Rozwałka & Juszczynski 2009.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota (Rozwałka 2009a); Brzeziczo, Brzeźno (Rozwałka 2007a); Ciechanki, Dobry Las (R. Rozwałka*); Durne (Staręga 1984); Fajslawice (Wrońska 2006*); Gródek, Hnieszów,

Horodło (R. Rozwałka*); Imielty (Rozwałka 2009a); Jata (W. Staręga*); Jelnica (Staręga 1984); Kamionka (W. Staręga*); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*, 2004); Kornie (Nowicki 1870, Wąjgiel 1874); Łowiszów (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Michałowa (Rozwałka 2006b); Moszne (Rozwałka 1996b); Nasutów (Rozwałka 2009b); Nowiny (R. Rozwałka*); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Orłowskie (Rozwałka 1996b); Pikulawka (R. Rozwałka*); [Poleski Park Narodowy (Kupryjanowicz i in. 1998)]; Ponikwoda (Rozwałka & Juszczyński 2009); Puławy ZA (Puszkarski 1981); Raciborowice (Staręga 1978); Rudy (W. Staręga*); Sęków (R. Rozwałka*); Sobianowice (Rozwałka & Juszczyński 2009); Spławy, Stary Brus (R. Rozwałka*); Staw (Rozwałka 2006b); Stawska (Rozwałka 2000); Stulno (R. Rozwałka*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Torfowisko, Trawniki, Wielkopole (R. Rozwałka*); Wola (Rozwałka 2006b); Wytyckie (Staręga 1984); Zalew, Zawadówka (Rozwałka 2007a); Żdanów (Staręga 1984); Żdźary (Staręga 1978); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Pospolity gatunek zasiedlający najczęściej podłoże i darń różnych środowisk otwartych, takich jak łąki, pastwiska, ugory, przesuszony torfowiska. Występuje także na polach uprawnych czy też na różnego typu ciepłych i suchych murawach.

390. *Pardosa pullata* (CLERCK, 1757)

Mapa 392

Lycosa pullata: Nowicki 1870.

Pardosa pullata: Prószyński & Staręga 1971, Staręga 1978, Puszkarski 1981, Staręga 1984, Staręga & Nakaziuk 1985, Kupryjanowicz i in. 1998, Rozwałka 1999*, 2000, Staręga 2000, Rozwałka 2006a, 2006c, 2006d, Wrońska 2006*, Rozwałka 2007a, 2007c, 2009a, 2009b.

Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Fajstławice (Wrońska 2006*); Gródek, Hniszów (R. Rozwałka*); Hubale (Staręga 2000); Imielty (Rozwałka 2009a); Jarczów (R. Rozwałka*); Kawęczynek (Staręga 2000); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kornie (Nowicki 1870); Las (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d); Łązek (Rozwałka 2009a); Machnów (Rozwałka 1999*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Nasutów (Rozwałka 2009b);

Nowy Pożóg (W. Staręga*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Pikulawka (R. Rozwałka*); [Poleski Park Narodowy (Kupryjanowicz i in. 1998)]; Puławy ZA (Puszkarski 1981); Raciborowice (Staręga 1978); [Roztocze (Prószyński & Staręga 1971)]; Sęków (R. Rozwałka*); Stawska (Rozwałka 2000); Stulno (R. Rozwałka*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tuliów (Staręga & Nakaziuk 1985); Wielkopole (Rozwałka 2007a); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Zwierzyniec-Rudka (Staręga 1984); Żdźary (Staręga 1978); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Bardzo pospolity gatunek heliofilny zamieszkujący podłoże i darń niezbyt wilgotnych łąk i pastwisk, ugory i pola uprawne, przydroża, murawy psammofilne, itp.

391. *Pardosa riparia* (C.L. KOCH, 1833)

Mapa 393

Pardosa riparia: lit. cyt.

Szklarnia (Rozwałka 2009a).

Gatunek zamieszkujący podłoże i niską roślinność zielną na łąkach, podmokłych polanach śródleśnych, torfowiskach niskich, itp. otwartych, środowiskach. Na terenie województwa lubelskiego rzadki, gdyż wykazany dotychczas jedynie z Lasów Janowskich, choć w skali kraju jest to takson dość pospolity.

392. *Pardosa saltans* TÖPFER-HOFMANN, 2000

Mapa 394

Pardosa saltans: lit. cyt.

Bachus, Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Dobry Las, Jamniki, Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kozie Góry (Rozwałka 2009b); Krężnica, Las (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Nasutów (Rozwałka 2009b); Nedeżów, Podzamcze (R. Rozwałka*); Potoki (Rozwałka 2004); Rąblów (R. Rozwałka*); Rudka (Rozwałka 2007a); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tartak (Rozwałka 2009b); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Żmudź (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Gatunek leśny, zamieszkujący podłoże i ściółkę w cienistych lasach liściastych lub mieszanych, ale notowany także w zaroślach, młodnikach czy w suchych borach sosnowych. Wymieniany dotychczas z niezbyt licznych stanowisk w Europie Centralnej i Polsce, choć

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

jest pająkiem dość powszechnie spotykanym, ale w starszych opracowaniach nie był odróżniany od innych z grupy *P. lugubris* (Töpfer-Hofmann i in. 2000).

393. *Pardosa sphagnicola* (DAHL, 1908)

Mapa 395

Pardosa sphagnicola lit. cyt.

Brzeziczno (Rozwałka 2007a); Długie, Durne (R. Rozwałka*); Fajslawice (Wrońska 2006*); Hamernia (Rozwałka 2004); Jamniki (R. Rozwałka*); Łukie (Rozwałka 2006b); Magazyn, Moszne (R. Rozwałka*); [Poleski Park Narodowy (Kupryjanowicz i in. 1998)]; Szklarnia (Rozwałka 2009a).

Gatunek rzadki, znany w Polsce z nielicznych stanowisk położonych głównie w północnowschodniej i południowozachodniej Polsce (Staręga 2003). Zamieszkuje najczęściej podłoże i darń otwartych torfowisk wysokich lub przejściowych, położone w ich pobliżu wilgotne łąki, turzycowiska i szuwary oraz widne bory bagienne.

RODZAJ: *PIRATA* SUNDEVALL, 1833

394. *Pirata piraticus* (CLERCK, 1757)

Mapa 396

Lycosa piratica: Nowicki 1870.

Potamia piratica: Wajgiel 1874.

Pirata piraticus: Staręga 1978, Puzskar 1981, 1983, Staręga 1984, Rozwałka 1996b, Staręga 2000, Stańska i in. 2002, Rozwałka 2004, 2006a, 2006b, 2007a, 2009a.

Długie (Rozwałka 2006b); Durne (R. Rozwałka*); Imielty (Rozwałka 2009a); Jamniki (Rozwałka 2006b); Józefów (Rozwałka 2004); Kornie (Nowicki 1870, Staręga 2000, Wajgiel 1874); Krowie (Rozwałka 2007a); Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Moszne (Rozwałka 1996b); Nowiny (R. Rozwałka*); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Okuninka (Staręga 1978); Olszanka, Perkoz, Płotycze (R. Rozwałka*); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Puławy ZA (Puzskar 1981, 1983); Rybczewice (R. Rozwałka*); Stary Brus (R. Rozwałka*); Świnka (Rozwałka 2006a); Tarnowola (Rozwałka 2004); Wysokie (Staręga 1984); Zwierzyniec (Staręga 2000); Żdźary (Staręga 1978).

Pospolity gatunek zamieszkujący podłoże na torfowiskach i turzycowiskach, wilgotnych łąkach, w nadbrzeżnych szuwarach i zaroślach, widnych łęgach i olsach, groble na stawach, itp. miejsca. Jak wszystkie

pogońce z rodzajów *Pirata* i *Piratula*, wykorzystując napięcie powierzchniowe doskonale biega po wodzie.

395. *Pirata piscatorius* (CLERCK, 1757)

Mapa 397

Pirata piscatorius lit. cyt.

Brzeziczno (Rozwałka 2007a); Hubale (Staręga 2000); Imielty (Rozwałka 2009a); Jamniki (R. Rozwałka*); Jelnica (Staręga 1984); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Krasnobród (Staręga 1984); Krugłe (R. Rozwałka*); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Perkoz (R. Rozwałka*); Puławy ZA (Puzskar 1981, 1983); Tarnowola (Rozwałka 2004).

Dość pospolity gatunek zamieszkujący silnie wilgotną darń otwartych torfowisk niskich i przejściowych, okrajki torfowisk wysokich, podtapiane łąki, nadbrzeżne szuwary nad zbiornikami i ciekami wodnymi, groble i rowy melioracyjne oraz podłoże podmokłych, widnych olsów i łęgów.

396. *Pirata tenuitarsis* SIMON, 1876

Mapa 398

Pirata tenuitarsis: lit. cyt.

Durne (R. Rozwałka*); Łańcuchów (Rozwałka 2006a); Pikulawka, Płotycze (R. Rozwałka*); [Poleski Park Narodowy (Hajdamowicz 2006, Staręga 2003)]; Tarnowola (Rozwałka 2004); Zienki (R. Rozwałka*).

Gatunek w Polsce dość rzadko wymieniany, a raczej rzadko identyfikowany, gdyż w starszych publikacjach nie był odróżniany od bardzo zbliżonej morfologicznie *Pirata piraticus*, z którym często współwystępuje tych samych środowiskach, choć preferuje miejsca nieco wilgotniejsze, trzymając się bliżej lustra wody.

RODZAJ: *PIRATULA* ROEWER, 1960

397. *Piratula hygrophila* (THORELL, 1872)

Mapa 399

Pirata hygrophilus: Prószyński & Staręga 1971, Staręga 2000, Stańska i in. 2002, Rozwałka 2006a, 2006b, 2007a, 2009a, 2009b.

Piratula hygrophila: Staręga 1984, Staręga & Nakaziuk 1985. Bełżec (R. Rozwałka*); Błota (Rozwałka 2009a); Brzeziczno, Brzeźno (Rozwałka 2007a); Bukowa Góra (Staręga 1984); Dobry Las, Durne (Gródek (R. Rozwałka*); Haczki (W. Staręga*); Hubale (Staręga 2000); Imielty (Rozwałka 2009a); Jakubowice (Rozwałka

2007a); Jamniki (R. Rozwałka*); Janów (Staręga 2000); Jata (W. Staręga*); Jelnica (Staręga 1984); Karaśne (Rozwałka 2006b); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Kornie (Staręga 2000); Krężnica (R. Rozwałka*); Kruglik (Staręga 2000); Las (R. Rozwałka*); Lubycza (Staręga 2000); Łańcuchów (Rozwałka 2006a); Łukie (Rozwałka 2006b); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Momoty (Rozwałka 2009a); Nart-Czerkies (Staręga 1984); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; [Roztocze (Prószyński & Staręga 1971)]; Rudy (W. Staręga*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tałandy (Staręga 2000); Tartak (Rozwałka 2009b); Tuliów (Staręga & Nakaziuk 1985); Zwierzyniec (Staręga 2000).

Pospolity gatunek, zamieszkujący podłoże i ściółkę cienistych, wilgotnych olsów, łęgów, grądów niskich czy nadbrzeżnych zarośli oraz darń wilgotnych łąk i turzycowisk.

398. *Piratula insularis* (EMERTON, 1885)

Mapa 400

Pirata insularis: Staręga 2003.

Durne (R. Rozwałka*); [Poleski Park Narodowy (Staręga 2003)].

Rzadki gatunek występujący jedynie na torfowiskach wysokich i przejściowych lub w zbliżonych biotopach z dużym udziałem *Sphagnum*. W Polsce wymieniany z niespełna 10 stanowisk położonych w północno-wschodniej i wschodniej części kraju (Kupryjanowicz 2005, Staręga 2003).

399. *Piratula latitans* (BLACKWALL, 1841)

Mapa 401

Pirata latitans: lit. cyt.

Brzeziczno (Rozwałka 1996b, 2007a); Durne (R. Rozwałka*); Hamernia, Józefów (Rozwałka 2004); Kornie (Staręga 2000); Moszne (Rozwałka 1996b); Nowy Pożóg (W. Staręga*); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Tartak (Rozwałka 2009b); Wytyczno (R. Rozwałka*); Zalew (W. Staręga*).

Pospolity gatunek zamieszkujący podłoże i darń różnego typu podmokłych lasów i zarośli oraz wilgotne łąki, torfowiska, szuwały i inne położone blisko wody siedliska.

400. *Piratula uliginosa* (THORELL, 1856)

Mapa 402

Lycosa uliginosa: Nowicki 1870, Wajgiel 1874.

Pirata uliginosus: Kupryjanowicz i in. 1998, Staręga 2000, Stańska i in. 2002, Rozwałka 2004, 2006b, 2007a, 2009a.

Durne, Gołębie (R. Rozwałka*); Hubale (Staręga 2000); Imielty (Rozwałka 2009a); Karaśne (Rozwałka 2006b); Kornie (Nowicki 1870, Wajgiel 1874); Majdan Kasztelański (Rozwałka 2004); [Poleski Park Narodowy (Kupryjanowicz i in. 1998, Stańska i in. 2002)]; Sęków (R. Rozwałka*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tarnowola (Rozwałka 2004); Zawadówka (Rozwałka 2007a).

Stosunkowo często spotykany gatunek, znany z stanowisk położonych głównie w wschodniej i północnej Polsce. Występuje na podłożu i w darni widnych borów bagiennych, np. *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, w olsach, na torfowiskach wysokich i przejściowych, na wilgotnych łąkach oraz w nadbrzeżnych zaroślach.

RODZAJ: *TROCHOSA* C.L. KOCH, 1847

401. *Trochosa robusta* (SIMON, 1876)

Mapa 403

Trochosa robusta: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c, Staręga 1972); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Dobrska (Staręga 1988); Fajslawice (Wrońska 2006*); Hubale (Staręga 2000); Janowiec (R. Rozwałka*); Kawęczynok (Staręga 2000); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Korhynie (Rozwałka 1999*); Machnów (Rozwałka 1999*); Mięcmierz, Nasiłów (R. Rozwałka*); Stawska (Rozwałka 2000); Szczebrzeszyn (Prószyński & Staręga 1971); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Dość rzadki w Polsce gatunek ksero- i termofilny, występujący na podłożu i pod kamieniami na skąpo porośniętych nawapiennych lub nalessowych murawach kserotermicznych, w starych kamieniołomach, stertach kamieni śródpolnych, czasem spotykany także w agrocenozach lub na suchych łąkach i nieużytkach.

402. *Trochosa ruricola* (De Geer, 1778)

Mapa 404

Trochosa ruricola: lit. cyt.

Albrechtówka, Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Dobry Las (R. Rozwałka*); Fajslawice (Wrońska 2006*);

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

Gardzienice (Minkiewicz 1934); Gródek (Rozwałka & Gosik 2006); Jakubowice (Rozwałka 2007a); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Staręga*); Kazimierz (Minkiewicz 1934, Rozwałka 2007c); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Lublin-Felin, Lublin-Kośminek (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d); Machnów (Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Manie (Staręga 1984); Nasutów (Rozwałka 2009b); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Podgórz (R. Rozwałka*); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczyński 2009); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Porytowe (Rozwałka 2009a); Puławy ZA (Puszkarski 1981); [Roztocze (Prószyński & Staręga 1971)]; Rudka (Rozwałka 2007a); Rudy (W. Staręga*); Sobianowice (Rozwałka & Juszczyński 2009); Sołokije (Staręga 2000); Stawska (Rozwałka 2000); Stulno (R. Rozwałka*); Szczebreszyn (Staręga 1984); Tomaszów (Staręga 1984); Wola (Rozwałka 2006b); Zalew, Zawadówka (Rozwałka 2007a); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Często spotykany gatunek zamieszkujący podłoże różnych otwartych i ciepłych biotopów, takich jak murawy kserotermiczne i psammofilne, suche łąki i pastwiska, ugory, przydroża, nasypy drogowe i kolejowe. Pojawia się także na polach uprawnych, w młodnikach i na skrajach lasów i na piaszczystych brzegach rzek.

403. *Trochosa spinipalpis* (F.P.-CAMBRIDGE, 1895) Mapa 405

Trochosa spinipalpis: lit. cyt.

Błota (Rozwałka 2009a); Brzeziczo, Brzeźno (Rozwałka 2007a); Durne, Jelnica (Staręga 1984); Fajslawice (Wrońska 2006*); Hubale (Staręga 2000); Imielty (Rozwałka 2009a); Jamniki (R. Rozwałka*); Jata (W. Staręga*); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kornie, Kruglik (Staręga 2000); Las (R. Rozwałka*); Łukie (Rozwałka 2006b); Magazyn (R. Rozwałka*); Moszne (Rozwałka 1996b); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); [Poleski Park Narodowy (Kupryjanowicz i in. 1998, Stańska i in. 2002)]; Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Sitaniec (Staręga 2000); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tartak (Rozwałka 2009b); Wierzchowiny (Staręga 2000); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Zienki (R. Rozwałka*).

Dość częsty gatunek higrofilny, zamieszkujący podłoże zarówno wilgotnych środowisk leśnych (bory

bagienne, olsy, łągi) jak i otwarte torfowiska i turzycowiska, podmokłe łąki, groble i brzegi stawów, rowy melioracyjne itp. biotopy.

404. *Trochosa terricola* THORELL, 1856

Mapa 406

Lycosa terricola: Nowicki 1870.

Trochosa terricola: Minkiewicz 1934, Kaczmarek 1958, Staręga 1972, Puszkarski 1981, 1984, Staręga & Nakaziuk 1985, Dziabaszeński 1990, Rozwałka 1996b, 1999*, Staręga 2000, Rozwałka 2000, 2004, 2006a, 2006b, 2006c, 2006d, Wrońska 2006*, Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 2007a, 2007c, 2009a, 2009b, Rozwałka & Juszczyński 2009.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c, Staręga 1972); Bełzec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*, Staręga 2000); Bochnica (Rozwałka 2007c); Brzeziczo (Rozwałka 1996b); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Debry (Staręga 2000); Dobry Las (R. Rozwałka*); Fajslawice (Wrońska 2006*); Gardzienice (Minkiewicz 1934); Gołębce, Gródek, Hniszów (R. Rozwałka*); Hubale (Staręga 2000); Jakubowice (Rozwałka 2007a); Jamniki (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Staręga*); Kawęczynok (Staręga 2000); Kazimierz (Minkiewicz 1934, Rozwałka 2007c); Kąty (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kornie (Nowicki 1870); Kozie Góry (Rozwałka 2009b); Krężnica (R. Rozwałka*); Krowie (Rozwałka 1996b); Kruglik (Staręga 2000); Las, Laski, Lublin-Felin, Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a); Lublin-Zembożyce (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Nasutów (Rozwałka 2009b); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Pańków (R. Rozwałka*); Parchatka (Rozwałka 2007a, Rozwałka 2007c); Piotrawin, Podgórz, Podzamcze (R. Rozwałka*); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczyński 2009); Puławy ZA (Puszkarski 1981); [Roztocze (Dziabaszeński 1990)]; Rudka, Rudnik (Rozwałka 2007a); Rudy (Kaczmarek 1958); Sitaniec (Staręga 2000); Sobianowice (Rozwałka & Juszczyński 2009); Sołokije (Staręga 2000); Stary Pożóg (W. Staręga*); Stawska (Rozwałka 2000); Stulno (R. Rozwałka*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tartak (Rozwałka 2009b); Tulików (Staręga 1984, Staręga & Nakaziuk 1985); Urszulin (Rozwałka 1996b); Widniówka, Wielkopole (R. Rozwałka*); Wierzchowiny (Staręga 2000); Wola (Rozwałka 2006b); Zalew (Rozwałka 2007a); Załucze (R. Rozwałka*); Zawada

(Staręga 1984); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Żabce (Staręga 1984); Żmudź (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Jeden z najpospolitszych i najbardziej eurytopowych przedstawicieli rodziny Lycosidae. Zamieszkuje ściółkę leśną i podłoże w lasach i zaroślach o umiarkowanej lub niskiej wilgotności a także darń różnych środowisk otwartych, łącznie z agrocenozami oraz w sadach i ogrodach, parkach śródmiejskich, itp.

RODZAJ: XEROLYCOSA DAHL, 1908

405. *Xerolycosa miniata* (C.L. KOCH, 1834)

Mapa 407

Xerolycosa miniata: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, 2007c); Babsk, Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Dobrska (Rozwałka 2007c); Fajslawice (Wrońska 2006*); Gardzienice (Minkiewicz 1934); Gródek (Rozwałka & Gosik 2006); Hniszów (R. Rozwałka*); Jakubowice (Rozwałka 2007a); Jałowce (Staręga 2000); Jarczów (Rozwałka 2004); Korhynie (Rozwałka 1999*); Krężnica (R. Rozwałka*); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a); Machnów (Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Nasutów (Rozwałka 2009b); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Piekiełko (R. Rozwałka*); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Przeorsk (Rozwałka 2004); Puławy ZA (Puszkarski 1981); Sopianowice (Rozwałka & Juszczynski 2009); Staw (Rozwałka 2006b); Stawska (Rozwałka 2000); Stulno (R. Rozwałka*); Tartak (Rozwałka 2009b); Torfowisko (R. Rozwałka*); Wytoczno (Rozwałka 2006b); Załucze (Rozwałka 2006b); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Zwierzyniec (Staręga 2000); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Pospolity gatunek zamieszkujący podłoże i darń na różnego typu murawach kserotermicznych i psammofilnych, wydmach, wrzosowiskach, na suchych ugorach, pastwiskach, przydrożach i nasypach kolejowych. Spotykany także w młodnikach, widnych, suchych lasach sosnowych czy na przesuszonych torfowiskach.

406. *Xerolycosa nemoralis* (WESTRING, 1861)

Mapa 408

Xerolycosa nemoralis: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra, Horaj, Jałowce (Staręga 2000); Janowiec (Rozwałka 2007c); Jarczów (Rozwałka 2004); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Łowiszów (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Michałowa (Rozwałka 2006b); Nasutów, Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Tartak (Rozwałka 2009b).

Gatunek pospolity, choć nieco rzadszy niż *X. miniata*. Zamieszkuje podłoże i ściółkę widnych borów iglastych i mieszanych, młodniki, polany śródleśne i zręby, wrzosowiska, natomiast nieliczny lub nieobecny w biotopach otwartych.

RODZINA: MIMETIDAE

RODZAJ: ERO C.L. KOCH, 1837

407. *Ero aphana* (WALCKENAER, 1802)

Mapa 409

Ero aphana: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, 2007c, Staręga 1972); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota (Rozwałka 2009a); Dobrska (R. Rozwałka*); Janowiec (Rozwałka 2007c); Kazimierz (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1997, 1999*); Kornie, Leliszka (R. Rozwałka*); Machnów (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 1999*); Michałowa (Rozwałka 2006b); Mięćmierz (R. Rozwałka*); Nasutów (Rozwałka 2009b); Przeorsk (Rozwałka 2004); Rudy (W. Staręga*); Stawki, Stulno (R. Rozwałka*); Wola (Rozwałka 2006b); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (R. Rozwałka*).

Gatunek heliofilny, w Polsce niezbyt częsty, choć na terenie województwa lubelskiego znany z stosunkowo licznych stanowisk. Przebywa najczęściej na gałęziach drzew i krzewów w suchych i dobrze nasłonecznionych środowiskach, np. w młodnikach sosnowych, na obrzeżach lasów, w zaroślach kserotermicznych lub na sosenkach zrastających torfowiska wysokie.

408. *Ero cambridgei* KULCZYŃSKI, 1911

Mapa 410

Ero cambridgei: lit. cyt.

Błota (Rozwałka 2009a); Brzeźno (Rozwałka 2007a); Jamniki (Rozwałka 2006b); Korhynie (Rozwałka

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

1999*); [Poleski Park Narodowy (Hajdamowicz 2006, Stańska i in. 2002)]; Sęków (R. Rozwałka*); Sobianowice (Rozwałka 2007a); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Rzadki gatunek uważany zwykle za higrofila, niemniej jest to pająk spotykany w różnych środowiskach otwartych, od wilgotnych torfowisk po murawy kserotermiczne, ale pod warunkiem, że charakteryzuje je duży udział wysokich traw lub turzyc u podstawy, których pająk przebywa. Na rzadkość jego stwierdzeń wpływa zapewne również fenologia, gdyż dorosłe osobniki spotyka się głównie od początków jesieni do wczesnej wiosny, a młode trudno odróżnić od pospolitego *E. furcata*.

409. *Ero furcata* (VILLERS, 1789)

Mapa 411

Ero furcata: lit. cyt.

Bełzec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota (Rozwałka 2009a); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Dobry Las, Gródek, Hnieszów (R. Rozwałka*); Hrebennie (Staręga 2000); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Staręga*); Justynówka (Staręga 2000); Karczunek (R. Rozwałka*); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kozłówka, Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin, Lublin-Śródmieście (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniewa (Rozwałka 2006d, 2007a); Lublin-Za Cukrownią, Lublin-Zembożyce (R. Rozwałka*); Łańcuchów (Rozwałka 2006a); Łązek (Rozwałka 2009a); Machnów (Rozwałka 1999*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Moszne (Rozwałka 1996b); Nasutów (R. Rozwałka*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Porytowe (Rozwałka 2009a); Potoki (Rozwałka 2004); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); [Roztocze (Dziabaszewski 1990)]; Rudka (Rozwałka 2007a); Sobianowice (Rozwałka 2007a, Rozwałka & Juszczynski 2009); Stary Pożóg (W. Staręga*); Stawska (Rozwałka 2000); Tałandy (Staręga 2000); Tomaszów (Staręga 1984); Tuliłów (Staręga & Nakaziuk 1985); Wola (Rozwałka 2006b); Zalew, Zawadówka (Rozwałka 2007a); Żdanów (Staręga 1984); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Najpospolitszy gatunek w rodzaju *Ero*, spotykany w lasach, parkach i zaroślach oraz w biotopach otwartych niezależnie od wilgotności czy nasłonecznienia. Występuje na wszystkich piętrach, począwszy od ściółki

i runa leśnego (darni łąk), poprzez pnie i gałęzie drzew, a na koronach i liściach kończąc. Jeszcze częściej niż samego pająka można odszukać np. na pniach drzew charakterystyczne, wykonane ze złotawej nitki, kulistojawate kokony zawieszane na 2-5 cm szypułce. Opisany jest mechanizm polowania *E. furcata* na samice *Metellina segmentata* (CLERCK) (Czajka 1967), polegający na naśladowaniu zachowań godowych samca. Niemniej na pewno nie jest to jedyne źródło pokarmu tego gatunku, gdyż w wielu wypadkach *E. furcata* i *M. segmentata* nie występują w tych samych środowiskach, a ponadto osobniki *E. furcata* spotyka się przez cały rok, podczas gdy dojrzałe *M. segmentata* tylko późnym latem i jesienią.

– *Ero tuberculata* (DE GEER, 1778)

Ero tuberculata: lit. cyt.

[byłe województwo lubelskie (Staręga 1983)]; Kazimierz (Rozwałka 2007c).

Gatunek występujący głównie na młodych świerkach, znany w Polsce z nielicznych stanowisk w górach i na pogórzach oraz w północnowschodniej części kraju. Wymieniony w Wykazie Krytycznym Pająków Polski (Staręga 1983) na podstawie danych M. Oleczka (1979) z Kazimierza Dolnego nad Wisłą oraz powtórnie z odwołaniem do tego samego źródła w pracy Rozwałki (2007c). Jest to jednak pomyłka w oznaczeniach z niewymienianym w maszynopisie Oleczka (1979) – *Ero aphanus*, który dość licznie występuje w środowiskach kserotermicznych w rejonie Kazimierza (Rozwałka 2007a, 2007c, Rozwałka mat. niepubl.).

RODZINA: MITURGIDAE

RODZAJ: *ZORA* C.L. KOCH, 1847

410. *Zora armillata* SIMON, 1878

Mapa 412

Nowiny, Perkoz (R. Rozwałka*)

Gatunek w Polsce bardzo rzadki, wykazany dotychczas z jednego stanowiska na Pojezierzu Pomorskim (Staręga 1974) oraz z Bagien Biebrzańskich (Kupryjanowicz 2005). Zamieszkuje darń torfowisk niskich lub przejściowych, ekstensywnie użytkowane, wilgotne łąki, itp. środowiska. **Gatunek nowy dla województwa lubelskiego.**

411. *Zora nemoralis* (BLACKWALL, 1861)**Mapa 413***Zora nemoralis*: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bochotnica (Staręga 1972); Dobry Las (R. Rozwałka*); Horaj (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Nasutów (Rozwałka 2009b); Puławy ZA (Puszkar 1981); Rudka (Rozwałka 2007a); Rudy, Stary Pożóg (W. Staręga*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tartak (Rozwałka 2009b).

Pająk zamieszkujący podłoże i ściółkę widnych środowisk leśnych lub zaroślowych, zarówno suchych jak i wilgotnych oraz darń różnego typu biotopów otwartych. Gatunek dość częsty, ale zawsze łowiony niezbyt licznie stąd trudno określić jego preferencje.

412. *Zora silvestris* KULCZYŃSKI, 1897**Mapa 414***Zora silvestris*: lit. cyt.

Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bukowa Góra (Staręga 2000); Jarczów (Rozwałka 2004); Machnów (Rozwałka 1999*); Stawska (Rozwałka 2000); Stężyca (Staręga 1984).

Niezbyt częsty gatunek termofilny, występujący w darni pokrywającej podłoże na murawach kserotermicznych i psammofilnych, na wrzosowiskach, w widnych młodnikach, na skrajach lasów, zarastających ugorach itp.

413. *Zora spinimana* (SUNDEVALL, 1833)**Mapa 415***Zora spinimana*: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*, Staręga 2000); Bochotnica (Rozwałka 2007c, Staręga 1972); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Ciesacin (Rozwałka 2007a); Dobry Las (R. Rozwałka*); Fajslawice (Wrońska 2006*); Gródek (R. Rozwałka*); Hrebenne, Hubale (Staręga 2000); Jamniki (R. Rozwałka*); Janów (Staręga 2000); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Staręga*); Jedlanka (Rozwałka 2007a); Kawczynek, Kąty (Staręga 2000); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kornie (Staręga 2000); Kozie Góry (Rozwałka 2009b); Krasnobród (Staręga 1984);

Kruglik (Staręga 2000); Kryłów (R. Rozwałka*); Lipsko (Staręga 2000); Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin, Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Machnów (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Moszne (Rozwałka 1996b); Nasutów (Rozwałka 2009b); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Pikule (Rozwałka 2009a); [Poleski Park Narodowy (Kupryjanowicz i in. 1998)]; Ponikwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Porytowe (Rozwałka 2009a); Potoki (Rozwałka 2004); Puławy ZA (Puszkar 1981); Rudka (Rozwałka 2007a); Rudy (W. Staręga*); Sitaniec (Staręga 2000); Sopianowice (Rozwałka 2007a, Rozwałka & Juszczynski 2009); Sołokije (Staręga 2000); Spławy (R. Rozwałka*); Stary Pożóg (W. Staręga*); Stawska (Rozwałka 2000); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tartak (Rozwałka 2009b); Tuliów (Staręga & Nakaziuk 1985); Wierzchowiny (Staręga 2000); Wojcieszyn (R. Rozwałka*); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Zwierzyniec (Staręga 1984); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Bardzo pospolity i eurytopowy gatunek zamieszkujący podłoże i ściółkę w lasach i zaroślach różnych typów oraz darń w biotopach otwartych niezależnie od ich wilgotności i nasłonecznienia.

RODZINA: MYSMENIDAE**RODZAJ: *MICRODIPOENA* BANKS, 1895****414. *Microdipoena jobi* (KRAUS, 1967)****Mapa 416***Mysmenella jobi*: lit. cyt.

Moszne (Hajdamowicz i in. 2003); [Poleski Park Narodowy (Hajdamowicz 2006)]; Załucze (Hajdamowicz i in. 2003).

Bardzo rzadko spotykany gatunek, znany z pojedynczych stanowisk w Europie, o słabo poznanych preferencjach środowiskowych. W Poleskim PN łowiony w darni torfowisk niskich i przejściowych oraz turzycowisk, choć w Europie wymieniany także z suchych muraw, ściółki suchych borów sosnowych czy terenów lasostepowych (Hajdamowicz i in. 2003, Nentwig i in. 2021). Wymienione stanowiska w Poleskim Parku Narodowym są jedynymi znanymi lokalizacjami *Microdipoena jobi* w Polsce.

RODZINA: NESTICIDAE

RODZAJ: *NESTICELLA* LEHTINEN & SAARISTO,
1980415. *Nesticella mogera* (YAGINUMA, 1972)

Mapa 417

Nesticella mogera: lit. cyt.Lublin-Bronowice (Bielak-Bielecki & Rozwałka 2011);
Lublin-Węglin Południe (Rozwałka i in. 2013).

Gatunek pochodzący z południowo-wschodniej Azji, introdukowany do Europy i Polski wraz roślinami doniczkowymi. Zadomowiony w ogrodach botanicznych i zoologicznych oraz dużych gospodarstwach ogrodniczych (Bielak-Bielecki & Rozwałka 2011, Rozwałka i in. 2013, 2016).

RODZAJ: *NESTICUS* THORELL, 1869416. *Nesticus cellulanus* (CLERCK, 1757)

Mapa 418

Nesticus cellulanus: lit. cyt.

Albrechtówka (Staręga 1972); Bukowa Góra (Staręga 2000); Dęby, Dobrska (R. Rozwałka*); Janowiec (Rozwałka 2007c); Kazimierz (Rozwałka 2007c, Staręga 1972); Lublin-Czuby Północ, Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin, Lublin-Śródmieście, Lublin-Wieniawa (R. Rozwałka*); Nasiłów (Rozwałka 2007c); Piotrawin (R. Rozwałka*); [Roztocze (Dziabaszewski 1990)]; Szerokie (W. Staręga*); Tarnogóra (R. Rozwałka*).

Gatunek dość często spotykany w górach i na pogórzach gdzie zamieszkuje jaskinie i wnęki skalne, głębokie, ciemne rozpadliny, przestrzenie pod kamieniami i wykroty, a także nisko położone, wilgotne dziuple, itp. środowiska. Na nizinach występuje na zacienionych ścianach i w niszach lessowych wąwozów, w głębokich wykrotach, a być może zasiedla również nory większych ssaków, o czym mogą świadczyć pojedyncze znaleźiska tego pająka na terenach leśnych w północnej Polsce (Staręga 2003). Oprócz stanowisk naturalnych często spotykany w wilgotnych piwnicach, sztolniach kopalnianych, kanałach burzowych i ściekowych, studniach oraz pod kamieniami w starych kamieniołomach (hemisynantrop).

RODZINA: OXYOPIDAE

RODZAJ: *OXYOPES* LATREILLE, 1804417. *Oxyopes ramosus* (PANZER, 1804)

Mapa 419

Oxyopes ramosus: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota (Rozwałka 2009a); Brzeziczno (Rozwałka 2007a); Brzeźno (Rozwałka 2007a); Długie (Rozwałka 1996b); Hniszów (R. Rozwałka*); Hubale (Staręga 2000); Imielty (Rozwałka 2009a); Janowiec, Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*, 2004); Kornie, Las (R. Rozwałka*); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Łańcuchów (Rozwałka 2006a); Łązek (Rozwałka 2009a); Łowiszów (Staręga 1984); Machnów (Rozwałka 1999*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Michałowa (Rozwałka 2006b); Moszne (Rozwałka 1996b); Pikule, Porytowe (Rozwałka 2009a); Przeorsk (Rozwałka 2004); Sobianowice (Rozwałka 2007a); Staw (Rozwałka 2006b); Stężyca (R. Rozwałka*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tałandy (Staręga 2000); Torfowisko (R. Rozwałka*); Widniówka (Rozwałka 2007a); Wola (Rozwałka 2006b); Zwierzyniec (Staręga 2000).

Pospolity gatunek występujący przede wszystkim na gałęziach sosen w młodnikach sosnowych, w podszycie widnych lasów iglastych, na wrzosowiskach, zarastających sosną ugorach, czy na sosenkach porastających torfowiska wysokie.

RODZINA: PHILODROMIDAE

RODZAJ: *PHILODROMUS* WALCKENAER, 1826418. *Philodromus albidus* KULCZYŃSKI, 1911

Mapa 420

Philodromus rufus: Rozwałka 1999*, 2004 (błędne oznaczenia).
Philodromus albidus: Rozwałka 2006a, 2006b, 2006d, 2007a, 2007c, Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008a, 2008b, Rozwałka 2012a, Hajdamowicz i in. 2016.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Dobrska, Dobry Las (R. Rozwałka*); Jakubowice (Rozwałka 2007a); Kolonia Wola, Korhynie, Kozłówka (R. Rozwałka*); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); [Lublin (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008a)]; Lublin-Bronowice,

Lublin-Dziesiąta, Lublin-Kośminek, Lublin-Rury, Lublin-Sławin, Lublin-Stare Miasto, Lublin-Śródmieście (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a, 2012a, Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Za Cukrownią (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Potoki (Rozwałka 2000); Puławy M, Rąblów (R. Rozwałka*); Rejkowizna (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Świdnik (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008a, 2008b); [województwo lubelskie (Hajdamowicz i in. 2016)]; Wola (Rozwałka 2006b).

Stosunkowo często spotykany gatunek zamieszkujący rośliny wysokiego runa, podszyt oraz pnie, gałęzie i liście drzew w widnych lasach i zaroślach, młodnikach, parkach śródmiejskich, sadach, itp. lokalizacje.

Uwaga: W piśmiennictwie dotyczącym krajowych pajaków, jeszcze do początków XXI wieku wymieniany pod nazwą *Philodromus rufus* (WALCKENAER) (np. Prószyński & Staręga 1971, Staręga 1983, 1988, Rozwałka 2004, Kupryjanowicz 2005). W zweryfikowanych zbiorach okazów „*P. rufus*” z terenu Polski (wer. R. Rozwałka), wszystkie należały do *P. albidus*. Rozmieszczenie *P. rufus* w Niemczech (Arachnologische Gesellschaft 2021) i Czechach (Buchar, Růžička 2002), sugeruje, że obecność tego gatunku w Polsce jest bardzo mało prawdopodobna, choć nie można jej zupełnie wykluczyć na ciepłych stanowiskach w południowozachodniej części kraju.

– **Kompleks *Philodromus aureolus* (= *Philodromus aureolus* + *P. cespitum* + *P. praedatus*)**

Philodromus aureolus: Minkiewicz 1934, Staręga 1972, 1978, 1984, Staręga & Nakaziuk 1985, Dziabaszeński 1990. Bochatnica (Staręga 1972); Janowiec (Minkiewicz 1934); Krasnobród (Staręga 1984); Okuninka (Staręga 1978); [Roztocze (Dziabaszeński 1990)]; Tuliów (Staręga & Nakaziuk 1985); Tuliów (Staręga 1978); Zwierzyniec (Staręga 1984); Żdźary (Staręga 1978).

Rozmieszczenie w Polsce gatunków z grupy *Philodromus aureolus* (*P. aureolus*, *P. cespitum*, *P. praedatus*) jest niezbyt dobrze poznane, gdyż do lat 90-tych ubiegłego wieku wszystkie w/w gatunki były uważane za formy barwne *P. aureolus* i pod taką nazwą wymieniane. Ponieważ wszystkie trzy gatunki z tej grupy często występują razem, z braku zachowanych materiałów

dowodowych niemożliwe jest ustalenie, który lub które z nich były wymieniane w starszych publikacjach.

419. *Philodromus aureolus* (CLERCK, 1757)

Mapa 421

Philodromus aureolus: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Brzeziczo (Rozwałka 2007a); Bukowa Góra (Staręga 2000); Chmielinne (W. Staręga*); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Debry (Staręga 2000); Dobry Las (R. Rozwałka*); Hubale (Staręga 2000); Jamniki (R. Rozwałka*); Jarugi (Staręga 2000); Jata (W. Staręga*); Kawęczynok (Staręga 2000); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kąty (Staręga 2000); Kolonia Wola, Kozłówka (R. Rozwałka*); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Lublin-Bronowice, Lublin-Felin, Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin, Lublin-Stare Miasto, Lublin-Śródmieście (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a, 2012a); Lublin-Za Cukrownią, Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Rąblów (R. Rozwałka*); Sołokije (Staręga 2000); Tartak (Rozwałka 2009b); Wola (Rozwałka 2006b); Zalew (W. Staręga*).

Często spotykany gatunek zamieszkujący pnie, gałęzie i liście zarówno drzew iglastych jak i liściastych, występujący najczęściej w widnych lasach lub zaroślach, parkach śródmiejskich, starych sadach i na zarastających krzewami i drzewami przyleśnych ugorach.

420. *Philodromus cespitum* (WALCKENAER, 1802)

Mapa 422

Philodromus cespitum: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, 2007c); Babsk (Rozwałka 2006b); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota, Branew (Rozwałka 2009a); Brzeziczo (Rozwałka 2007a); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Dobry Las, Jamniki, Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1997, 1999*); Kozłówka, Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, Rozwałka 2007a); Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Łązek (Rozwałka 2009a); Machnów (Rozwałka 1999*); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Pikule (Rozwałka 2009a); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczyński 2009); Porytowe (Rozwałka 2009a); Rudka (Rozwałka 2007a); Sobianowice (Rozwałka & Juszczyński 2009); Staw (Rozwałka 2006b); Stawska (Rozwałka 2000); Zareczynna (Rozwałka 2004); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Żmudź

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

(Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Bardzo pospolity gatunek zamieszkujący gałęzie drzew i krzewów w widnych lasach i zaroślach, nasłonecznione skraje lasów, młodniki, polany śródlesne i zbliżone środowiska.

421. *Philodromus collinus* C.L. KOCH, 1835

Mapa 423

Philodromus collinus: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*, Staręga 2000); Bukowa Góra, Debry, Janów (Staręga 2000); Jata (W. Staręga*); Jelnica (Staręga 1984); Machnów (Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Rudy (W. Staręga*); Sołokije (Staręga 2000); Wysokie (Staręga 1984); Zareczyzna (Rozwałka 2004); Zwierzyniec (Staręga 1984, Staręga 2000); Żmudź (Rozwałka 2006c).

Częsty gatunek występujący głównie na gałęziach drzew i krzewów iglastych rosnących na skrajach lasów, w młodnikach, na wrzosowiskach i podszycie widnych borów sosnowych lub mieszanych.

422. *Philodromus dispar* (WALCKENAER, 1826)

Mapa 424

Philodromus dispar: lit. cyt.

Adamów (Staręga 2000); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Biała Góra (Staręga 2000); Bukowa Góra (Staręga 2000); Czerkies (Staręga 2000); Dobrska, Dobry Las (R. Rozwałka*); Horaj (Staręga 2000); Jamniki (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Jarugi (Staręga 2000); Jata (W. Staręga*); Jelnica (Staręga 1984); Kąty (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Kozie Góry (Rozwałka 2009b); Kozłówka (R. Rozwałka*); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Lublin-Kośminiek, Lublin-Sławin, Lublin-Za Cukrownią, Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Nasutów (Rozwałka 2009b); Nedeżów (Rozwałka 2004); Pikule (Rozwałka 2009a); Poniatowa (W. Staręga*); Potoki (Rozwałka 2004); Rąblów (R. Rozwałka*); Stary Pożóg (W. Staręga*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tarnawa (Staręga 2000); Tartak (Rozwałka 2009b); Tuliów (Staręga & Nakaziuk 1985); Wojcieszyn (R. Rozwałka*); Wola (Rozwałka 2006b); Wolwinów (Rozwałka 2007a); Zareczyzna (Rozwałka 2004); Żdanów (Staręga 1984).

Pospolity gatunek zamieszkujący roślinność wysokiego runa, krzewy podszytu oraz niżej położone gałęziach drzew w cienistych lasach liściastych i mieszanych, młodnikach oraz w zbliżonych środowiskach.

423. *Philodromus emarginatus* (SCHRANK, 1803)

Mapa 425

Artanes emarginatus: Staręga 1984, Staręga & Nakaziuk 1985.

Philodromus emarginatus: Rozwałka 1996b, 1999*, 2000, 2006b, 2006d, 2007a, 2007c, 2009a.

Adamów (Staręga 2000); Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*, Staręga 2000); Błota, Branew (Rozwałka 2009a); Bukowa Góra, Czerkies, Jarugi, Kąty (Staręga 2000); Korhynie (Rozwałka 1999*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d); Machnów (Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Moszne (Rozwałka 1996b); Porytowe (Rozwałka 2009a); Stawska (Rozwałka 2000); Tarnawa (Staręga 2000); Tuliów (Staręga 1984, Staręga & Nakaziuk 1985); Wola (Rozwałka 2006b); Zalew (Rozwałka 2007a); Zwierzyniec, Żabce (Staręga 1984); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Pająk stosunkowo częsty, występujący głównie na pniach i niżej położonych gałęziach drzew iglastych oraz jałowcach porastający skraje lasów, w młodnikach, na wrzosowiskach, na zrastających sosną ugorach, itp. lokalizacjach.

424. *Philodromus fuscomarginatus* (DE GEER, 1778)

Mapa 426

Philodromus fuscomarginatus: lit. cyt.

Bukowa Góra (Staręga 2000); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Kruglik (Staręga 2000); Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Rejkowizna, Świdnik (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Zwierzyniec (Staręga 2000).

Gatunek stosunkowo pospolity, zamieszkujący szczeliny i przestrzenie pod korą różnych gatunków drzew, zarówno liściastych jak i iglastych, ale z uwagi na skryty tryb życia niezbyt często łowiony i rzadko wymieniany w publikacjach.

425. *Philodromus margaritatus* (CLERCK, 1757)

Mapa 427

Horodromoides poecilus: Staręga 1983 (błędne oznaczenie).

Artanes margaritatus: Staręga 1984.

Philodromus poecilus: Rozwałka 2007c (błędne oznaczenie).

Philodromus margaritatus: Staręga 1974, Rozwałka 1999*, 2007a, Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b, Rozwałka 2009b. Albrechtówka (R. Rozwałka*); Bełżec (R. Rozwałka*); [byłe województwo Lubelskie (Staręga 1983)]; Jakubowice (R. Rozwałka*); Jelnica (Staręga 1984); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kolonia Wola, Kozłówka, Lublin-Bronowice, Lublin-Dziesiąta, Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin, Lublin-Stare Miasto, Lublin-Śródmieście, Lublin-Wieniawa, Lublin-Za Cukrownią, Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Nasutów (Rozwałka 2009b); Poniatowa (W. Staręga*); Rejkowizna (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Rudka (Rozwałka 2007a); Świdnik (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Zwierzyniec (Staręga 1974, 1984).

Często spotykany gatunek zamieszkujący pnie i gałęzie różnych gatunków drzew w lasach, parkach śródmiejskich, starych sadach i ogrodach, czasem spotykany także na drewnianych płotach lub na ścianach budynków.

– *Philodromus poecilus* (THORELL, 1872)

Horodromoides poecilus: Staręga 1983.

Philodromus poecilus: Rozwałka 2007c.

[byłe województwo Lubelskie (Staręga 1983)]; Kazimierz (Rozwałka 2007c).

Gatunek bardzo rzadki, znany z nielicznych stanowisk w Europie, łowiony najczęściej na korze sosen lub świerków (Muster 2009). W Polsce wielokrotnie wykazywany pod wieloma synonimami, głównie na podstawie prac autorów z XIX wieku (por. Prószyński & Staręga 1971). Z rewizji dokonanej przez Mustera (2009) wynika, że większość tych doniesień należy odnieść do *P. margaritatus*.

Uwaga: *Philodromus poecilus* wykazano w Wykazie Krytycznym Pająków Polski (Staręga 1983) z byłego województwa lubelskiego na podstawie niepublikowanych danych M. Oleczka (1979) z Kazimierza Dolnego nad Wisłą. Ta sama informacja została przytoczona w pracy Rozwałki (2007c). Jest to na pewno pomyłka w oznaczeniach, prawdopodobnie z niewymienianym w maszynopisie Oleczka (1979), pospolitym *P. margaritatus* lub innym gatunkiem z tej grupy morfologicznej.

426. *Philodromus praedatus* O.P.-CAMBRIDGE, 1871
Mapa 428

Philodromus praedatus: lit. cyt.

Branew (Rozwałka 2009a); Dobrska (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d); Machnów (Rozwałka 1999*); Zawadówka (Rozwałka 2007a).

Pająk stosunkowo rzadko wymieniany w publikacjach, gdyż do początku lat 90-tych XX wieku nie był odróżniany od pozostałych bardzo zbliżonych morfologicznie gatunków z grupy *P. aureolus*. Zamieszkuje najczęściej gałęzie i liście drzew i krzewów na obrzeżach lasów oraz zarośla, młodniki, itp. środowiska.

RODZAJ: RHYSODROMUS SCHICK, 1965

427. *Rhysodromus histrio* (LATREILLE, 1819)

Mapa 429

Kryłów (R. Rozwałka*); Rudy (W. Staręga*).

Dość rzadko spotykany gatunek występujący na niskich krzewach i roślinności zielnej porastającej wrzosowiska, nasłonecznione skraje lasów, młodniki, itp. środowiska. **Gatunek nowy dla województwa lubelskiego.**

RODZAJ: THANATUS C.L. KOCH, 1837

428. *Thanatus arenarius* L. KOCH, 1872

Mapa 430

Thanatus arenarius: lit. cyt.

Albrechtówka, Babsk, Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*, Staręga 2003); Brzeźno (Rozwałka 2007a); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Ciesacin (Rozwałka 2007a); Dobrska (R. Rozwałka*); Fajslawice (Wrońska 2006*); Gródek, Hnieszów (R. Rozwałka*); Jakubowice (Rozwałka 2007a); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Machnów (Rozwałka 1999*, Staręga 2003); Nasutów (Rozwałka 2009b); Piekiełko (R. Rozwałka*); Ponikwoda, Sobianowice (Rozwałka & Juszczyński 2009); Stulno, Trawniki (R. Rozwałka*); [województwo lubelskie (Hajdamowicz i in. 2016)]; Wola (Rozwałka 2006b); Żmudź (Rozwałka 2006c).

Gatunek termo- i kserofilny, zamieszkujący podłoże i niską roślinność zielną na różnego typu murawach, wydmach, suchych ugorach, nasypach kolejowych, ubogich łąkach bliźniczkowych, miedzach, itp. lokalizacje. Pająk w Polsce dość rzadko stwierdzany (Staręga 2003),

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

choć w województwie lubelskim znany ze stosunkowo licznych stanowisk.

429. *Thanatus formicinus* (CLERCK, 1757)

Mapa 431

Thanatus formicinus: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*, 2014b); Jelnica (Staręga 1984); Korhynie, Machnów (Rozwałka 1999*); Stulno (Rozwałka 2014b); Wytyckie (Staręga 1984); Zwierzyniec (Staręga 1984); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Niezbyt częsty gatunek silnie ksero- i termofilny, wymieniany z nielicznych, rozproszonych stanowisk położonych głównie w południowej części kraju. Zamieszkuje podłoże i niską roślinność zielną na otwartych, silnie nasłonecznionych i skąpo porośniętych murawach kserotermicznych i psammofilnych, nasypach kolejowych, itp. środowiska.

430. *Thanatus pictus* L. KOCH, 1881

Mapa 432

Thanatus pictus: lit. cyt.

Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983)

Rzadki gatunek zamieszkujący darni i roślinność zielną na otwartych, nasłonecznionych murawach i nieużytkach wykształconych na podłożu piaszczystym, na wrzosowiskach, śródłądowych wydmach, itp. biotopy.

431. *Thanatus sabulosus* (MENGE, 1975)

Mapa 433

Magazyn (R. Rozwałka*).

Rzadko spotykany gatunek występujący na podłożu i niskiej roślinności zielnej w otwartych, piaszczystych, skąpo porośniętych środowiskach, takich jak wydmy, murawy psammofilne, wrzosowiska, piaszczyste nieużytki, młodniki oraz w widnych i suchych borach sosnowych.

Gatunek nowy dla województwa lubelskiego.

432. *Thanatus striatus* C.L. KOCH, 1845

Mapa 434

Thanatus striatus: lit. cyt.

Bubnów (Staręga 2003); Długie (Staręga 2003); Las (R. Rozwałka*); Łukie, Moszne (Staręga 2003); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); [województwo lubelskie (Hajdamowicz i in. 2016)].

Niezbyt częsty gatunek zamieszkujący roślinność zielną na wilgotnych łąkach, różnego typu torfowiskach, brzegach rowów melioracyjnych, groblach, itp. środowiskach. Wymieniany z stanowisk zlokalizowanych głównie w północnowschodniej i wschodniej części kraju (Kupryjanowicz 2005, Staręga 2003).

RODZAJ: *TIBELLUS* SIMON, 1875

433. *Tibellus maritimus* (MENGE, 1874)

Mapa 435

Tibellus maritimus: lit. cyt.

Błota, Branew (Rozwałka 2009a); Brzeziczno, Brzeźno (Rozwałka 2007a); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Ciesacin (Rozwałka 2007a); Durne (Rozwałka 1996b); Hniszów (R. Rozwałka*); Imielty (Rozwałka 2009a); Jakubowice (Rozwałka 2007a); Jelnica (Staręga 1984); Józefów (Rozwałka 2004); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 2004); Kornie (Staręga 2000); Kruglik (Staręga 2000); Krugłe (R. Rozwałka*); Łązek (Rozwałka 2009a); Łukie (Rozwałka 2006b); Michałowa (Rozwałka 2006b); Nowiny (R. Rozwałka*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Okuninka (Staręga 1978); Perkoz, Roskosz (R. Rozwałka*); Serebryskie (Rozwałka 2007a); Stary Brus (R. Rozwałka*); Staw (Rozwałka 2006b); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tałandy, Wieprzec (Staręga 2000); Wola, Wytyczno (Rozwałka 2006b); Zalew (Rozwałka 2007a); Zwierzyniec (Staręga 1974).

Pospolity gatunek występujący na roślinności zielnej w otwartych, ale wilgotnych środowiskach, takich jak torfowiska, turzycowiska, łąki, zbiorowiska szuwarowe lub w runie i niskim podszyści widnych olsów, łęgów czy nadbrzeżnych zarośli.

434. *Tibellus oblongus* (WALCKENAER, 1802)

Mapa 436

Tibellus oblongus: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, 2007c); Babsk (Rozwałka 2006b); Bełzec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota, Branew (Rozwałka 2009a); Brzeźno (Rozwałka 2007a); Bukowa Góra (Staręga 2000); Bychawa (R. Rozwałka*); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Czumów (R. Rozwałka*); Dobrska (Rozwałka 2007c); Fajstławice (Wrońska 2006*); Gródek, Hniszów (R. Rozwałka*); Horaj, Hubale (Staręga 2000); Imielty (Rozwałka 2009a); Jakubowice

(Rozwałka 2007a); Janowiec (Rozwałka 2007c); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Staręga*); Jelnicza (Staręga 1984); Kamionka (W. Staręga*); Karczunek (R. Rozwałka*); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kąty (Staręga 2000); Kołacze (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*, 2004); Krowie (Rozwałka 1996b); Lasy Kozłowickie (Rozwałka 2007a); Lublin-Felin, Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin, Lublin-Zembożyce (R. Rozwałka*); Łukie (Rozwałka 2006b); Machnow (Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Michałowa (Rozwałka 2006b); Nasutów (Rozwałka 2009b); Nowiny (R. Rozwałka*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Opoczka, Piekiełko, Pikulawka (R. Rozwałka*); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Porzytowo (Rozwałka 2009a); Przeorsk (Rozwałka 2004); Puławy ZA (Puszkarski 1981); Raciborowice (Staręga 1978); Rudnik (Rozwałka 2007a); Serebryskie (Rozwałka 2007a); Sęków (R. Rozwałka*); Sobianowice (Rozwałka 2007a, Rozwałka & Juszczynski 2009); Staw (Rozwałka 2006b); Stawska (Rozwałka 2000); Stulno, Świerże (R. Rozwałka*); Teptiuków (Staręga 1978); Tuliłów (Staręga & Nakaziuk 1985); Uhruska (R. Rozwałka*); Wielkopole (Rozwałka 2007a); Wola (Rozwałka 2006b); Wysokie, Wytyckie (Staręga 1984); Zalew (Rozwałka 2007a); Załucze (Rozwałka 2006b); Zwierzyniec (Staręga 2000); Żdanów (Staręga 1984); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Bardzo pospolity gatunek zamieszkujący roślinność zielną lub niskie krzewy w niezbyt wilgotnych lub suchych, ale zawsze dobrze nasłonecznionych środowiskach, takich jak łąki i pastwiska, pola uprawne, ugory, wydmy, różne ciepłe murawy, przydroża i nasypy kolejowe, widne sady i ogrody, skraje lasów a nawet przesuszone torfowiska.

RODZINA: PHOLCIDAE

RODZAJ: *HOLOCNEMUS* SIMON, 1875

435. *Holocnemus pluchei* (SCOPOLI, 1763)

Mapa 437

Holocnemus pluchei: lit. cyt.

Lublin-Bronowice (Rozwałka & Stachowicz 2010b).

Gatunek rozpowszechniony w Basenie Morza Śródziemnego, gdzie żyje pod kamieniami w suchych, skalistych biotopach, we wnękach skalnych, w ciepłych

jaskiniach, itp. (Nentwig i in. 2021). W ostatnich dekadach zawleczony jako gatunek synantropijny do zachodniej i środkowej Europy. Występuje głównie w szklarniach, ogrodach botanicznych, itp. ciepłych, wilgotnych środowiskach. Wykazany po raz pierwszy w Polsce z dużego centrum handlowego w Lublinie (Rozwałka & Stachowicz 2010b), gdzie jednak nie utworzył stałej populacji (obs. autorów). Oprócz wspomnianej lokalizacji, stwierdzony jedynie w Bydgoszczy, gdzie odkryto większą, rozmnażającą się populację tego gatunku (Rozwałka i in. 2016). Jest prawdopodobne, że *H. pluchei* posiada na terenie Polski więcej stanowisk, np. dużych gospodarstwach ogrodniczych lub ogrodach botanicznych.

RODZAJ: *PHOLCUS* WALCKENAER, 1805

436. *Pholcus alticeps* SPASSKY, 1932

Mapa 438

Pholcus phalangoides: Dziabaszeński 1990, Rozwałka 2004, 2006a, 2006b, 2006d, 2007a (częściowo), 2009a (błędne oznaczenia).

Janów (Rozwałka 2009a); Jarczów (Rozwałka 2004); Kazimierz, Kozłówka, Lublin-Czuby Północ (R. Rozwałka*); Lublin-Felin (Rozwałka 2007a); Lublin-Kośminek (R. Rozwałka*); Lublin-Sławin (Rozwałka 2006d); Lublin-Śródmieście (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a); Lublin-Zembożyce (R. Rozwałka*); Łęczna (Rozwałka 2006a); [Roztocze (Dziabaszeński 1990)]; Stawki (R. Rozwałka*); Tomaszów (Rozwałka 2004); Urszulin (Rozwałka 2006b); Widniówka (Rozwałka 2007a (częściowo)); Załucze (Rozwałka 2006b).

Bardzo pospolity gatunek synantropijny, pochodzący z terenów Europy południowoschodniej. Występuje przede wszystkim wewnątrz budynków na klatkach schodowych, w ciepłych piwnicach, łazienkach itp. Niezbyt licznie pojawia się także w dziuplach czy na pniach drzew w parkach śródmiejskich, na cmentarzach, itp., ale poza ogrzewanymi cały rok pomieszczeniami nie tworzy stałych populacji.

Uwaga: Do momentu ukazania się opracowania Hubera (2011), *Pholcus alticeps* był błędnie identyfikowany *P. phalangoides* i pod tą nazwą wymieniany. W rzeczywistości oba gatunki spotykane są na terenie Polski, z tym że *P. phalangoides* jest bardzo rzadko spotykany głównie w zachodniej części kraju (R. Rozwałka, obs. niepubl.).

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

437. *Pholcus opilionoides* (SCHRANK, 1781)

Mapa 439

Pholcus opilionoides: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bochońnica-Zamłynie (R. Rozwałka*); Chodywańce (Rozwałka 2006d); Janowiec (Rozwałka 2007c); Janów (Rozwałka 2009a); Jarczów (Rozwałka 2006d); Kazimierz (Rozwałka 2007a, 2007c); Korhynie (Rozwałka 1999*, 2006d); Kozłówka, Krasnystaw, Leliszka, Lublin-Bronowice (R. Rozwałka*); Lublin-Felin (Rozwałka 2007a); Lublin-Kośminiek (R. Rozwałka*); Lublin-Sławin, Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d); Lublin-Za Cukrownią, Lublin-Zembożyce (R. Rozwałka*); Łęczna (Rozwałka 2006a); Łowiszów (Staręga 1984); Machnów (Rozwałka 1999*); Majdan Górny (Rozwałka 2006d); Naęczów (R. Rozwałka*); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Opoczka, Piotrawin (R. Rozwałka*); Przeorsk (Rozwałka 2006d); Rąblów (R. Rozwałka*); [Roztocze (Dziabaszewski 1990)]; Stary Pożóg (W. Staręga*); Stawki (R. Rozwałka*); Szerokie (W. Staręga*); Tarnogóra (R. Rozwałka*); Tomaszów (Rozwałka 2004); Urszulin (Rozwałka 2006b); Widniówka, Zalew (Rozwałka 2007a); Zwierzyniec-Rudka (Staręga 1984); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Gatunek bardzo pospolity w środowiskach synantropijnych, spotykany głównie na zewnątrz zabudowań oraz w ich najbliższym sąsiedztwie, np. w parkach śródmiejskich, w ogrodach, na cmentarzach, stanowiskach ruderalnych, itp. Występuje także wewnątrz budynków, szczególnie tam gdzie nie ma konkurencji ze strony *P. alticeps*, np. w nieogrzewanych pomieszczeniach, takich jak zimne piwnice, szopy, garaże, itp. Spotykany również w warunkach naturalnych, np. w wykrotach, norach dużych ssaków, na ścianach lessowych wąwozów, pod kamieniami w starych kamieniołomach lub w dziuplach drzew na obrzeżach dróg, a także na polach, łąkach, murawach kserotermicznych. Część takich stanowisk jest prawdopodobnie efektem antropodyspersji, na co wskazuje ich lokalizacja – zwykle dość blisko zabudowań lub różnych szlaków komunikacyjnych (Rozwałka 2004, obs. niepubl. autorów). Niemniej naturalne populacje *P. opilionoides* mają charakter trwałe i ten gatunek dobrze znosi zimowanie poza budynkami.

438. *Pholcus phalangioides* (FUESSLIN, 1775)

Mapa 440

Pholcus phalangioides: Rozwałka 2007a (częściowo).

Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Widniówka (Rozwałka 2007a (częściowo)).

Rzadko spotykany i to głównie w zachodniej części kraju gatunek ściśle synantropijny, znany z nielicznych stanowisk w zabudowaniach w dużych miastach lub w ogrodach zoologicznych i botanicznych (Rozwałka, Rutkowski, Dziabaszewski w przygotowaniu). W województwie lubelskim sporadycznie stwierdzany, np., jako zawleczony z opakowaniami żywności. Prawdopodobnie tworzy tylko okresowe populacje, po pewnym czasie zanikające wskutek konkurencji z mniej wymagającym i znacznie pospolitszym *Pholcus alticeps*.

RODZAJ: *PSILOCHORUS* SIMON, 1893

439. *Psilochorus simoni* (BERLAND, 1911)

Mapa 441

Psilochorus simoni: lit. cyt.

Lublin-Felin (Rozwałka i in. 2013); Świdnik (Bielak-Bielecki & Rozwałka 2007, Rozwałka i in. 2013).

Rzadki w Polsce i Europie gatunek synantropijny, znany z niespełna 10 stanowisk na terenie kraju (Rozwałka i in. 2016). Pająk zamieszkujący głównie stale ogrzewane, ciepłe i niezbyt wilgotne piwnice, w których przebywa najczęściej pod skrzynkami, deskami, półkami lub w zacienionych kątach. Występuje także w pomieszczeniach mieszkalnych, np. za szafkami kuchennymi i łazienkowymi oraz pod meblami.

Uwaga: W skład diety *P. simoni* wchodzi prawdopodobnie również inne pająki, gdyż w zasiedlonych przez niego pomieszczeniach, znacznie spada frekwencja np. *Lepthyphantes leprosus*, *Megalepthyphantes nebulosus*, *Steatoda* spp., *Tegenaria* spp. (obs. autorów).

RODZINA: *PHRUROLITHIDAE*

RODZAJ: *PHRUROLITHUS* C.L. KOCH, 1839

440. *Phrurolithus festivus* (C.L. KOCH, 1835)

Mapa 442

Phrurolithus festivus: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c, Staręga 1972); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*, Staręga 2000); Błota (Rozwałka 2009a); Bochońnica (Rozwałka 2007c); Brzeziczno, Brzeźno (Rozwałka 2007a); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Długie (Rozwałka 1996b); Dobrska, Dobry Las (R. Rozwałka*);

Fajszławice (Wrońska 2006*); Gródek (R. Rozwałka*); Horaj (Staręga 2000); Imielty (Rozwałka 2009a); Jakubowice (Rozwałka 2007a); Jamniki (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Staręga*); Kazimierz (Rozwałka 2007a, Rozwałka 2007c); Kąty (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999); Kozłówka (R. Rozwałka*); Kruglik (Staręga 2000); Las, Lublin-Felin, Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin, Lublin-Śródmieście (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a); Lublin-Zembożyce (R. Rozwałka*); Łukie (Rozwałka 2006b); Machnów (Rozwałka 1999); Magazyn (R. Rozwałka*); Moszne (Rozwałka 1996b); Nasutów (Rozwałka 2009b); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Parchatka (Rozwałka 2007a, 2007c); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Rąblów (R. Rozwałka*); Rudka (Rozwałka 2007a); Sobianowice (Rozwałka 2007a, Rozwałka & Juszczynski 2009); Staw (Rozwałka 2006b); Stawska (Rozwałka 2000); Stulno (R. Rozwałka*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tartak (Rozwałka 2009b); Uhruska (R. Rozwałka*); Wola (Rozwałka 2006b); Zalew, Zawadówka (Rozwałka 2007a); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999).

Pospolity gatunek bez wyraźnych preferencji środowiskowych. Zamieszkuje podłoże i darń począwszy od torfowisk po murawy kserotermiczne i psammofilne oraz od wilgotnych olsów i łągów po suche bory sosnowe. Nierzadki także w parkach śródmiejskich, czy w agrocenozach. Zasadniczo jest gatunkiem ściółkowym, ale często wchodzi również na pnie drzew czy ściany budynków (obs. autorów).

441. *Phrurolithus minimus* C.L. KOCH, 1839

Mapa 443

Phrurolithus minimus: lit. cyt.

Biała Góra, Machnów (Rozwałka 1999*); Stawska (Rozwałka 2000); Żmudź (Rozwałka 2006c).

Rzadko spotykany gatunek zamieszkujący darń i podłoże na wydmach, skąpo porośniętych murawach psammofilnych lub kserotermicznych, ciepłe rumowiska kamienne, czasem także ściółkę bardzo suchych i widnych lasów sosnowych (Grimm 1986).

442. *Phrurolithus pullatus* KULCZYŃSKI, 1897

Mapa 444

Phrurolithus pullatus: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Dobrska (R. Rozwałka*); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Korhynie, Machnów (Rozwałka 1999*); Stawska (Rozwałka 2000); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*);

Bardzo rzadki i silnie ksero- i termofilny gatunek zamieszkujący podłoże, przestrzenie pod kamieniami i rzadką darń na nawapiennych murawach kserotermicznych, murawach naskalnych lub w innych bardzo ciepłych biotopach pokrytych rzadką roślinnością zielną (Grimm 1986). W Polsce znany jedynie z wyżej wymienionych lokalizacji na terenie województwa lubelskiego oraz z Krzyżanowic nad Nidą (Staręga 1972) i rezerwatu Góry Pieprzowe pod Sandomierzem (Rozwałka & Łysiak 2015).

RODZINA: PISAURIDAE

RODZAJ: *DOLOMEDES* LATREILLE, 1804

443. *Dolomedes fimbriatus* (CLERCK, 1757)

Mapa 445

Dolomedes fimbriatus: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Błota, Branew (Rozwałka 2009a); Brzeziczno, Brzeźno (Rozwałka 2007a); Bystrzyca (Rozwałka 2007a); Ciecanki (Rozwałka 2006a); Ciesacin (Rozwałka 2007a); Długie (Rozwałka 2006b); Dobry Las (R. Rozwałka*); Durne (Staręga 1984); Hnieszów (R. Rozwałka*); Horaj, Hubale, Hrebenne (Staręga 2000); Imielty (Rozwałka 2009a); Jakubowice (Rozwałka 2007a); Jamniki (R. Rozwałka*); Jata (W. Staręga*); Józefów (Rozwałka 2004); Kamienna (Staręga 2000); Karaśne (Rozwałka 2006b); Kawęczynok (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 2004); Kruglik (Staręga 2000); Krugłe, Las (R. Rozwałka*); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Lublin-Zembożyce (R. Rozwałka*); Łązek (Rozwałka 2009a); Łukie (Rozwałka 1996b, 2006b); Magazyn (R. Rozwałka*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Michałowa (Rozwałka 2006b); Momoty (Rozwałka 2009a); Nart-Czerkies (Staręga 1984); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Okuninka (Staręga 1978); Orłowskie (Rozwałka 1996b); Parchatka (Rozwałka 2007a); Pikule (Rozwałka 2009a); Płotycze (R. Rozwałka*); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Porytowe (Rozwałka 2009a); Roskosz (R. Rozwałka*); Rudnik (Rozwałka 2007a);

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

Samokłeski (R. Rozwałka*); Staw (Rozwałka 2006b); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Świerże (R. Rozwałka*); Świnka (Rozwałka 2006a); Tarnowola (Rozwałka 2004); Tartak (Rozwałka 2009b); Uhruska (R. Rozwałka*); Wielkopole (Rozwałka 2007a); Wieprz (Rozwałka 2006a); Wola (Rozwałka 2006b); Wolwinów (Rozwałka 2007a); Wytyckie (Staręga 1984); Wytyczno (Rozwałka 2006b); Zalew (Rozwałka 2007a); Zemborzyce (R. Rozwałka*); Zwierzyniec (Staręga 2000).

Pospolity gatunek znany z licznych stanowisk na terenie całej Polski. Dorosłe przebywają na roślinności zielnej w pobliżu zbiorników lub cieków wodnych, np. w nadbrzeżnych szuwarach, na wilgotnych łąkach, w olsach i łągach czy na torfowiskach. Młode osobniki cechują mniejsze wymagania odnośnie wilgotności i często można je spotkać w miejscach znacznie suchszych nawet parę kilometrów od najbliższego cieku wodnego.

444. *Dolomedes plantarius* (CLERCK, 1757)

Mapa 446

Dolomedes plantarius: lit. cyt.

Ciechanki (R. Rozwałka*); Długie (Rozwałka 2006b); Durne (Staręga 1984); Hniszów (R. Rozwałka*); Imielty (Rozwałka 2009a); Jamniki (Rozwałka 2006b); Józefów (Rozwałka 2004); Krugłe, Las (R. Rozwałka*); Łańcuchów (Rozwałka 2006a); Świnka (Rozwałka 2006a, 2007a); Tarnowola (Rozwałka 2004); Wieprz (Rozwałka 2006a); Zemborzyce (R. Rozwałka*).

Gatunek rzadszy niż *D. fimbriatus*, prowadzący ziemnowodny tryb życia. Zarówno dorosłe jak i młode osobniki przebywają w pasie nadbrzeżnych szuwarów na pograniczu łądu i wody, a zaniepokojone nurkują i ukrywają się wśród roślinności podwodnej.

RODZAJ: *PISAURA* SIMON, 1886

445. *Pisaura mirabilis* (CLERCK, 1757)

Mapa 447

Pisaura mirabilis: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, 2007c); Babsk (Rozwałka 2009a); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota (Rozwałka 2009a); Bochnica (Rozwałka 2007c); Branew (Rozwałka 2009a); Brzeziczno, Brzeźno (Rozwałka 2007a); Bukowa Góra (Staręga 2000); Bychawa (R. Rozwałka*); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Ciesacin (Rozwałka 2007a); Czumów (R. Rozwałka*); Długie (Rozwałka 1996b);

Dobrska (Rozwałka 2007c); Dobry Las (R. Rozwałka*); Fajslawice (Wrońska 2006*); Gródek, Hniszów (R. Rozwałka*); Hubale (Staręga 2000); Imielty (Rozwałka 2009a); Jakubowice (Rozwałka 2007a); Jamniki (R. Rozwałka*); Janowiec (Rozwałka 2007c); Jata (W. Staręga*); Jelnica (Staręga 1984); Karczunek (R. Rozwałka*); Kawęczynok (Staręga 2000); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kolonia Wola, Kołacze (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*, 2004); Kornie (Staręga 2000); Kozłówka, Krugłe (R. Rozwałka*); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Lublin-Bronowice, Lublin-Felin, Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin, Lublin-Śródmieście (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d); Lublin-Za Cukrownią, Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Łańcuchów (Rozwałka 2006a); Łążek (Rozwałka 2009a); Łukie (Rozwałka 1996b); Machnów (Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Michałowa (Rozwałka 2006b); Momoty (Rozwałka 2009a); Moszne (Rozwałka 1996b); Nałęczów, Nowiny (R. Rozwałka*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Okuninka (Staręga 1978); Orłowskie (Rozwałka 1996b); Parchatka (Rozwałka 2007a, 2007c); Piekiełko, Pikulawka (R. Rozwałka*); Pikule (Rozwałka 2009a); Płotycze (R. Rozwałka*); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczyński 2009); Porytowe (Rozwałka 2009a); Przeorsk (Rozwałka 2004); Puławy M (R. Rozwałka*); Puławy ZA (Puszkarski 1981); Rąblów, Roskosz (R. Rozwałka*); Rudnik (Rozwałka 2007a); Rudy (W. Staręga*); Samokłeski (R. Rozwałka*); Serebryskie (Rozwałka 2007a); Sobbianowice (Rozwałka & Juszczyński 2009); Spławy (R. Rozwałka*); Staw (Rozwałka 2006b); Stawska (Rozwałka 2000); Stulno (R. Rozwałka*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tarnogóra (R. Rozwałka*); Tuliów (Staręga & Nakaziuk 1985); Uhruska (R. Rozwałka*); Wielkopole (Rozwałka 2007a); Wierzchowiny (Staręga 2000); Wola (Rozwałka 2006b); Wolwinów (Rozwałka 2007a); Wytyckie (Staręga 1984); Zalew (Rozwałka 2007a); Załucze (Rozwałka 2006b); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Zwierzyniec (Staręga 1984, 2000); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Jeden z najpospolitszych krajowych pajaków. Występuje na roślinności zielnej i niskich krzewach w otwartych środowiskach oraz w widnych lasach niezależnie od ich wilgotności. Młode osobniki nie są tak heliofilne i trafiają się także w miejscach cienistych, często też wchodzą na pnie drzew czy ściany zabudowań,

a jesienią wnikają nawet do mieszkań w poszukiwaniu kryjówek na zimę.

RODZINA: SALTICIDAE

RODZAJ: *AELURILLUS* SIMON, 1884

446. *Aelurillus v-insignitus* (CLERCK, 1757)

Mapa 448

Phlegra v-insignita: Puzskar 1981.

Aelurillus v-insignitus: Puzskar 1983.

Aelurillus v-insignitus forma czarna: Żabka 1997.

Bełżec, Hrebenne (R. Rozwałka*); Puławy ZA (Puzskar 1981, 1983, Żabka 1997); Stulno, Uhruska (R. Rozwałka*).

Gatunek heliofilny i termofilny, zamieszkujący skąpo porośnięte murawy na podłożu piaszczystym, suche i widne bory i młodniki sosnowe, itp. środowiska. Na terenie województwa lubelskiego, jak i w całej nizinnej części Polski, występuje jedynie tzw. forma czarna, różniąca się ubarwieniem i drobnymi detalami budowy aparatu kopulacyjnego od spotykanej na terenach skalistych w strefie pogórzy formy szarej (Żabka 1997).

Uwaga: *Aelurillus v-insignitus* i *Asianellus festivus* są prawdopodobnie gatunkami nawzajem się wykluczającymi i raczej nie występują razem tym samym środowisku.

RODZAJ: *ASIANELLUS* LOGUNOV & HECIAK, 1996

447. *Asianellus festivus* (C.L. KOCH, 1834)

Mapa 449

Phlegra festiva: Staręga 1988.

Asianellus festivus: Rozwałka 1999*, Staręga 2000, Rozwałka 2004, 2007a, 2007c, Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka & Juszczynski 2009.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bochotnica, Bochotnica-Zamłynie (R. Rozwałka*); Dobrska (Rozwałka 2007c); Gródek (R. Rozwałka*); Hrebenne (Staręga 1988, 2000); Jakubowice (Rozwałka 2007a); Janowiec, Kazimierz (Rozwałka 2007c); Korhynie (Rozwałka 1999*); Machnów (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 1999*); Majdan Górny (Rozwałka 2004); Nasilów (Rozwałka 2007c); Opoczka, Parchatka, Piotrawin (R. Rozwałka*); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Sobianowice (Rozwałka & Juszczynski 2009); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Pająk silnie helio-, ksero- i prawdopodobnie kalcyfilny, gdyż wyraźnie unika biotopów z piaszczystym podłożem. Preferuje skąpo porośnięte zbiorowiska z fragmentami nieosłoniętego podłoża, takie jak nawapienne murawy kserotermiczne, murawy inicjalne i naskalne, stare kamieniołomy lub murawy naleśowe. Gatunek na terenie województwa lubelskiego dość częsty, ale w skali Polski rzadko spotykany.

RODZAJ: *ATTULUS* SIMON, 1889

448. *Attulus caricis* (WESTRING, 1861)

Mapa 450

Sitticus caricis: lit. cyt.

Błota (Rozwałka 2009a); Brzeziczno, Brzeźno (Rozwałka 2007a); Długie, Krugłe (R. Rozwałka*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Szklarnia (Rozwałka 2009a).

Dość rzadki gatunek higrofilny zasiedlający darń i niską roślinność zielną na otwartych torfowiskach wysokich i przejściowych, na wilgotnych, ekstensywnie użytkowanych łąkach i w nadbrzeżnych szuwarach (Żabka 1997).

449. *Attulus distinguendus* (SIMON, 1868)

Mapa 451

Sitticus distinguendus: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Stężyca (Stańska 2001, Staręga 1984).

Rzadki gatunek występujący najczęściej na skąpo porośniętych murawach psammofilnych i piaszczystych nieużytkach, na wrzosowiskach, czasem także na inicjalnych murawach kserotermicznych na podłożu wapiennym.

450. *Attulus dzieduszyckii* (L. KOCH, 1870)

Mapa 452

Sitticus dzieduszyckii: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Górno, Justynówka, Majdan Górny (Rozwałka 2004); Teptiuków (Staręga 1978).

Błędna lokalizacja: [okolice Biłgoraja (Żabka 1997)].

Bardzo rzadki gatunek, oprócz wyżej cytowanych stanowisk, znany w Polsce jedynie z Krakowa i okolic (Kulczyński 1884), Biecza (Nowicki 1874) oraz rezerwatu Góry Pieprzowe pod Sandomierzem (Prószyński & Staręga 1971). Zamieszkuje nasłonecznione lessowe

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

i gliniaste ścianki śródpolnych wąwozów, przydrożnych skarp lub wyrobiska cegielniane (Rozwałka 2004).

Uwaga: Żabka (1997), powołując się na niepublikowane dane R. Rozwałki, wymieniał „okolice Biłgoraja”, jako miejsce występowania *S. dzieduszyckii*. Ta informacja dotyczy stanowisk z okolic Tomaszowa Lubelskiego, co korygował Rozwałka (2004).

451. *Attulus floricola* (C.L. KOCH, 1837)

Mapa 453

Sitticus littoralis: Staręga 1984.

Sitticus floricola: Staręga 1978, Rozwałka 1996b, 2004, 2006a, 2006b, 2007a, 2009a, 2009b.

Błota, Branew (Rozwałka 2009a); Brzeziczno, Brzeźno (Rozwałka 2007a); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Długie, Durne (Rozwałka 1996b); Hamernia (Rozwałka 2004); Imielty (Rozwałka 2009a); Jamniki (Rozwałka 2006b); Jelnica (Staręga 1984); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 2004); Las, Leliszka (R. Rozwałka*); Łążek (Rozwałka 2009a); Łukie (Rozwałka 1996b); Momoty (Rozwałka 2009a); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Okuninka (Staręga 1978); Orłowskie (Rozwałka 1996b); Pikulawka, Płotycze, Roskosz (R. Rozwałka*); Staw (Rozwałka 2006b); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Wola (Rozwałka 2006b); Wytyckie (Staręga 1984); Wytyczno (Rozwałka 2006b); Żdanów (Staręga 1984).

Pospolity gatunek występujący na roślinności zielnej w nadbrzeżnych szuwarach, na turzycowiskach, na groblach stawów, brzegach rowów melioracyjnych, itp. Często na kwiatostanach sitów (*Juncus* spp.), lub innych roślin nadbrzeżnych można odszukać całe skupiska oprzędów *A. floricola*, w których przebywają samice wraz z kokonami.

452. *Attulus inexpectus* (LOGUNOV ET KRONESTEDT, 1997)

Mapa 454

Sitticus inexpectus: lit. cyt.

Branew (Rozwałka 2009a); Kołacze (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 2004); Kornie (Staręga 2000); Pikulawka (R. Rozwałka*); [Poleski Park Narodowy (Staręga 2003)]; Sęków, Spławy, Stulno (R. Rozwałka*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Wola (Rozwałka 2006b).

Gatunek o niezbyt dobrze poznanych preferencjach środowiskowych. Łowiony najczęściej na roślinności zielnej na niezbyt wilgotnych łąkach i pastwiskach.

Pająk prawdopodobnie dość rozpowszechniony, ale stosunkowo niedawno opisany (Logunov & Kronstedt 1997), stąd w Polsce znany z nielicznych stanowisk.

453. *Attulus penicillatus* (SIMON, 1875)

Mapa 455

Dobrska (R. Rozwałka*).

Gatunek w Polsce bardzo rzadki znany jedynie z dwóch publikowanych stanowisk: Krakowa (Kulczyński 1990) i Jaroszwic koło Olkusza (Prószyński & Staręga 1971). Pająk termo- i heliofilny, zamieszkujący podłoże i niską roślinność zielną na kamienistych, skąpo porośniętych murawach kserotermicznych. **Gatunek nowy dla województwa lubelskiego.**

454. *Attulus pubescens* (FABRICIUS, 1775)

Mapa 456

Sitticus pubescens: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Dobry Las (R. Rozwałka*); Fajslawice (Wrońska 2006*); Janowiec (Rozwałka 2007c); Jarczów (Rozwałka & Stachowicz 2014); Kazimierz (Rozwałka 2007a, 2007c); Kozłówka, Lublin-Felin, Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a); Lublin-Za Cukrownią (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Nedeżów, Potoki (Rozwałka 2004); [Roztocze (Prószyński & Staręga 1971)]; Serebryskie (Rozwałka 2007a); Siedliska (Rozwałka 2004); Tuliów (Staręga 1984, Staręga & Nakaziuk 1985); Widniówka (Rozwałka 2007a); Załucze (Rozwałka 2006b); Zwierzyniec (R. Rozwałka*); Zwierzyniec-Rudka (Staręga 1984).

Pospolity gatunek hemisynantropijny zamieszkujący nasłonecznione pnie drzew na skrajach lasów, w parkach i ogrodach, jednak znacznie częściej stwierdzany na zewnętrznych ścianach zabudowań i płotach, nawet w centrum dużych miast (Rozwałka 2006d). Przy czym rodzaj podłoża (kamień, cegła, beton czy drewno) są bez znaczenia. Spotykany także na ścianach kamieniołomów, wapiennych ostańcach, przydrożnych ściankach lessowych, w wyrobiskach pocegielnianych, a nawet na samotnie stojących wśród pól czy łąk betonowych lub drewnianych słupach linii energetycznych (Rozwałka 2004, 2007a, 2007c, obserwacje autorów). Według Nentwig i in. (2021), *A. pubescens* jest gatunkiem ekspansywnym, zwiększającym swoją liczebność oraz zasięg w Europie.

455. *Attulus saltator* (O.P.-CAMBRIDGE, 1868)**Mapa 457***Sitticus saltator*: lit. cyt.

Bełżec (R. Rozwałka*); Jata (Stańska 2001); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Stulno, Uhruska (R. Rozwałka*).

Niezbyt częsty gatunek występujący na wydmach, skąpo porośniętych murawach psammofilnych, wrzosowiskach, w starych kopalniach piasku, czasem także w widnych borach sosnowych lub młodnikach (Żabka 1997).

456. *Attulus terebratus* (CLERCK, 1757)**Mapa 458***Sitticus terebratus*: lit. cyt.

[Roztocze (Dziabaszewski 1990, Prószyński & Staręga 1971)]; Zwierzyniec (Rozwałka & Stachowicz 2014).

Gatunek w Polsce dość rzadki, spotykany niemal wyłącznie na silnie nasłonecznionych, drewnianych ścianach zabudowań, płotach i parkanach, ewentualnie na rosnących w pobliżu pniach drzew. W przeszłości *S. terebratus* był przypuszczalnie gatunkiem znacznie częstszym, obecnie wskutek zmian architektonicznych jest gatunkiem ginącym (Rozwałka & Stachowicz 2014).

457. *Attulus zimmermanni* (SIMON, 1877)**Mapa 459***Sitticus zimmermanni*: lit. cyt.

Bełżec, Gródek (R. Rozwałka*); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Stężyca (Stańska 2001, Staręga 1984); Stulno (R. Rozwałka*).

Dość rzadki gatunek zamieszkujący podłoże skąpo porośniętych muraw psammofilnych, wydm czy wrzosowisk (Żabka 1997). W sprzyjających mu środowiskach może być jednym z częstszych przedstawicieli Salticidae (obs. autorów).

RODZAJ: BALLUS C.L. KOCH, 1850**458. *Ballus chalybeius* (WALCKENAER, 1802)****Mapa 460***Ballus chalybeius*: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Babsk (Rozwałka 2006b); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota, Branew (Rozwałka 2009a); Brzeziczo (Rozwałka 2007a); Bukowa Góra, Czerkies (Staręga 2000); Dobry Las,

Hniszów (R. Rozwałka*); Imielty (Rozwałka 2009a); Jamniki (R. Rozwałka*); Janów, Jarugi (Staręga 2000); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Staręga*); Karaśne (Rozwałka 2006b); Kawęczynok, Kąty (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kozie Góry (Rozwałka 2009b); Kozłówka (R. Rozwałka*); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Lublin-Felin, Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a, 2012a); Lublin-Za Cukrownią, Lublin-Zembożyce (R. Rozwałka*); Łążek (Rozwałka 2009a); Łukie (Rozwałka 2006b); Machnów (Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Parchatka (Rozwałka 2007a, 2007c); Pikule (Rozwałka 2009a); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczyński 2009); Potoki (Rozwałka 2004); Rąblów (R. Rozwałka*); Rudka, Rudnik (Rozwałka 2007a); Sobianowice (Rozwałka 2007a, Rozwałka & Juszczyński 2009); Sołokije (Staręga 2000); Stary Pożóg (W. Staręga*); Stawska (Rozwałka 2000); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Świerże (R. Rozwałka*); Tartak (Rozwałka 2009b); Uhruska (R. Rozwałka*); Widniówka (Rozwałka 2007a); Wojcieszyn (R. Rozwałka*); Wola (Rozwałka 2006b); Zagrody (Staręga 2000); Zalew (Rozwałka 2007a); Załucze (R. Rozwałka*); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Pospolity gatunek zamieszkujący wszystkie piętra roślinne od ściółki, poprzez runo i podszyt, po gałęzie w koronach drzew w lasach i zaroślach, parkach i ogrodach. Preferuje drzewostany liściaste lub mieszane, w borach sosnowych obecny, ale rzadziej spotykany.

RODZAJ: CARRHOTUS THORELL, 1891**459. *Carrhotus xanthogramma* (LATREILLE, 1819)****Mapa 461***Carrhotus xanthogramma*: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Rejkowizna (R. Rozwałka*); Rudnik (Rozwałka 2007a); Widniówka (Rozwałka 2007a).

Gatunek rzadki, wymieniany z nielicznych, rozproszonych w całej Polsce stanowisk (Prószyński & Staręga 1971, Żabka 1997). Zamieszkuje nasłonecznione pnie drzew oraz podszyt w widnych lasach lub na ich obrzeżach, a także drewniane ściany wiat turystycznych, pałnki czy drewniane ogrodzenia młodników i nasadzeń (obs. niepubl. autorów).

RODZAJ: DENDRYPHANTES C.L. KOCH, 1837**460. *Dendryphantes hastatus* (CLERCK, 1757)****Mapa 462***Dendryphantes hastatus*: lit. cyt.

Błota (Rozwałka 2009a); Bukowa Góra (Staręga 2000); Łążek (Rozwałka 2009a); Łowiszów (Staręga 1984); Machnów (Rozwałka 1999*); Nasutów (R. Rozwałka*); Porytowe (Rozwałka 2009a); Potoki (Rozwałka 2004); Wola (Rozwałka 2006b).

Stosunkowo pospolity gatunek występujących głównie na gałęziach sosen w młodnikach, na skrajach lasów, na zarastających sosną nieużytkach oraz w młodszych wiekowo drzewostanach (Żabka 1997).

461. *Dendryphantes rudis* (CLERCK, 1757)**Mapa 463***Dendryphantes rudis*: lit. cyt.

Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota (Rozwałka 2009a); Brzeziczno (Rozwałka 2007a); Długie (Rozwałka 1996b); Imielty (Rozwałka 2009a); Jałowce, Janów (Staręga 2000); Jelnica (Staręga 1984); Karczunek (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1997, 1999*); 2004; Krasnobród (Staręga 1984); Łukie (Rozwałka 2006b); Machnów (Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Pikule (Rozwałka 2009a); Rudy (W. Staręga*); Stężyca (Staręga 1984); Stulno (R. Rozwałka*); Wola (Rozwałka 2006b); Żabce, Żdanów (Staręga 1984); Żmudź (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Pospolity gatunek wyraźnie preferujący sosny lub inne drzewa iglaste. Występuje najczęściej w starszych wiekiem drzewostanach oraz na krzewach podszytu, ale nierzadki jest też w młodnikach czy na zarastających wrzosowiskach (Żabka 1997).

RODZAJ: EUOPHRYS C.L. KOCH, 1834**462. *Euophris frontalis* (WALCKENAER, 1802)****Mapa 464***Euophris petrensis*: Rozwałka 1995, 1997 (błędne oznaczenia).

Euophris frontalis: Staręga 1972, 1978, Puzskar 1981, Staręga & Nakaziuk 1985, Rozwałka 1999*, 2000, Staręga 2000, Stańska i in. 2002, Rozwałka 2004, 2006a, 2006b, 2006c, Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 2007a, 2007c, 2009a, 2009b, Rozwałka & Juszczynski 2009.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Adamów (Staręga 2000); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*, Staręga 2000); Bochotnica (Staręga 1972); Branew (Rozwałka 2009a); Brzeziczno (Rozwałka 2007a); Bukowa Góra (Staręga 2000); Bychawa (R. Rozwałka*); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Dobry Las, Gródek (R. Rozwałka*); Hniszów (R. Rozwałka*); Hubale (Staręga 2000); Imielty (Rozwałka 2009a); Janów (Rozwałka 2009a, Staręga 2000); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Staręga*); Kamienna, Kąty (Staręga 2000); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1995, 1997, 1999*); Krężnica (R. Rozwałka*); Kruglik (Staręga 2000); Las, Lublin-Felin, Lublin-Kośminek (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2007a); Lublin-Za Cukrownią, Lublin-Zembożyce (R. Rozwałka*); Machnów (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Nasutów (Rozwałka 2009b); Niemoczka (Staręga 2000); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Parchatka (Rozwałka 2007a, 2007c); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Ponikwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Puławy ZA (Puzskar 1981); Rudy (W. Staręga*); Sobianowice (Rozwałka 2007a, Rozwałka & Juszczynski 2009); Sołokije (Staręga 2000); Stawska (Rozwałka 2000); Stulno (R. Rozwałka*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tałandy (Staręga 2000); Tuliów (Staręga & Nakaziuk 1985); Uhruska (R. Rozwałka*); Wola (Rozwałka 2006b); Załucze (R. Rozwałka*); Zareczyzna (Rozwałka 2004); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Zwierzyniec (Staręga 1978, 2000); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Jeden z bardziej eurytopowych krajowych przedstawicieli Salticidae. Zamieszkuje runo i roślinność zielną środowisk otwartych jak i lasów, niemal niezależnie od nasłonecznienia i wilgotności. Rzadki lub nieobecny jedynie na terenach ze stagnującą przez większą część roku wodą, takich jak olsy czy łąki zalewowe.

RODZAJ: EVARCHA SIMON, 1902**463. *Evarcha arcuata* (CLERCK, 1757)****Mapa 465***Evarcha arcuata*: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, 2007c); Babsk (Rozwałka 2006b); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*, Staręga 2000); Błota, Branew (Rozwałka 2009a); Brzeziczno, Brzeźno (Rozwałka

2007a); Bukowa Góra (Staręga 2000); Bychawa (R. Rozwałka*); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Ciesiacin (Rozwałka 2007a); Czumów (R. Rozwałka*); Dobry Las (R. Rozwałka*); Durne, Moszne (Rozwałka 1996b); Fajslawice (Wrońska 2006*); Gródek (R. Rozwałka*); Guciów (Rozwałka 2004); Hnieszów (R. Rozwałka*); Horaj, Hubale (Staręga 2000); Imielty (Rozwałka 2009a); Izbica (R. Rozwałka*); Janów (Rozwałka 2009a); Jata (W. Staręga*); Karczunek (R. Rozwałka*); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kąty (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*, 2004); Kozłowska, Krugłe, Las (R. Rozwałka*); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Lublin-Felin, Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin, Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Łańcuchów (Rozwałka 2006a); Łązek (Rozwałka 2009a); Łowiszów (Staręga 1984); Machnów (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Moszne (Rozwałka 1996b); Nasutów (Rozwałka 2009b); Nowiny (R. Rozwałka*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Płotycze (R. Rozwałka*); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Porytowe (Rozwałka 2009a); Potoki, Przeorsk (Rozwałka 2004); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Rudka (Rozwałka 2007a); Rudnik (Rozwałka 2007a); Rudy (W. Staręga*); Siedliska (Staręga 2000); Sobianowice (Rozwałka 2007a, Rozwałka & Juszczynski 2009); Spławy (R. Rozwałka*); Staw (Rozwałka 2006b); Stawska (Rozwałka 2000); Stulno (R. Rozwałka*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tałandy (Staręga 2000); Tarnogóra (R. Rozwałka*); Tartak (Rozwałka 2009b); Tuliłów (Staręga 1984, Staręga & Nakaziuk 1985); Uhruska (R. Rozwałka*); Wieprzec (Staręga 2000); Wola (Rozwałka 2006b); Wysokie, Wytyckie (Staręga 1984); Załucze (R. Rozwałka*); Zwierzyniec (Staręga 1984, 2000); Żabce, Żdanów (Staręga 1984); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Jeden z najpospolitszych przedstawicieli Salticidae. Zamieszkuje roślinność zielną w różnych otwartych biotopach oraz nisko położone gałęzie drzew i krzewów na skrajach lasów i zarośli, w młodnikach, sadach i ogrodach, czasem także spotykany w runie i podszycie bardzo widnych środowisk leśnych.

464. *Evarcha falcata* (CLERCK, 1757)

Mapa 466

Evarcha falcata: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Babsk, Bełzec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Biały Słup (Staręga 2000); Błota, Branew (Rozwałka 2009a); Bukowa Góra (Rozwałka 2004, Staręga 2000); Durne (Rozwałka 1996b); Hnieszów (R. Rozwałka*); Horaj, Hubale (Staręga 2000); Imielty (Rozwałka 2009a); Janów (Staręga 2000); Jata (W. Staręga*); Jelnica (Staręga 1984); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*, 2004); Kozie Góry (Rozwałka 2009b); Krasnobród (Staręga 1984); Kruglik (Staręga 2000); Las (R. Rozwałka*); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin, Lublin-Za Cukrownią (R. Rozwałka*); Łańcuchów (Rozwałka 2006a); Łązek (Rozwałka 2009a); Łowiszów (Staręga 1984); Machnów (Rozwałka 1999*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Moszne (Rozwałka 1996b); Nart-Czerkies (Staręga 1984); Nasutów (Rozwałka 2009b); Pańków (R. Rozwałka*); Pikule, Porytowe (Rozwałka 2009a); Potoki, Przeorsk (Rozwałka 2004); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Rąblów (R. Rozwałka*); Rudy (W. Staręga*); Sołokije (Staręga 2000); Staw (Rozwałka 2006b); Stulno (R. Rozwałka*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Torfowisko (R. Rozwałka*); Tuliłów (Staręga & Nakaziuk 1985); Wola (Rozwałka 2006b); Zwierzyniec (Staręga 1984); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żyłka (R. Rozwałka*).

Bardzo pospolity w całym kraju gatunek występujący najczęściej w runie i podszycie widnych, suchych lasów i zarośli, na wrzosowiskach, w młodnikach oraz na roślinności zielnej na terenach otwartych położonych w pobliżu lasów.

465. *Evarcha laetabunda* (CLERCK, 1757)

Mapa 467

Evarcha laetabunda: lit. cyt.

Bełzec, Nasutów, Torfowisko (R. Rozwałka*); Wola (Rozwałka 2006b).

Gatunek stosunkowo rzadki i w przeciwieństwie do *Evarcha arcuata* i *E. falcata* zawsze łowiony w niewielkiej liczbie okazów. Przebywa na roślinności zielnej i krzewach na wrzosowiskach, w młodnikach, na zarastających murawach psammofilnych lub torfowiskach wysokich, czasem także w runie widnych, suchych borów sosnowych (obs. autorów).

RODZAJ: HASARIUS SIMON, 1871**466. *Hasarius adansoni* (SAVIGNY ET AUDOUIN, 1825)****Mapa 468***Hasarius adansoni*: lit. cyt.

Dębówka (Rozwałka i in. 2013); Lublin-Bronowice (Rozwałka 2007e, Rozwałka i in. 2013, 2016); Lublin-Węglin Południe (Rozwałka i in. 2013, 2016); Stężyca, Świdnik (Rozwałka i in. 2013).

Kosmopolityczny gatunek synantropijny rozprze-strzeniony w pasie pantropikalnym (Żabka 1997). W środkowej Europie występuje w szklarniach gospodarstw ogrodniczych i ogrodach botanicznych oraz jest incydentalnie zawlekany do kwaciarni i centrów ogrodniczych wraz z roślinami doniczkowymi (Rozwałka 2007e, Rozwałka i in. 2013, 2016).

RODZAJ: HELIOPHANUS C.L. KOCH, 1833**467. *Heliophanus aeneus* (HAHN, 1831)****Mapa 469***Heliophanus aeneus*: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Lublin-Sławin, Łukie (Rozwałka 2006b); Machnów (Rozwałka 1999*); Wola (Rozwałka 2006b).

Gatunek niezbyt częsty, zasiedlający przede wszystkim pnie i gałęzie drzew i krzewów rosnących na skrajach lasów i zarośli oraz młodniki, zarastające przylesne nieużytki, itp. środowiska.

468. *Heliophanus apiatus* SIMON, 1868**Mapa 470**

Heliophanus cf. apiatus: Rozwałka i in. 2013. Świdnik (Rozwałka i in. 2013).

Gatunek śródziemnomorski zamieszkujący różnego typu ciepłe zarośla, winnice, sady, itp. środowiska. Wykazany w Polsce na podstawie okazu zawleczonego wraz z owocami cytrusowymi z południa Europy (Rozwałka i in. 2013).

469. *Heliophanus auratus* C.L. KOCH, 1835**Mapa 471***Heliophanus auratus*: lit. cyt.

Babsk (Rozwałka 2006b); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Brzeziczno, Ciesacin (Rozwałka 2007a);

Długie (Rozwałka 1996b); Dobrska, Dobry Las, Gródek, Hniszów, Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kornie (Staręga 2000); Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin, Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Michałowa, Staw, Wola (Rozwałka 2006b); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Pospolity mieszkawiec pni oraz gałęzi drzew i krzewów rosnących na skrajach lasów i zarośli, w młodnikach, zadrzewieniach śródpolnych, na zarastających ugorach, w sadach i ogrodach, itp. środowiskach.

470. *Heliophanus cupreus* (WALCKENAER, 1802)**Mapa 472***Heliophanus cupreus*: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Babsk (Rozwałka 2006b); Biała Góra (Rozwałka 1999*, Staręga 2000); Błota (Rozwałka 2009a); Bukowa Góra (Staręga 2000); Długie (Rozwałka 1996b); Dobry Las (R. Rozwałka*); Horaj (Staręga 2000); Kazimierz (Minkiewicz 1934, Rozwałka 2007c); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*, 2004); Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Michałowa (Rozwałka 2006b); Stawska (Rozwałka 2000); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tuliów (Staręga & Nakaziuk 1985); Wola (Rozwałka 2006b); Żabce (Staręga 1984); Żmudź (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 2006c).

Często spotykany gatunek występujący przede wszystkim na gałęziach drzew i krzewów oraz roślinach zielnych na skrajach lasów i zarośli, w młodnikach, na polanach śródleśnych oraz w środowiskach otwartych położonych w pobliżu lasów.

471. *Heliophanus dampfi* (SCHENKEL, 1923)**Mapa 473***Heliophanus dampfi*: lit. cyt.

Brzeziczno, Brzeźno (Rozwałka 2007a); Durne (R. Rozwałka*); Łańcuchów (Rozwałka 2006a); Moszne, Roskosz (R. Rozwałka*); Wola (Rozwałka 2006b).

Rzadki gatunek zamieszkujący roślinność zielną lub nisko położone gałęzie drzew i krzewów na torfowiskach wysokich i przejściowych (Żabka 1997). Czasem spotykany także w nadbrzeżnych szuwarach w dolinach dużych rzek, czy na obrzeżach rowów melioracyjnych i groblach (obs. autorów).

472. *Heliophanus dubius* C.L. KOCH, 1835

Mapa 474

Heliophanus dubius: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Dobry Las (R. Rozwałka*); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Lublin-Kośminek (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Nasutów (Rozwałka 2009b); Stężyca (Staręga 1984); Wola (Rozwałka 2006b).

Częsty gatunek występujący na wyższej roślinności zielnej i niskich krzewach w różnych otwartych i raczej suchych środowiskach oraz w młodnikach, na wrzosiowiskach, obrzeżach lasów i zarośli, itp.

473. *Heliophanus flavipes* (HAHN, 1831)

Mapa 475

Heliophanus flavipes: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, 2007c); Babsk (Rozwałka 2006b); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Biała Góra (Staręga 2000); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Dobrska (R. Rozwałka*); Gródek (Rozwałka & Gosik 2006); Hnieszów (R. Rozwałka*); Horaj (Staręga 2000); Jakubowice (Rozwałka 2007a); Janów (Rozwałka 2009a); Karczunek (R. Rozwałka*); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Machnów (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 1999*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Michałowa (Rozwałka 2006b); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Sobianowice (Rozwałka 2007a, Rozwałka & Juszczynski 2009); Spławy (R. Rozwałka*); Stawska (Rozwałka 2000); Stulno (R. Rozwałka*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tuliów (Staręga & Nakaziuk 1985); Uhruska (R. Rozwałka*); Urszulin, Wola, Wytyczno (Rozwałka 2006b); Załucze (R. Rozwałka*); Zareczyzna (Rozwałka 2004); Zwierzyniec (Staręga 1984); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Pospolity gatunek zamieszkujący roślinność zielną w różnych otwartych, niezbyt wilgotnych lub suchych środowiskach, takich jak łąki, ugory, murawy kserotermiczne i psammofilne, przydroża oraz gałęzie drzew i krzewów w młodnikach i na skrajach lasów.

RODZAJ: *ICIUS* SIMON, 1876**474. *Icius hamatus* (C.L. KOCH, 1846)**

Mapa 476

Icius hamatus: lit. cyt.

Lublin-Bronowice (Rozwałka i in. 2016); Lublin-Felin (Rozwałka & Czaja 2021), Świdnik (Rozwałka & Czaja 2021).

Gatunek rozpowszechniony w rejonie śródziemnomorskim gdzie zamieszkuje gałęzie drzew i krzewów w suchych zaroślach, sadach cytrusowych, winnicach, itp. środowiska. W Polsce kilkakrotnie wykazywany, jako zawlekany z owocami cytrusowymi, najczęściej granatami, niezaaklimatyzowany (Tomasiewicz & Weśłowska 2006, Rozwałka i in. 2016).

RODZAJ: *LEPTORCHESTES* THORELL, 1870**475. *Leptorchestes berolinensis* (C.L. KOCH, 1846)**

Mapa 477

Leptorchestes berolinensis: lit. cyt.

Kazimierz (Rozwałka i in. 2013); [Lublin (Stańska i in. 2007)]; Lublin-Sławin (Rozwałka 2006d); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d); Łączna-Podzamcze, Świdnik (Rozwałka i in. 2013); Widniówka (R. Rozwałka*).

Lokalizacja wątpliwa: [byłe województwo chełmskie (Staręga 1983)].

Pochodzący z południowej Europy heliofilny gatunek naskalny. W Polsce znany wyłącznie z kilku synantropijnych lokalizacji (Stańska i in. 2007, Rozwałka i in. 2013). Występuje na silnie nasłonecznionych ścianach budynków lub pniach drzew w pobliżu zabudowań, np. w parkach śródmiejskich, na cmentarzach czy w sadach.

Uwaga: W Wykazie Krytycznym Pająków Polski (Staręga 1983) wymieniony ogólnikowo z byłego województwa chełmskiego, ale bez bliższej lokalizacji i źródła informacji. W późniejszej publikacji Staręgi (1984), zawierającej niepublikowane dane wykorzystane w Wykazie brak wzmianek o tym gatunku.

RODZAJ: *MARPISSA* C.L. KOCH, 1846**476. *Marpissa muscosa* (CLERCK, 1757)**

Mapa 478

Marpissa muscosa: lit. cyt.

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

Bełżec (R. Rozwałka*); Biłgoraj (Starega 1984); Bukowa Góra, Pańków (R. Rozwałka*).

Pająk stosunkowo pospolity w całej Polsce, ale dość rzadko stwierdzany z uwagi na środowisko życia, którym są wyższe partie pni i korony drzew. Raczej nie wykazuje preferencji do określonych gatunków, gdyż z podobną częstotliwością łowiony był zarówno w koronach buków, jaworów jak i sosen (obs. niepubl. autorów).

477. *Marpissa radiata* (GRUBE ET OHLERT, 1859)

Mapa 479

Marpissa radiata: lit. cyt.

Błota, Branew (Rozwałka 2009a); Brzeziczo (Rozwałka 1996b, 2007a); Brzeźno (Rozwałka 2007a); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Durne (Starega 1984); Hniszów (R. Rozwałka*); Imielty (Rozwałka 2009a); Karczunek, Kołacze (R. Rozwałka*); Kruglik (Starega 2000); Łukie (Rozwałka 2006b); Nowiny (R. Rozwałka*); Okuninka (Starega 1978); Perkoz, Roskosz (R. Rozwałka*); Serebryskie (Rozwałka 2007a); Staw (Rozwałka 2006b); Uhruska (R. Rozwałka*); [województwo lubelskie (Hajdamowicz i in. 2016)]; Wola (Rozwałka 2006b); Wytyczno (Rozwałka 2006b).

Stosunkowo częsty gatunek higrofilny zamieszkujący trzcinowiska, różnego typu nadbrzeżne szuwary, wilgotne turzycowiska, skraje nadbrzeżnych zarośli, czasem także runo i podszyt widnych olsów lub borów bagiennych.

RODZAJ: MYRMARACHNE MAC LEAY, 1839

478. *Myrmarachne formicaria* (DE GEER, 1778)

Mapa 480

Myrmarachne formicaria: lit. cyt.

Korhynie (Rozwałka 1999*)

Pająk w Polsce bardzo rzadki, znany z kilku stanowisk rozproszonych na obszarze całego kraju (Prószyński & Starega 1971, Żabka 1997). Zamieszkuje podłoże i rzadką darń otwartych, suchych i dobrze nasłonecznionych środowisk. **Gatunek nowy dla województwa lubelskiego.**

RODZAJ: NEON SIMON, 1876

479. *Neon reticulatus* (BLACKWALL, 1853)

Mapa 481

Neon reticulatus: & lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota (Rozwałka 2009a); Brzeziczo (Rozwałka 1996b); Bukowa Góra (Starega 1984, 2000); Długie (Rozwałka 1996b); Dobry Las (R. Rozwałka*); Imielty (Rozwałka 2009a); Jamniki (R. Rozwałka*); Janów (Starega 2000); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Starega*); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kruglik (Starega 2000); Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2007a); Machnów (Rozwałka 1999*); Majdan Kasztelański (Starega 2000); Parchatka (Rozwałka 2007a, 2007c); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Potoki (Rozwałka 2004); Rudy (W. Starega*); Stawska (Rozwałka 2000); Stulno (R. Rozwałka*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tałandy (Starega 2000); Wola (Rozwałka 2006b); Zalew (Rozwałka 2007a); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Pospolity gatunek zamieszkujący najczęściej warstwę ściółki i mchy w różnego typu lasach i zaroślach, na torfowiskach. Pojedynczo notowany także na łąkach a nawet w na suchych murawach i nieużytkach.

480. *Neon valentulus* FALCONER, 1912

Mapa 482

Neon valentulus: lit. cyt.

Brzeziczo (Cichocki & Rozwałka 2012, Rozwałka 1996b, 2007a); Długie (R. Rozwałka*); Imielty (Cichocki & Rozwałka 2012, Rozwałka 2009a); Leliszka (R. Rozwałka*); Łukie (Rozwałka 2006b); [Poleski Park Narodowy (Starega 2003)]; Spławy (R. Rozwałka*); Stulno (Cichocki & Rozwałka 2012, Hajdamowicz & Stańska 2006); Szklarnia (Cichocki & Rozwałka 2012, Rozwałka 2009a).

Rzadki gatunek borealny spotykany najczęściej w darni i mchach na różnego typu otwartych torfowiskach wysokich i przejściowych, lub w ściółce towarzyszących im wilgotnych i widnych zbiorowiskach borowych, olsowych czy w nadbrzeżnych szuwarach.

RODZAJ: PELLENESES SIMON, 1876

481. *Pellenes nigrociliatus* (L. KOCH, 1875)

Mapa 483

Pellenes nigrociliatus: lit. cyt.

Bełżec (Rozwałka 2009c); Machnów (Rozwałka 1999*, 2009c, Żabka 1997); Puławy ZA (Żabka 1997); Rudy (Rozwałka 2009c); Stulno (Rozwałka 2009c).

Bardzo rzadki i silnie termofilny gatunek zamieszkujący nasłonecznione, bardzo suche środowiska na podłożu piaszczystym lub żwirowym, czasem także nasypy kolejowe lub inne biotopy o charakterze inicjalnym. Samice *P. nigrociliatus*, jako schronienie i miejsce składania kokonów z jajami wykorzystują puste muszle drobnych ślimaków lub zwinięte w stożek liście, które wciągają i mocują na roślinach (Mikulska 1961, Żabka 1997).

482. *Pellenes tripunctatus* (WALCKENAER, 1802)

Mapa 484

Pellenes tripunctatus: lit. cyt.

Babsk (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Dobrska (Rozwałka 2007c); Gródek, Hniszów, Karczunek (R. Rozwałka*); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Korhynie (Rozwałka 1999*); Machnów (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 1999*); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Wola (Rozwałka 2006b); Zwierzyniec (Starega 1974); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Gatunek ksero- i heliofilny, wymieniany w Polsce z niezbyt licznych, rozproszonych stanowisk. Zamieszkuje roślinność zielną oraz podłoże w otwartych i silnie nasłonecznionych biotopach, takich jak murawy kserotermiczne i psammofilne, nasypy kolejowe, suche ugory, itp. środowiska (Żabka 1997).

RODZAJ: *PHLEGRA* SIMON, 1876

483. *Phlegra fasciata* (HAHN, 1826)

Mapa 485

Phlegra fasciata: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Babsk, Bełzec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bychawa (R. Rozwałka*); Dobrska (Rozwałka 2007c); Gródek, Hniszów (R. Rozwałka*); Jakubowice (Rozwałka 2007a); Kazimierz (Rozwałka 2007a, 2007c); Korhynie (Rozwałka 1999*); Lublin-Kośminek, Lublin-Felin, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d); Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Machnów (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 1999*); Majdan Górny (Rozwałka 2004); Nasutów (Rozwałka 2009b); Piotrawin (R. Rozwałka*); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Sobianowice (Rozwałka 2007a, Rozwałka & Juszczynski 2009); Stawska (Rozwałka 2000); Stulno, Uhruska, Załucze (R. Rozwałka*); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Dość pospolity gatunek ciepłolubny, zamieszkujący niską roślinność zielną i podłoże w otwartych i dobrze nasłonecznionych środowiskach, takich jak murawy kserotermiczne i psammofilne, pobocza dróg czy kamieniołomy. Spotykany także w widnych borach sosnowych, młodnikach, na porębach, a nawet na miejskich trawnikach.

RODZAJ: *PSEUDEUOPHRYS* DAHL, 1912

484. *Pseudeuophrys erratica* (WALCKENAER, 1826)

Mapa 486

Euophrys erratica: Starega 2000.

Pseudeuophrys erratica: Rozwałka 1999*, 2004, 2006b, 2006c, 2007a, 2009a, 2009b.

Bełzec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bochtowica (R. Rozwałka*); Chmielinne (W. Starega*); Dobrska, Dobry Las (R. Rozwałka*); Haczki (W. Starega*); Horaj, Hrebenne (Starega 2000); Jamniki (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Starega*); Karaśne (Rozwałka 2006b); Kazimierz, Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kornie (Starega 2000); Kozie Góry (Rozwałka 2009b); Las, Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin, Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Michałowa (Rozwałka 2006b); Nedeżów (Rozwałka 2004); Pikule (Rozwałka 2009a); Potoki (Rozwałka 2004); Rudka (Rozwałka 2007a); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tałandy (Starega 2000); Widniówka (Rozwałka 2007a); Żmudź (Rozwałka 2006c).

Pospolity gatunek występujący w lasach liściastych i mieszanych oraz zaroślach, czasem spotykany także licznie w starych parkach czy ogrodach. Zamieszkuje ściółkę, runo leśne, podszyt oraz dolne partie pni drzew.

– *Pseudeuophrys obsoleta* (SIMON, 1868)

Pseudeuophrys obsoleta: lit. cyt. (błędne oznaczenie)

[Poleski Park Narodowy (Starega 2003, Żabka 1997)].

Bardzo rzadki gatunek zamieszkujący silnie nasłonecznione środowiska kserotermiczne (Nentwig i in. 2021). W Polsce wykazany jedynie z okolic Krakowa (Chyzer & Kulczyński 1891, Logunov 1998), gdyż dane Staregi (2003) z Puszczy Knyszyńskiej są wątpliwe z uwagi na biotop – „las mieszany tuż nad brzegiem wody”. Wymieniany ogólnikowo z Poleskiego PN (Żabka 1997, Starega 2003) na podstawie ustnej

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

informacji I. Hajdamowicz, ale ta wzmianka nie znalazła potwierdzenia (Hajdamowicz 2002, Hajdamowicz inf. ustna).

RODZAJ: *PSEUDICIUS SIMON, 1885*

485. *Pseudicius encarpatus* (WALCKENAER, 1802)

Mapa 487

Pseudicius encarpatus: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*, Rozwałka & Olbrycht 2017); Dobry Las (Rozwałka & Olbrycht 2017); Kozłówka (R. Rozwałka*); Lublin-Rury, Lublin-Sławin, Lublin-Śródmieście, Lublin-Wieniawa (Rozwałka & Olbrycht 2017); Lublin-Za Cukrownią (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b, Rozwałka & Olbrycht 2017); Lublin-Zemborzyce (Rozwałka & Olbrycht 2017); Rejkowizna (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Świdnik (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b).

Dość rzadki gatunek zamieszkujący spękaną, pełną szczelin korę drzew na skrajach lasów, w parkach śródmiejskich, na cmentarzach czy w alejach przydrożnych. Jedyne krajowe przedstawiciel Salticidae, który konstruuje prymitywne sieci łowne (Żabka 1997).

RODZAJ: *SALTICUS LATREILLE, 1804*

486. *Salticus cingulatus* (PANZER, 1797)

Mapa 488

Salticus cingulatus: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota (Rozwałka 2009a); Brzeziczno (Rozwałka 2007a); Brzostówka (W. Starega*); Dobry Las, Hniszów (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Korhynie (Rozwałka 1999*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d); Machnów (Rozwałka 1999*); Potoki (Rozwałka 2004); Widniówka (Rozwałka 2007a); Wola (Rozwałka 2006b); Zareczyzna (Rozwałka 2004).

Pospolity gatunek zamieszkujący pnie i gałęzie drzew i krzewów, czasem także roślinność zielną w ich pobliżu (głównie młode osobniki). Pojawia się również na zewnętrznych ścianach zabudowań, zwłaszcza tam gdzie nie ma konkurencji ze strony *Salticus scenicus* i *S. zebraneus*.

487. *Salticus scenicus* (CLERCK, 1757)

Mapa 489

Calliethera scenica: Nowicki 1870.

Epiblemum cingulatum: Kulczyński 1884.

Salticus scenicus: Starega 1978, 1984, Dziabaszewski 1990, Rozwałka 1999*, 2004, 2006b, 2006d, 2007a, 2007c, Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Janowiec (Rozwałka 2007c); Jarczów (Rozwałka 2004); Jelnica (Starega 1984); Kazimierz (Rozwałka 2007a, 2007c); Korhynie (Rozwałka 2004); Kornie (Kulczyński 1884, Nowicki 1870); Kozłówka (R. Rozwałka*); Lublin-Sławin (Rozwałka 2006d); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a, Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Za Cukrownią (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Machnów (Rozwałka 1999*); Poniatowa (W. Starega*); Rejkowizna (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); [Roztocze (Dziabaszewski 1990)]; Świdnik (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Teptiuków (Starega 1978); Urszulin (Rozwałka 2006b); Widniówka (R. Rozwałka*); Zalew (Rozwałka 2007a).

Pospolity gatunek hemisynantropijny zamieszkujący zewnętrzne ściany zabudowań, pnie drzew w parkach i ogrodach, płoty oraz nasłonecznione ściany kamieniołomów czy skarpy lessowe. Przez otwarte okna często wchodzi do wnętrza budynków.

488. *Salticus zebraneus* (C.L. KOCH, 1837)

Mapa 490

Salticus olearii: Starega 1984.

Salticus zebraneus: Rozwałka 1999*, Starega 2000, Rozwałka 2004, 2006a, 2006b, 2006c, 2006d, Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 2007a, 2007c, Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008a, 2008b, Rozwałka 2012a.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Dobry Las, Hniszów (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Jelnica (Starega 1984); Kazimierz (Rozwałka 2007a, 2007c); Kolonia Wola, Kozłówka, Krasnystaw (R. Rozwałka*); [Lublin (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008a)]; Lublin-Bronowice, Lublin-Czuby Północ, Lublin-Dziesiąta, Lublin-Felin, Lublin-Kalinowszczyzna, Lublin-Kośminek, Lublin-Rury, Lublin-Sławin, Lublin-Stare Miasto, Lublin-Śródmieście (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a, 2012a, Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Za Cukrownią (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Rejkowizna (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Rudy (W. Starega*); Świdnik (Rozwałka & Bielak-Bielecki

2008a, 2008b); Urszulin, Wola, Załucze (Rozwałka 2006b); Zwierzyniec (Staręga 2000); Żmudź (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 2006c).

Bardzo pospolity przedstawiciel skakunów występujący na nasłonecznionych pniach drzew porastających skraje lasów, w parkach i ogrodach, na ścianach budynków, płotach, parkanach, w kamieniołomach czy na przydrożnych, niezacienionych skarpach.

RODZAJ: *SIBIANOR LOGUNOV, 2001*

489. *Sibianor aurocinctus* (OHLERT, 1865)

Mapa 491

Bianor aurocinctus: Puzskar 1983, Rozwałka 1999*, 2000, Staręga 2000.

Sibianor aurocinctus: Rozwałka 2004, 2006b, 2006c, Rozwałka & Gosik 2006, Rozwałka & Juszczynski 2009.

Biała Góra (Rozwałka 1999*, Staręga 2000); Dobrska (R. Rozwałka*); Gródek (Rozwałka & Gosik 2006); Hnieszów (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Machnów (Rozwałka 1999*); Majdan Górny (Rozwałka 2004); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Puławy ZA (Puzskar 1981, 1983); Sobianowice (Rozwałka & Juszczynski 2009); Stawska (Rozwałka 2000); Stulno, Uhruska (R. Rozwałka*); Wola (Rozwałka 2006b); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Gatunek ksero- i heliofilny, zamieszkujący niską roślinność zielną na skąpo porośniętych murawach lub w innych ciepłych i otwartych środowiskach. Niemniej jego rozmieszczenie w skali kraju, jak też Europy, wymaga weryfikacji, gdyż część stanowisk z starszej literatury odnosi się do *Sibianor lae* (Cichocki & Rozwałka 2012).

490. *Sibianor lae* (LOGUNOV, 2000)

Mapa 492

Sibianor lae: lit. cyt.

Brzeźno, Długie, Moszne, Nowiny, Pikulawka (R. Rozwałka*); [Poleski Park Narodowy (Cichocki & Rozwałka 2012)]; Spławy (R. Rozwałka*).

Rzadki gatunek borealny, zamieszkujący roślinność zielną na różnego typu otwartych torfowiskach i turzycowiskach, czasem także nadbrzeżne szuwały lub bardzo wilgotne łąki (Cichocki & Rozwałka 2012, Logunov 2001).

RODZAJ: *SYNAGELES SIMON, 1876*

– *Synageles hilarulus* (C.L. KOCH, 1846)

Synageles hilarulus: Staręga 1983, 1984 (błędne oznaczenia) [byłe województwo chełmskie (Staręga 1983)]; Łowiszów (Staręga 1984).

Rzadko spotykany gatunek zamieszkujący niską roślinność zielną lub podłoże na skąpo porośniętych, silnie nasłonecznionych murawach psammofilnych. Występowanie tego gatunku na obszarze województwa lubelskiego wymaga potwierdzenia wiarygodnym materiałem, gdyż jedyne stanowisko podano na podstawie młodocianych okazów (Staręga 1984), a w najbliższej okolicy występuje powszechnie bardzo zbliżony morfologicznie *Synageles venator* (Rozwałka 2006b, 2007a, Rozwałka mat. niepubl.), który zresztą nie był wymieniany przez Staręgę (1984).

491. *Synageles venator* (LUCAS, 1836)

Mapa 493

Synageles hilarulus: Staręga 1983, 1984 (błędne oznaczenia)
Synageles venator: Rozwałka 2006b, 2006d, 2007a, Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b, 2009a.

Babsk (R. Rozwałka*); Błota (Rozwałka 2009a); Brzeziczo (Rozwałka 2007a); Brzeźno, Długie (R. Rozwałka*); Imielty (Rozwałka 2009a); Karczunek, Lublin-Bronowice, Lublin-Felin, Lublin-Sławin, Lublin-Śródmieście (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d); Lublin-Za Cukrownią (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Zembożyce, Łowiszów, Łukie, Moszne, Nowiny, Perkoz, Serebryskie, Sęków, Spławy (R. Rozwałka*); Staw (Rozwałka 2006b); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Świdnik (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Wytyckie, Zalew, Zembożyce (R. Rozwałka*).

Niezbyt częsty gatunek higrofilny zamieszkujący wyższą roślinność zielną w szuwarach pałkowych i trzcinowych. Spotykany także na wilgotnych łąkach, turzycowiskach i różnego typu torfowiskach, czy na roślinności porastającej groble i rowy melioracyjne. Dość dobry aeronauta, stąd dość często łowiony w oddalonych od wody środowiskach, nawet tak nietypowych jak pnie drzew w parkach śródmiejskich czy ściany zabudowań (Rozwałka 2006b, 2006d, 2007a, obs. niepubl. autorów).

RODZAJ: TALAVERA PECKHAM & PECKHAM, 1909**492. *Talavera aequipes* (O.P.-CAMBRIDGE, 1871)****Mapa 494***Euophrys aperta*: Rozwałka 1995, 1997 (błędne oznaczenia).*Euophrys aequipes*: Staręga 1978, Rozwałka 1996a.*Talavera aequipes*: Rozwałka 1999*, Rozwałka 2000, 2006a, 2006b, Wrońska 2006*, Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 2007a, 2007c; 2009b, Rozwałka & Juszczyński 2009.

Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota (Rozwałka 2009a); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Fajslawice (Wrońska 2006*); Gródek (R. Rozwałka*); Imielty (Rozwałka 2009a); Jakubowice (Rozwałka 2007a); Janowiec (Rozwałka 2007c); Karczulek (R. Rozwałka*); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Korhynie (Rozwałka 1995, 1997, 1999*); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Machnów (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 1999*); Nasutów (Rozwałka 2009b); Obrocz (Staręga 1978); [PK Lasy Janowskie (Rozwałka 1996a)]; Ponikwoda, Sobianowice (Rozwałka & Juszczyński 2009); Stawska (Rozwałka 2000); Stulno (R. Rozwałka*); Wola (Rozwałka 2006b); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Pospolity w całej Polsce gatunek heliofilny zamieszkujący darń i roślinność zielną w otwartych, suchych lub niezbyt wilgotnych środowiskach, czasami spotykany także w runie bardzo widnych lasów, młodników czy zarośli.

– *Talavera aperta* (MILLER, 1971)*Euophrys aperta*: Rozwałka 1995, 1997 (błędne oznaczenia).

Korhynie (Rozwałka 1995, 1997).

Wymieniany z okolic Tomaszowa Lubelskiego (Rozwałka 1995, 1997), na podstawie błędnie oznaczonych samic *T. aequipes* (por. Rozwałka i in. 2015). Gatunek zamieszkujący roślinność zielną i darń otwartych, dobrze nasłonecznionych i dość suchych środowisk, w Polsce bardzo rzadki, znany jedynie z kilku lokalizacji w zachodniej i centralnej części kraju (Rozwałka i in. 2015).

– *Talavera monticola* (KULCZYŃSKI, 1884)*Talavera monticola*: Żabka 1997 (błędne oznaczenie). [Poleski Park Narodowy (Żabka 1997)].

Gatunek wymieniany jako występujący w Poleskim PN (Żabka 1997) wskutek błędnego oznaczenia okazów *Talavera parvistyla*. Pająk zamieszkujący wyłącznie hale lub polany w strefie reglowej, znany w Polsce z pojedynczych stanowisk na Babiej Górze oraz w Tatrach (Kulczyński 1884, 1890, R. Rozwałka obs. niepubl.).

493. *Talavera parvistyla* LOGUNOV & KRONESTEDT, 2003**Mapa 495***Euophrys westringi*: Rozwałka 1996a.*Talavera monticola*: Żabka 1997 (błędne oznaczenie).*Talavera westringi*: Kupryjanowicz 1997, Żabka 1997, Rozwałka 1999, 2007a, 2009a.*Talavera parvistyla*: Cichocki & Rozwałka 2012, Rozwałka 2012b.

Błota (Rozwałka 2009a); Brzeziczno (Cichocki & Rozwałka 2012, Rozwałka 2007a); Długie (Rozwałka 2012b); Imielty (Rozwałka 2009a); Moszne (Rozwałka 2012b); [PK Lasy Janowskie (Rozwałka 1996a)]; [Poleski Park Narodowy (Żabka 1997)]; Szklarnia (Rozwałka 2009a).

Stanowisko wątpliwe: [okolice Tomaszowa Lubelskiego (Kupryjanowicz 1997)]; Machnów (Rozwałka 1999*, Żabka 1997)

Bardzo rzadki w Polsce torfobiont zamieszkujący mszystą darń torfowisk wysokich i przejściowych lub borów bagiennych (Rozwałka 2012b). Poza województwem lubelskim wymieniany z Kotliny Orawsko-Nowotarskiej (Cichocki & Rozwałka 2012), Bieszczadzkiego PN (Rozwałka 2012b), Lasów Janowskich (Rozwałka 2009a) oraz Biebrzańskiego PN (Kupryjanowicz 2005, Żabka 1997).

Uwaga: Stanowisko z murawy kserotermicznej w Machnowie (Kupryjanowicz 1997, Rozwałka 1999*, Żabka 1997) jest bardzo wątpliwe, przypuszczalnie może być efektem źle zaetykietowanego materiału lub przypadkowego wymieszania próbek.

– *Talavera petrensis* (C.L. KOCH, 1837)*Euophrys petrensis*: Rozwałka 1995, 1997 (błędne oznaczenia). Korhynie (Rozwałka 1995, 1997).

Gatunek zamieszkujący podłoże i darń silnie nasłonecznionych, ciepłych i suchych środowisk o charakterze murawowym, w Polsce znany z 7 stanowisk (Rozwałka & Łysiak 2015). Wymieniany omyłkowo

z okolic Tomaszowa Lubelskiego wskutek błędnego oznaczenia bardzo ciemnych samców *E. frontalis*.

RODZAJ: YLLENUS SIMON, 1868

494. *Yllenus arenarius* SIMON, 1868

Mapa 496

Yllenus arenarius: lit. cyt.

Stężyca (Stańska 2001, Staręga 1984, Bartos & Szczepko 2011).

Rzadki gatunek zamieszkujący wyłącznie śródlądowe lub nadmorskie wydmy oraz porośnięte rzadką roślinnością murawy psammofilne (Bartos & Szczepko 2011). Podlega częściowej ochronie (Dz.U.RP, poz. 2183).

RODZINA: SCYTODIDAE

RODZAJ: SCYTODES LATREILLE, 1804

495. *Scytodes thoracica* (LATREILLE, 1802)

Mapa 497

Scytodes thoracica: lit. cyt.

Lublin-Bronowice (Rozwałka i in. 2016), Lublin-Felin (R. Rozwałka*).

Gatunek w Południowej Europie zamieszkujący ścianki skalne, przestrzenie pod kamieniami, pnie drzew i ściany zabudowań. W Europie Zachodniej i Środkowej jest synantropem występującym zwykle wewnątrz zabudowań, rzadziej na ścianach zewnętrznych. Wykazany z Lublina na podstawie zawleczonych z owocami okazów z południowej części kontynentu (Rozwałka i in. 2016), ale należy się spodziewać dalszych stanowisk gdyż *S. thoracica* jest pajakiem ekspansywnym, w ostatnich dekadach rozprzestrzeniającym się w Europie w kierunku północnym i wschodnim (Nentwig i in. 2021).

RODZINA: SEGESTRIDAE

RODZAJ: SEGESTRIA LATREILLE, 1804

496. *Segestria senoculata* (LINNAEUS, 1758)

Mapa 498

Segestria senoculata: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bukowa

Góra (Staręga 2000); Dobrska, Dobry Las, Gołębie (R. Rozwałka*); Hrebenne (Staręga 2000); Izbica (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Jarugi (Staręga 2000); Jata (W. Staręga*); Kawęczynek (Staręga 2000); Korhynie (Rozwałka 2004); Kozłówka (R. Rozwałka*); Leliszka (R. Rozwałka*); Lublin-Felin, Lublin-Kośmin, Lublin-Sławin, Lublin-Śródmieście (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2007a, Rozwałka 2012a, Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Za Cukrownią (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Nałęczów, Pieszowola (R. Rozwałka*); Potoki (Rozwałka 2004); Puławy ZA (Puszkar 1981, 1983); Rejkowizna (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Rudka (Rozwałka 2007a); Rudy (W. Staręga*); Siedliska (Rozwałka 2004); Stary Pożóg (W. Staręga*); Świdnik (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Świerże (R. Rozwałka*); Tartak (Rozwałka 2009b); Widniówka (Rozwałka 2007a); Zalew (Rozwałka 2007a); Zareczyzna (Rozwałka 2004).

Pospolity gatunek hemisynantropijny zamieszkujący szczeliny i otwory w korze i pniach różnych gatunków drzew, szczególnie częsty na sosnach, jaworach, czereśniach, starych kasztanowcach, platanach, itp. Spotykany także w dziuplach, skrzynkach lęgowych ptaków, w szczelinach i załomach murów oraz pod kamieniami i w szczelinach skalnych.

RODZINA: SPARASSIDAE

RODZAJ: MICROMMATA LATREILLE, 1804

497. *Micrommata virescens* (CLERCK, 1757)

Mapa 499

Micrommata roseum: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Gródek (R. Rozwałka*); Horaj (Staręga 2000); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kozie Góry (Rozwałka 2009b); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Pikule (Rozwałka 2009a); Roskosz, Samokłęski, Serebryskie (R. Rozwałka*); Siedliska (Staręga 2000); Staw (Rozwałka 2006b); Stężyca (Staręga 1984); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tartak (Rozwałka 2009b); Wielkopole (R. Rozwałka*); Wieprzec (Staręga 2000); Zareczyzna (Rozwałka 2004);

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

Zawadówka (Rozwałka 2007a); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Gatunek zamieszkujący roślinność zielną w różnych otwartych środowiskach, od wilgotnych turzycowisk i łąk po suche murawy kserotermiczne. Dość częsty także w runie widnych lasów i zarośli. Pająk pospolity, choć występujący lokalnie i nie zawsze obecny, na co zwracał uwagę także Staręga (1988).

RODZINA: TETRAGNATHIDAE

RODZAJ: *META C.L. KOCH, 1836*

498. *Meta menardi* (LATREILLE, 1804)

Mapa 500

Dęby (R. Rozwałka*).

Gatunek jaskiniowy (troglobiont), w południowej Polsce pospolity również w piwnicach, sztolniach, starych fortyfikacjach czy nawet głębokich studniach. Na terenie województwa lubelskiego stwierdzony jedynie w starych bunkrach z okresu II wojny światowej w Dębach niedaleko Lubyczy Królewskiej. Trudno określić pochodzenie tego stanowiska, gdyż jest ono wyraźnie odizolowane od najbliższych lokalizacji tego gatunku znanych w Górach Świętokrzyskich (Staręga 1988), Pieninach (Staręga 1976) czy Beskidzie Wyspowym (mat. niepubl. autorów).

RODZAJ: *METELLINA CHAMBERLIN & IVIE, 1941*

499. *Metellina mendei* (BLACKWALL, 1869)

Mapa 501

Meta mendei: Prószyński & Staręga 1971, Staręga 1972, 1878, 1984, Rozwałka 1999*, Staręga 2000.

Metellina mendei: Stańska i in. 2002, Rozwałka 2004, 2006b, 2006d, 2007a, 2007c, Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b, Rozwałka 2009a, 2009b.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełzec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota (Rozwałka 2009a); Bochothnica (Staręga 1972); Bukowa Góra, Debry (Staręga 2000); Dobry Las (R. Rozwałka*); Horaj, Hosznia, Hrebenne, Hubale (Staręga 2000); Imielty (Rozwałka 2009a); Jałowce (Staręga 2000); Jamniki (R. Rozwałka*); Janów (Staręga 2000); Jarczów (Rozwałka 2004); Jarugi (Staręga 2000); Jata (W. Staręga*); Jelnica (Staręga 1978, 1984); Kamienna, Kawęczynek (Staręga 2000); Kazimierz (Rozwałka 2007c, Staręga

1972); Kolonia Wola, Kozłówka (R. Rozwałka*); Krasnobród (Staręga 1984); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Leliszka, Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d); Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Lubycza (Staręga 2000); Łabunie (Staręga 1978); Łązek (Rozwałka 2009a); Łowiszów (Staręga 1984); Łukie (Rozwałka 2006b); Machnów (Rozwałka 1999*); Manie (Staręga 1978); Moszne (R. Rozwałka*); Nasutów (Rozwałka 2009b); Niemoczka (Staręga 2000); Parchatka (Rozwałka 2007a, 2007c); Pikule (Rozwałka 2009a); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Potoki (Rozwałka 2004); Rachodoszcze (Staręga 2000); Rąblów (R. Rozwałka*); Rejkowizna (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Rudy (W. Staręga*); Sitaniec (Staręga 2000); Staw (Rozwałka 2006b); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tałandy, Tarnawa (Staręga 2000); Tartak (Rozwałka 2009b); Widniówka (R. Rozwałka*); Wierzchowiny (Staręga 2000); Wola (Rozwałka 2006b); Wysokie (Staręga 1978, 1984); Zalew (Rozwałka 2007a); Zwierzyniec (Staręga 1984); Żdzary (Staręga 1978).

Pospolity gatunek zakładający sieci w wysokim runie i podszycie w cienistych lasach, starych zaniedbanych parkach i ogrodach oraz w gęstych zaroślach. Bardzo zbliżony morfologicznie do *M. segmentata*, ale nieznacznie od niego rzadszy i występujący (dorosłe) wiosną i wczesnym latem.

500. *Metellina merianae* (SCOPOLI, 1763)

Mapa 502

Meta merianae: Staręga 1972, Dziabaszewski 1990, Rozwałka 1999*, Staręga 2000.

Metellina merianae: Rozwałka 2004.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bochothnica (Staręga 1972); Chmielinne (W. Staręga*); Dęby (R. Rozwałka*); Haczki (W. Staręga*); Hrebenne (Staręga 2000); Jarczów (Rozwałka 2004); Leliszka, Lublin-Sławin, Lubycza, Rąblów (R. Rozwałka*); [Roztocze (Dziabaszewski 1990)]; Siedliska (Rozwałka 2004); Wielkopole (R. Rozwałka*).

Mieszkaniec cienistych lasów i zarośli zazwyczaj występujący nad leśnymi potokami oraz nad rowami w łągach i olsach. Można ten gatunek także spotkać w otworach nisko położonych dziupli, a czasami także w piwnicach czy ciemnych, cienistych i wilgotnych zakątkach zaniedbanych parków i ogrodów. Na terenie

województwa lubelskiego i w nizinnej części Polski niezbyt częsty, natomiast na pogórzach i w strefie reglowej bardzo liczny, szczególnie w dolinach śródleśnych cienistych strumieni (obs. autorów).

501. *Metellina segmentata* (CLERCK, 1757)

Mapa 503

Meta segmentata: Prószyński & Staręga 1971, Staręga 1978, 1984, Staręga & Nakaziuk 1985, Dziabaszeński 1990, Rozwałka 1999*, Staręga 2000.

Metellina segmentata: Stańska i in. 2002, Rozwałka 2004, 2006a, 2006b, 2006c, 2006d, 2007a, 2007c, 2009a, 2009b, Rozwałka & Juszczynski 2009.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełzec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*, Staręga 2000); Błota, Branew (Rozwałka 2009a); Brzeźno (Rozwałka 2007a); Bukowa Góra (Staręga 1984); Chmielinne (W. Staręga*); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Czerkies (Staręga 2000); Długie (Rozwałka 2006b); Dobrska, Dobry Las, Durne (R. Rozwałka*); Gródek (Staręga 1978); Haczki (W. Staręga*); Horaj, Hubale (Staręga 2000); Imielty (Rozwałka 2009a); Izbica, Jamniki (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Jarugi (Staręga 2000); Jata (W. Staręga*); Jelnica (Staręga 1984); Kawęczynok (Staręga 2000); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kąty (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kornie (Staręga 2000); Kozie Góry, Kozłówka, Krowie (R. Rozwałka*); Kruglik (Staręga 2000); Laski, Leliszka (R. Rozwałka*); Lipsko (Staręga 2000); Lublin-Felin, Lublin-Kośminiek (R. Rozwałka*); Lublin-Sławin, Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d); Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Łabunie (Staręga 1984); Łązek (Rozwałka 2009a); Łowiszów (Staręga 1984); Łukie (Rozwałka 2006b); Machnów (Rozwałka 1999*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Moszne, Nałęczów (R. Rozwałka*); Nart-Czerkies (Staręga 1984); Nasutów (Rozwałka 2009b); Niemienice (R. Rozwałka*); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Okuninka (Staręga 1978); Parchatka, Podzamcze (R. Rozwałka*); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Porytowe (Rozwałka 2009a); Potoki (Rozwałka 2004); Puchaczów (R. Rozwałka*); Rąblów (R. Rozwałka*); [Roztocze (Dziabaszeński 1990, Prószyński & Staręga 1971)]; Rudka (Rozwałka 2007a); Rudy (W. Staręga*); Siedliska (Rozwałka 2004); Sitaniec (Staręga 2000); Sobianowice (Rozwałka & Juszczynski 2009); Sołokije (Staręga 2000); Stary Pożóg (W. Staręga*); Staw (Rozwałka 2006b); Stawki (R. Rozwałka*);

Szczebrzeszyn (Staręga 1984); Szerokie (W. Staręga*); Szewnia (Staręga 2000); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Świerże (R. Rozwałka*); Świnka (Rozwałka 2006a, 2007a); Tałandy (Staręga 2000); Tarnogóra (R. Rozwałka*); Tartak (Rozwałka 2009b); Tuliów (Staręga & Nakaziuk 1985); Widniówka (Rozwałka 2007a); Wielkopole (R. Rozwałka*); Wierzchowiny (Staręga 2000); Wojcieszyn (R. Rozwałka*); Wola (Rozwałka 2006b); Wolwinów (Rozwałka 2007a); Wysokie (Staręga 1984); Załucze (R. Rozwałka*); Zareczynna (Rozwałka 2004); Zawada, Żdanów (Staręga 1984); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żyłka (R. Rozwałka*).

Jeden z najpospolitszych krajowych pająków, spotykany przede wszystkim w lasach i zaroślach zarówno liściastych jak i iglastych oraz w sadach i ogrodach. Nierzadki również na położonych w pobliżu lasów terenach otwartych. Sieci zakłada na wyższej roślinności zielnej lub na niższych gałęziach drzew i krzewów. Pająk bardzo podobny do *Metellina mengei*, ale osobniki dorosłe występuje wyłącznie późnym latem i jesienią, nawet po kilkudniowych przymrozkach czy krótkotrwałym opadzie śniegu są nadal aktywne.

RODZAJ: *PACHYGNATHA SUNDEVALL, 1823*

502. *Pachygnatha clercki* SUNDEVALL, 1823

Mapa 504

Pachygnatha Clerckii: Nowicki 1870, Wajgiel 1874.

Pachygnatha clercki: Kaczmarek 1958, Staręga 1972, Puszkarski 1981, Staręga 1978, 1984, Staręga & Nakaziuk 1985, Dziabaszeński 1990, Rozwałka 1996b, 1999*, Staręga 2000, Stańska i in. 2002, Rozwałka 2004, 2006a, 2006b, Wrońska 2006*, Rozwałka 2007a, 2009a, 2009b.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota (Rozwałka 2009a); Brzeźno (Rozwałka 2007a); Ciesacin (Rozwałka 2007a); Długie (Rozwałka 2006b); Dobry Las (R. Rozwałka*); Durne (Staręga 1984); Fajslawice (Wrońska 2006*); Gródek, Hniszów (R. Rozwałka*); Hubale (Staręga 2000); Imielty (Rozwałka 2009a); Jamniki (R. Rozwałka*); Jata (W. Staręga*); Józefów (Rozwałka 2004); Kazimierz (Staręga 1972); Kąty (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Kornie (Nowicki 1870, Staręga 2000, Wajgiel 1874); Kozłówka, Krugle, Las, Leliszka, Lublin-Sławin, Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Łukie (Rozwałka 1996b, 2006b); Manie (Staręga 1984); Nart (Staręga 2000); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Okuninka (Staręga 1978); [Poleski Park

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Polichna, Puchaczów (R. Rozwałka*); Puławy ZA (Puszkarski 1981); Roskosz (R. Rozwałka*); [Roztocze (Dziabaszewski 1990)]; Rudy (Kaczmarek 1958); Sitaniec (Staręga 2000); Sobianowice (Rozwałka 2007a); Świerże (R. Rozwałka*); Świnka (Rozwałka 2006a, 2007a); Tarnowola (Rozwałka 2004); Tartak (Rozwałka 2009b); Tuliłów (Staręga 1984, Staręga & Nakaziuk 1985); Uhruska (R. Rozwałka*); Wielkopole (Rozwałka 2007a); Wieprz (Rozwałka 2006a); Wierzchowiny (Staręga 2000); Wola (Rozwałka 2006b); Wysokie (Staręga 1984); Zalesie, Zalew (Rozwałka 2007a); Zalew (W. Staręga*); Zwierzyniec-Rudka, Żdanów (Staręga 1984).

Często spotykany gatunek wilgociolubny, zamieszkujący podłoże i roślinność zielną na podmokłych łąkach, różnego typu torfowiskach, na brzegach brzegi cieków i zbiorników wodnych oraz w borach bagiennych, olsach, łęgach, itp.

503. *Pachygnatha degeeri* SUNDEVALL, 1830

Mapa 505

Pachygnatha De Géeri: Nowicki 1870, Wajgiel 1874.

Pachygnatha degeeri: Kaczmarek 1958, Staręga 1978, Puszkarski 1981, Staręga 1984, Dziabaszewski 1990, Rozwałka 1996b, Rozwałka 2000, Staręga 2000, Stańska i in. 2002, Rozwałka 2004, 2006a, 2006b, 2006c, 2006d, Wrońska 2006*, Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 2007a, 2007c, Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b, Rozwałka 2009a, 2009b, Rozwałka & Juszczyński 2009, Król i in. 2013.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*, Staręga 2000); Branew (Rozwałka 2009a); Brzeźno (Rozwałka 2007a); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Ciesacin (Rozwałka 2007a); Długie (Rozwałka 1996b); Dobry Las (R. Rozwałka*); Fajslawice (Wrońska 2006*); Gródek, Hnieszów (R. Rozwałka*); Hubale (Staręga 2000); Jamniki (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Staręga*); Jelnica (Staręga 1984); Karczunek (R. Rozwałka*); Kawęczynok (Staręga 2000); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kąty (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kornie (Nowicki 1870, Wajgiel 1874); Krasnobród (Staręga 1984); Las (R. Rozwałka*); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Lublin-Kośmin, Lublin-Felin, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a); Lublin-Za Cukrownią (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Łążek (Rozwałka

2009a); Łukie (Rozwałka 1996b); Machnów (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 1999*); Moszne (Rozwałka 1996b); Nasutów (Rozwałka 2009b); Niemienice (R. Rozwałka*); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Okuninka (Staręga 1978); Orłowskie (Rozwałka 1996b); Pikule (Rozwałka 2009a); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Ponikwoda (Rozwałka & Juszczyński 2009); Porytowe (Rozwałka 2009a); Potoki, Przeorsk (Rozwałka 2004); Puławy ZA (Puszkarski 1981); [Roztocze (Dziabaszewski 1990)]; Rudka, Rudnik (Rozwałka 2007a); Rudy (Kaczmarek 1958); Sobianowice (Rozwałka 2007a, Rozwałka & Juszczyński 2009); Spławy (R. Rozwałka*); Stary Pożóg (W. Staręga*); Staw (Rozwałka 2006b); Stawska (Rozwałka 2000); Stężyca (Staręga 1984); Stulno (R. Rozwałka*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Świerże (R. Rozwałka*); Teptiuków (Staręga 1978); Uhruska (R. Rozwałka*); Widniówka (Rozwałka 2007a); [województwo lubelskie (Król i in. 2013)]; Wola (Rozwałka 2006b); Wolwinów (Rozwałka 2007a); Wysokie (Staręga 1984); Wytyczno (Rozwałka 1996b); Zalew (Rozwałka 2007a); Zareczyna (Rozwałka 2004); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Zwierzyniec (Staręga 1984, 2000); Żabce (Staręga 1984); Żdźary (Staręga 1978); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Bardzo pospolity gatunek zamieszkujący podłoże i niską roślinność zielną w różnych otwartych biotopach, począwszy od muraw kserotermicznych i psammofilnych, poprzez łąki, pastwiska, pola uprawne, miedze, a na torfowiskach wysokich kończąc. Spotykany także na trawnikach i w parkach śródmiejskich, w sadach i ogrodach, młodnikach oraz w widnych i suchych lasach.

504. *Pachygnatha listeri* SUNDEVALL, 1830

Mapa 506

Pachygnatha listeri: lit. cyt.

Bilsko (Rozwałka 2006a); Błota (Rozwałka 2009a); Bukowa Góra (Staręga 2000); Czerkies (Staręga 2000); Długie (Rozwałka 2006b); Dobry Las (R. Rozwałka*); Haczki (W. Staręga*); Hnieszów (R. Rozwałka*); Horaj, Hubale (Staręga 2000); Imielty (Rozwałka 2009a); Jamniki (R. Rozwałka*); Janów (Staręga 2000); Jarczów (Rozwałka 2004); Jarugi (Staręga 2000); Jata (W. Staręga*); Jelnica (Staręga 1984); Kamienna, Kawęczynok (Staręga 2000); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kąty (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 2004); Kornie, Kruglik, Lipsko

(Staręga 2000); Magazyn (R. Rozwałka*); Moszne (Rozwałka 1996b); Nasutów (Rozwałka 2009b); Nowy Pożóg (W. Staręga*); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Porytowe (Rozwałka 2009a); Rąblów (R. Rozwałka*); Rudy (W. Staręga*); Siedlińska, Sitaniec (Staręga 2000); Stary Pożóg (W. Staręga*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tartak (Rozwałka 2009b); Tuliłów (Staręga & Nakaziuk 1985); Wierzchowiny (Staręga 2000); Wojcieszyn (R. Rozwałka*); Wola (Rozwałka 2006b); Wysokie (Staręga 1984); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Zwierzyniec, Żdanów (Staręga 1984).

Pospolity gatunek zamieszkujący podłoże i niskie rośliny zielne w cienistych, umiarkowanie wilgotnych lasach i zaroślach. Dość częsty także na podmokłych łąkach i pastwiskach oraz na torfowiskach.

RODZAJ: *TETRAGNATHA* LATREILLE, 1804

505. *Tetragnatha dearmata* THORELL, 1873

Mapa 507

Tetragnatha dearmata: lit. cyt.

Hniszów (R. Rozwałka*); Janów (Staręga 2000); Jata (W. Staręga*); Jelnica (Staręga 1984); Kawęczyniek, Kornie, Lubycza (Staręga 2000); Magazyn (R. Rozwałka*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Michałowa (Rozwałka 2006b); Poniatowa (W. Staręga*); Staw (Rozwałka 2006b); Tuliłów (Staręga 1984); Wierzchowiny (Staręga 2000); Zwierzyniec (Staręga 2000).

Umiarkowanie częsty gatunek zamieszkujący głównie gałęzie drzew i krzewów oraz wyższą roślinność zielną na skrajach cienistych wilgotnych olsów i łągów, nadbrzeżne zarośla oraz trzcinowiska, szuwar, itp. środowiska w pobliżu wody.

506. *Tetragnatha extensa* (LINNAEUS, 1758)

Mapa 508

Tetragnatha Nowicki: Nowicki 1870, Wajgiel 1874.

Tetragnatha extensa: Nowicki 1870, Wajgiel 1874, Staręga 1978, 1984, Staręga & Nakaziuk 1985, Rozwałka 1996b, 1999*, Staręga 2000, Rozwałka 2004, 2006a, 2006b, 2007a, 2007c, 2009a.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota (Rozwałka 2009a); Bubnów (Rozwałka 2007a); Hubale, Janów (Staręga 2000); Jata (W. Staręga*); Jelnica (Staręga 1984); Kamienna, Kawęczyniek (Staręga 2000); Kazimierz (Rozwałka

2007c); Kąty (Staręga 2000); Kornie (Nowicki 1870, Wajgiel 1874); Lubycza (Staręga 2000); Łańcuchów (Rozwałka 2006a); Łukie (Rozwałka 2006b); Magazyn (R. Rozwałka*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Nowiny (R. Rozwałka*); Okuninka (Staręga 1978); Orłowskie (Rozwałka 1996b); Pikulawka (R. Rozwałka*); Rachodoszcze, Sitaniec (Staręga 2000); Spławy (R. Rozwałka*); Staw (Rozwałka 2006b); Tałandy (Staręga 2000); Tarnowola (Rozwałka 2004); Tuliłów (Staręga & Nakaziuk 1985); Wola (Rozwałka 2006b); Wysokie (Staręga 1984); Zwierzyniec (Staręga 2000); Żdanów (Staręga 1984); Żdźary (Staręga 1978).

Pospolity gatunek występujący najczęściej na gałęziach drzew i krzewów rosnących w pobliżu wody oraz w trzcinowiskach, szuwarach, itp. wilgotnych i otwartych biotopach.

507. *Tetragnatha montana* SIMON, 1874

Mapa 509

Tetragnatha montana: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, 2007c); Biały Słup (Staręga 2000); Brzeziczno (Rozwałka 2007a); Brzezino, Hniszów (R. Rozwałka*); Imielty (Rozwałka 2009a); Janów (Staręga 2000); Jarczów (R. Rozwałka*); Jata (W. Staręga*); Jelnica (Staręga 1984); Kawęczyniek (Staręga 2000); Kornie (Wajgiel 1874); Lublin-Sławin, Lublin-Zembożyce (R. Rozwałka*); Łańcuchów (Rozwałka 2006a); Łązek (Rozwałka 2009a); Łukie (Rozwałka 2006b); Magazyn (R. Rozwałka*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Michałowa (Rozwałka 2006b); Moszne, Nowiny, Perkoz (R. Rozwałka*); Pikule (Rozwałka 2009a); Poniatowa (W. Staręga*); Roskosz, Samokłęski, Serebryskie, Sęków (R. Rozwałka*); Staw (Rozwałka 2006b); Stulno (R. Rozwałka*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tarnowola (Rozwałka 2004); Torfowisko (R. Rozwałka*); Tuliłów (Staręga & Nakaziuk 1985); Wielkopole (Rozwałka 2007a); Wierzchowiny (Staręga 2000); Wola, Wytyczno (Rozwałka 2006b); Zwierzyniec (Staręga 2000).

Często spotykany gatunek zamieszkujący roślinność zielną w trzcinowiskach i różnego typu szuwarach, na podmokłych łąkach i torfowiskach oraz gałęzie drzew i krzewów rosnących w pobliżu wody.

508. *Tetragnatha nigrita* LENDL, 1886

Mapa 510

Tetragnatha nigrita: lit. cyt.

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, 2007c); Brzeziczno (R. Rozwałka*); Czartowe Pole (Staręga 2000); Długie (R. Rozwałka*); Jamniki (R. Rozwałka*); Leliszka (R. Rozwałka*); Łukie (Rozwałka 2006b); Magazyn (R. Rozwałka*); Spławy (R. Rozwałka*).

Niezbyt częsty gatunek zamieszkujący najchętniej wysoką roślinność zielną oraz gałęzie drzew i krzewów w cienistych i bardzo wilgotnych olsach, łągach lub nadrzecznych zaroślach.

509. *Tetragnatha obtusa* C.L. KOCH, 1837

Mapa 511

Tetragnatha obtusa: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, 2007c); Częstoborowice, Dobry Las (R. Rozwałka*); Imielty (Rozwałka 2009a); Janów (Staręga 2000); Jelnica (Staręga 1984); Kawęczynek (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Krasnobród (Staręga 1984); Łukie (Rozwałka 2006b); Manie (Staręga 1984); Płotycze (R. Rozwałka*); Wierzchowiny (Staręga 2000); Zwierzyniec (Staręga 1974).

Pospolity gatunek zakładający sieci w wysokim runie leśnym, na krzewach podszytu oraz na gałęziach w koronach drzew w lasach liściastych i mieszanych oraz w parkach i ogrodach.

510. *Tetragnatha pinicola* L. KOCH, 1870

Mapa 512

Tetragnatha pinicola: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*, Staręga 2000); Błota, Branew (Rozwałka 2009a); Bukowa Góra, Debry (Staręga 2000); Dobry Las, Gródek (R. Rozwałka*); Horaj (Staręga 2000); Hniszów (R. Rozwałka*); Hubale (Staręga 2000); Janów (Rozwałka 2009a); Jarczów (Rozwałka 2004); Jarugi (Staręga 2000); Jata (W. Staręga*); Jelnica (Staręga 1984); Justynówka (Staręga 2000); Kamionka (W. Staręga*); Kawęczynek, Kąty (Staręga 2000); Korhynie (Rozwałka 1999*); Krasnobród (Staręga 1984); Kruglik (Staręga 2000); Lublin-Kośminek (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d); Łukie (Rozwałka 2006b); Machnów (Rozwałka 1999*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Niemoczka (Staręga 2000); Pikule (Rozwałka 2009a); Poniatowa (W. Staręga*); Porytowe (Rozwałka 2009a); Rudnik (Rozwałka 2007a); Sitaniec

(Staręga 2000); Sobianowice (Rozwałka & Juszczyński 2009); Sołokije (Staręga 2000); Staw (Rozwałka 2006b); Stawska (Rozwałka 2000); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Torfowisko (R. Rozwałka*); Tuliów (Staręga & Nakaziuk 1985); Wierzchowiny (Staręga 2000); Wola (Rozwałka 2006b); Zwierzyniec (Staręga 1984, 2000); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Bardzo pospolity gatunek zamieszkujący roślinność zielną oraz gałęzie drzew i krzewów w otwartych i dobrze nasłonecznionych, ale niezbyt wilgotnych środowiskach, nawet na murawach kserotermicznych i psammofilnych.

511. *Tetragnatha reimoseri* (ROSCA, 1939)

Mapa 513

Tetragnatha reimoseri: lit. cyt.

Brzeźno (Hajdamowicz & Jastrzębski 2007, Rozwałka 2007a); Hniszów (Hajdamowicz & Jastrzębski 2007, Hajdamowicz & Stańska 2006); Łukie (Hajdamowicz & Jastrzębski 2007, Rozwałka 2006b); Michałowa (Hajdamowicz & Jastrzębski 2007); Moszne (Hajdamowicz & Jastrzębski 2007); [Poleski Park Narodowy (Hajdamowicz 2006)]; Roskosz (R. Rozwałka*); Serebryskie (Hajdamowicz & Jastrzębski 2007, Rozwałka 2007a); Sęków (R. Rozwałka*); Spławy (R. Rozwałka*); Staw (Hajdamowicz & Jastrzębski 2007, Rozwałka 2006b); [województwo lubelskie (Wołczuk i in. 2014)]; Wola Wereszczyńska (Hajdamowicz & Jastrzębski 2007); Zienki (Hajdamowicz & Jastrzębski 2007).

Rzadki gatunek znany z nielicznych stanowisk położonych w większości w zachodniej, północnowschodniej i wschodniej części Polski. Występuje najczęściej wśród roślinności zielnej w zbiorowiskach wielkoturzycowych z stagnującą wodą lub w nadbrzeżnych szuwarach (Hajdamowicz & Jastrzębski 2007).

512. *Tetragnatha striata* L. KOCH, 1862

Mapa 514

Tetragnatha striata: lit. cyt.

Perkoz (R. Rozwałka*); Staw (Rozwałka 2006b); Wielkopole (Rozwałka 2007a).

Dość rzadki gatunek zamieszkujący trzcinowiska, torfowiska niskie i przejściowe, różnego typu szuwały oraz skraje zarośli na brzegach zbiorników i cieków wodnych.

RODZINA: THERIDIIDAE

RODZAJ: ANELOSIMUS SIMON, 1891

513. *Anelosimus vittatus* (C.L. KOCH, 1836)

Mapa 515

Anelosimus vittatus: lit. cyt.

Kozłówka (R. Rozwałka*); Lublin-Sławin, Lublin-Śródmieście (Rozwałka & Olbrycht 2017); Lublin-Za Cukrownią (R. Rozwałka*); Lublin-Zemborzyce (Rozwałka & Olbrycht 2017); Rejkowizna (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Świerże (Rozwałka & Olbrycht 2017).

Niezbyt często stwierdzany w gatunek zamieszkujący gałęzie i liście w koronach drzew liściastych na skrajach lasów, w parkach, sadach i ogrodach. Na zimowanie schodzi w niższe, nawet przyziemne partie pni i wtedy jest łatwiejszy do odszukania (Rozwałka & Olbrycht 2017).

514. *Asagena phalerata* (PANZER, 1801)

Mapa 516

Theridium serratipes: Nowicki 1870, Wajgiel 1874.

Steatoda phalerata: Puszkar 1981, Staręga 1984, Rozwałka 2000, 2006c, 2007a, 2009b, Rozwałka & Juszczynski 2009.

Asagena phalerata: Minkiewicz 1934.

Hniszów (R. Rozwałka*); Jakubowice (Rozwałka 2007a); Kazimierz (Minkiewicz 1934); Kornie (Nowicki 1870, Wajgiel 1874); Las (R. Rozwałka*); Łowiszów (Staręga 1984); Machnów (R. Rozwałka*); Nasutów (Rozwałka 2009b); Piekiełko (R. Rozwałka*); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Puławy ZA (Puszkar 1981); Stawska (Rozwałka 2000); Żmudź (Rozwałka 2006c).

Gatunek preferujący suche i dobrze nasłonecznione biotopy gdzie w zagłębieniach podłoża, pod kamieniami i nisko położonymi liśćmi lub kępkami gęstych roślin zakłada niewielkie, nieregularne sieci. Najczęściej występuje na murawach psammofilnych, wrzosowiskach, na suchych ugorach, w młodnikach sosnowych, na nasytach kolejowych, znacznie rzadziej na murawach wykształconych na podłożu wapiennym czy lessowym.

RODZAJ: CRUSTULINA MENGE, 1868

515. *Crustulina guttata* (WIDER, 1834)

Mapa 517

Crustulina guttata: lit. cyt.

Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Jamniki (R. Rozwałka*); Janowiec (Rozwałka 2007c); Jata (W. Staręga*); Kąty (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*, 2004); Kruglik (Staręga 2000); Las, Leliszka, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Łążek (Rozwałka 2009a); Machnów (Rozwałka 1999*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Porytowe (Rozwałka 2009a); Puławy ZA (Puszkar 1983); Rudy (W. Staręga*); Sobianowice (Rozwałka 2007a, Rozwałka & Juszczynski 2009); Stawska (Rozwałka 2000); Tartak (Rozwałka 2009b); Tuliów (Staręga 1984, Staręga & Nakaziuk 1985); Wola (Rozwałka 2006b); Zwierzyniec (Staręga 1984); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Pospolity mieszkawca warstwy mchów i ściółki w różnego typu lasach i zaroślach iglastych od bardzo wilgotnych po bardzo suche. Występuje także w drzewostanach liściastych czy nawet w środowiskach otwartych, szczególnie tam, gdzie podłoże jest pokryte dobrze rozwiniętą warstwą mchów.

516. *Cryptachaea riparia* (BLACKWALL, 1834)

Mapa 518

Theridium saxatile: Nowicki 1870, Wajgiel 1874.

Achaearanea riparia: Prószyński & Staręga 1971, Staręga 1978, 1984, Rozwałka 1999*, Staręga 2000, Rozwałka 2006b, Wrońska 2006*, Rozwałka 2007a, 2007c, Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b.

Babsk (Rozwałka 2006b); Biała Góra (Rozwałka 1999*, Staręga 2000); Dobrska (R. Rozwałka*); Fajslawice (Wrońska 2006*); Gródek (Staręga 1978); Jarczów (R. Rozwałka*); Józefów (Staręga 1984); Kazimierz (Rozwałka 2007a, 2007c); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kornie (Nowicki 1870, Wajgiel 1874); Lublin-Felin, Lublin-Kalinowszczyzna, Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Lublin-Wienawa (Rozwałka 2007a, Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Nasutów, Niemienice (R. Rozwałka*); [Roztocze (Dziabaszewski 1990), (Prószyński & Staręga 1971)]; Tarnogóra, Trawniki (R. Rozwałka*); Wielkopole (Rozwałka 2007a); Zwierzyniec (Staręga 2000); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Często spotykany gatunek zakładający sieci wśród niskiej roślinności zielnej w miejscach otwartych

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

i dobrze nasłonecznionych, często na ściankach lessowych, ścianach kamieniołomów, u podstawy wysokich miedz czy murów. Z ziaren piasku, drobnych kamyków, fragmentów roślin, itp. materiału buduje w centrum sieci rurkowane schronienie służące za miejsce czatowania i składnia kokonów.

RODZAJ: *DIPOENA THORELL*, 1869

517. *Dipoena braccata* (C.L. KOCH, 1841)

Mapa 519

Dipoena braccata: lit. cyt.

Majdan Kasztelański (Staręga 2000).

Bardzo rzadko spotykany gatunek polujący na mrówki zakładający niewielkie, nieregularne sieci w koronach drzew i krzewów iglastych. Na terenie województwa lubelskiego stwierdzony tylko raz na Roztoczu (Staręga 2000), a poza cytowaną lokalizacją wymieniany w Polsce jedynie z rejonu Mińska Mazowieckiego (Taczanowski 1867) oraz okolic Krakowa (Prószyński & Staręga 1971).

518. *Dipoena melanogaster* (C.L. KOCH, 1837)

Mapa 520

Kozłówka, Lublin-Wieniawa, Lublin-Sławin, Lublin-Rury, Lublin-Śródmieście, Lublin-Za Cukrownią, Lublin-Zemborzyce, Nasutów (R. Rozwałka*).

Stosunkowo pospolity gatunek myrmekofagiczny, ale dość rzadko stwierdzany w trakcie badań, gdyż zamieszkuje korony drzew w lasach, parkach, sadach i ogrodach. **Gatunek nowy dla województwa lubelskiego.**

519. *Dipoena torva* (THORELL, 1875)

Mapa 521

Dipoena torva: lit. cyt.

Chmielinne, Haczki (W. Staręga*); Jakubowice (Rozwałka 2007a, Stańska i in. 2010); Kozłówka (Stańska i in. 2010); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Lublin-Dziesiąta (Stańska i in. 2010); Lublin-Kośminek (Stańska i in. 2010); Lublin-Sławin (Stańska i in. 2010); Lublin-Śródmieście (Stańska i in. 2010); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a, 2012a, Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b, Stańska i in. 2010); Lublin-Za Cukrownią (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Zemborzyce (Stańska i in. 2010); Łęczna (Stańska i in. 2010); Ponikwoda (Rozwałka

& Juszczynski 2009, Stańska i in. 2010); Rejkowizna (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b, Stańska i in. 2010); Świdnik (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b, Stańska i in. 2010).

Poza województwem lubelskim bardzo rzadko stwierdzany myrmekofag, zamieszkujący pnie i korony drzew w widnych lasach, w parkach śródmiejskich, na starych cmentarzach i w ogrodach (Rozwałka 2006d, Simon 1997, Stańska i in. 2010).

RODZAJ: *ENOPLOGNATHA PAVESI*, 1880

520. *Enoplognatha caricis* (FICKERT, 1876)

Mapa 522

Ciechanki, Lublin-Felin (R. Rozwałka*).

Bardzo rzadki gatunek, zamieszkujący roślinność zielną na torfowiskach niskich i przejściowych, nadbrzeżne szuwary, groble, itp. mocno wilgotne środowiska położone w pobliżu wody. W Polsce znany jedynie z Wrocławia (Fickert 1876), skąd został opisany oraz Bagien Biebrzańskich (Kupryjanowicz 1997, 2005). **Gatunek nowy dla województwa lubelskiego.**

– **Kompleks *Enoplognatha ovata* (= *Enoplognatha ovata* + *E. latimana*)**

Enoplognatha lineata: Prószyński & Staręga 1971.

Enoplognatha ovata: Staręga 1972, Puszkar 1981, Staręga 1984, Staręga & Nakaziuk 1985, Dziabaszewski 1990.

Jelnica (Staręga 1984); Kazimierz (Staręga 1972); Krasnobród, Łabunie (Staręga 1984); Puławy ZA (Puszkar 1981); [Roztocze (Dziabaszewski 1990, Prószyński & Staręga 1971)]; Tuliłów (Staręga 1984, Staręga & Nakaziuk 1985); Zwierzyniec (Staręga 1984).

Uwaga: Hippa i Oksala (1982) wykazali, że gatunek dotychczas oznaczany jako „*Enoplognatha ovata* (CLERCK, 1757)”, to w Europie Środkowej dwa odrębne taksony: *E. ovata* (CLERCK, 1757) i *E. latimana* HIPPA & OKSALA 1982, często ze sobą współwystępujące.

521. *Enoplognatha latimana* HIPPA & OKSALA 1982

Mapa 523

Enoplognatha latimana: lit. cyt.

Babsk, Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*, Staręga 2000); Brzeźno (Rozwałka 2007a); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Czumów, Gródek (R. Rozwałka*); Janowiec (Rozwałka 2007c); Jarczów (Rozwałka 2004); Karczunek (R. Rozwałka*); Kazimierz

(Rozwałka 2007c); Kołacze (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Lublin-Felin, Lublin-Kośminek (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d); Machnów (Rozwałka 1999*); Nowiny (R. Rozwałka*); [okolice Tomaszowa Lubelskiego (Staręga 2003)]; Przeorsk (Rozwałka 2004); Spławy (R. Rozwałka*); Stary Brus (R. Rozwałka*); Stawska (Rozwałka 2000); Tarnogóra, Torfowisko, Uhruska (R. Rozwałka*); Widniówka (Rozwałka 2007a); Wola (Rozwałka 2006b); Wolwinów (Rozwałka 2007a); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Gatunek heliofilny zamieszkujący roślinność zielną w otwartych środowiskach lub gałęzie drzew i krzewów na skrajach lasów i zarośli, a także młodniki, ogrody, itp. W odróżnieniu od zbliżonej morfologicznie *Enoplognatha ovata* unika miejsc zacienionych.

522. *Enoplognatha mordax* (THORELL, 1875)

Mapa 524

Enoplognatha crucifera (*E. mordax*): Puszkarski 1981, 1983.
Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983).

Bardzo rzadko spotykany gatunek zamieszkujący niską roślinność zielną na ekstensywnie użytkowanych wilgotnych łąkach lub pastwiskach (Kupryjanowicz 2005, Próchniewicz 1991, Staręga 1988).

523. *Enoplognatha oelandica* (THORELL, 1875)

Mapa 525

Enoplognatha oelandica: Rozwałka 2006b.
Babsk (Rozwałka 2006b).

Rzadki gatunek termofilny, oprócz prezentowanego stanowiska w województwie lubelskim, znany jedynie z Wapnicy na Wolinie (Staręga 1974) oraz przedmieść Torunia (Staręga 1978). Pająk zamieszkujący rzadką roślinność zielną w widnych, suchych, piaszczystych środowiskach.

524. *Enoplognatha ovata* (CLERCK, 1757)

Mapa 526

Enoplognatha ovata: lit. cyt.
Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Babsk (Rozwałka 2006b); Biała Góra (Rozwałka 1999*, Staręga 2000); Biały Słup (Staręga 2000); Błota, Branew (Rozwałka 2009b); Brzeziczno, Brzeźno (Rozwałka 2007a); Bukowa Góra (Rozwałka 2004, Staręga 2000); Chmielinie (W. Staręga*); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Czumów

(R. Rozwałka*); Debry (Staręga 2000); Dobry Las (R. Rozwałka*); Górno (Rozwałka 2004); Gródek (R. Rozwałka*); Guciów (Rozwałka 2004); Haczkki (W. Staręga*); Horaj, Hosznia, Hrebenne, Hubale (Staręga 2000); Imielty (Rozwałka 2009b); Jamniki (R. Rozwałka*); Janów (Rozwałka 2009b, Staręga 2000); Jarczów (Rozwałka 2004); Jarugi (Staręga 2000); Jata (W. Staręga*); Justynówka, Kamienna (Staręga 2000); Kamionka (W. Staręga*); Karczunek (R. Rozwałka*); Kawęczynok, Kąty (Staręga 2000); Kazimierz (Rozwałka 2007a, 2007c); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kozłówka (R. Rozwałka*); Kruglik (Staręga 2000); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Lipsko (Staręga 2000); Lublin-Felin, Lublin-Kośminek (R. Rozwałka*); Lublin-Sławin, Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d); Łążek (Rozwałka 2009b); Machnów (Rozwałka 1999*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Nasutów (Rozwałka 2009b); Niemienice, Nowiny (R. Rozwałka*); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Orłowskie (Rozwałka 1996b); Pikulawka (R. Rozwałka*); Pikule, Porytowe (Rozwałka 2009b); Potoki, Przeorsk (Rozwałka 2004); Rachodoszcze (Staręga 2000); Rudka (Rozwałka 2007a); Rudy (W. Staręga*); Spławy (R. Rozwałka*); Stary Pożóg (W. Staręga*); Staw (Rozwałka 2006b); Stawki (R. Rozwałka*); Stawska (Rozwałka 2000); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Szperówka (Staręga 2000); Widniówka, Wielkopole (Rozwałka 2007a); Wierzchowiny (Staręga 2000); Wola (Rozwałka 2006b); Zagrody (Staręga 2000); Zalew (W. Staręga*); Zareczynna (Rozwałka 2004); Zwierzyniec (Staręga 2000); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Jeden z najpospolitszych krajowych pajaków występujący w różnych środowiskach niezależnie od ich nasłonecznienia, wilgotności czy szaty roślinnej. W biotopach otwartych sieci często zakłada na szczytach pędów roślin, np. na kwiatostanach roślin baldaszkowatych i złożonych. W odróżnieniu od zbliżonej morfologicznie *Enoplognatha latimana*, występuje także w miejscach zacienionych, np. we wnętrzu lasów, gdzie zamieszkuje wszystkie piętra roślinne począwszy od runa, poprzez podszyt, aż po korony drzew.

525. *Enoplognatha thoracica* (HAHN, 1831)

Mapa 527

Enoplognatha thoracica: lit. cyt.
Albrechtówka (Rozwałka 2007c, Staręga 1972); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Ciechanki (Rozwałka 2006a);

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

Fajslawice (Wrońska 2006*); Gródek (R. Rozwałka*); Jałowce (Starega 2000); Jarczów (Rozwałka 2004); Kazimierz (Rozwałka 2007a, 2007c); Korhynie (Rozwałka 1999*); Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d); Machnów (Rozwałka 1999*); Nowiny (R. Rozwałka*); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Puławy ZA (Puszkarski 1981); Rudy (W. Starega*); Sobianowice (Rozwałka & Juszczynski 2009); Stulno (R. Rozwałka*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Wola (Rozwałka 2006b); Zwierzyniec (Starega 2000); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Częsty gatunek występujący wśród niskiej roślinności zielnej w otwartych i zazwyczaj suchych środowiskach, choć trafia się również na podmokłych łąkach czy torfowiskach oraz w widnych borach sosnowych czy młodnikach.

RODZAJ: *EPISINUS WALCKENAER*, 1809

526. *Episinus angulatus* (BLACKWALL, 1836)

Mapa 528

Episinus angulatus: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Brzeźno (Rozwałka 2007a); Długie (R. Rozwałka*); Jarugi (Starega 2000); Jata (W. Starega*); Kruglik (Starega 2000); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Korhynie (Rozwałka 1999*); Machnów (Rozwałka 1999*); Nasutów (Rozwałka 2009b); Pikule, Porytowe (Rozwałka 2009a); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Zalew (Rozwałka 2007a); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Gatunek dość pospolity, lecz rzadko łowiony w większej liczbie osobników. Zamieszkuje roślinność zielną i nisko położone gałęzie drzew i krzewów w młodnikach, na polanach śródleśnych, na zarastających ugorach, różnego typu murawach, skrajach lasów, itp. środowiskach o charakterze ekotonowym.

527. *Episinus truncatus* LATREILLE, 1809

Mapa 529

Episinus truncatus: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Dobrska (R. Rozwałka*); Jata (W. Starega*); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Korhynie (Rozwałka 1999*); Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Rudy, Stary Późóg (W. Starega*); Torfowisko (R. Rozwałka*); Zalew (Rozwałka 2007a).

Gatunek nieco rzadszy niż *Episinus angulatus*, łowiony najczęściej na niskich krzewach i roślinności zielnej porastającej suche murawy, zarastające przyleśne ugory, wrzosowiska, itp. środowiska.

RODZAJ: *EURYOPIS MENGE*, 1868

528. *Euryopis flavomaculata* (C.L. KOCH, 1836)

Mapa 530

Euryopis flavomaculata: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełzec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota (Rozwałka 2009a); Brzeziczno (Rozwałka 2007a); Długie (Rozwałka 1996b); Imielty (Rozwałka 2009a); Jamniki (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Starega*); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Krężnica (R. Rozwałka*); Kruglik (Starega 2000); Łązek (Rozwałka 2009a); Łęczna (Rozwałka 2006a); Łukie (Rozwałka 1996b); Machnów (Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Majdan Kasztelański (Starega 2000); Moszne (Rozwałka 1996b); Nasutów (Rozwałka 2009b); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); [Poleski Park Narodowy (Kupryjanowicz i in. 1998)]; Porytowe (Rozwałka 2009a); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Sobianowice (Rozwałka 2007a); Stawska (Rozwałka 2000); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tartak (Rozwałka 2009b); Tuliłów (Starega & Nakaziuk 1985); Zareczyżna (Rozwałka 2004); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Pająk zamieszkujący darń, mchy i ściółkę różnych środowisk leśnych i zaroślowych o umiarkowanej i znacznej wilgotności, czasem dość liczny również w środowiskach otwartych z dobrze rozwiniętą warstwą mszystą.

RODZAJ: *KOCHIURA ARCHER*, 1950

529. *Kochiura aulica* (C.L. KOCH, 1838)

Mapa 531

Kochiura aulica: lit. cyt.

Lublin-Felin (Rozwałka i in. 2017).

Gatunek rozpowszechniony w basenie Morza Śródziemnego gdzie zamieszkuje gałęzie drzew i krzewów w zaroślach, lasach, sadach i ogrodach. Incydentalnie zawleczony do Lublina wraz z owocami importowanymi z Turcji (Rozwałka i in. 2017).

RODZAJ: *LASAEOLA* SIMON, 1881530. *Lasaeola tristis* (HAHN, 1833)

Mapa 532

Dipoena tristis: Staręga & Nakaziuk 1985.

Lasaeola tristis: Rozwałka 1999*, 2004, 2006a, 2006b, 2006c, 2007a, 2007c, 2009a, 2009b.

Albrechtówka (R. Rozwałka*); Babsk (Rozwałka 2006b); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Brzeziczno (Rozwałka 2007a); Janowiec (Rozwałka 2007c); Jata (W. Staręga*); Karczunek, Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Łańcuchów (Rozwałka 2006a); Machnów (Rozwałka 1999*); Moszne (R. Rozwałka*); Nasutów (Rozwałka 2009b); Pikule (Rozwałka 2009a); Przeorsk (Rozwałka 2004); Staw (Rozwałka 2006b); Stawki, Stulno, Torfowisko (R. Rozwałka*); Tuliłów (Staręga & Nakaziuk 1985); Wola (Rozwałka 2006b); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (R. Rozwałka*).

Stosunkowo pospolity gatunek występujący w silnie nasłonecznionych środowiskach z niskimi sosenkami, takimi jak młodniki, zarastające ugory, pobocza dróg, ale także zarastające torfowiska wysokie (Rozwałka 2007a). Podobnie jak gatunki z rodzaju *Dipoena*; *Lasaeola tristis* jest myrmekofagiem.

RODZAJ: *LATRODECTUS* WALCKENAER, 1805531. *Latrodectus geometricus* L. KOCH, 1841

Mapa 533

Latrodectus geometricus: lit. cyt.

Puławy M, Lublin-Bronowice, Lublin-Felin (Rozwałka i in. 2017).

Pająk rozprzestrzeniony w całym pasie tropikalnym i subtropikalnym. W Europie nie występuje na stałe, choć kilkakrotnie odnotowany na podstawie okazów zawleczonych z rejonów o cieplejszym klimacie w Belgii (van Keer 2007), Irlandii (Nolan 2008) i Polsce (Rozwałka i in. 2017). Gatunek bardzo plastyczny, zamieszkujący nisze skalne, przestrzenie pod kamieniami, roślinność zielną i krzewy w dość suchych środowiskach. Często notowany w winnicach, sadach cytrusowych, biotopach ruderalnych, przydomowych ogródkach, garażach i ciemnych kątach pomieszczeń mieszkalnych (Vetter i in. 2012, Nentwig i in. 2021).

RODZAJ: *NEOTTIURA* MENGE, 1868532. *Neottiura bimaculata* (LINNAEUS, 1758)

Mapa 534

Theridion bimaculatum: Rozwałka 1999*, Staręga 2000.

Neottiura bimaculata: Prószyński & Staręga 1971, Staręga 1978, Puszkarski 1981, Staręga 1984, Staręga & Nakaziuk 1985, Dziabaszeński 1990, Rozwałka 1996b, 1999*, 2000, Staręga 2000, Rozwałka 2004, 2006a, 2006b, 2006c, 2006d, Wrońska 2006*, Rozwałka 2007a, 2007c, 2009a, 2009b, Rozwałka & Juszczyński 2009.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Babsk (Rozwałka 2006b); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*, Staręga 2000); Błota, Branew (Rozwałka 2009a); Brzeziczno, Brzeźno (Rozwałka 2007a); Bukowa Góra (Rozwałka 2004, Staręga 2000); Chodywańce (Rozwałka 2004); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Ciesacin (Rozwałka 2007a); Dobry Las (R. Rozwałka*); Durne (Rozwałka 1996b, Staręga 1984); Fajslawice (Wrońska 2006*); Gródek (R. Rozwałka*); Guciów (Rozwałka 2004); Hnieszów (R. Rozwałka*); Imielty (Rozwałka 2009a); Jakubowice (Rozwałka 2007a); Jamniki (R. Rozwałka*); Janów (Rozwałka 2009a); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Staręga*); Jelnica (Staręga 1984); Kamienna (Staręga 2000); Kamionka (W. Staręga*); Kawęczyniek (Staręga 2000); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kąty (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kornie (Staręga 2000); Kozłówka (R. Rozwałka*); Krasnobród (Staręga 1984); Kryłów (R. Rozwałka*); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Lublin-Felin, Lublin-Kośminiek (R. Rozwałka*); Lublin-Sławin, Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d); Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Łańcuchów (Rozwałka 2006a); Łązek (Rozwałka 2009a); Łęczna (Rozwałka 2006a); Łukie (Rozwałka 2006b); Machnów (Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Michałowa (Rozwałka 2006b); Momoty (Rozwałka 2009a); Nasutów (Rozwałka 2009b); Nowiny (R. Rozwałka*); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Piekiełko (R. Rozwałka*); Pikule (Rozwałka 2009a); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczyński 2009); Porytowe (Rozwałka 2009a); Potoki, Przeorsk (Rozwałka 2004); Puławy ZA (Puszkarski 1981); Rąblów (R. Rozwałka*); [Roztocze (Dziabaszeński 1990, Prószyński & Staręga 1971)]; Rudnik (Rozwałka 2007a); Rudy (W. Staręga*); Serebryskie (R. Rozwałka*); Sobianowice (Rozwałka 2007a, Rozwałka

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

& Juszczyński 2009); Sołokije (Staręga 2000); Stary Pożóg (W. Staręga*); Staw (Rozwałka 2006b); Stawki (R. Rozwałka*); Stawska (Rozwałka 2000); Stulno (R. Rozwałka*); Szczebrzeszyn (Staręga 1984); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Świerże, Tarnawatka (R. Rozwałka*); Tartak (Rozwałka 2009b); Teptiuków (Staręga 1978); Trawniki (R. Rozwałka*); Tuliłów (Staręga & Nakaziuk 1985); Uhruska (R. Rozwałka*); Wola (Rozwałka 2006b); Zagrody (Staręga 2000); Zalew (Rozwałka 2007a); Załucze (R. Rozwałka*); Zareczynna (Rozwałka 2004); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Zwierzyniec (Staręga 1984, 2000); Żdanów (Staręga 1984); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Jeden z najpospolitszych przedstawicieli rodziny Theridiidae w Polsce. Zamieszkuje roślinność zielną różnych środowisk otwartych niezależnie od ich wilgotności oraz sady, parki, ogrody a także runo i podszyt widnych lasów i zarośli.

RODZAJ: PAIDISCURA ARCHER, 1950

533. *Paidiscura pallens* (BLACKWALL, 1834)

Mapa 535

Theridion pallens: Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b.

Paidiscura pallens: Staręga 1984, Staręga & Nakaziuk 1985, Staręga 2000.

Gołębnie (R. Rozwałka*); Jata (W. Staręga*); Kawęczynnek (Staręga 2000); Kolonia Wola, Kozłówka, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Świerże (R. Rozwałka*); Tomaszów (Staręga 1984); Tuliłów (Staręga & Nakaziuk 1985).

Dość rzadko spotykany gatunek związany z lasami liściastymi. Występuje głównie na liściach i gałęziach drzew i krzewów od podszytu po korony drzew oraz w młodnikach i na śródleśnych polanach.

RODZAJ: PARASTEATODA ARCHER, 1946

534. *Parasteatoda lunata* (CLERCK, 1757)

Mapa 536

Theridium formosum: Nowicki 1870, Wajgiel 1874.

Achaearanea lunata: Staręga 1972, 1984, Staręga & Nakaziuk 1985, Dziabaszeński 1990, Rozwałka 1999*, Staręga 2000, Rozwałka 2004, 2006a, 2006b, 2006c, 2006d, 2007a, Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b, Rozwałka 2009a.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a); Bełzec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota (Rozwałka 2009a); Bochatnica (Rozwałka 2007a, Staręga 1972); Branew (Rozwałka 2009a); Bukowa Góra (Staręga 2000); Chodywańce (Rozwałka 2004); Ciecchanki (Rozwałka 2006a); Dobry Las, Gołębnie, Hnieszów (R. Rozwałka*); Horaj (Staręga 2000); Jamniki (R. Rozwałka*); Janów (Rozwałka 2009a); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Staręga*); Kazimierz (Rozwałka 2007a, 2007c); Kąty (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 2004); Kornie (Nowicki 1870, Wajgiel 1874); Kozie Góry, Kozłówka (R. Rozwałka*); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Leliszka, Lublin-Bronowice (R. Rozwałka*); Lublin-Felin (Rozwałka 2007a); Lublin-Kośminek, Lublin-Rury (R. Rozwałka*); Lublin-Sławin (Rozwałka 2006d); Lublin-Śródmieście, Lublin-Tatary (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a); Lublin-Za Cukrownią (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Łukie (Rozwałka 2006b); Machnów (Rozwałka 1999*); Michałowa (Rozwałka 2006b); Nałęczów, Nasutów, Pańków (R. Rozwałka*); Pikule, Porytowe (Rozwałka 2009a); Potoki (Rozwałka 2004); Rąblów (R. Rozwałka*); [Roztocze (Dziabaszeński 1990)]; Rudka (Rozwałka 2007a); Rudnik (Rozwałka 2007a); Siedliska (Rozwałka 2004); Stawki (R. Rozwałka*); Stężyca (Staręga 1984); Szerokie (W. Staręga*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Świerże, Tarnawatka (R. Rozwałka*); Tuliłów (Staręga & Nakaziuk 1985); Urszulin (Rozwałka 2006b); Widniówka (Rozwałka 2007a); Wola, Załucze (Rozwałka 2006b); Zareczynna (Rozwałka 2004); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Pospolity w całej Polsce mieszkaniec pni i gałęzi różnych gatunków drzew w lasach, parkach i ogrodach oraz zaroślach. Często spotykany również na płotach czy ścianach zabudowań. W centrum sieci często znajduje się zwinięty tutkowato liść lub przypominający naparstek zlepek fragmentów kory zabezpieczający pająka przed wpływem czynników atmosferycznych i drapieżników oraz chroniący kokony z jajami.

535. *Parasteatoda simulans* (THORELL, 1875)

Mapa 537

Achaearanea simulans: Prószyński & Staręga 1971, Dziabaszeński 1990, Rozwałka 1999*, Staręga 2000, Rozwałka 2004, 2007a, 2009a.

Biała Góra (Rozwałka 1999*, Staręga 2000); Bukowa Góra (Staręga 2000); Haczi, Jata (W. Staręga*); Justynówka (Staręga 2000); Kazimierz, Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kozie Góry, Kozłówka (R. Rozwałka*); Lubartów (W. Staręga*); Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin, Lublin-Śródmieście, Lublin-Za Cukrownią, Lublin-Zembożyce (R. Rozwałka*); Łązek (Rozwałka 2009a); Machnów (Rozwałka 1999*); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Potoki (Rozwałka 2004); [Roztocze (Dziabaszewski 1990)]; Rudka (Rozwałka 2007a); Szerokie (W. Staręga*); Widniówka, Załucze (R. Rozwałka*); Zwierzyniec (Prószyński & Staręga 1971); Żurawce (R. Rozwałka*).

Pospolity gatunek występujący głównie na pniach i gałęziach drzew w lasach, parkach i ogrodach, czasem spotykany także na roślinności zielnej i krzewach porastających młodniki, polany śródleśne oraz skraje lasów. Sieci podobne do pozostałych przedstawicieli z tego rodzaju, często z dość niedbale skonstruowanym kopułkowatym schronieniem z fragmentów liści, przędzy i resztek zdojczy.

536. *Parasteatoda tabulata* (LEVI, 1980)

Mapa 538

Achaearenea tabulata: Rozwałka 2004, 2006a, 2006b, 2006d, 2007a, 2007b, 2007c, 2009a.

Annopol, Bełzec, Chełm (Rozwałka 2007c); Chodywańce (Rozwałka 2004); Dęblin, Dorohusk, Dubienka (Rozwałka 2007c); Elizówka (Rozwałka 2007a); Firlej, Gołębie, Gorzków (Rozwałka 2007c); Górno (Rozwałka 2004); Gródek, Hniszów, Hrebenne, Hrubieszów, Izbica (Rozwałka 2007c); Jakubowice (Rozwałka 2007a); Janowiec (Rozwałka 2007c); Janów (Rozwałka 2009a); Jarczów, Justynówka (Rozwałka 2004); Kalinówka (Rozwałka 2007a); Kazimierz (Rozwałka 2007a, 2007c); Korhynie (Rozwałka 2004); Kozłówka (Rozwałka 2007c); Krasnobród (R. Rozwałka*); Krasny-staw, Kryłów, Lubartów (Rozwałka 2007c); Lublin-Felin (Rozwałka 2007a); Lublin-Kalinowszczyzna, Lublin-Kośminek (R. Rozwałka*); Lublin-Sławin (Rozwałka 2006d); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a); Lublin-Za Cukrownią, Lublin-Zembożyce (R. Rozwałka*); Lubycza Królewska (Rozwałka 2007c); Łęczna (Rozwałka 2006a); Łysaków, Nałęczów, Nasifów (Rozwałka 2007c); Nasutów (R. Rozwałka*); Nedeżów (Rozwałka 2004); Niemce (Rozwałka 2007a); Opolka, Piotrawin (Rozwałka 2007c); Pliszczyn (Rozwałka 2007a, 2007c); Przeorsk (Rozwałka 2004); Puławy M

(Rozwałka 2007c); Rudnik (Rozwałka 2007a); Siedliska (Rozwałka 2007c); Sobianowice (Rozwałka 2007a); Stary Brus (R. Rozwałka*); Stulno, Świerże (Rozwałka 2007c); Tomaszów (Rozwałka 2004); Tuligłowy, Uhruska (Rozwałka 2007c); Urszulin (Rozwałka 2006b); Zalew (Rozwałka 2007b); Załucze (Rozwałka 2006b); Zamość, Zembożyce (R. Rozwałka*).

Ekspansywny gatunek hemisynantropijny o nie do końca wyjaśnionym pochodzeniu, który w latach 70-tych i 80-tych XX wieku rozprzestrzenił się na znacznych obszarach Holarktyki. Zamieszkuje głównie ściany zewnętrzne zabudowań, nieogrzewane szklarnie, płoty i parkany, balkony oraz dolne partie pni drzew w parkach śródmiejskich czy sadach. Nierzadki także na ścianach wąwozów w pobliżu szlaków komunikacyjnych, w kamieniołomach lub na stanowiskach ruderalnych (Rozwałka 2007b, Rozwałka i in. 2013).

537. *Parasteatoda tepidariorum* (C.L. KOCH, 1841)

Mapa 539

Achaearenea tepidariorum: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Janowiec (Rozwałka 2007c); Janów (Rozwałka 2009a); Jarczów (Rozwałka 2004); Kazimierz (Rozwałka 2007a); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Lublin-Bronowice (R. Rozwałka*); Lublin-Felin (Rozwałka 2007a); Lublin-Sławin, Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a); Lublin-Za Cukrownią (R. Rozwałka*); Łęczna (Rozwałka 2006a); [Roztocze (Dziabaszewski 1990)]; Stężyca (R. Rozwałka*); Szerokie (W. Staręga*); Urszulin (Rozwałka 2006b); Widniówka (Rozwałka 2007a); Zamość (R. Rozwałka*).

Gatunek synantropijny zamieszkujący głównie ogrzewane szklarnie oraz wnętrza budynków. Spotykany także na zewnętrznych ścianach zabudowań, czasem także w parkach śródmiejskich czy w przydomowych ogrodach.

RODZAJ: *PHOLCOMMA* THORELL, 1869

538. *Pholcomma gibbum* (WESTRING, 1851)

Mapa 540

Pholcomma gibbum: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Dobrska (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Leliszka (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Zareczyna (Rozwałka 2004).

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

Gatunek stosunkowo rzadki w Polsce, w pasie wyżyn i pogórzy nieco częstszy niż na niżu. Być może pająk bryofilny, gdyż niemal zawsze jest spotykany w próbach pobranych z kęp mchu w widnych lasach i zaroślach (obs. niepubl. autorów).

RODZAJ: *PHYLLONETA* ARCHER, 1950

539. *Phylloneta impressa* (L. KOCH, 1881)

Mapa 541

Theridion impressum: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, 2007c); Babsk (Rozwałka 2006b); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Białka (Staręga 1984); Ciechanki, Czumów (R. Rozwałka*); Dobrska (Rozwałka 2007c); Fajstławice (Wrońska 2006*); Hubale (Staręga 2000); Jakubowice (Rozwałka 2007a); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Staręga*); Jelnica (Staręga 1984); Kamionka (W. Staręga*); Karczunek (R. Rozwałka*); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kąty (Staręga 2000); Kołaczce (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kozłówka (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d); Łaszczówka (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Moszne (Rozwałka 1996b); Nowiny (R. Rozwałka*); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczyński 2009); Potoki, Przeorsk (Rozwałka 2004); Stary Brus (R. Rozwałka*); Staw (Rozwałka 2006b); Stawki (R. Rozwałka*); Stawska (Rozwałka 2000, Staręga 1978); Stulno (R. Rozwałka*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tuliów (Staręga 1984, Staręga & Nakaziuk 1985); Wielkopole (Rozwałka 2007a); Wola (Rozwałka 2006b); Wytyckie (Staręga 1984); Wytyczno (Rozwałka 2006b); Załucze (R. Rozwałka*); Zwierzyniec (Staręga 1984); Żmudź (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Bardzo pospolity gatunek heliofilny zamieszkujący szczyty pędów roślinności zielnej w otwartych, umiarkowanie wilgotnych lub suchych biotopach oraz gałęzie drzew i krzewów na skrajach lasów i zarośli czy w młodnikach.

540. *Phylloneta sisypbia* (CLERCK, 1757)

Mapa 542

Theridion sisypbium: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota (Rozwałka 2009a); Brzezicno, Brzeźno (Rozwałka 2007a); Ciechanki (Rozwałka

2006a); Imielty, Janów (Rozwałka 2009a); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Łowiszów (Staręga 1984); Magazyn, Nowiny (R. Rozwałka*); Pikule, Porytowe (Rozwałka 2009a); Serebryskie (R. Rozwałka*); Staw (Rozwałka 2006b); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tuliów (Staręga 1984, Staręga & Nakaziuk 1985); Wielkopole (R. Rozwałka*); Wola (Rozwałka 2006b); Wytyczno (R. Rozwałka*); Zwierzyniec (Staręga 1984).

Pospolity gatunek heliofilny i jednocześnie higrofilny, występujący w miejscach wilgotniejszych niż *Phylloneta impressa*, np. w szuwarach, na podmokłych łąkach czy skrajach nadwodnych zarośli itp. Podobnie jak *Phylloneta impressa* sieci często zakłada w kwiatostanach roślin baldaszkowatych, itp. lokalizacjach na szczytach sztywnych bylin lub zakończeniach gałązek krzewów.

RODZAJ: *PLATNICKINA* KOCAK & KEMAL, 2008

541. *Platnickina tinctoria* (WALCKENAER, 1802)

Mapa 543

Theridion tinctorum: Prószyński & Staręga 1971, Staręga 1984, Rozwałka 1996b, 1999*, Staręga 2000.

Keijia tinctoria: Rozwałka 2006b, 2006c, 2006d, 2007a, 2007c, Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008a, 2008b, Rozwałka 2009a, 2009b.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota, Branew (Rozwałka 2009a); Dobry Las (R. Rozwałka*); Haczki (W. Staręga*); Hnieszów (R. Rozwałka*); Imielty (Rozwałka 2009a); Jakubowice (Rozwałka 2007a); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Staręga*); Jelnica (Staręga 1984); Kazimierz (Rozwałka 2007a, 2007c); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kozłówka (R. Rozwałka*); Krasnobród (Staręga 1984); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Leliszka (R. Rozwałka*); Lipsko (Staręga 2000); [Lublin (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008a)]; Lublin-Bronowice, Lublin-Dziesiąta (R. Rozwałka*); Lublin-Felin (Rozwałka 2007a); Lublin-Kalinowszczyzna, Lublin-Kośminek, Lublin-Rury (R. Rozwałka*); Lublin-Sławin (Rozwałka 2006d); Lublin-Stare Miasto, Lublin-Śródmieście (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a, Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Za Cukrownią (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Łążek (Rozwałka 2009a); Machnów (Rozwałka 1999*); Moszne (Rozwałka 1996b); Nowiny (W. Staręga*); Orłowskie (Rozwałka 1996b);

Poniatowa (W. Staręga*); Porytowe (Rozwałka 2009a); Puławy M (R. Rozwałka*); Rejkowizna (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); [Roztocze (Dziabaszewski 1990)]; Rudka (Rozwałka 2007a); Rudy, Stary Pożóg (W. Staręga*); Świdnik (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008a, 2008b); Świerże (R. Rozwałka*); Tuliów (Staręga & Nakaziuk 1985); Urszulin, Wola (Rozwałka 2006b); Widniówka (R. Rozwałka*); Wierzchowiny (Staręga 2000); Załucze (R. Rozwałka*); Zwierzyniec (Staręga 1984, 2000); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Gatunek bardzo pospolity w całym kraju zamieszkujący pnie i gałęzie drzew i krzewów na skrajach lasów, w młodnikach, ogrodach i parkach oraz wysoką, sztywną roślinność zielną w biotopach otwartych. Pospolicie spotykany również na ścianach zabudowań, płotach, parkanach, balustradach balkonów, itp.

RODZAJ: *ROBERTUS O.P.-CAMBRIDGE, 1879*

542. *Robertus arundineti* (O.P.-CAMBRIDGE, 1871)

Mapa 544

Robertus arundineti: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Brzeziczno (Rozwałka 2007a); Fajslawice (Wrońska 2006*); Gródek (R. Rozwałka*); Imielty (Rozwałka 2009a); Jamniki (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Jedlanka (Rozwałka 2007a); Karaśne (Rozwałka 2006b); Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Moszne (R. Rozwałka*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Staw (Rozwałka 2006b); Stulno (R. Rozwałka*); Zawadówka (Rozwałka 2007a).

Higrofilny gatunek zamieszkujący najczęściej ściółkę wilgotnych lasów i zarośli oraz darń podmokłych łąk, ale pojedynczo spotykany także w miejscach znacznie suchszych, np. w agrocenozach czy na ciepłolubnych murawach.

543. *Robertus insignis* O.P.-CAMBRIDGE, 1907

Mapa 545

Brzeźno, Nowiny (R. Rozwałka*)

Bardzo rzadki gatunek zamieszkujący mszystą darń na torfowiskach wysokich i przejściowych, turzycowiska i wilgotne zarośla nad brzegami wód. W Polsce

wymieniany z Wigierskiego PN (Staręga 1978) oraz Biebrzańskiego PN (Kupryjanowicz 2005). **Gatunek nowy dla województwa lubelskiego.**

544. *Robertus lividus* (BLACKWALL, 1836)

Mapa 546

Robertus lividus: lit. cyt.

Adamów (Staręga 2000); Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bukowa Góra (Staręga 1984, 2000); Ciecanki (Rozwałka 2006a); Czerkies, Debry (Staręga 2000); Długie, Dobry Las, Gródek (R. Rozwałka*); Guciów (Rozwałka 2004); Hnieszów (R. Rozwałka*); Hosznia, Hrebenne, Hubale (Staręga 2000); Husynne (R. Rozwałka*); Imielty (Rozwałka 2009a); Jamniki (R. Rozwałka*); Janów (Staręga 2000); Jarczów (Rozwałka 2004); Jarugi (Staręga 2000); Jata (W. Staręga*); Kawęczynek (Staręga 2000); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kąty (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*, 2004); Krasnobród (Staręga 1984); Krężnica (R. Rozwałka*); Kruglik, Lipsko (Staręga 2000); Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Łabunie (Staręga 1978); Machnów (Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Nart (Staręga 2000); Nasutów (Rozwałka 2009b); Niemoczka (Staręga 2000); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Pikule (Rozwałka 2009a); [Poleski Park Narodowy (Kupryjanowicz i in. 1998)]; Potoki (Rozwałka 2004); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Rachodoszcze (Staręga 2000); Rudy (Kaczmarski 1958); Sitaniec (Staręga 2000); Sopianowice (Rozwałka 2007a, Rozwałka & Juszczyński 2009); Sołokije (Staręga 2000); Stary Pożóg (W. Staręga*); Staw (Rozwałka 2006b); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Szperówka, Tarnawa (Staręga 2000); Tartak (Rozwałka 2009b); Tuliów (Staręga 1984); Ulów (W. Staręga*); Wapielnia (Staręga 2000); Wierzchowiny (Staręga 2000); Zalew (W. Staręga*); Żdanów (Staręga 1984); Żmudź (Rozwałka 2006c).

Pospolity i eurytopowy gatunek zamieszkujący ściółkę i mchy pokrywające podłoże różnych środowisk leśnych i zaroślowych oraz darń łąk, torfowisk, itp. biotopy.

545. *Robertus neglectus* (O.P.-CAMBRIDGE, 1871)

Mapa 547

Robertus neglectus: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*, 2014b); Długie (Rozwałka 2014b); Dobrska, Dobry Las, Jamniki (R. Rozwałka*);

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kąty (Starega 1988, 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Machnów (Rozwałka 1999*, 2014b); Moszne (Rozwałka 2014b); Parchatka (Rozwałka 2007a); Potoki (Rozwałka 2004); Rudka, Rudnik (Rozwałka 2007a); Stawska (Rozwałka 2000); Wierzchowiny (Starega 2000); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Zareczyzna (Rozwałka 2004); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Gatunek w Polsce stosunkowo rzadki, choć na terenie województwa lubelskiego znany z dość licznych stanowisk. Zamieszkuje ściółkę i mchy w zaroślach i młodszych wiekowo drzewostanach, ale trafia się również na łąkach, a nawet murawach kserotermicznych.

546. *Robertus scoticus* JACKSON, 1914

Mapa 548

Robertus scoticus: lit. cyt.

Jedlanka (Rozwałka 2007a); Kamienna (Starega 2000); Kruglik (Starega 1996a, 2000); [PK Lasy Janowskie (Rozwałka 1996a)]; Szklarnia (Rozwałka 2007a, 2009a).

Rzadki gatunek borealno-górski, zamieszkujący najczęściej mszystą darń na turzycowiskach, wilgotnych łąkach lub w widnych, ale podmokłych lasach i zaroślach.

547. *Robertus unguulatus* VOGELSANGER, 1944

Mapa 549

Robertus unguulatus: lit. cyt.

Błota (Rozwałka 2009a); Brzeziczno (Rozwałka 2007a); Imielty, Szklarnia (Rozwałka 2009a).

Rzadki gatunek będący reliktem postglacjalnym, spotykany nielicznie na torfowiskach wysokich lub w wilgotnych borach bagiennych. Wymieniany w Polsce z kilku stanowisk położonych w Górach Świętokrzyskich oraz w północnowschodniej i wschodniej części kraju (Kupryjanowicz 2005, Rozwałka 2007a, 2009a, Starega 1988).

RODZAJ: *SIMITIDION* WUNDERLICH, 1992

548. *Simitidion simile* (C.L. KOCH, 1836)

Mapa 550

Theridion simile: Prószyński & Starega 1971, Rozwałka 1996b, 1999*, 2000, Starega 2000.

Simitidion simile: Rozwałka 2006c, 2007a, 2007c, 2009a.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełzec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota (Rozwałka 2009a); Brzeziczno (Rozwałka 2007a); Długie, Dobrska (R. Rozwałka*); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Korhynie (Rozwałka 1999*); Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Łążek (Rozwałka 2009a); Machnów (Rozwałka 1999*); Michałowa (Rozwałka 2006b); Moszne, Orłowskie (Rozwałka 1996b); Stawska (Rozwałka 2000); Stulno, Torfowisko (R. Rozwałka*); Wola (Rozwałka 2006b); Zalew (Rozwałka 2007a); Zwierzyniec (Starega 2000); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Pospolity gatunek heliofilny zasiedlający niemal wyłącznie sosny, jałowce lub inne drzewa i krzewy iglaste. Najliczniej występuje w młodnikach sosnowych, na zarastających sosną ugorach i murawach, na wrzosowiskach oraz na skrajach lasów i zarośli.

RODZAJ: *STEATODA* SUNDEVALL, 1833

549. *Steatoda albomaculata* (DE GEER, 1778)

Mapa 551

Steatoda corollata: Puszkarski 1981, 1983, Starega 1984, Rozwałka 1999.

Bełzec (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Stężyca (Starega 1984).

Dość rzadki gatunek zakładający sieci pod kawałkami drewna i kamieniami lub pod szerokimi, niskopłożonymi liśćmi roślin, np. dziewann (*Verbascum* spp.). Na terenie województwa lubelskiego dość rzadko wymieniany, mimo licznych potencjalnych siedlisk.

550. *Steatoda bipunctata* (LINNAEUS, 1758)

Mapa 552

Theridium bipunctatum: Nowicki 1870.

Steatoda bipunctata: Prószyński & Starega 1971, Starega 1984, Dziabaszeński 1990, Rozwałka 2004, 2006a, 2006b, 2006d, 2007a, 2007c, Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008a, 2008b, Rozwałka 2009a, 2012a.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bukowa Góra (Starega 1984); Chodywańce (Rozwałka 2004); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Dobry Las (R. Rozwałka*); Guciów (Rozwałka 2004); Hnieszów (R. Rozwałka*); Janowiec (Rozwałka 2007c); Janów (Rozwałka 2009a); Jarczów (Rozwałka 2004); Jelnica (Starega

1984); Kazimierz (Rozwałka 2007a, 2007c); Korhynie (Rozwałka 2004); Kornie (Nowicki 1870); Kozie Góry, Kozłówka, Leliszka (R. Rozwałka*); [Lublin (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008a)]; Lublin-Felin (Rozwałka 2006d); Lublin-Kalinowszczyzna (R. Rozwałka*); Lublin-Sławin (Rozwałka 2006d); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2006d, 2012a, Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Za Cukrownią (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Nasilów (Rozwałka 2007c); Nedeżów (Rozwałka 2004); Pańków (R. Rozwałka*); Pieszowola, Poniatowa (W. Staręga*); Puławy M (R. Rozwałka*); Rąblów (R. Rozwałka*); Rejkowizna (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); [Roztocze (Dziabaszewski 1990, Prószyński & Staręga 1971)]; Siedliska (Rozwałka 2004); Świdnik (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008a, 2008b); Świerże, Tarnawatka (R. Rozwałka*); Urszulin (Rozwałka 2006b); Widniówka (Rozwałka 2007a); Załucze (Rozwałka 2006b); Zwierzyniec, Zwierzyniec-Rudka (Staręga 1984).

Bardzo pospolity na terenie całego kraju gatunek hemisynantropijny. Występuje w szczelinach kory i dziuplach różnych gatunków drzew w lasach, parkach i ogrodach, w budkach lęgowych, w szczelinach i szparach murów zewnętrznych, w zabudowaniach gospodarskich oraz wewnątrz mieszkań.

551. *Steatoda castanea* (CLERCK, 1757)

Mapa 553

Theridium castaneum: Nowicki 1870, Wajgiel 1874.
Steatoda castanea: Puszkarski 1981, 1983, Staręga 1984, Staręga & Nakaziuk 1985, Dziabaszewski 1990, Staręga 2000, Rozwałka 2004, 2006a, 2006b, 2006d, 2007a, 2007c, 2009a. Chmielinne (W. Staręga*); Chodywańce (Rozwałka 2004); Haczki (W. Staręga*); Janów (Rozwałka 2009a); Jarczów (Rozwałka 2004); Kazimierz (Rozwałka 2007a); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kornie (Nowicki 1870, Wajgiel 1874); Kozłówka (R. Rozwałka*); Lubartów (W. Staręga*); Lublin-Felin (Rozwałka 2007a); Lublin-Sławin (Rozwałka 2006d); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a); Łęczna (Rozwałka 2006a); Łowiszów (Staręga 1984); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); [Roztocze (Dziabaszewski 1990)]; Świdnik (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Tomaszów (Rozwałka 2004); Tuliów (Staręga & Nakaziuk 1985); Urszulin (Rozwałka 2006b); Widniówka (Rozwałka

2007a); Zwierzyniec (Staręga 2000); Zwierzyniec-Rudka, Żdanów (Staręga 1984).

Pospolity gatunek synantropijny występujący wewnątrz zamieszkałych, ogrzewanych przez cały rok pomieszczeń. Latem do odszukania także na zacienionych ścianach zewnętrznych, w parkach śródmiejskich i przydomowych ogrodach. W Polsce raczej nie zimuje w warunkach naturalnych; w opuszczonych budynkach lub na stanowiskach ruderalnych szybko zanika (Rozwałka 2004). Pewne obserwacje autorów sugerują, że obecnie jest gatunkiem coraz rzadszym, być może wypieranym przez *Steatoda grossa*.

552. *Steatoda grossa* (C.L. KOCH, 1838)

Mapa 554

Steatoda grossa: lit. cyt.

Gorzków (R. Rozwałka*); Lublin-Bronowice, Lublin-Czechów Południe, Lublin-Czuby Południe (R. Rozwałka*); Lublin-Felin (Rozwałka 2007a); Lublin-Kalinowszczyzna (R. Rozwałka*); Lublin-Sławin (Rozwałka 2006d); Lublin-Śródmieście, Lublin-Tatary, Lublin-Węglin Południe (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a); [Roztocze (Dziabaszewski 1990)]; Stężyca, Świdnik, Tomaszów, Zamość (R. Rozwałka*).

Kosmopolityczny gatunek synantropijny spotykany niemal wyłącznie wewnątrz zamieszkałych zabudowań lub w ich najbliższym sąsiedztwie. Jeszcze do lat 70-tych ubiegłego wieku wymieniany z niezbyt licznych stanowisk, głównie w większych miastach (Prószyński & Staręga 1971), obecnie coraz powszechniejszy także w mniejszych miejscowościach. Często liczebnością górujący nad do niedawna powszechnie spotykanymi synantropijnymi kuzynami – *S. bipunctata* i *S. castanea*.

553. *Steatoda triangulosa* (WALCKENAER, 1802)

Mapa 555

Steatoda triangulosa lit. cyt.

Lublin-Bronowice (Rozwałka 2011b, Rozwałka i in. 2013); Lublin-Węglin Południe (Rozwałka 2011b).

Gatunek ściśle synantropijny wykazany w Polsce jedynie na podstawie kilku egzemplarzy zebranych w centrach ogrodniczych w Lublinie oraz Poznaniu (Rozwałka 2011b, Rozwałka i in. 2013). Prawdopodobne jest występowanie na terenie kraju większych populacji tego pająka np. w szklarniach dużych

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

gospodarstw zajmujących się uprawą roślin ozdobnych lub w ogrodach botanicznych i zoologicznych.

RODZAJ: *THEONOE* SIMON, 1881

554. *Theonoe minutissima* (O.P.-CAMBRIDGE, 1879)

Mapa 556

Theonoe minutissima: lit. cyt.

[Poleski Park Narodowy (Staręga 2003)]; Spławy (R. Rozwałka*).

Bardzo rzadki gatunek zamieszkujący mszystą darń torfowisk wysokich i przejściowych. Pająk w Polsce, oprócz wymienionych lokalizacji, znany jedynie z dwu stanowisk w Sudetach (Woźny i in. 1988), rezerwatu Białe Ługi w Górach Świętokrzyskich (Staręga 1988), okolic Supraśla (Staręga 2003), Wigierskiego PN (Staręga & Stankiewicz 1996) i Bagien Biebrzańskich (Kupryjanowicz 2005).

RODZAJ: *THERIDION* WALCKENAER, 1805

555. *Theridion melanostictum* O.P.-CAMBRIDGE, 1876

Mapa 557

Theridion melanostictum: lit. cyt.

Lublin-Bronowice (Rozwałka i in. 2017).

Gatunek rzadki, wymieniany z Ameryki Północnej i Południowej, Dalekiego Wschodu, Indii, Północnej Afryki i Południowej Europy. Zamieszkuje gałęzie krzewów i drzew w lasach i zaroślach, sadach, ogrodach, itp. Incydentalnie zawleczony do Lublina wraz z owocami importowanymi z Chile (Rozwałka i in. 2017).

– *Theridion melanurum* HAHN, 1831

Theridion melanurum: lit. cyt. (błędne oznaczenie)

[Roztocze (Dziabaszewski 1990)].

Theridion melanurum jest dość rzadkim gatunkiem, zamieszkującym szczeliny skalne, ściany budynków lub korę drzew na skrajach lasów w strefie pogórzy i niższych gór. Bardzo często mylony ze zbliżonym morfologicznie *Theridion mystaceum* (por. Prószyński & Staręga 1971). Ogólnikowa informacja Dziabaszewskiego (1990) o występowaniu *Theridion melanurum* na Roztoczu jest błędna i odnosi się do niewymienianego w tym opracowaniu, powszechnie zamieszkującego całą niziną część Polski, *T. mystaceum*.

556. *Theridion mystaceum* L. KOCH, 1870

Mapa 558

Theridion melanurum: Dziabaszewski 1990 (błędne oznaczenie).

Theridion mystaceum: Staręga 1984, Staręga & Nakaziuk 1985, Rozwałka 1999*, Staręga 2000, Rozwałka 2004, 2006b, 2006d, 2007a, 2007c, Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b, Rozwałka 2012a.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Chmielinne (W. Staręga*); Chodywańce (Rozwałka 2004); Dobry Las, Gołębnie (R. Rozwałka*); Haczki (W. Staręga*); Hniszów (R. Rozwałka*); Hrebenne (Staręga 2000); Jarczów (Rozwałka 2004); Jarugi (Staręga 2000); Jata (W. Staręga*); Jelnica (Staręga 1984); Kazimierz (Rozwałka 2007a, 2007c); Kolonia Wola, Kozłówka, Krasnobród (R. Rozwałka*); Lublin-Felin (Rozwałka 2007a); Lublin-Kośminek, Lublin-Rury, Lublin-Sławin, Lublin-Stare Miasto, Lublin-Śródmieście (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a, 2012a, Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Za Cukrownią (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Rejkowizna (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); [Roztocze (Dziabaszewski 1990)]; Sołokije (Staręga 2000); Świdnik (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Świerże, Tomaszów (R. Rozwałka*); Tuliłów (Staręga & Nakaziuk 1985); Widniówka (Rozwałka 2007a); Wola (Rozwałka 2006b); Zalew (W. Staręga*); Załucze (R. Rozwałka*); Zwierzyniec, Żabce, Żdanów (Staręga 1984).

Pospolity gatunek zamieszkujący pnie i gałęzie drzew liściastych w lasach, parkach, alejach przydrożnych, na cmentarzach w całej nizinnej części Polski. Powszechnie występuje także na zewnętrznych ścianach zabudowań, płotach, parkanach, nawet w centrum dużych miast (Rozwałka 2006d, 2007a, Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b; obs. autorów).

557. *Theridion pictum* (WALCKENAER, 1802)

Mapa 559

Theridion pictum: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Brzeziczno (Rozwałka 2007a); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Ciesacin (Rozwałka 2007a); Dobrska, Dobry Las (R. Rozwałka*); Durne (Staręga 1984); Hniszów (R. Rozwałka*); Jelnica (Staręga 1984); Korhynie (Rozwałka 1999*, 2004); Kozłówka (R. Rozwałka*); Krasnobród (Staręga

1984); Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin, Lublin-Śródmieście, Lublin-Za Cukrownią, Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Łukie (Rozwałka 2006b); Machnów (Rozwałka 1999*); Moszne (Rozwałka 1996b); Pikule (Rozwałka 2009a); Staw, Wola (Rozwałka 2006b); Załucze (R. Rozwałka*); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Żdanów (Staręga 1984); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Dość pospolity w całym kraju gatunek występujący na gałęziach drzew i krzewów na skrajach lasów i zarośli, w parkach śródmiejskich, sadach, czasem również na roślinności zielnej w położonych blisko lasu środowiskach otwartych.

558. *Theridion pinastri* L. KOCH, 1872

Mapa 560

Theridion pinastri: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, 2007c); Brzeziczno (Rozwałka 1996b); Brzeziczno (Rozwałka 2007a); Jelnica (Staręga 1984); Korhynie (Rozwałka 1999*); Lublin-Felin (Rozwałka 2007a); Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d); Lublin-Za Cukrownią (R. Rozwałka*); Łukie (Rozwałka 2006b); Machnów (Rozwałka 1999*); Zwierzyniec (Staręga 1984);

Stosunkowo częsty gatunek zamieszkujący gałęzie drzew i krzewów iglastych na skrajach lasów i w zaroślach, w młodnikach, na zarastających ugorach oraz roślinność zielną na śródleśnych polanach.

559. *Theridion varians* HAHN, 1833

Mapa 561

Theridion varians: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, 2007c); Babsk (Rozwałka 2006b); Bełzec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*, Staręga 2000); Biały Słup (Staręga 2000); Bochothnica (Staręga 1972); Brzeziczno, Brzeźno (Rozwałka 2007a); Chmielinne (W. Staręga*); Chodywańce (Rozwałka 2004); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Debry (Staręga 2000); Długie (Rozwałka 1996b); Dobry Las, Gołębie, Hnieszów (R. Rozwałka*); Hubale (Staręga 2000); Jamniki (R. Rozwałka*); Janów (Rozwałka 2009a, Staręga 2000); Jata (W. Staręga*); Kąty, Kawęczyniek (Staręga 2000); Karaśne (Rozwałka 2006b); Kazimierz (Rozwałka 2007a, 2007c); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kornie (Staręga 2000); Kozie Góry (Rozwałka 2009b); Kozłówka (R. Rozwałka*); Kruglik (Staręga 2000);

Lipisko (Staręga 2000); Lublin-Bronowice (R. Rozwałka*); Lublin-Felin (Rozwałka 2007a); Lublin-Kośminek, Lublin-Rury (R. Rozwałka*); Lublin-Sławin (Rozwałka 2006d); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a); Lublin-Za Cukrownią (R. Rozwałka*); Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Manie (Staręga 1984); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Okuninka (Staręga 1978); Orłowskie (Rozwałka 1996b); Porytowe (Rozwałka 2009a); Potoki (Rozwałka 2004); [Roztocze (Dziabaszewski 1990)]; Puławy M (R. Rozwałka*); Rudy (W. Staręga*); Siedliska (Rozwałka 2004); Sobianowice (Rozwałka 2007a); Sołokije (Staręga 2000); Stary Pożóg (W. Staręga*); Stawska (Rozwałka 2000); Stulno (R. Rozwałka*); Świdnik (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Świerże (R. Rozwałka*); Tuliów (Staręga 1984, Staręga & Nakaziuk 1985); Widniówka, Wielkopole (R. Rozwałka*); Wierzchowiny (Staręga 2000); Wola (Rozwałka 2006b); Wolwinów (Rozwałka 2007a); Zwierzyniec (Staręga 1984, 2000); Żdżary (Staręga 1978); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Bardzo pospolity gatunek zamieszkujący gałęzie drzew i krzewów w lasach i zaroślach, parkach śródmiejskich, na cmentarzach, w sadach i ogrodach, wysokie byliny w biotopach otwartych oraz płoty, parkany i zewnętrzne ściany zabudowań.

RODZINA: THERIDIOSOMATIDAE

RODZAJ: *THERIDIOSOMA* O.P.-CAMBRIDGE, 1879

560. *Theridiosoma gemmosum* (L. KOCH, 1877)

Mapa 562

Theridiosoma gemmosum: lit. cyt.

Błota (Rozwałka 2009a); Brzeźno (Rozwałka 2007a); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Ciesacin (Rozwałka 2007a); Długie (Rozwałka 2006b); Gołębie, Hnieszów (R. Rozwałka*); Jamniki (Rozwałka 2006b); Jarczów (R. Rozwałka*); Karaśne (Rozwałka 2006b); Korhynie (Rozwałka 2004); Leliszka (R. Rozwałka*); Łukie (Rozwałka 2006b); Magazyn (R. Rozwałka*); Nowiny, Pikulawka, Sęków, Stary Brus (R. Rozwałka*); Staw (Rozwałka 2006b); Świnka (Rozwałka 2006a); Torfowisko (R. Rozwałka*); Wielkopole (Rozwałka 2007a); [województwo lubelskie (Hajdamowicz i in. 2016)]; Wola (Rozwałka 2006b); Wytuczno, Zembo-ryce (R. Rozwałka*).

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

Gatunek występujący wśród niskiej roślinności zielonej w cienistych, wilgotnych lasach i zaroślach (olsy, podmokłe łągi), w nadbrzeżnych szuwarach, na torfowiskach przejściowych i niskich porośniętych zbiorowiskami wielkoturzycowymi, w rowach melioracyjnych, itp. Sieci zakłada bardzo nisko tuż nad powierzchnią podłoża lub wody, często pod nawisami kęp turzyc czy paproci. Z uwagi na specyficzne środowisko życia pająk do niedawna uważany za dużą rzadkość (Prószyński & Staręga 1971, Staręga 1988), choć nie należy do gatunków szczególnie rzadkich a raczej rzadko łowionych.

RODZINA: THOMISIDAE

BASSANIODES POCKOCK, 1903

561. *Bassaniodes robustus* (HAHN, 1832)

Mapa 563

Proxysticus robustus: Rozwałka 1997.

Xysticus robustus: Rozwałka 1999*, 2000, 2007c, 2014a.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*, 2014a); Dobrska (R. Rozwałka*); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Korhynie (Rozwałka 1997, 1999*); Machnów (Rozwałka 1999*); Stawska (Rozwałka 2000); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Rzadki gatunek silnie ksero- i termofilny, preferujący kamieniste, skąpo porośnięte murawy na podłożu wapiennym, stare kamieniołomy, itp. lokalizacje. Prowadzi skryty tryb życia kryjąc się u podstawy kęp niskich roślin, w szczelinach podłoża i pod kamieniami.

RODZAJ: CORIARACHNE THORELL, 1869

562. *Coriarachne depressa* (C.L. KOCH, 1837)

Mapa 564

Coriarachne depressa: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Dobry Las (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Staręga*); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 2004); Kozłówka (R. Rozwałka*); Krasnobród (Staręga 1984); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Pańków (R. Rozwałka*); Porytowe (Rozwałka 2009a); Potoki (Rozwałka 2004); Rejkowizna (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Rudy (W. Staręga*); Siedliska (Rozwałka 2004); Świdnik (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Tuliów (Staręga 1984); Zalew

(Rozwałka 2007a); Zareczyzna (Rozwałka 2004); Zwierzyniec (Staręga 1984, 2000).

Pająk zamieszkujący pnie i grubsze gałęzie drzew o grubej, łuszczącej się korze (np. sosny, jawory, brzozy), w szczelinach której szuka schronienia. Stosunkowo częsty zwłaszcza w starszych wiekowo drzewostanach, ale dość rzadko stwierdzany z uwagi na bardzo skryty tryb życia i maskujące ubarwienie (obs. autorów).

RODZAJ: COZYPTILA LEHTINEN & MARUSIK,

2005

563. *Cozyptila blackwalli* (SIMON, 1875)

Mapa 565

Oxyptila blackwalli: Rozwałka 1999.

Ozyptila blackwalli: Rozwałka 2007c.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bochtotnica, Dobrska (R. Rozwałka*); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Parchatka (R. Rozwałka*).

Rzadko spotykany gatunek zamieszkujący podłoże, przestrzenie pod kamieniami i darń na silnie nasłonecznionych i skąpo porośniętych murawach lub w widnych zaroślach kserotermicznych. Na terenie województwa lubelskiego stosunkowo liczny w rejonie Kazimierza Dolnego, ale na pozostałym obszarze rzadki mimo wielu potencjalnych siedlisk.

RODZAJ: DIAEA THORELL, 1869

564. *Diaea dorsata* (FABRICIUS, 1775)

Mapa 566

Diaea dorsata: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota (Rozwałka 2009a); Bochtotnica (Rozwałka 2007c); Bukowa Góra (Rozwałka 2004, Staręga 2000); Chmielinne (W. Staręga*); Ciechanki (R. Rozwałka*); Czerkies, Debry (Staręga 2000); Dobry Las (R. Rozwałka*); Haczki (W. Staręga*); Hrebenne (Staręga 2000); Imielty (Rozwałka 2009a); Jakubowice (R. Rozwałka*); Janów (Staręga 2000); Jarczów (Rozwałka 2004); Jarugi (Staręga 2000); Jata (W. Staręga*); Jelnica (Staręga 1984); Kawęczyniek (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 2004); Kornie (Staręga 2000); Kozie Góry, Kozłówka (R. Rozwałka*); Krasnobród (Staręga 1984); Kruglik (Staręga 2000); Laski (R. Rozwałka*); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Lipsko (Staręga

2000); Lublin-Felin Lublin-Kośminek (R. Rozwałka*); Lublin-Sławin (Rozwałka 2006d); Lublin-Śródmieście (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Za Cukrownią (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Łązek (Rozwałka 2009a); Machnów (Rozwałka 1999*); Manie (Staręga 1984); Nart (Staręga 2000); Nasutów (Rozwałka 2009b); Pikule, Porytowe (Rozwałka 2009a); Potoki (Rozwałka 2004); Rąblów (R. Rozwałka*); Rejkowizna (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); [Roztocze (Dziabaszewski 1999)]; Rudka (Rozwałka 2007a); Rudy (W. Staręga*); Siedliska (Rozwałka 2004); Sołokije (Staręga 2000); Staw (Rozwałka 2004); Szewnia (Staręga 2000); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Świdnik (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Świerże (R. Rozwałka*); Tartak (Rozwałka 2009b); Tuliów (Staręga & Nakaziuk 1985); Uhruska (R. Rozwałka*); Widniówka (Rozwałka 2007a); Wierzchowiny (Staręga 2000); Wola (Rozwałka 2006b); Wytyckie (Staręga 1984); Zalew (W. Staręga*); Zareczyzna (Rozwałka 2004); Żdźary (Staręga 1978); Żmudź (Rozwałka 2006c).

Pospolity gatunek zamieszkujący wyższe runo, podszyt oraz pnie, gałęzie i liście drzew i krzewów w różnego typu lasach i zaroślach, w parkach śródmiejskich, ogrodach, młodnikach i na zarastających nieużytkach.

RODZAJ: *EBRECHTELLA DAHL*, 1907

565. *Ebrechtella tricuspitata* (FABRICIUS, 1775)

Mapa 567

Misumenops tricuspitatus: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Babsk (Rozwałka 2006b); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota (Rozwałka 2009a); Bochatnica (Rozwałka 2007c); Branew (Rozwałka 2009a); Brzeziczo (Rozwałka 1996b, 2007a); Brzeźno (Rozwałka 2007a); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Ciesacin (Rozwałka 2007a); Dobrska (Rozwałka 2007c); Dobry Las, Hnieszów (R. Rozwałka*); Imielty (Rozwałka 2009a); Jakubowice (Rozwałka 2007a); Jamniki (R. Rozwałka*); Janowiec (Rozwałka 2007c); Jarczów (Rozwałka 2004); Karczunek, Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Korhynie (Rozwałka 2004); Kornie (Staręga 2000); Kozłówka, Laski (R. Rozwałka*); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Lublin-Felin, Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin, Lublin-Śródmieście

(R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a); Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Łańcuchów (Rozwałka 2006a); Łązek (Rozwałka 2009a); Łukie (Rozwałka 2006b); Machnów (Rozwałka 1999*); Michałowa (Rozwałka 2006b); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Okuninka (Staręga 1978); Parchatka (Rozwałka 2007a, 2007c); Pikule (Rozwałka 2009a); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Porytowe (Rozwałka 2009a); Potoki, Przeorsk (Rozwałka 2004); Rąblów (R. Rozwałka*); Rudnik (Rozwałka 2007a); Sobianowice (Rozwałka 2007a, Rozwałka & Juszczynski 2009); Spławy (R. Rozwałka*); Staw (Rozwałka 2006b); Stawska (Rozwałka 2000); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Świerże (R. Rozwałka*); Tartak (Rozwałka 2009b); Tomaszów (Staręga 1984); Tuliów (Staręga & Nakaziuk 1985); Urszulin (Rozwałka 2006b); Widniówka (Rozwałka 2007a); Wola (Rozwałka 2006b); Wolwinów (Rozwałka 2007a); Wytyckie (Staręga 1984); Wytyczno (Rozwałka 2006b); Zalew (Rozwałka 2007a); Załucze (R. Rozwałka*); Zareczyzna (Rozwałka 2004); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Żdźary (Staręga 1978); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Bardzo pospolity gatunek występujący na wszystkich piętra roślinnych w lasach i zaroślach, bez względu na skład gatunkowy drzewostanu czy wilgotność. Często spotykany również w parkach i ogrodach oraz na roślinności zielnej w pobliżu lasów.

RODZAJ: *HERIAEUS SIMON*, 1875

566. *Heriaeus graminicola* (DOLESHAL, 1852)

Mapa 568

Heriaeus hirtus: Staręga 1984.

Heriaeus graminicola: Rozwałka 1996b, 2007a, Wołczuk i in. 2014, Hajdamowicz i in. 2016.

Brzeźno (Rozwałka 2007a); Ciechanki (R. Rozwałka*); Ciesacin (Rozwałka 2007a); Moszne (Rozwałka 1996b); Serebryskie (Rozwałka 2007a); Spławy (R. Rozwałka*); [województwo lubelskie (Hajdamowicz i in. 2016, Wołczuk i in. 2014)]; Wytyckie (Staręga 1984); Wytyczno, Załucze (R. Rozwałka*).

Dość rzadko spotykany gatunek higrofilny zamieszkujący roślinność zielną na wilgotnych łąkach, turzycowiskach, w nadbrzeżnych szuwarach i torfowiskach (Nentwig i in. 2021, Staręga & Nakaziuk 1985).

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

567. *Heriaeus oblongus* SIMON, 1918

Mapa 569

Heriaeus mellottei: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Dobrska, Mięcmierz (R. Rozwałka*); Stawska (Rozwałka 2000); Żmudź (Rozwałka 2006c).

Bardzo rzadki i nielicznie odławiany gatunek występujący na roślinności zielnej i kwiatach na silnie nasłonecznionych, ciepłych murawach o charakterze kserotermicznym. W Polsce wymieniany z Bielinka nad Odrą (Loebroks 1983), Wolina i Masywu Ślęży (Staręga & Nakaziuk 1985) oraz wyżej wymienionych stanowisk w województwie lubelskim.

RODZAJ: MISUMENA LATREILLE, 1804

568. *Misumena vatia* (CLERCK, 1757)

Mapa 570

Misumena vatia: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, 2007c); Babsk (Rozwałka 2006b); Biała Góra (Rozwałka 1999*, Staręga 2000); Błota, Branew (Rozwałka 2009a); Brzeziczno (Rozwałka 1996b); Brzeźno (Rozwałka 2007a); Bukowa Góra (Staręga 2000); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Debry (Staręga 2000); Dobrska (Rozwałka 2007c); Dobry Las (R. Rozwałka*); Durne (Rozwałka 1996b); Guciów (Rozwałka 2004); Hnieszów (R. Rozwałka*); Horaj, Hubale (Staręga 2000); Imielty (Rozwałka 2009a); Jakubowice (Rozwałka 2007a); Jałowce (Staręga 2000); Janowiec (Rozwałka 2007c); Jata (W. Staręga*); Józefów (Staręga 1984); Karczunek (R. Rozwałka*); Kawęczyniek (Staręga 2000); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kąty (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kozłówka (R. Rozwałka*); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Lublin-Felin, Lublin-Kośminiek, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d); Łańcuchów (Rozwałka 2006a); Łążek (Rozwałka 2009a); Machnów (Rozwałka 1999*); Michałowa (Rozwałka 2006b); Nowiny (R. Rozwałka*); Pikule (Rozwałka 2009a); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Porytowe (Rozwałka 2009a); Potoki, Przeorsk (Rozwałka 2004); Rudnik (Rozwałka 2007a); Samokłęski (R. Rozwałka*); Siedliska (Staręga 2000); Spławy (R. Rozwałka*); Staw (Rozwałka 2006b); Stawska (Rozwałka 2000); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Świerże, Tarnogóra, Torfowisko (R. Rozwałka*); Tuliów (Staręga 1984, Staręga & Nakaziuk

1985); Urszulin, Widniówka (R. Rozwałka*); Wierzychowiny (Staręga 2000); Wola (Rozwałka 2006b); Wolwinów (Rozwałka 2007a); Wolwinów (Rozwałka 2007a); Wytyckie (Staręga 1984); Wytyczno (Rozwałka 2006b); Zagrody (Staręga 2000); Załucze, Zemborzycze (R. Rozwałka*); Zwierzyniec, Żabce, Żdanów (Staręga 1984); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Charakterystyczny mieszkaniec środowisk otwartych, zwłaszcza obfitujących w rośliny z rodzin astrowatych (Asteraceae), złożonych (Compositae) i baldaszkowatych (Umbelliferae), na kwiatach których czatuje na zdobycz. Pojawia się również w młodnikach, na polanach śródleśnych, w przydomowych ogródkach, itp. Posiada duże zdolności zmiany ubarwienia ciała w zależności od koloru podłoża.

RODZAJ: OZYPTILA SIMON, 1864

569. *Ozyptila atomaria* (PANZER, 1801)

Mapa 571

Ozyptila atomaria: Puszkarski 1981, 1983, Staręga 1984, Rozwałka 1999*, 2000.

Ozyptila atomaria: Rozwałka 2004, 2007c.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełzec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Dobrska (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Korhynie (Rozwałka 1999*); Machnów (Rozwałka 1999*); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Stawska (Rozwałka 2000); Tomaszów, Żabce (Staręga 1984); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Gatunek występujący w całej Polsce, ale o trudnych do określenia preferencjach środowiskowych, gdyż niemal zawsze spotykany w niewielkiej liczbie osobników. Najczęściej łowiony w darni i ściółce na obrzeżach suchych lasów, w widnych zaroślach, młodnikach, itp. środowiskach o charakterze ekotonowym.

570. *Ozyptila brevipes* (HAHN, 1826)

Mapa 572

Ozyptila brevipes: Staręga 1984, Rozwałka 1996b, Staręga 2000.

Ozyptila brevipes: Rozwałka 2006a.

Bilsko (Rozwałka 2006a); Łańcuchów (Rozwałka 2006a); Łukie (Rozwałka 1996b); Majdan Kasztelański (Staręga 2000); Sęków (R. Rozwałka*); Wytyczno (Rozwałka 1996b); Zwierzyniec (Staręga 1984).

Gatunek stosunkowo rzadko spotykany i łowiony w niewielkiej liczbie osobników. Zamieszkuje ściółkę podmokłych olsów, łągów, nadbrzeżnych zarośli lub darń wilgotnych łąk i turzycowisk (Spider and Harveman Recording scheme 2021).

571. *Oxyptila claveata* (WALCKENAER, 1837)

Mapa 573

Oxyptila claveata: lit. cyt.

Sobianowice (Rozwałka 2007a, Rozwałka & Juszczynski 2009).

Rzadki gatunek ksero- i termofilny, zamieszkujący darń i podłoże muraw kserotermicznych (Staręga 1988, Rozwałka 2007a). Na terenie województwa lubelskiego, mimo licznych potencjalnych siedlisk i wielu zbadanych stanowisk, stwierdzony jak dotąd tylko w jednej lokalizacji (Rozwałka 2007a, Rozwałka & Juszczynski 2009).

572. *Oxyptila gertschi* KURATA, 1944

Mapa 574

Brzeziczno, Długie (R. Rozwałka*).

Bardzo rzadki gatunek występujący w mszystej darni różnego typu torfowisk oraz widnych borów bagiennych. W Polsce wymieniany z kilku stanowisk w Biebrzańskim PN (Kupryjanowicz 1994, 2005), rezerwatu Mielno (Kupryjanowicz 1994) oraz okolic Augustowa i Siedlec (Staręga 1974, 1984 – jako *Oxyptila simplex* (O.P.-CAMBRIDGE, 1872)). **Gatunek nowy dla województwa lubelskiego.**

573. *Oxyptila praticola* (C.L. KOCH, 1837)

Mapa 575

Oxyptila praticola: Staręga 1972, 1978, Puzskar 1981, Staręga 1984, Staręga & Nakaziuk 1985, Rozwałka 1997, 1999*, 2000, Staręga 2000.

Oxyptila praticola: Stańska i in. 2002, Rozwałka 2004, 2006a, 2006c, 2006d, Wrońska 2006*, Rozwałka 2007a, 2007c, Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b, Rozwałka 2009a, 2009b, Rozwałka & Juszczynski 2009.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełzec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Chmielinie (W. Staręga*); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Dobry Las (R. Rozwałka*); Fajslawice (Wrońska 2006*); Gródek (R. Rozwałka*); Haczki (W. Staręga*); Hubale (Staręga 2000); Husynne, Jamniki (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Staręga*); Justynówka (Staręga 2000); Kazimierz (Rozwałka 2007c, Staręga

1972); Kąty (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1997, 1999*); Kornie (Staręga 2000); Kozie Góry (Rozwałka 2009b); Kozłówka, Las, Lublin-Bronowice, Lublin-Kośminek, Lublin-Rury, Lublin-Sławin, Lublin-Śródmieście (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, 2007a, Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Za Cukrownią (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Lublin-Zembożyce (R. Rozwałka*); Łańcuchów (Rozwałka 2006a); Machnów (Rozwałka 1999*); Manie (Staręga 1984); Nasutów (Rozwałka 2009b); Nedeżów (Rozwałka 2004); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Okuninka (Staręga 1978); Parchatka (R. Rozwałka*); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Ponikwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Porytowe (Rozwałka 2009a); Potoki (Rozwałka 2004); Puławy ZA (Puzskar 1981); Rąblów (R. Rozwałka*); Rejkowizna (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Rudka (Rozwałka 2007a); Rudy (W. Staręga*); Siedliska (Rozwałka 2004); Sobianowice (Rozwałka & Juszczynski 2009); Stary Pożóg (W. Staręga*); Stawska (Rozwałka 2000); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Świdnik (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Świerże (R. Rozwałka*); Tartak (Rozwałka 2009b); Tuliów (Staręga & Nakaziuk 1985); Widniówka (Rozwałka 2007a); Zagrody (Staręga 2000); Zalew (Rozwałka 2007a); Załucze (R. Rozwałka*); Zareczynna (Rozwałka 2004); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Bardzo pospolity gatunek zamieszkujący ściółkę i mchy w lasach liściastych i mieszanych, w parkach śródmiejskich, ogrodach, czasem także darń na łąkach, itp. Rzadko wspina się na rośliny zielne, ale dość często wchodzi na pnie drzew (obs. niepubl. autorów).

574. *Oxyptila pullata* (THORELL, 1875)

Mapa 576

Oxyptila pullata: Rozwałka 1995, 1997, 1999*, 2000.

Oxyptila pullata: Rozwałka 2004, 2006a, 2006c, Rozwałka & Gosik 2006, Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 2007a, 2007c, Rozwałka & Juszczynski 2009, Rozwałka 2014a.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bochotnica-Zamłynie (Rozwałka 2014a); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Gródek (Rozwałka & Gosik 2006); Jarczów (Rozwałka 2004); Korhynie (Rozwałka 1995, 1997, 1999*); Machnów (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 1999*); Ponikwoda, Sobianowice

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

(Rozwałka & Juszczyński 2009); Stawska (Rozwałka 2000); Stulno (R. Rozwałka*); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Żmudź (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Gatunek silnie ksero- i termofilny, zamieszkujący rzadką darni i podłoże muraw i zarośli kserotermicznych na podłożu wapiennym lub lessowym, rzadziej piaszczystym. W Polsce znany jedynie z prezentowanych stanowisk na terenie województwa lubelskiego oraz okolic Makowej na Pogórze Przemyskim (Rozwałka 2014a).

575. *Oxyptila scabricula* (WESTRING, 1851)

Mapa 577

Oxyptila scabricula: Rozwałka 1999*, 2000.

Oxyptila scabricula: Rozwałka 2006a, 2006c, Rozwałka & Gosik 2006, Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 2007a, 2007c, Rozwałka, Juszczyński 2009, Hajdamowicz i in. 2016. Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bochotnica (R. Rozwałka*); Ciecanki (Rozwałka 2006a); Dobrska (Rozwałka 2007c); Gródek (Rozwałka & Gosik 2006); Jakubowice (Rozwałka 2007a); Korhynie (Rozwałka 1999*); Machnów (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 1999*); Mięćmierz (R. Rozwałka*); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczyński 2009); Podgórz (R. Rozwałka*); Sobianowice (Rozwałka & Juszczyński 2009); Stawska (Rozwałka 2000); Stulno (R. Rozwałka*); [województwo lubelskie (Hajdamowicz i in. 2016)]; Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Gatunek silnie ksero- i termofilny, zamieszkujący podłoże i darni różnego typu suchych muraw i zarośli, czasem spotykany także na ugorach czy w młodnikach. Na terenie województwa lubelskiego stosunkowo częsty, choć w pozostałej części Polski jest pajakiem rzadko spotykanym.

576. *Oxyptila trux* (BLACKWALL, 1846)

Mapa 578

Oxyptila trux: Puszkar 1981, 1983, Staręga 1984, Rozwałka 1996b, 1999*, 2000, Staręga 2000.

Oxyptila trux: Stańska i in. 2002, Staręga 2003, Rozwałka 2004, 2006b, 2007a, 2007c, 2009a, 2009b. Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Babsk (Rozwałka 2006b); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota (Rozwałka 2009a); Brzeźno (Rozwałka 2007a); Bukowa Góra (Staręga 2000); Ciecanki (R. Rozwałka*); Ciesacin (Rozwałka 2007a); Długie (Rozwałka 1996b); Hrebenne (Staręga 2000);

Imielty (Rozwałka 2009a); Jata (W. Staręga*); Kaziemierz (Rozwałka 2007c); Korhynie (Rozwałka 2004); Kornie (Staręga 2000); Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin, Lublin-Za Cukrownią (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Majdan Kasztelański, Niemoczka (Staręga 2000); Nowiny (R. Rozwałka*); Nowy Późóg (W. Staręga*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Pikulawka (R. Rozwałka*); [Poleski Park Narodowy (Stańska i in. 2002)]; Potoki (Rozwałka 2004); Puławy ZA (Puszkar 1981, 1983); Spławy (R. Rozwałka*); Staw (Rozwałka 2006b); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tartak (Rozwałka 2009b); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Żdanów (Staręga 1984).

Pospolity gatunek zamieszkujący różne umiarkowanie wilgotne i otwarte środowiska, ale występujący także w runie dość widnych lasów i zarośli. W przeciwieństwie do pozostałych gatunków z rodzaju *Oxyptila*, zamieszkujących podłoże i niską darni, chętnie wchodzi wysoko na rośliny zielne.

RODZAJ: *PISTIUS* SIMON, 1875

577. *Pistius truncatus* (PALLAS, 1772)

Mapa 579

Bochotnica (R. Rozwałka*); Chmielinne (W. Staręga*); Nasutów, Parchatka, Spławy (R. Rozwałka*).

Dość rzadki gatunek zamieszkujący wysoką roślinność zielną oraz pnie i gałęzie drzew i krzewów na skrajach lasów i zarośli, w młodnikach, na śródleśnych polanach, zarastających ugorach, itp. środowiska. **Gatunek nowy dla województwa lubelskiego.**

RODZAJ: *PSAMMITIS* MENGE, 1876

578. *Psammitis ninnii* (THORELL, 1872)

Mapa 580

Xysticus ninnii: lit. cyt.

Machnów (Rozwałka 1999*).

Bardzo rzadki gatunek zamieszkujący podłoże i niską roślinność zielną na otwartych, nasłonecznionych i skąpo porośniętych murawach kserotermicznych lub psammofilnych. Pajak oprócz prezentowanego stanowiska wymieniany w Polsce jedynie z przedmieść Torunia (Staręga 1984) oraz okolic Lipy i Zaklikowa w Lasach Janowskich (Rozwałka 2009a). **Gatunek nowy dla województwa lubelskiego.**

579. *Psammitis sabulosus* (HAHN, 1832)**Mapa 581**

Psammitis sabulosa: Puszkar 1983.
Puławy ZA (Puszkar 1983).

Dość rzadko spotykany w Polsce gatunek termofilny występujący na podłożu i wśród niskiej roślinności zielnej na skąpo porośniętych piaszczystych murawach, na wydmach, wrzosowiskach, czasem także w młodnikach i widnych borach sosnowych.

RODZAJ: *SPIRACME* MENGE, 1876**580. *Spiracme striatipes* (L. KOCH, 1870)****Mapa 582**

Xysticus striatipes: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bochotnica-Zamłynie, Bychawa, Ciechanki, Czumów (R. Rozwałka*); Dobrska (Rozwałka 2007c); Gródek, Hniszów (R. Rozwałka*); Janowiec (Rozwałka 2007c); Jarczów (Rozwałka 2004); Karczunek (R. Rozwałka*); Kazimierz (Minkiewicz 1934, Rozwałka 2007c); Korhynie (Rozwałka 1999*); Lublin-Kośminek (R. Rozwałka*); Machnów (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 1999*); Majdan Górny (Rozwałka 2004); Opoczka, Piekiełko (R. Rozwałka*); Przeorsk (Rozwałka 2004); Puławy ZA (Puszkar 1981); Stawska (Rozwałka 2000); Stulno, Uhruska (R. Rozwałka*); Wola (Rozwałka 2006b); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Pająk występujący w otwartych i dobrze nasłonecznionych środowiskach, takich jak różnego typu murawy kserotermiczne i psammofilne, suche ugory, przydroża, nasypy kolejowe, itp. Osobniki młodociane (V-IX) i dorosłe, które występują późnym latem i jesienią (VIII-XI), zamieszkują szczyty pędów roślinnych, samice po przezimowaniu (III-V) prowadzą naziemny tryb życia (Rozwałka 2004). Gatunek w południowej części kraju, w tym na terenie województwa lubelskiego dość pospolity, na północy znacznie rzadszy.

RODZAJ: *THOMISUS* WALCKENAER, 1805**581. *Thomisus onustus* WALCKENAER, 1805****Mapa 583**

Thomisus onustus: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Dobrska, Janowiec (Rozwałka 2007c); Jata (W. Staręga*); Lasy Kozłowieckie

(Rozwałka 2007a); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d); Porytowe (Rozwałka 2009a); Rejkowizna (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2008b); Tuliów (Staręga 1984); [województwo lubelskie (Hajdamowicz i in. 2016)]; Wola (Rozwałka 2006b).

Lokalnie występujący i dość rzadki gatunek termofilny polujący w identyczny sposób jak kwietnik (*Misumena vatia*) na owady przylatujące do kwiatów i podobnie jak kwietnik zdolny do zmiany ubarwienia ciała. Najczęściej spotykany na wrzosowiskach, piaszczystych murawach i ugorach, na obrzeżach lasów, czasem także w młodnikach oraz na polanach śródleśnych.

RODZAJ: *TMARUS* SIMON, 1875**582. *Tmarus piger* (WALCKENAER, 1802)****Mapa 584**

Tmarus piger: lit. cyt.

Brzeziczno (Rozwałka 2007a); Hniszów, Jamniki (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 2004); Las, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Nasutów (Rozwałka 2009b); Pańków (R. Rozwałka*); Przeorsk (Rozwałka 2004); Stulno (R. Rozwałka*); [województwo lubelskie (Hajdamowicz i in. 2016)]; Żurawce (Rozwałka 1999*).

Gatunek niezbyt często wykazywany z uwagi na maskujące ubarwienie i kształt ciała, ale przynajmniej w południowej Polsce jest stosunkowo pospolity. Występuje najczęściej w podszybie widnych i suchych lasów, na wrzosowiskach, w młodnikach, na skrajach lasów i zarośli.

RODZAJ: *XYSTICUS* C.L. KOCH, 1835**583. *Xysticus acerbus* (THORELL, 1872)****Mapa 585**

Xysticus acerbus: lit. cyt.

Biała Góra (Rozwałka 1999*); Branew (Rozwałka 2009a); Brzeziczno (Rozwałka 2007a); Dobry Las (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Potoki (Rozwałka 2004).

Pająk dość rzadko w Polsce spotykany najczęściej łowiony na roślinności zielnej na wilgotnych łąkach, w szuwarach oraz w zaroślach wierzbowych w dolinach rzek.

– **Kompleks *Xysticus cristatus* (= *X. audax* + *X. cristatus*)**

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

Xysticus cristatus: Minkiewicz 1934, Prószyński & Staręga 1971, Staręga 1978, 1984, Staręga & Nakaziuk 1985

Xysticus pini: Kaczmarek 1958

Biłgoraj (Staręga 1984); Jelnica (Staręga 1984); Kazimierz (Minkiewicz 1934); Rudy (Kaczmarek 1958); [Roztocze (Prószyński & Staręga 1971)]; Tuliów (Staręga & Nakaziuk 1985); Wysokie, Wytyckie, Zwierzyniec (Staręga 1984); Żdżary (Staręga 1978).

Do czasu ukazania się opracowania Heimera i Nentwiga (1991) *Xysticus audax* i *X. cristatus* nie były na ogół odróżniane lub ich nazwy były traktowane jako synonimy (por. Prószyński & Staręga 1971, World Spider Catalog 2021). Stąd wyżej wymienione stanowiska dotyczą bliżej nieustalonych gatunków z tej pary gatunków.

584. *Xysticus audax* (SCHRANK, 1803)

Mapa 586

Xysticus audax: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Błota, Branew (Rozwałka 2009a); Dobry Las, Hniszów (R. Rozwałka*); Imielty (Rozwałka 2009a); Janowiec (Rozwałka 2007c); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*, 2004); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Leliszka (R. Rozwałka*); Łańcuchów (Rozwałka 2006a); Łązek (Rozwałka 2009a); Machnów (Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Michałowa (Rozwałka 2006b); Nasutów (Rozwałka 2009b); Porytowe (Rozwałka 2009a); Stawska (Rozwałka 2000); Stulno (R. Rozwałka*); Torfowisko (R. Rozwałka*); Wola, Wytyczno (Rozwałka 2006b); Żmudź (Rozwałka 2006c).

Gatunek wyraźnie preferujący sosny lub inne krzewy i drzewa iglaste. Najczęściej występujący w młodnikach, na obrzeżach lasów, na wrzosowiskach, lub w runie i podsycie widnych borów sosnowych. Rozmieszczenie na terenie województwa lubelskiego wskazuje, że jest to gatunek dość pospolity, natomiast w pozostałej części Polski, z uwagi na brak nowszych publikacji, znane są jedynie pojedyncze stanowiska.

585. *Xysticus bifasciatus* C.L. KOCH, 1837

Mapa 587

Xysticus bifasciatus: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Biała Góra (Rozwałka 1999*, Staręga 2000); Branew (Rozwałka 2009a);

Ciechanki (Rozwałka 2006a); Czumów, Dobrska, Dobry Las (R. Rozwałka*); Durne (Staręga 1984); Fajslawice (Wrońska 2006*); Hubale (Staręga 2000); Jarczów (Rozwałka 2004); Kąty (Staręga 2000); Korhynie (Rozwałka 1999*); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d); Machnów (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 1999*); Nasutów (Rozwałka 2009b); Piekiełko (R. Rozwałka*); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Stawska (Rozwałka 2000); Wola (Rozwałka 2006b); Wytyckie (Staręga 1984); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Zwierzyniec (Staręga 1974); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Pająk heliofilny występujący w różnych zbiorowiskach roślinności zielnej o urozmaiconym składzie gatunkowym i wielopiętrowej strukturze. Szczególnie preferuje żyzne, wielogatunkowe łąki o charakterze naturalnym, okrajki muraw kserotermicznych, zarastające nieużytki czy skraje zarośli.

586. *Xysticus cristatus* (CLERCK, 1757)

Mapa 588

Xysticus cristatus: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, 2007c); Babsk (Rozwałka 2006b); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*, Staręga 2000); Błota, Branew (Rozwałka 2009a); Brzeziczno (Rozwałka 1996b, 2007a); Brzeźno (Rozwałka 2007a); Bukowa Góra (Staręga 2000); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Ciesacin (Rozwałka 2007a); Czumów, Dobry Las (R. Rozwałka*); Fajslawice (Wrońska 2006*); Gródek (Rozwałka & Gosik 2006); Hniszów (R. Rozwałka*); Horaj, Hrebenne, Hubale (Staręga 2000); Jakubowice (Rozwałka 2007a); Jamniki (R. Rozwałka*); Janów (Staręga 2000); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Staręga*); Karczunek (R. Rozwałka*); Kawęczyn (Staręga 2000); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kąty (Staręga 2000); Kolonia Wola (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1997, 1999*); Las (R. Rozwałka*); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Lublin-Felin, Lublin-Kośminek, Lublin-Rury, Lublin-Sławin, Lublin-Śródmieście (R. Rozwałka*); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2006d, Rozwałka 2007a); Lublin-Za Cukrownią, Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Łańcuchów (Rozwałka 2006a); Machnów (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 1999*); Michałowa (Rozwałka 2006b); Moszne (Rozwałka 1996b); Nasutów (Rozwałka 2009b); Nowy Pożóg (W. Staręga*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b);

Ponikwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Puławy ZA (Puszkarski 1981); Rudnik (Rozwałka 2007a); Rudy (W. Staręga*); Serebryskie (Rozwałka 2007a); Sobianowice (Rozwałka & Juszczynski 2009); Stary Pożóg (W. Staręga*); Staw (Rozwałka 2006b); Stawska (Rozwałka 2000); Stulno, Świerże (R. Rozwałka*); Tartak (Rozwałka 2009b); Uhruska (R. Rozwałka*); Widniówka, Wielkopole (Rozwałka 2007a); Wierzchowiny (Staręga 2000); Wola, Wytyczno (Rozwałka 2006b); Zalew (Rozwałka 2007a); Załucze (R. Rozwałka*); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Zwierzyniec (Staręga 2000); Żmudź (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Jeden z najpospolitszych krajowych pajaków, bardzo eurytopowy. Występuje na podłożu i roślinności zielnej w różnych środowiskach otwartych oraz w parkach, widnych lasach i zaroślach, sadach, na trawnikach miejskich czy w agrocenozach. Unika jedynie obszarów bardzo wilgotnych z stagnującą wodą. Dorosłe pająki przebywają na podłożu i wśród darni, osobniki młodociane spotyka się pospolicie również na wyższej roślinności zielnej, w tym i na kwiatach lub na nisko położonych gałęziach drzew i krzewów.

Uwaga: Stanowisko z obszarów zdegradowanych emisjami przemysłowymi w rejonie Puławskich Zakładów Azotowych (Puszkarski 1981), potraktowano, jako odnoszące się do *X. cristatus*, gdyż *X. audax* jest gatunkiem silnie związanym z sosnami, nie występującym w agrocenozach czy na terenach poddanych zabiegom rekultywacyjnym.

587. *Xysticus erraticus* (BLACKWALL, 1834)

Mapa 589

Xysticus erraticus: lit. cyt.

Machnów (Rozwałka 1999*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Puławy ZA (Puszkarski 1981); Stawska (Rozwałka 2000, Staręga 1978).

Gatunek stosunkowo częsty w skali kraju, choć na terenie Lubelszczyzny znany z niezbyt licznych stanowisk. Zamieszkuje runo i podszyt widnych lasów i zarośli, przylegające do lasów nieużytki, zarastające ciepłolubne murawy, czasem także stare sady i ogrody.

588. *Xysticus ferrugineus* MENGE, 1876

Mapa 590

Xysticus ferrugineus: lit. cyt.

Guciów (Rozwałka 2004); Lublin-Felin (R. Rozwałka*).

Bardzo rzadki gatunek znany w Polsce jedynie z Gdańska-Oruni (Menge 1876), Bogucina w Puszczy Kozienickiej, rezerwatu Zacisze koło Supraśla (Staręga 2003), rejonu Jeziora Świdwie (Rozwałka & Zawal 2014) oraz wyżej wymienionych lokalizacji na Lubelszczyźnie. Preferencje środowiskowe są słabo poznane, ale większość stwierdzeń sugeruje, że ten gatunek zamieszkuje runo i podszyt widnych lasów lub zarośli oraz ich obrzeża.

– *Xysticus gallicus* SIMON, 1875

Xysticus gallicus: lit. cyt.

[województwo lubelskie (Hajdamowicz i in. 2016)].

Występowanie tego górskiego, związanego wyłącznie z strefą hal pająka (Nentwig i in. 2021), w agrocenozach na terenie województwa lubelskiego jest zupełnie nieprawdopodobne. Przymuszczenie błęd w oznaczeniach z *X. kochi* lub *X. cristatus*.

589. *Xysticus kochi* THORELL, 1872

Mapa 591

Xysticus kochi: lit. cyt.

Adamów (Staręga 2000); Albrechtówka (Rozwałka 2007c); Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bochatnica (Staręga 1972); Ciechanki (Rozwałka 2006a); Czerkies (Staręga 2000); Fajslawice (Wrońska 2006*); Hnieszów (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Jarugi (Staręga 2000); Jata (W. Staręga*); Jelnica (Staręga 1984); Kamionka (W. Staręga*); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kąty (Staręga 2000); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kruglik (Staręga 2000); Krugłe (R. Rozwałka*); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Lublin-Kośminek (R. Rozwałka*); Machnów (Kupryjanowicz & Rozwałka 2007, Rozwałka 1999*); Manie (Staręga 1984); Michałowa (Rozwałka 2006b); Moszne (Rozwałka 1996b); Nasutów (Rozwałka 2009b); Ponikwoda (Rozwałka & Juszczynski 2009); Puławy ZA (Puszkarski 1981); Sobianowice (Rozwałka & Juszczynski 2009); Sołokije (Staręga 2000); Staw (Rozwałka 2006b); Stawska (Rozwałka 2000); Stulno, Uhruska, Widniówka (R. Rozwałka*); Wierzchowiny (Staręga 2000); Wola (Rozwałka 2006b); Wysokie (Staręga 1984); Zalew (Rozwałka 2007a); Załucze (Rozwałka 2006b); Żdanów (Staręga 1984); Żmudź (Rozwałka 2006c); Żurawce (Rozwałka 1999*).

Bardzo pospolity gatunek zamieszkujący podłoża i roślinność zielną na łąkach i pastwiskach, polach uprawnych i ugorach, na poboczach dróg oraz w sadach,

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

parkach śródmiejskich, na skrajach lasów, itp. środowiskach.

590. *Xysticus lanio* C.L. KOCH, 1835

Mapa 592

Xysticus lanio: lit. cyt.

Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Dobry Las (R. Rozwałka*); Hubale (Staręga 2000); Jamniki (R. Rozwałka*); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Staręga*); Kolonia Wola, Lublin-Sławin, Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Machnów (Rozwałka 1999*); Magazyn (R. Rozwałka*); Nasutów (Rozwałka 2009b); Potoki (Rozwałka 2004); Rudka (Rozwałka 2007a); Wierzchowiny (Staręga 2000); Wola (Rozwałka 2006b); Zalew (Rozwałka 2007a); Żmudź (Rozwałka 2006c).

Pająk spotykany w runie i podszycie lasów liściastych i mieszanych oraz w różnych środowiskach o charakterze ekotonowym, takich jak obrzeża lasów i zarosli, zarastające ugory, polany śródleśne, młodniki, itp.

591. *Xysticus lineatus* (WESTRING, 1851)

Mapa 593

Xysticus lineatus: lit. cyt.

Biała Góra, Machnów (Rozwałka 1999*, 2007a); Zawadówka (Rozwałka 2007a).

Bardzo rzadki gatunek ksero- i termofilny, znany w Polsce jedynie z Puszczy Niepołomickiej (Prószyński & Staręga 1971), Gór Świętokrzyskich (Staręga 1988) oraz wyżej wymienionych stanowisk na Wyżynie Lubelskiej i Rostoczu. Zamieszkuje podłoże i niską roślinność zielną w suchych, otwartych środowiskach.

592. *Xysticus luctator* L. KOCH, 1870

Mapa 594

Xysticus luctator: lit. cyt.

Kąty (Staręga 2000); Kozie Góry (Rozwałka 2009b); Sołokije (Staręga 2000).

Dość rzadki gatunek, zamieszkujący podłoże i runo lub niski podszyt w widnych, suchych lasach i zarosłach, w młodnikach, na porębach i polanach śródleśnych.

593. *Xysticus luctuosus* (BLACKWALL, 1836)

Mapa 595

Proxysticus luctuosus: Prószyński & Staręga 1971, Puszkarski 1981, 1983, Staręga 1984, Staręga & Nakaziuk 1985.

Xysticus luctuosus: Rozwałka 1999*, Staręga 2000, Rozwałka 2004, 2006b, 2006c, 2007a, 2009a.

Bełżec (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Branew (Rozwałka 2009a); Czerkies, Debry, Horaj (Staręga 2000); Imielty (Rozwałka 2009a); Janów (Staręga 2000); Jata (W. Staręga*); Jelnica (Staręga 1984); Kamienna, Kawęczynek, Kąty (Staręga 2000); Korhynie (Rozwałka 2004); Kruglik (Staręga 2000); Las (R. Rozwałka*); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Lipsko (Staręga 2000); Lubycza (Staręga 2000); Machnów (Rozwałka 1999*); Moszne (Rozwałka 1996b); Potoki (Rozwałka 2004); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); [Rostocze (Prószyński & Staręga 1971)]; Rudy (W. Staręga*); Sołokije (Staręga 2000); Stary Pożóg (W. Staręga*); Stawska (Rozwałka 2000); Tuliów (Staręga & Nakaziuk 1985); Wola (Rozwałka 2006b); Żdanów (Staręga 1984); Żmudź (Rozwałka 2006c).

Gatunek stosunkowo częsty, ale zwykle nielicznie łowiony. Występuje na roślinności zielnej na śródleśnych polanach, przyleśnych łąkach i ugorach oraz w runie widnych lasów, preferując miejsca o umiarkowanej lub większej wilgotności.

594. *Xysticus ulmi* (HAHN, 1831)

Mapa 596

Xysticus ulmi: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007a, 2007c); Babsk (R. Rozwałka*); Biała Góra (Rozwałka 1999*); Bełżec (R. Rozwałka*); Błota, Branew (Rozwałka 2009a); Brzeziczo, Brzeźno (Rozwałka 2007a); Bychawa (R. Rozwałka*); Ciesacin (Rozwałka 2007a); Czumów (R. Rozwałka*); Długie (Rozwałka 1996b); Dobry Las (R. Rozwałka*); Fajstławice (Wrońska 2006*); Gródek (Rozwałka & Gosik 2006); Hniszów (R. Rozwałka*); Imielty (Rozwałka 2009a); Jarczów (Rozwałka 2004); Jata (W. Staręga*); Karczunek (R. Rozwałka*); Kazimierz (Rozwałka 2007c); Kolonia Wola, Kołacze (R. Rozwałka*); Korhynie (Rozwałka 1999*); Kornie (Nowicki 1870, Staręga 2000); Krugle, Kryłów, Las (R. Rozwałka*); Lasy Kozłowieckie (Rozwałka 2007a); Lublin-Felin, Lublin-Kośminek, Lublin-Sławin, Lublin-Za Cukrownią, Lublin-Zemborzyce (R. Rozwałka*); Łańcuchów (Rozwałka 2006a); Łukie (Rozwałka 2006b); Magazyn (R. Rozwałka*); Michałowa (Rozwałka 2006b); Nasutów (Rozwałka 2009b); Nowiny (R. Rozwałka*); Nowy Staw (Rozwałka 2009b); Okuninka (Staręga 1978); Opoczka, Pikulawka (R. Rozwałka*); Pikule, Porytowe (Rozwałka 2009a); Samokłęski

(R. Rozwałka*); Serebryskie, Sobianowice (Rozwałka 2007a); Stary Brus (R. Rozwałka*); Staw (Rozwałka 2006b); Stawska (Rozwałka 2000); Stulno (R. Rozwałka*); Szklarnia (Rozwałka 2009a); Tartak (Rozwałka 2009b); Torfowisko (R. Rozwałka*); Tuliów (Staręga & Nakaziuk 1985); Uhruska (R. Rozwałka*); Wielkopole (Rozwałka 2007a); Wola (Rozwałka 2006b); Wysokie (Staręga 1984); Wytuczno (Rozwałka 2006b); Zawadówka (Rozwałka 2007a); Zemborzyce (R. Rozwałka*); Zwierzyniec (Staręga 2000); Żabce, Żdanów (Staręga 1984); Żdźary (Staręga 1978).

Bardzo pospolity gatunek zamieszkujący roślinność zielną i podłoże na różnego typu łąkach i pastwiskach, w szuwarach, na groblach, torfowiskach, a także runo i niski podszyt w widnych olsach, łągach, zaroślach nadrzecznych, w cienistych sadach i ogrodach, itp.

RODZINA: TITANOECIDAE

RODZAJ: NURSCIA SIMON, 1874

595. *Nurscia albomaculata* (LUCAS, 1846)

Mapa 597

Nurscia albomaculata: lit. cyt.

Lublin-Bronowice (Rozwałka i in. 2016).

Gatunek występujący w rejonie śródziemnomorskim zamieszkujący przestrzenie pod kamieniami w suchych, słonecznych otwartych lub porośniętych rzadkimi krzewami środowiskach oraz winnice, sady cytrusowe, itp. lokalizacje (Nentwig i in. 2021, Rozwałka i in. 2016). W Polsce wykazany jedynie z Lublina, na podstawie dwu okazów zawleczonych z Turcji wraz z owocami granatów (*Punica granatum*), niezadomowiony.

RODZAJ: PANDAVA LEHTINEN, 1967

596. *Pandava laminata* (THORELL, 1878)

Mapa 598

Pandava laminata: lit. cyt.

Lublin-Bronowice, Lublin-Dębówka, Lublin-Felin, Lublin-Sławin, Lublin-Węglin Południe, Stężyca (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2016).

Gatunek pochodzący z południowoschodniej Azji, introdukowany do Europy wraz z roślinami doniczkowymi na początku XXI wieku (Jäger 2008).

Zadomowiony jako synantropijny w szklarniach gospodarstw ogrodniczych, skąd rozprzestrzenia się wraz z roślinami doniczkowymi. Pająk wykazany dotychczas w Europie jedynie z Holandii, Niemiec, Polski i Węgier, ale prawdopodobnie jest znacznie pospolitszy (Rozwałka & Bielak-Bielecki 2016).

RODZAJ: TITANOECA THORELL, 1870

597. *Titanoeca spominima* (TACZANOWSKI, 1866)

Mapa 599

Dobrska (R. Rozwałka*).

Bardzo rzadko spotykany w Polsce i Europie gatunek zamieszkujący podłoże i szczeliny pod kamieniami na silnie nasłonecznionych i skąpo porośniętych murach psammofilnych lub kserotermicznych. W Polsce wymieniany jedynie z okolic Warszawy, skąd został opisany (Taczanowski 1866), Basenu Biebrzy (Kupryjanowicz 2005) oraz Gór Pieprzowych koło Sandomierza (Rozwałka & Łysiak 2015). **Gatunek nowy dla województwa lubelskiego.**

RODZINA: TRACHELIDAE

RODZAJ: CETONANA STRAND, 1929

598. *Cetonana laticeps* (CANESTRINI, 1868)

Mapa 600

Cetonana laticeps: lit. cyt.

Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2012a).

Pająk dość powszechny w zachodniej i południowej Europie, zamieszkujący korę różnych gatunków drzew lub przestrzenie pod kamieniami. W Polsce stwierdzony dotychczas tylko na jednym stanowisku na terenie Miasteczka Akademickiego w Lublinie (Rozwałka 2012a).

RODZINA: ULOBORIDAE

RODZAJ: HYPTIOTES WALCKENAER, 1837

599. *Hyptiotes paradoxus* (C.L. KOCH, 1834)

Mapa 601

Leliszka (R. Rozwałka*).

Pająk w Polsce niezbyt często wykazywany, być może z uwagi na kryptyczne ubarwienie ciała i bardzo skryty tryb życia. Występuje najczęściej w cienistych

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

lasach i młodnikach świerkowych lub jodłowych, gdzie zakłada sieci pod okapem dolnych gałęzi. **Gatunek nowy dla województwa lubelskiego.**

RODZAJ: *ULOBORUS LATREILLE, 1806*

600. *Uloborus plumipes* LUCAS, 1846

Mapa 602

Uloborus plumipes: lit. cyt.

Bochothnica-Zamłynie (R. Rozwałka*); Dębówka, Elizówka (Rozwałka 2007d, Rozwałka i in. 2013); Krasnystaw (Rozwałka 2007d); Lublin-Bronowice (Rozwałka 2007d, Rozwałka i in. 2013); Lublin-Felin, Lublin-Śródmieście, Lublin-Rury, Lublin-Tatary (Rozwałka 2007d); Lublin-Węglin Południe (Rozwałka 2007d, Rozwałka i in. 2013); Lublin-Wieniawa (Rozwałka 2007d); Płuszwice-Kolonia (Rozwałka i in. 2016); Stężyca, Świdnik (Rozwałka i in. 2013); Tomaszów, Zamość (R. Rozwałka*).

Pochodzący z centralno-zachodniej Afryki gatunek, w krajach basenu Morza Śródziemnego zaaklimatyzowany w naturze, w zachodniej i centralnej Europie spotykany wyłącznie synantropijnie w szklarniach gospodarstw ogrodniczych, ogrodach botanicznych, itp. środowiskach o dużej wilgotności i stałej temperaturze. W Polsce pojawił się na początku XXI wieku, jako importowany wraz z roślinami doniczkowymi (Stankiewicz & Kupryjanowicz 2002). Aktualnie trwale zadomowiony w kilku dużych gospodarstwach ogrodniczych, gdzie wytworzył stałe i bardzo liczne populacje. Wraz z roślinami często trafia do zajmujących się sprzedażą kwiatów placówek handlowych, a dalej do mieszkań. Prawdopodobnie jest znacznie bardziej rozpowszechniony niż wskazują to dotychczasowe publikacje (Rozwałka 2007d, Rozwałka i in. 2013, 2016, obs. niepubl. autorów).

RODZINA: ZODARIIDAE

RODZAJ: *ZODARION WALCKENAER, 1826*

601. *Zodarion germanicum* (C.L. KOCH, 1837)

Mapa 603

Zodarion germanicum: lit. cyt.

Albrechtówka (Rozwałka 2007c, Starega 1972); Bochothnica, Bochothnica-Zamłynie, Dobrska (R. Rozwałka*); Horaj (Starega 2000); Janowiec, Kazimierz

(Rozwałka 2007c); Puławy ZA (Puszkarski 1981, 1983); Tartak (Rozwałka 2009b).

Pająk zamieszkujący podłoże i przestrzenie pod kamieniami czy kawałkami drewna w suchych lasach i młodnikach sosnowych, na wrzosowiskach, na murawach psammofilnych, itp. Myrmekofag, odżywiający się głównie mrówkami z rodzaju *Lasius* i innymi o zbliżonych rozmiarach ciała (Pekár 2004, Pekár & Král 2001). Gatunek dość rzadki w Polsce, w województwie lubelskim zbliżający się do wschodniej granicy zasięgu – niewykazany dotychczas z Białorusi i Ukrainy.

Uwaga: Gatunek potencjalnie zagrożony wskutek ekspansji *Z. rubidum*.

602. *Zodarion rubidum* SIMON, 1914

Mapa 604

Zodarion rubidum: lit. cyt.

Gródek (Rozwałka & Gosik 2006); Lublin-Bronowice, Lublin-Felin, Mełgiew, Motycz, Świdnik (R. Rozwałka*).

Pochodzący z południowozachodniej Europy gatunek inwazyjny, który pod koniec XX wieku pojawił się w zachodniej części Polski (Woźny & Siwek 1996) i od tego momentu stale się rozprzestrzenia. Pająk łowiony najczęściej pod kamieniami na nasypanych kolejowych, które są dla niego trasami ekspansji oraz w różnych suchych biotopach, zarówno otwartych (murawy psammofilne i kserotermiczne, wrzosowiska, ugory), jak i leśnych (suche bory sosnowe, młodniki) czy środowiskach synantropijnych (trawniki śródmiejskie, zbiorowiska ruderalne, agrocenozy). Podobnie jak *Zodarion germanicum*, jest myrmekofagiem, choć odżywiającym się nieco mniejszymi mrówkami, np. z rodzaju *Tetramorium* (Pekár 2004, Pekár & Král 2001). Na terenie województwa lubelskiego niezbyt licznie dotychczas wykazywany, ale na pewno jest znacznie bardziej rozpowszechniony.

Uwaga: Obecność tego inwazyjnego gatunku może negatywnie wpływać na populację *Zodarion germanicum*. Wprawdzie dorosłe pająki obu gatunków wybierają pokarm różniący się wielkością, ale może istnieć konkurencja o bazę pokarmową osobników młodocianych, czy też w przypadkach niedoborów pożywienia. Ponadto z uwagi na zbliżone preferencje środowiskowe, mogą rywalizować o ograniczoną przestrzeń do zakładania schronień.

TABELA 2. ROZMIESZCZENIE PAJĄKÓW W POSZCZEGÓLNYCH KRAINACH WG KATALOGU FAUNY POLSKI I W PARKACH NARODOWYCH WRAZ Z CZERWONĄ LISTĄ GATUNKÓW ZAGROŻONYCH NA TERENIE WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO: 1 – PÓŁNOCNY FRAGMENT KOTLINY SANDOMIERSKIEJ; 2 – ROZTOCZE; 3 – WYŻYNA LUBELSKA; 4 – PÓŁNOCNOWNOSCHODNI FRAGMENT WYŻYNY MAŁOPOLSKIEJ; 5 – POŁUDNIOWY FRAGMENT NIZINY MAZOWIECKIEJ; 6 – POŁUDNIOWA CZĘŚĆ PODLASIA; [RL] – KATEGORIE ZAGROŻEŃ WG CZERWONEJ LISTY PAJĄKÓW (ARANEAE) WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO: CR – KRYTYCZNIE ZAGROŻONE (CRITICALLY ENDANGERED), EN – SILNIE ZAGROŻONE (ENDANGERED), VU – UMIARKOWANIE ZAGROŻONE, NARAŻONE (VULNERABLE), NT – NIŻSZEGO RYZYKA, ALE BLISKIE ZAGROŻENIA (NEAR THREATENED), LC – NAJMNIEJSZEJ TROSKI (LEAST CONCERN), DD – O SŁABO POZNANYM STATUSIE ZAGROŻENIA, NP. Z UWAGI NA BRAK WYSTARCZAJĄCYCH DANYCH (DATA DEFICIENT); ! – GATUNEK CHRONIONY; [2002] – KATEGORIE ZAGROŻEŃ WG CZERWONEJ LISTY ZWIERZĄT GINĄCYCH I ZAGROŻONY W POLSCE (STARĘGA I IN. 2002).

Nr	Gatunek	1	2*	3	4	5	6	PPN	Otulina	RPN	Otulina	[RL]	[2002]
1.	<i>Atypus muralis</i>		+	+	+							EN!	EN!
2.	<i>Agelena labyrinthica</i>		+	+			+	+			+		
3.	<i>Allagelena gracilens</i>		+	+			+				+		
4.	<i>Coelotes atropos</i>		+							+	+		
5.	<i>Coelotes terrestris</i>		+							+			
6.	<i>Eratigena agrestis</i>	+	+	+	+	+	+						
7.	<i>Eratigena atrica</i>		+	+			+						
8.	<i>Inermocoelotes inermis</i>		+	+			+			+	+		
9.	<i>Tegenaria campestris</i>		+	+	+							VU	
10.	<i>Tegenaria domestica</i>		+	+			+				+		
11.	<i>Tegenaria ferruginea</i>		+	+	+		+	+	+	+			
12.	<i>Amaurobius fenestralis</i>		+				+			+	+		
13.	<i>Anyphaena accentuata</i>	+	+	+			+	+	+	+	+		
14.	<i>Aculepeira ceropegia</i>	+	+	+			+	+	+		+		
15.	<i>Agalenatea redii</i>	+	+	+			+	+	+				
16.	<i>Araneus alsine</i>	+	+	+			+	+	+	+	+		
17.	<i>Araneus angulatus</i>	+	+	+		+	+	+	+	+			
18.	<i>Araneus diadematus</i>	+	+	+		+	+	+	+	+	+		
19.	<i>Araneus marmoreus</i>	+	+	+			+	+	+	+	+		
20.	<i>Araneus quadratus</i>	+	+	+			+	+	+	+	+		
21.	<i>Araneus sturmi</i>	+	+	+			+	+		+	+		
22.	<i>Araneus triguttatus</i>	+	+	+			+	+					
23.	<i>Araniella cucurbitina</i>	+	+	+		+	+	+	+	+	+		
24.	<i>Araniella displicata</i>		+	+			+		+		+		
25.	<i>Araniella opisthographa</i>	+	+	+			+	+	+		+		
26.	<i>Araniella proxima</i>			+			+					VU	

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

Nr	Gatunek	1	2*	3	4	5	6	PPN	Otulina	RPN	Otulina	[RL]	[2002]
27.	<i>Argiope bruennichi</i>	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
28.	<i>Cercidia prominens</i>	+	+	+			+	+	+	+	+		
29.	<i>Cyclosa conica</i>	+	+	+			+	+	+	+	+		
30.	<i>Cyclosa oculata</i>	+	+	+			+	+	+		+		
31.	<i>Cyrtophora citricola</i>			+									
32.	<i>Gibbaranea bituberculata</i>			+									
33.	<i>Gibbaranea gibbosa</i>			+									
34.	<i>Gibbaranea omoeda</i>						+					VU	
35.	<i>Hypsosinga albovittata</i>		+	+			+					LC	
36.	<i>Hypsosinga heri</i>	+	+	+			+	+	+	+			
37.	<i>Hypsosinga pygmaea</i>	+	+	+	+		+	+	+				
38.	<i>Hypsosinga sanguinea</i>	+	+	+			+	+	+				
39.	<i>Larinia bonneti</i>			+								EN	
40.	<i>Larinia jeskovi</i>			+								EN	EN
41.	<i>Larinioides cornutus</i>	+	+	+			+	+	+				
42.	<i>Larinioides ixobolus</i>		+	+			+	+	+				
43.	<i>Larinioides patagiatus</i>	+	+	+			+	+	+		+		
44.	<i>Larinioides sclopetarius</i>		+	+									
45.	<i>Larinioides suspicax</i>			+			+		+			DD	
46.	<i>Leviellus stroemi</i>		+	+			+	+					
47.	<i>Mangora acalypha</i>	+	+	+			+	+	+	+	+		
48.	<i>Neoscona adianta</i>	+	+	+			+	+	+				
49.	<i>Nuctenea silvicultrix</i>			+				+				DD	VU
50.	<i>Nuctenea umbratica</i>		+	+			+	+					
51.	<i>Singa hamata</i>	+	+	+		+	+	+	+		+		
52.	<i>Singa nitidula</i>	+	+	+				+					
53.	<i>Zilla diodia</i>	+	+	+		+	+	+	+	+	+		
54.	<i>Zygiella atrica</i>		+										
55.	<i>Zygiella x-notata</i>			+									
56.	<i>Cheiracanthium campestre</i>		+	+			+	+					VU
57.	<i>Cheiracanthium erraticum</i>	+	+	+			+	+	+		+		
58.	<i>Cheiracanthium furculatum</i>			+				+	+				
59.	<i>Cheiracanthium mildei</i>			+									
60.	<i>Cheiracanthium montanum</i>		+									VU	
61.	<i>Cheiracanthium oncognathum</i>		+	+		+						LC	

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

Nr	Gatunek	1	2*	3	4	5	6	PPN	Otulina	RPN	Otulina	[RL]	[2002]
62.	<i>Cheiracanthium punctorium</i>		+									NC	EN
63.	<i>Cheiracanthium virescens</i>		+	+		+							
64.	<i>Clubiona caerulescens</i>		+	+			+		+	+	+		
65.	<i>Clubiona comta</i>		+	+			+	+		+			
66.	<i>Clubiona corticalis</i>						+					LC	
67.	<i>Clubiona diversa</i>		+	+				+					VU
68.	<i>Clubiona frisia</i>			+				+	+				
69.	<i>Clubiona frutetorum</i>		+	+		+							
70.	<i>Clubiona germanica</i>		+	+			+	+					
71.	<i>Clubiona juvenis</i>			+								EN	EN
72.	<i>Clubiona lutescens</i>	+	+	+		+	+	+	+	+	+		
73.	<i>Clubiona marmorata</i>		+	+			+	+					
74.	<i>Clubiona neglecta</i>		+	+				+	+		+		
75.	<i>Clubiona pallidula</i>		+	+			+	+	+	+			
76.	<i>Clubiona phragmitis</i>	+	+	+			+	+	+				
77.	<i>Clubiona reclusa</i>		+	+				+	+				
78.	<i>Clubiona rosserae</i>			+			+	+	+			VU	VU
79.	<i>Clubiona stagnatilis</i>		+	+			+	+	+				
80.	<i>Clubiona subsultans</i>		+	+		+	+	+	+				
81.	<i>Clubiona subtilis</i>		+	+				+			+		
82.	<i>Clubiona terrestris</i>	+	+	+			+	+		+	+		
83.	<i>Clubiona trivialis</i>		+	+		+	+		+				
84.	<i>Cybaeus angustiarum</i>		+	+						+			
85.	<i>Argenna patula</i>			+								EN	EN
86.	<i>Argenna subnigra</i>		+	+		+	+	+	+				
87.	<i>Argyroneta aquatica</i>	+	+	+			+	+	+				
88.	<i>Dictyna arundinacea</i>	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
89.	<i>Dictyna major</i>					+						EN	EN
90.	<i>Dictyna pusilla</i>		+	+		+	+	+	+	+	+		
91.	<i>Dictyna uncinata</i>		+	+			+		+	+	+		
92.	<i>Emblyna brevidens</i>			+			+	+	+			EN	DD
93.	<i>Lathys humilis</i>			+			+						
94.	<i>Lathys stigmatisata</i>					+						EN	
95.	<i>Mastigusa arietina</i>			+				+				NT	VU
96.	<i>Mastigusa macrophthalma</i>		+	+								VU	VU

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

Nr	Gatunek	1	2*	3	4	5	6	PPN	Otulina	RPN	Otulina	[RL]	[2002]
97.	<i>Nigma flavescens</i>	+	+	+			+	+	+		+		
98.	<i>Nigma walckenaeri</i>		+	+									
99.	<i>Harpactea hombergi</i>		+							+	+	LC	
100.	<i>Harpactea rubicunda</i>	+	+	+	+		+	+	+				
101.	<i>Aphantaulax trifasciata</i>			+									
102.	<i>Callilepis nocturna</i>			+								LC	
103.	<i>Drassodes lapidosus</i>		+	+	+								
104.	<i>Drassodes pubescens</i>	+	+	+									
105.	<i>Drassyllus lutetianus</i>	+		+			+	+				LC	
106.	<i>Drassyllus praeficus</i>		+	+								NT	VU
107.	<i>Drassyllus pusillus</i>	+	+	+	+			+	+				
108.	<i>Gnaphosa bicolor</i>	+	+	+	+			+			+		
109.	<i>Gnaphosa lugubris</i>		+	+								EN	VU
110.	<i>Gnaphosa nigerrima</i>	+		+			+	+				VU	VU
111.	<i>Haplodrassus cognatus</i>		+	+			+	+	+	+	+		
112.	<i>Haplodrassus dalmatensis</i>		+	+								NT	VU
113.	<i>Haplodrassus kulczynskii</i>			+								EN	DD
114.	<i>Haplodrassus moderatus</i>			+			+		+			VU	
115.	<i>Haplodrassus signifer</i>		+	+			+	+		+			
116.	<i>Haplodrassus silvestris</i>		+	+			+	+		+			
117.	<i>Haplodrassus soerenseni</i>	+	+	+			+	+	+	+			
118.	<i>Haplodrassus umbratilis</i>		+	+			+						
119.	<i>Kishidaia conspicua</i>		+	+								VU	
120.	<i>Micaria dives</i>			+								EN	
121.	<i>Micaria formicaria</i>	+	+	+							+	NT	
122.	<i>Micaria fulgens</i>		+	+					+				
123.	<i>Micaria micans</i>		+	+		+							
124.	<i>Micaria pulicaria</i>	+	+	+				+					
125.	<i>Micaria silesiaca</i>		+	+								NT	
126.	<i>Micaria subopaca</i>		+	+			+	+					
127.	<i>Phaeoedus braccatus</i>			+								EN	
128.	<i>Scotophaeus quadripunctatus</i>			+									
129.	<i>Scotophaeus scutulatus</i>		+	+			+						
130.	<i>Trachyzelotes pedestris</i>		+	+	+							EN	VU
131.	<i>Zelotes aeneus</i>		+	+									

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

Nr	Gatunek	1	2*	3	4	5	6	PPN	Otulina	RPN	Otulina	[RL]	[2002]
132.	<i>Zelotes apricorum</i>		+	+									
133.	<i>Zelotes clivicola</i>	+	+	+			+						
134.	<i>Zelotes electus</i>		+	+		+	+						
135.	<i>Zelotes erebeus</i>		+									EN	
136.	<i>Zelotes latreillei</i>	+	+	+			+	+					
137.	<i>Zelotes longipes</i>		+	+									
138.	<i>Zelotes „nonexiguus”</i>		+	+			+					VU	
139.	<i>Zelotes petrensis</i>		+	+									
140.	<i>Zelotes subterraneus</i>		+	+			+	+	+		+		
141.	<i>Antistea elegans</i>	+	+	+			+	+					
142.	<i>Cicurina cicur</i>	+	+	+			+	+	+	+			
143.	<i>Cryphoeca silvicola</i>		+	+							+		
144.	<i>Hahnia helveola</i>	+	+	+			+			+			
145.	<i>Hahnia nava</i>		+	+									
146.	<i>Hahnia ononidum</i>	+	+	+									
147.	<i>Hahnia pusilla</i>	+	+	+			+	+	+	+	+		
148.	<i>Abacoproeces saltuum</i>	+	+	+					+	+			
149.	<i>Agyneta affinis</i>		+	+			+	+	+				
150.	<i>Agyneta cauta</i>	+		+				+					
151.	<i>Agyneta conigera</i>		+	+			+	+		+			
152.	<i>Agyneta fuscipalpa</i>		+	+							+		
153.	<i>Agyneta innotabilis</i>		+	+			+	+					
154.	<i>Agyneta mollis</i>		+	+			+	+	+				
155.	<i>Agyneta mossica</i>			+			+	+	+			DD	DD
156.	<i>Agyneta ramosa</i>		+	+			+				+		
157.	<i>Agyneta rurestris</i>	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
158.	<i>Agyneta saxatilis</i>		+	+						+			
159.	<i>Agyneta subtilis</i>	+	+	+			+	+	+		+		
160.	<i>Allomengea vidua</i>	+	+	+			+	+	+				
161.	<i>Anguliphantes angulipalpis</i>		+	+			+	+			+		
162.	<i>Anguliphantes nodifer</i>		+				+			+		NT	
163.	<i>Aphileta misera</i>		+	+			+	+		+		VU	VU
164.	<i>Araeoncus crassiceps</i>			+					+			EN	EN
165.	<i>Araeoncus humilis</i>	+	+	+			+	+	+				
166.	<i>Asthenargus paganus</i>			+								NT	

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

Nr	Gatunek	1	2*	3	4	5	6	PPN	Otulina	RPN	Otulina	[RL]	[2002]
167.	<i>Baryphyma gowerense</i>			+				+				EN	EN
168.	<i>Baryphyma pratense</i>			+			+	+	+				
169.	<i>Bathyphantes approximatus</i>			+				+				LC	
170.	<i>Bathyphantes gracilis</i>		+	+			+	+					
171.	<i>Bathyphantes nigrinus</i>	+	+	+			+	+	+	+	+		
172.	<i>Bathyphantes parvulus</i>		+	+				+					
173.	<i>Bathyphantes setiger</i>		+	+					+			+	VU
174.	<i>Bolyphantes alticeps</i>		+				+						
175.	<i>Centromerita bicolor</i>		+	+			+	+		+	+		
176.	<i>Centromerita concinna</i>		+	+									
177.	<i>Centromerus arcanus</i>	+	+	+			+	+		+			
178.	<i>Centromerus brevivalpus</i>		+	+			+	+					
179.	<i>Centromerus cavernarum</i>		+										VU
180.	<i>Centromerus incilium</i>		+										
181.	<i>Centromerus levitarsis</i>			+				+				NT	VU
182.	<i>Centromerus persimilis</i>		+									VU	DD
183.	<i>Centromerus sellarius</i>		+									VU	VU
184.	<i>Centromerus semiater</i>			+				+				LC	VU
185.	<i>Centromerus serratus</i>			+								VU	DD
186.	<i>Centromerus sylvaticus</i>	+	+	+		+	+	+	+	+	+		
187.	<i>Ceratinella brevipes</i>	+	+	+			+	+	+			+	LC
188.	<i>Ceratinella brevis</i>	+	+	+		+	+	+		+	+		
189.	<i>Ceratinella major</i>		+	+								EN	EN
190.	<i>Ceratinella scabrosa</i>			+								NT	
191.	<i>Ceratinella wideri</i>						+		+			EN	VU
192.	<i>Cinetata gradata</i>			+								EN	
193.	<i>Cnephalocotes obscurus</i>		+	+			+	+	+				
194.	<i>Dicymbium nigrum</i>	+	+	+			+	+					
195.	<i>Dicymbium nigrum brevisetosum</i>		+	+						+			
196.	<i>Dicymbium tibiale</i>	+	+	+			+	+		+	+		
197.	<i>Diplocephalus cristatus</i>		+	+				+					
198.	<i>Diplocephalus dentatus</i>			+								NT	DD
199.	<i>Diplocephalus latifrons</i>	+	+	+			+	+		+	+		
200.	<i>Diplocephalus picinus</i>		+	+			+	+		+	+		
201.	<i>Diplostyla concolor</i>	+	+	+			+	+	+	+	+		

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

Nr	Gatunek	1	2*	3	4	5	6	PPN	Otulina	RPN	Otulina	[RL]	[2002]
202.	<i>Dismodicus bifrons</i>		+								+		
203.	<i>Dismodicus elevatus</i>						+						
204.	<i>Donacochara speciosa</i>			+			+	+	+				
205.	<i>Drapetisca socialis</i>		+	+			+	+	+	+	+		
206.	<i>Entelecara acuminata</i>	+	+	+					+				
207.	<i>Entelecara congenera</i>		+	+			+			+	+		
208.	<i>Entelecara erythropus</i>		+									DD	
209.	<i>Entelecara flavipes</i>		+	+			+						
210.	<i>Erigone atra</i>	+	+	+			+	+	+		+		
211.	<i>Erigone dentipalpis</i>	+	+	+			+	+	+	+	+		
212.	<i>Erigonella hiemalis</i>		+	+			+	+			+		
213.	<i>Erigonella ignobilis</i>		+	+				+				NT	
214.	<i>Erigonoplus foveatus</i>	+	+	+			+	+	+				VU
215.	<i>Erigonoplus globipes</i>		+	+								EN	VU
216.	<i>Floronia bucculenta</i>		+	+			+	+					
217.	<i>Frontinellina frutetorum</i>			+								VU	VU
218.	<i>Glyphesis servulus</i>			+								VU	VU
219.	<i>Gnathonarium dentatum</i>	+	+	+			+	+	+				
220.	<i>Gonatium paradoxum</i>		+	+									
221.	<i>Gonatium rubellum</i>	+	+	+			+	+		+	+		
222.	<i>Gonatium rubens</i>		+	+							+		
223.	<i>Gongylidiellum latebricola</i>	+	+	+						+			
224.	<i>Gongylidiellum murcidum</i>	+	+	+			+	+	+	+			
225.	<i>Gongylidiellum vivum</i>			+				+					
226.	<i>Gongylidium rufipes</i>	+	+	+			+	+	+	+	+		
227.	<i>Helophora insignis</i>		+	+			+	+			+		
228.	<i>Hylyphantes graminicola</i>		+	+			+						
229.	<i>Hypomma bituberculatum</i>			+			+	+	+				
230.	<i>Hypomma cornutum</i>			+			+	+					
231.	<i>Hypomma fulvum</i>			+			+	+	+			LC	DD
232.	<i>Hypselistes jacksoni</i>			+					+			EN	
233.	<i>Improphantes decolor</i>			+					+			DD	
234.	<i>Jacksonella falconeri</i>		+	+								VU	DD
235.	<i>Kaestneria dorsalis</i>		+	+			+	+	+				
236.	<i>Kaestneria pullata</i>		+	+					+				

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

Nr	Gatunek	1	2*	3	4	5	6	PPN	Otulina	RPN	Otulina	[RL]	[2002]
237.	<i>Kratochviliella bicapitata</i>		+							+		VU	VU
238.	<i>Labulla thoracica</i>		+							+		LC	
239.	<i>Leptyphantes leprosus</i>		+	+	+		+	+					
240.	<i>Leptyphantes minutus</i>		+	+			+	+	+	+	+		
241.	<i>Leptorhoptrum robustum</i>			+									
242.	<i>Lessertia denticelis</i>			+								VU	VU
243.	<i>Linyphia hortensis</i>	+	+	+			+	+	+	+	+		
244.	<i>Linyphia triangularis</i>	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
245.	<i>Lophomma punctatum</i>		+	+				+					
246.	<i>Macrargus carpenteri</i>		+								+	LC	
247.	<i>Macrargus rufus</i>	+	+	+		+	+	+	+	+	+		
248.	<i>Maro minutus</i>	+	+	+				+		+	+	VU	VU
249.	<i>Maso gallicus</i>			+			+		+			VU	
250.	<i>Maso sundevalli</i>	+	+	+			+	+	+	+	+		
251.	<i>Megaleptyphantes nebulosus</i>		+	+									
252.	<i>Megaleptyphantes pseudocollinus</i>		+	+								NT	VU
253.	<i>Mermessus trilobatus</i>			+			+						
254.	<i>Metopobactrus prominulus</i>		+	+		+	+	+	+				
255.	<i>Micrargus apertus</i>		+	+			+					NT	VU
256.	<i>Micrargus herbigradus</i>		+	+			+	+	+	+	+		
257.	<i>Micrargus subaequalis</i>		+	+			+	+		+			
258.	<i>Microlinyphia impigra</i>		+	+					+			NT	VU
259.	<i>Microlinyphia pusilla</i>	+	+	+			+	+	+		+		
260.	<i>Microneta viaria</i>	+	+	+		+	+	+		+	+		
261.	<i>Minyriolus pusillus</i>		+	+			+	+	+		+		
262.	<i>Mioxena blanda</i>		+	+								LC	VU
263.	<i>Moebelia penicillata</i>		+	+			+	+					
264.	<i>Neriere clathrata</i>	+	+	+			+	+	+	+	+		
265.	<i>Neriere emphana</i>	+	+	+			+	+	+	+	+		
266.	<i>Neriere montana</i>		+	+	+		+	+	+	+	+		
267.	<i>Neriere peltata</i>	+	+	+			+	+		+	+		
268.	<i>Neriere radiata</i>	+	+	+			+	+		+	+		
269.	<i>Notioscopus sarcinatus</i>		+	+				+		+			
270.	<i>Nusoncus nasutus</i>		+							+		VU	VU
271.	<i>Obscuriphantes obscurus</i>		+	+			+	+					

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

Nr	Gatunek	1	2*	3	4	5	6	PPN	Otulina	RPN	Otulina	[RL]	[2002]
272.	<i>Oedothorax apicatus</i>	+	+	+			+						
273.	<i>Oedothorax fuscus</i>			+			+	+	+				
274.	<i>Oedothorax gibbosus</i>			+			+		+				
275.	<i>Oedothorax retusus</i>	+	+	+			+	+	+		+		
276.	<i>Oryphantes angulatus</i>	+	+	+			+	+				EN	VU
277.	<i>Ostearius melanopygius</i>			+									
278.	<i>Palliduphantes alutacius</i>		+	+			+	+			+		
279.	<i>Palliduphantes pillichi</i>			+								LC	DD
280.	<i>Panamomops mengei</i>		+	+			+	+					VU
281.	<i>Parapelecopsis nemoralis</i>		+									VU	
282.	<i>Pelecopsis elongata</i>		+	+		+				+		NT	
283.	<i>Pelecopsis mengei</i>			+				+				NT	
284.	<i>Pelecopsis parallela</i>		+	+									
285.	<i>Pelecopsis radiculicola</i>	+	+	+				+					
286.	<i>Peponocranium orbiculatum</i>		+							+		VU	VU
287.	<i>Pityohyphantes phrygianus</i>						+					LC	
288.	<i>Pocadicnemis juncea</i>	+	+	+			+	+	+				
289.	<i>Pocadicnemis pumila</i>	+	+	+				+	+				
290.	<i>Poeciloneta variegata</i>		+	+				+				LC	
291.	<i>Porrhomma convexum</i>			+								NT	VU
292.	<i>Porrhomma errans</i>		+	+								LC	DD
293.	<i>Porrhomma microphthalmum</i>		+	+									VU
294.	<i>Porrhomma oblitum</i>	+	+	+			+	+	+				DD
295.	<i>Porrhomma pallidum</i>		+	+			+	+				LC	
296.	<i>Porrhomma pygmaeum</i>	+	+	+			+	+	+		+		
297.	<i>Saaristoa abnormis</i>		+	+				+			+		
298.	<i>Saloca kulczynskii</i>		+							+		EN	VU
299.	<i>Satilatlas brittteni</i>			+								EN	VU
300.	<i>Sauron rayi</i>		+									EN	
301.	<i>Savignia frontata</i>		+	+				+	+			LC	
302.	<i>Silometopus elegans</i>			+					+			VU	VU
303.	<i>Silometopus reussi</i>		+	+									
304.	<i>Sintula corniger</i>	+										EN	VU
305.	<i>Stemonyphantes lineatus</i>		+	+			+	+	+	+			
306.	<i>Styloctetor compar</i>		+	+			+		+				

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

Nr	Gatunek	1	2*	3	4	5	6	PPN	Otulina	RPN	Otulina	[RL]	[2002]
307.	<i>Syedra gracilis</i>			+			+						
308.	<i>Tallusia experta</i>		+	+			+	+	+		+		
309.	<i>Tapinocyba biscissa</i>		+								+		
310.	<i>Tapinocyba insecta</i>		+	+			+	+	+	+	+		
311.	<i>Tapinocyboides pygmaeus</i>		+									VU	
312.	<i>Tapinopa longidens</i>		+	+			+	+	+				
313.	<i>Taranucnus setosus</i>			+				+				EN	VU
314.	<i>Tenuiphantes alacris</i>	+	+	+			+			+	+		
315.	<i>Tenuiphantes cristatus</i>		+	+			+	+		+	+		
316.	<i>Tenuiphantes flavipes</i>	+	+	+			+	+	+	+	+		
317.	<i>Tenuiphantes mengei</i>		+	+			+	+	+	+	+		
318.	<i>Tenuiphantes tenebricola</i>	+	+	+			+	+	+	+	+		
319.	<i>Tenuiphantes tenuis</i>		+	+			+	+					
320.	<i>Thyreosthenius biovatus</i>		+	+				+				LC	
321.	<i>Thyreosthenius parasiticus</i>		+	+			+	+		+			
322.	<i>Tiso vagans</i>		+	+			+	+	+				
323.	<i>Trematocephalus cristatus</i>	+	+	+	+		+	+	+	+			
324.	<i>Trichoncus affinis</i>		+									EN	EN
325.	<i>Trichopterna cito</i>		+	+			+				+	VU	VU
326.	<i>Trichopternoides thorelli</i>			+				+	+			NT	EN
327.	<i>Troxochrus scabriculus</i>		+	+		+							
328.	<i>Typhochrestus digitatus</i>		+	+								VU	
329.	<i>Walckenaeria acuminata</i>		+										
330.	<i>Walckenaeria alticeps</i>	+	+	+			+	+		+	+		
331.	<i>Walckenaeria antica</i>		+	+			+	+		+	+		
332.	<i>Walckenaeria atrotibialis</i>	+	+	+			+	+			+		
333.	<i>Walckenaeria capito</i>			+			+					NT	
334.	<i>Walckenaeria corniculans</i>			+								LC	
335.	<i>Walckenaeria cucullata</i>		+	+			+	+	+	+			
336.	<i>Walckenaeria cuspidata</i>	+	+	+				+					
337.	<i>Walckenaeria dysderoides</i>		+	+			+		+				
338.	<i>Walckenaeria furcillata</i>		+	+								LC	
339.	<i>Walckenaeria incisa</i>						+					EN	
340.	<i>Walckenaeria kochi</i>			+				+				NT	
341.	<i>Walckenaeria mitrata</i>		+	+								LC	VU

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

Nr	Gatunek	1	2*	3	4	5	6	PPN	Otulina	RPN	Otulina	[RL]	[2002]
342.	<i>Walckenaeria monoceros</i>		+									DD	
343.	<i>Walckenaeria nodosa</i>		+	+			+	+		+		LC	VU
344.	<i>Walckenaeria nudipalpis</i>		+	+				+	+	+			
345.	<i>Walckenaeria obtusa</i>		+	+			+			+	+		
346.	<i>Walckenaeria unicornis</i>			+				+				LC	
347.	<i>Walckenaeria vigilax</i>		+	+			+	+					
348.	<i>Agroeca brunnea</i>		+	+			+	+	+	+	+		
349.	<i>Agroeca cuprea</i>		+	+				+				NT	
350.	<i>Agroeca dentigera</i>			+				+				EN!	EN
351.	<i>Agroeca lusatica</i>		+	+								VU	
352.	<i>Agroeca proxima</i>		+	+				+			+		
353.	<i>Apostenus fuscus</i>	+	+	+	+						+		
354.	<i>Liocranoeca striata</i>		+	+			+	+				LC	
355.	<i>Scotina celans</i>			+								LC	
356.	<i>Scotina palliardii</i>			+				+				VU	EN
357.	<i>Alopecosa accentuata</i>		+										
358.	<i>Alopecosa aculeata</i>	+	+	+			+						
359.	<i>Alopecosa cuneata</i>	+	+	+			+	+	+	+	+		
360.	<i>Alopecosa cursor</i>					+						LC	
361.	<i>Alopecosa fabrilis</i>		+	+								LC	
362.	<i>Alopecosa farinosa</i>		+	+		+	+		+				
363.	<i>Alopecosa inquilina</i>		+								+	LC	
364.	<i>Alopecosa pulverulenta</i>	+	+	+			+	+	+	+	+		
365.	<i>Alopecosa schmidti</i>		+	+							+	NT	VU
366.	<i>Alopecosa solitaria</i>		+	+								EN	VU
367.	<i>Alopecosa sulzeri</i>						+					EN	
368.	<i>Alopecosa trabalis</i>		+										
369.	<i>Arctosa cinerea</i>			+		+							
370.	<i>Arctosa figurata</i>			+								EN	DD
371.	<i>Arctosa lamperti</i>			+				+				EN	EN
372.	<i>Arctosa leopardus</i>		+	+			+		+		+		
373.	<i>Arctosa lutetiana</i>		+	+								VU	VU
374.	<i>Arctosa perita</i>		+	+		+						LC	
375.	<i>Arctosa stigmosa</i>			+								DD	DD
376.	<i>Aulonia albimana</i>	+	+	+		+		+		+	+		

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

Nr	Gatunek	1	2*	3	4	5	6	PPN	Otulina	RPN	Otulina	[RL]	[2002]
377.	<i>Hygrolycosa rubrofasciata</i>	+	+	+			+	+	+	+			VU
378.	<i>Pardosa agrestis</i>		+	+		+	+						
379.	<i>Pardosa agricola</i>		+	+		+	+				+		
380.	<i>Pardosa alacris</i>		+	+				+					
381.	<i>Pardosa amentata</i>	+	+	+			+	+	+		+		
382.	<i>Pardosa bifasciata</i>			+								VU	EN
383.	<i>Pardosa hortensis</i>		+								+	VU	
384.	<i>Pardosa lugubris</i>	+	+	+			+	+	+				
385.	<i>Pardosa maisa</i>			+			+					EN	EN
386.	<i>Pardosa monticola</i>		+	+									
387.	<i>Pardosa paludicola</i>		+	+			+	+					
388.	<i>Pardosa palustris</i>	+	+	+	+	+	+	+	+		+		
389.	<i>Pardosa prativaga</i>	+	+	+			+	+	+	+			
390.	<i>Pardosa pullata</i>	+	+	+			+	+	+	+	+		
391.	<i>Pardosa riparia</i>	+											
392.	<i>Pardosa saltans</i>	+	+	+			+	+					
393.	<i>Pardosa sphagnicola</i>	+		+			+	+				VU	VU
394.	<i>Pirata piraticus</i>	+	+	+			+	+	+		+		
395.	<i>Pirata piscatorius</i>	+	+	+			+	+					
396.	<i>Pirata tenuitarsis</i>		+	+				+	+				
397.	<i>Piratula hygrophila</i>	+	+	+			+	+		+	+		
398.	<i>Piratula insularis</i>			+				+				VU	VU
399.	<i>Piratula latitans</i>		+	+				+	+				
400.	<i>Piratula uliginosa</i>	+	+	+				+	+	+			
401.	<i>Trochosa robusta</i>		+	+	+						+	NT	VU
402.	<i>Trochosa ruricola</i>	+	+	+			+	+	+	+			
403.	<i>Trochosa spinipalpis</i>	+	+	+			+	+		+	+		
404.	<i>Trochosa terricola</i>	+	+	+			+	+	+	+	+		
405.	<i>Xerolycosa miniata</i>		+	+			+	+	+		+		
406.	<i>Xerolycosa nemoralis</i>		+	+	+		+	+	+				
407.	<i>Ero aphana</i>		+	+	+		+		+				
408.	<i>Ero cambridgei</i>		+	+				+	+			VU	VU
409.	<i>Ero furcata</i>	+	+	+			+	+	+	+			
410.	<i>Zora armillata</i>						+	+	+			VU	EN
411.	<i>Zora nemoralis</i>	+	+	+			+	+					

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

Nr	Gatunek	1	2*	3	4	5	6	PPN	Otulina	RPN	Otulina	[RL]	[2002]
412.	<i>Zora silvestris</i>		+	+		+				+			
413.	<i>Zora spinimana</i>	+	+	+			+	+		+	+		
414.	<i>Microdipoena jobi</i>			+				+	+			EN	EN
415.	<i>Nesticella mogera</i>			+									
416.	<i>Nesticus cellulanus</i>		+	+	+					+			
417.	<i>Oxyopes ramosus</i>	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
418.	<i>Philodromus albidus</i>		+	+			+	+	+				VU
419.	<i>Philodromus aureolus</i>		+	+			+	+	+	+	+		
420.	<i>Philodromus cespitum</i>	+	+	+			+	+	+				
421.	<i>Philodromus collinus</i>		+	+			+			+	+		
422.	<i>Philodromus dispar</i>		+	+			+	+	+	+	+		
423.	<i>Philodromus emarginatus</i>	+	+	+			+	+	+	+	+		
424.	<i>Philodromus fuscomarginatus</i>		+	+						+	+		
425.	<i>Philodromus margaritatus</i>		+	+			+	+			+		
426.	<i>Philodromus praedatus</i>	+	+	+									VU
427.	<i>Rhysodromus histrio</i>			+								LC	
428.	<i>Thanatus arenarius</i>		+	+					+				VU
429.	<i>Thanatus formicinus</i>		+	+			+		+		+	VU	
430.	<i>Thanatus pictus</i>			+								NT	VU
431.	<i>Thanatus sabulosus</i>						+					VU	VU
432.	<i>Thanatus striatus</i>			+				+				LC	VU
433.	<i>Tibellus maritimus</i>	+	+	+			+	+	+	+	+		
434.	<i>Tibellus oblongus</i>	+	+	+	+		+	+	+	+	+		
435.	<i>Holocnemus pluchei</i>			+									
436.	<i>Pholcus alticeps</i>		+	+			+		+				
437.	<i>Pholcus opilionoides</i>		+	+	+		+	+			+		
438.	<i>Pholcus phalangioides</i>			+									
439.	<i>Psilochorus simoni</i>			+									
440.	<i>Phrurolithus festivus</i>	+	+	+			+	+	+	+	+		
441.	<i>Phrurolithus minimus</i>		+	+								VU	
442.	<i>Phrurolithus pullatus</i>		+	+								EN	VU
443.	<i>Dolomedes fimbriatus</i>	+	+	+			+	+	+	+	+		
444.	<i>Dolomedes plantarius</i>	+	+	+				+					
445.	<i>Pisaura mirabilis</i>	+	+	+	+		+	+	+	+	+		
446.	<i>Aelurillus v-insignitus</i>		+	+								NT	

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

Nr	Gatunek	1	2*	3	4	5	6	PPN	Otulina	RPN	Otulina	[RL]	[2002]
447.	<i>Asianellus festivus</i>		+	+	+	+						NT	VU
448.	<i>Attulus caricis</i>	+	+	+				+					
449.	<i>Attulus distinguendus</i>			+			+					VU	EN
450.	<i>Attulus dzieduszyckii</i>		+									EN	EN
451.	<i>Attulus floricola</i>	+	+	+			+	+	+				
452.	<i>Attulus inexpectus</i>	+	+	+				+	+				
453.	<i>Attulus penicillatus</i>			+								EN	
454.	<i>Attulus pubescens</i>		+	+	+		+	+	+		+		
455.	<i>Attulus saltator</i>		+	+			+					VU	VU
456.	<i>Attulus terebratus</i>			+							+	VU	
457.	<i>Attulus zimmermanni</i>		+	+		+						NT	
458.	<i>Ballus chalybeius</i>	+	+	+			+	+	+	+	+		
459.	<i>Carrhotus xanthogramma</i>		+	+								NT	VU
460.	<i>Dendryphantes hastatus</i>	+	+	+				+	+	+			
461.	<i>Dendryphantes rudis</i>	+	+	+		+	+	+	+	+			
462.	<i>Euophrys frontalis</i>	+	+	+			+	+	+	+	+		
463.	<i>Evarcha arcuata</i>	+	+	+			+	+	+	+	+		
464.	<i>Evarcha falcata</i>	+	+	+			+	+	+	+	+		
465.	<i>Evarcha laetabunda</i>		+	+					+				
466.	<i>Hasarius adansonii</i>			+		+							
467.	<i>Heliophanus aeneus</i>		+	+				+	+				
468.	<i>Heliophanus apiatus</i>			+									
469.	<i>Heliophanus auratus</i>		+	+			+	+	+				
470.	<i>Heliophanus cupreus</i>	+	+	+			+	+	+	+			
471.	<i>Heliophanus dampfi</i>			+				+	+			VU	EN
472.	<i>Heliophanus dubius</i>		+	+		+	+	+	+				
473.	<i>Heliophanus flavipes</i>	+	+	+			+	+	+	+	+		
474.	<i>Icius hamatus</i>			+									
475.	<i>Leptorchestes berlinensis</i>			+								VU	VU
476.	<i>Marpissa muscosa</i>	+	+							+			
477.	<i>Marpissa radiata</i>	+	+	+			+	+	+	+		LC	VU
478.	<i>Myrmarachne formicaria</i>		+									EN	VU
479.	<i>Neon reticulatus</i>	+	+	+			+	+	+	+			
480.	<i>Neon valentulus</i>	+		+				+				VU	EN
481.	<i>Pellenes nigrociliatus</i>		+	+								EN	VU

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

Nr	Gatunek	1	2*	3	4	5	6	PPN	Otulina	RPN	Otulina	[RL]	[2002]
482.	<i>Pellenes tripunctatus</i>		+	+					+		+	NT	VU
483.	<i>Phlegra fasciata</i>		+	+					+				
484.	<i>Pseudeuophrys erratica</i>	+	+	+			+	+	+				
485.	<i>Pseudicius encarpatus</i>		+	+			+	+				NT	
486.	<i>Salticus cingulatus</i>		+	+			+	+	+				
487.	<i>Salticus scenicus</i>		+	+	+		+						
488.	<i>Salticus zebraneus</i>		+	+			+	+	+		+		
489.	<i>Sibianor aurocinctus</i>		+	+					+				
490.	<i>Sibianor laeae</i>			+			+	+	+			VU	
491.	<i>Synageles venator</i>	+	+	+			+	+	+				
492.	<i>Talavera aequipes</i>	+	+	+	+				+				
493.	<i>Talavera parvistyla</i>	+	+	+				+				EN	DD
494.	<i>Yllenus arenarius</i>					+						EN!	VU
495.	<i>Scytodes thoracica</i>			+									
496.	<i>Segestria senoculata</i>		+	+			+	+	+	+			
497.	<i>Micrommata virescens</i>	+	+	+		+	+	+			+		
498.	<i>Meta menardi</i>		+									LC	
499.	<i>Metellina mengei</i>	+	+	+			+	+	+	+	+		
500.	<i>Metellina merianae</i>		+	+			+						
501.	<i>Metellina segmentata</i>	+	+	+			+	+	+	+	+		
502.	<i>Pachygnatha clercki</i>	+	+	+			+	+	+	+	+		
503.	<i>Pachygnatha degeeri</i>	+	+	+		+	+	+	+		+		
504.	<i>Pachygnatha listeri</i>	+	+	+			+	+	+	+	+		
505.	<i>Tetragnatha dearmata</i>		+	+			+		+	+	+		
506.	<i>Tetragnatha extensa</i>	+	+	+			+	+	+	+	+		
507.	<i>Tetragnatha montana</i>	+	+	+			+	+	+	+	+		
508.	<i>Tetragnatha nigrita</i>	+	+	+			+	+					
509.	<i>Tetragnatha obtusa</i>	+	+	+			+	+			+		
510.	<i>Tetragnatha pinicola</i>	+	+	+			+	+	+	+	+		
511.	<i>Tetragnatha reimoseri</i>			+			+	+	+			NT	EN
512.	<i>Tetragnatha striata</i>			+			+	+					
513.	<i>Anelosimus vittatus</i>			+									
514.	<i>Asagena phalerata</i>		+	+				+					
515.	<i>Crustulina guttata</i>	+	+	+	+		+	+	+	+	+		
516.	<i>Cryptachaea riparia</i>		+	+					+	+	+		

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

Nr	Gatunek	1	2*	3	4	5	6	PPN	Otulina	RPN	Otulina	[RL]	[2002]
517.	<i>Dipoena braccata</i>		+							+		VU	
518.	<i>Dipoena melanogaster</i>			+									
519.	<i>Dipoena torva</i>			+			+					NT	VU
520.	<i>Enoplognatha caricis</i>			+								EN	DD
521.	<i>Enoplognatha latimana</i>		+	+	+		+	+	+				
522.	<i>Enoplognatha mordax</i>			+								VU	VU
523.	<i>Enoplognatha oelandica</i>			+					+			VU	VU
524.	<i>Enoplognatha ovata</i>	+	+	+			+	+	+	+	+		
525.	<i>Enoplognatha thoracica</i>	+	+	+			+		+		+		
526.	<i>Episinus angulatus</i>	+	+	+			+	+		+			
527.	<i>Episinus truncatus</i>		+	+			+						
528.	<i>Euryopis flavomaculata</i>	+	+	+			+	+		+			
529.	<i>Lasaeola tristis</i>		+	+	+		+	+	+				
530.	<i>Latrodectus geometricus</i>			+									
531.	<i>Kochiura aulica</i>			+									
532.	<i>Neottiura bimaculata</i>	+	+	+			+	+	+	+	+		
533.	<i>Paidiscura pallens</i>		+	+			+	+					
534.	<i>Parasteatoda lunata</i>	+	+	+		+	+	+	+	+			
535.	<i>Parasteatoda simulans</i>	+	+	+			+	+	+	+	+		
536.	<i>Parasteatoda tabulata</i>	+	+	+	+	+	+		+				
537.	<i>Parasteatoda tepidariorum</i>		+	+	+								
538.	<i>Pholcomma gibbum</i>		+	+									
539.	<i>Phylloneta impressa</i>	+	+	+			+	+	+	+	+		
540.	<i>Phylloneta sisyphia</i>	+	+	+			+	+	+		+		
541.	<i>Platnickina tinctoria</i>	+	+	+			+	+	+		+		
542.	<i>Robertus arundineti</i>	+	+	+			+	+		+			
543.	<i>Robertus insignis</i>			+			+		+			EN	VU
544.	<i>Robertus lividus</i>	+	+	+			+	+		+	+		
545.	<i>Robertus neglectus</i>		+	+			+	+			+		
546.	<i>Robertus scoticus</i>	+		+			+						
547.	<i>Robertus unguatus</i>	+	+	+								EN	VU
548.	<i>Simitidion simile</i>	+	+	+				+	+		+		
549.	<i>Steatoda albomaculata</i>		+	+		+						LC	
550.	<i>Steatoda bipunctata</i>	+	+	+	+		+	+	+	+	+		
551.	<i>Steatoda castanea</i>		+	+			+	+			+		

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

Nr	Gatunek	1	2*	3	4	5	6	PPN	Otulina	RPN	Otulina	[RL]	[2002]
552.	<i>Steatoda grossa</i>		+	+									
553.	<i>Steatoda triangulosa</i>			+									
554.	<i>Theonoe minutissima</i>			+				+				EN	
555.	<i>Theridion melanostictum</i>			+									
556.	<i>Theridion mystaceum</i>		+	+			+	+	+	+	+		
557.	<i>Theridion pictum</i>		+	+			+	+	+				
558.	<i>Theridion pinastri</i>		+	+			+	+			+		
559.	<i>Theridion varians</i>	+	+	+			+	+	+	+	+		
560.	<i>Theridiosoma gemmosum</i>		+	+			+	+	+				VU
561.	<i>Bassaniodes robustus</i>		+	+								VU	VU
562.	<i>Coriarachne depressa</i>	+	+	+			+	+			+		
563.	<i>Cozyptila blackwalli</i>		+	+								VU	
564.	<i>Diaea dorsata</i>	+	+	+			+	+	+	+	+		
565.	<i>Ebrechtella tricuspidata</i>	+	+	+	+		+	+	+				
566.	<i>Heriaeus graminicola</i>		+	+				+	+			NT	VU
567.	<i>Heriaeus oblongus</i>			+								EN	EN
568.	<i>Misumena vatia</i>	+	+	+	+		+	+	+	+	+		
569.	<i>Ozyptila atomaria</i>		+	+			+						
570.	<i>Ozyptila brevipes</i>		+	+				+	+		+	LC	
571.	<i>Ozyptila claveata</i>			+								VU	
572.	<i>Ozyptila gertschi</i>			+				+				VU	DD
573.	<i>Ozyptila praticola</i>	+	+	+			+	+	+		+		
574.	<i>Ozyptila pullata</i>		+	+	+							VU	VU
575.	<i>Ozyptila scabricula</i>		+	+									
576.	<i>Ozyptila trux</i>	+	+	+			+	+	+	+			
577.	<i>Pistius truncatus</i>			+			+	+				NT	
578.	<i>Psammitis ninnii</i>		+									EN	DD
579.	<i>Psammitis sabulosus</i>			+								VU	VU
580.	<i>Spiracme striatipes</i>		+	+	+				+				
581.	<i>Thomisus onustus</i>	+	+	+	+		+		+			VU	VU
582.	<i>Tmarus piger</i>		+	+				+					VU
583.	<i>Xysticus acerbus</i>	+	+	+			+	+					
584.	<i>Xysticus audax</i>	+	+	+	+		+	+	+				
585.	<i>Xysticus bifasciatus</i>	+	+	+			+	+	+		+		
586.	<i>Xysticus cristatus</i>	+	+	+			+	+	+	+	+		

2. PRZEGLĄD GATUNKÓW

Nr	Gatunek	1	2*	3	4	5	6	PPN	Otulina	RPN	Otulina	[RL]	[2002]
587.	<i>Xysticus erraticus</i>		+	+									
588.	<i>Xysticus ferrugineus</i>		+	+							+	DD	DD
589.	<i>Xysticus kochi</i>		+	+			+	+	+	+	+		
590.	<i>Xysticus lanio</i>		+	+			+	+	+		+		
591.	<i>Xysticus lineatus</i>		+	+								EN	EN
592.	<i>Xysticus luctator</i>		+	+							+	NT	VU
593.	<i>Xysticus luctuosus</i>	+	+	+			+	+	+	+	+		
594.	<i>Xysticus ulmi</i>	+	+	+			+	+	+		+		
595.	<i>Nurscia albomaculata</i>			+									
596.	<i>Pandava laminata</i>			+		+							
597.	<i>Titanoeca spominima</i>			+								EN	DD
598.	<i>Cetonana laticeps</i>			+								DD	
599.	<i>Hyptiotes paradoxus</i>		+										
600.	<i>Uloborus plumipes</i>			+		+							
	ZODARIDAE												
601.	<i>Zodarion germanicum</i>		+	+	+							NT	VU
602.	<i>Zodarion rubidum</i>			+									
	Łącznie	197	462	546	44	52	327	324	239	163	187		
									365		299		

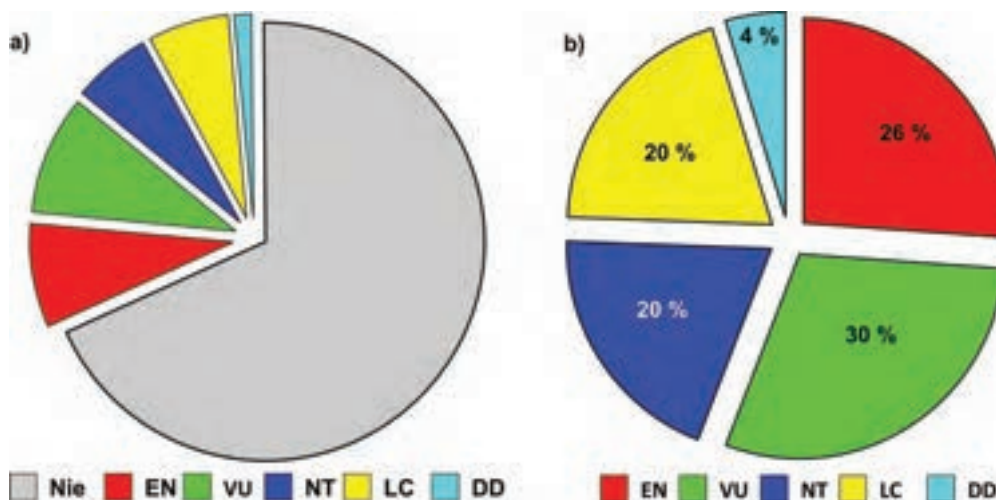
*Jedyna kraina wg Katalogu Fauny Polski, która w całości leży w obrębie województwa lubelskiego.

3•

CZERWONA LISTA PAJĄKÓW (ARANEAE) WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Pająki (Araneae) są narażone głównie na niekorzystne zmiany związane z przekształcaniem i utratą siedlisk. Szczególnie wrażliwe na wpływ tych czynników są gatunki związane z specyficznymi, stenotopowymi, reliktowymi środowiskami, np. murawami kserotermicznymi, torfowiskami wysokimi, starymi drzewostanami, itp. Takie biotopy zajmują często niewielką powierzchnię, występują w rozproszeniu oraz są podatne na procesy sukcesyjne lub antropogeniczne, a w konsekwencji na zanik populacji pająków je zamieszkujących. Stąd w zestawieniu Czerwonej Listy Pająków (Araneae) województwa lubelskiego (Tab. 2), zwrócono uwagę na gatunki związane z takimi środowiskami. Do niższych kategorii zagrożenia (NT, LC, DD) włączono również niektóre pająki ogólnie rzadkie lub osiągające na jego terenie swoje granice zasięgu, np. gatunki górskie.

Symbolika i zakres definicji użytych pojęć wzorowano na kategoriach z opracowania IUCN (2012) z modyfikacjami wynikającymi z konieczności dostosowania ich do potrzeb i specyfiki niniejszej publikacji. Pominięto dwie najwyższe kategorie: EX – wymarłe (extinct) oraz EW – wymarłe w naturze (extinct in the wild) jak również kategorię NE (not evaluated) – nie oceniane.

Rycina 1. Zagrażone gatunki pająków województwa lubelskiego. 1a – procent gatunków zagrożonych w ogólnej liczbie stwierdzonych; 1b – procentowy udział poszczególnych kategorii gatunków zagrożonych uwzględnianych na Czerwonej Liście zagrożonych gatunków pająków. Objaśnienia: Nie – gatunki niezagrażone (not endangered), EN – silnie zagrożone (endangered), VU – umiarkowanie zagrożone, narażone (vulnerable), NT – niższego ryzyka, ale bliskie zagrożenia (near threatened), LC – najmniejszej troski (least concern), DD – o słabo poznanym statusie zagrożenia (data deficient).

3. CZERWONA LISTA PAJĄKÓW (ARANEAE) WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Jedyna opublikowana Czerwona Lista Pająków Polski, wymieniała 267 gatunków uznanych za zagrożone w skali kraju (Starega i in. 2002). Nagromadzone od momentu jej wydania dane sugerują konieczność pilnej aktualizacji i weryfikacji statusu wielu wymienianych tam gatunków. Niemniej to opracowanie nadal stanowi jedyny i powszechnie cytowany punkt odniesienia w publikacjach (np. Rozwałka 2009a, 2009b, Rozwałka & Juszczyński 2009, Hajdamowicz i in. 2016) (Tab. 2). Nie lepiej wygląda sprawa opracowań regionalnych, gdyż dotychczas ukazała się jedynie Czerwona Lista Pająków (Araneae) Górnego Śląska (Starega i in. 2001).

Na terenie województwa lubelskiego stwierdzono łącznie występowanie 602 gatunków pająków, co stanowi około 73,5% ogółu araneofauny wykazywanej aktualnie na obszarze Polski (Rozwałka & Stańska 2008 z uzupełnieniami). Spośród wykazanych taksonów, na wojewódzkiej Czerwonej Liście uwzględniono 195 gatunków, czyli około 32% ogółu araneofauny (Ryc. 1a). Do poszczególnych kategorii przypisano odpowiednio EN – 52 gat.; VU – 56 gat.; NT – 38 gat.; LC – 38 gat.; DD – 9 gat. (Tab. 2, Ryc. 1b). Dwa gatunki: *Atypus muralis* i *Agroeca dentigera* są objęte w Polsce ochroną ścisłą, a *Yllenus arenarius* częściową (Dz.U.RP, poz. 2183).

Zaznaczyć należy, że na Czerwonej liście pająków województwa lubelskiego nie umieszczono *Cheiracanthium campestre* [VU], *Clubiona diversa* [VU], *Erigonoplus foveatus* [VU], *Hygrolycosa rubrofasciata* [VU], *Philodromus albidus* [DD], *Philodromus praedatus* [DD], *Porrhomma microphthalmum* [VU], *Thanatus arenarius* [VU], *Theridiosoma gemmosum* [VU] i *Tmarus piger* [VU], które są wymieniane na Czerwonej Liście Gatunków Ginących i Zagrożonych w Polsce (Starega i in. 2002). Nie są to gatunki zagrożone czy rzadkie, jak do niedawna uważano, a ich uwzględnienie w opracowaniu Staregi i in. (2002), było skutkiem niedostatecznego rozpoznania ich rozmieszczenia czy preferencji środowiskowych.

4.

PAJĄKI PARKÓW NARODOWYCH WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Na terenie województwa lubelskiego funkcjonuje szereg obszarów chronionych o różnym statusie prawnym: 2 parki narodowe, 17 parków krajobrazowych, 88 rezerwatów przyrody oraz użytki ekologiczne, obszary Natura 2000, stanowiska dokumentacyjne, itp. Charakterystyka wszystkich obiektów chronionych znacznie przekracza zakres niniejszej pracy. Ponadto w przypadku większości parków krajobrazowych województwa lubelskiego, poza Kazimierskim PK, Kozłowieckim PK oraz PK Lasy Janowskie (Staręga 1972, 1984, Rozwałka 2007c, 2009a, 2009b, prezentowane dane), informacje na temat zamieszkujących je pająków, są bardzo fragmentaryczne. Lepiej zbadane, choć również w sposób daleki od kompletności, są pająki (Araneae) występujące w dwu parkach narodowych: Poleskim PN i Roztoczańskim PN (Tab. 2).

Zdecydowanie lepiej rozpoznany pod względem zróżnicowania araneofauny jest Poleski Park Narodowy. Z jego obszaru wykazano dotychczas 323 gatunki pająków, a wliczając również otulinę – 365 gatunków (Tab. 2). Analogicznie na obszarze Roztoczańskiego PN stwierdzono 163 gatunki pająków, a wraz z otuliną 299 gat. (Tab. 2). Oczywiście oba Parki Narodowe znacznie różnią się szatą roślinną i warunkami geograficznymi, co przekłada się także na zróżnicowanie zamieszkującej je fauny, w tym również pająków. W Poleskim PN, który jest parkiem typowo nizinnym, chroniącym głównie ekosystemy torfowiskowe i bagienne, obfitującym w zbiorniki i cieki wodne, obecne są liczne gatunki związane z obszarami podmokłymi, np.: *Araniella proxima*, *Arctosa lamperti*, *Baryphyma gowerense*, *Clubiona rosserae*, *Emblyna brevidens*, *Oryphantes angulatus*, *Pardosa sphagnicola*, *Robertus unguulatus*, *Taranucnus setosus*, *Theonoe minutissima* i wiele innych (Tab. 2). Nie powinno to jednak w większym stopniu rzutować na tak duże różnice w ogólnej liczbie stwierdzonych gatunków, a jedynie na ich zróżnicowanie. Tym bardziej, że Roztoczański PN z racji swojego położenia w strefie wyżyn oraz dużej ilości lasów bukowych i bukowo-jodłowych o charakterze karpackim, posiada szereg specyficznych gatunków wykazujących górski typ rozmieszczenia, np.: *Anguliphantes nodifer*, *Cybaeus angustiarum*, *Harpactea hombergi*, *Kratochviliella bicapitata*, *Labulla thoracica*, *Nusoncus nasutus*, *Peponocranium orbiculatum*, *Saloca kulczynskii* i inne. Tak więc skromna liczba 163 gatunków pająków znanych z Roztoczańskiego PN jest efektem jego słabego zbadania. Taką hipotezę, potwierdza też prezentowane zestawienie, gdzie szereg bardzo pospolitych i eurytopowych pająków np. z rodzin Araneidae, Clubionidae czy Lycosidae, nie zostało dotychczas stwierdzonych w Roztoczańskim PN, albo posiadają stanowiska tylko w jego otulinie (Tab. 2).

5.

PODSUMOWANIE

Dotychczas z terenu województwa lubelskiego wykazano w sposób wiarygodny 602 taksony pająków, co stanowi około 73,5 % wszystkich dotychczas wymienianych w Polsce. Z tej liczby 14 gatunków: *Aphantaulax trifasciata*, *Cheiracanthium furculatum*, *Cheiracanthium mildei*, *Cyrtophora citricola*, *Heliophanus apiatus*, *Holocnemus pluchei*, *Icius hamatus*, *Kochiura aulica*, *Latrodectus geometricus*, *Nesticella mogera*, *Nurscia albomaculata*, *Scytodes thoracica*, *Steatoda triangulosa* i *Theridion melanostictum* zostało wykazanych na podstawie osobników incydentalnie zawleczonych z innych, znacznie cieplejszych rejonów klimatycznych, np. z owocami lub roślinami ozdobnymi. Aktualnie brak danych, aby tworzyły one stałe populacje na terenie województwa, choć w przypadku *Holocnemus pluchei*, *Nesticella mogera*, *Steatoda triangulosa* i *Scytodes thoracica* nie można wykluczyć ich istnienia, np. w ogrodach botanicznych i zoologicznych czy w dużych gospodarstwach ogrodniczych. Trzy dalsze gatunki inwazyjne: *Mermessus trilobatus*, *Ostearius melanopygius* i *Zodarion rubidum* są trwale zaaklimatyzowane w warunkach naturalnych i stanowią stały element araneofauny województwa lubelskiego oraz Polski.

Jednocześnie ustalono, że 11 gatunków wymienianych we wcześniejszym piśmiennictwie, tj.: *Alopecosa pinetorum*, *Clubiona alpicola*, *Diplocephalus helleri*, *Ero tuberculata*, *Philodromus poecilus*, *Pseudeuophrys obsoleta*, *Synageles hilarulus*, *Talavera aperta*, *T. monticola*, *T. petrensis* i *Xysticus gallicus* było podawanych na podstawie błędnych lub bardzo wątpliwych oznaczeń, dlatego należy je wykreślić z listy pająków województwa lubelskiego.

Trzy taksony: *Alopecosa accentuata*, *Pardosa alacris* i *Zelotes „nonexiguus”* sensu Almquist 2006 wykazano, jako nowe dla Polski, a w przypadku 36 dalszych gatunków podano pierwsze informacje o ich stanowiskach na terenie województwa.

Pięć gatunków: *Alopecosa solitaria*, *Cetonana laticeps*, *Cinetata gradata*, *Larinia bonneti* oraz *Microdipoena jobi* na terenie województwa lubelskiego posiadają jedyne stanowiska w Polsce.

Sporządzono Czerwoną listę pająków (Araneae) województwa lubelskiego, na której umieszczono 191 gatunków, w tym objęte ochroną prawną: *Atypus muralis* (gryziel stepowy) i *Agroeca dentigera* oraz *Yllenus arenarius* (piaskun wydmowiec)

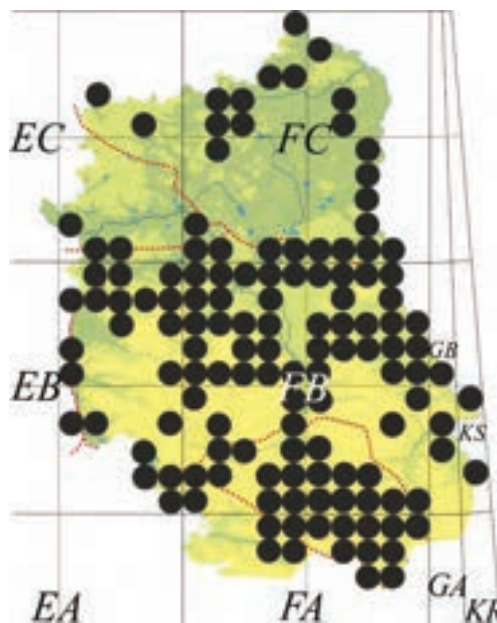
Przedstawiona lista 602 gatunków pająków (Araneae) stwierdzonych w województwie lubelskim wskazuje na bardzo duże bogactwo i zróżnicowanie araneofauny występującej na jego terenie i stawia je w gronie najlepiej zbadanych w Polsce. Oczywiście zamieszczona lista, nie jest zamknięta a przyszłe poszukiwania pozwolą ją jeszcze uzupełnić, gdyż wiele obszarów cennych przyrodniczo nadal czeka na zbadanie, co widać, gdy rozpatrujemy stopień pokrycia danymi. Obszar województwa lubelskiego obejmuje łącznie 361 pól siatki UTM, zaś informacje na temat pająków (Araneae) znane są z zaledwie 133 kwadratów (Mapa 2), czyli niespełna 37% wszystkich wyróżnianych. Stosunkowo dużo wiadomości pochodzi z południowej części województwa oraz z równoleżnikowego pasa położonego w jego centrum, słabo natomiast zbadana jest cała północna część (Mapa 2).

Niedostatecznie poznana jest również araneofauna obszarów najcenniejszych przyrodniczo, czyli parków narodowych oraz innych obiektów objętych ochroną. Ta uwaga dotyczy szczególnie Roztoczańskiego PN, z którego wykazano zaledwie 163 gatunki (299 wraz z otuliną) pająków, podczas gdy z Poleskiego PN znanych jest odpowiednio 323 (365) gatunków (Tab. 2). Dane z parków krajobrazowych są również w wielu wypadkach fragmentaryczne, czasami ograniczając się do pojedynczych lub nielicznych gatunków jak np. ze Skierbieszowskiego PK czy Strzeleckiego PK.

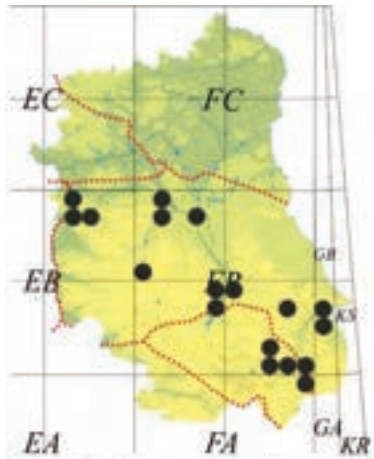
6. MAPY ROZMIESZCZENIA

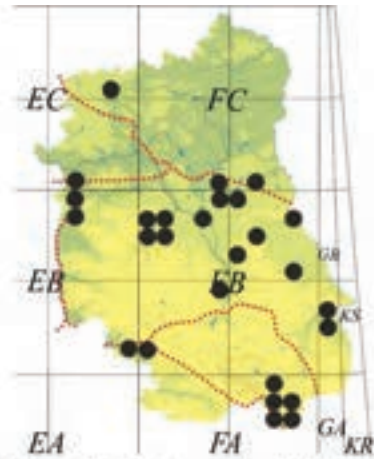
Mapa 1. Województwo lubelskie z naniesionymi granicami krain wg Katalogu Fauny Polski.

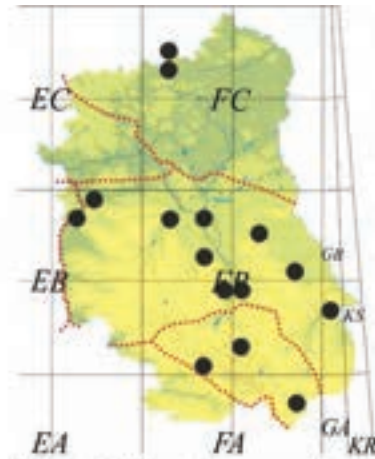
Mapa 2. Teren województwa lubelskiego z zaznaczonymi kwadratami siatki UTM, z których pochodzą informacje o występowaniu pająków (*Araneae*).

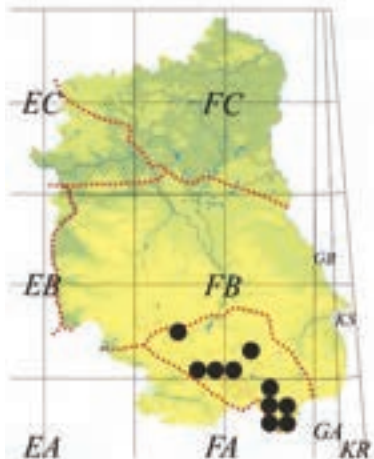
Mapa 3. *Atypus muralis*.

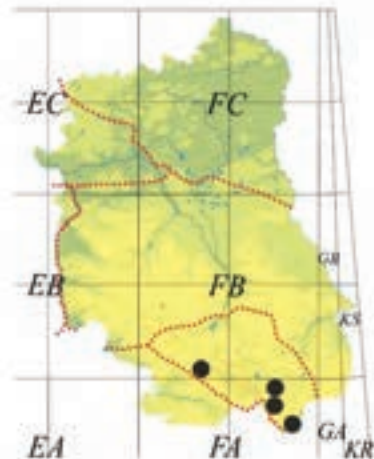
Mapa 4. *Agelena labyrinthica*.

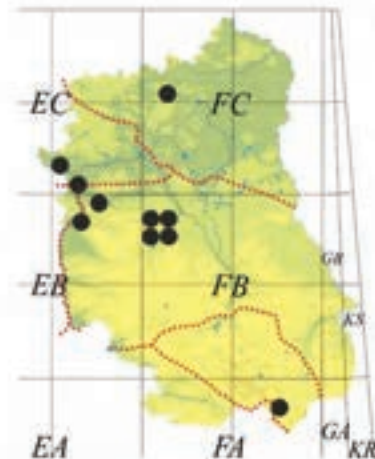
Mapa 5. *Allagelena gracilens*.

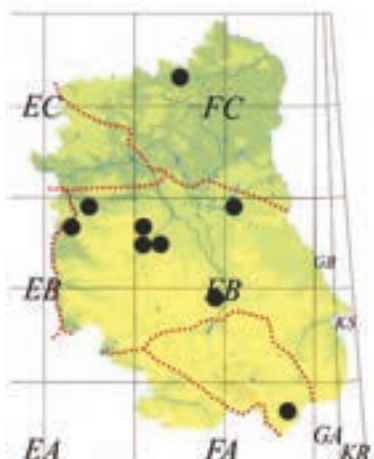
Mapa 6. *Coelotes atropos*.

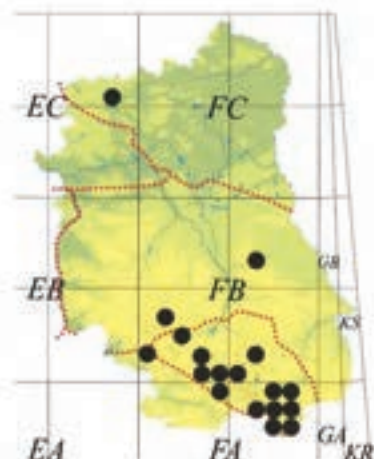
Mapa 7. *Coelotes terrestris*.

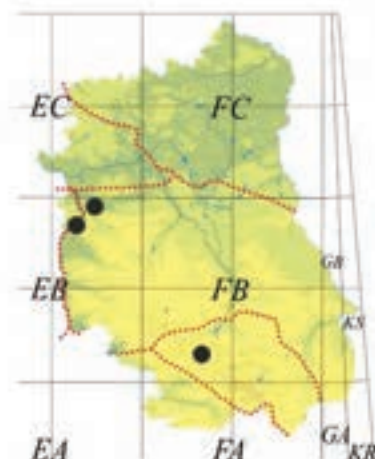
Mapa 8. *Eratigena agrestis*.

Mapa 9. *Eratigena atrica*.

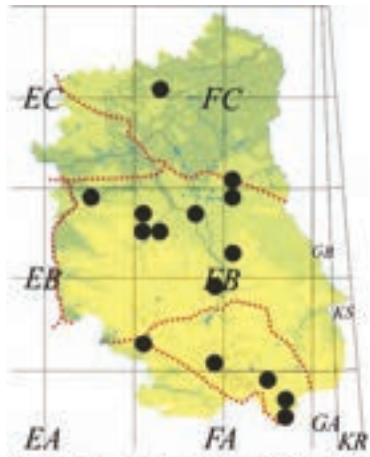
Mapa 10. *Inermocoelotes inermis*.

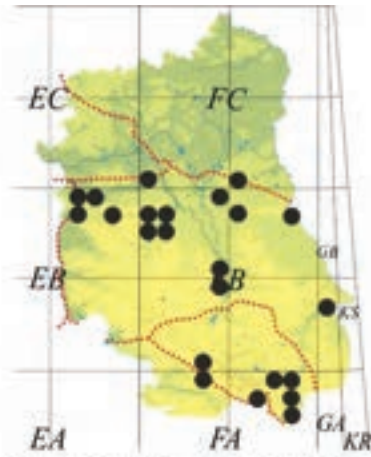
Mapa 11. *Tegenaria campestris*.

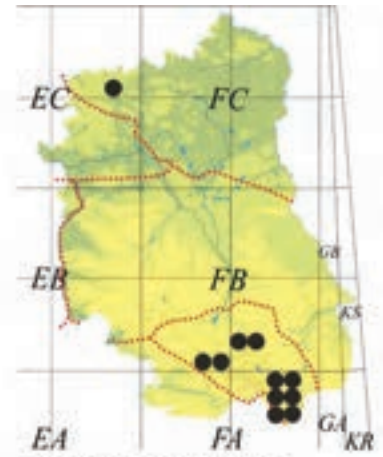
6. MAPY ROZMIESZCZENIA

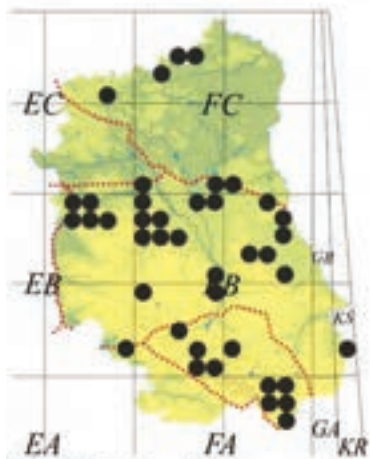
Mapa 12. *Tegenaria domestica*.

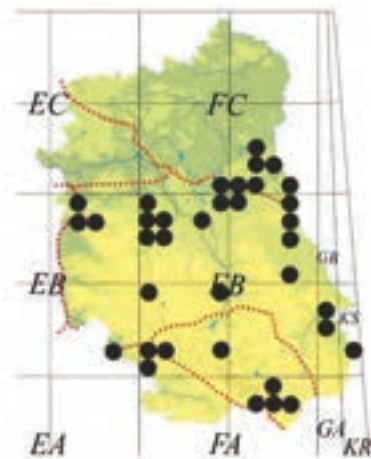
Mapa 13. *Tegenaria ferruginea*.

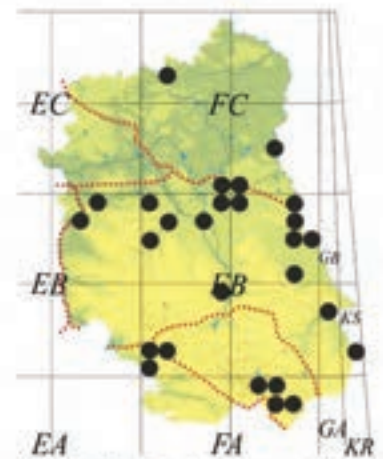
Mapa 14. *Amaurobius fenestralis*.

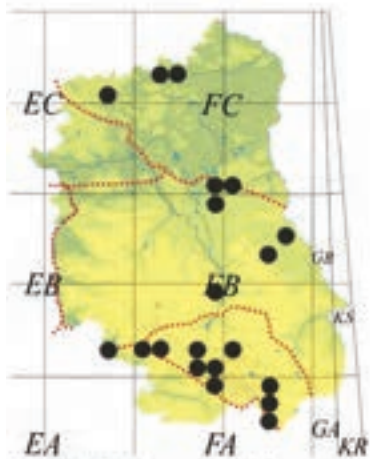
Mapa 15. *Anyphaena accentuata*.

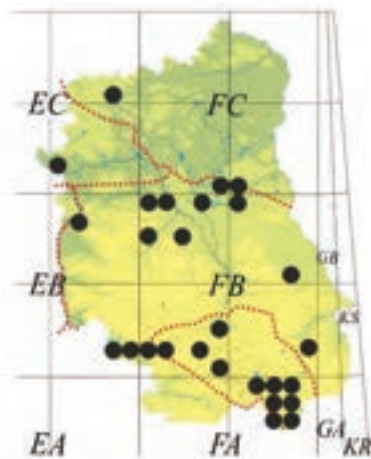
Mapa 16. *Aculepeira ceropegia*.

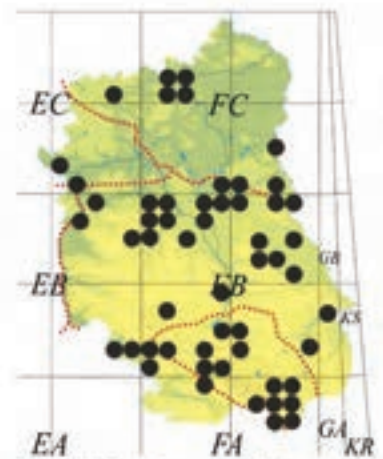
Mapa 17. *Agalenatea redii*.

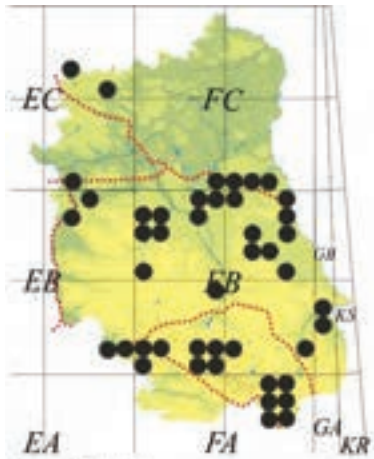
Mapa 18. *Araneus alsine*.

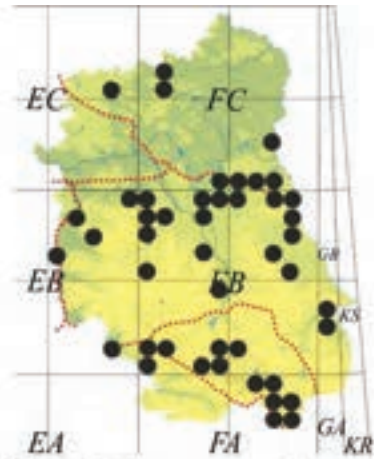
Mapa 19. *Araneus angulatus*.

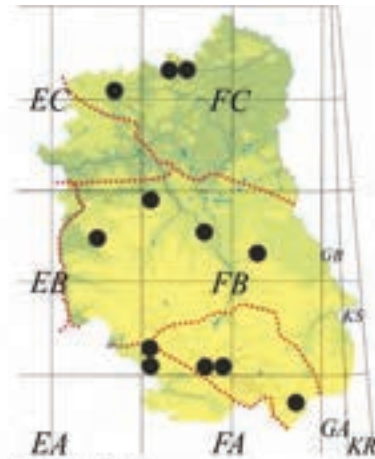
Mapa 20. *Araneus diadematus*.

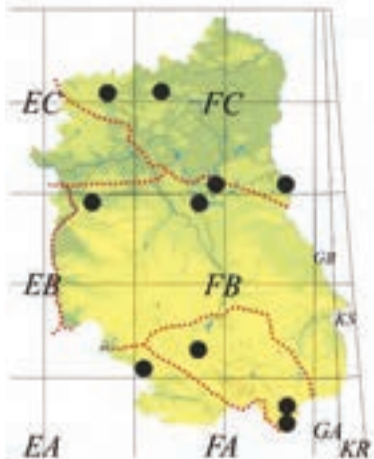
Mapa 21. *Araneus marmoreus*.

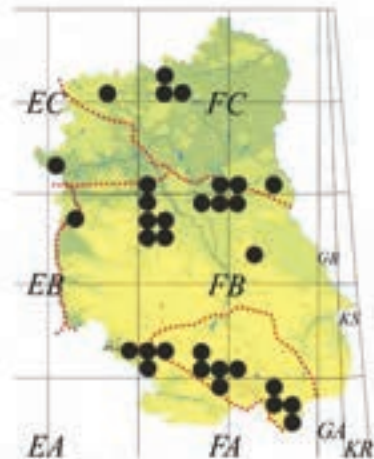
Mapa 22. *Araneus quadratus*.

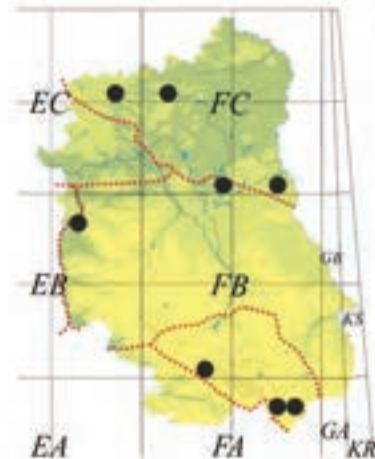
Mapa 23. *Araneus sturmi*.

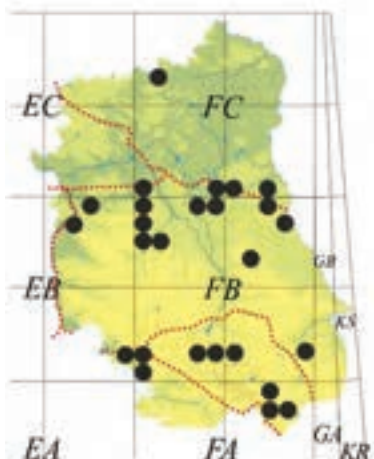
Mapa 24. *Araneus triguttatus*.

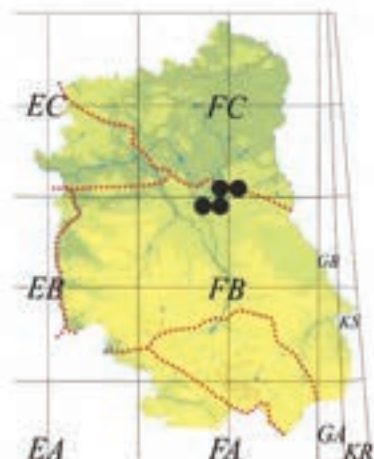
Mapa 25. *Araniella cucurbitina*.

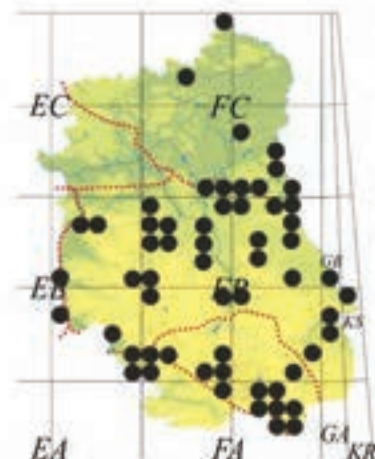
Mapa 26. *Araniella displicata*.

Mapa 27. *Araniella opisthographa*.

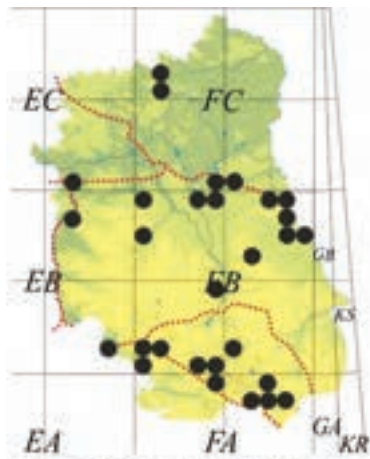

Mapa 28. *Araniella proxima*.

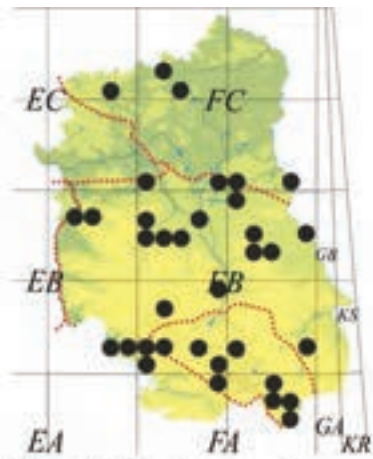

Mapa 29. *Argiope bruennichi*.

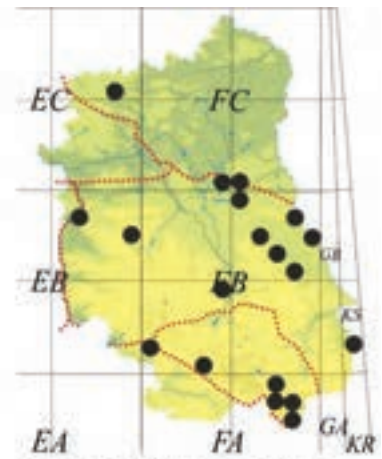
6. MAPY ROZMIESZCZENIA

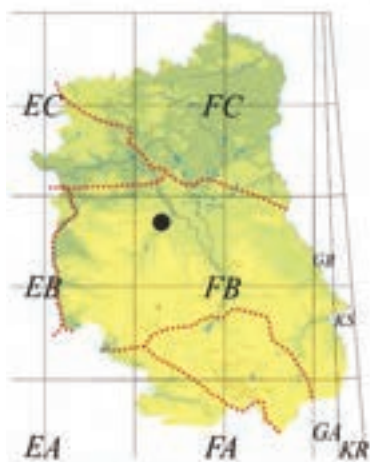
Mapa 30. *Cercidia prominens*.

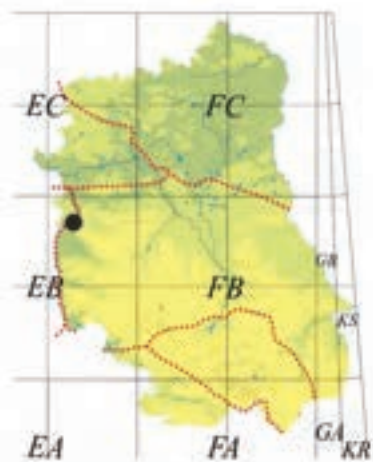
Mapa 31. *Cyclosa conica*.

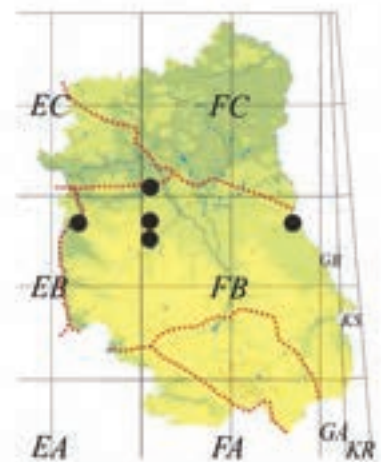
Mapa 32. *Cyclosa oculata*.

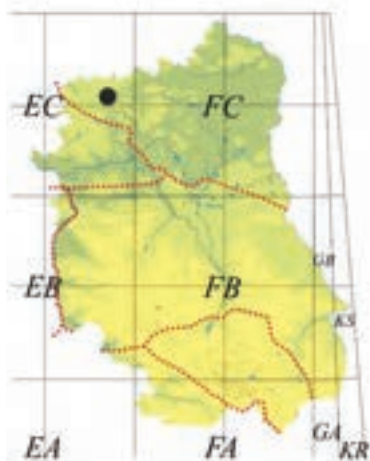
Mapa 33. *Cyrtophora citricola*.

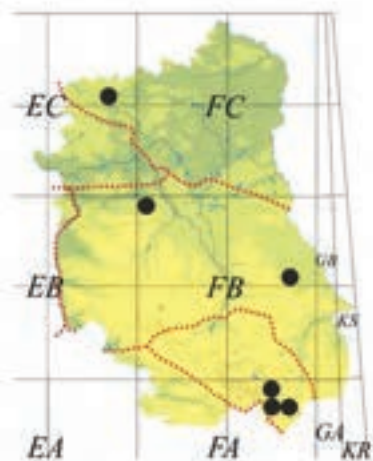
Mapa 34. *Gibbaranea bituberculata*.

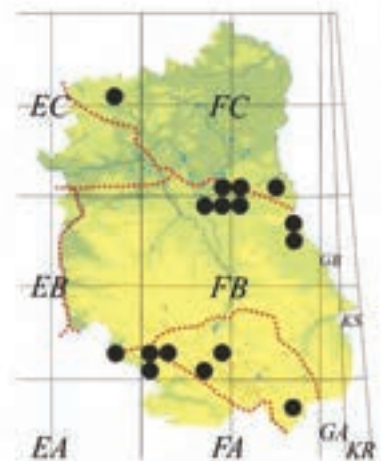
Mapa 35. *Gibbaranea gibbosa*.

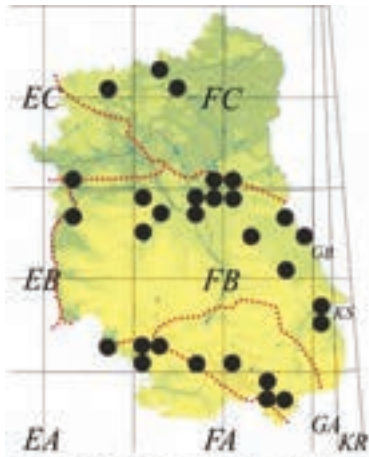
Mapa 36. *Gibbaranea omoeda*.

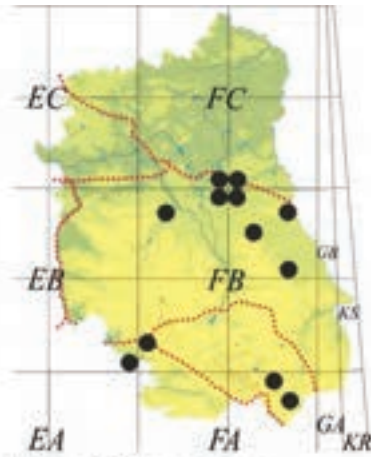
Mapa 37. *Hypsosinga albivittata*.

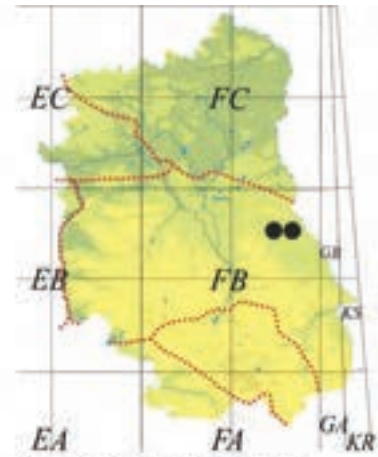
Mapa 38. *Hypsosinga heri*.

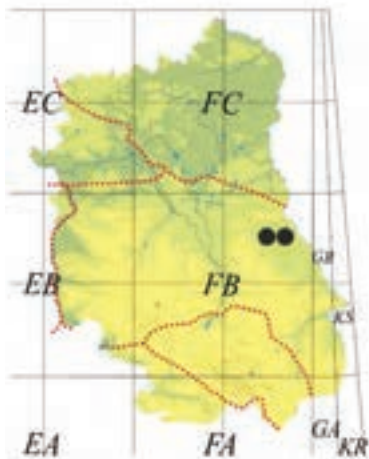
Mapa 39. *Hypsosinga pygmaea*.

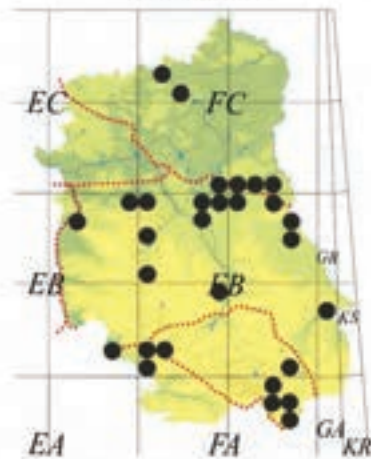
Mapa 40. *Hypsosinga sanguinea*.

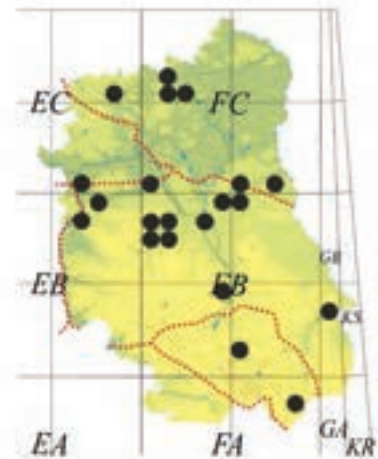
Mapa 41. *Larinia bonetti*.

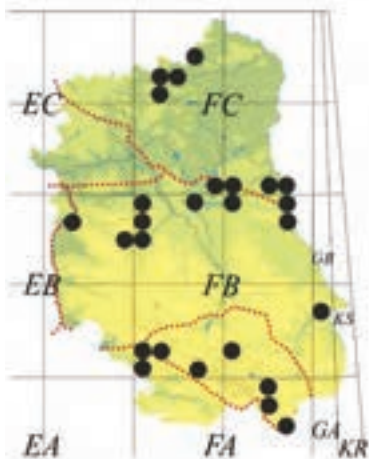
Mapa 42. *Larinia jeskovi*.

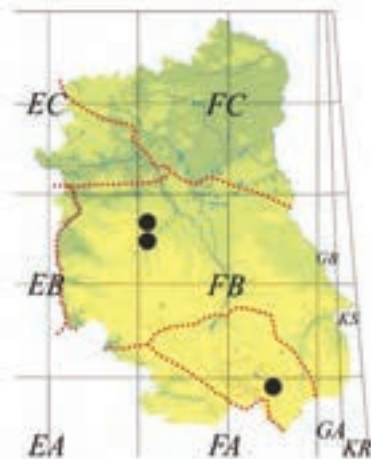
Mapa 43. *Larinioides cornutus*.

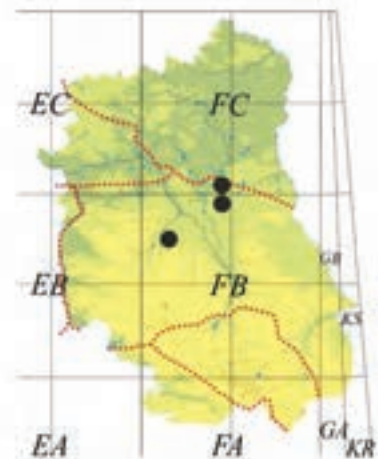
Mapa 44. *Larinioides ixobolus*.

Mapa 45. *Larinioides patagiatus*.

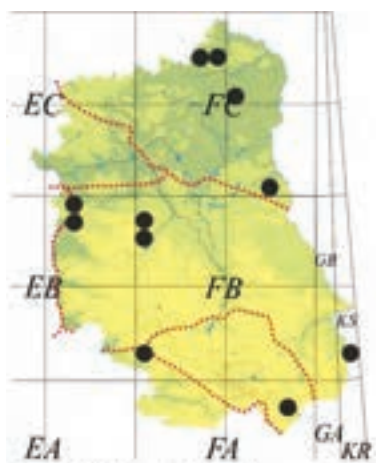

Mapa 46. *Larinioides sclopetarius*.

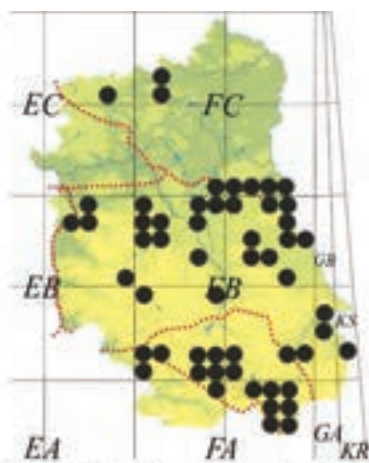

Mapa 47. *Larinioides suspicax*.

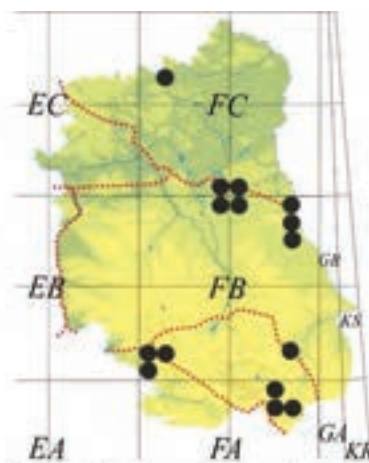
6. MAPY ROZMIESZCZENIA

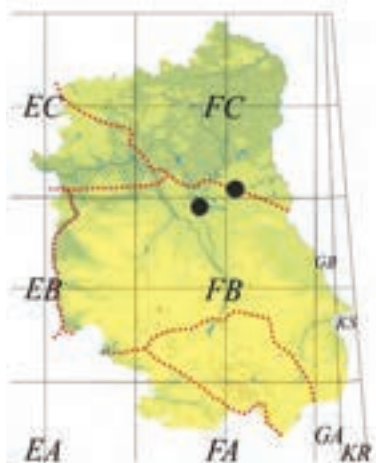
Mapa 48. *Leviellus stroemi*.

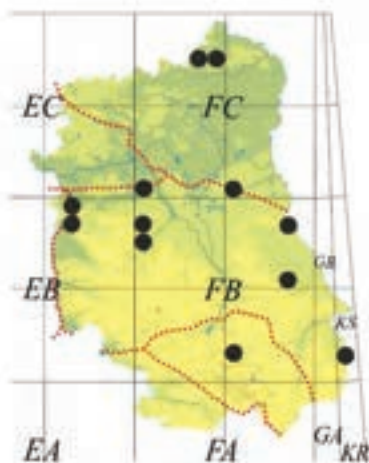
Mapa 49. *Mangora acalypha*.

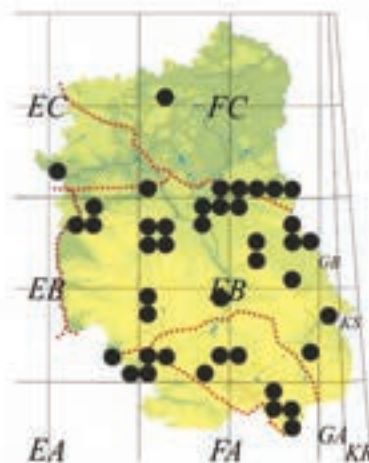
Mapa 50. *Nesocona adianta*.

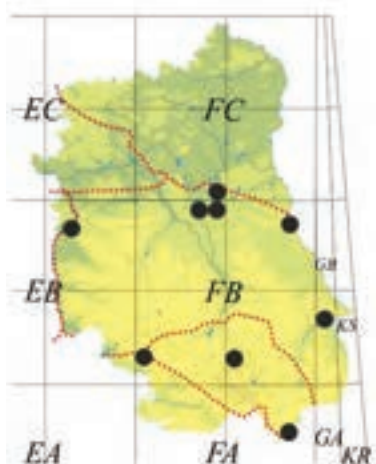
Mapa 51. *Nuctenea silvicultrix*.

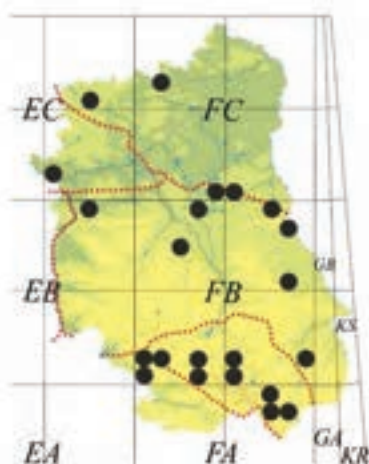
Mapa 52. *Nuctenea umbratica*.

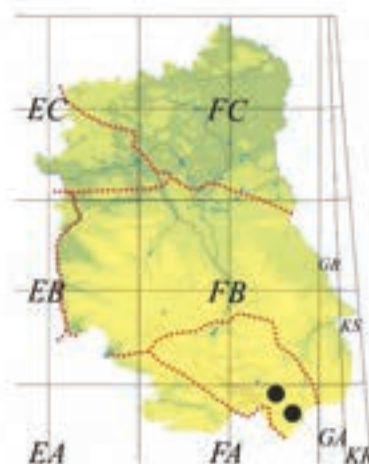
Mapa 53. *Singa hamata*.

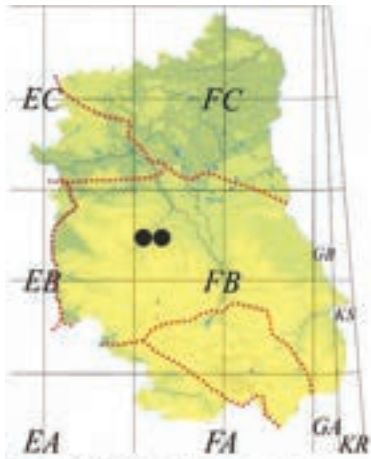
Mapa 54. *Singa nitidula*.

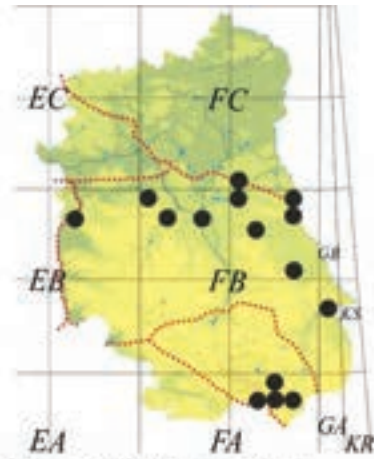
Mapa 55. *Zilla diodia*.

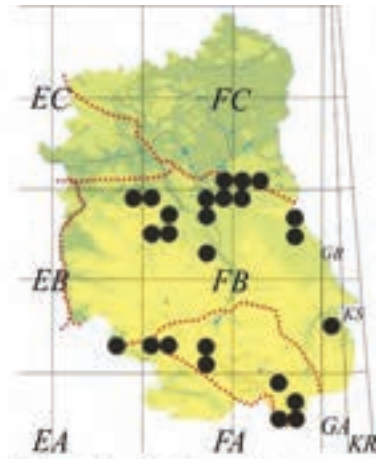
Mapa 56. *Zyiella atrica*.

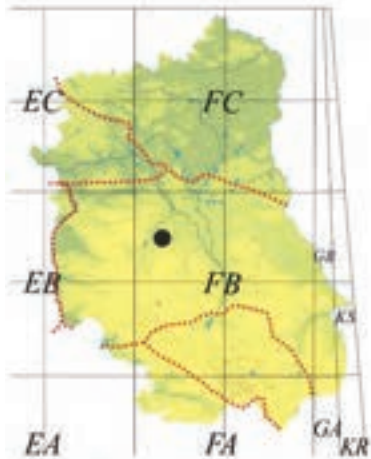
Mapa 57. *Zygiella x-notata*.

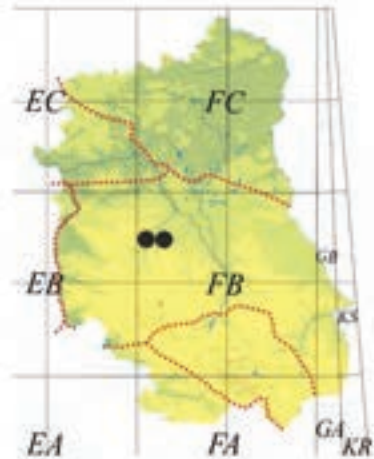
Mapa 58. *Cheiracanthium campestre*.

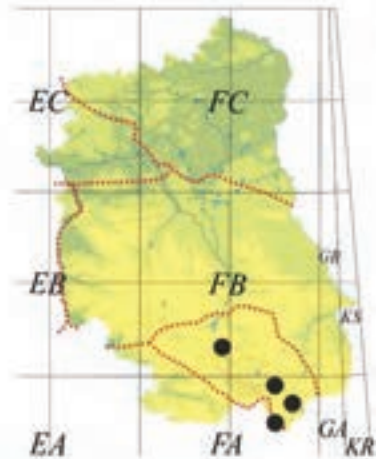
Mapa 59. *Cheiracanthium erraticum*.

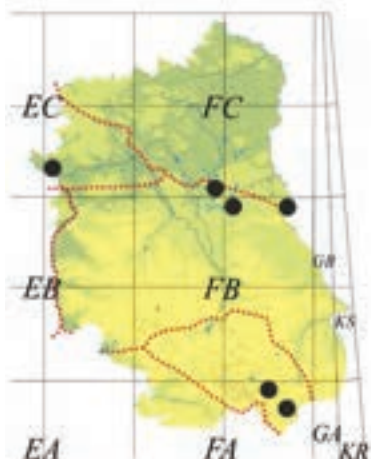
Mapa 60. *Cheiracanthium furculatum*.

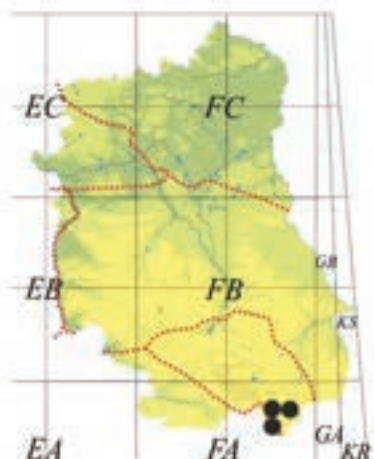
Mapa 61. *Cheiracanthium mildel*.

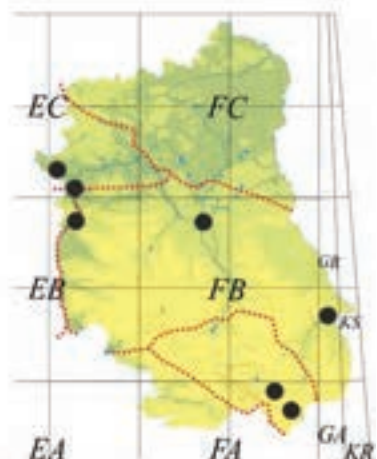
Mapa 62. *Cheiracanthium montanum*.

Mapa 63. *Cheiracanthium oncognathum*.

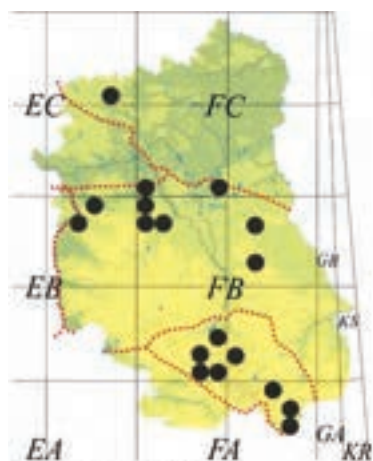

Mapa 64. *Cheiracanthium punctorium*.

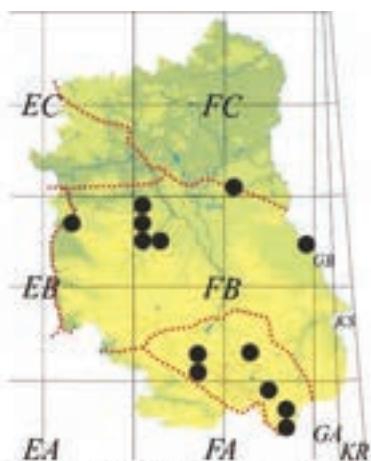

Mapa 65. *Cheiracanthium virescens*.

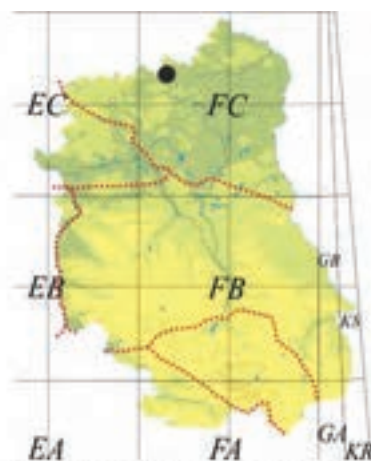
6. MAPY ROZMIESZCZENIA

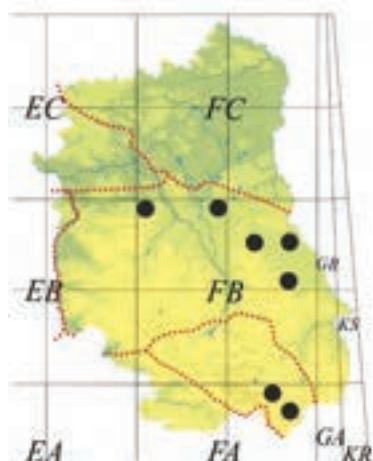
Mapa 66. *Clubiona caerulescens*.

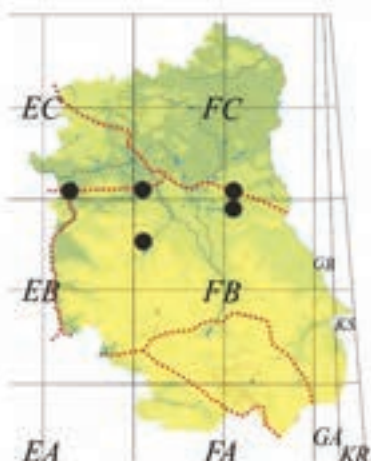
Mapa 67. *Clubiona comta*.

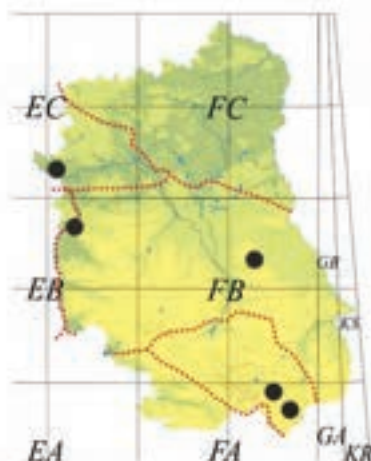
Mapa 68. *Clubiona corticalis*.

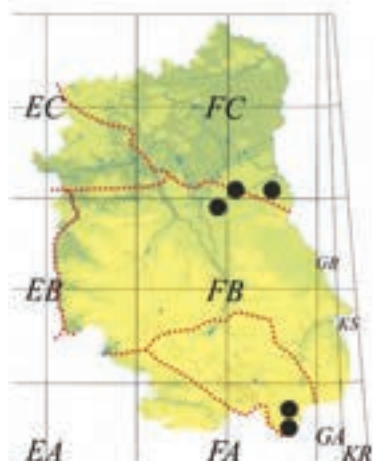
Mapa 69. *Clubiona diversa*.

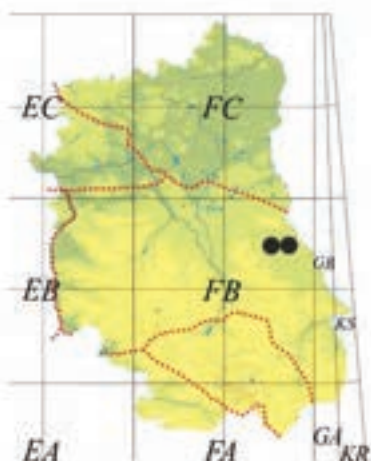
Mapa 70. *Clubiona frisia*.

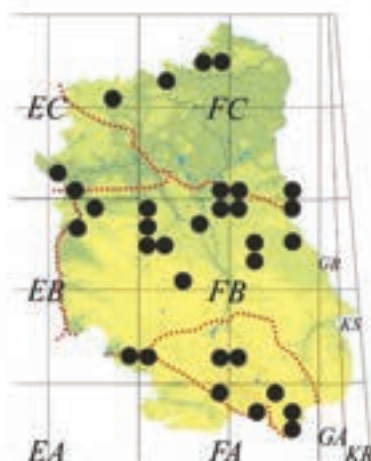
Mapa 71. *Clubiona frutetorum*.

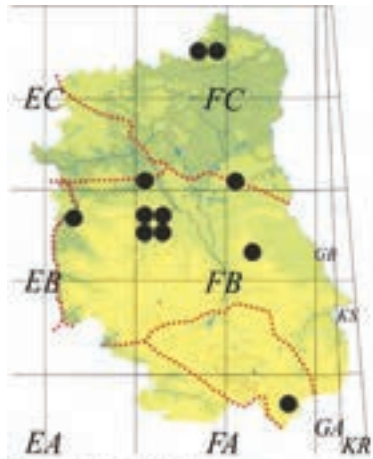
Mapa 72. *Clubiona germanica*.

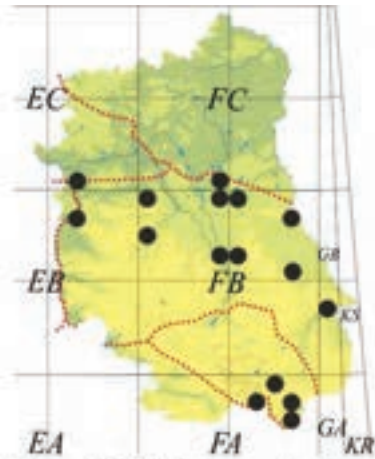
Mapa 73. *Clubiona juvenis*.

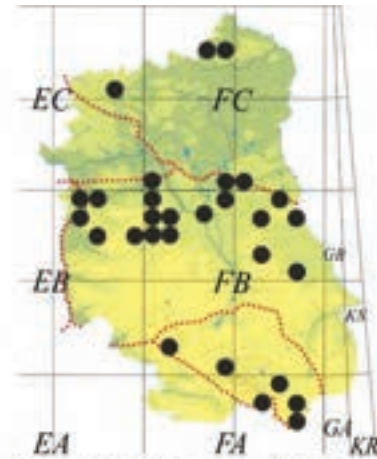
Mapa 74. *Clubiona lutescens*.

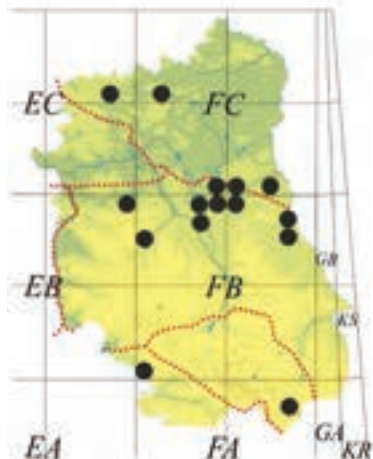
Mapa 75. *Clubiona marmorata*.

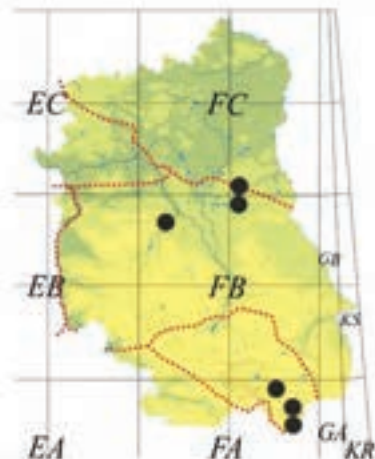
Mapa 76. *Clubiona neglecta*.

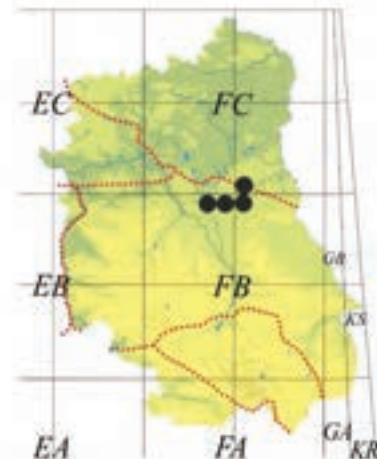
Mapa 77. *Clubiona pallidula*.

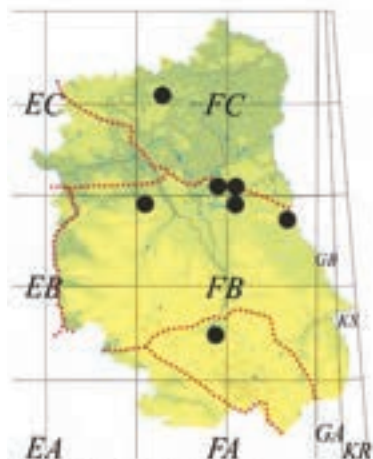
Mapa 78. *Clubiona phragmitis*.

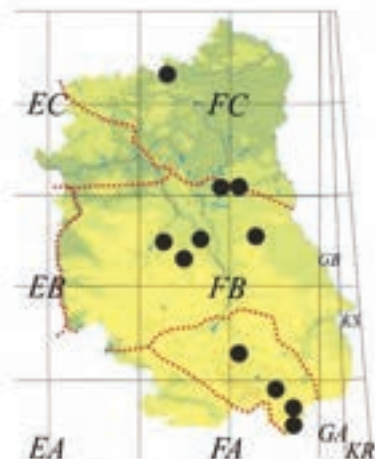
Mapa 79. *Clubiona reclusa*.

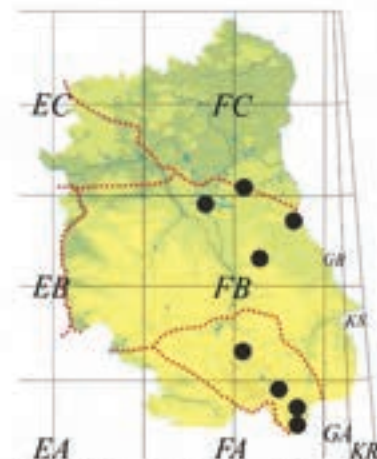
Mapa 80. *Clubiona rosserae*.

Mapa 81. *Clubiona stagnatilis*.

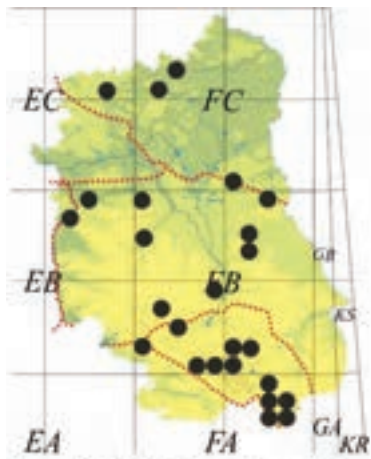
Mapa 82. *Clubiona subsultans*.

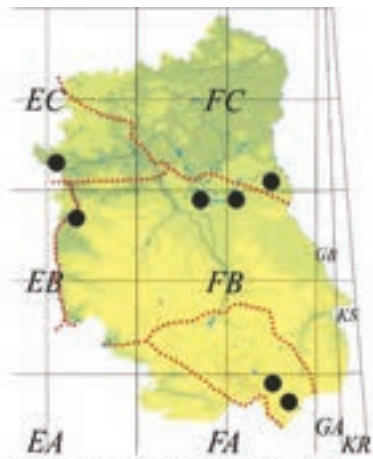
Mapa 83. *Clubiona subtilis*.

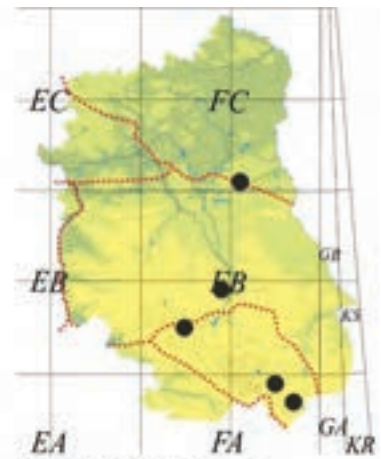
6. MAPY ROZMIESZCZENIA

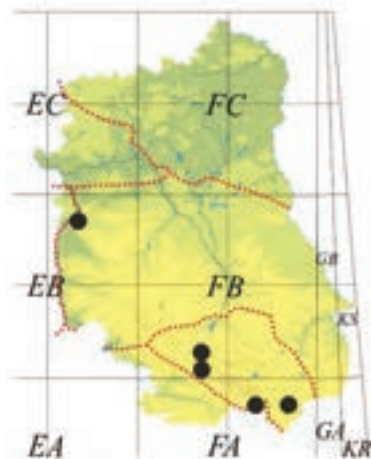
Mapa 84. *Clubiona terrestris*.

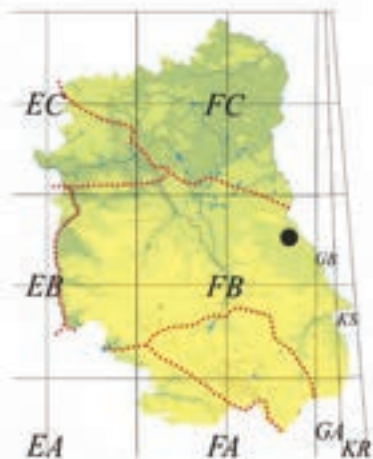
Mapa 85. *Clubiona trivialis*.

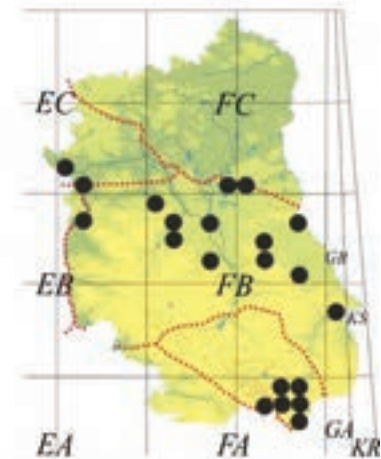
Mapa 86. *Cryphoea silvicola*.

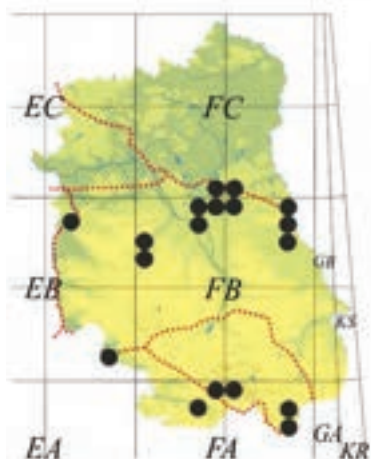
Mapa 87. *Cybaeus angustiarum*.

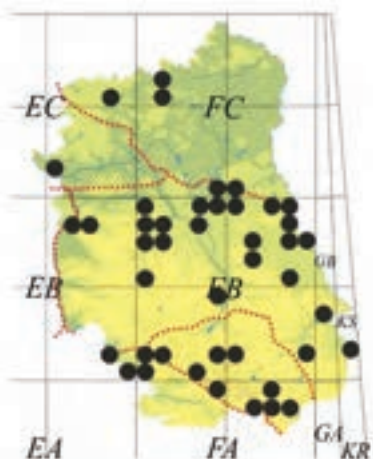
Mapa 88. *Argenna patula*.

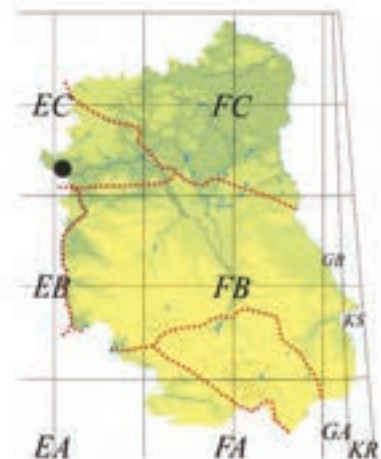
Mapa 89. *Argenna subnigra*.

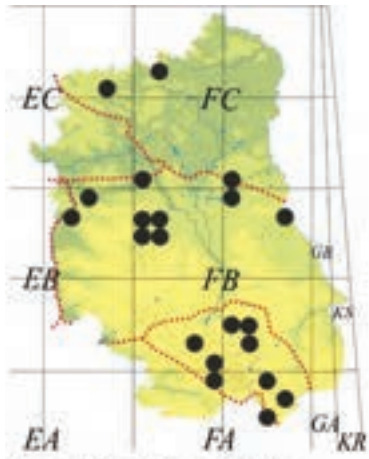
Mapa 90. *Argyroneta aquatica*.

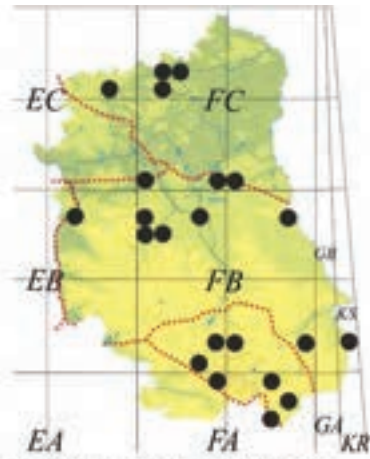
Mapa 91. *Dictyna arundinacea*.

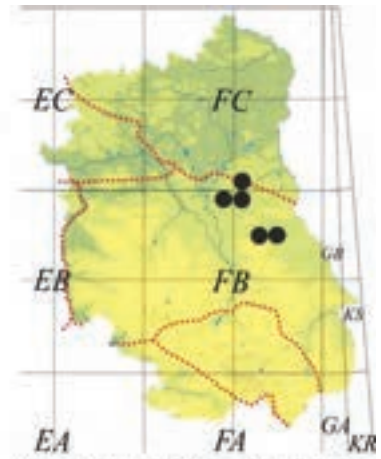
Mapa 92. *Dictyna major*.

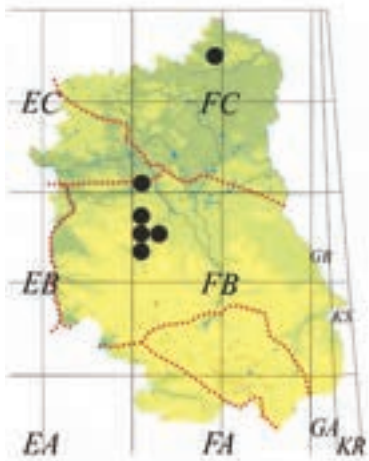
Mapa 93. *Dictyna pusilla*.

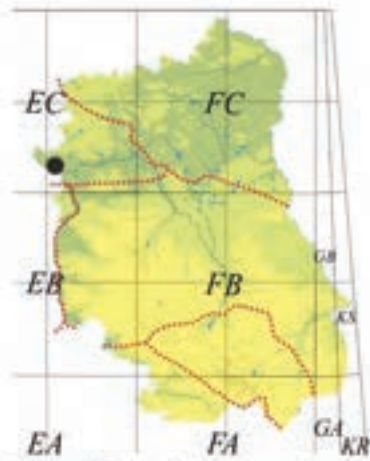
Mapa 94. *Dictyna uncinata*.

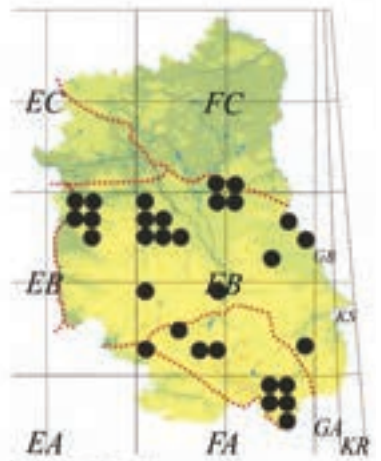
Mapa 95. *Emblyna brevidens*.

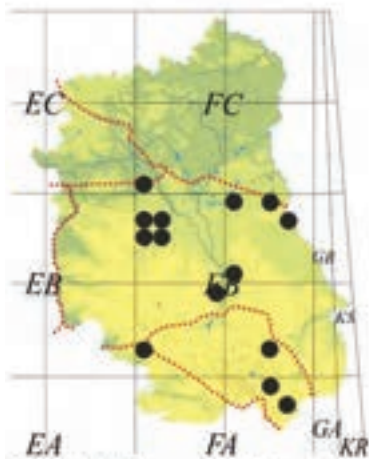
Mapa 96. *Lathys humilis*.

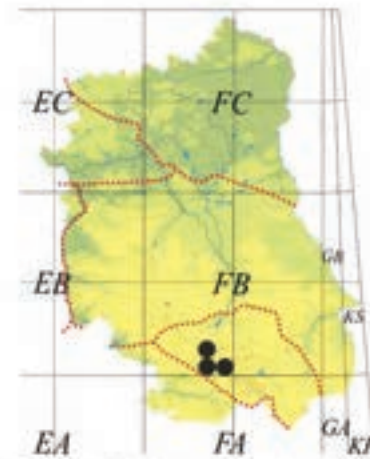
Mapa 97. *Lathys stigmatisata*.

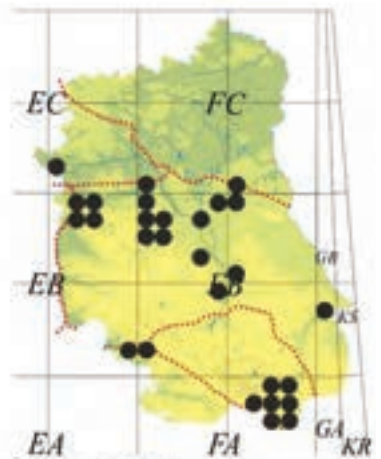
Mapa 98. *Nigma flavescens*.

Mapa 99. *Nigma walckenaeri*.

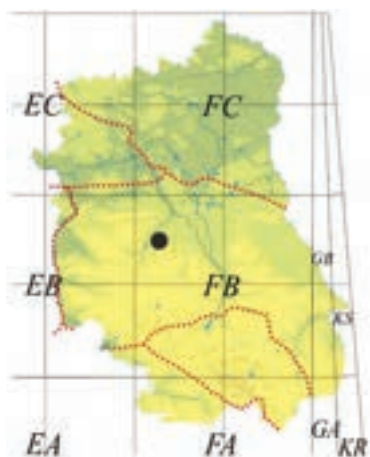

Mapa 100. *Harpactea hombergi*.

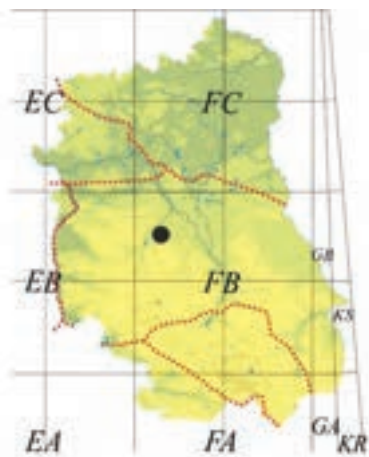

Mapa 101. *Harpactea rubicunda*.

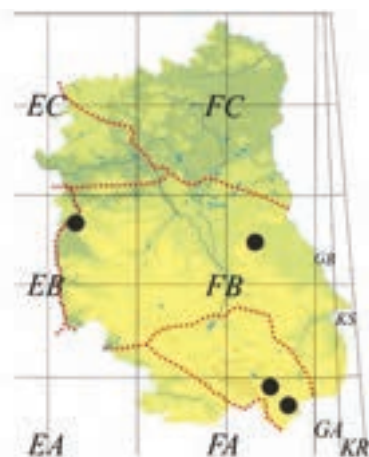
6. MAPY ROZMIESZCZENIA

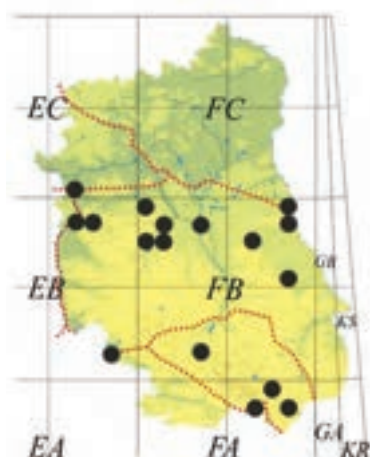
Mapa 102. *Aphantaulax trifasciata*.

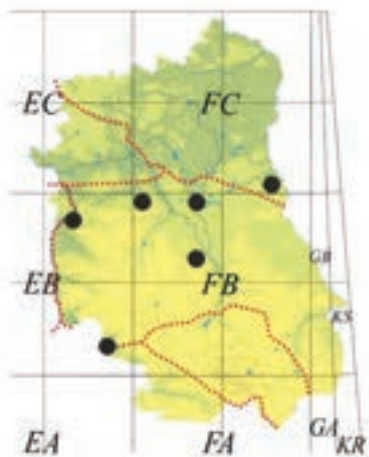
Mapa 103. *Callilepis nocturna*.

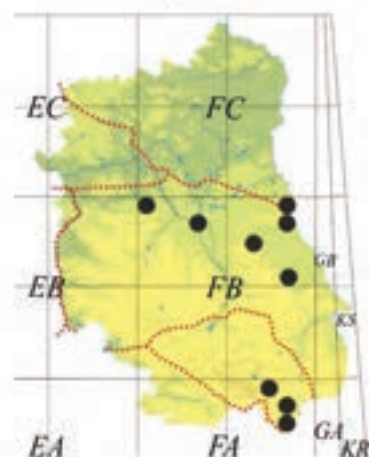
Mapa 104. *Drassodes lapidosus*.

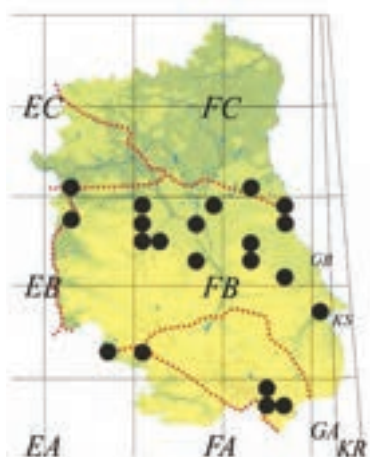
Mapa 105. *Drassodes pubescens*.

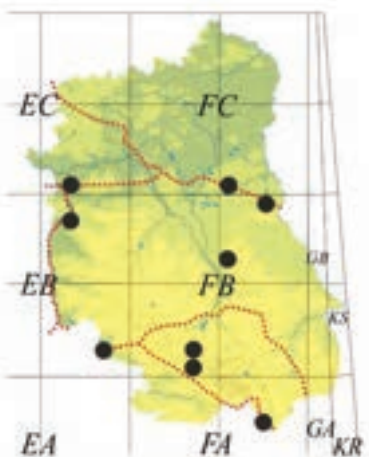
Mapa 106. *Drassyllus lutetianus*.

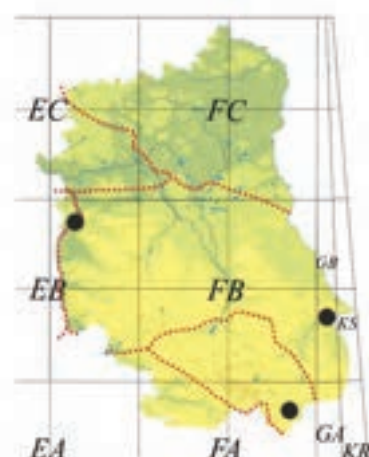
Mapa 107. *Drassyllus praeficus*.

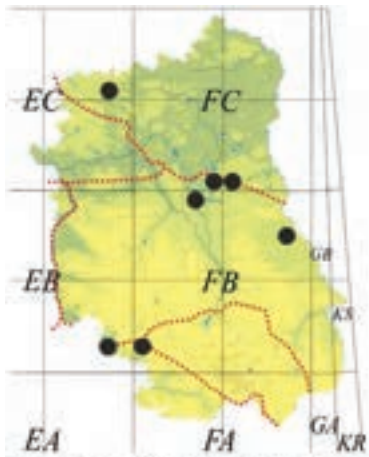
Mapa 108. *Drassyllus pusillus*.

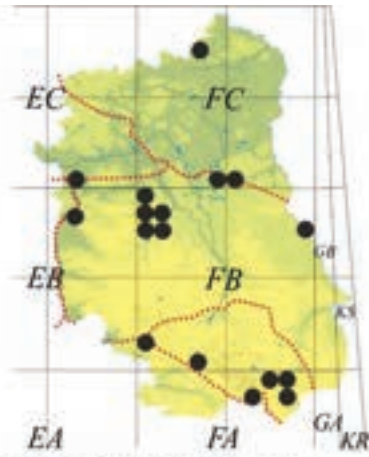
Mapa 109. *Gnaphosa bicolor*.

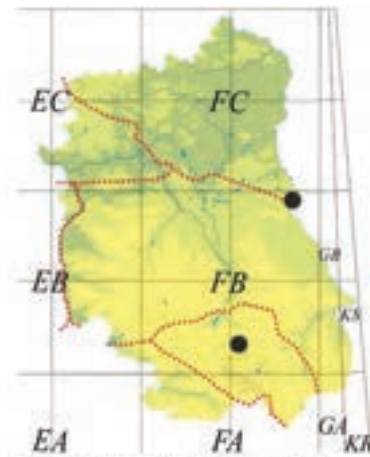
Mapa 110. *Gnaphosa lugubris*.

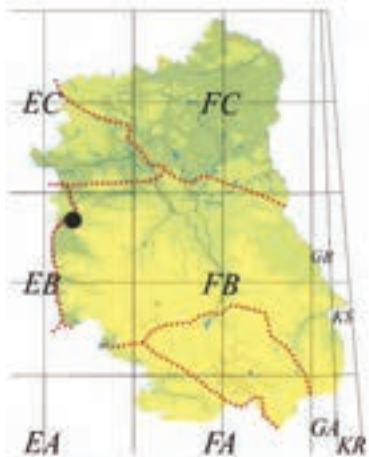
Mapa 111. *Gnaphosa nigerrima*.

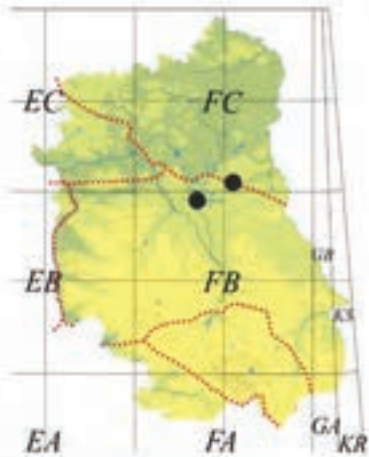
Mapa 112. *Haplodrassus cognatus*.

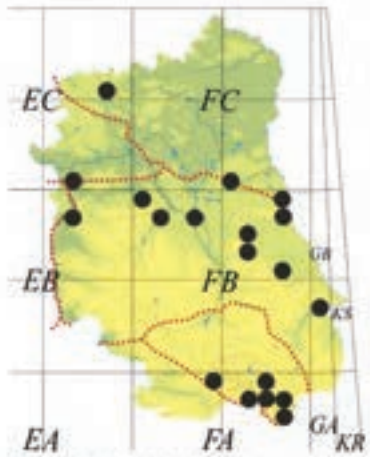
Mapa 113. *Haplodrassus dalmatensis*.

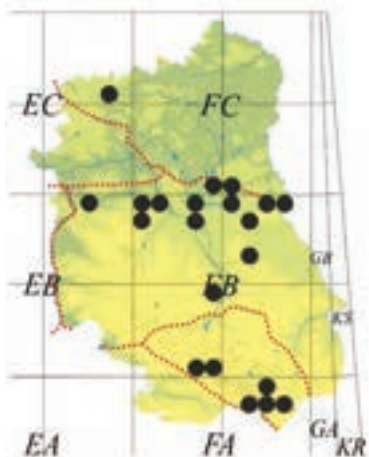
Mapa 114. *Haplodrassus kulczyński*.

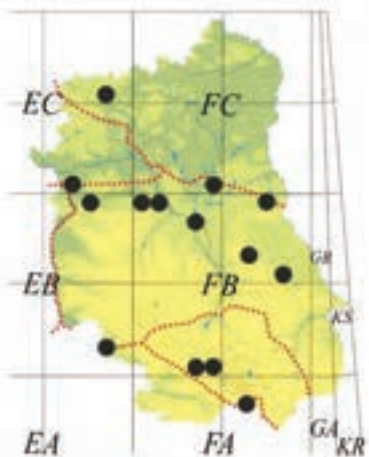
Mapa 115. *Haplodrassus moderatus*.

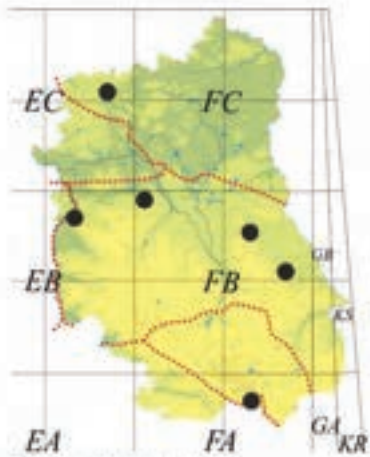
Mapa 116. *Haplodrassus signifer*.

Mapa 117. *Haplodrassus silvestris*.

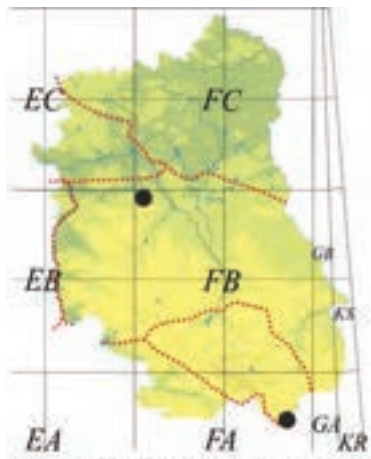

Mapa 118. *Haplodrassus soerenseni*.

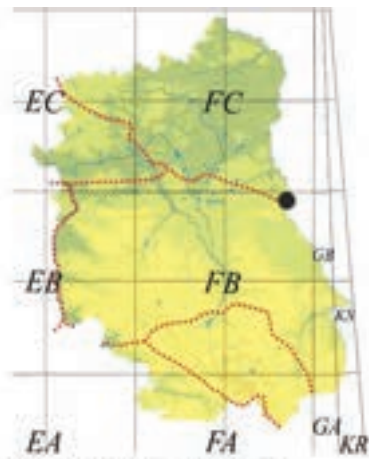

Mapa 119. *Haplodrassus umbratilis*.

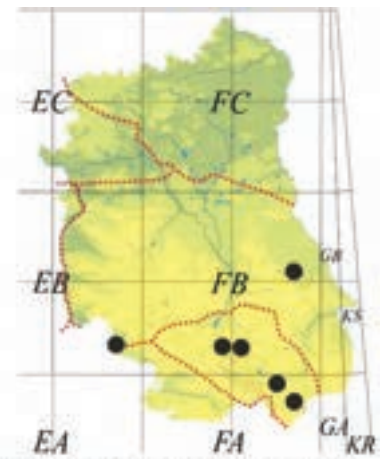
6. MAPY ROZMIESZCZENIA

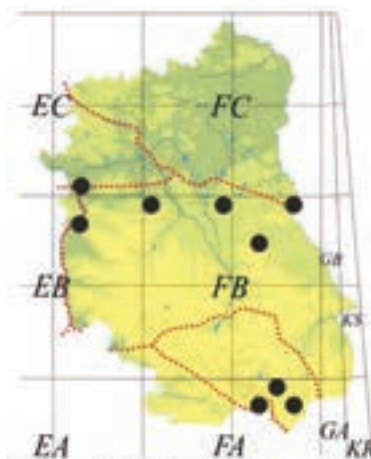
Mapa 120. *Kishidaia conspicua*.

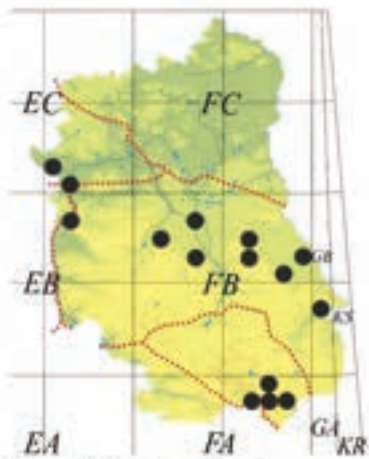
Mapa 121. *Micaria dives*.

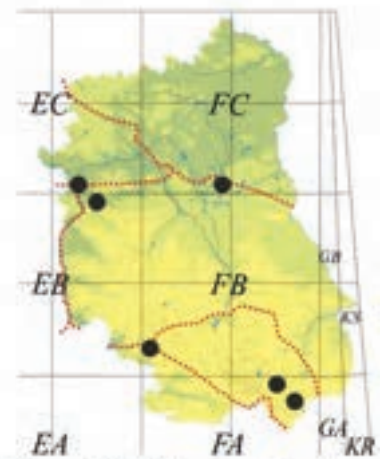
Mapa 122. *Micaria formicaria*.

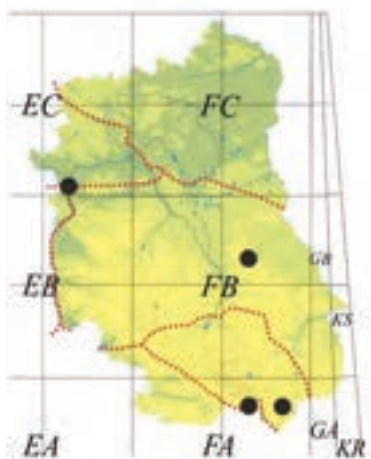
Mapa 123. *Micaria fulgens*.

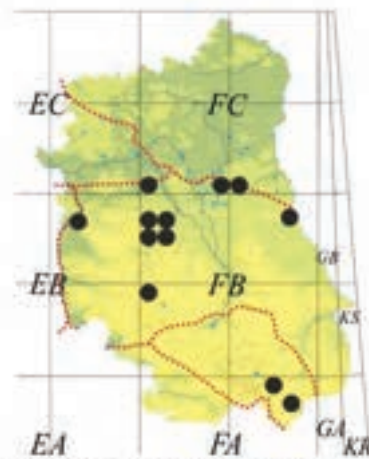
Mapa 124. *Micaria micans*.

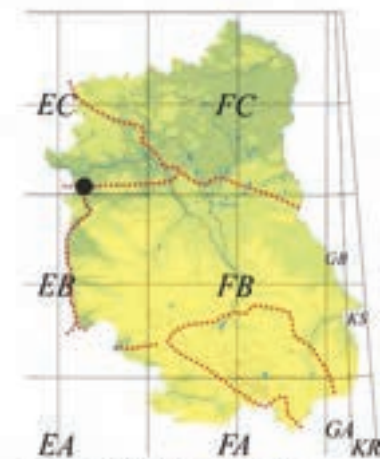
Mapa 125. *Micaria pulcariar*.

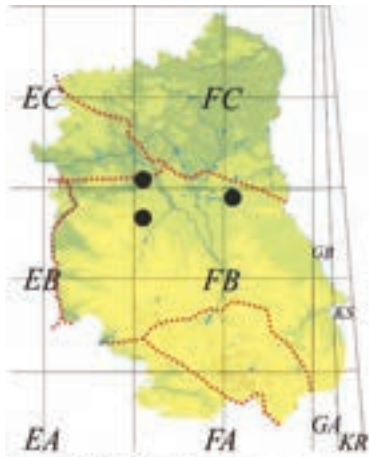
Mapa 126. *Micaria silesiaca*.

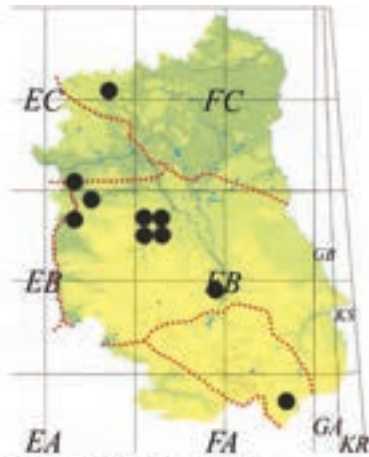
Mapa 127. *Micaria subopaca*.

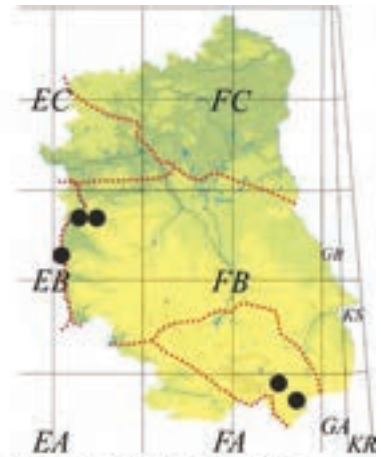
Mapa 128. *Phaeocedus braccatus*.

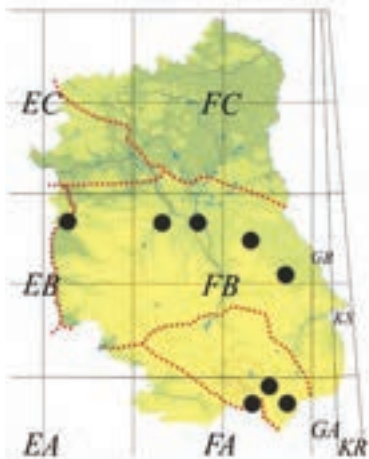
Mapa 129. *Scotophaeus quadripunctatus*.

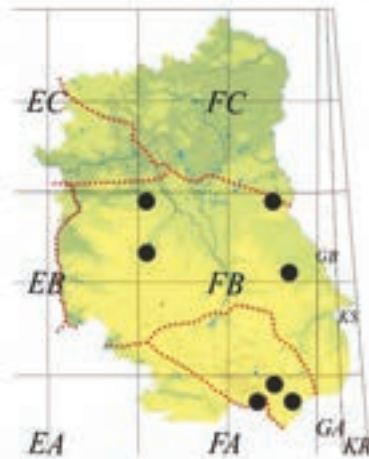
Mapa 130. *Scotophaeus scutulatus*.

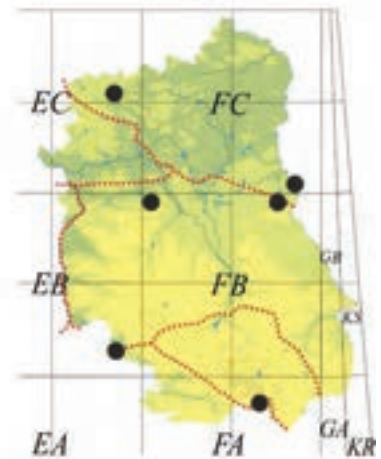
Mapa 131. *Trachyzelotes pedestris*.

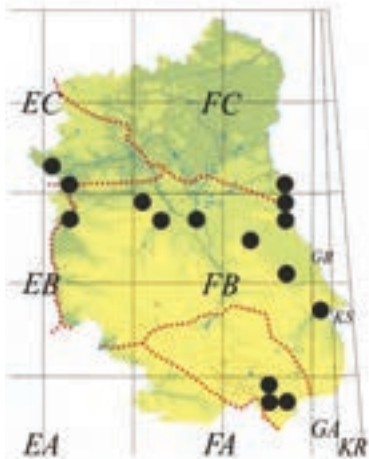
Mapa 132. *Zelotes aeneus*.

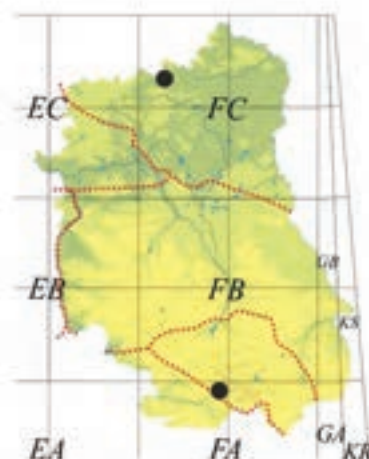
Mapa 133. *Zelotes apricorum*.

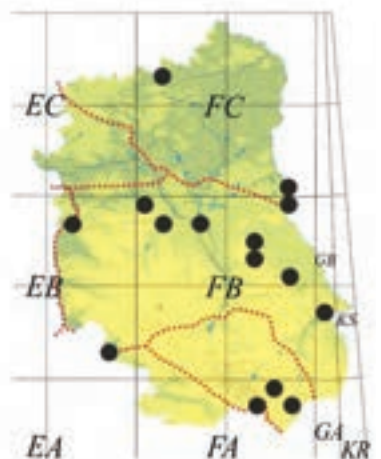
Mapa 134. *Zelotes clivicola*.

Mapa 135. *Zelotes electus*.

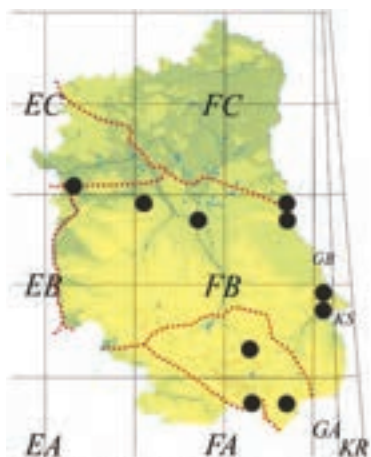

Mapa 136. *Zelotes erebeus*.

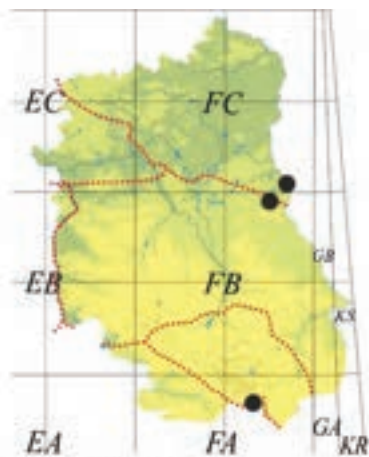

Mapa 137. *Zelotes latreillei*.

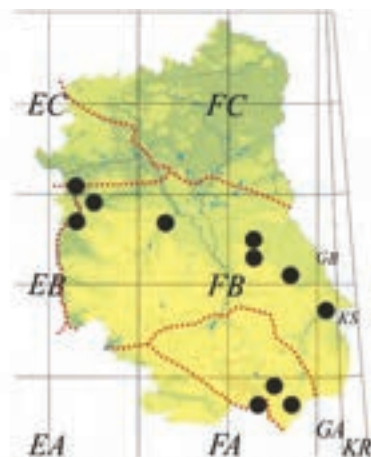
6. MAPY ROZMIESZCZENIA

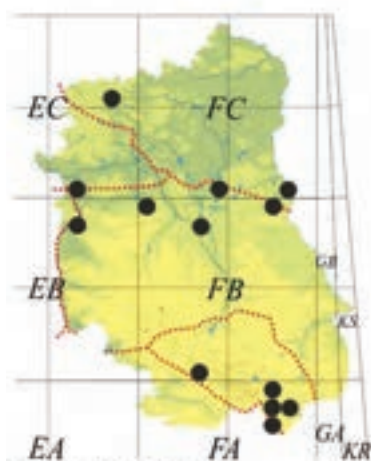
Mapa 138. *Zelotes longipes*.

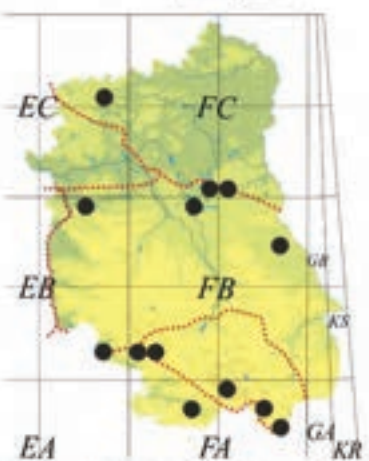
Mapa 139. *Zelotes* "nonexiguus".

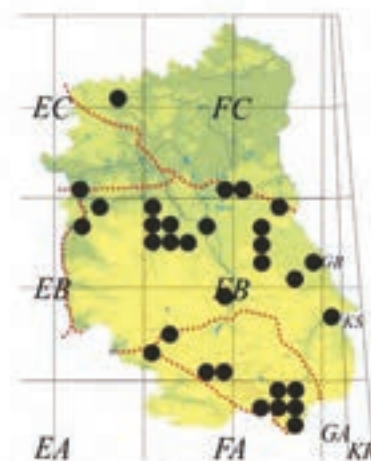
Mapa 140. *Zelotes petrenis*.

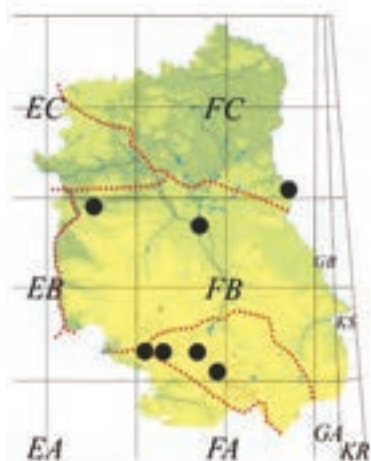
Mapa 141. *Zelotes subterraneus*.

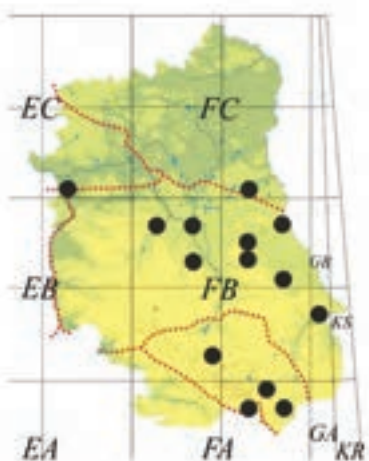
Mapa 142. *Antistea elegans*.

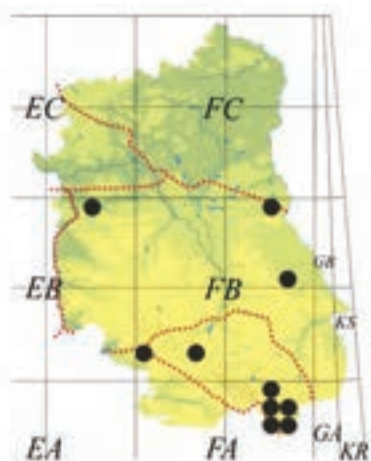
Mapa 143. *Cicurina cicur*.

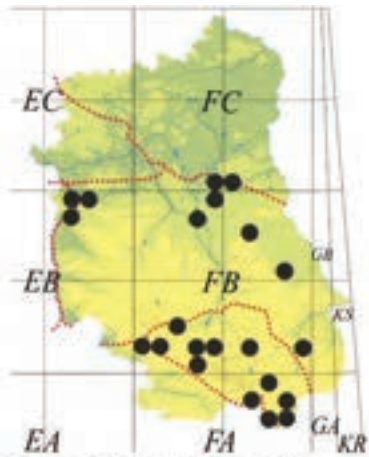
Mapa 144. *Hahnia helveola*.

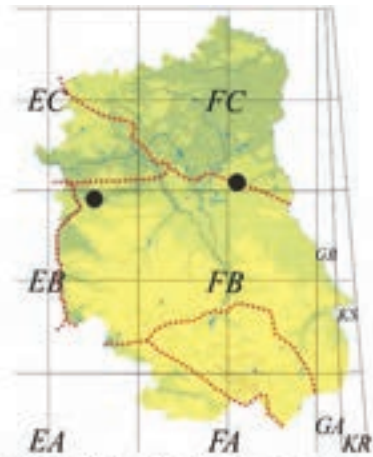
Mapa 145. *Hahnia nava*.

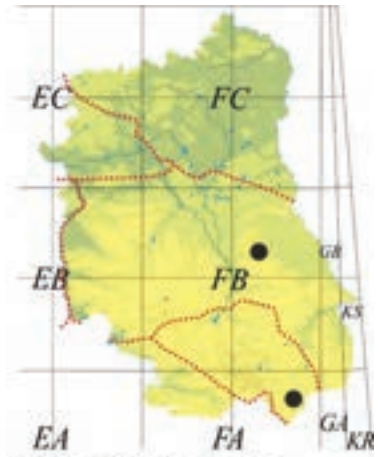
Mapa 146. *Hahnia ononidum*.

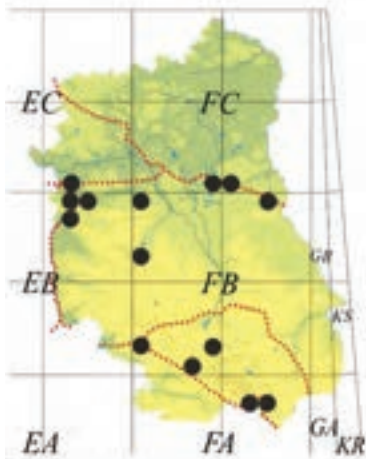
Mapa 147. *Hahnia pusilla*.

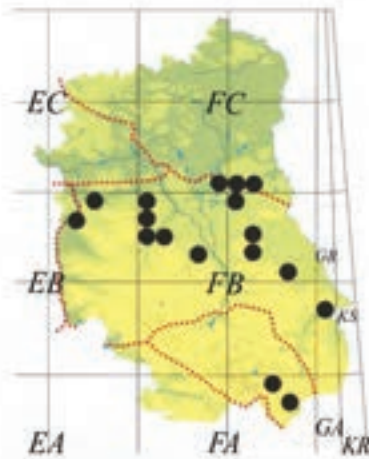
Mapa 148. *Mastigusa arietina*.

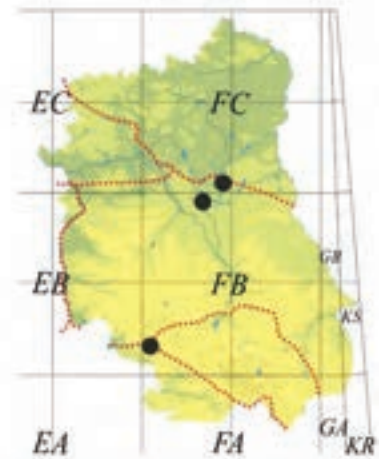
Mapa 149. *Mastigusa macrophthalma*.

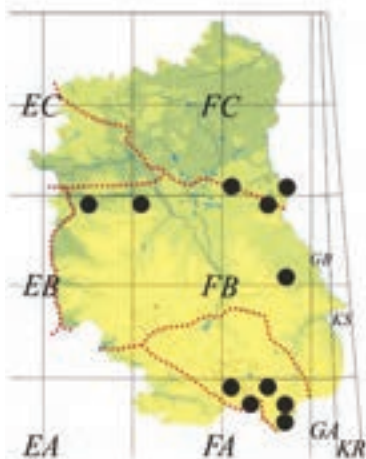
Mapa 150. *Abacoproeces saltuum*.

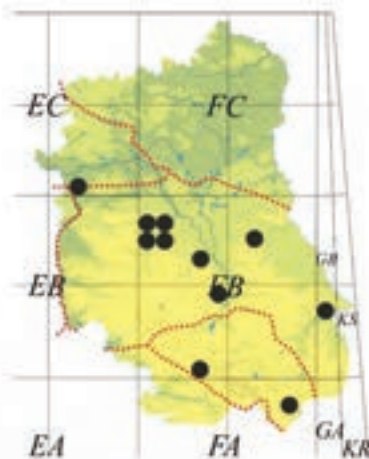
Mapa 151. *Agyneta affinis*.

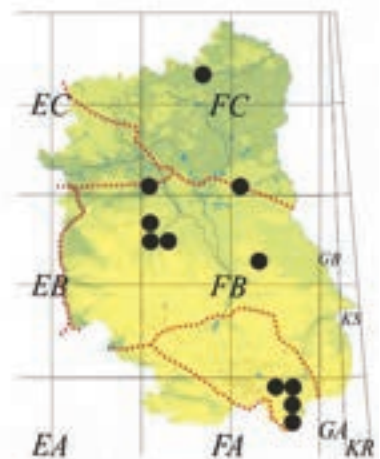
Mapa 152. *Agyneta cauta*.

Mapa 153. *Agyneta conigera*.

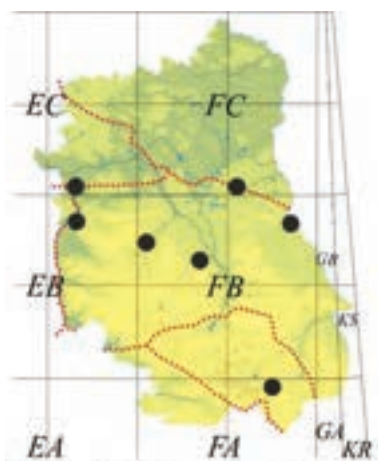
Mapa 154. *Agyneta fuscipalpa*.

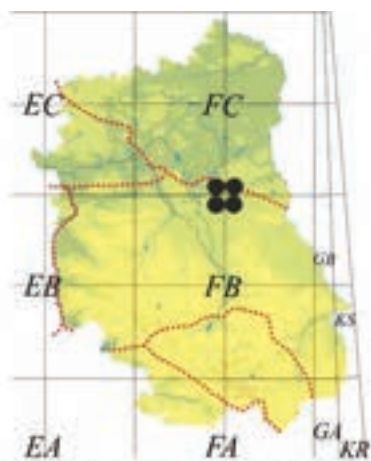
Mapa 155. *Agyneta innotabilis*.

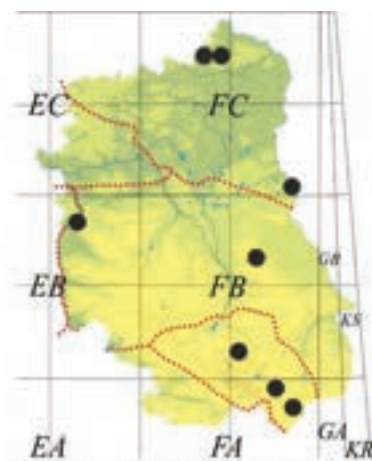
6. MAPY ROZMIESZCZENIA

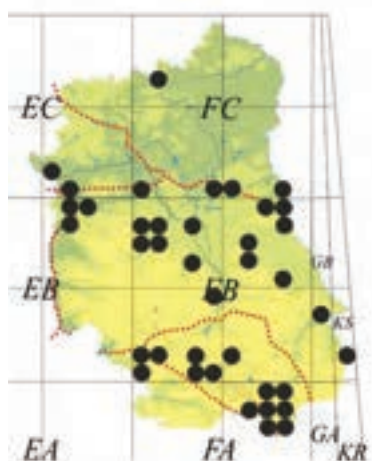
Mapa 156. *Agyneta mollis*.

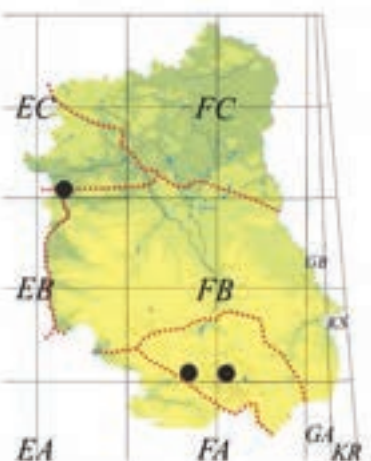
Mapa 157. *Agyneta mossica*.

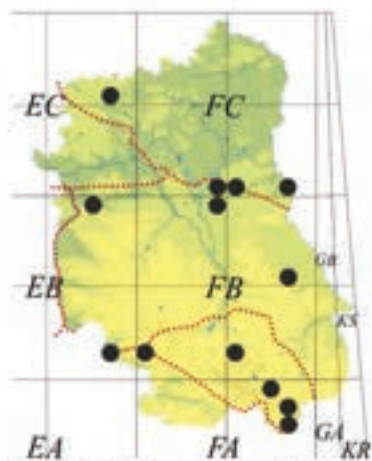
Mapa 158. *Agyneta ramosa*.

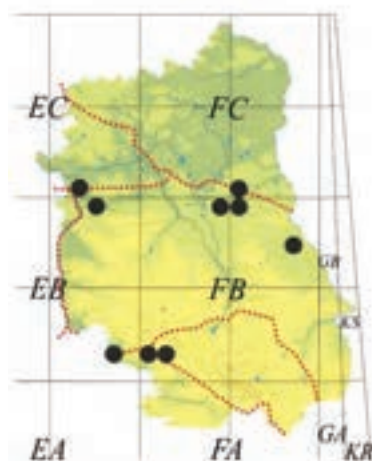
Mapa 159. *Agyneta rurestris*.

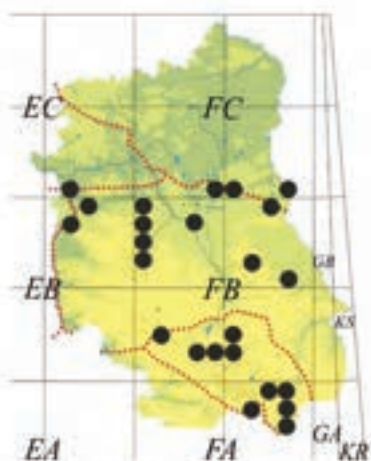
Mapa 160. *Agyneta saxatilis*.

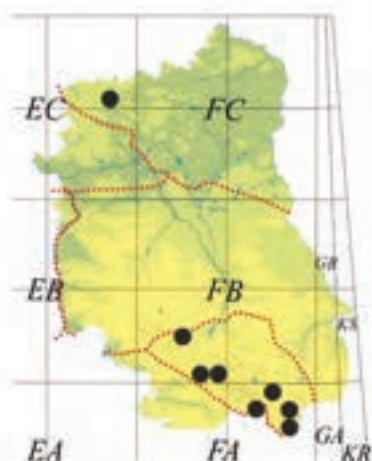
Mapa 161. *Agyneta subtilis*.

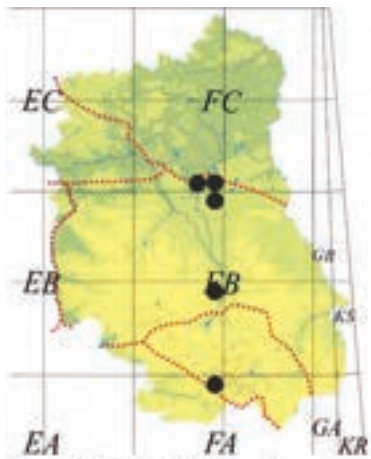
Mapa 162. *Allomengea vidua*.

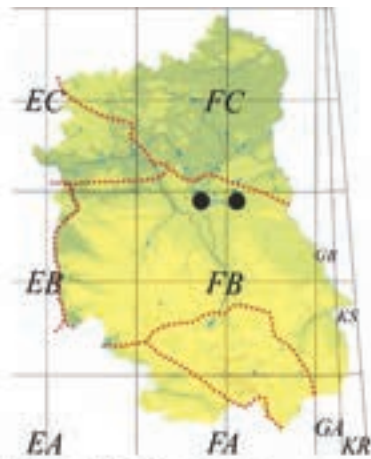
Mapa 163. *Anguliphantes angulipalpis*.

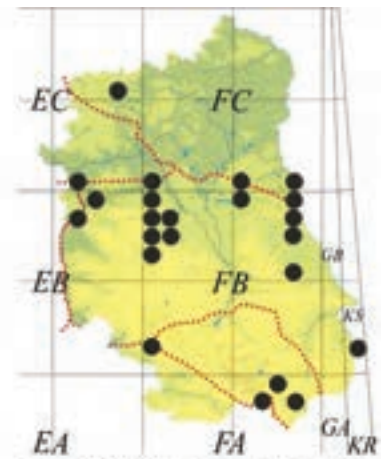
Mapa 164. *Anguliphantes nodifer*.

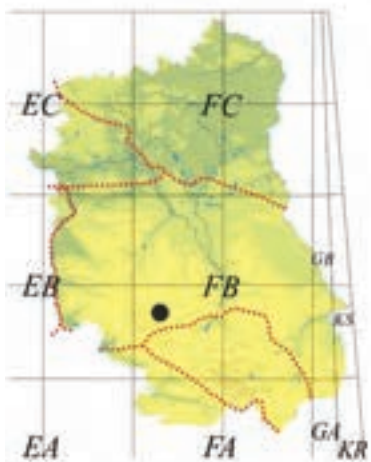
Mapa 165. *Aphileta misera*.

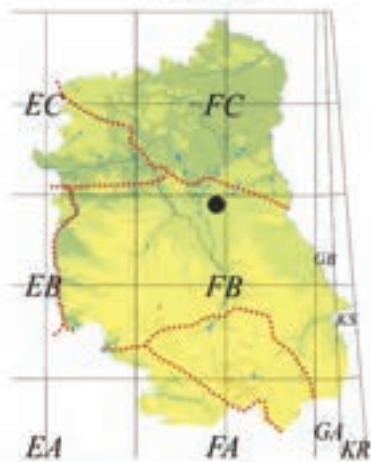
Mapa 166. *Araeoncus crassiceps*.

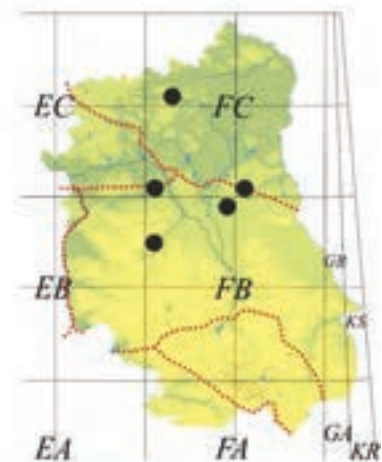
Mapa 167. *Araeoncus humilis*.

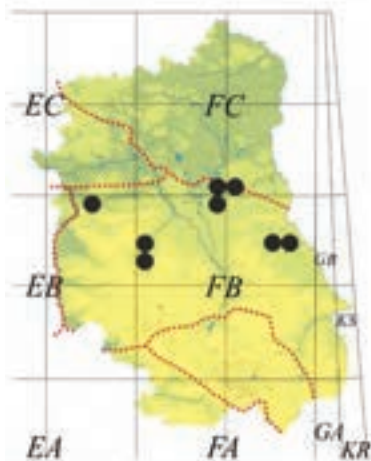
Mapa 168. *Asthenargus paganus*.

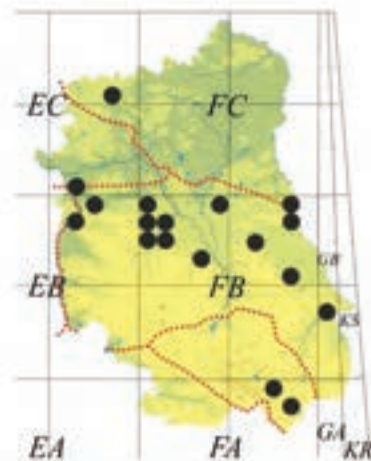
Mapa 169. *Baryphyma gowerense*.

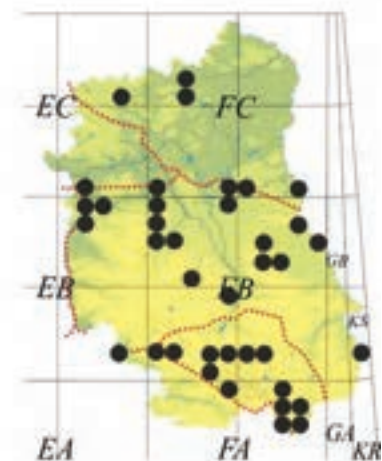
Mapa 170. *Baryphyma pratense*.

Mapa 171. *Bathyphantes approximatus*.

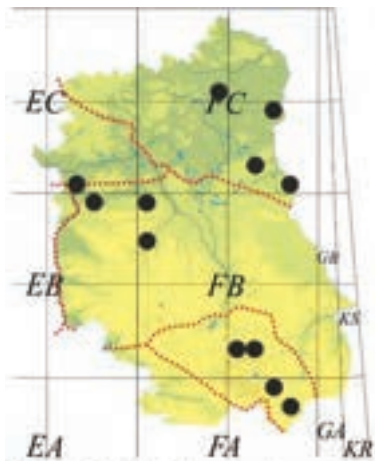

Mapa 172. *Bathyphantes gracilis*.

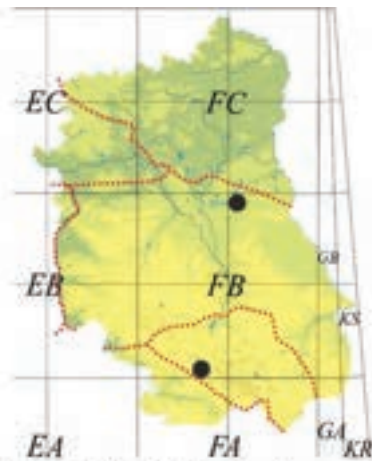

Mapa 173. *Bathyphantes nigrinus*.

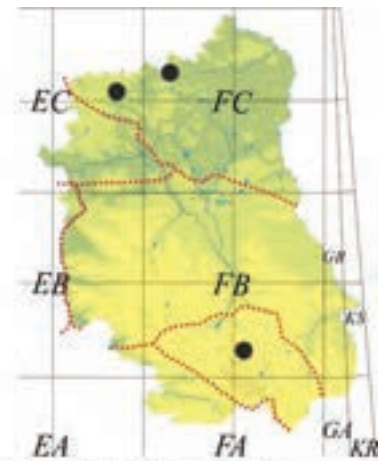
6. MAPY ROZMIESZCZENIA

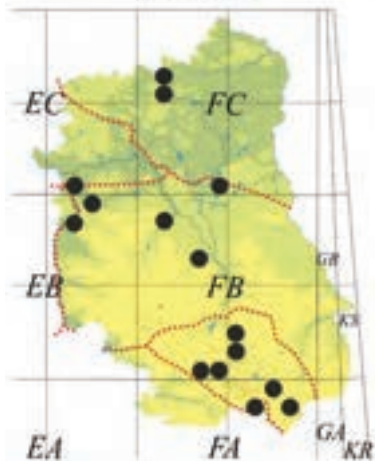
Mapa 174. *Bathypantes parvulus*.

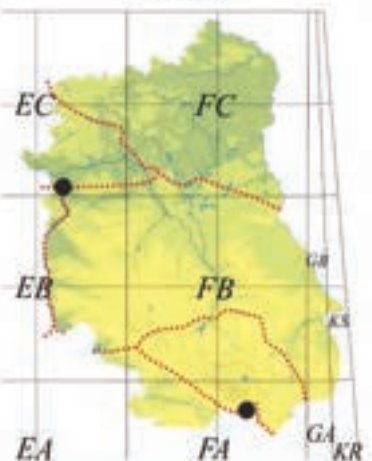
Mapa 175. *Bathypantes setiger*.

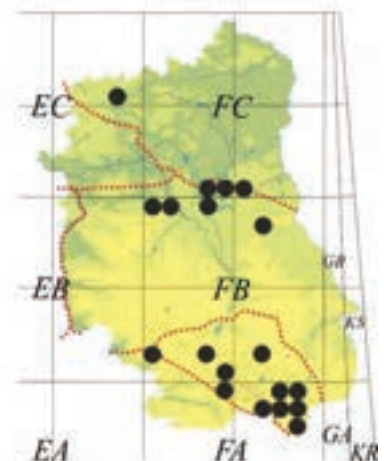
Mapa 176. *Bolyphantes alticeps*.

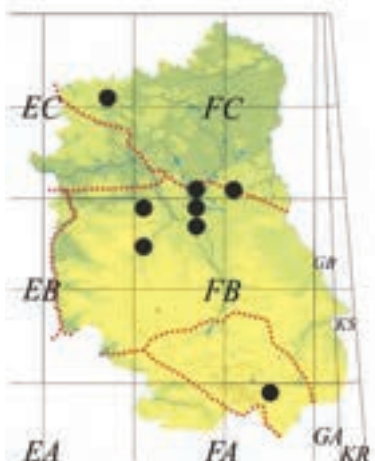
Mapa 177. *Centromerita bicolor*.

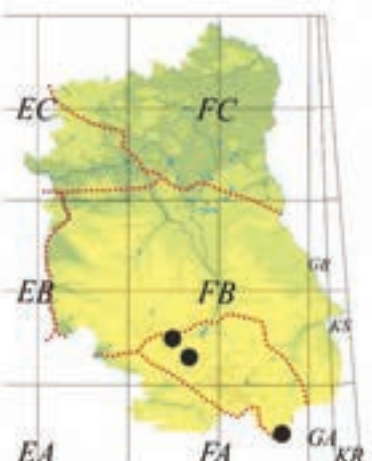
Mapa 178. *Centromerita concina*.

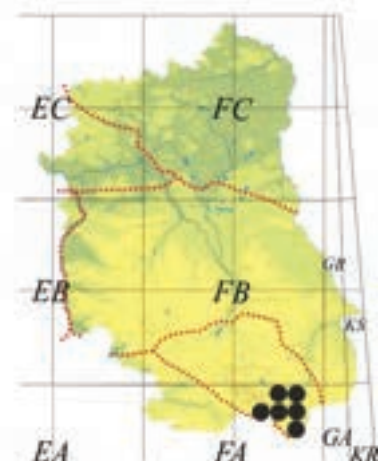
Mapa 179. *Centromerus arcanus*.

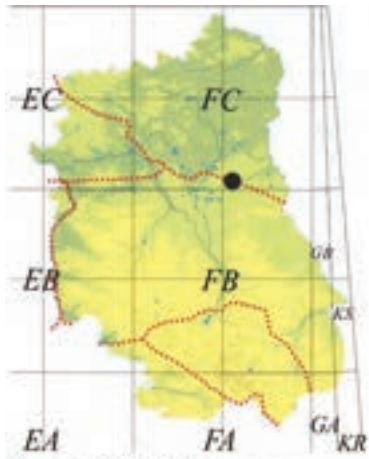
Mapa 180. *Centromerus brevipalpus*.

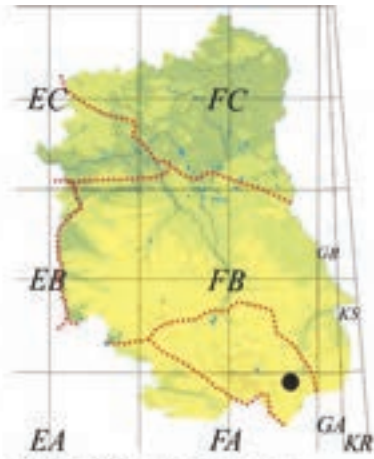
Mapa 181. *Centromerus cavernarum*.

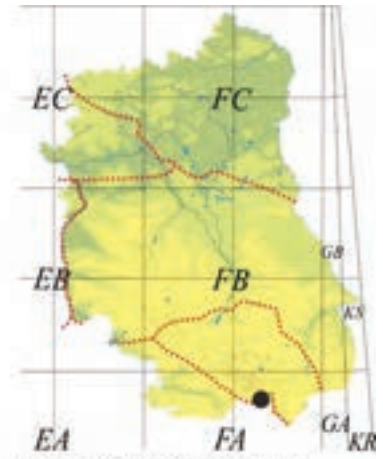
Mapa 182. *Centromerus incilium*.

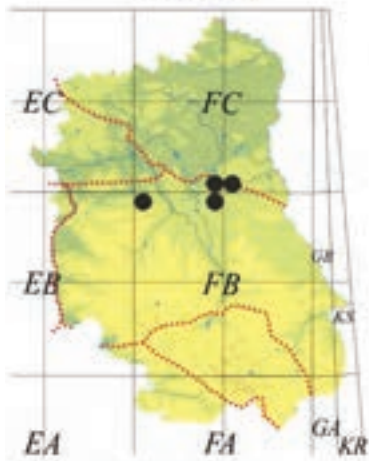
Mapa 183. *Centromerus levitarsis*.

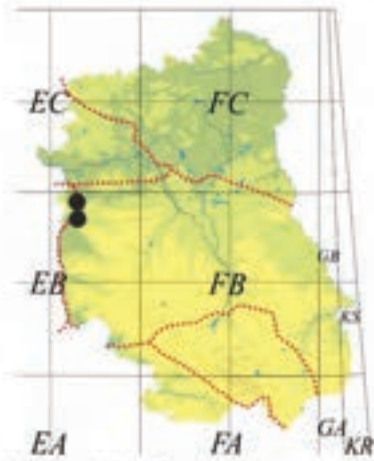
Mapa 184. *Centromerus persimilis*.

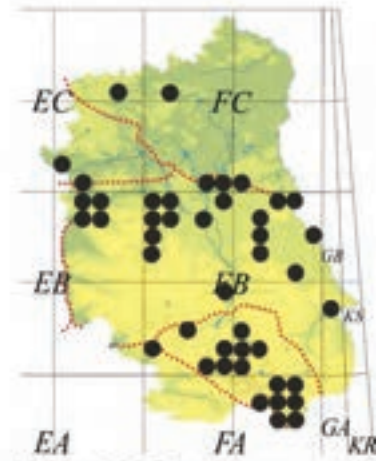
Mapa 185. *Centromerus sellarius*.

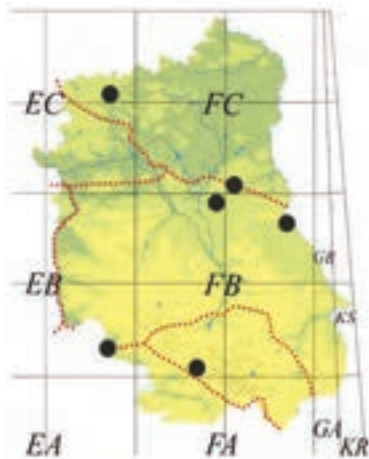
Mapa 186. *Centromerus semiater*.

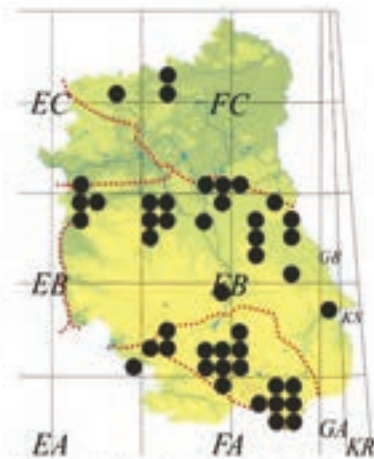
Mapa 187. *Centromerus serratus*.

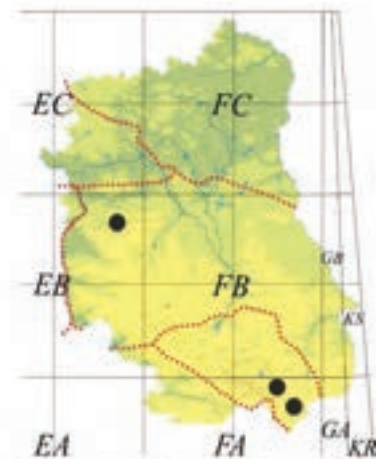
Mapa 188. *Centromerus silvaticus*.

Mapa 189. *Ceratinella brevipes*.

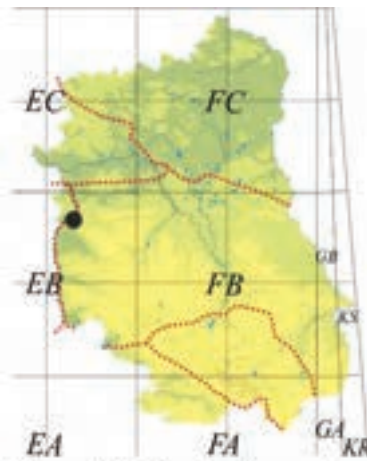

Mapa 190. *Ceratinella brevis*.

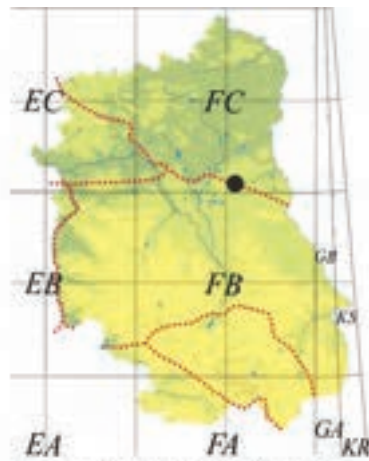

Mapa 191. *Ceratinella major*.

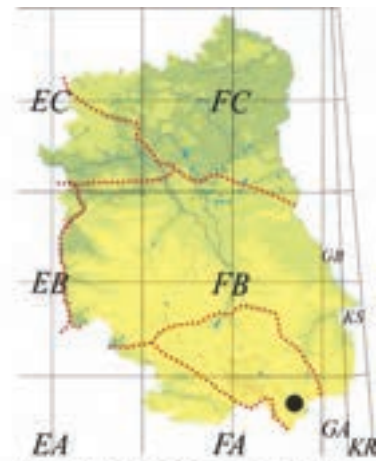
6. MAPY ROZMIESZCZENIA

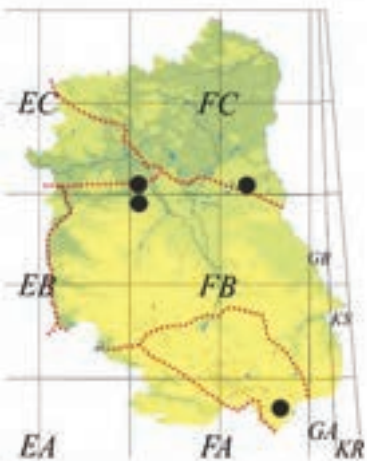
Mapa 192. *Ceratinella scabrosa*.

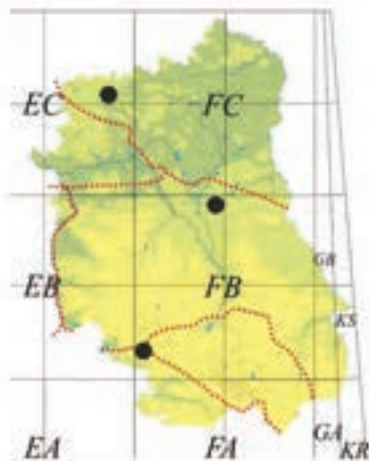
Mapa 193. *Ceratinella wideri*.

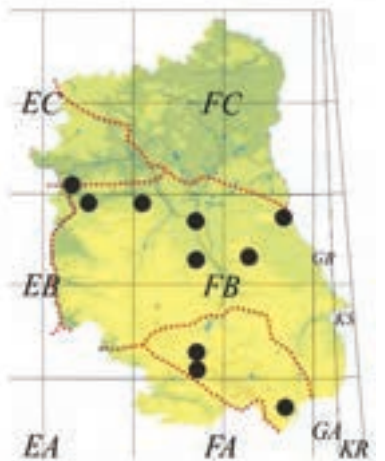
Mapa 194. *Cinetata gradata*.

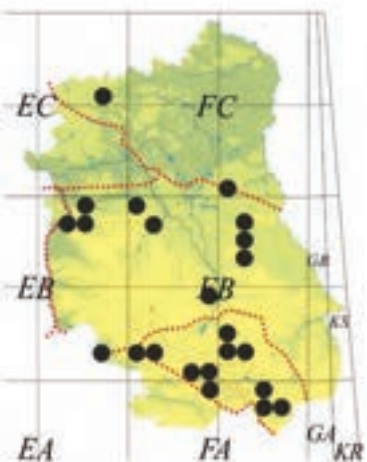
Mapa 195. *Cnephalocotes obscurus*.

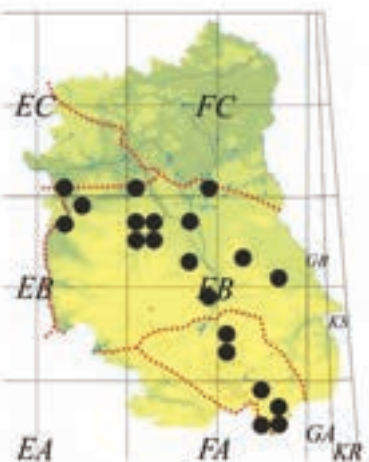
Mapa 196. *Dicybium nigrum*.

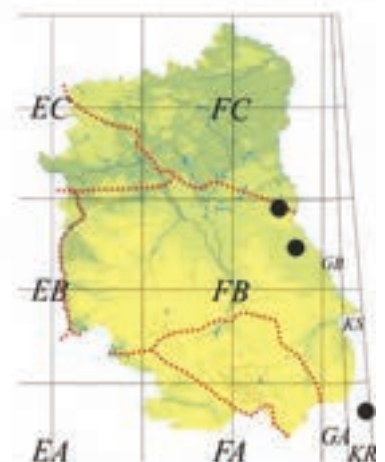
Mapa 197. *Dicybium nigrum brevisetosum*.

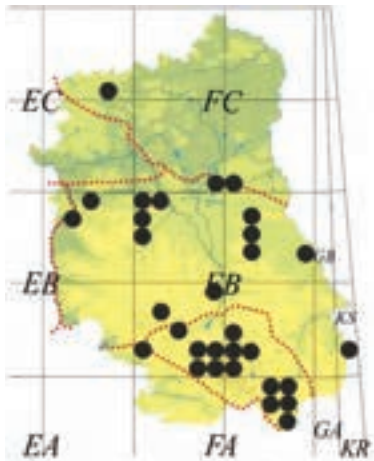
Mapa 198. *Dicybium tibiale*.

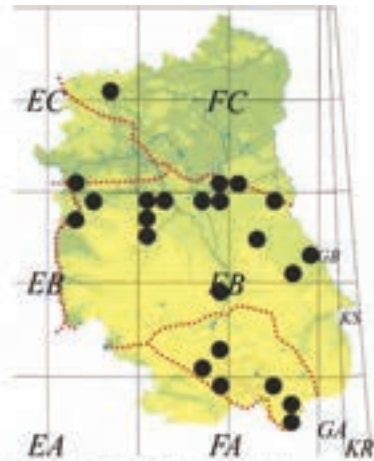
Mapa 199. *Diplocephalus cristatus*.

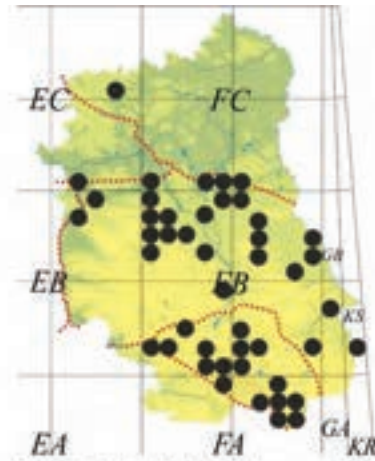
Mapa 200. *Diplocephalus dentatus*.

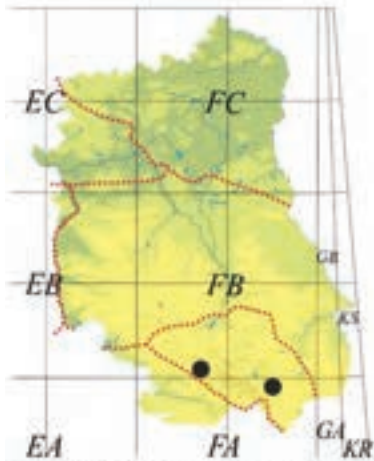
Mapa 201. *Diplocephalus latifrons*.

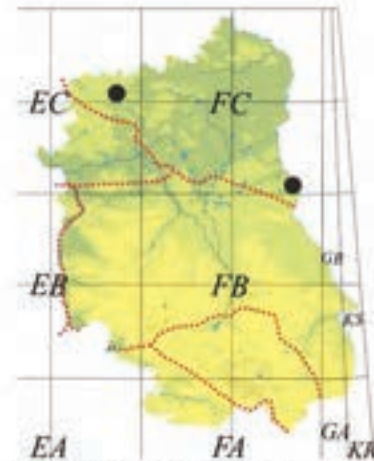
Mapa 202. *Diplocephalus picinus*.

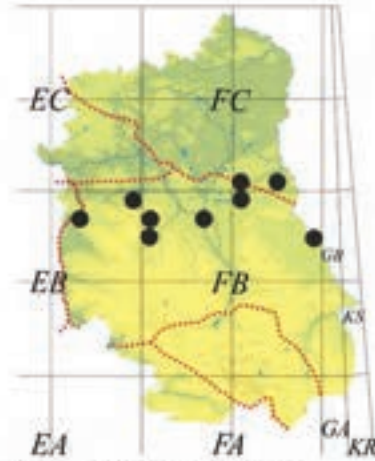
Mapa 203. *Diplostyla concolor*.

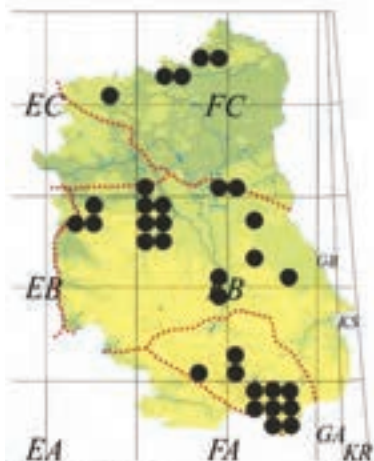
Mapa 204. *Dismodicus bifrons*.

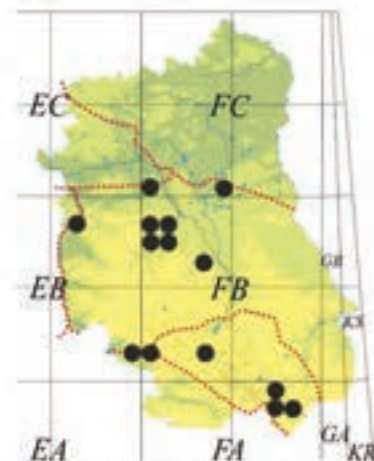
Mapa 205. *Dismodicus elevatus*.

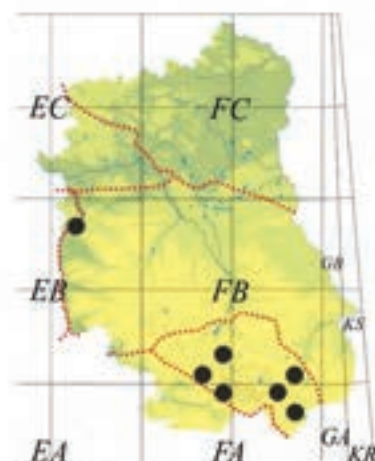
Mapa 206. *Donacohara speciosa*.

Mapa 207. *Drapetisca socialis*.

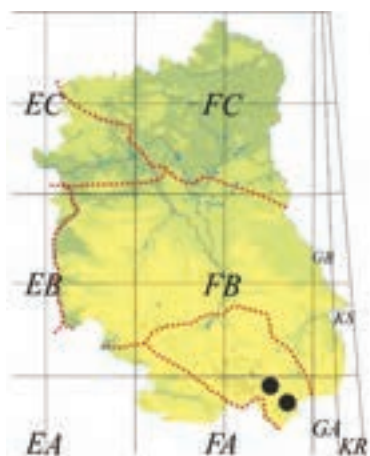

Mapa 208. *Entelecara acuminata*.

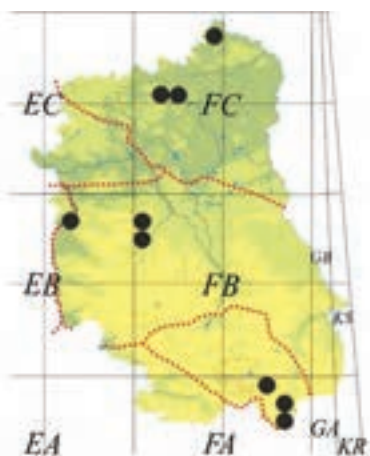

Mapa 209. *Entelecara congenera*.

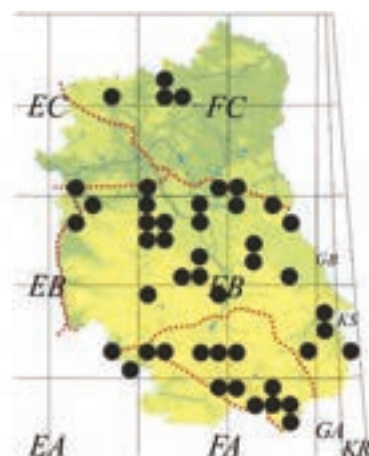
6. MAPY ROZMIESZCZENIA

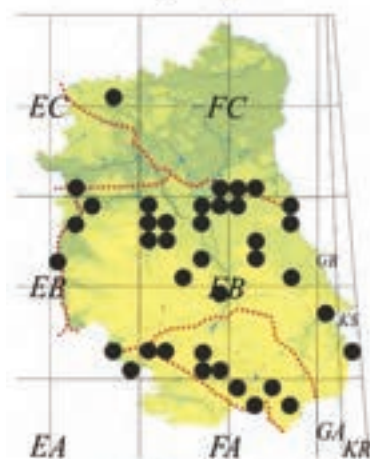
Mapa 210. *Entelecara erythropus*.

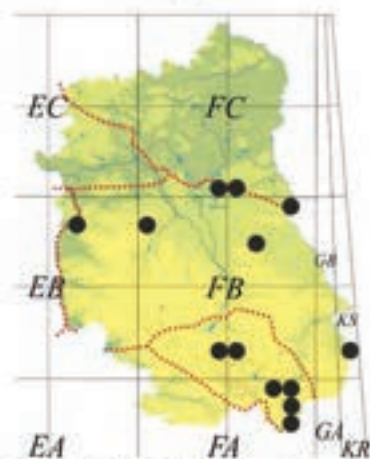
Mapa 211. *Entelecara flavipes*.

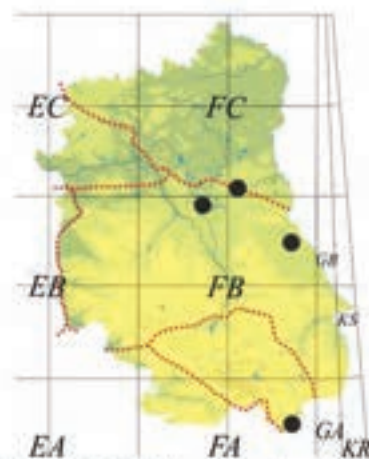
Mapa 212. *Erigone atra*.

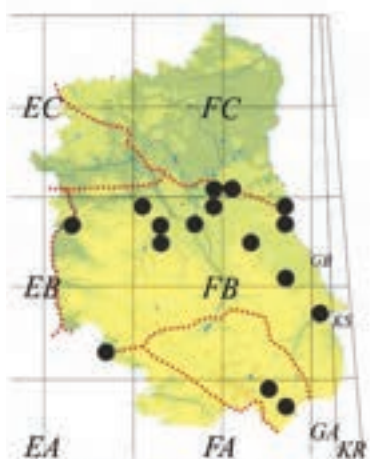
Mapa 213. *Erigone dentipalpis*.

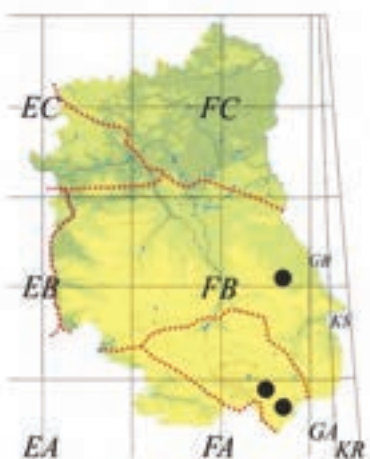
Mapa 214. *Erigonella hiemalis*.

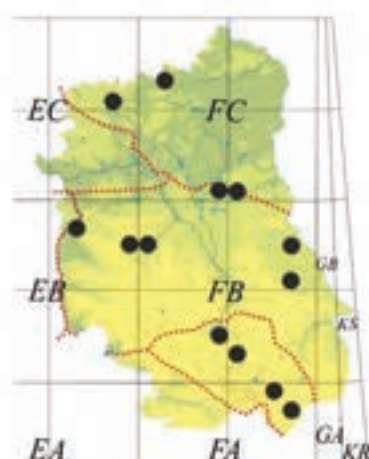
Mapa 215. *Erigonella ignobilis*.

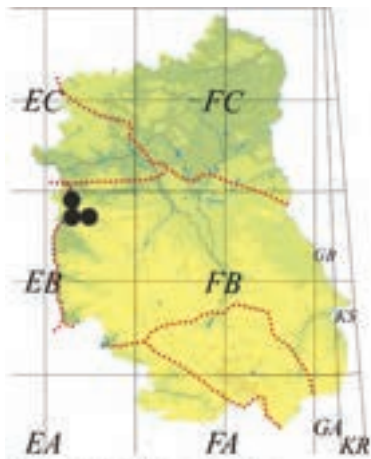
Mapa 216. *Erigonopus foveatus*.

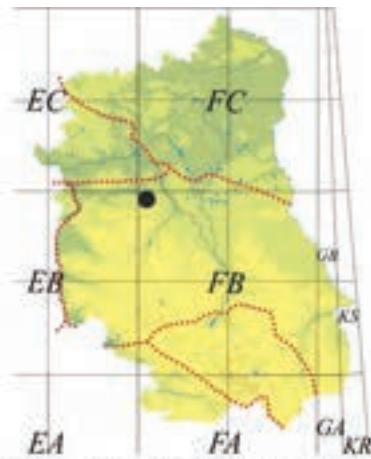
Mapa 217. *Erigonopus globipes*.

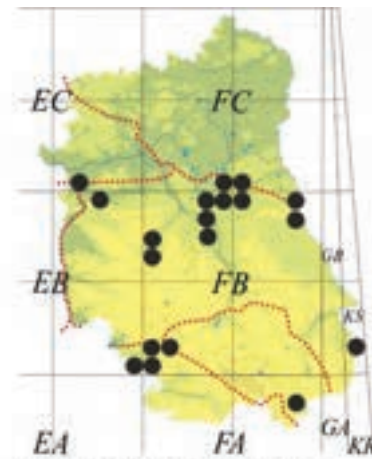
Mapa 218. *Floronia bucculenta*.

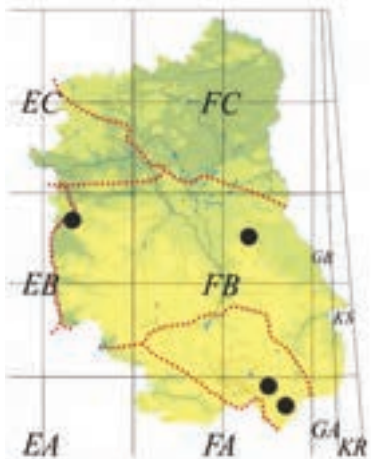
Mapa 219. *Frontinellina frutetorum*.

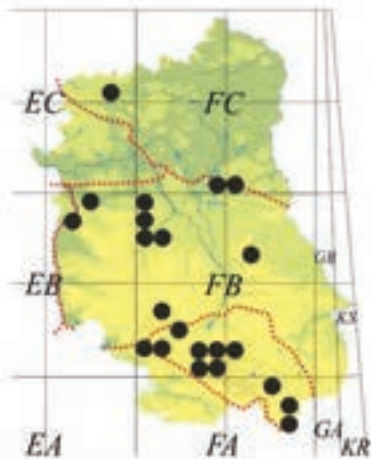
Mapa 220. *Glyphesis servulus*.

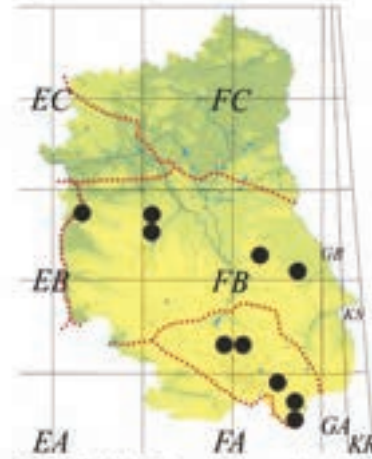
Mapa 221. *Gnathonium dentatum*.

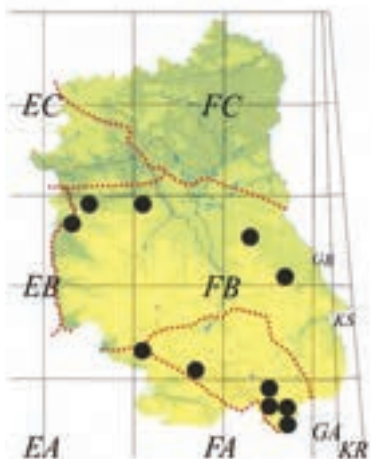
Mapa 222. *Gonatium paradoxum*.

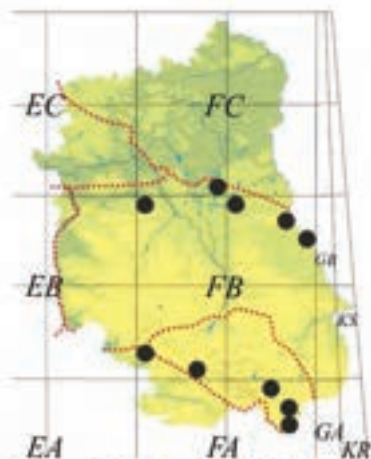
Mapa 223. *Gonatium rubellum*.

Mapa 224. *Gonatium rubens*.

Mapa 225. *Gongyldiellum latebricola*.

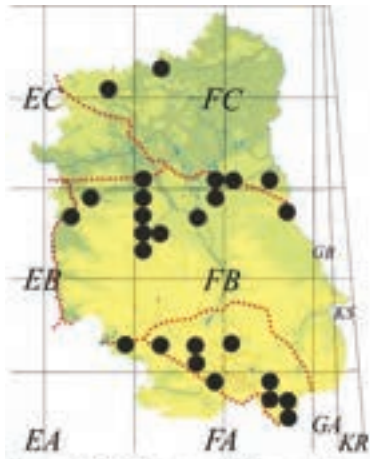
Mapa 226. *Gongyldiellum murcidum*.

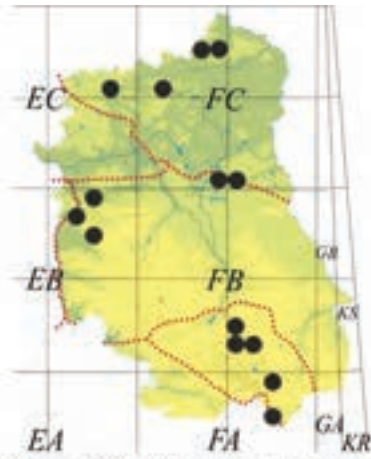
Mapa 227. *Gongyldiellum vivum*.

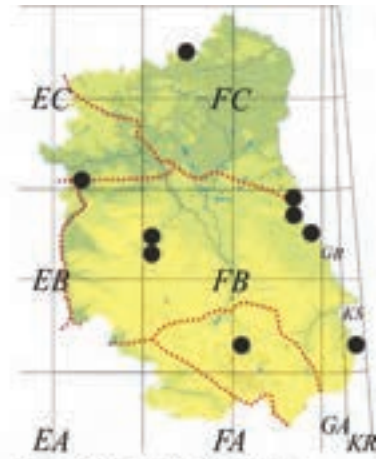
6. MAPY ROZMIESZCZENIA

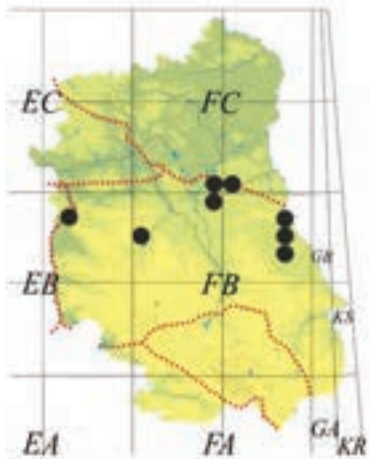
Mapa 228. *Gongylidium rufipes*.

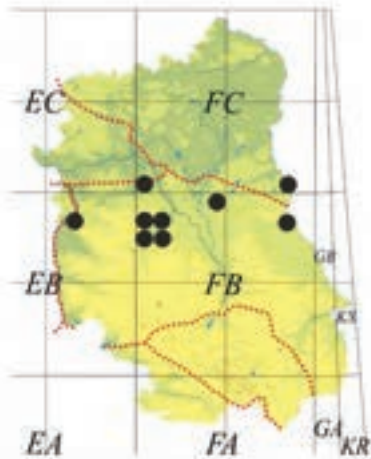
Mapa 229. *Helophora insignis*.

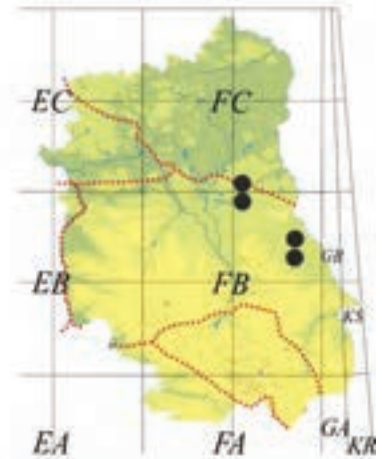
Mapa 230. *Hylyphantes graminicola*.

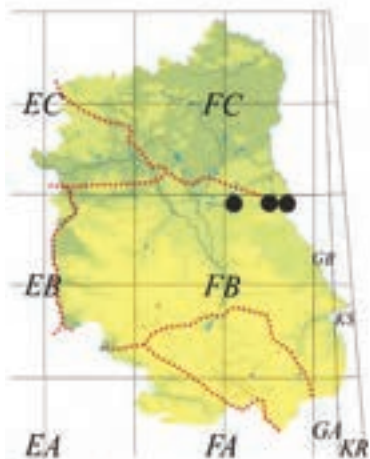
Mapa 231. *Hypomma bituberculatum*.

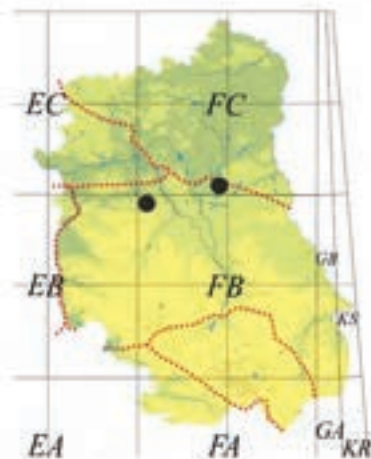
Mapa 232. *Hypomma cornutum*.

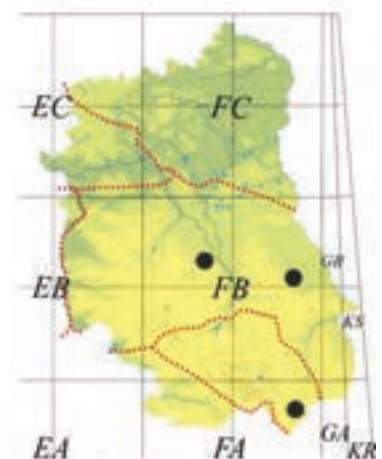
Mapa 233. *Hypomma fulvum*.

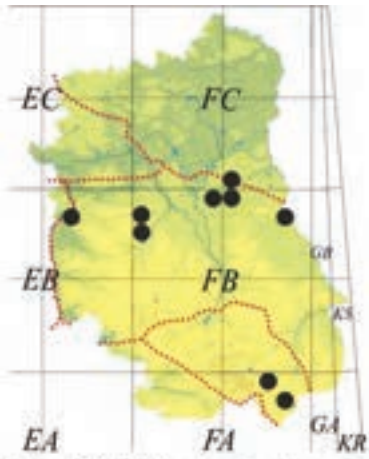
Mapa 234. *Hypselistes jacksoni*.

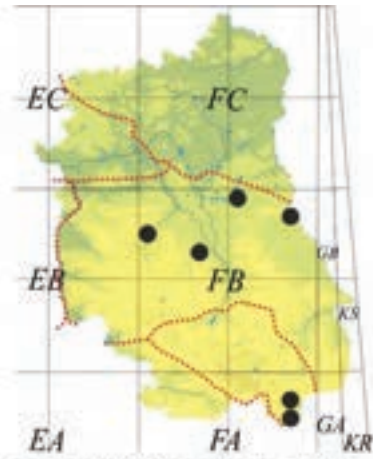
Mapa 235. *Improphantes decolor*.

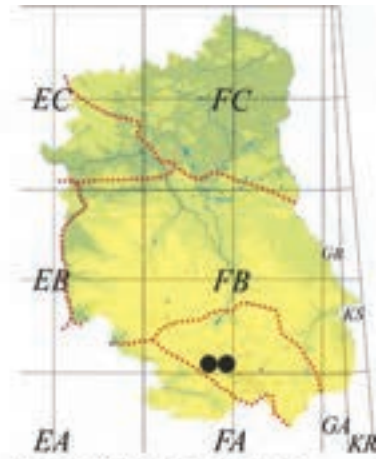
Mapa 236. *Jacksonella falconeri*.

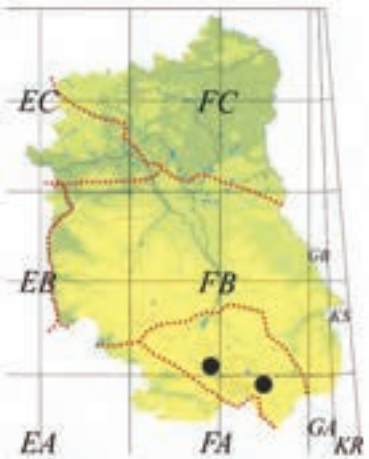
Mapa 237. *Kaestneria dorsalis*.

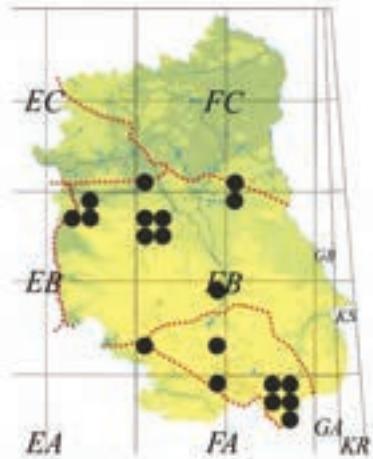
Mapa 238. *Kaestneria pullata*.

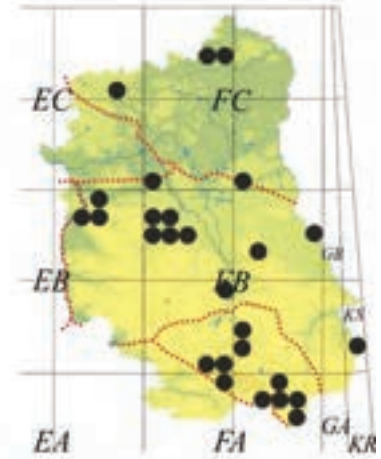
Mapa 239. *Kratochviliella bicapitata*.

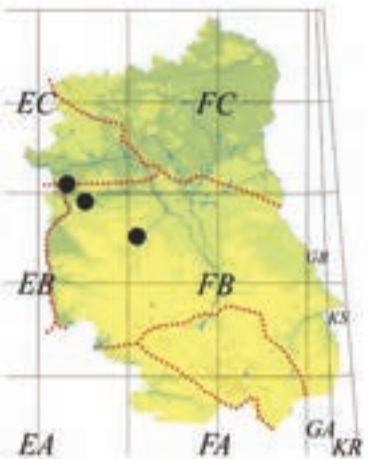
Mapa 240. *Labulla thoracica*.

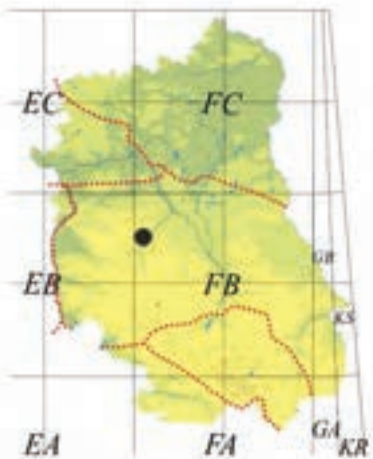
Mapa 241. *Leptyphantes leprosus*.

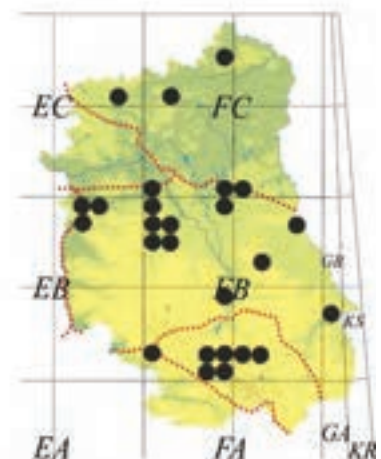
Mapa 242. *Leptyphantes minutus*.

Mapa 243. *Leptorhoptrum robustum*.

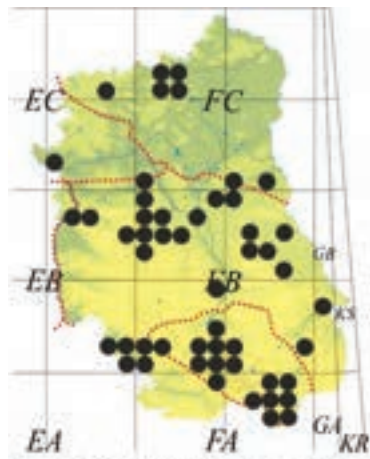

Mapa 244. *Lessertia denticelis*.

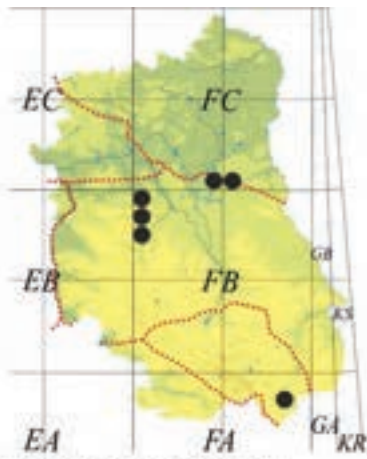

Mapa 245. *Linyphia hortensis*.

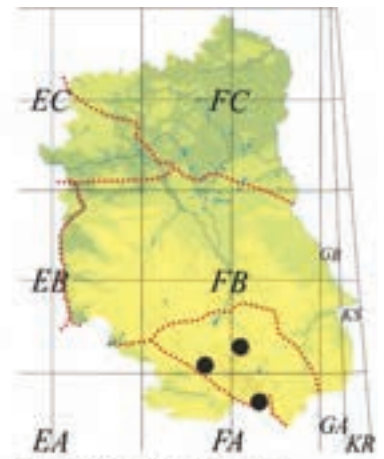
6. MAPY ROZMIESZCZENIA

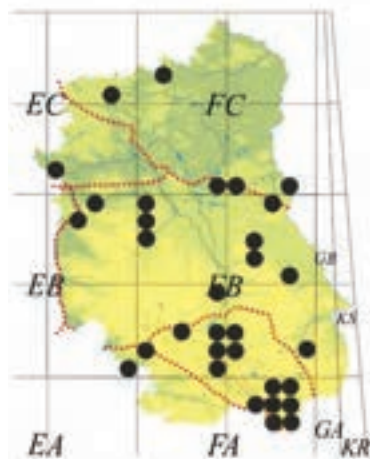
Mapa 246. *Linyphia triangularis*.

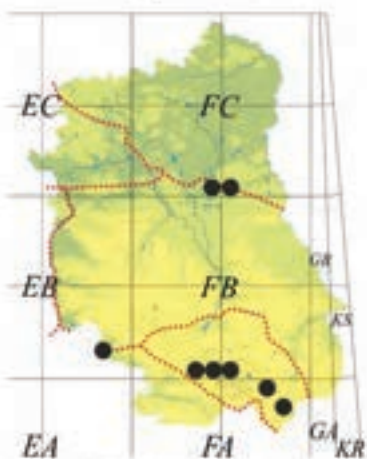
Mapa 247. *Lophomma punctatum*.

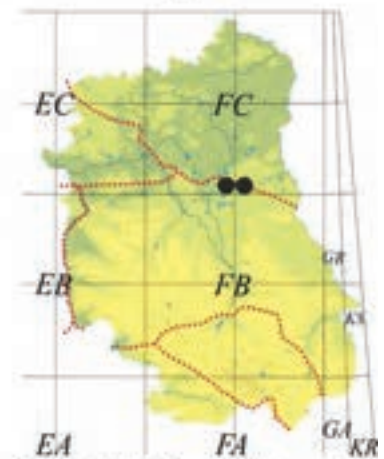
Mapa 248. *Macrargus carpenteri*.

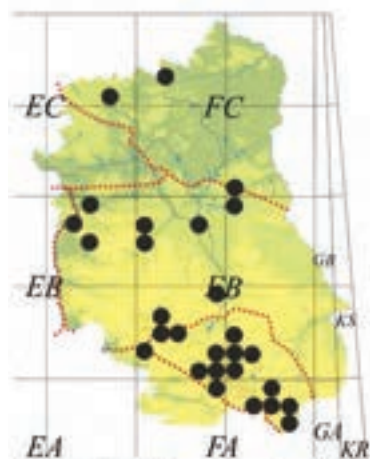
Mapa 249. *Macrargus rufus*.

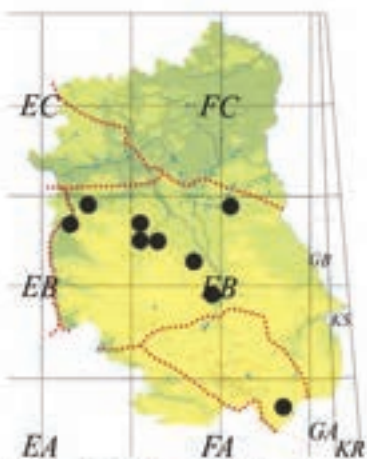
Mapa 250. *Maro minutus*.

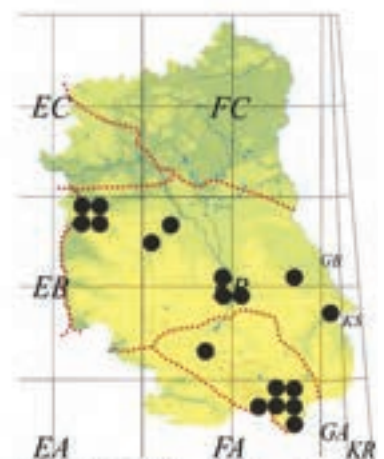
Mapa 251. *Maso gallicus*.

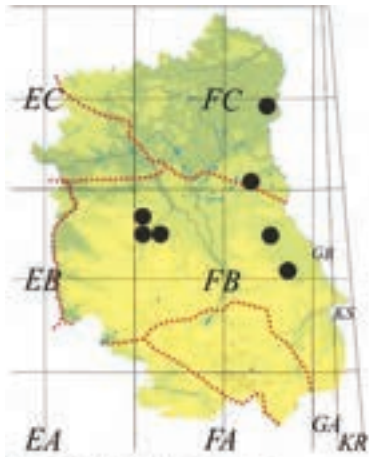
Mapa 252. *Maso sundevalli*.

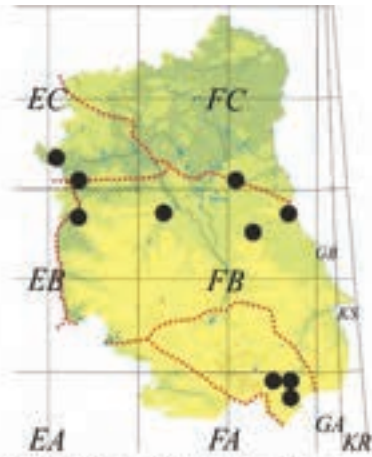
Mapa 253. *Megalephyphantes nebulosus*.

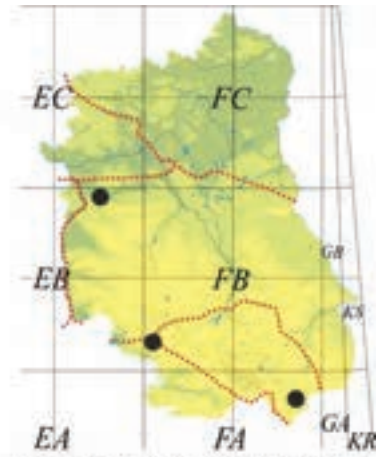
Mapa 254. *Megalephyphantes pseudocollinus*.

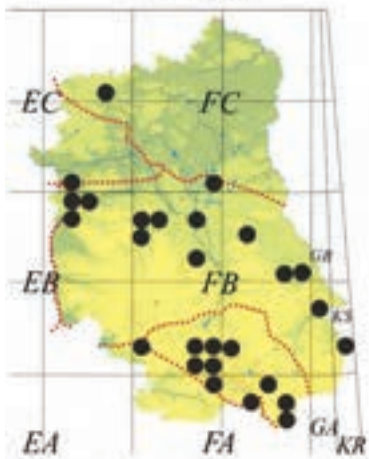
Mapa 255. *Mermessus trilobatus*.

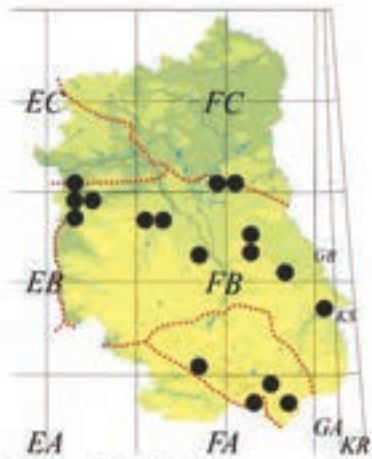
Mapa 256. *Metopobacterus prominulus*.

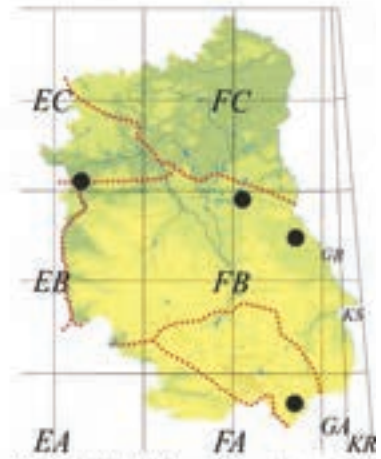
Mapa 257. *Micrargus apertus*.

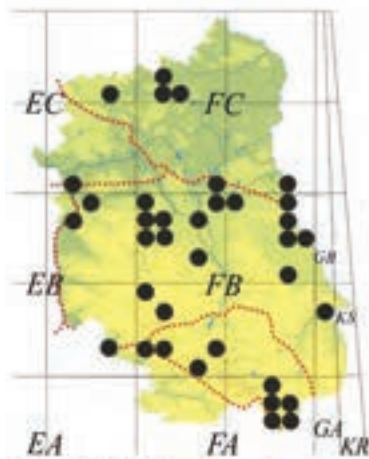
Mapa 258. *Micrargus herbigradus*.

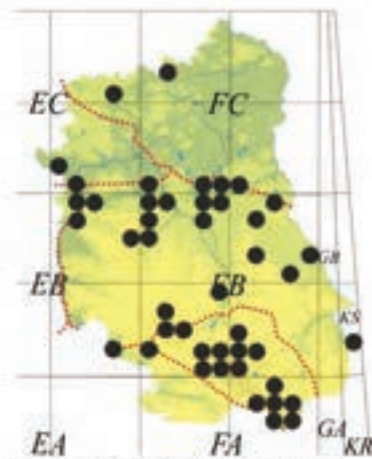
Mapa 259. *Micrargus subaequalis*.

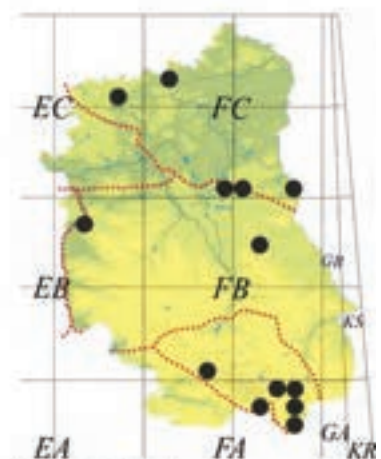
Mapa 260. *Microlinyphia impigra*.

Mapa 261. *Microlinyphia pusilla*.

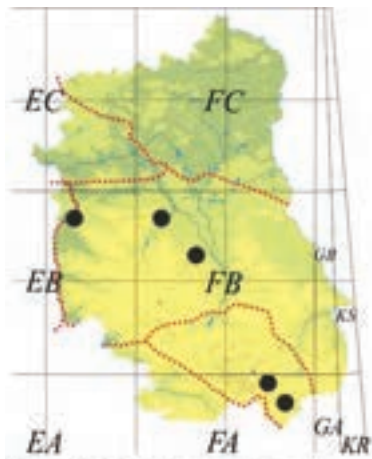

Mapa 262. *Microneta viaria*.

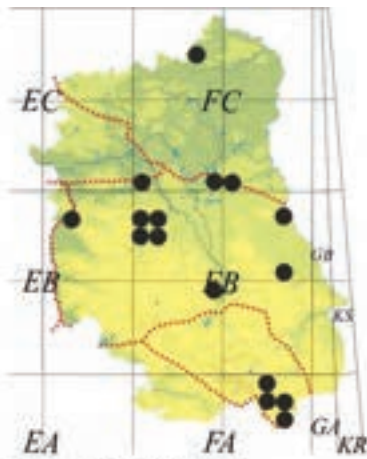

Mapa 263. *Minyriolus pusillus*.

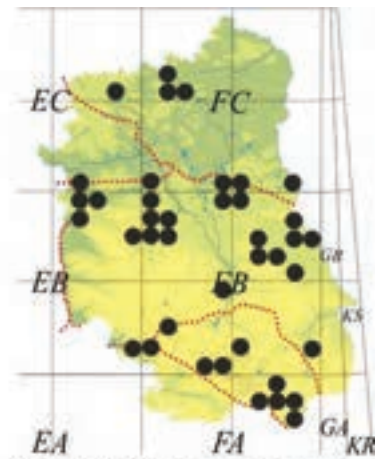
6. MAPY ROZMIESZCZENIA

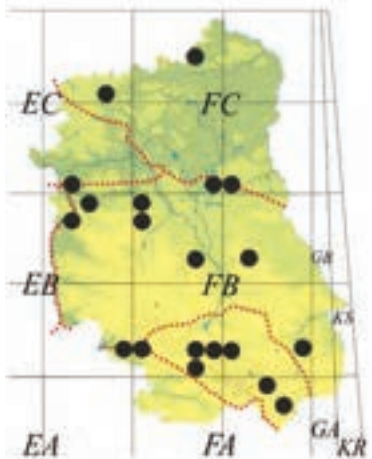
Mapa 264. *Mioxena blanda*.

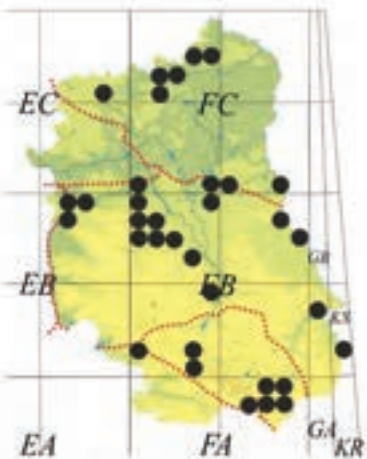
Mapa 265. *Moebelia penicillata*.

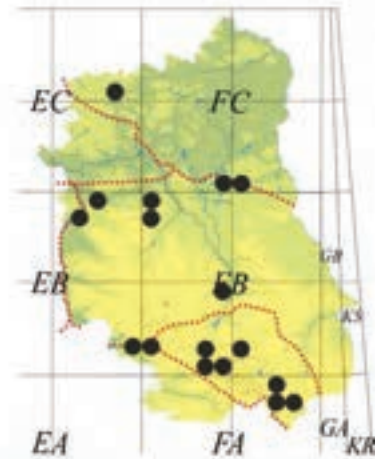
Mapa 266. *Neriene clathrata*.

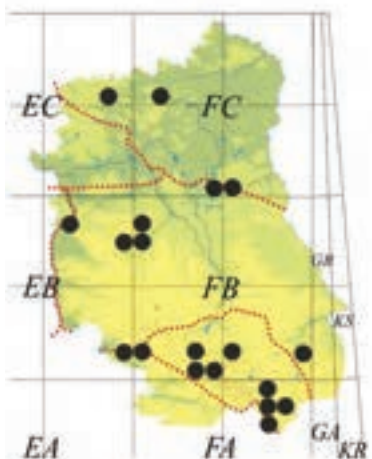
Mapa 267. *Neriene emphana*.

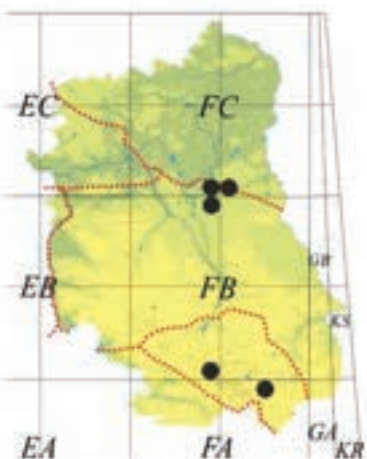
Mapa 268. *Neriene montana*.

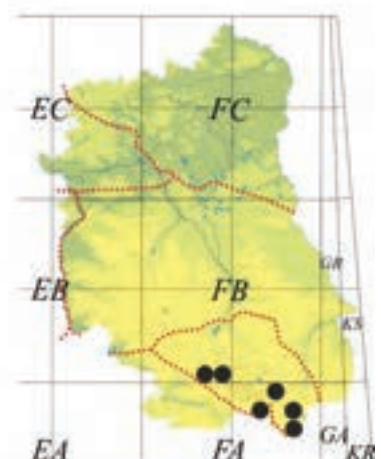
Mapa 269. *Neriene peltata*.

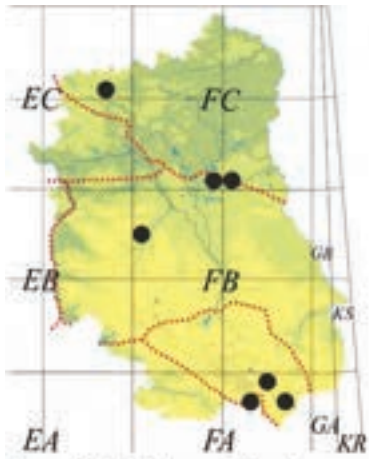
Mapa 270. *Neriene radiata*.

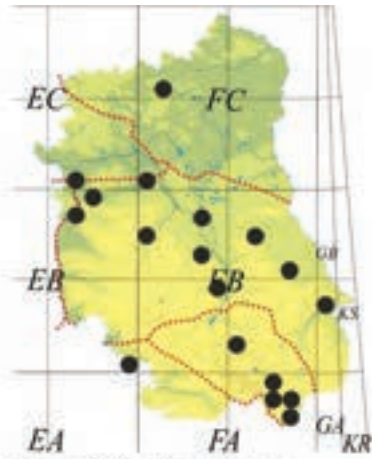
Mapa 271. *Notioscopus sarcinatus*.

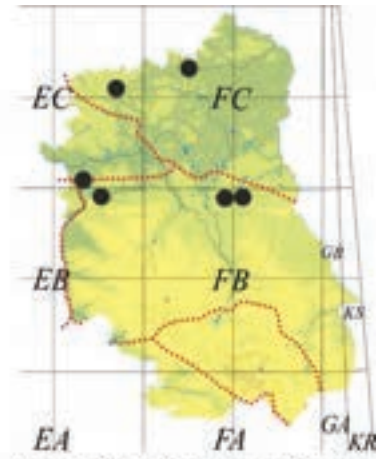
Mapa 272. *Nusoncus nasutus*.

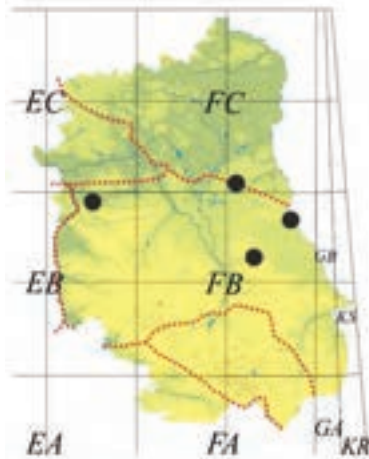
Mapa 273. *Obscuriphantes obscurus*.

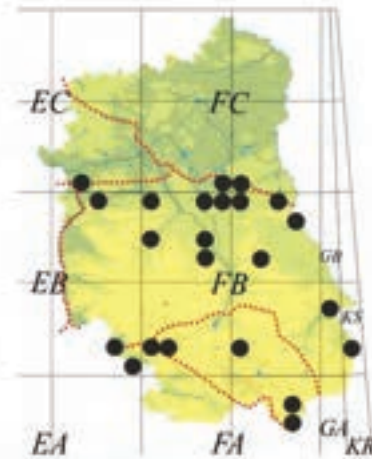
Mapa 274. *Oedothorax apicatus*.

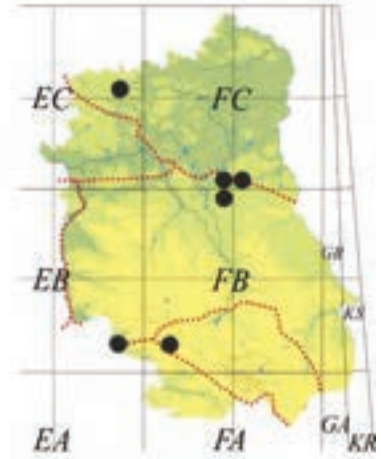
Mapa 275. *Oedothorax fuscus*.

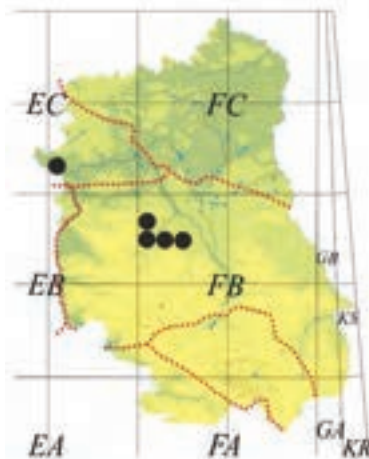
Mapa 276. *Oedothorax gibbosus*.

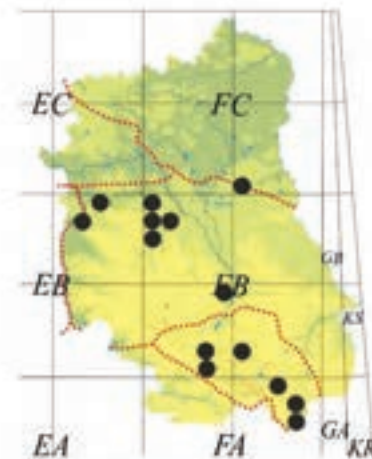
Mapa 277. *Oedothorax retusus*.

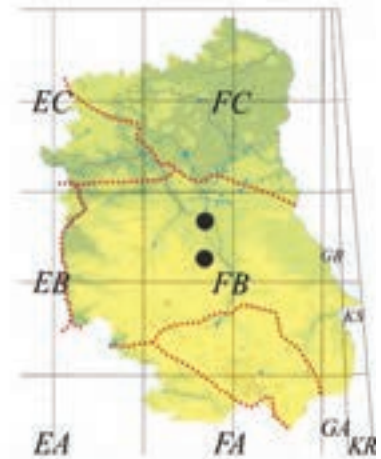
Mapa 278. *Oryphantes angulatus*.

Mapa 279. *Ostearius melanopygius*.

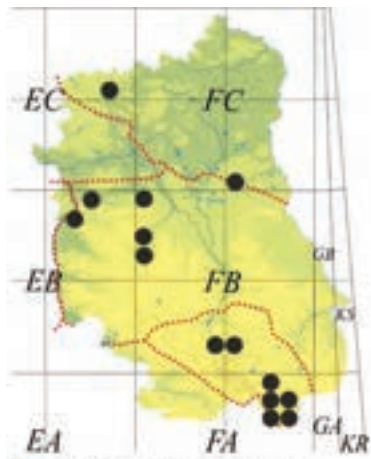

Mapa 280. *Palliduphantes alutacius*.

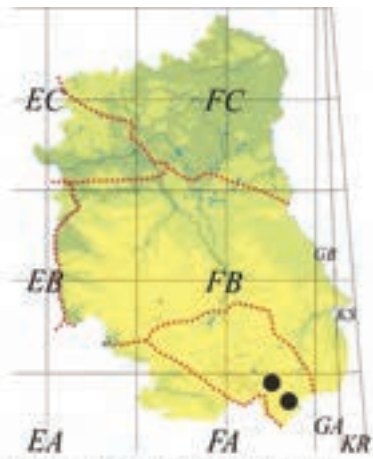

Mapa 281. *Palliduphantes pillichii*.

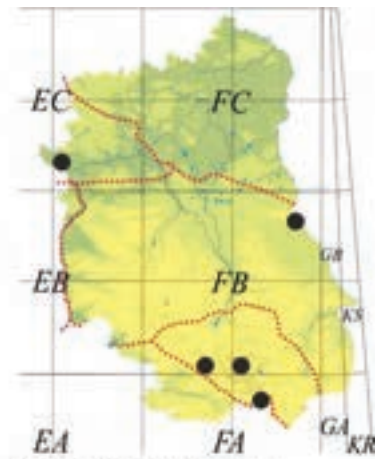
6. MAPY ROZMIESZCZENIA

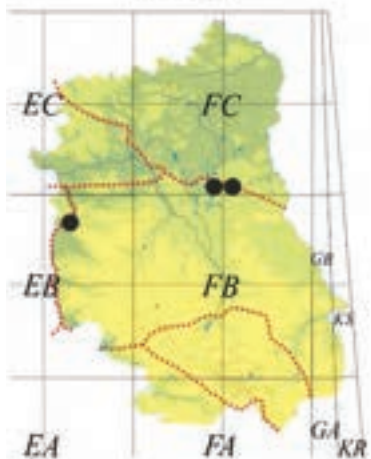
Mapa 282. *Panamomops mengei*.

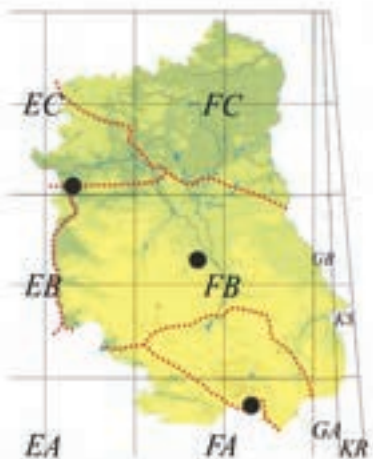
Mapa 283. *Parapelecopsis nemoralis*.

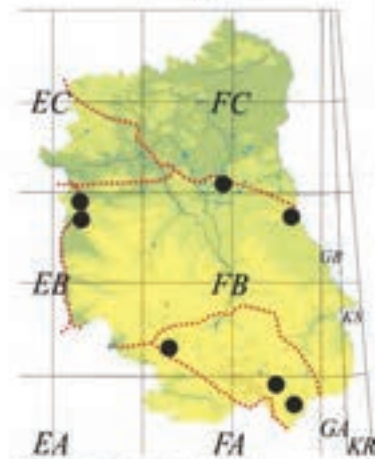
Mapa 284. *Pelecopsis elongata*.

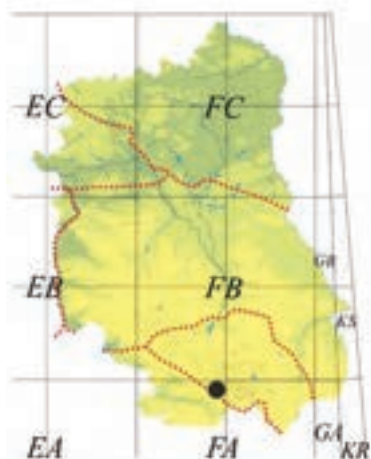
Mapa 285. *Pelecopsis mengei*.

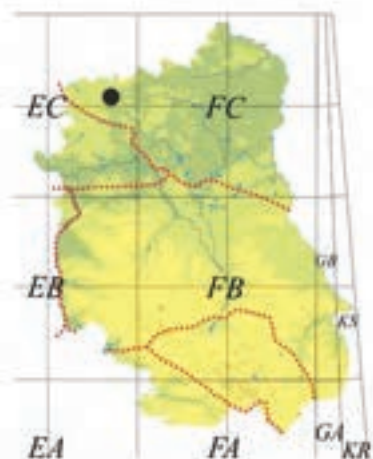
Mapa 286. *Pelecopsis parallela*.

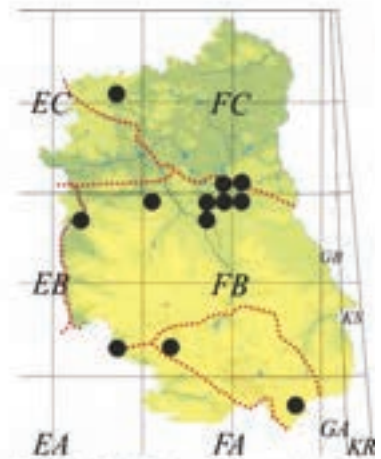
Mapa 287. *Pelecopsis radiculicola*.

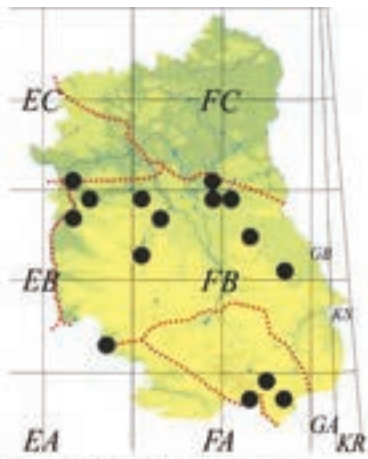
Mapa 288. *Peponocranium orbiculatum*.

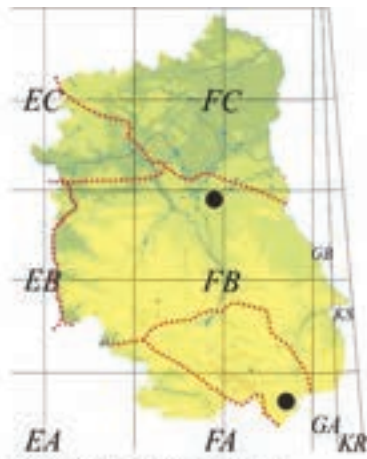
Mapa 289. *Pityohyphantes phrygianus*.

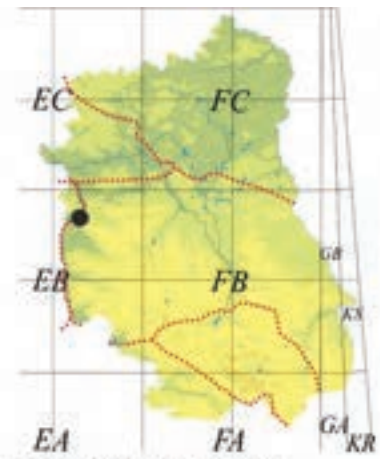
Mapa 290. *Pocadicnemis juncea*.

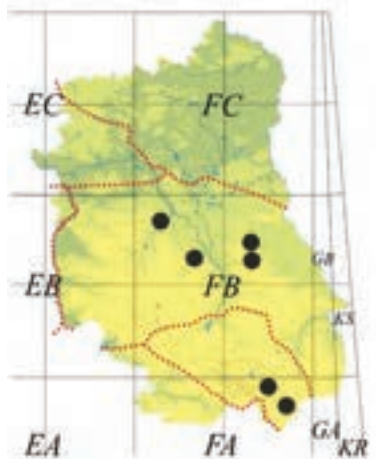
Mapa 291. *Pocadicnemis pumila*.

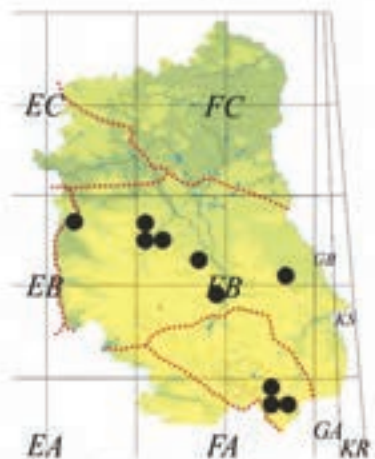
Mapa 292. *Poeciloneta variegata*.

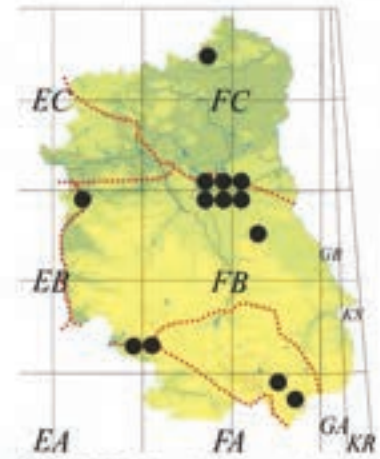
Mapa 293. *Porrhomma convexum*.

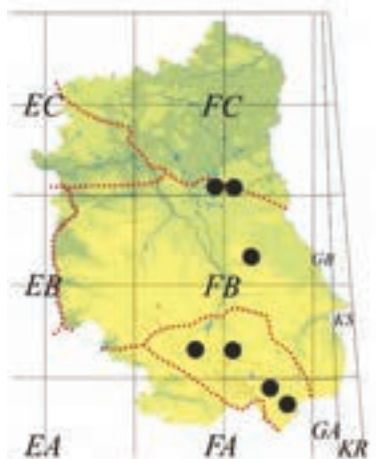
Mapa 294. *Porrhomma errans*.

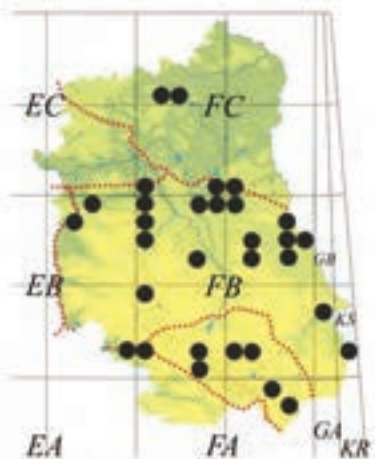
Mapa 295. *Porrhomma microphthalmum*.

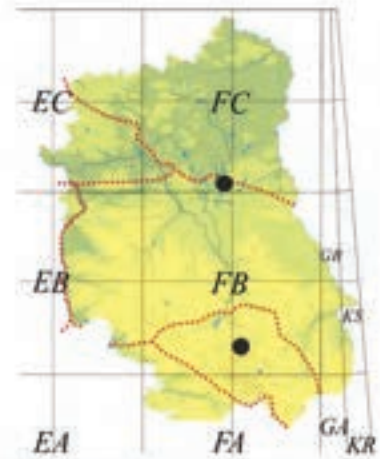
Mapa 296. *Porrhomma oblitum*.

Mapa 297. *Porrhomma pallidum*.

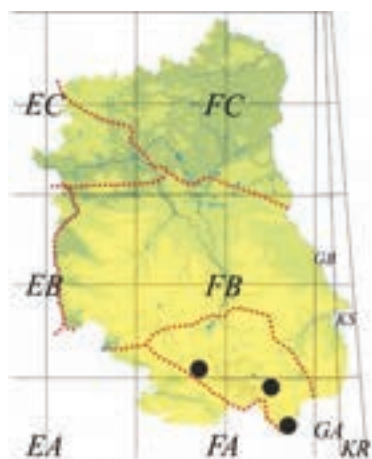
Mapa 298. *Porrhomma pygmaeum*.

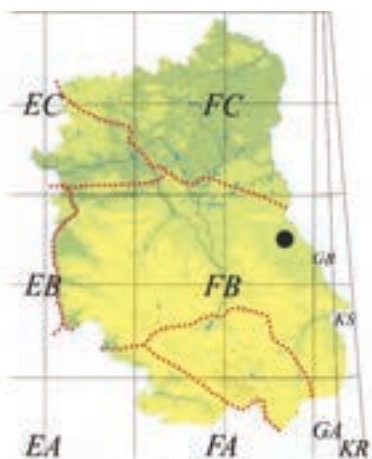
Mapa 299. *Saaristoa abnormis*.

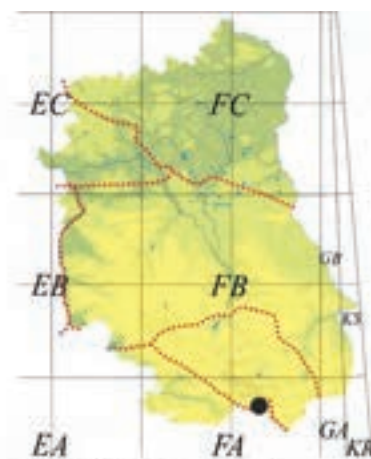
6. MAPY ROZMIESZCZENIA

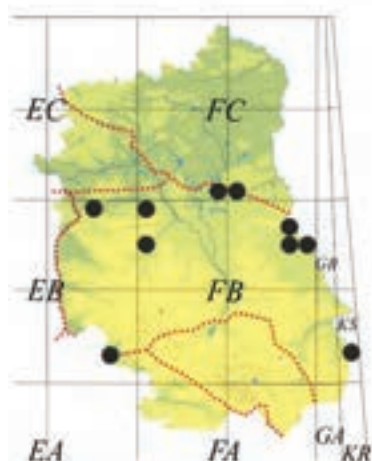
Mapa 300. *Saloca kulczynskii*.

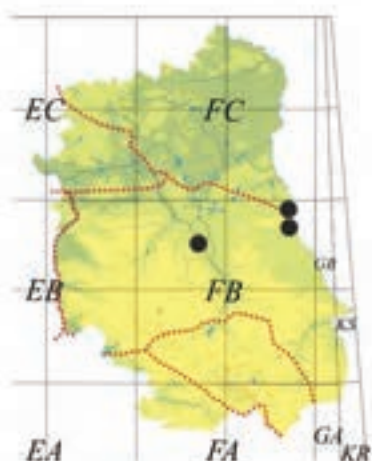
Mapa 301. *Satilatlas britteri*.

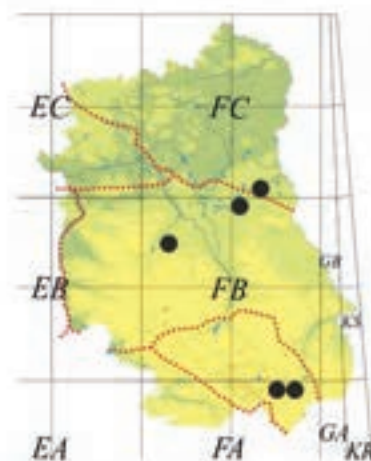
Mapa 302. *Sauron rayi*.

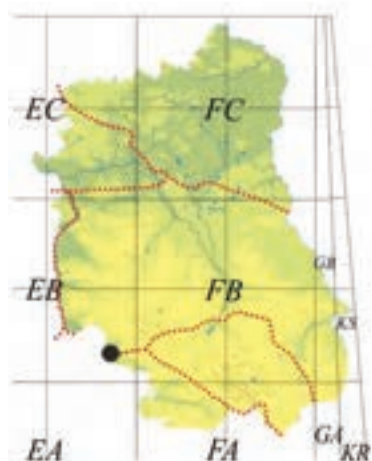
Mapa 303. *Savignya frontata*.

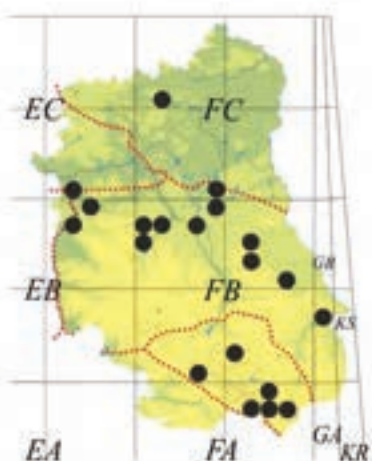
Mapa 304. *Silometopus elegans*.

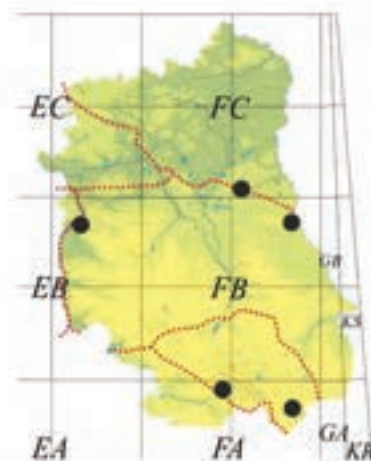
Mapa 305. *Silometopus reussi*.

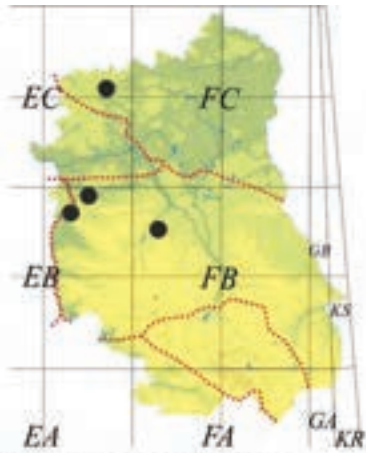
Mapa 306. *Sintula corniger*.

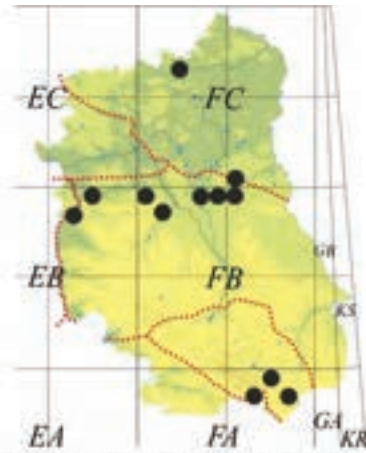
Mapa 307. *Stemonyphantes lineatus*.

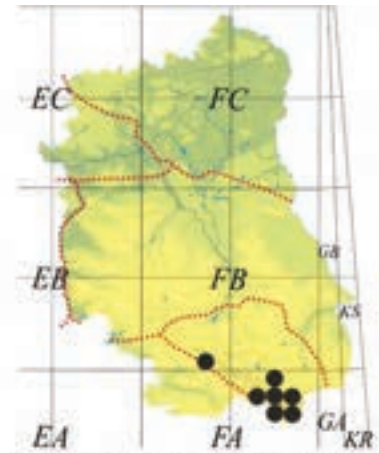
Mapa 308. *Styloctetor compar.*

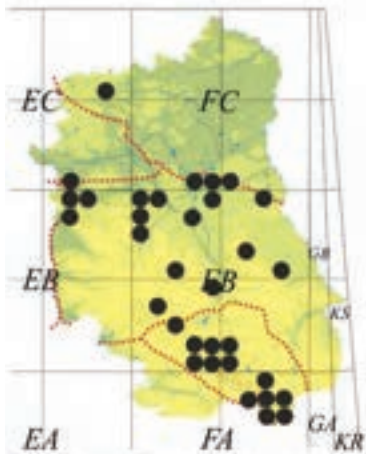
Mapa 309. *Syedra gracilis*.

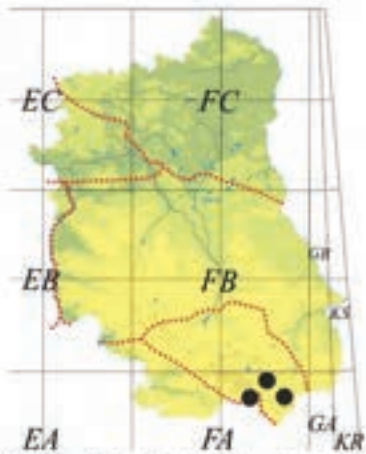
Mapa 310. *Tallusia experta*.

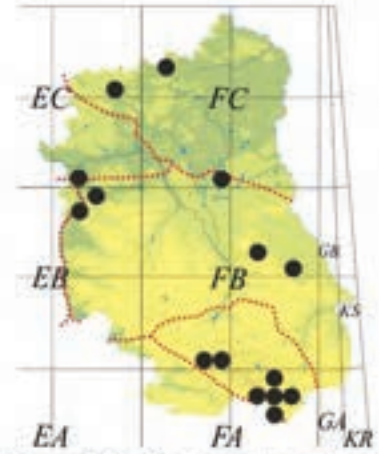
Mapa 311. *Tapinocyba biscissa*.

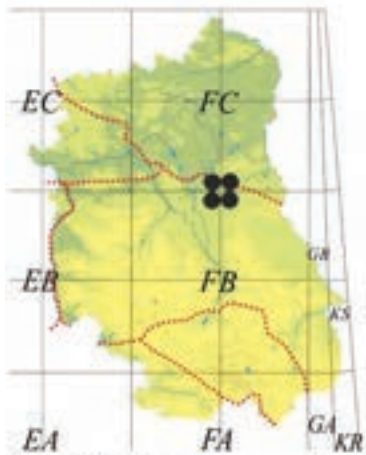
Mapa 312. *Tapinocyba insecta*.

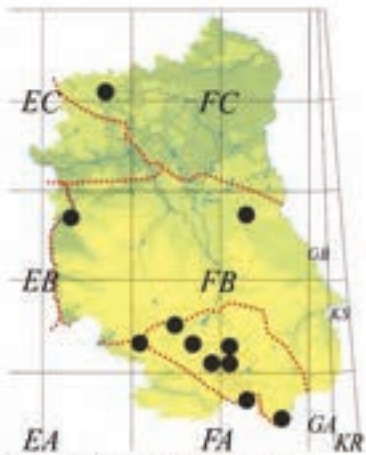
Mapa 313. *Tapinocyboides pygmaeus*.

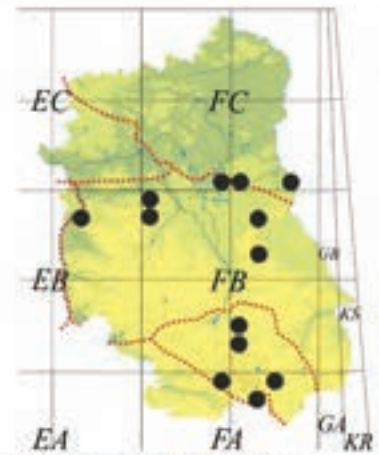
Mapa 314. *Tapinopa longidens*.

Mapa 315. *Taranucnus setosus*.

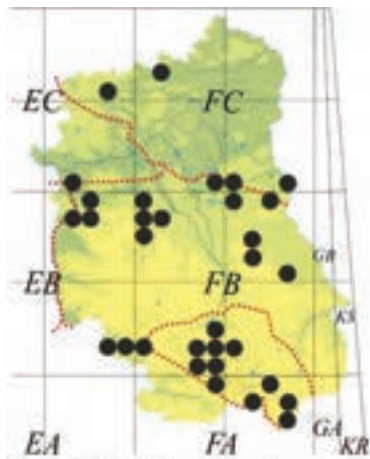

Mapa 316. *Tenuiphantes alacris*.

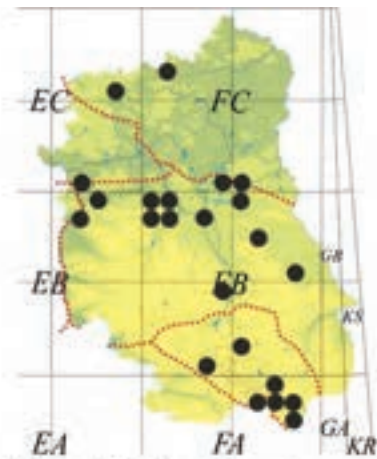

Mapa 317. *Tenuiphantes cristatus*.

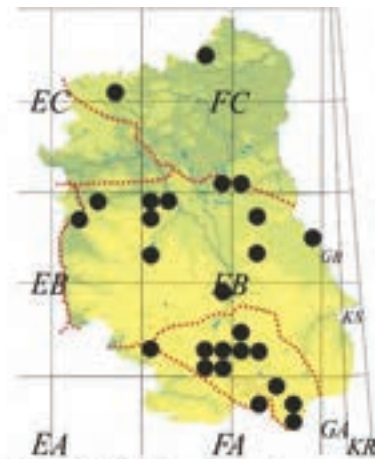
6. MAPY ROZMIESZCZENIA

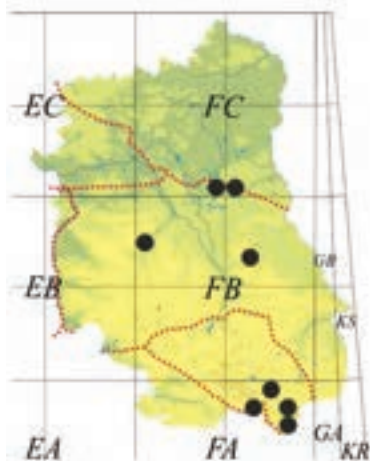
Mapa 318. *Tenuiphantes flavipes*.

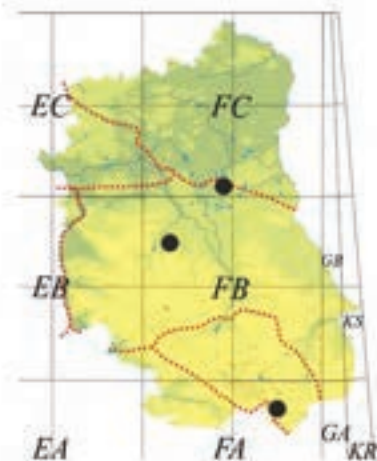
Mapa 319. *Tenuiphantes mengeli*.

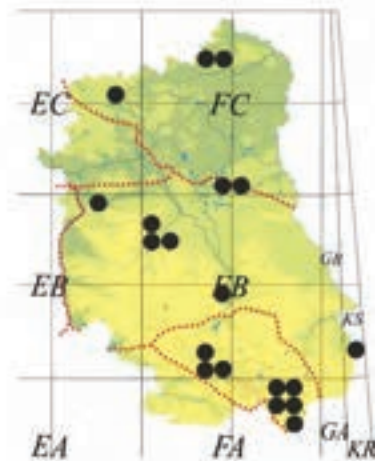
Mapa 320. *Tenuiphantes tenebricola*.

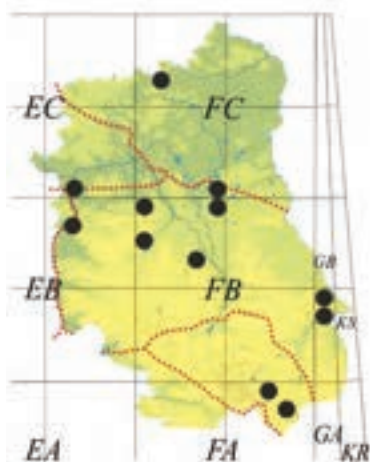
Mapa 21. *Tenuiphantes tenuis*.

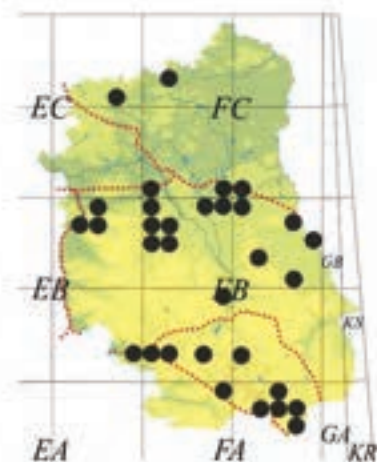
Mapa 322. *Thyrostenhienius biovatus*.

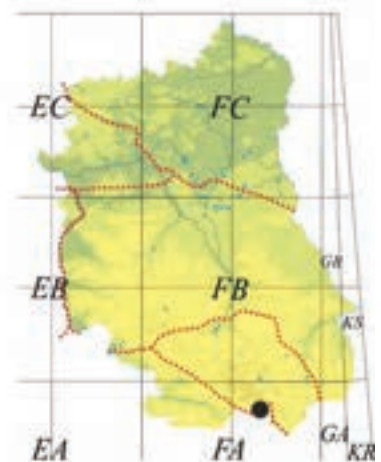
Mapa 323. *Thyrostenhienius parasiticus*.

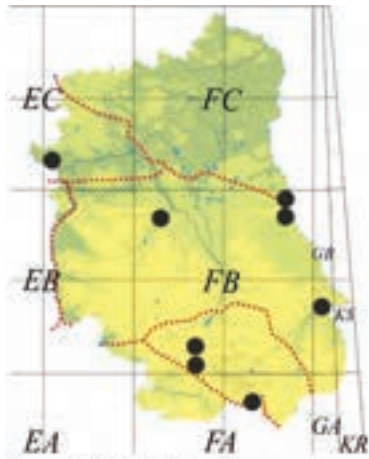
Mapa 324. *Tiso vagans*.

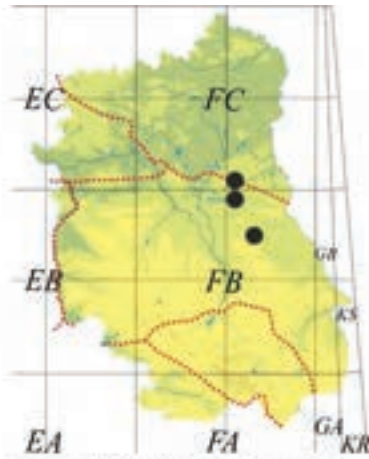
Mapa 325. *Trematocephalus cristatus*.

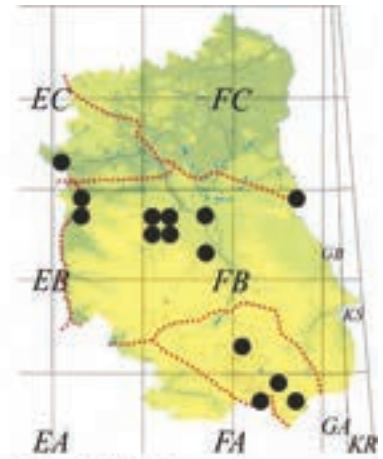
Mapa 326. *Trichoncus affinis*.

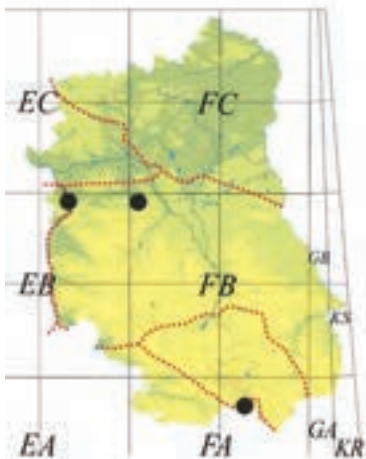
Mapa 327. *Trichopterna cito*.

Mapa 328. *Trichoptermoides thorelli*.

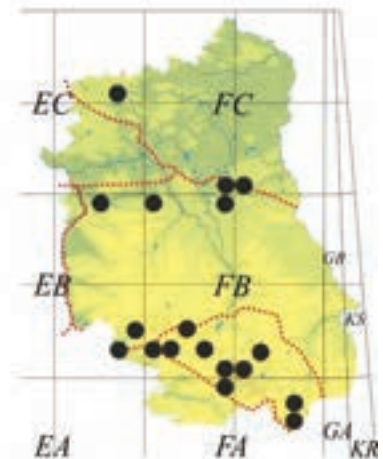
Mapa 329. *Troxochrus scabriculus*.

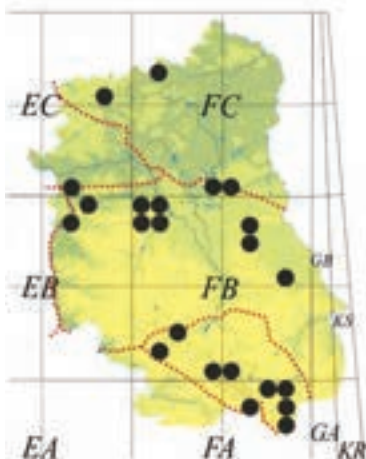
Mapa 330. *Typhochrestus digitatus*.

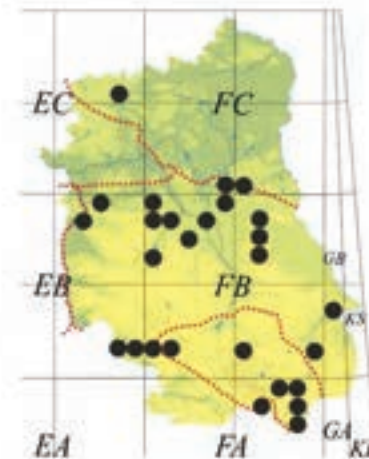
Mapa 331. *Walckenaeria acuminata*.

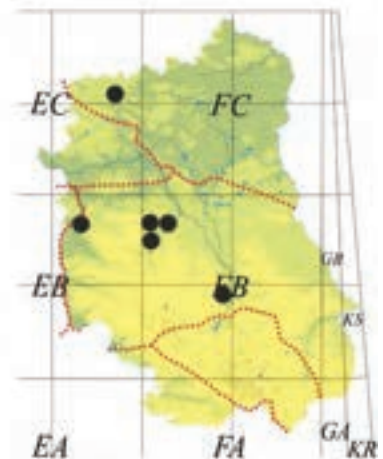
Mapa 332. *Walckenaeria alticeps*.

Mapa 233. *Walckenaeria antica*.

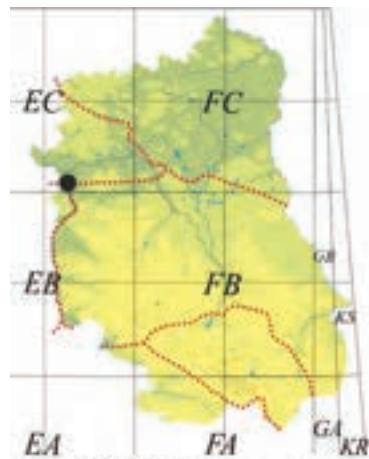

Mapa 334. *Walckenaeria atrotibialis*.

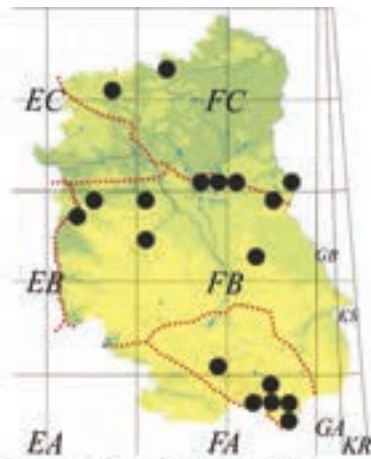

Mapa 335. *Walckenaeria capito*.

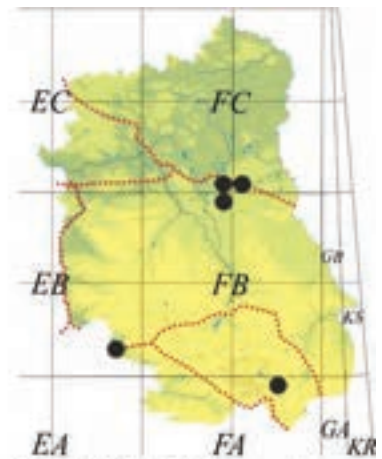
6. MAPY ROZMIESZCZENIA

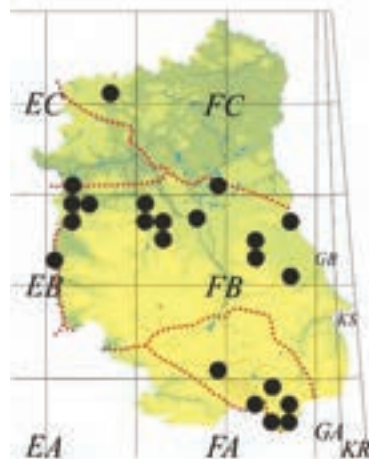
Mapa 336. *Walckenaeria corniculans*.

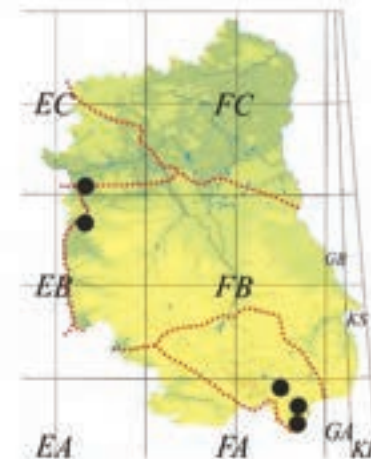
Mapa 337. *Walckenaeria cucullata*.

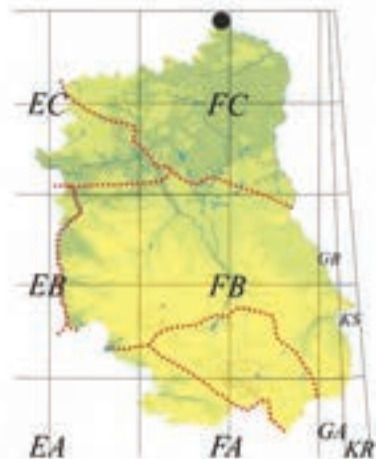
Mapa 338. *Walckenaeria cuspidata*

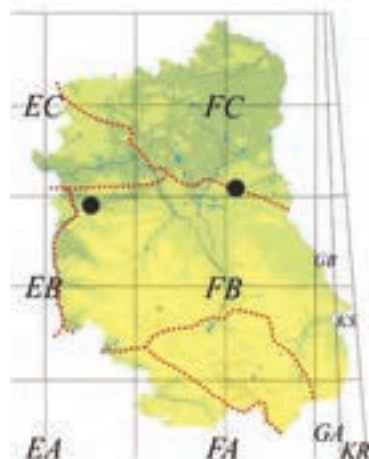
Mapa 339. *Walckenaeria dysderoides*

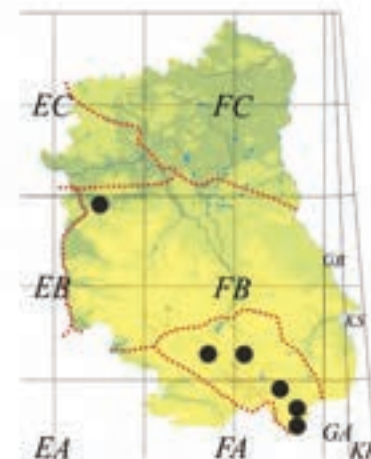
Mapa 340. *Walckenaeria furcillata*.

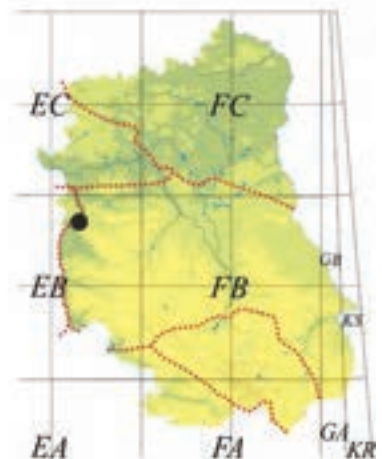
Mapa 341. *Walckenaeria incisa*.

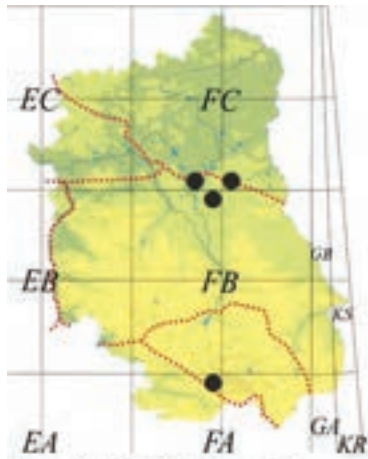
Mapa 342. *Walckenaeria kochi*.

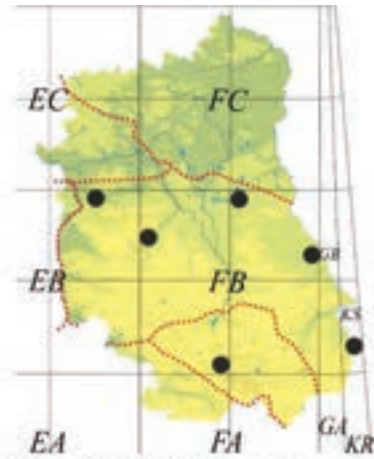
Mapa 343. *Walckenaeria mitrata*.

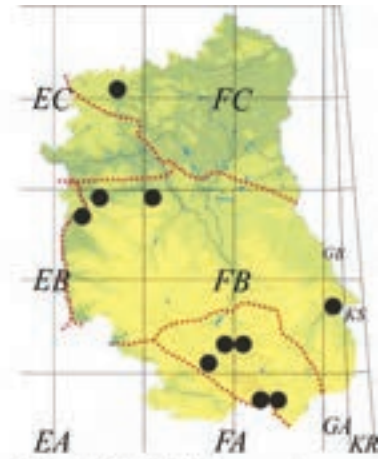
Mapa 244. *Walckenaeria monoceros*.

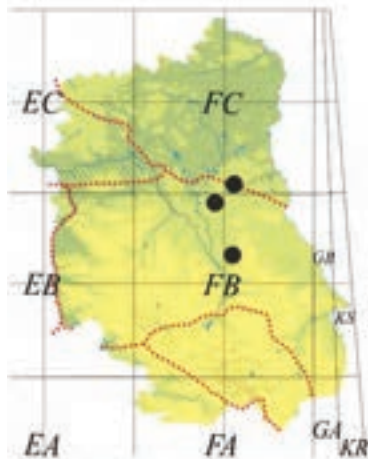
Mapa 345. *Walckenaeria nodosa*.

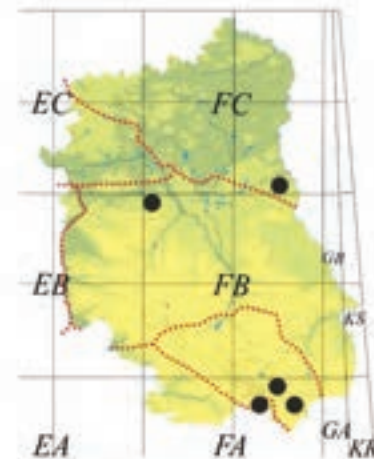
Mapa 346. *Walckenaeria nudipalpis*.

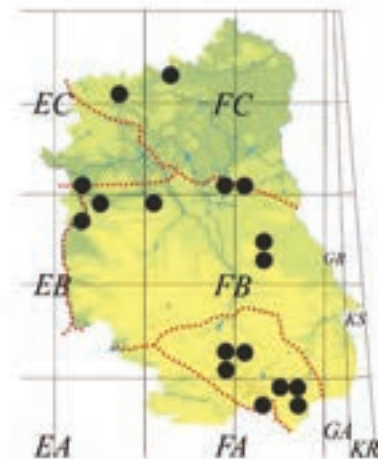
Mapa 347. *Walckenaeria obtusa*.

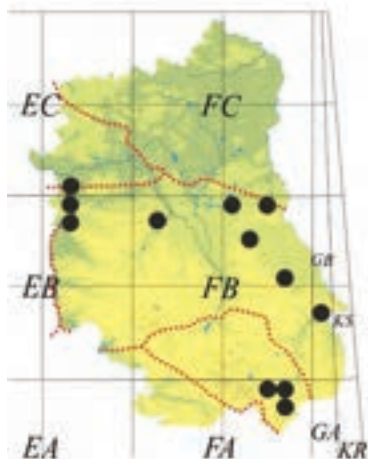
Mapa 348. *Walckenaeria unicomis*.

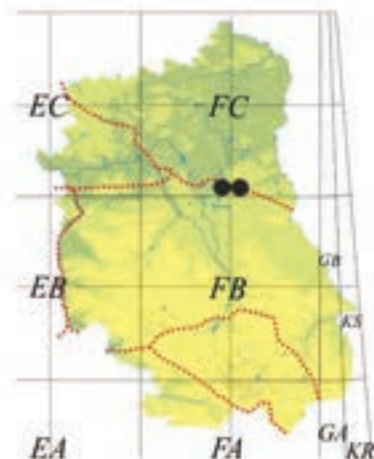
Mapa 349. *Walckenaeria vigilax*.

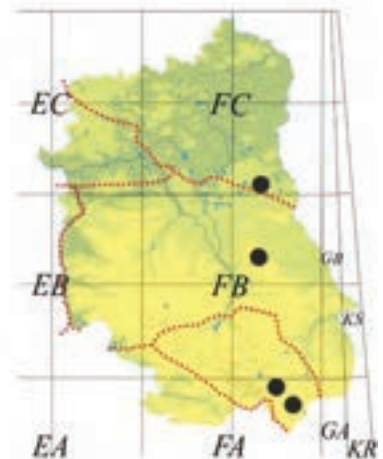
Mapa 350. *Agroeca brunnea*.

Mapa 351. *Agroeca cuprea*.

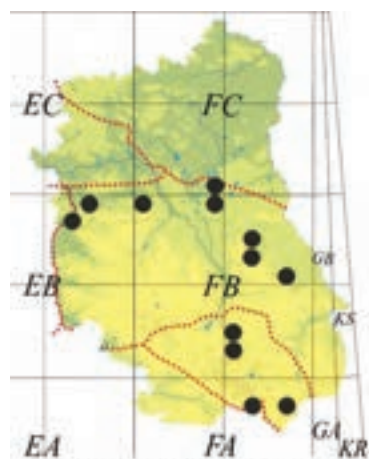

Mapa 352. *Agroeca dentigera*.

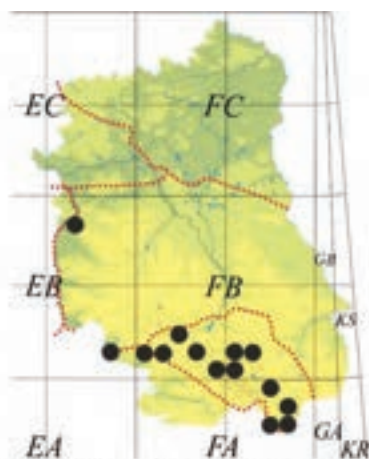

Mapa 353. *Agroeca lusatica*.

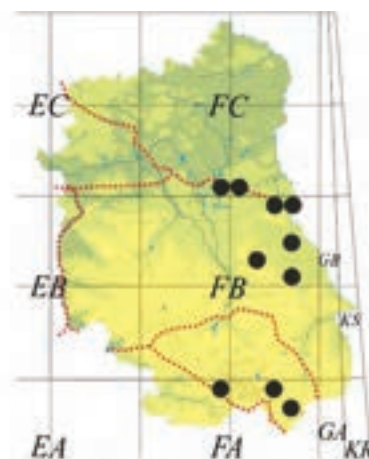
6. MAPY ROZMIESZCZENIA

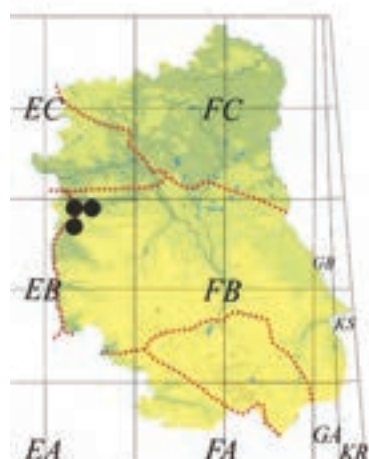
Mapa 354. *Agroeca proxima*.

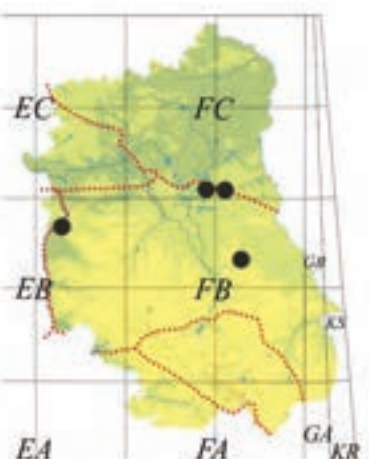
Mapa 355. *Apostenus fuscus*.

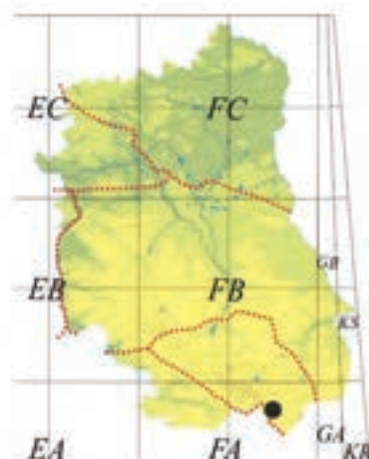
Mapa 356. *Liocranoeca striata*.

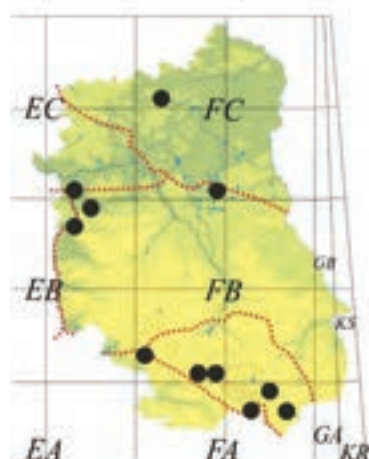
Mapa 357. *Scotina celans*.

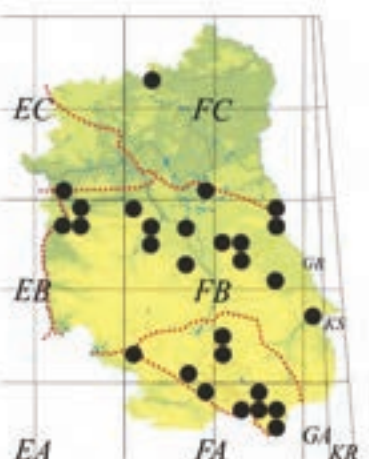
Mapa 358. *Scotina palliardi*.

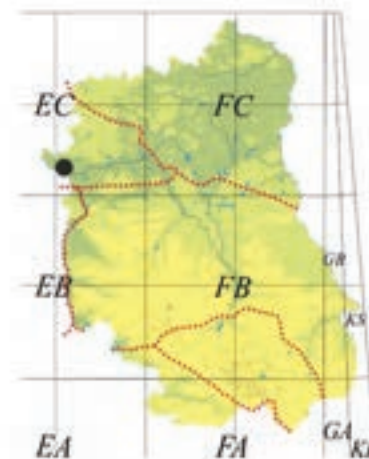
Mapa 359. *Alopecosa accentuata*

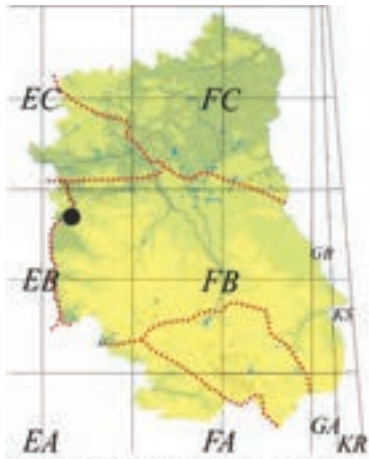
Mapa 360. *Alopecosa aculeata*.

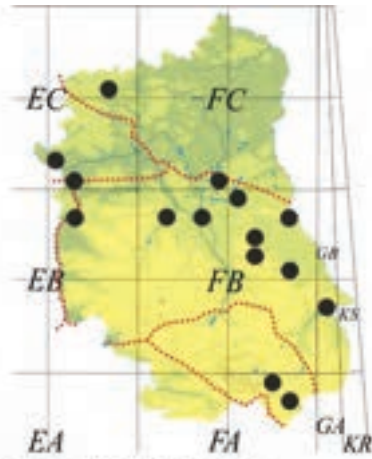
Mapa 361. *Alopecosa cuneata*.

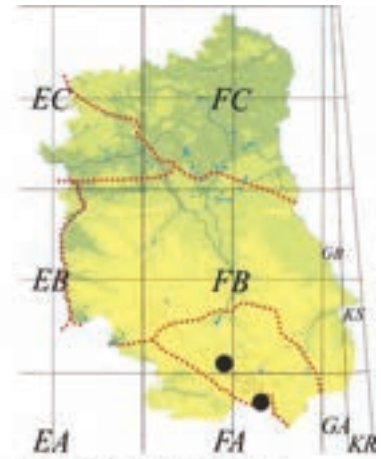
Mapa 362. *Alopecosa cursor*.

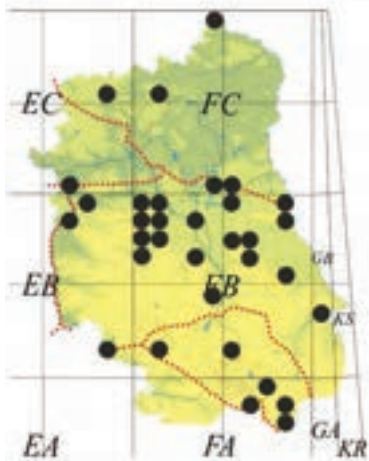
Mapa 363. *Alopecosa fabrilis*.

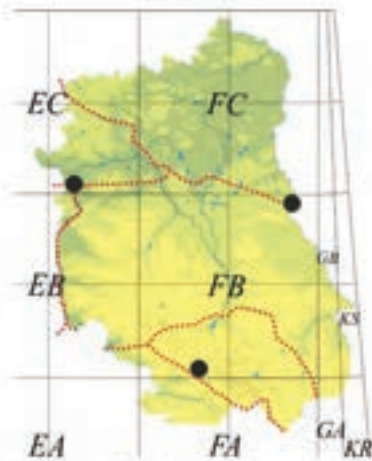
Mapa 364. *Alopecosa farinosa*.

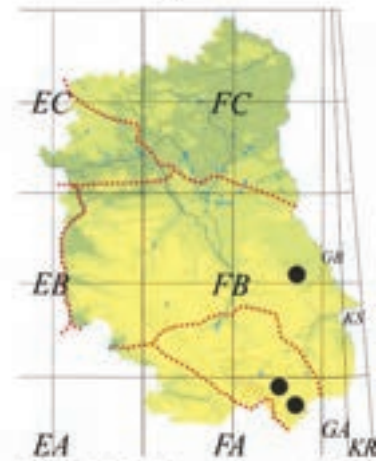
Mapa 365. *Alopecosa inquilina*.

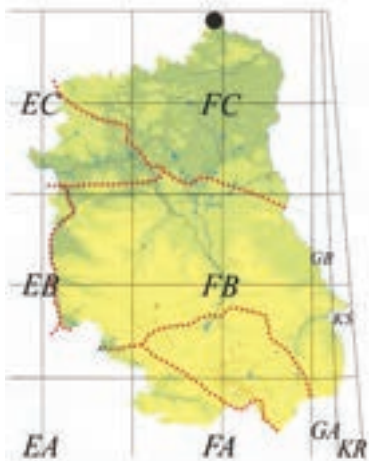
Mapa 366. *Alopecosa pulverulenta*.

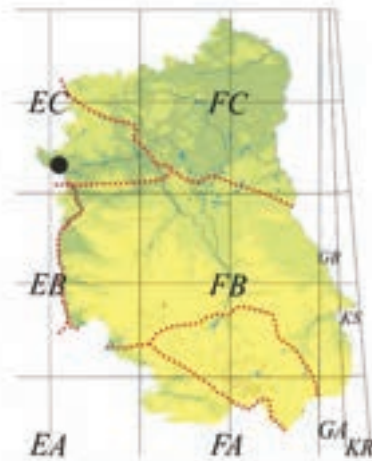
Mapa 367. *Alopecosa schmidtii*.

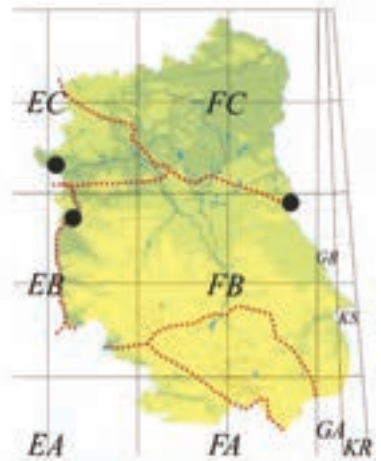
Mapa 368. *Alopecosa solitaria*.

Mapa 369. *Alopecosa sulzeri*.

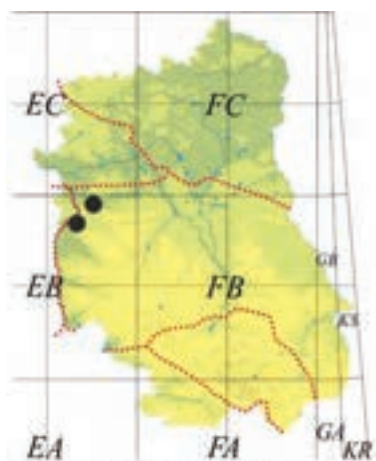
Mapa 370. *Alopecosa trabalis*.

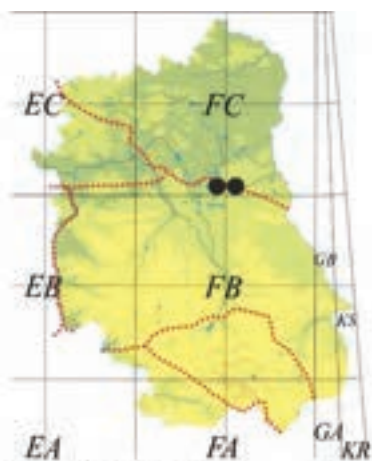
Mapa 371. *Arctosa cinerea*.

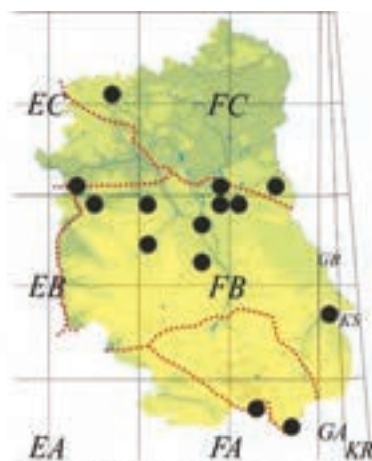
6. MAPY ROZMIESZCZENIA

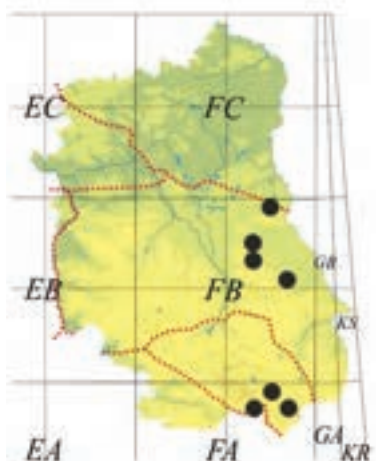
Mapa 372. *Arctosa figurata*.

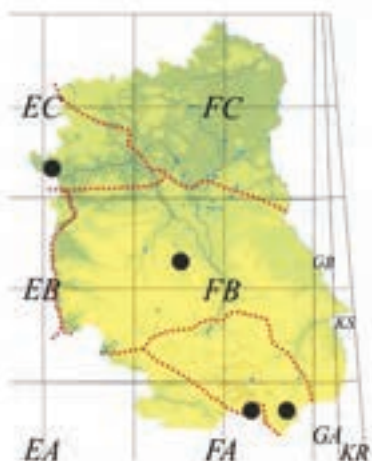
Mapa 373. *Arctosa lamperti*.

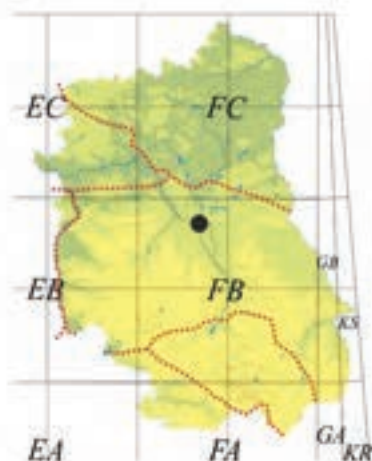
Mapa 374. *Arctosa leopardus*.

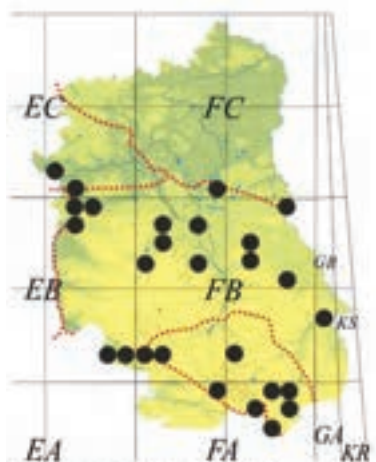
Mapa 375. *Arctosa lutetiana*.

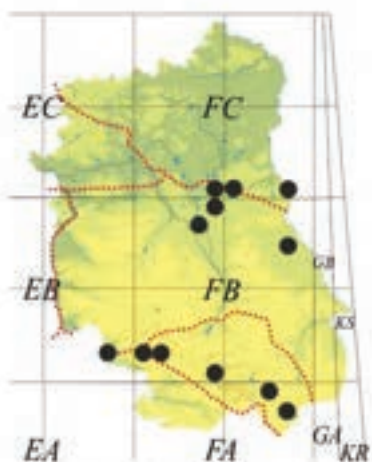
Mapa 376. *Arctosa perita*.

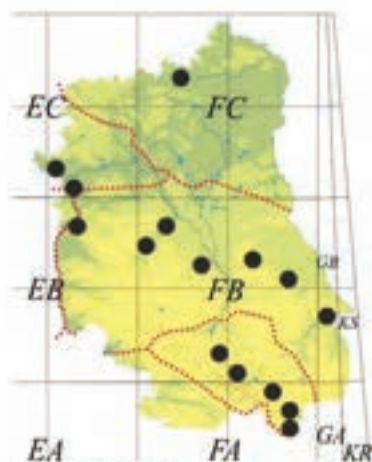
Mapa 377. *Arctosa stigmosa*.

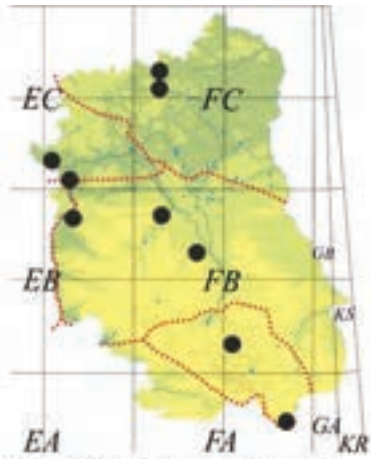
Mapa 378. *Aulonia albimana*.

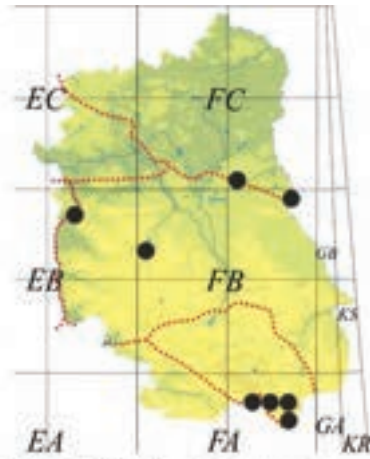
Mapa 379. *Hygrolycosa rubrofasciata*.

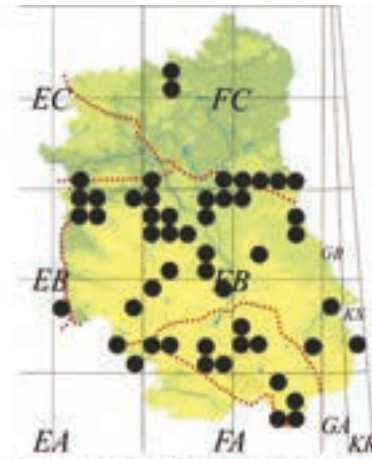
Mapa 380. *Pardosa agrestis*.

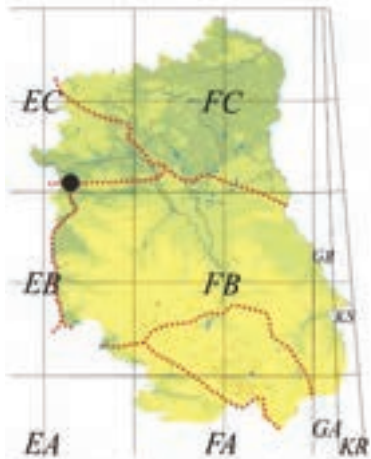
Mapa 381. *Pardosa agricola*.

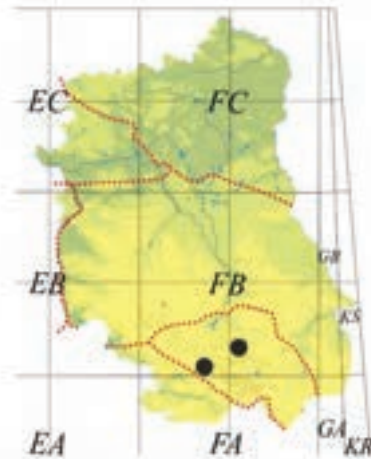
Mapa 382. *Pardosa alacris*.

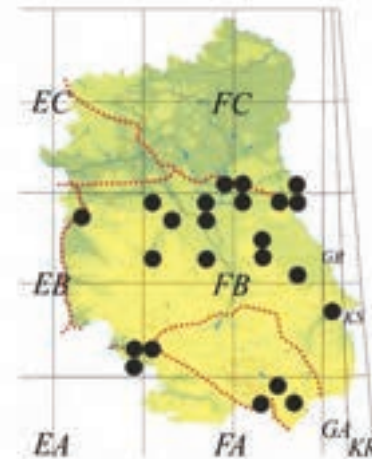
Mapa 383. *Pardosa amentata*.

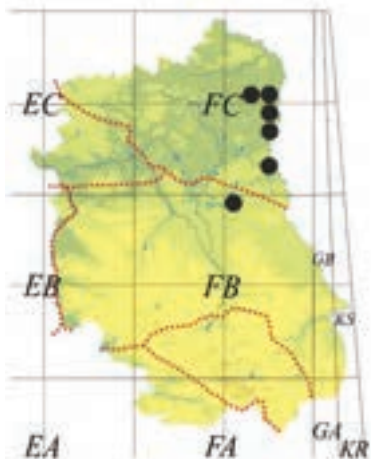
Mapa 384. *Pardosa bifasciata*.

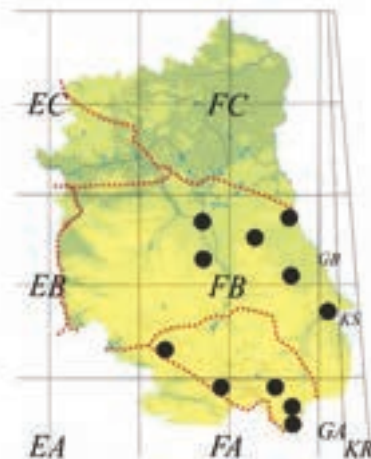
Mapa 385. *Pardosa hortensis*.

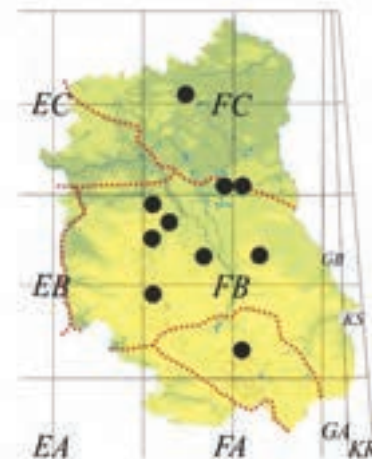
Mapa 386. *Pardosa lugubris*.

Mapa 387. *Pardosa maisa*.

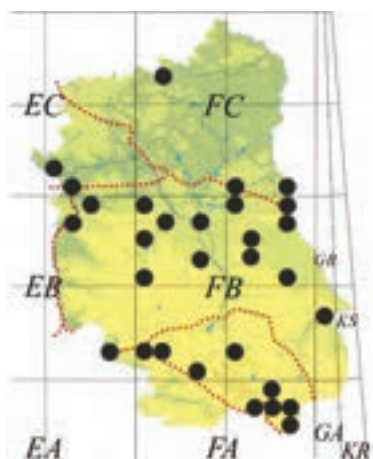

Mapa 388. *Pardosa monticola*.

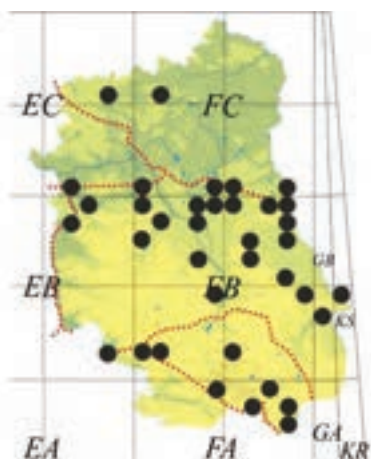

Mapa 389. *Pardosa paludicola*.

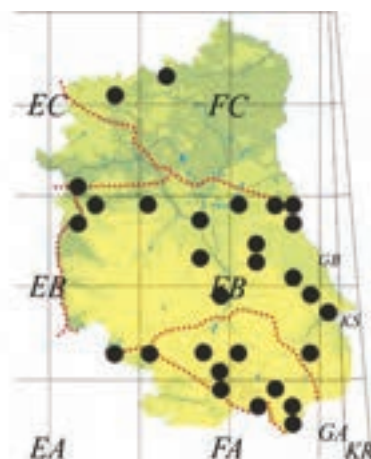
6. MAPY ROZMIESZCZENIA

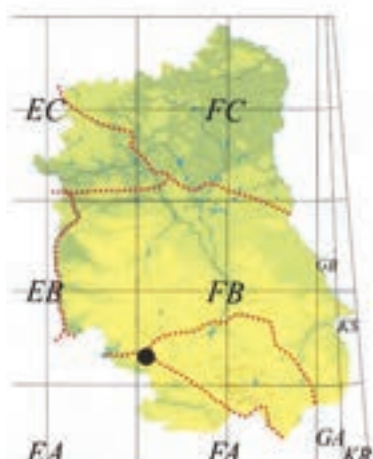
Mapa 390. *Pardosa palustris*.

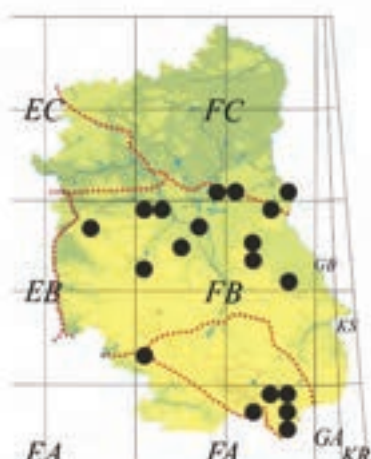
Mapa 391. *Pardosa prativaga*.

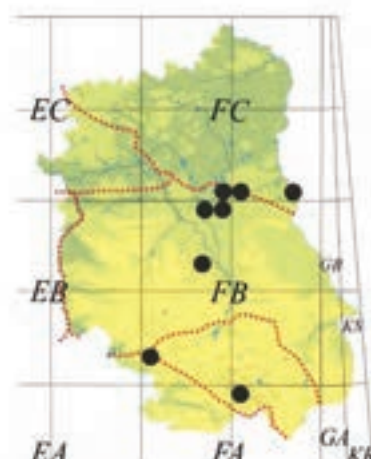
Mapa 392. *Pardosa pullata*.

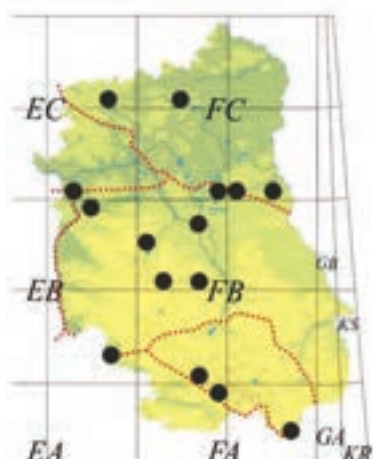
Mapa 393. *Pardosa riparia*.

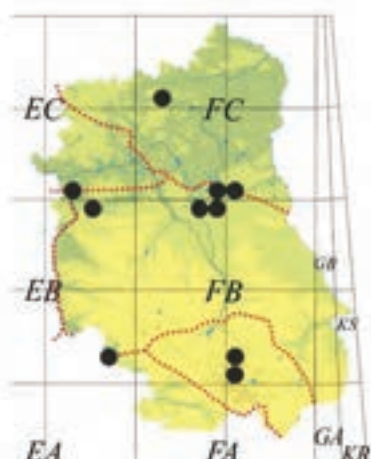
Mapa 394. *Pardosa saltans*.

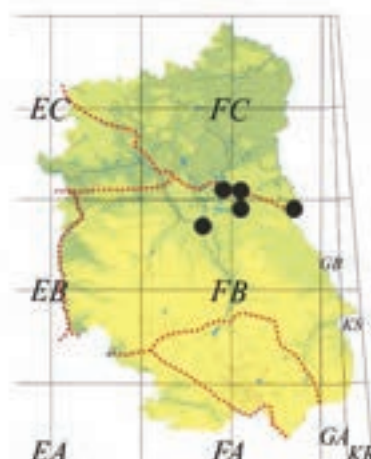
Mapa 395. *Pardosa sphagnicola*.

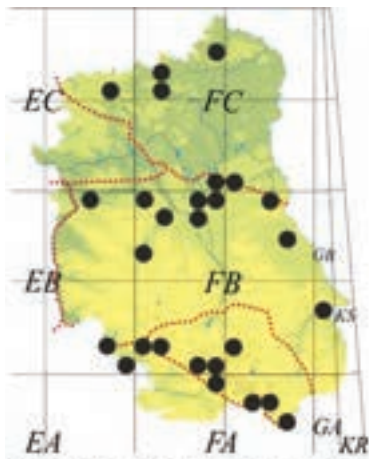
Mapa 396. *Pirata piraticus*.

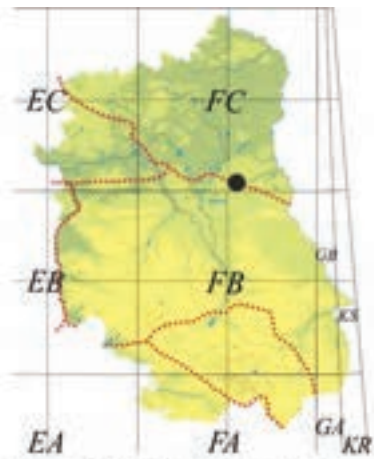
Mapa 397. *Pirata piscatorius*.

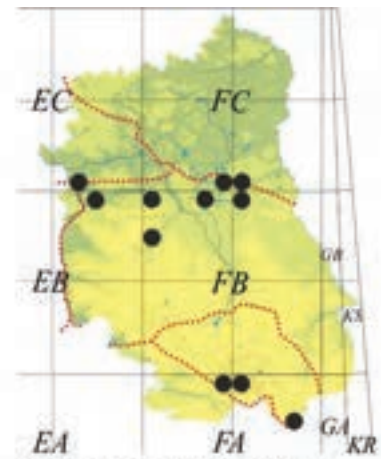
Mapa 398. *Pirata tenuitarsis*.

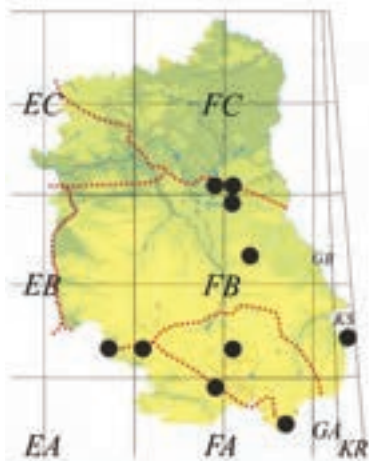
Mapa 399. *Piratula hygrophila*.

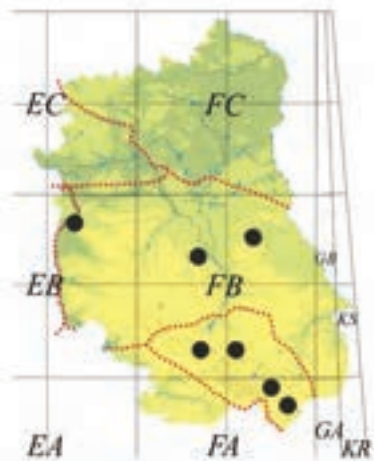
Mapa 400. *Piratula insularis*.

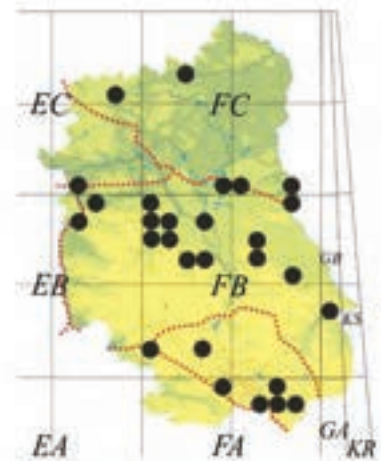
Mapa 401. *Piratula latitans*.

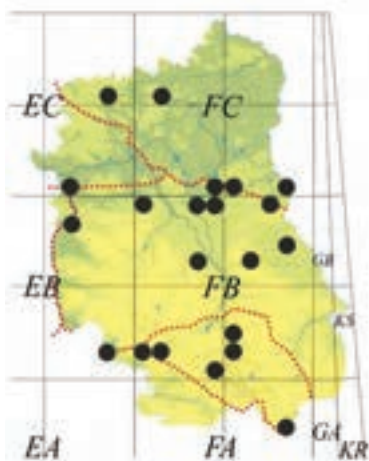
Mapa 402. *Piratula uliginosa*.

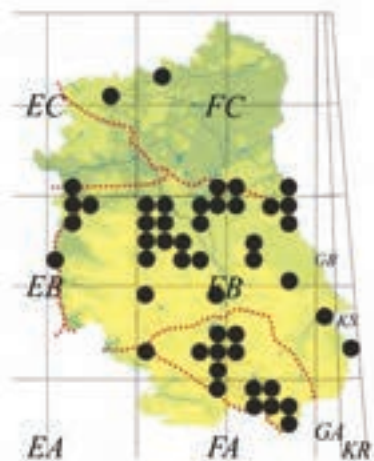
Mapa 403. *Trochosa robusta*.

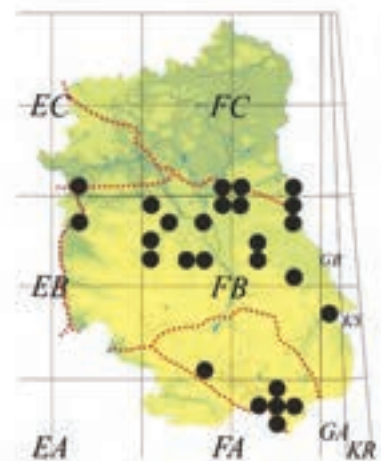
Mapa 404. *Trochosa ruricola*.

Mapa 405. *Trochosa spinipalpis*.

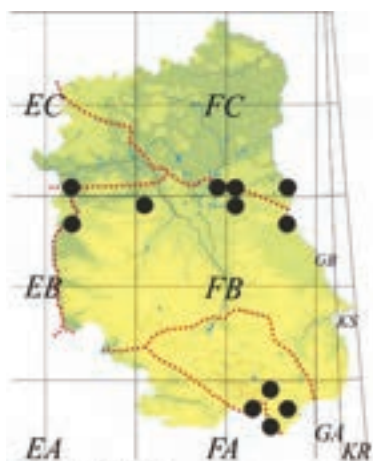

Mapa 406. *Trochosa terricola*.

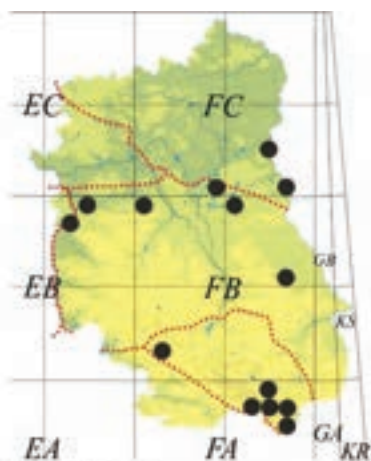

Mapa 407. *Xerolycosa miniata*.

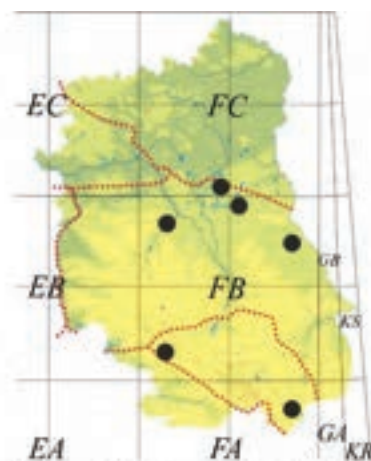
6. MAPY ROZMIESZCZENIA

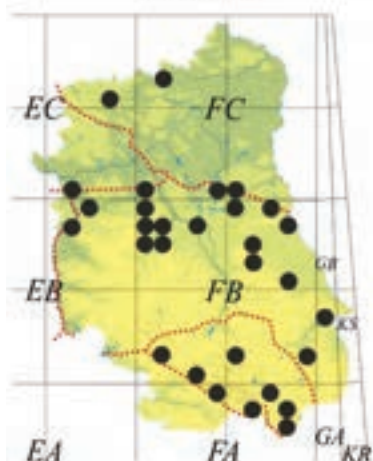
Mapa 408. *Xerolycosa nemoralis*.

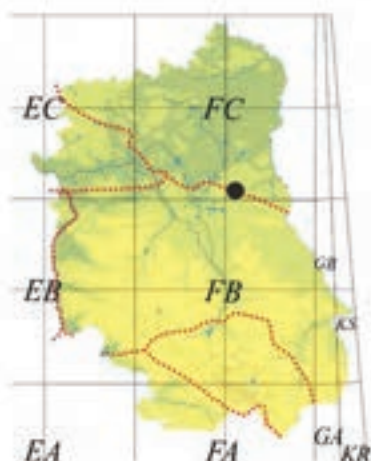
Mapa 409. *Ero aphana*.

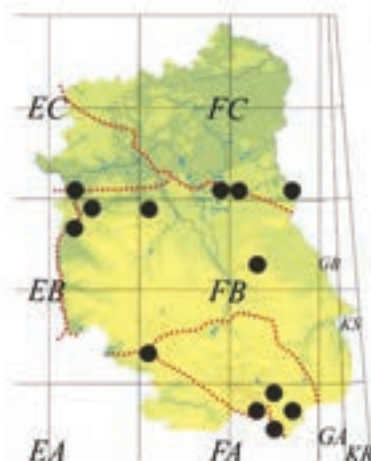
Mapa 410. *Ero cambridgei*.

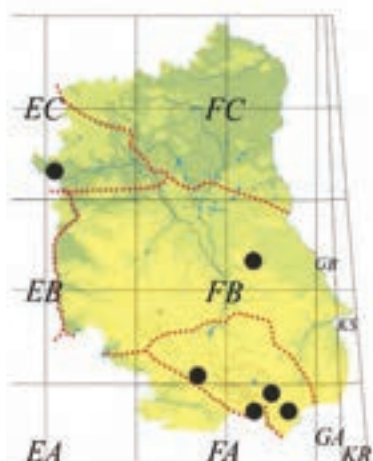
Mapa 411. *Ero furcata*.

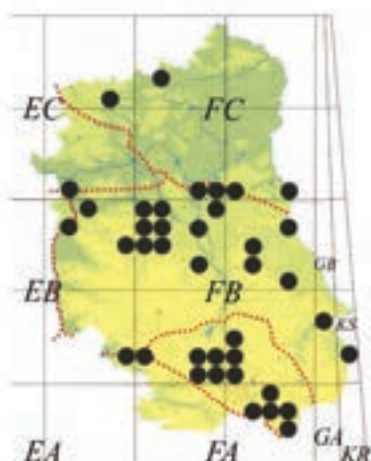
Mapa 412. *Zora armillata*.

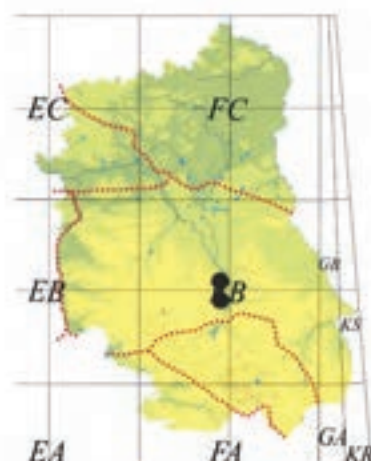
Mapa 413. *Zora nemoralis*.

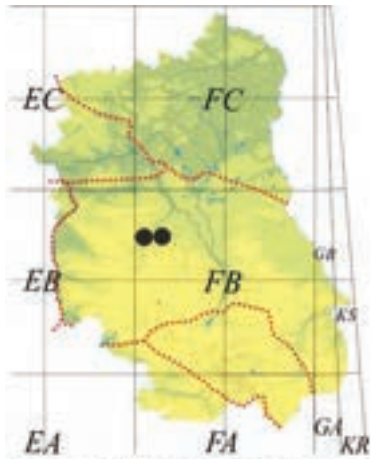
Mapa 414. *Zora silvestris*.

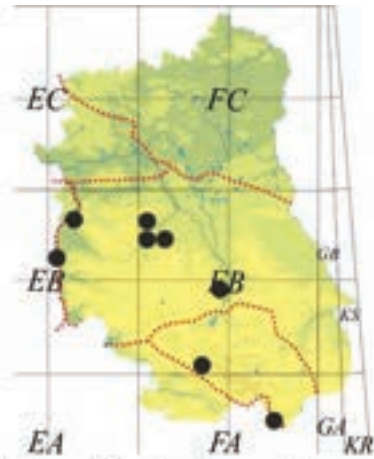
Mapa 415. *Zora spinimana*.

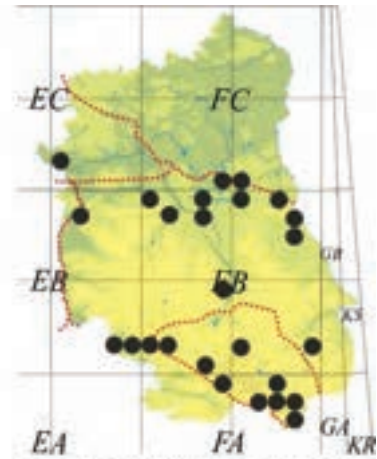
Mapa 416. *Microdipoena jobi*.

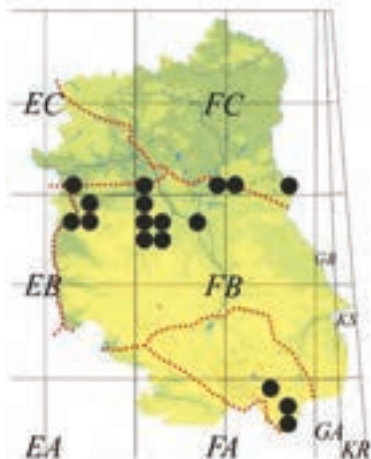
Mapa 417. *Nesticella mogera*.

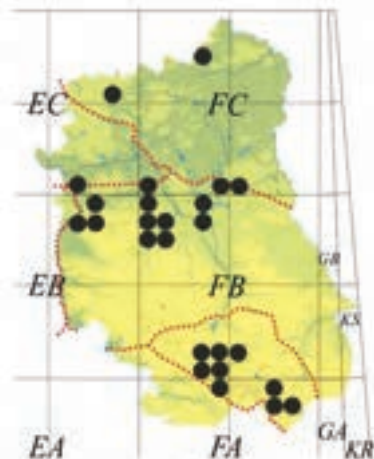
Mapa 418. *Nesticus cellulanus*.

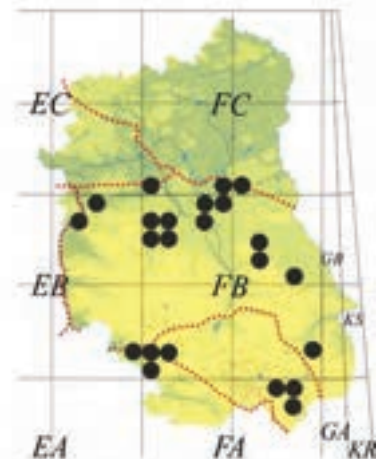
Mapa 419. *Oxyopes ramosus*.

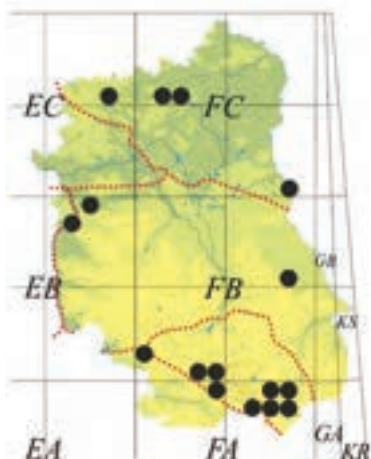
Mapa 420. *Philodromus albidus*.

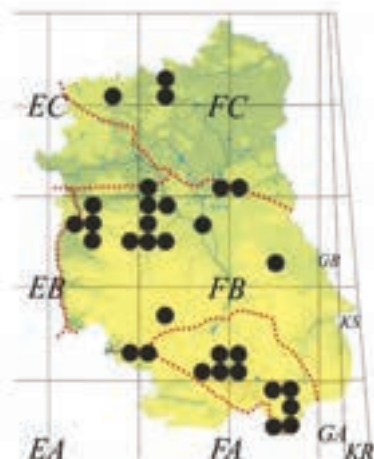
Mapa 421. *Philodromus aureolus*.

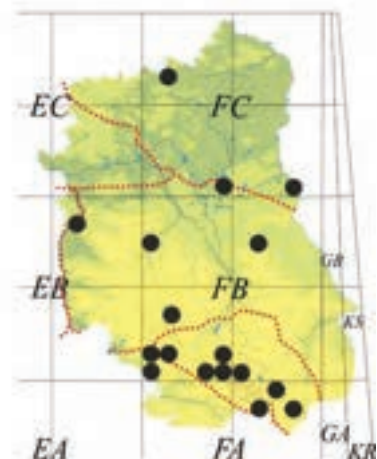
Mapa 422. *Philodromus cespitum*.

Mapa 423. *Philodromus collinus*.

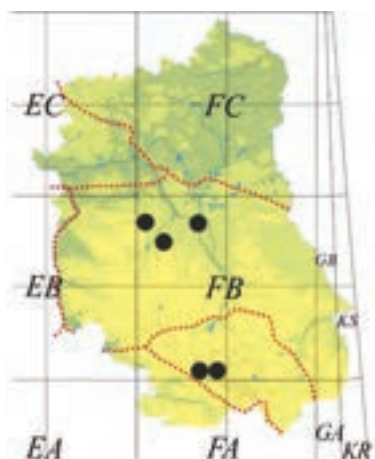

Mapa 424. *Philodromus dispar*.

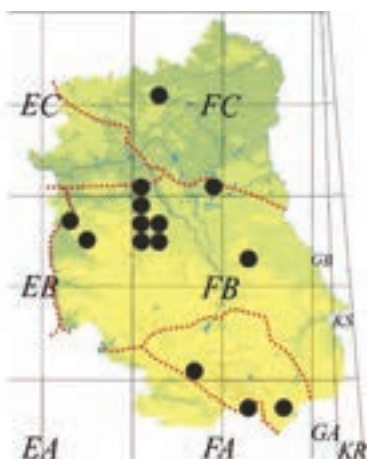

Mapa 425. *Philodromus emarginatus*.

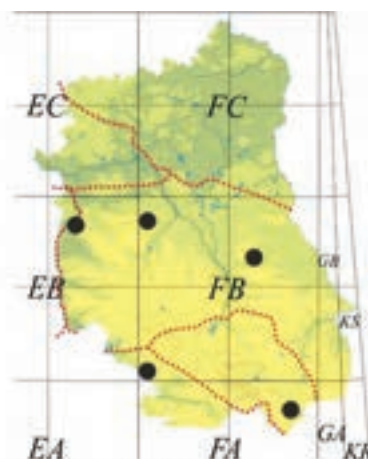
6. MAPY ROZMIESZCZENIA

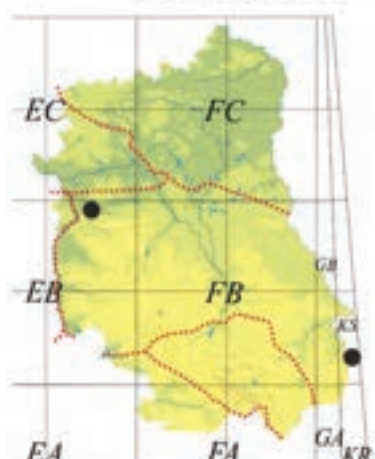
Mapa 426. *Philodromus fuscomarginatus*.

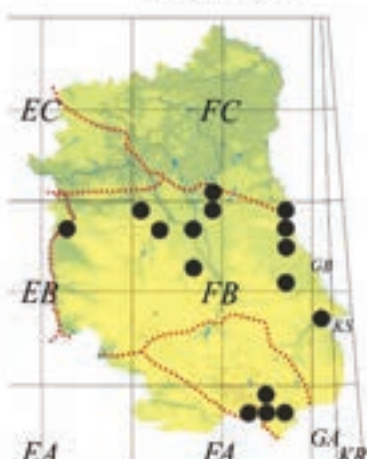
Mapa 427. *Philodromus margaritatus*.

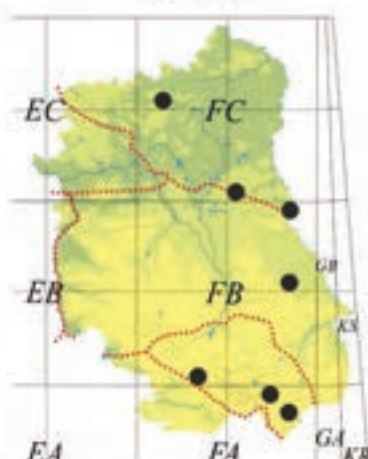
Mapa 428. *Philodromus praedatus*.

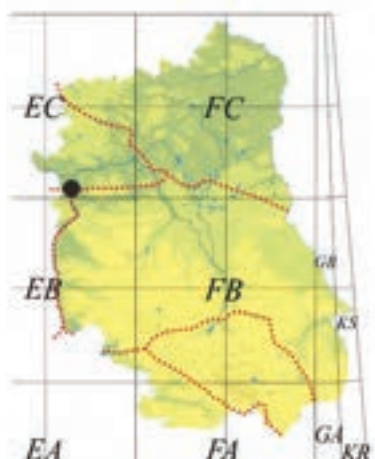
Mapa 429. *Rhysodromus histrio*.

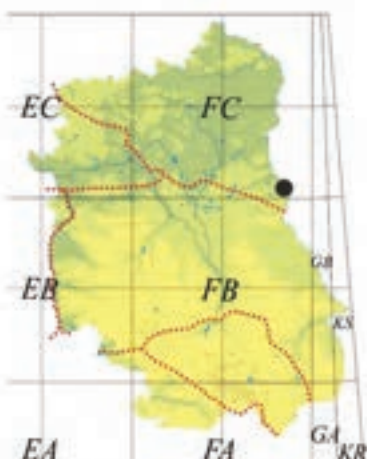
Mapa 430. *Thanatus arenarius*.

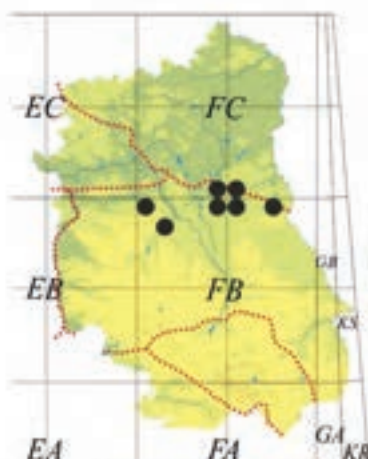
Mapa 431. *Thanatus formicinus*.

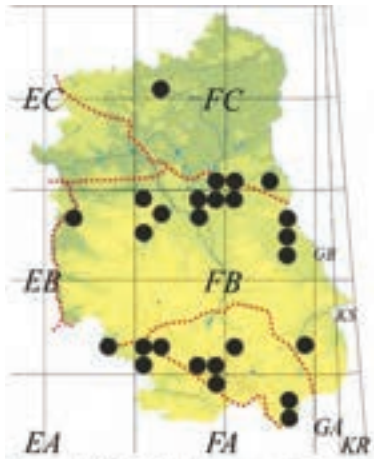
Mapa 432. *Thanatus pictus*.

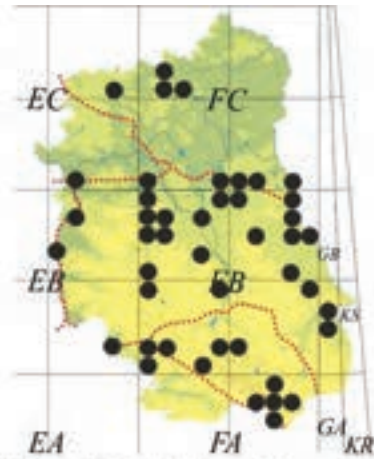
Mapa 433. *Thanatus sabulosus*.

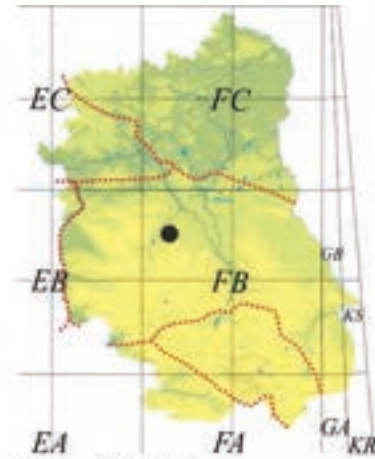
Mapa 434. *Thanatus striatus*.

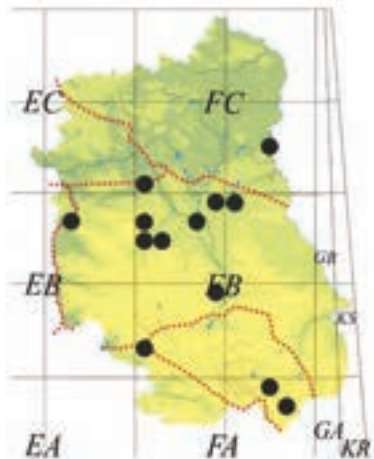
Mapa 435. *Tibellus maritimus*.

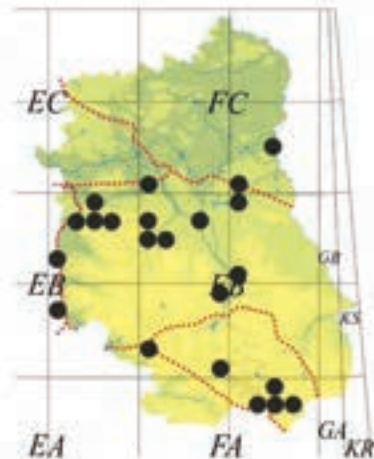
Mapa 436. *Tibellus oblongus*.

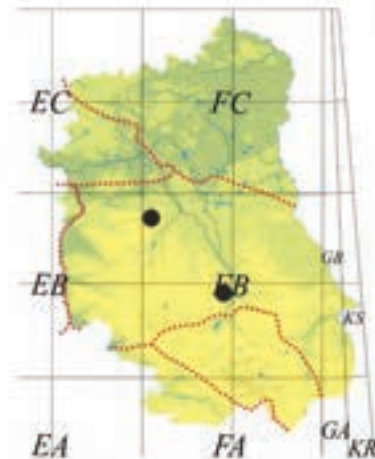
Mapa 437. *Holocnemus pluchei*.

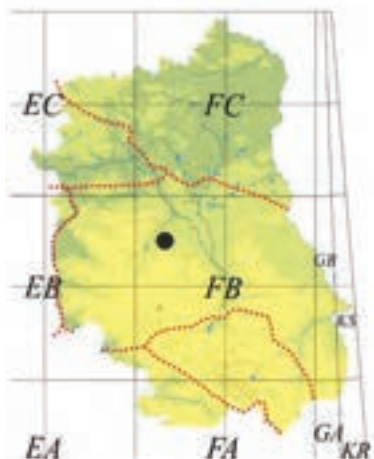
Mapa 438. *Pholcus alticeps*.

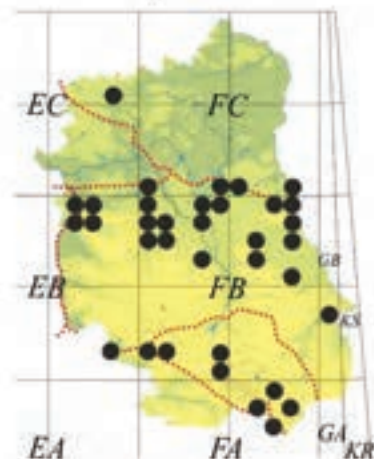
Mapa 439. *Pholcus opilionoides*.

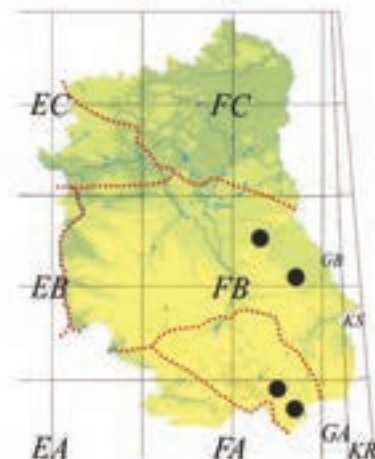
Mapa 440. *Pholcus phalangioides*.

Mapa 441. *Psilochorus simoni*.

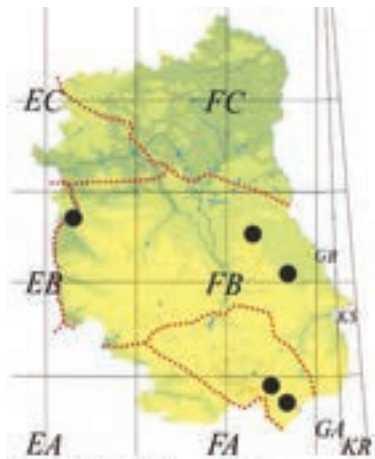
Mapa 442. *Phrurolithus festivus*.

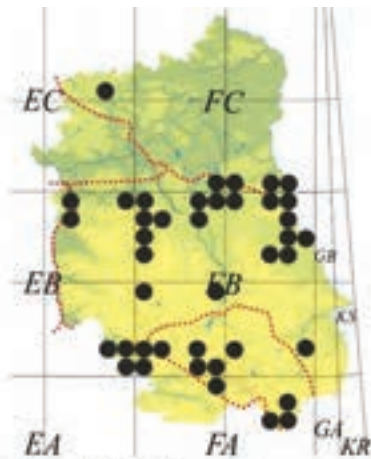
Mapa 443. *Phrurolithus minimus*.

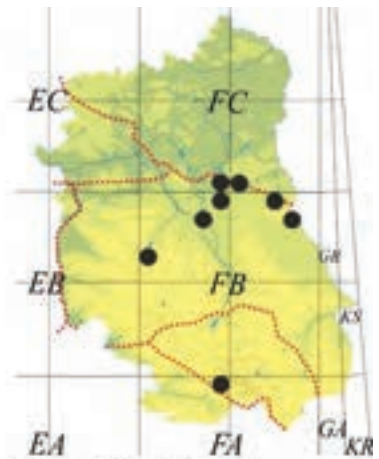
6. MAPY ROZMIESZCZENIA

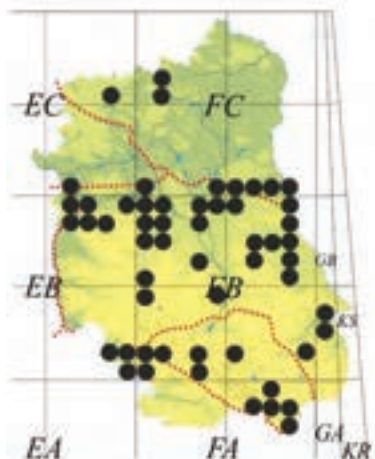
Mapa 444. *Phrurolithus pullatus*.

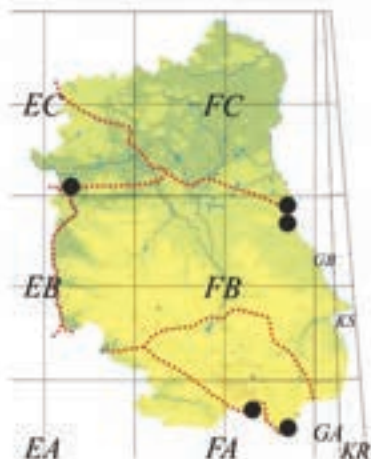
Mapa 445. *Dolomedes fimbriatus*.

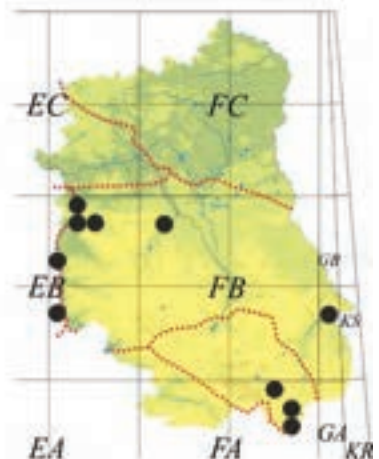
Mapa 446. *Dolomedes plantarius*.

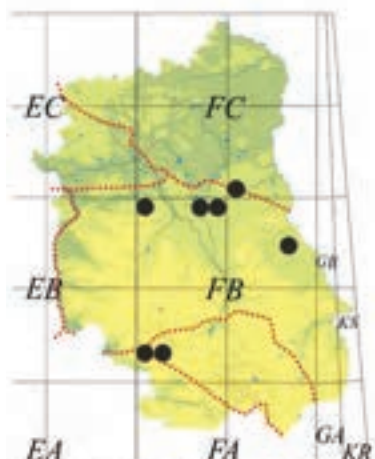
Mapa 447. *Pisaura mirabilis*.

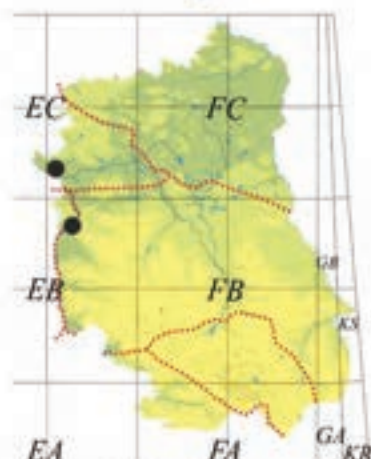
Mapa 448. *Aelurillus v-insignitus*.

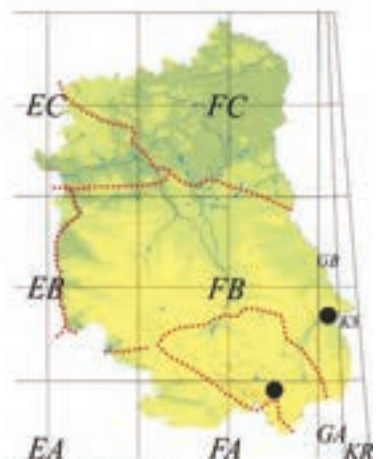
Mapa 449. *Asianellus festivus*.

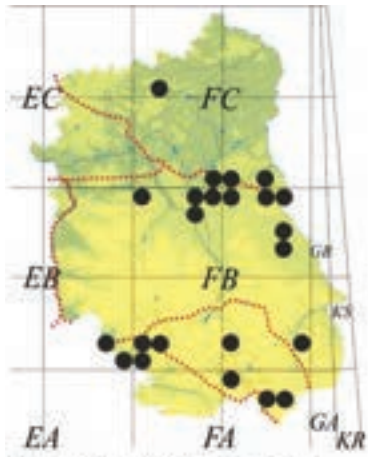
Mapa 450. *Attulus caricis*.

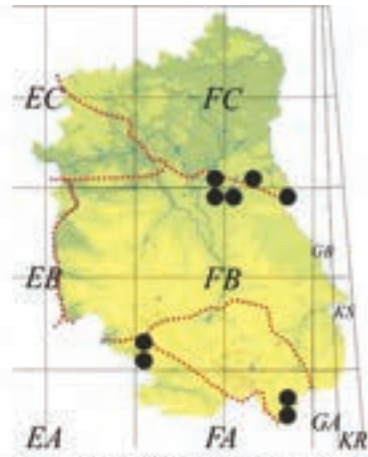
Mapa 451. *Attulus distinguendus*.

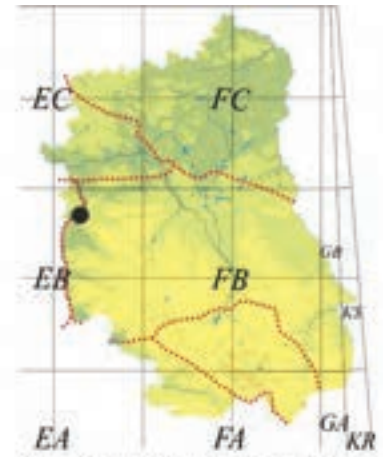
Mapa 452. *Attulus dzieduszyckii*.

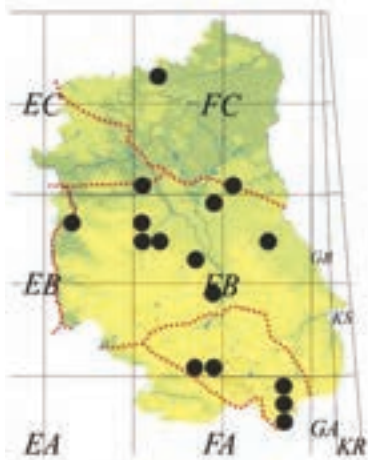
Mapa 453. *Attulus floricola*.

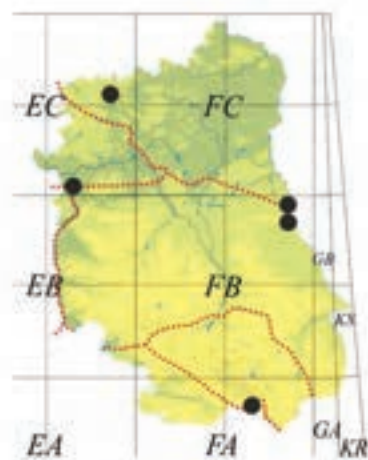
Mapa 454. *Attulus inexpectus*.

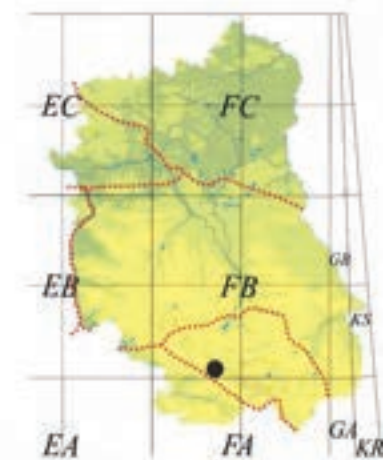
Mapa 255. *Attulus penicillatus*.

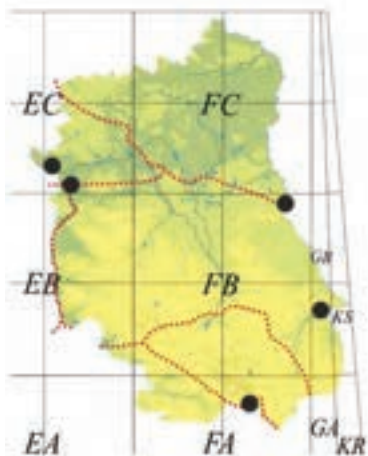
Mapa 456. *Attulus pubescens*.

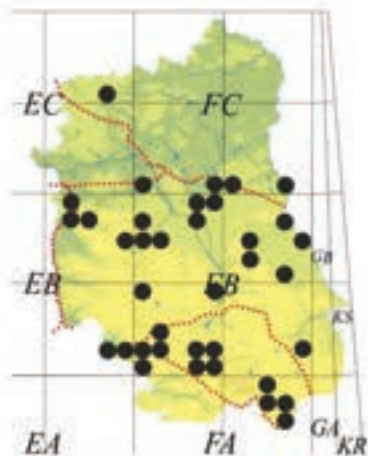
Mapa 257. *Attulus saltator*.

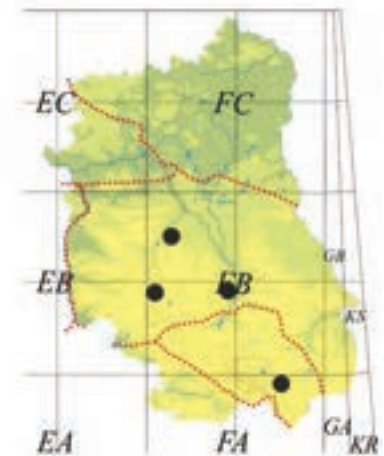
Mapa 458. *Attulus terebratus*.

Mapa 459. *Attulus zimmermanni*.

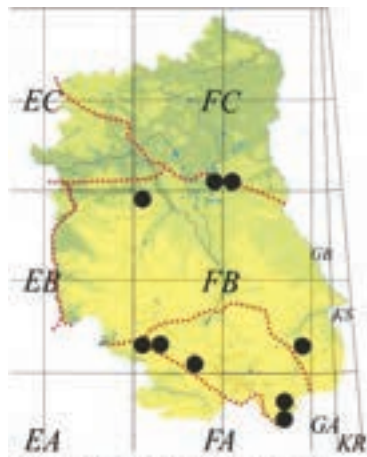

Mapa 460. *Ballus chalybeius*.

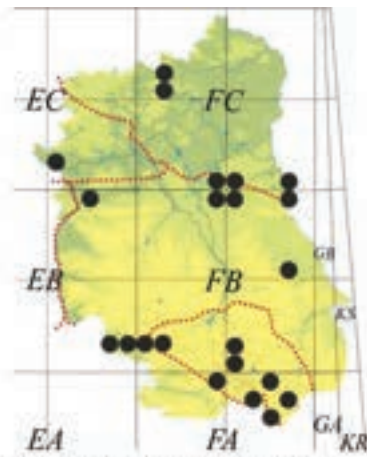

Mapa 461. *Carrhotus xanthogramma*.

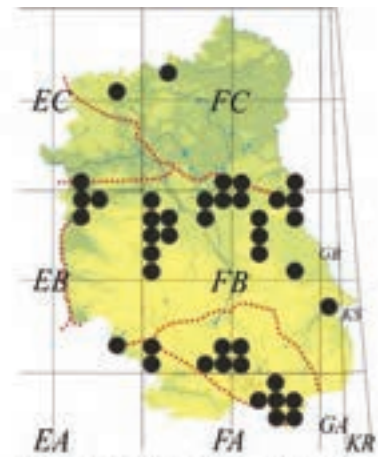
6. MAPY ROZMIESZCZENIA

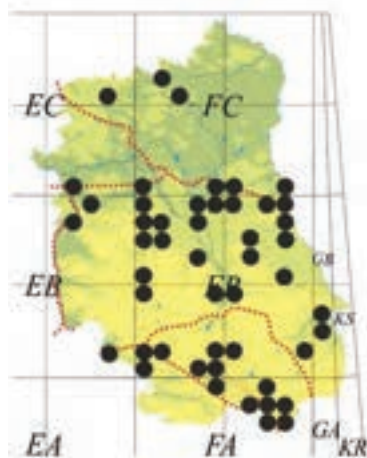
Mapa 462. *Dendryphantes hastatus*.

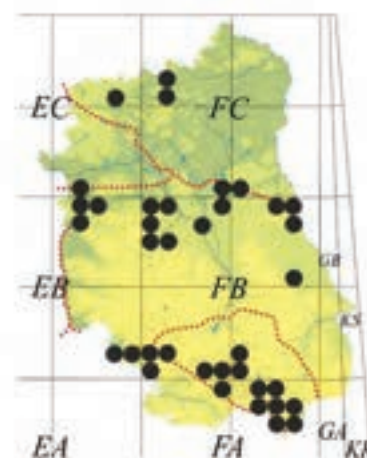
Mapa 463. *Dendryphantes rudis*.

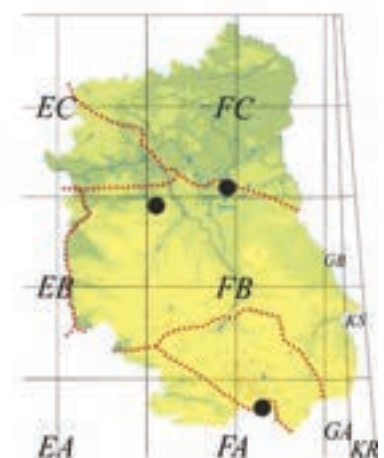
Mapa 464. *Euophrys frontalis*.

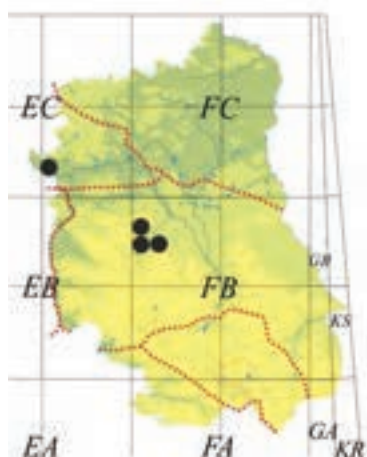
Mapa 465. *Evarcha arcuata*.

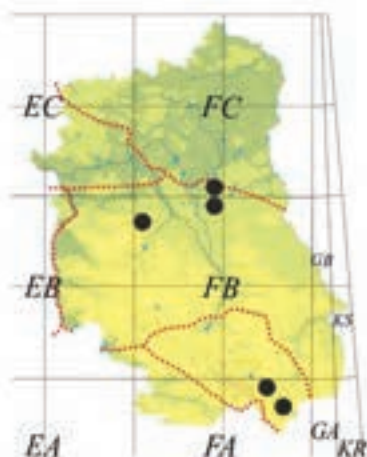
Mapa 466. *Evarcha falcata*.

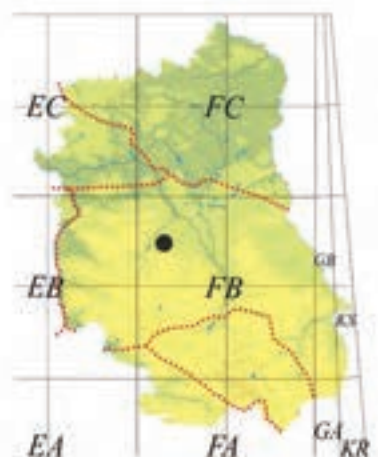
Mapa 467. *Evarcha laetabunda*.

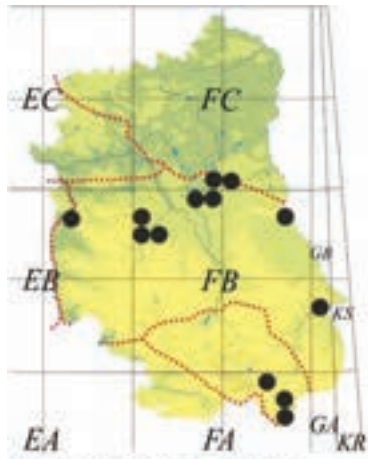
Mapa 468. *Hasarius adansoni*.

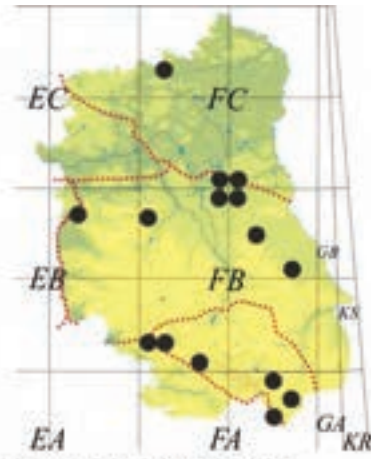
Mapa 469. *Heliophanus aeneus*.

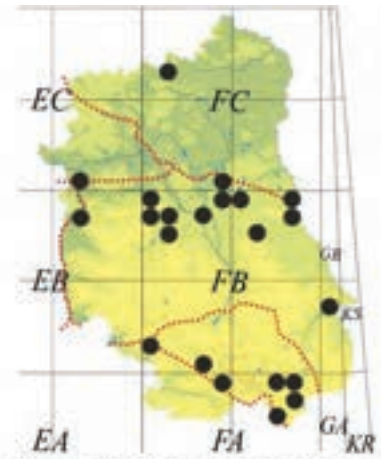
Mapa 470. *Heliophanus apiatus*.

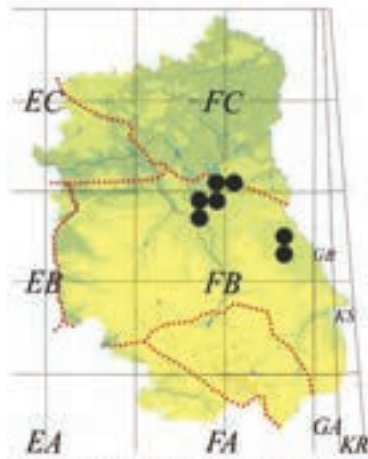
Mapa 471. *Heliophanus auratus*.

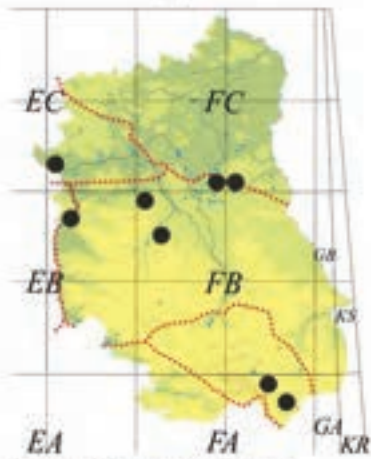
Mapa 472. *Heliophanus cupreus*.

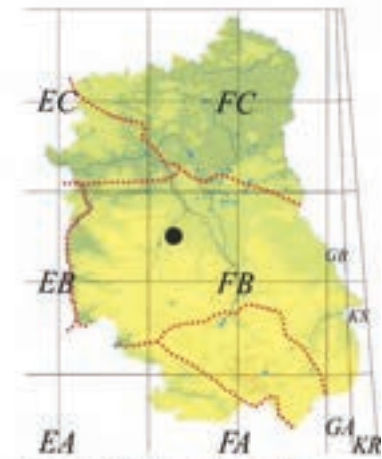
Mapa 473. *Heliophanus flavipes*.

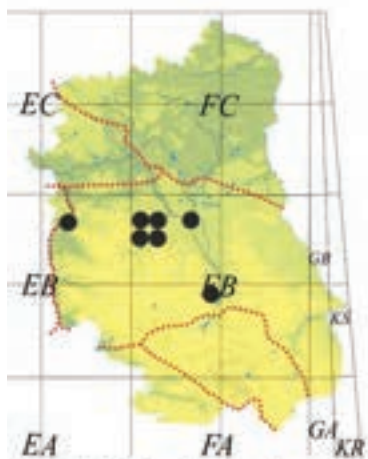
Mapa 474. *Heliophanus dampfi*.

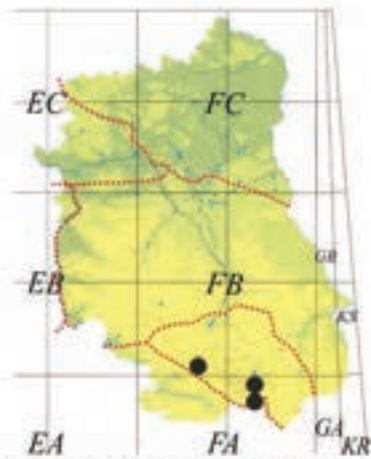
Mapa 475. *Heliophanus dubius*.

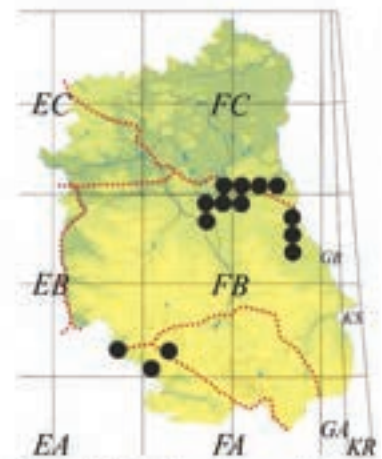
Mapa 476. *Icius hamatus*.

Mapa 477. *Leptorchestes berlinensis*.

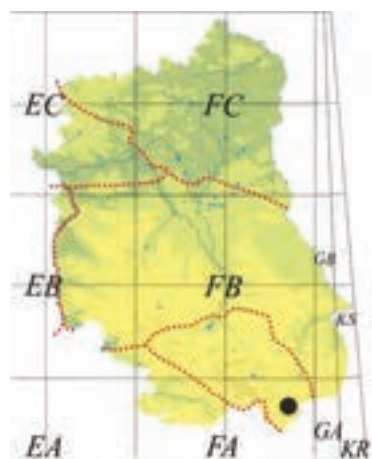

Mapa 478. *Marpissa muscosa*.

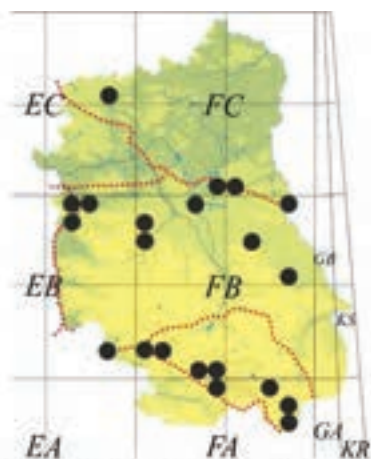

Mapa 479. *Marpissa radiata*.

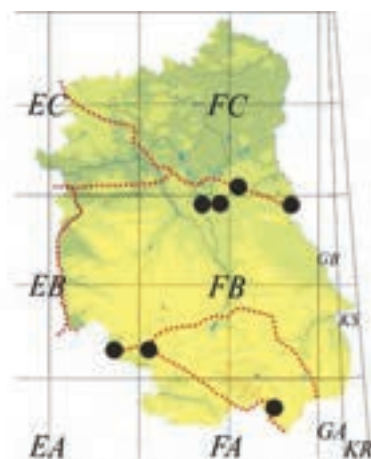
6. MAPY ROZMIESZCZENIA

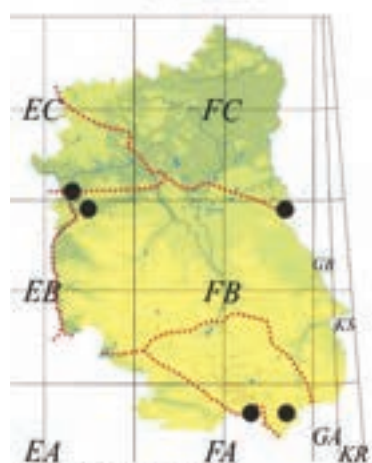
Mapa 480. *Myrmarchne formicaria*.

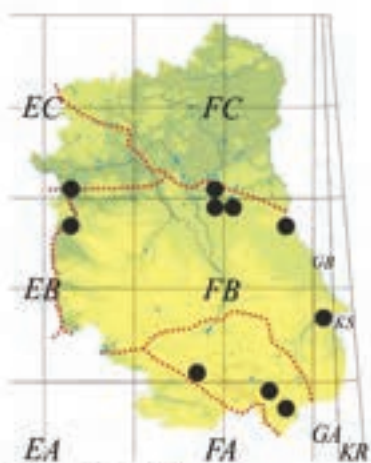
Mapa 481. *Neon reticulatus*.

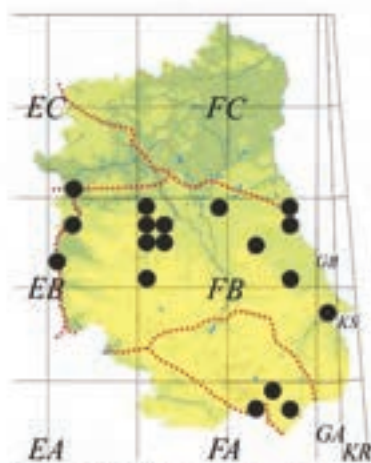
Mapa 482. *Neon valentulus*.

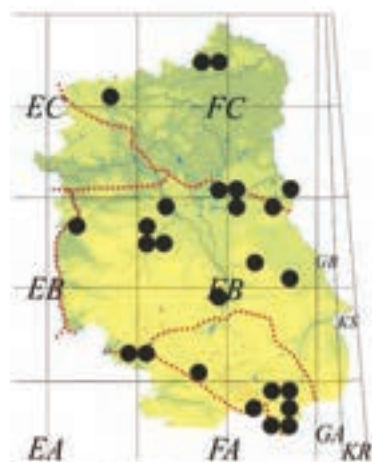
Mapa 483. *Pellenes nigrociliatus*.

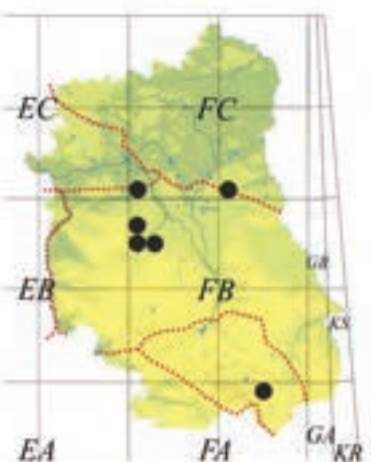
Mapa 484. *Pellenes tripunctatus*.

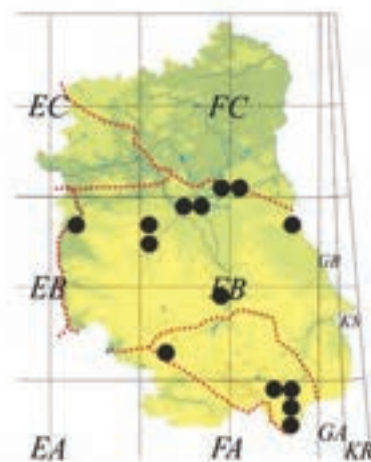
Mapa 485. *Phlegra fasciata*.

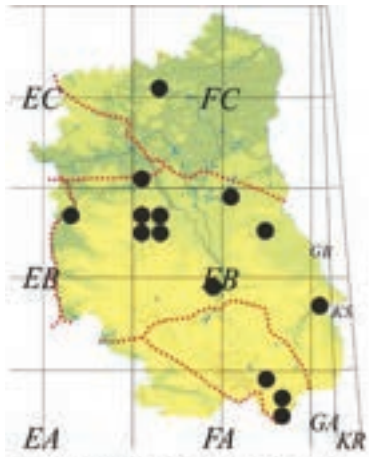
Mapa 486. *Pseudeuophrys errarica*.

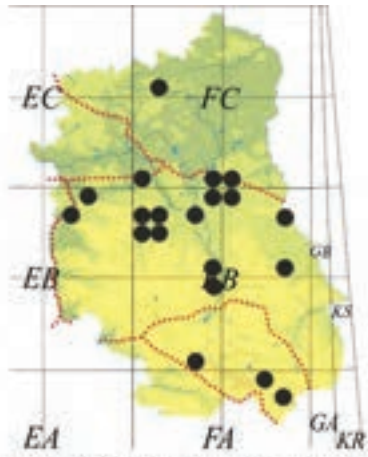
Mapa 487. *Pseudicius encarpatus*.

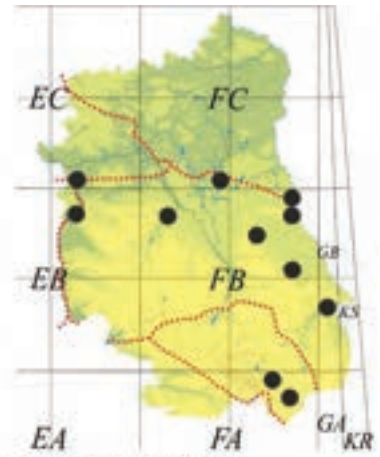
Mapa 488. *Salticus cingulatus*.

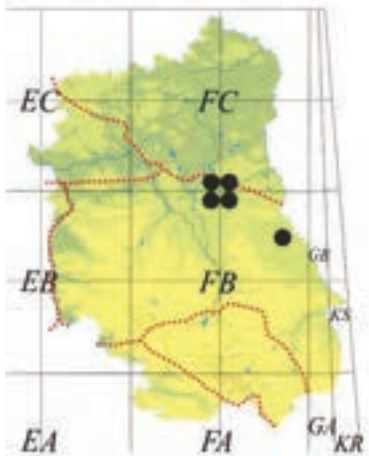
Mapa 489. *Salticus scenicus*.

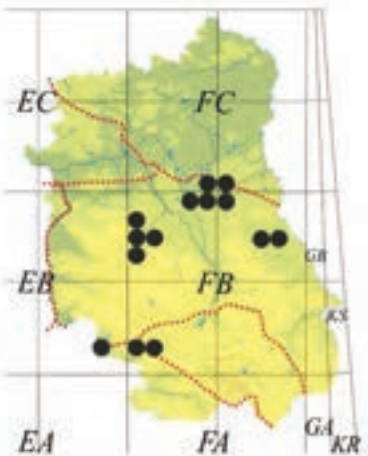
Mapa 490. *Salticus zebraneus*.

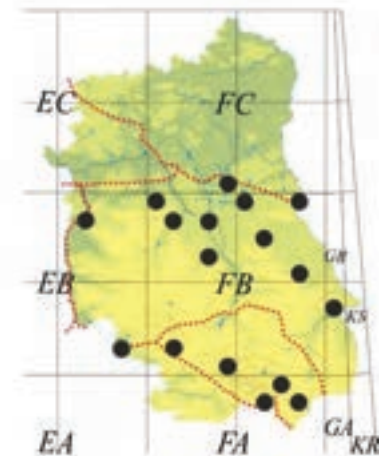
Mapa 491. *Sibirionor aurocinctus*.

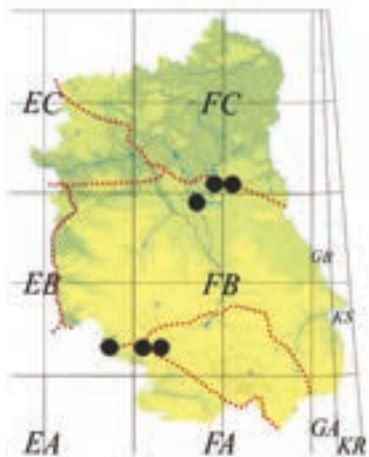
Mapa 492. *Sibirionor laeae*.

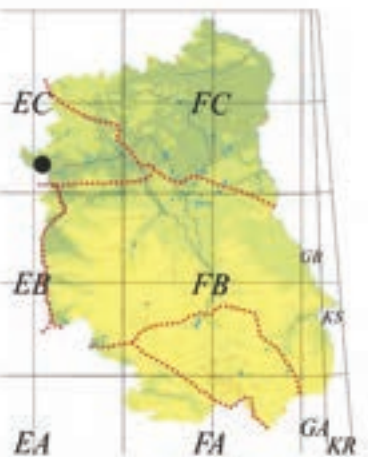
Mapa 493. *Synageles venator*.

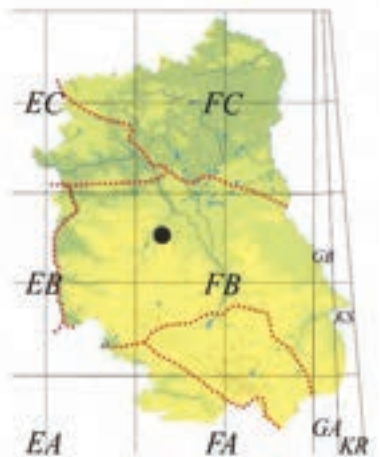
Mapa 494. *Talavera aequipes*.

Mapa 495. *Talavera parvistyia*.

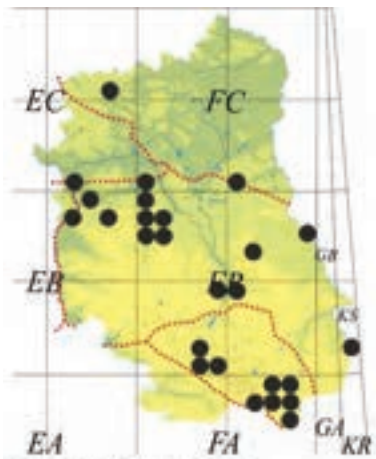

Mapa 496. *Yllenus arenarius*.

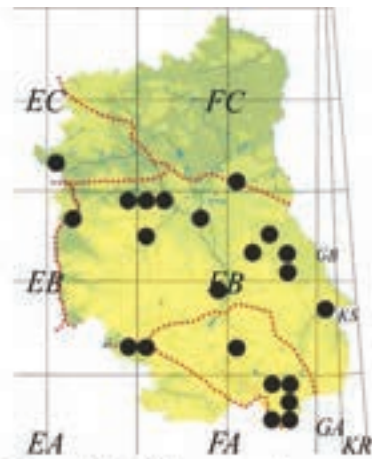

Mapa 497. *Scytodes thoracica*.

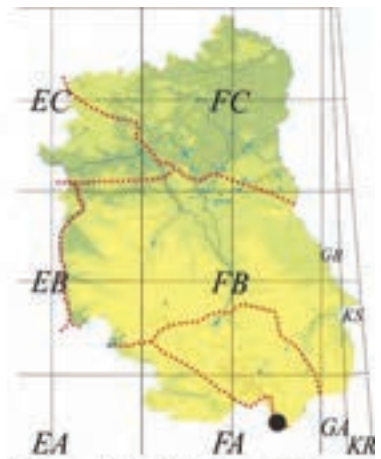
6. MAPY ROZMIESZCZENIA

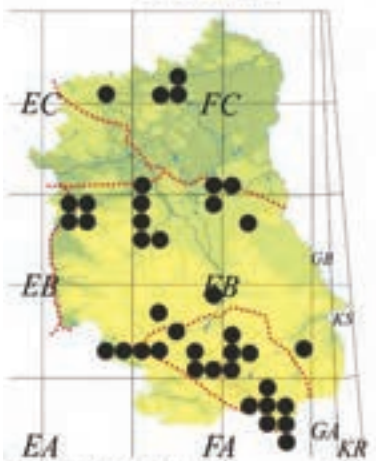
Mapa 498. *Segestria senoculata*.

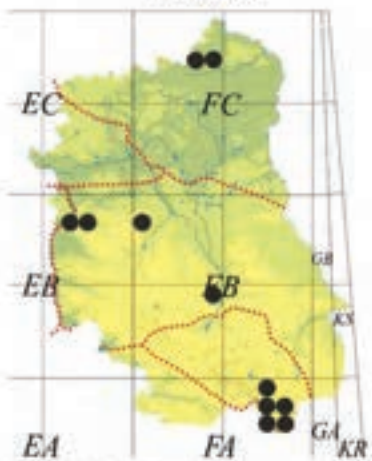
Mapa 499. *Micrommata virescens*.

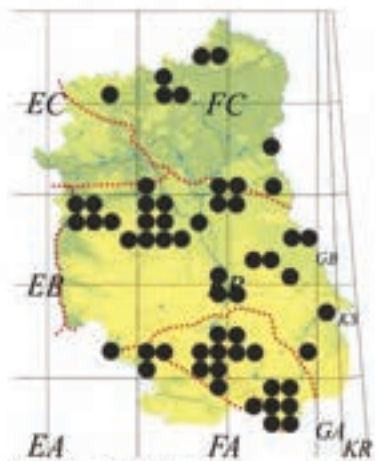
Mapa 450. *Meta menardi*.

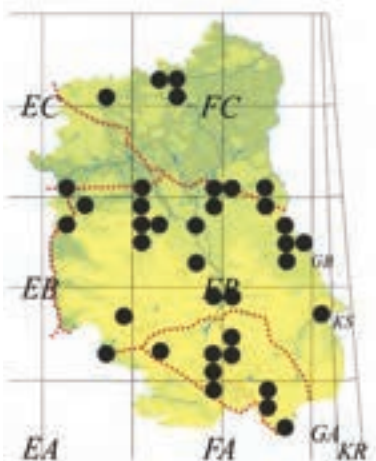
Mapa 501. *Metellina mengei*.

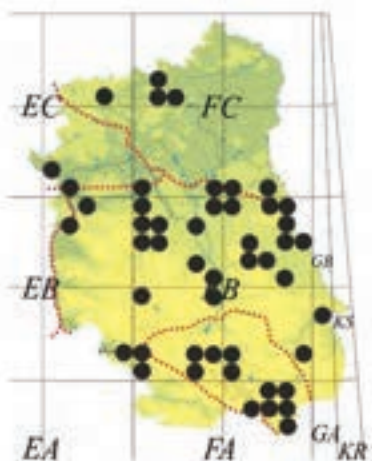
Mapa 502. *Metellina mariane*.

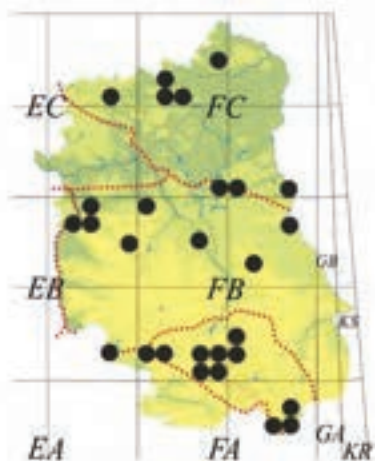
Mapa 503. *Metellina segmentata*.

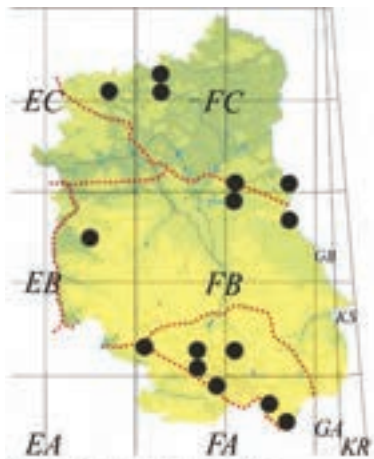
Mapa 504. *Pachygnatha clercki*.

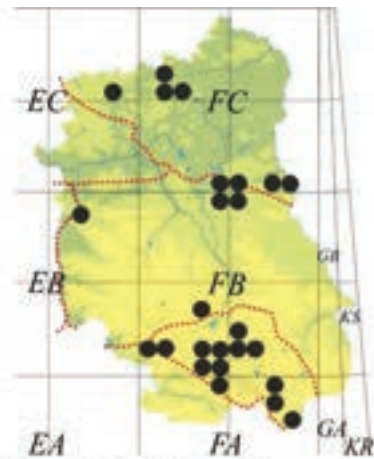
Mapa 505. *Pachygnatha degeeri*.

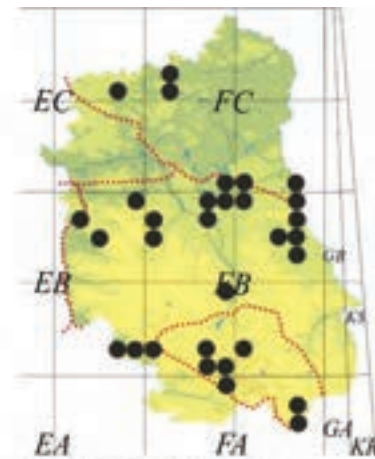
Mapa 506. *Pachygnatha listeri*.

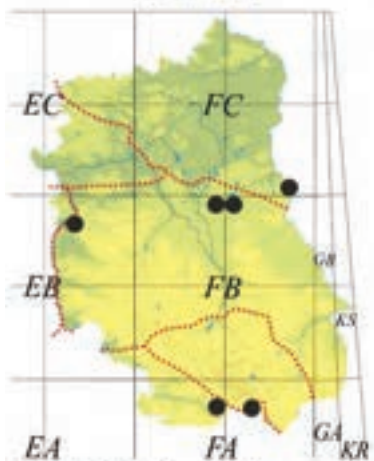
Mapa 507. *Tetragnatha dearmata*.

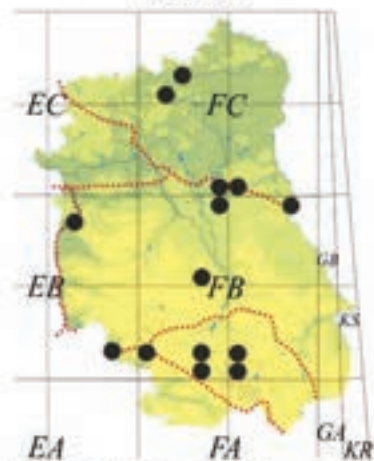
Mapa 508. *Tetragnatha extensa*.

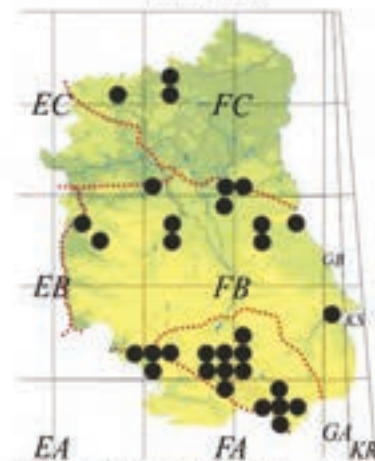
Mapa 509. *Tetragnatha montana*.

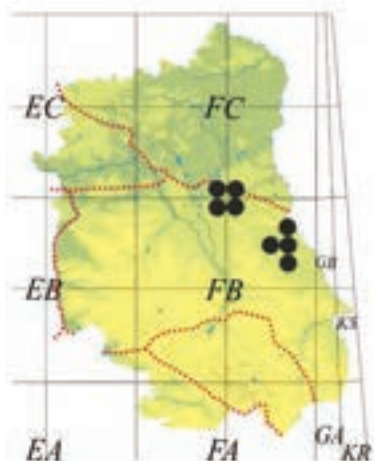
Mapa 510. *Tetragnatha ngrita*.

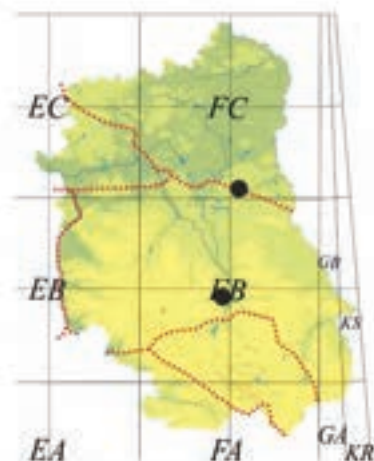
Mapa 511. *Tetragnatha obtusa*.

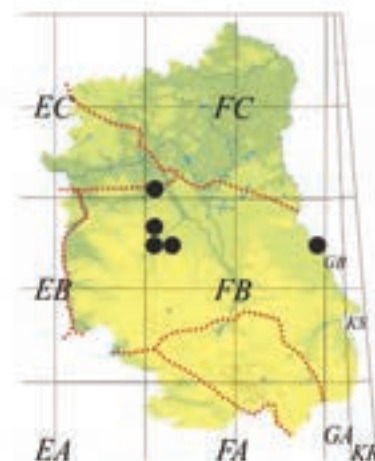
Mapa 512. *Tetragnatha pinicola*.

Mapa 513. *Tetragnatha reimoseri*.

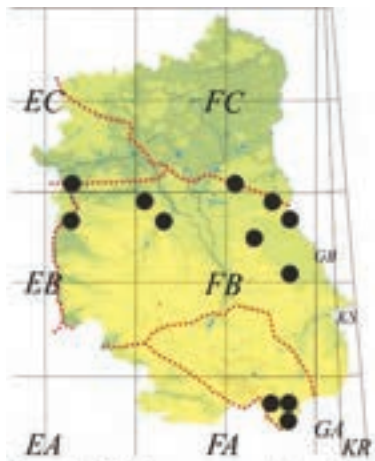
Mapa 514. *Tetragnatha striata*.

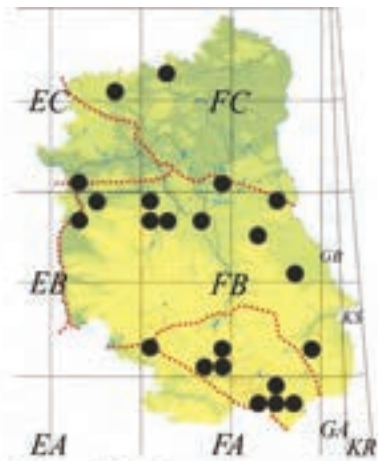
Mapa 515. *Anelosimus vittatus*.

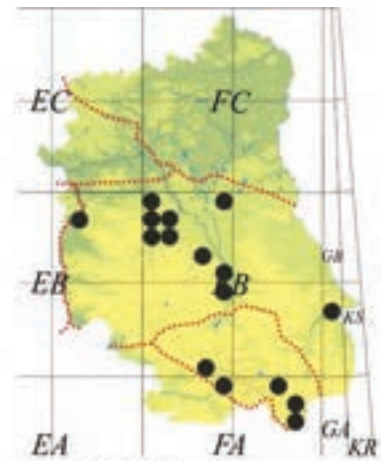
6. MAPY ROZMIESZCZENIA

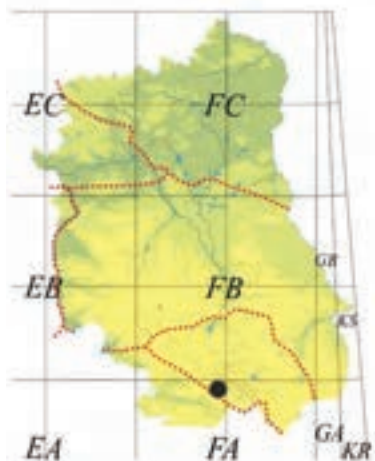
Mapa 516. *Asagena phalerata*.

Mapa 517. *Crustulina guttata*.

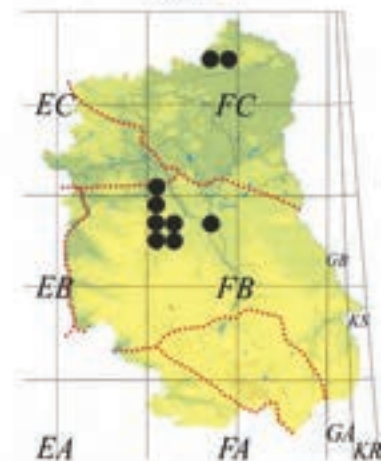
Mapa 518. *Cryptachaea riparia*.

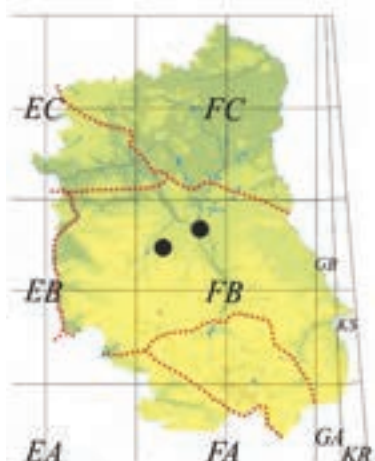
Mapa 519. *Dipoenia braccata*.

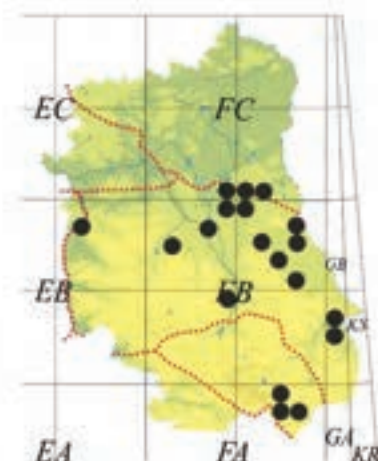
Mapa 520. *Dipoenia melanogaster*.

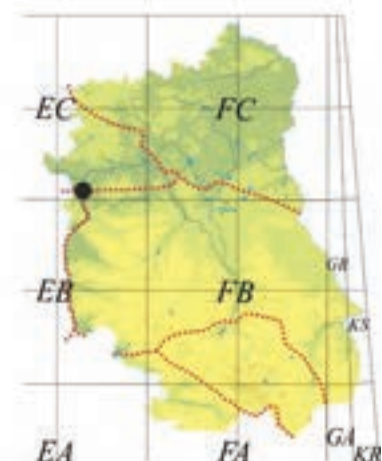
Mapa 521. *Dipoenia torva*.

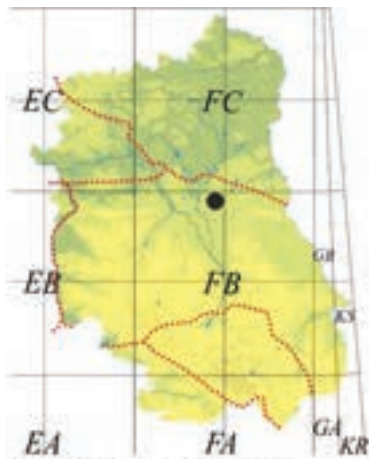
Mapa 522. *Enoplognatha caricis*.

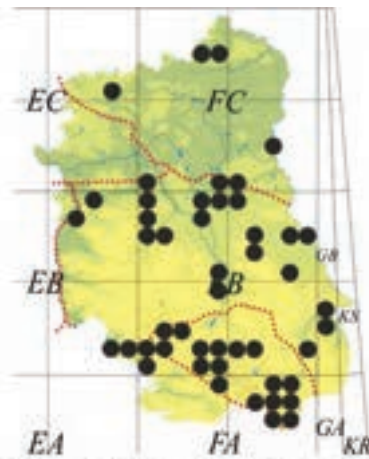
Mapa 523. *Enoplognatha latimana*.

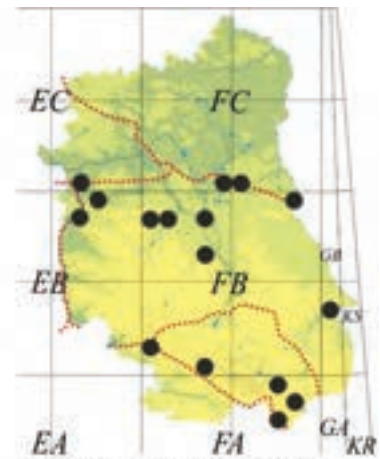
Mapa 524. *Enoplognatha mordax*.

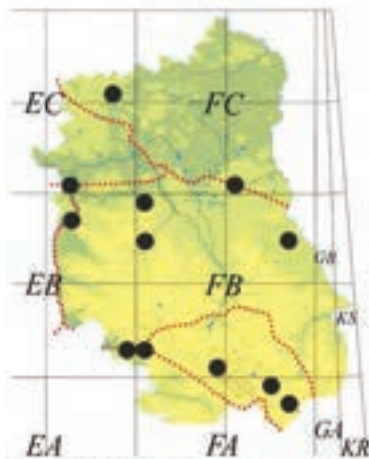
Mapa 525. *Enoplognatha oelandica*.

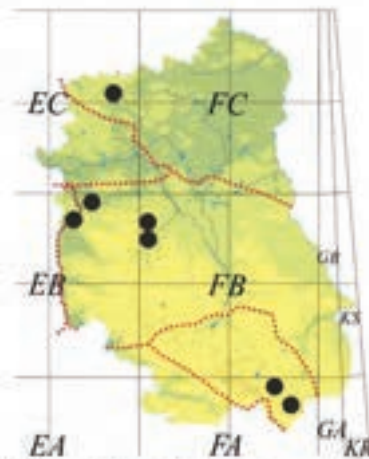
Mapa 526. *Enoplognatha ovata*.

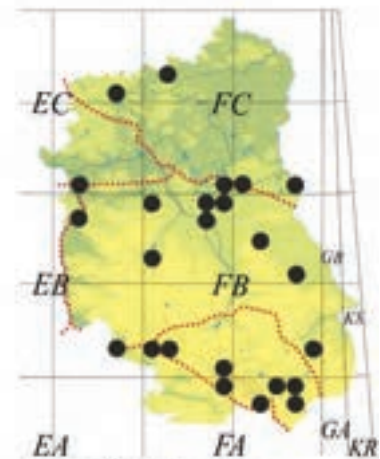
Mapa 527. *Enoplognatha thoracica*.

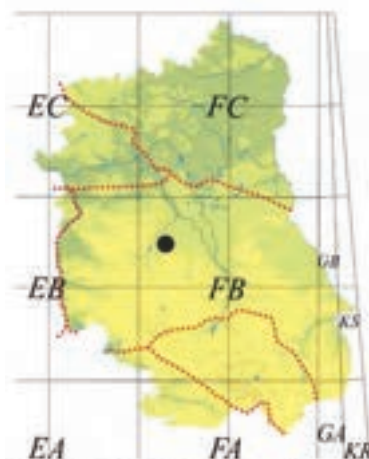
Mapa 528. *Episinus angulatus*.

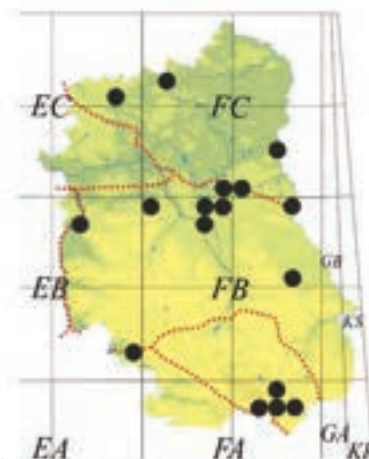
Mapa 529. *Episinus truncatus*.

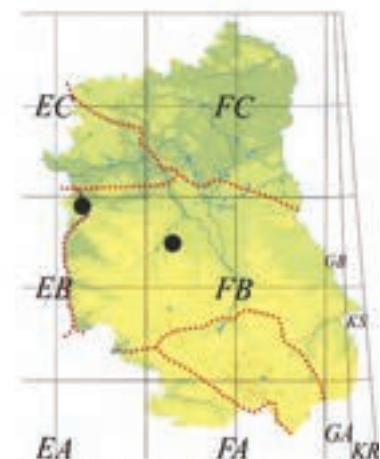
Mapa 230. *Euryopis flavomaculata*.

Mapa 531. *Kochiura aulica*.

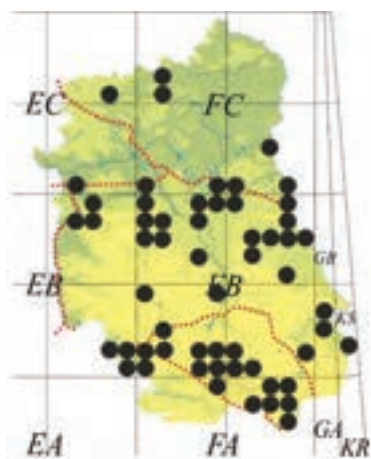

Mapa 532. *Lasaeola tristis*.

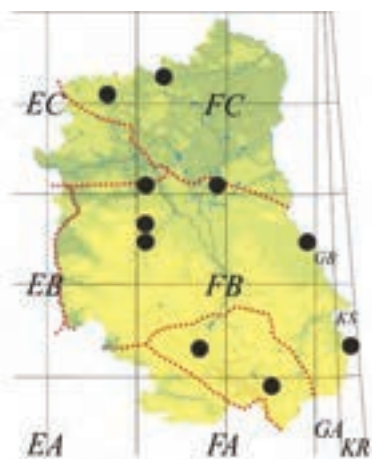

Mapa 533. *Latrodectus geometricus*.

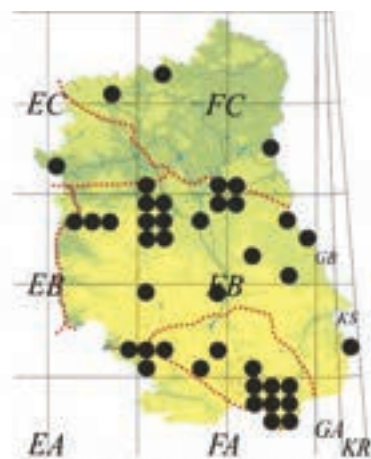
6. MAPY ROZMIESZCZENIA

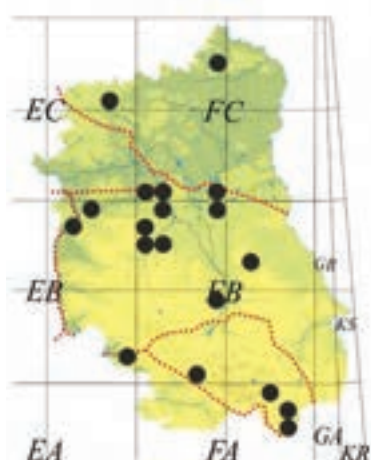
Mapa 534. *Neottiura bimaculata*.

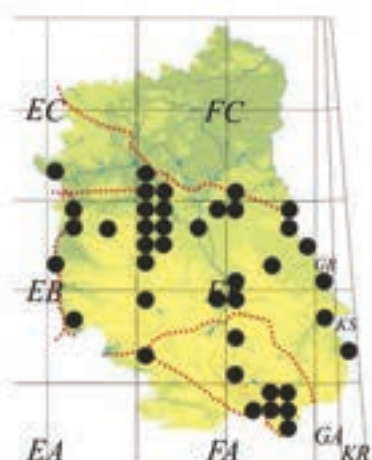
Mapa 535. *Paidiscura pallens*.

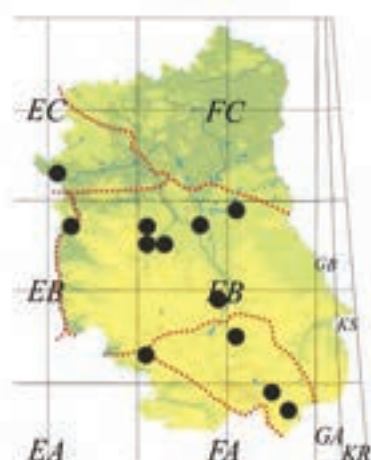
Mapa 536. *Parasteatoda lunata*.

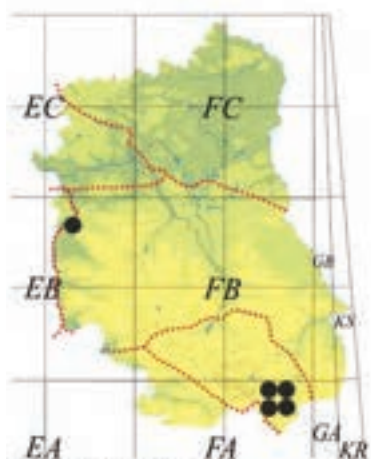
Mapa 537. *Parasteatoda simulans*.

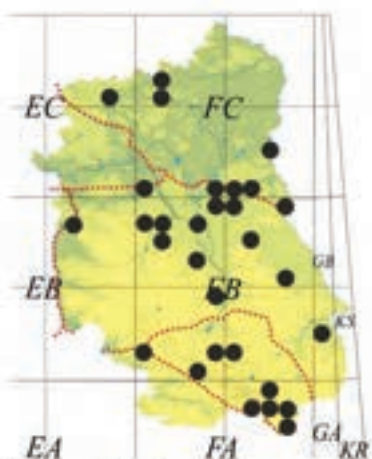
Mapa 538. *Parasteatoda tabulata*.

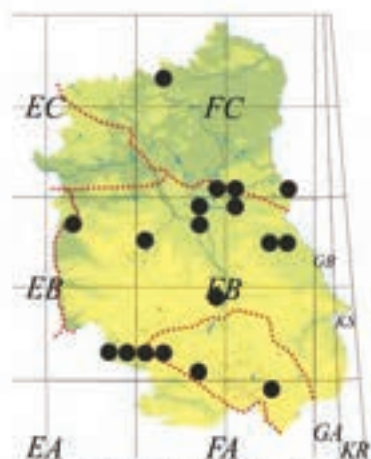
Mapa 539. *Parasteatoda tepidarium*.

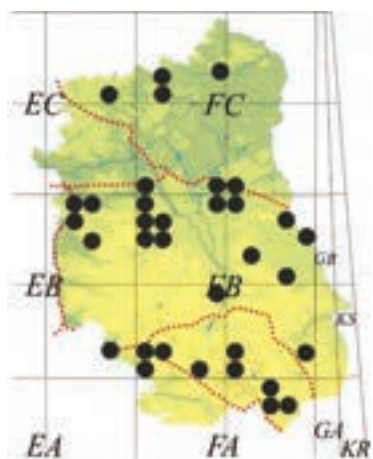
Mapa 540. *Pholcomma gibbum*.

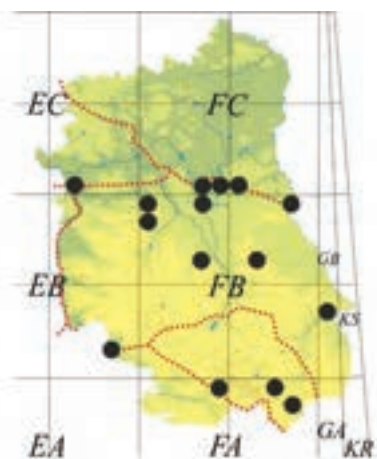
Mapa 541. *Phylloneta impressa*.

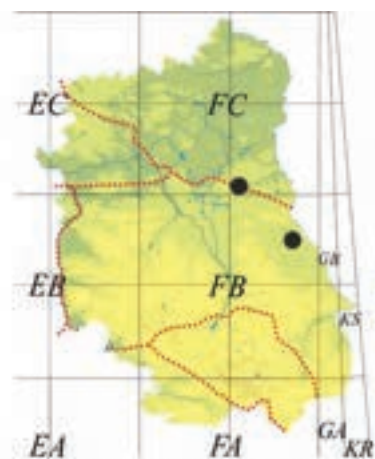
Mapa 542. *Phylloneta sisypchia*.

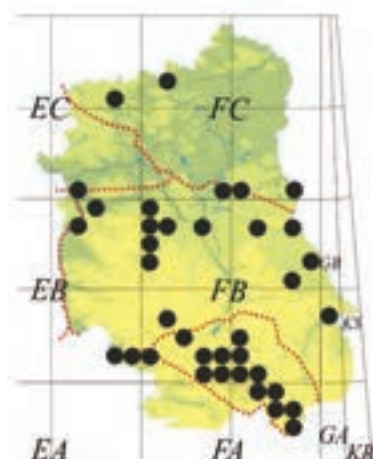
Mapa 543. *Platnickina tincta*.

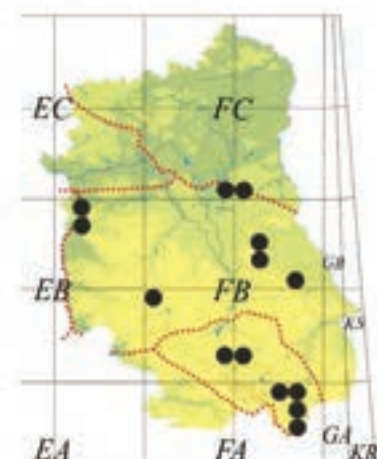
Mapa 544. *Robertus arundineti*.

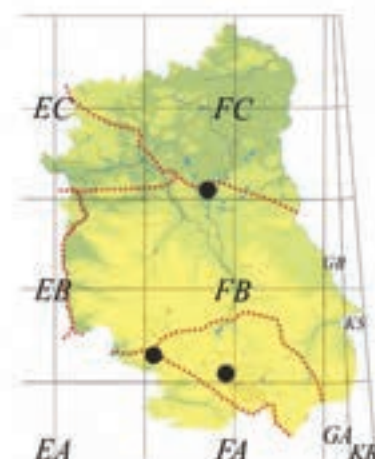
Mapa 545. *Robertus insignis*.

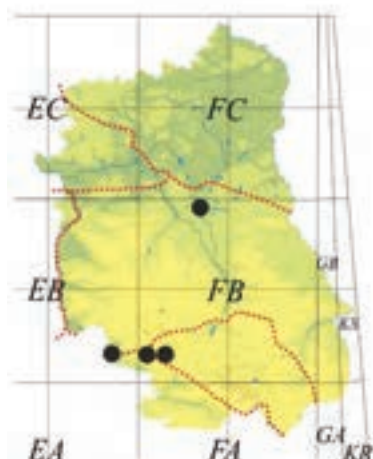
Mapa 546. *Robertus lividus*.

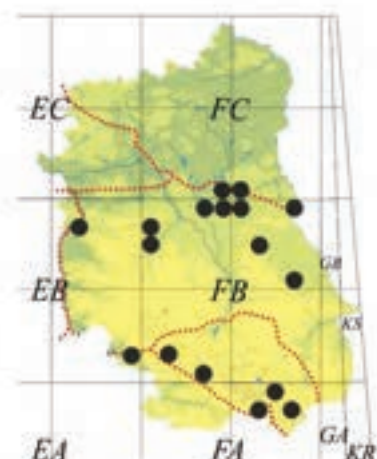
Mapa 547. *Robertus neglectus*.

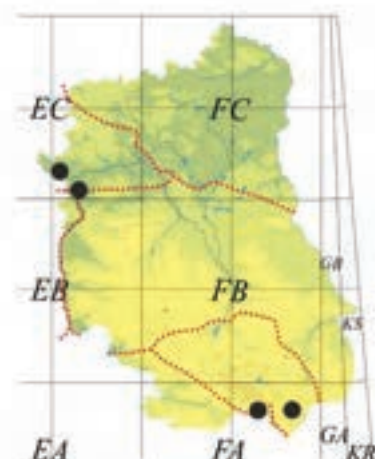
Mapa 548. *Robertus scoticus*.

Mapa 549. *Robertus unguulatus*.

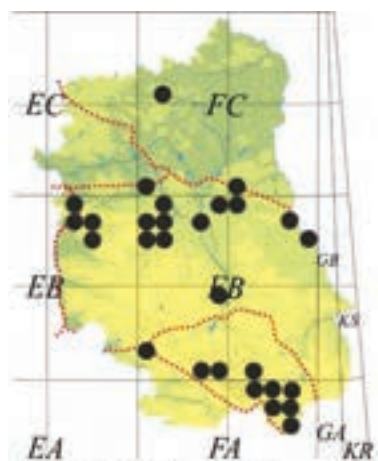

Mapa 550. *Simitidion simile*.

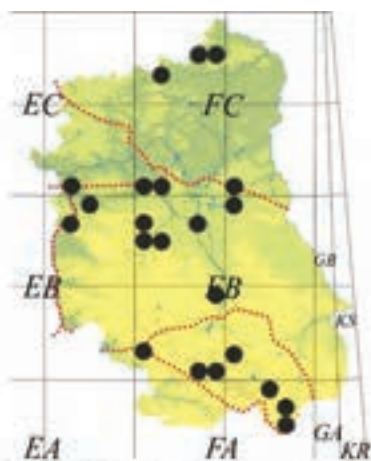

Mapa 551. *Steatoda albomaculata*.

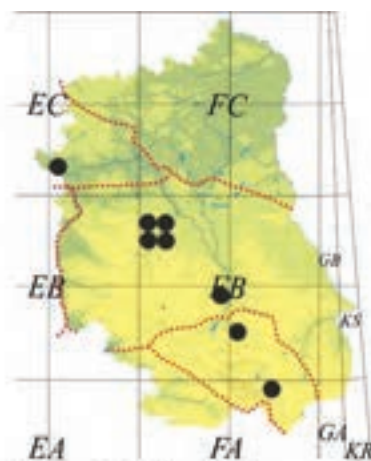
6. MAPY ROZMIESZCZENIA

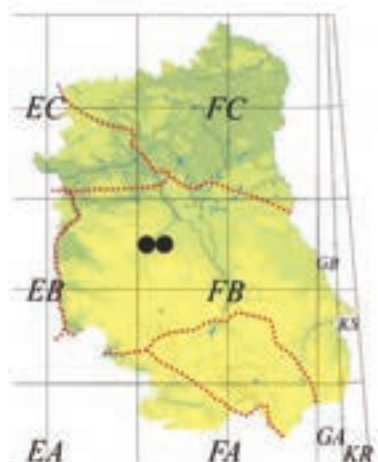
Mapa 552. *Steatoda bipunctata*.

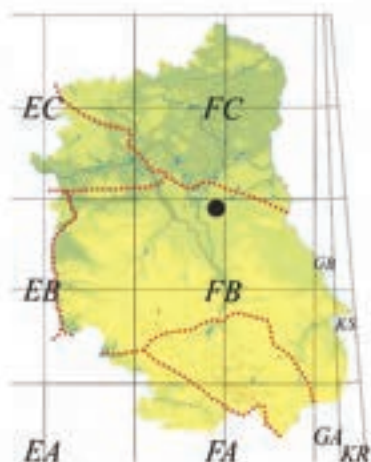
Mapa 553. *Steatoda castanea*.

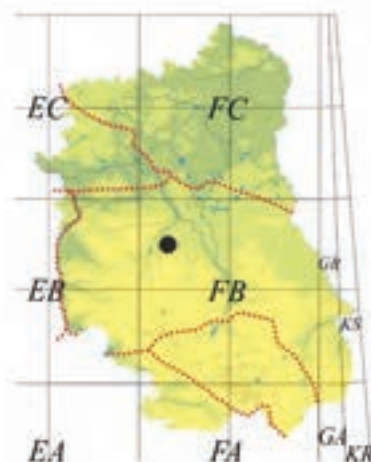
Mapa 554. *Steatoda grossa*.

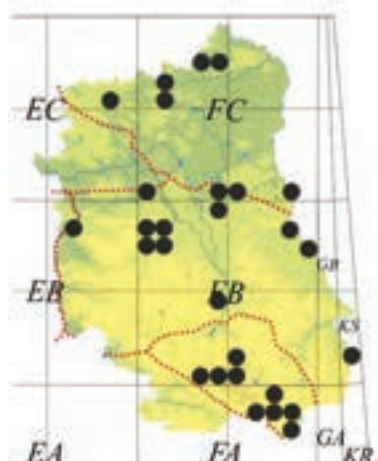
Mapa 555. *Steatoda triangulosa*.

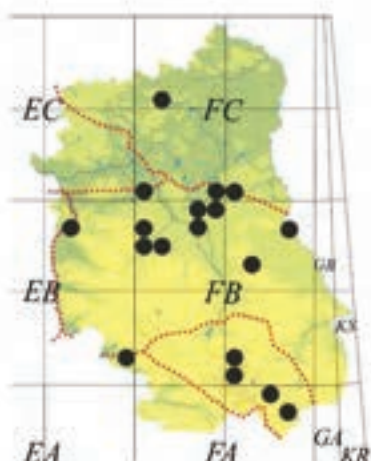
Mapa 556. *Theonoe minutissima*.

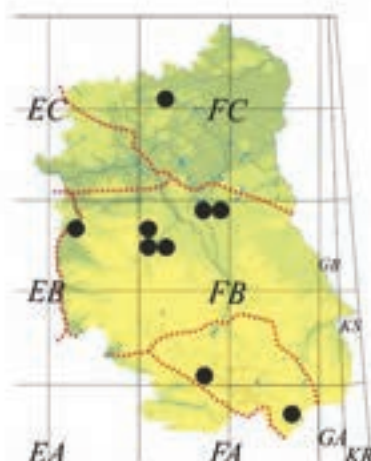
Mapa 557. *Theridion melanostictum*.

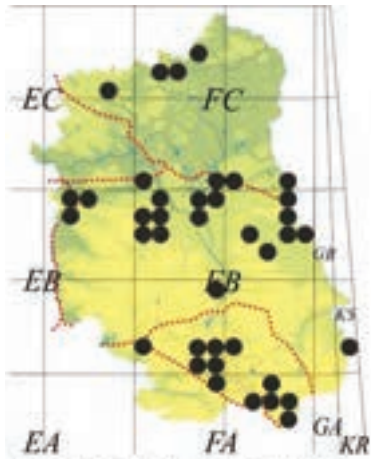
Mapa 558. *Theridion mystaceum*.

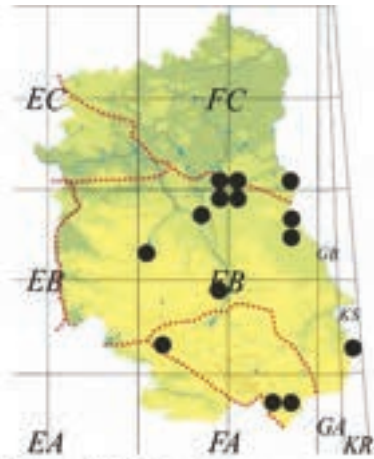
Mapa 559. *Theridion pictum*.

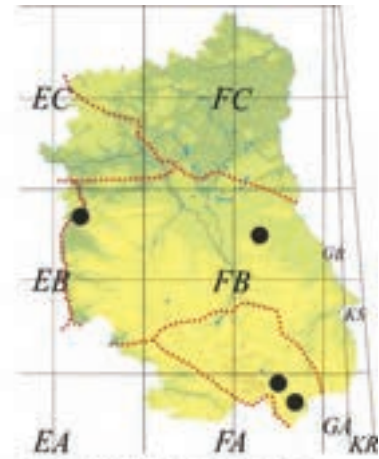
Mapa 560. *Theridion pinastri*.

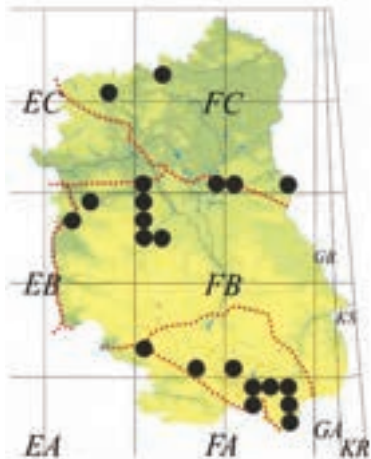
Mapa 561. *Theridion varians*.

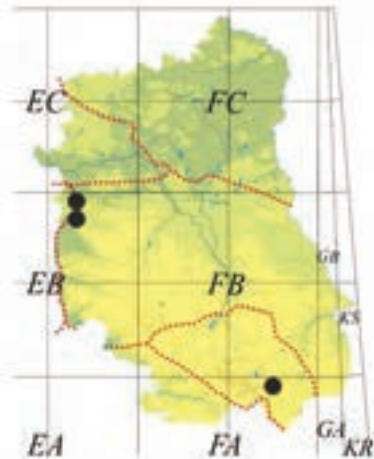
Mapa 562. *Theridiosoma gemmosum*.

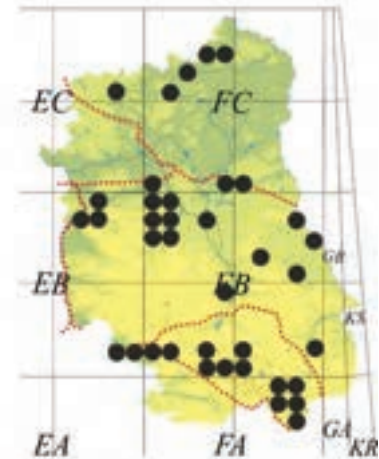
Mapa 563. *Bassaniodes robustus*.

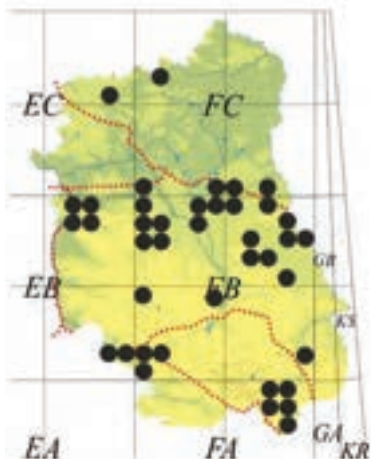
Mapa 564. *Coriarachne depressa*.

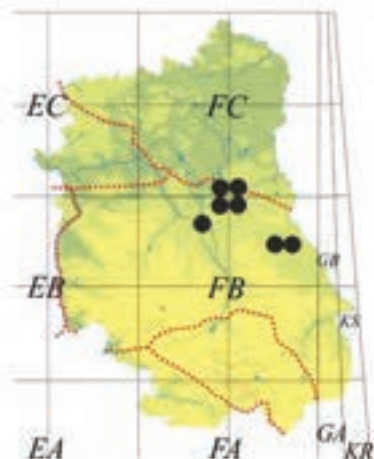
Mapa 565. *Cozyptila blackwalli*.

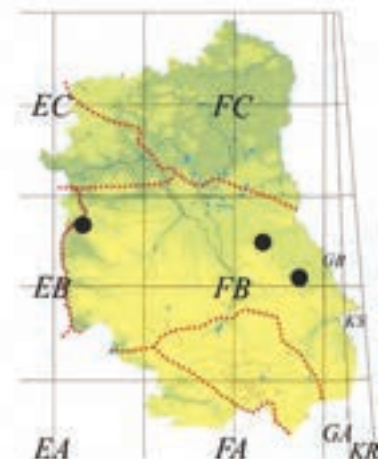
Mapa 566. *Diaea dorsata*.

Mapa 567. *Ebrechtella tricuspadata*.

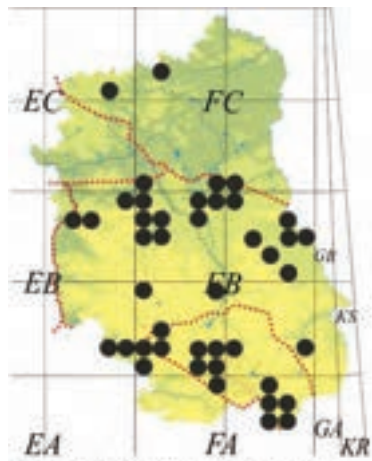

Mapa 568. *Heriaeus graminicola*.

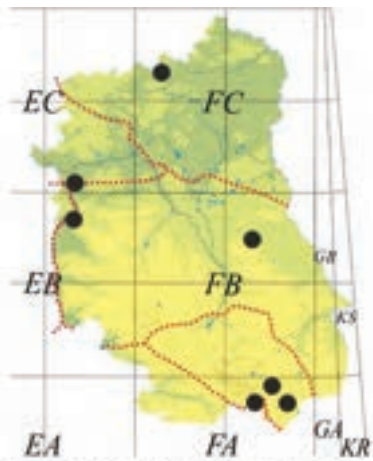

Mapa 569. *Heriaeus oblongus*.

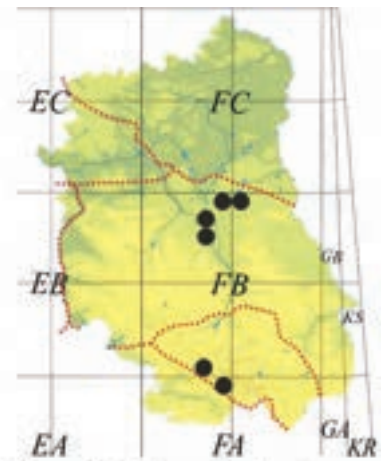
6. MAPY ROZMIESZCZENIA

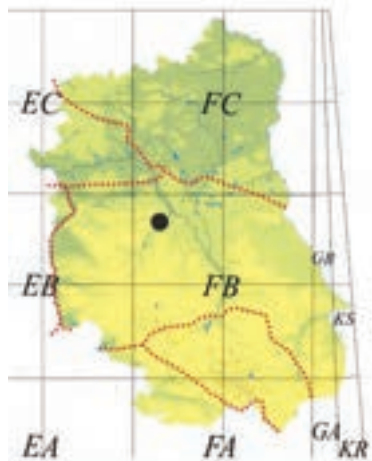
Mapa 570. *Misumena vatia*.

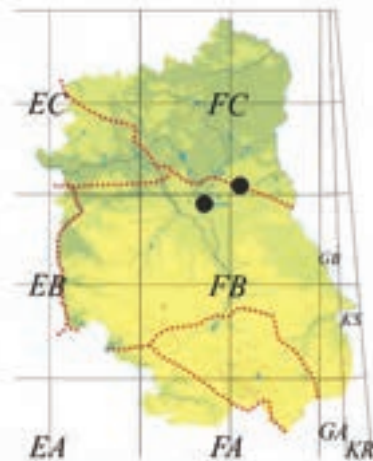
Mapa 571. *Ozyptila atomaria*.

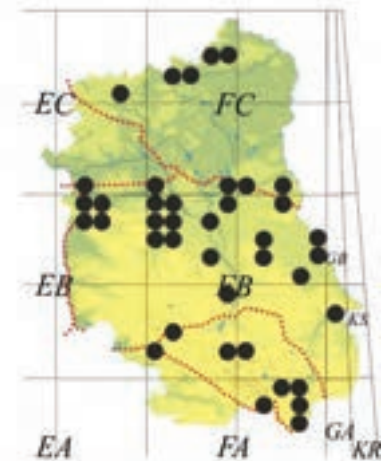
Mapa 572. *Ozyptila brevipes*.

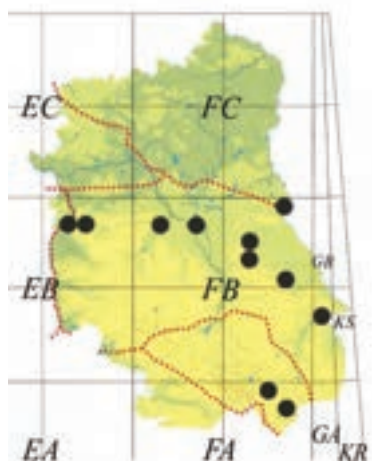
Mapa 573. *Ozyptila claveata*.

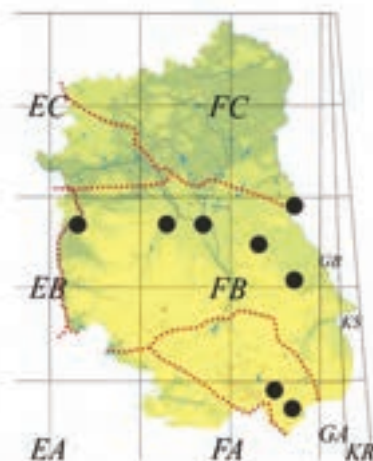
Mapa 574. *Ozyptila gertschi*.

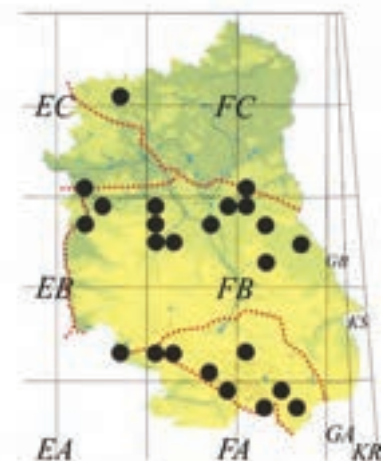
Mapa 575. *Ozyptila praticola*.

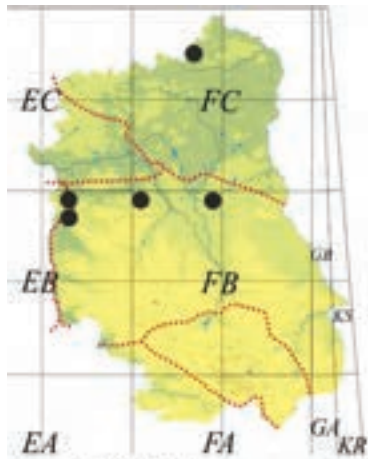
Mapa 576. *Ozyptila pullata*.

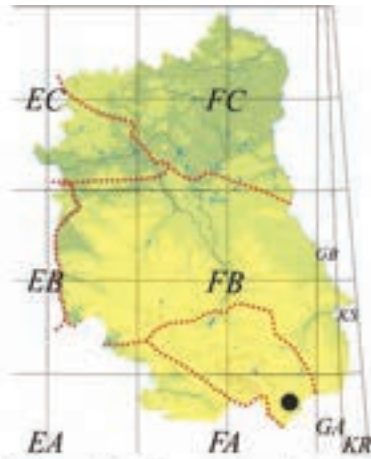
Mapa 577. *Ozyptila scabricula*.

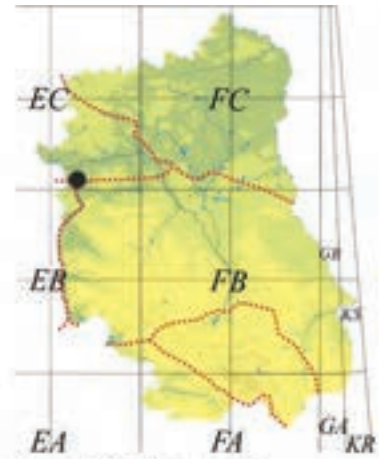
Mapa 578. *Ozyptila trux*.

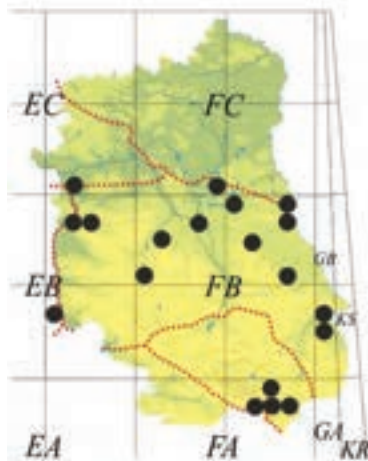
Mapa 579. *Pistius truncatus*.

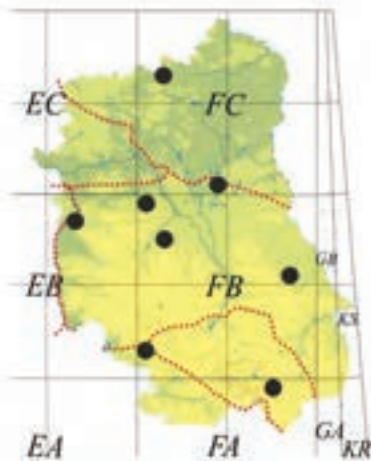
Mapa 580. *Psammitis ninnii*.

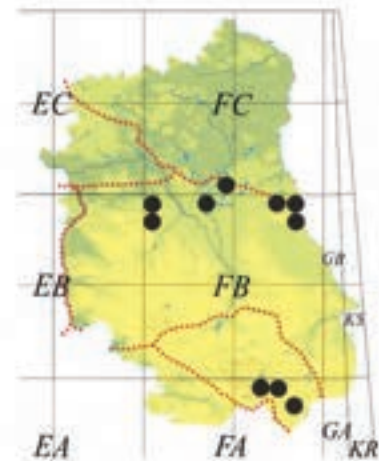
Mapa 581. *Psammitis sabulosus*.

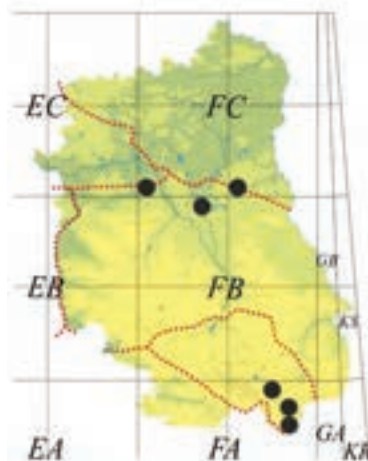
Mapa 582. *Spiracme striatipes*.

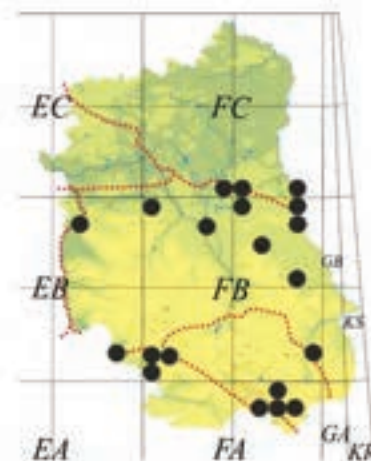
Mapa 583. *Thomisus onustus*.

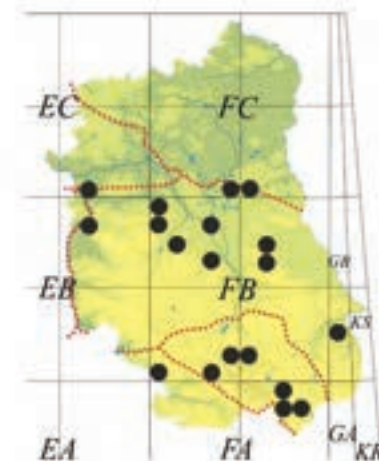
Mapa 584. *Tmarus piger*.

Mapa 585. *Xysticus acerbus*.

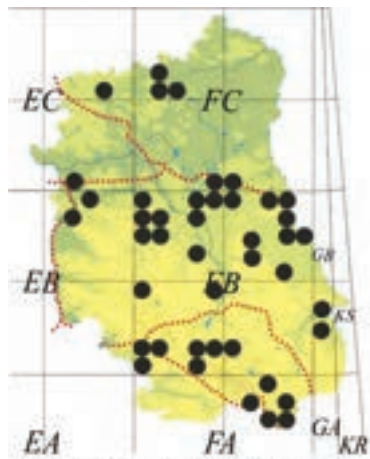
Mapa 586. *Xysticus audax*.

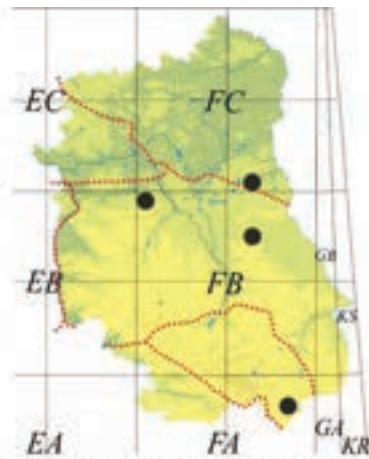
Mapa 587. *Xysticus bifasciatus*.

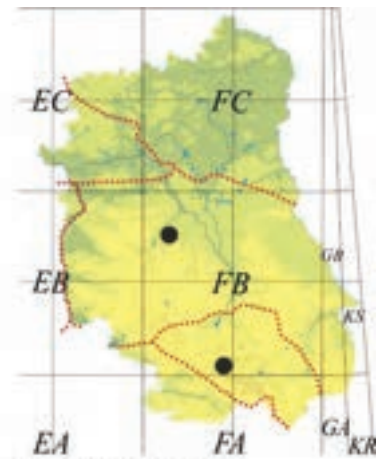
6. MAPY ROZMIESZCZENIA

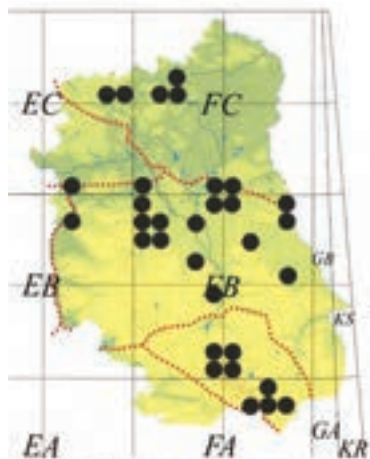
Mapa 588. *Xysticus cristatus*.

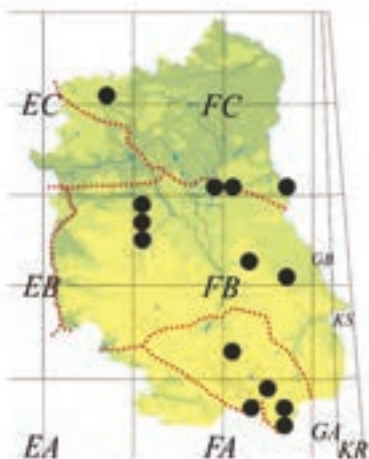
Mapa 589. *Xysticus erraticus*.

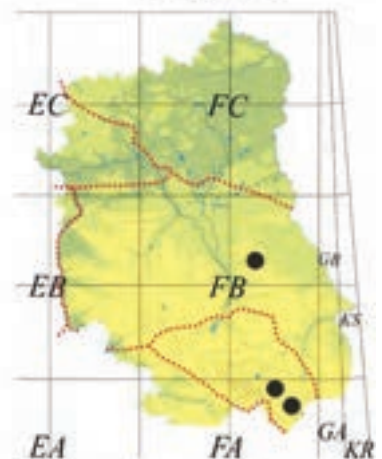
Mapa 590. *Xysticus ferrugineus*.

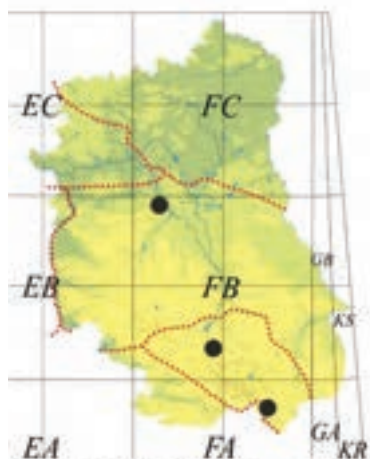
Mapa 591. *Xysticus kochi*.

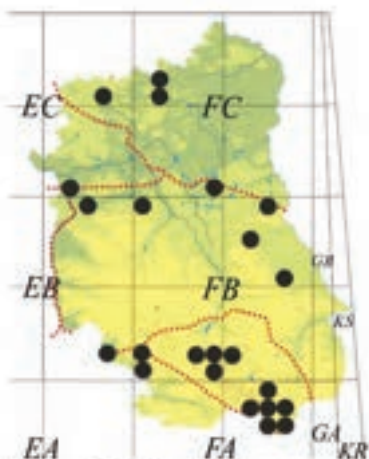
Mapa 592. *Xysticus lanio*.

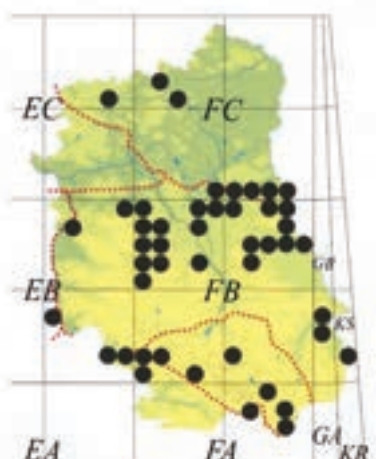
Mapa 593. *Xysticus lineatus*.

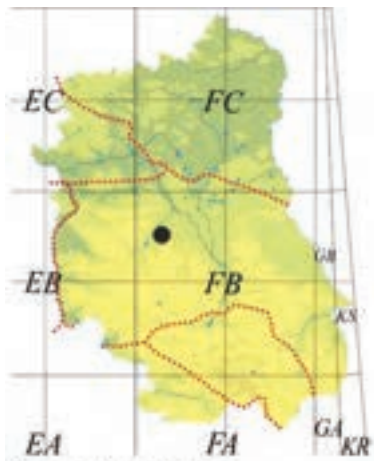
Mapa 594. *Xysticus luctator*.

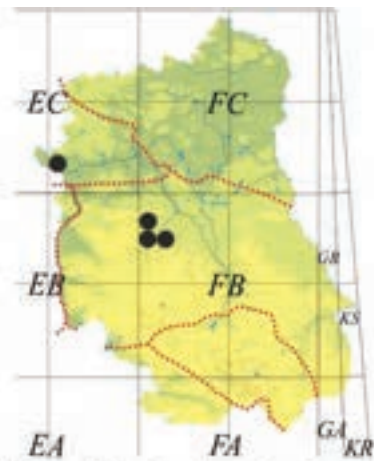
Mapa 595. *Xysticus luctuosus*.

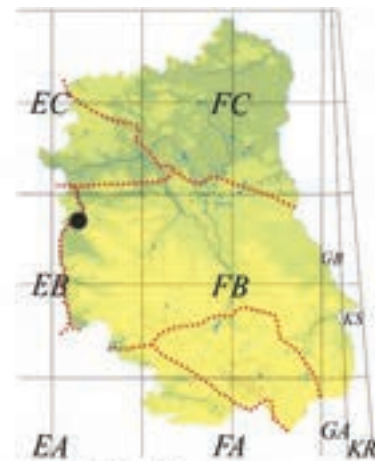
Mapa 596. *Xysticus ulmi*.

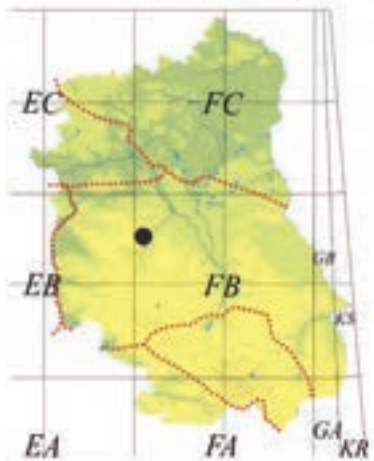
Mapa 597. *Nurscia albomaculata*.

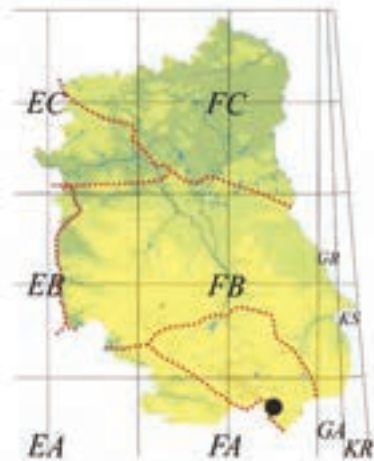
Mapa 598. *Pandava laminata*.

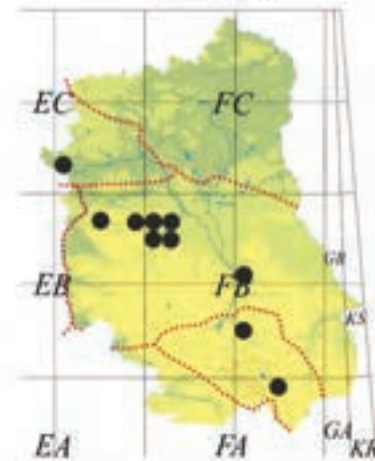
Mapa 599. *Titanoeca sponimima*.

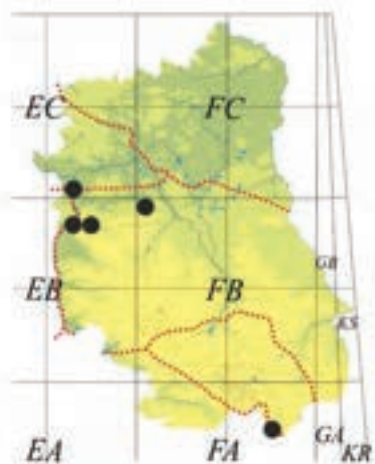
Mapa 600. *Cetonana laticeps*.

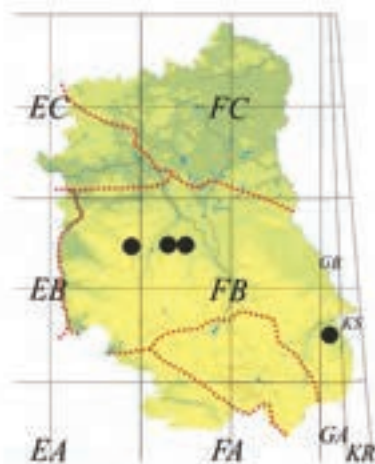
Mapa 601. *Hyptiotes paradoxus*.

Mapa 602. *Uloborus plumipes*.

Mapa 603. *Zodarion germanicum*.

Mapa 604. *Zodarion rubidum*.

7.

BIBLIOGRAFIA

Wykaz publikacji zawierających informacje na temat pająków występujących na obszarze województwa lubelskiego.

- Barabasz B., Górz A. 1998. *Argiope bruennichi* (SCOPOLI, 1772) rzadki i słabo zbadany gatunek pająka w Polsce. *Fragmenta Faunistica*, 41: 255-267.
- Bielak-Bielecki P., Rozwałka R. 2007. *Psilochorus simoni* (BERLAND, 1911) (Araneae: Pholcidae) – nowy gatunek pająka dla Wyżyny Lubelskiej. *Przegląd Zoologiczny*, 40: 141-143.
- Bielak-Bielecki P., Rozwałka R. 2011. *Nesticella mogera* (YAGINUMA, 1972) (Araneae: Nesticidae) in Poland. *Acta biologica, Szczecin*, 18: 137-141.
- Ciach M., Gwardjan M., Zięćik P. 2005. Występowanie tygrzyka paskowanego *Argiope bruennichi* na Wyżynie Małopolskiej i południowym Mazowszu. *Kulon*, 10: 81-86.
- Cichocki W., Rozwałka R. 2012. Pająki rezerwatu torfowiskowego „Bór na Czerwonem”, Chrońmy Przyrodę ojczystą, 69(1): 41-54.
- Dembicka A., Rozwałka R. 2007. Nowe stanowiska gryziela stepowego *Atypus muralis* BERTKAU, 1890 w dolinie Wisły. *Chrońmy Przyrodę Ojczystą*, 63(3): 13-29.
- Dziabaszewski A. 1990. Fauna Roztocza: zasoby, przemiany, ochrona. [W:] Materiały z sympozjum. Zwierzyniec 25-27 września 1990. IZ PAN Warszawa, 53.
- Frąckiewicz W. 2000. Pomiar tygrzyka w okolicach Lublina. *Wszelchświat*, 101(7-9): 201-202.
- Frąckiewicz W. 2001. Nowe stanowiska tygrzyka paskowanego *Argiope bruennichi* w okolicach Lublina. *Chrońmy Przyrodę ojczystą*, 57(1): 108.
- Frąckiewicz W. 2005. Tygrzyk paskowany *Argiope bruennichi* na wschodnim krańcu Polski. *Chrońmy Przyrodę ojczystą*, 61(1): 101-102.
- Gierlasiński G., Rutkowski T., Rozwałka R. 2021. Nowe stanowiska *Phaeoedus braccatus* (L. Koch, 1866) i *Zelotes erebeus* (Thorell, 1871) (Araneae: Gnaphosidae) w Polsce. *Fragmenta Naturae*, 54: 40-44. doi.org/10.5281/zenodo.5116468.
- Grądział T., Profus P. 2004. Świat zwierząt. Bezkręgowce. [W:] Roztoczański Park Narodowy. [Red.] T. Wilgat, Zwierzyniec, pp. 86-92.
- Hajdamowicz I. 2002 (maszynopis). Fauna pająków (Araneae) wybranych środowisk w Poleskim Parku Narodowym, z uwzględnieniem skutków antropopresji. Praca doktorska, Katedra Zoologii, Akademia Podlaska, Siedlce, 248 pp.
- Hajdamowicz I. 2004. *Atypus muralis* BERTKAU, 1890, Gryziel stepowy [W:] Polska Czerwona Księga Zwierząt, Bezkręgowce. [Red.] Z. Głowaciński, J. Nowacki, IOP PAN Kraków, AR Poznań, pp. 39-41.
- Hajdamowicz I. 2006. First records of *Emblyna brevidens* (KULCZYŃSKI, 1897) (Araneae: Dictynidae) in Poland. *Biological Letters*, 43(1): 79-86.
- Hajdamowicz I., Jastrzębski P. 2007. Threats to a rare in European spider species, *Tetragnatha reimoseri* (Araneae: Tetragnathidae), and fishponds as an alternate habitat. *Nature Conservation*, 64: 31-37.
- Hajdamowicz I., Kupryjanowicz J., Rozwałka R. 2003. *Mysmenella jobi* (KRAUS, 1967), a rare species in Europe: first records from Poland (Araneae: Mysmenidae). *Bulletin British arachnological Society, Dorchester*, 12: 361-364.
- Hajdamowicz I., Rozwałka R., Stańska M., Rutkowski T., Sienkiewicz P. 2021. Xerophilic *Alopecosa sulzeri* (PAVESI, 1873) (Araneae: Lycosidae) – a new wolf spider species in Poland. *Zootaxa*, 4899(1): 175-185. doi.org/10.11646/zootaxa.4899.1.9
- Hajdamowicz I., Stańska M. 2006. Pająki (Araneae) doliny Bugu jako obiekt badań i atrakcja turystyczna. [W:] Walory turystyczne Euroregionu Bug jako czynnik aktywizacji gospodarczej i integracji społeczno-kulturowej w zjednoczonej Europie. [Red.] M. Bochenek, G. Godlewski, Biała Podlaska, 247-262.
- Hajdamowicz I., Stańska M., Król A., Hirler A., Niacewicz Ł. 2016. Rzadkie i zagrożone gatunki pająków w zbożach w województwie lubelskim. *Kulon*, 21: 49-61.

- Hajdamowicz I., Stańska M., Rutkowski T. 2014. *Walckenaeria incisa* (O.P.-CAMBRIDGE, 1871) – a rare European species, new to Poland (Araneae: Linyphiidae). *Genus*, 25: 357-363.
- Hajdamowicz I., Stańska M., Zalewski M., Ciurzycki W. 2007. *Emblina brevidens* (Araneae: Dictynidae) in the Mazurian Lake District (NE Poland) – rediscovered in Poland. *Arachnologische Mitteilungen*, 33: 21-24.
- Król A., Stańska M., Hajdamowicz I., Tkaczuk C. 2013. The role of possibilities and using spiders (Araneae) against pests in crop protection. Abstracts of IVth International Scientific Symposium for PhD Students and Students of Agricultural Colleges, Bydgoszcz, s. 56.
- Kulczyński W. 1884. Przegląd krytyczny pajaków z rodziny Attoidea żyjących w Galicji. *Rozprawy i Sprawozdania z Posiedzeń Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego Akademii Umiejętności, Kraków* 12: 135-232.
- Kupryjanowicz J. 1997. Spiders of the Biebrza National Park – species new and rare to Poland. [In:] *Proceedings of the 16th European Colloquium of Arachnology*, [Ed.] M. Żabka, Wydawnictwo WSRP, Siedlce, 183-194.
- Kupryjanowicz J., Hajdamowicz I., Stankiewicz A., Staręga W. 1998. Spiders of some raised peat bogs in Poland. [In:] *Proceedings of the 17th European Colloquium of Arachnology, Edinburgh 1997*, [Ed.] P.A. Selden, 267-272.
- Kupryjanowicz J., Rozwałka R. 2007. *Jacksonella falconeri* (JACKSON, 1908), a species newly recorded in Poland (Araneae: Linyphiidae). *Polskie Pismo entomologiczne*, 76(3): 161-165.
- Kupryjanowicz J., Stankiewicz A., Hajdamowicz I. 1997. *Meioneta mossica* SCHIKORA 1993 in Poland (Araneae: Linyphiidae). *Bulletin of the Polish Academy of Sciences, Biological Sciences*, 45: 41-43.
- Liana A. 1993. Występowanie rzadkiego pająka – tygrzyka *Argiope bruennichi* na Roztoczu. *Chrońmy Przyrodę ojczystą*, 49(2): 49-53.
- Liana A. 1994. Fauna Roztoczańskiego Parku Narodowego. *Bezkregowce*. [W:] *Roztoczański Park Narodowy*. [Red.] T. Wilgat, wyd. RPN, Zwierzyniec, 161-177.
- Liana A. 1997. Świat zwierząt. Pajęczaki (Arachnoidea). [W:] *Na pograniczu regionów*. [Red.] A. Liana, Towarzystwo Fizjograficzne, Warszawa, pp. 114-115.
- Łętowski J., Lechowski L. 1997. Stawonogi lądowe Parku Krajobrazowego „Lasy Janowskie” [W:] *Środowisko przyrodnicze Parku Krajobrazowego „Lasy Janowskie”* [Red.] S. Radwan, B. Sałata, M. Harasimiuk, wyd. UMCS, Lublin, pp. 141-150.
- Minkiewicz R. 1934. Les Pompilides à nid fixe et ceux à nid momentané (étude d'éthologie comparée). *Polskie Pismo entomologiczne, Lwów*, 13: 43-60.
- Nowicki M. 1870. Zapiski fauniczne. *Sprawozdania Komisji Fizyograficznej*, 4: 11-28.
- Oleczek M. 1979 (maszynopis). Pająki środowisk kserotermicznych w Kazimierzu Dolnym oraz wydm w Stężycy koło Dębina. *Praca magisterska, Zakład Zoologii WSR-P, Siedlce*.
- Pietrzykowski M. 1975. *Argiope bruennichi* (Scop.) (Araneae) pod Wytycznem na Wyżynie Lubelskiej. *Notatki przyrodnicze Studenckiego Koła Naukowego Biologów, Poznań*, 11: 8-10.
- Prószyński J., Staręga W. 1971. Pająki – Aranei. *Katalog Fauny Polski*, 33: Warszawa (PWN), 382 pp.
- Puszkarski T. 1981. Zmiany wybranych elementów zoocenoz w agroekosystemach poddawanych silnej presji emisji przemysłowych. *Rozprawy habilitacyjne; IUNG Puławy, Puławy*, 79 pp.
- Puszkarski T. 1983. Nowe dla Wyżyny Lubelskiej gatunki pajaków (Aranei). *Annales UMCS, sec. C, Lublin*, 36(20): 273-287.
- Rozwałka R. 1995. Pająki zbiorowiska kserotermicznego w Korhyniach koło Tomaszowa Lubelskiego. [W:] *Streszczenia referatów Polskiego Towarzystwa Zoologicznego, Łódź 14-16 IX 1995*. Łódź, 146.
- Rozwałka R. 1996a. Materiały do poznania pajaków (Aranei) Parku Krajobrazowego „Lasy Janowskie”. [W:] *Środowisko Przyrodnicze Parku Krajobrazowego „Lasy Janowskie”* [Red.] W. Radwan, B. Sałata, M. Harasimiuk, wyd. UMCS, Lublin, p. 67.
- Rozwałka R. 1996b. Materiały do znajomości pajaków Poleskiego Parku Narodowego i jego okolic. *Parki Narodowe i Rezerваты Przyrody*, 15(2): 63-73.
- Rozwałka R. 1997. Analiza ekologiczna fauny pajaków występujących w zaroślach kserotermicznych w Korhyniach koło Tomaszowa Lubelskiego [W:] *Współczesne kierunki ekologii. Ekologia behawioralna. Materiały z sympozjum, Lublin 25-26 listopada 1995 r.* [Red.] T. Puszkarski, L. Puszkarski. Wyd. UMCS, Lublin, 193-195.
- Rozwałka R. 1999 (maszynopis.). Pająki (Araneae) wybranych środowisk południowego Roztocza. *Praca doktorska, Zakład Zoologii UMCS, Lublin*, 263 pp.
- Rozwałka R. 2000. Pająki (Araneae) zespołu *Brachypodio-Teucrietum* rezerwatu Stawska Góra. [W:] *Walory przyrodnicze Chełmskiego Parku Krajobrazowego i jego najbliższych okolic*. [Red.] J. Łętowski Wyd. UMCS, Lublin, pp. 109-118.
- Rozwałka R. 2004. Materiały do znajomości pajaków (Araneae) Roztocza. *Nowy Pamiętnik Fizjograficzny*, 3(1-2): 101-116.
- Rozwałka R. 2005a. Nowe stanowisko *Clubiona frisia* WUNDERLICH & SCHUETT, 1995 (Araneae: Clubionidae) w Polsce. *Przegląd zoologiczny*, 49(3-4): 53-55.
- Rozwałka R. 2006a. Pająki (Araneae) Nadwieprzańskiego Parku Krajobrazowego, *Nowy Pamiętnik Fizjograficzny*, (2005) 4(1-2): 55-66.
- Rozwałka R. 2006b. Materiały do poznania pajaków (Araneae) Poleskiego Parku Narodowego. *Nowy Pamiętnik Fizjograficzny*, (2005) 4(1-2): 67-82.
- Rozwałka R. 2006c. Pająki (Araneae) stanowiska roślinności kserotermicznej w Żmudzi koło Chełma, *Parki Narodowe i Rezerваты Przyrody*, 25: 51-68.
- Rozwałka R. 2006d. Spiders (Araneae) of the selected synanthropic environments in Lublin City. *Fragmenta faunistica*, 49: 57-68.

7. BIBLIOGRAFIA

- Rozwałka R. 2007a. Materiały do znajomości pająków (Araneae) Wyżyny Lubelskiej. Nowy Pamiętnik Fizjograficzny, 5(2006) (1-2): 145-173.
- Rozwałka R. 2007b. Uwagi o występowaniu *Achaearanea tabulata* LEVI, 1980 (Araneae: Theridiidae) w Polsce. Nowy Pamiętnik Fizjograficzny, 5(2006) (1-2): 175-186.
- Rozwałka R. 2007c. Pająki (Araneae) Kazimierskiego Parku Krajobrazowego. Parki narodowe i Rezerwy Przyrody, 26(3): 83-100.
- Rozwałka R. 2007d. *Uloborus plumipes* LUCAS, 1846 (Araneae: Uloboridae) w Polsce, Przegląd zoologiczny, 51(3-4): 131-135.
- Rozwałka R. 2007e. Nowe dane o występowaniu *Hasarius adansoni* (SAVIGNY ET AUDOUIN, 1825) (Araneae: Salticidae) w Polsce. Przegląd zoologiczny, 51(3-4): 137-139.
- Rozwałka R. 2008. *Cinetata gradata* (SIMON, 1881) (Araneae: Linyphiidae) – the new spider species for Poland. Polskie Pismo entomologiczne, 77(3): 75-78.
- Rozwałka R. 2009a. Pająki (Araneae) Parku Krajobrazowego Lasy Janowskie. Nowy Pamiętnik Fizjograficzny, 6(2007) (1-2): 45-70.
- Rozwałka R. 2009b. Pajęczaki (Arachnida: Araneae, Opiliones) wschodniej części Parku Krajobrazowego Lasy Kozłowieckie Nowy Pamiętnik Fizjograficzny, 6(2007) (1-2): 71-86.
- Rozwałka R. 2009c. New data of the distribution of *Pellenes nigrociliatus* (L. KOCH, 1875) (Araneae: Salticidae) in Poland. Annales UMCS, Lublin, LXIV(1): 117-121.
- Rozwałka R. 2011a. *Micaria dives* (LUCAS, 1846) (Araneae: Gnaphosidae) – nowy gatunek pająka dla araneofauny Polski. Chrońmy Przyrodę Ojczystą, 67(6): 575-579.
- Rozwałka R. 2011b. *Steatoda triangulosa* (WALCKENAER, 1802) (Araneae: Theridiidae) in Poland. Acta biologica, Szczecin, 18: 143-147.
- Rozwałka R. 2011c. *Mermessus trilobatus* (EMERTON, 1882) (Araneae: Linyphiidae) – nowy gatunek pająka dla fauny Polski. Przegląd zoologiczny, 52-54: 163-166.
- Rozwałka R. 2012a. *Cetonana laticeps* (CANESTRINI, 1868) (Araneae: Corinnidae) – a new species of spider to the fauna of Poland. Acta biologica, Szczecin, 19: 77-82.
- Rozwałka R. 2012b. Materiały do znajomości pająków Araneae Bieszczadzkiego Parku Narodowego. Roczniki Bieszczadzkie, 20: 156-195.
- Rozwałka R. 2014a. Materiały do znajomości pająków Araneae Beskidu Wschodniego. Roczniki Bieszczadzkie, 22: 239-350.
- Rozwałka R. 2014b. Pająki Araneae Magurskiego Parku Narodowego. Roczniki Bieszczadzkie, 22: 351-370.
- Rozwałka R., Bielak-Bielecki P. 2008a. Wstępna charakterystyka pająków korowych parków śródmiejskich Lublina i Świdnika w okresie zimowym [W:] Fauna miast. Ochronić różnorodność biologiczną w miastach. [Red.] P. Indykiewicz, Bydgoszcz, s. 78.
- Rozwałka R., Bielak-Bielecki P. 2008b. Wstępna charakterystyka pająków korowych parków śródmiejskich Lublina i Świdnika w okresie zimowym. [W:] Fauna miast. Ochronić różnorodność biotyczną w miastach. [Red.] P. Indykiewicz, L. Jerzak, T. Barczyk, Wydawnictwo Pomorze, Bydgoszcz, pp. 290-296.
- Rozwałka R., Bielak-Bielecki P. 2016. First records of the alien spider *Pandava laminata* (THORELL, 1878) (Araneae: Titanoecidae) in Poland, Fragmenta faunistica, 59: 121-126.
- Rozwałka R., Chmielewski P. 2021. Rozmieszczenie gryziela stepowego (*Atypus muralis* Bertkau, 1890) na terenie województwa lubelskiego. Acta Entomologica Silesiana, 29: (online 022): 1-14. <http://doi.org/10.5281/zenodo.5502573>.
- Rozwałka R., Gosik R. 2006. The isolated locality of *Zodarion rubidium* SIMON, 1914 (Araneae: Zodariidae) in Poland. Fragmenta faunistica, 49: 127-131.
- Rozwałka R., Juszczyński P. 2009. Pająki (Araneae) dwu naleśnikowych stanowisk kserotermicznych w okolicach Lublina, Nowy Pamiętnik Fizjograficzny, 6(2007)(1-2): 87-106.
- Rozwałka R., Olbrycht T. 2017. New records of several rare spider species (Araneae) from south-eastern Poland. Fragmenta faunistica, 60: 67-81.
- Rozwałka R., Renn K., Sienkiewicz P. 2014. Pająki (Araneae) i kosarze (Opiliones) Lednickiego Parku Krajobrazowego (I). Przegląd Przyrodniczy, 25(1): 42-63.
- Rozwałka R., Rutkowski T., Bielak-Bielecki P. 2013. New data on introduced and rare synanthropic spiders (Arachnida: Araneae) in Poland. Annales UMCS, sec. C, LXVIII(1): 127-150.
- Rozwałka R., Rutkowski T., Bielak-Bielecki P. 2016. New data on introduced and rare synanthropic spiders (Arachnida: Araneae) in Poland (II). Annales UMCS, sec. C, LXXI(1): 59-85.
- Rozwałka R., Sienkiewicz P. 2014. Pająki i kosarze (Arachnida: Araneae, Opiliones) rezerwatu Słoneczne Wzgórza. Przegląd Przyrodniczy, 25(3): 31-53.
- Rozwałka R., Stachowicz J. 2010a. Pierwsze stwierdzenie *Ostearius melanopygius* (O.P.-CAMBRIDGE, 1879) (Araneae: Linyphiidae) w wschodniej części Polski. Przegląd zoologiczny, 52-54: 159-161.
- Rozwałka R., Stachowicz J. 2010b. *Holocnemus pluche* (SCOPOLI, 1763) – new for Poland introduced species of pholcid spider (Araneae: Pholcidae). Annales UMCS, sec. 65(2): 73-78.
- Rozwałka R., Stachowicz J. 2014. Notes on the occurrence of *Sitticus terebratus* (CLERCK, 1758) in Poland. Fragmenta faunistica, 57: 68-74.
- Rozwałka R., Czaja M. 2021. Nowe obserwacje *Icius hamatus* (C.L. KOCH, 1846) (Araneae: Salticidae) w Polsce. Acta Entomologica Silesiana, 29 (online 009): 1-4. <http://doi.org/10.5281/zenodo.4724561>
- Rozwałka R., Wawer W., Dawidowicz Ł. 2017. Three alien spider species (Araneae: Theridiidae) newly found in Poland. Fragmenta faunistica, 60: 61-66.

- Stańska M. 2001. Pająki (Araneae) Niziny Mazowieckiej, stan wiedzy, zagrożenia, sposoby ochrony. [W:] Strategia ochrony fauny na Nizinie Mazowieckiej. [Red.] H. Kot, A. Dombrowski. Wyd. MTOE, Siedlce, pp. 295-304.
- Stańska M., Hajdamowicz I., Żabka M. 2002. Epigeic spiders of alder swamp forests in Eastern Poland. [W:] Proceedings of the 19th European Colloquium of Arachnology, [Eds.] S. Toft, N. Scharff, Aarhus, 191-197.
- Stańska M., Patoleta B., Niecewicz Ł. 2007. *Leptorchestes berolinensis* (C.L. KOCH, 1846) in Poland – new record in beehives. Newsletter of the British Arachnological Society, 109: 3-4.
- Stańska M., Pieńkowski M. 2008. The occurrence and distribution of rare spider species *Diplocephalus dentatus* Tullgren, 1955 (Araneae: Linyphiidae) in Poland. Newsletter of the British Arachnological Society, 113: 10-11.
- Stańska M., Stański T., Wielgosz E., Hajdamowicz I. 2017. Impact of habitat complexity on the body size of two spider species: *Alopecosa cuneata* (CLERCK, 1757) and *A. pulverulenta* (CLERCK, 1757) (Araneae, Lycosidae) in river valley grasslands. Polish Journal of Environmental Studies, 27(2): 853-859; DOI: <https://doi.org/10.15244/pjoes/75806>
- Stańska M., Rozwałka R., Kowalczyk K. 2010. *Dipoena torva* (THORELL, 1875) – gatunek pająka związany z drzewami. Leśne prace badawcze, 71(2): 201-205.
- Staręga W. 1972. Nowe dla Polski i rzadsze gatunki pająków (Aranei), z opisem *Leptyphantes milleri* sp.n. Fragmenta faunistica, 18: 55-98.
- Staręga W. 1974. Materiały do znajomości rozmieszczenia pająków (Aranei) w Polsce. Fragmenta faunistica, 19: 395-420.
- Staręga W. 1978. Materiały do znajomości rozmieszczenia pająków (Aranei) w Polsce, III-VII. Fragmenta faunistica, 23: 259-302.
- Staręga W. 1983. Wykaz krytyczny pająków (Aranei) Polski. Fragmenta faunistica, 27: 149-268.
- Staręga W. 1984. Materiały do znajomości rozmieszczenia pająków (Aranei) w Polsce. Fragmenta faunistica, 28: 79-136.
- Staręga W. 1988. Pająki (Aranei) Gór Świętokrzyskich. Fragmenta faunistica, 31: 185-359.
- Staręga W. 1996a. Spinnen (Araneae) aus der Borkenheide und anderen Lokalitäten der Masurischen Seenplatte. Fragmenta faunistica, 39: 287-311.
- Staręga W. 1996b. Spinnen (Araneae) von oberschlesischen Abraumhalden des Steinkohlebergbaus. Fragmenta faunistica, 39: 329-344.
- Staręga W. 2000. Spinnen aus Roztocze und anliegenden Gebieten. Fragmenta faunistica, 43: 59-89.
- Staręga W. 2003. Pająki (Araneae) Puszczy Knyszyńskiej. Nowy Pamiętnik Fizjograficzny, 1: 95-206.
- Staręga W., Nakaziuk G. 1985. Pająki (Aranei) okolic Międzyrzecza Podlaskiego oraz uzupełnienia i sprostowania wiadomości o pająkach Podlasia. Rocznik Międzyrzecki. XVI-XVII. 232-245.
- Staręga W., Stankiewicz A. 1996. Beitrag zur Spinnenfauna einiger Moore Nordostpolens. Fragmenta faunistica, 39: 345-361.
- Wajgiel L. 1874. Pajęczaki galicyjskie. Kołomyja, 36 pp.
- Wiśniewski K., Rozwałka R., Wesołowska W. 2018. Distribution, habitat affinities and phenology of the *Micrargus herbigradus*-species group (Araneae: Linyphiidae) in Poland. Biologia (Bratislava) 73(2): 151-164. doi:10.2478/s11756-018-0026-5
- Wołczuk B., Krogulec J., Stańska M., Hajdamowicz I., Dierża P., Brzezińska K. 2014. Przyrodnicze perełki ziemi lubelskiej. Ptaki, 44-46.
- Wrońska A. 2006 (maszynopis). Pająki występujące w agrocenozach roślin użytkowych w okolicach Fajslawic. Praca magisterska, Zakład Zoologii UMCS, 66 pp.
- Zieliński S., Zielińska I. 1999. Nowe stanowisko tygrzyka paskowanego *Argiope bruennichi* na Polesiu Lubelskim. Chrońmy Przyrodę ojczystą, 55(1): 106-107.
- Zieliński S., Zielińska I. 2001. Kolejne dane o stanowisku tygrzyka paskowanego *Argiope bruennichi* na Polesiu Lubelskim. Chrońmy Przyrodę ojczystą, 57(1): 107.
- Żabka M. 1997. Salticidae – Pająki skaczące (Arachnida: Araneae). Fauna Polski, 19: Warszawa, 189 pp.

Inne wykorzystane i cytowane publikacje

- Almquist S. 2005. Swedish Araneae, part 1: families Atypidae to Hahniidae (Linyphiidae excluded). Insect Systematics & Evolution, Supplement 62: 1-284.
- Almquist S. 2006. Swedish Araneae, part 2: families Dictynidae to Salticidae. Insect Systematics & Evolution, Supplement 63: 285-601.
- Arachnologische Gesellschaft 2021. Atlas of the European Arachnids, accessed at <https://atlas.arages.de>; accessed on: 1 March 2021.
- Bartos M., Szczepko K. 2011. Piaskun wydmy (Yllenus arenarius) (Araneae, Salticidae) w Polsce – stan poznania i zagrożenia. [W:] Bory Tucholskie i inne obszary leśne II. Ochrona, monitoring, edukacja. [Red.] K. Gwoździński, Pa-Res Publishing, Łódź: pp. 11-21.
- Belik K., Rozwałka R. 2007. Nowe stanowisko *Cheiracanthium punctorium* (VILLERS, 1789) (Araneae: Miturgidae), oraz uwagi na temat jego rozmieszczenia w Polsce. Przegląd zoologiczny, 51(3-4): 157-161.
- Blick T. 1991. Zur Ökologie, Phänologie und Verbreitung von *Centromerus persimilis* (O. PICKARD-CAMBRIDGE, 1912) (Arachnida: Araneae: Linyphiidae). Senckenbergiana biologica, 71 (1/3) (1990): 129-137.
- Bolzern A., Hänggi A. 2006. *Drassodes lapidosus* und *Drassodes cupreus* (Araneae: Gnaphosidae) – eine unendliche Geschichte. Arachnologische Mitteilungen, 31: 16-22.
- Breitling R., Bauer T., Schäfer M., Morano E., Barrientos J.A., Blick T. 2016. Phantom spiders 2: More notes on dubious spider species from Europe. Arachnologische Mitteilungen, 52: 50-77.

7. BIBLIOGRAFIA

- Buchar J. 1981. Zur Lycosiden-Fauna von Tirol (Araneae, Lycosidae). *Věstník Československé Zoologické Společnosti v Praze*, 45: 4-13.
- Buchar J. & Růžička V. 2002. Catalogue of spiders of the Czech Republic. Peres, Praha, 351 pp.
- Canard A. & Cruveillier M. 2019. Révision des *Alopecosa* de France du groupe «*accentuata/barbipes/farinososa*» (Lycosidae, Araneae), données et distribution. *Bulletin de l'Association Française d'Arachnologie*, 2: 2-19.
- Chyzer C. & Kulczyński W. 1891. *Araneae Hungariae*. T. I. Academia Scientiarum Hungaricae, Budapest, 170 pp.
- Czajka M. 1966. Einige Angaben über die Spinnen (Araneae) von Ślęza Massiv. *Polskie Pismo entomologiczne*, 36: 365-376.
- Czajka M. 1967b. Kilka uwag o badaniach fauny pajaków (Araneae) Przedgórze Sudeckiego. *Przegląd zoologiczny*, 11: 142-144.
- Czajka M. 1968. *Pelecopsis pilawskii* nov. sp. (Micryphantidae, Araneae). *Polskie Pismo entomologiczne*, 38: 469-474.
- Czajka M., Domin L. 1993. Pająki (Aranei) okolic Ruszowa w Borach Dolnośląskich. *Opolskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk. Zeszyty Przyrodnicze*, 29: 7-30.
- Czajka M., Pilawski S., Woźny M. 1981. Przyczynek do znajomości pajaków (Aranei) Bieszczadów. *Fragmenta faunistica*, 25: 453-461.
- Denis J. 1937. Une station nouvelle de *Dolomedes plantarius* et remarques sur *Arctosa stigmosa* [Araneides]. *Bulletin de la Société d'Histoire Naturelle de Toulouse*, 71: 451-456.
- Dziabaszewski A. 1974. Z badań nad pajakami (Aranei) Wielkopolski, II. Badania fizjograficzne nad Polską zachodnią, seria C, *Zoologia*, 27: 53-67.
- Dziabaszewski A. 1975. Z badań nad pajakami Wielkopolski. III. Badania fizjograficzne nad Polską zachodnią, C, *Zoologia*, 28: 101-108.
- Dziabaszewski A. 1989. Uwagi faunistyczne o rzadszych gatunkach pajaków (Aranei) z Poznania (z listą 302 stwierdzonych gatunków). *Badania Fizjograficzne nad Polską Zachodnią, Seria C, Zoologia* 38: 5-21.
- Dziabaszewski A. 1991. Pająki grądowego rezerwatu „Jakubowo” ze szczególnym uwzględnieniem fenologii oraz struktury zgrupowań Aranei. *Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk. Prace Komisji biologicznej*, 73: 35-57.
- Fickert C. 1875. Myriopoden und Araneiden vom Kamme des Riesengebirges. Ein Beitrag zur Faunistik der Subalpinen Region Schlesiens. *Zeitschrift für Entomologie, Breslau*, 4: 1-48.
- Fickert C. 1876. Verzeichniss der schlesischen Spinnen. *Zeitschrift für Entomologie, Breslau*, 5: 46-76.
- Grimm U. 1985. Die Gnaphosidae Mitteleuropas (Arachnida, Araneae). *Abhandlungen des Naturwissenschaftlichen Vereins in Hamburg*, 26: 1-318.
- Grimm U. 1986. Die Clubionidae Mitteleuropas: Corinninae und Liocraninae (Arachnida, Araneae). *Abhandlungen des Naturwissenschaftlichen Vereins in Hamburg*, 27: 1-91.
- Heimer S., Nentwig W. 1991. *Spinnen Mitteleuropas: Ein Bestimmungsbuch*. Paul Parey, Berlin, 543 pp.
- Hippa H., Oksala I. 1982. Definition and revision of the *Enoplognatha ovata* (CLERCK) group (Araneae, Theridiidae). *Entomologica Scandinavica*, 13: 213-222.
- IUCN 2012. *IUCN Red List Categories and Criteria. Version 3.1. Second edition*. Gland, Switzerland and Cambridge, UK: IUCN, 32 pp.
- Jachno J. 1872. Przyczynek do pajęczej fauny. *Sprawozdania Komisji Fizyograficznej*, 6: 4-7.
- Jäger P. 2008. *Pandava laminata*, eine weitere nach Deutschland importierte Spinnenart (Araneae: Titanoecidae). *Arachnologische Mitteilungen*, 36: 4-8.
- Kaczmarek M. 1958. Obserwacje nad aktywnością zimową bezkręgowców gleb leśnych. *Ekologia Polska, Seria B*, 4(1): 53-62.
- Kondracki J. 2011. *Geografia regionalna Polski*. PWN Warszawa, 468 pp.
- Kronstedt T. 1992. *Lessertia denticelis* – en för Sverige ny dvärgspindel i Stockholms tunnelbana. *Fauna och flora*, 87: 50-55.
- Kronstedt T. 2006. On *Pardosa schenkeli* (Araneae, Lycosidae) and its presence in Germany and Poland. *Arachnologische Mitteilungen*, 32: 31-37.
- Krzyżanowska E., Dziabaszewski A., Jackowska B., Staręga W. 1981. Spiders (Arachnoidea, Aranei) of Warsaw and Mazovia. *Memorabilia zoologica*, 34: 87-110.
- Kulczyński W. 1876. Dodatek do fauny pajęczaków Galicyi. *Sprawozdania Komisji Fizyograficznej*, 10: 41-67.
- Kulczyński W. 1881. Wykaz pajaków z Tatr, Babięj Góry i Karpat szlązkich z uwzględnieniem pionowego rozsiadlenia pajaków żyjących w Galicji zachodniej. *Sprawozdania Komisji Fizyograficznej*, 15: 1-75.
- Kulczyński W. 1882. Opisy nowych gatunków pajaków z Tatr, Babięj Góry i Karpat szlązkich. *Pamiętnik Akademii Umiejętności w Krakowie. Wydział Matematyczno-Przyrodniczy*, 8: 1-42.
- Kulczyński W. 1890. Galicyjskie pająki z rodziny Salticoidea. *Sprawozdanie Gimnazjum Św. Jacka, Kraków*, 33 pp.
- Kupryjanowicz J. 1994. *Oxyptila gertschi* Kurata, 1944 in Poland – does *O. simplex* (O.P-CAMBRIDGE, 1862) occur in Poland (Araneae: Thomisidae)? *Bulletin of the Polish Academy of Sciences, Biological Sciences*, 42: 351-356.
- Kupryjanowicz J. 1995a. *Larinia jeskovi* MARUSIK, 1986, a spider species new to Europe (Araneae: Araneidae). *Bulletin British arachnological Society, Dorchester*, 10: 78-80.
- Kupryjanowicz J. 1995b. Pierwsze stwierdzenie *Clubiona rosserae* LOCKET, 1953 (Aranei: Clubionidae) w Polsce. *Przegląd zoologiczny*, 39: 83-85.
- Kupryjanowicz J. 2003. Spiders (Araneae) of open habitats in the Biebrza National Park, Poland. *Fragmenta faunistica*, 46: 209-237.

- Kupryjanowicz J. 2005. Pająki (Araneae) Biebrzańskiego Parku Narodowego. [W:] Przyroda Biebrzańskiego Parku Narodowego. [Red.] A. Dyrz, C. Werpachowski, Biebrzański Park Narodowy, Osowiec Twierdza, pp. 275-299.
- Loerbroks A. 1983. Revision der Krabbenspinnen-Gattung *Heriades* Simon (Arachnida: Araneae: Thomisidae). Verhandlungen des Naturwissenschaftlichen Vereins in Hamburg, 26: 85-139.
- Lebert H. 1875. Verzeichnis der Schlesischen Spinnen mit Aufzählung der Schlesischen Myriopoden. Tübingen, 4: 63 pp.
- Logunov D.V. 1998. *Pseudeuophrys* is a valid genus of the jumping spiders (Araneae, Salticidae). Revue Arachnologique, 12: 109-128.
- Logunov D.V. 2001. A redefinition of the genera *Bianor* PECKHAM & PECKHAM, 1885 and *Harmochirus* SIMON, 1885, with the establishment of a new genus *Sibianor* gen. n. (Aranei: Salticidae). Arthropoda Selecta, 9: 221-286.
- Logunov D.V., Kronstedt T. 1997. A new Palearctic species of the genus *Sitticus* SIMON, with notes on related species in the *floricola* group (Araneae, Salticidae). Bulletin of the British Arachnological Society, 10: 225-233
- Łęgowski D. 2001. Waloryzacja Puszczy Białowieskiej metodą zooindykacyjną na podstawie pająków (Aranei). [W:] Próba szacunkowej waloryzacji lasów w Puszczy Białowieskiej metodą zooindykacyjną. [Red.] A. Szujewski, Wydawnictwo SGGW, Warszawa, pp. 207-233.
- Menge A. 1850. Verzeichniss [der] danziger Spinnen. Neueste Schriften der Naturforschenden Gesellschaft in Danzig, 4: 57-71.
- Menge A. 1866. Preussische Spinnen. Erste Abtheilung. Schriften der Naturforschenden Gesellschaft in Danzig (N.F.), 1: 1-152.
- Menge A. 1868. Preussische Spinnen. II. Abtheilung. Schriften der Naturforschenden Gesellschaft in Danzig (N. F.), 2: 153-218.
- Menge A. 1869. Preussische Spinnen. III. Abtheilung. Schriften der Naturforschenden Gesellschaft in Danzig (N.F.), 2: 219-264.
- Menge A. 1871. Preussische Spinnen. IV. Abtheilung. Schriften der Naturforschenden Gesellschaft in Danzig (N. F.), 2: 265-296.
- Menge A. 1872. Preussische Spinnen. V. Abtheilung. Schriften der Naturforschenden Gesellschaft in Danzig (N. F.), 3: 297-326.
- Menge A. 1873. Preussische Spinnen. VI. Abtheilung. Schriften der Naturforschenden Gesellschaft in Danzig (N. F.), 3: 327-374.
- Menge A. 1875. Preussische Spinnen. VII. Abtheilung. Schriften der Naturforschenden Gesellschaft in Danzig (N. F.), 3: 375-422.
- Menge A. 1876. Preussische Spinnen. VIII. Fortsetzung. Schriften der Naturforschenden Gesellschaft in Danzig (N. F.), 3: 423-454.
- Menge A. 1877. Preussische Spinnen. IX. Fortsetzung. Schriften der Naturforschenden Gesellschaft in Danzig (N. F.), 4: 455-494.
- Menge A. 1879. Preussische Spinnen. X. Fortsetzung; XI. Fortsetzung und Schluss. Schriften der Naturforschenden Gesellschaft in Danzig (N. F.), 4: 495-542; 543-560.
- Milasowszky N. & Hepner M. 2018. A case of dimorphic males in *Troxochrus scabriculus* (Araneae: Linyphiidae), with notes on synonymy. Arachnologische Mitteilungen, 56: 48-54.
- Mikulska I. 1961. O niezwykłym sposobie życia pająka *Pellenes nigrociliatus* (L. KOCH) var. *bilunulata* SIMON zamieszkującego muszle ślimaków. Przegląd zoologiczny, 5: 218-225.
- Muster C. 2009. Phylogenetic relationships within Philodromidae, with a taxonomic revision of *Philodromus* subgenus *Artanes* in the western Palearctic (Arachnida: Araneae). Invertebrate Systematics, 23: 135-169.
- Muster C. & Michalik P. 2020. Cryptic diversity in ant-mimic *Micaria* spiders (Araneae, Gnaphosidae) and a tribute to early naturalists. Zoologica Scripta, 49: 197-209.
- Heimer S., Nentwig W. 1991. Spinnen Mitteleuropas: Ein Bestimmungsbuch. Paul Parey, Berlin, 543 pp.
- Huber B. A. 2011. Revision and cladistic analysis of *Pholcus* and closely related taxa (Araneae, Pholcidae). Bonner zoologische Monographien, 58: 1-509.
- Nentwig W., Blick T., Gloor D., Hänggi A. & Kropf Ch. 2021. Spiders of Europe. www.araneae.unibe.ch; accessed on 4.10.2021. <https://doi.org/10.24436/1>
- Nolan M. 2012. A button in a balafon; an occurrence of the widow spider *Latrodectus geometricus* C.L. KOCH (Araneae, Theridiidae) in Ireland. Newsletter of the British Arachnological Society, 124: 6-7.
- Nowicki M. 1867. Zapiski z fauny tatrzańskiej. Sprawozdania Komisji Fizyograficznej, 1: 197-206.
- Nowicki M. 1868. Zapiski z faunistyczne. Sprawozdania Komisji Fizyograficznej, 2: 77-91.
- Nowicki M. 1869. Zapiski z faunistyczne. Sprawozdania Komisji Fizyograficznej, 3: 1-28.
- Nowicki M. 1874. Dodatek do fauny pajęczej Galicyi. Sprawozdania Komisji Fizyograficznej, 8: 197-206.
- Pekár S. 2004. Predatory behavior of two European ant-eating spiders (Araneae: Zodariidae). Journal of Arachnology, 32: 31-41.
- Pekár S. & Král J. 2001. A comparative study of the biology and karyotypes of two central European zodariid spiders (Araneae, Zodariidae). Journal of Arachnology, 29: 345-353.
- Próchniewicz M. 1991. Zur Verbreitung von fünf Spinnenarten (Arachnida: Araneae). Bulletin of the Polish Academy of Sciences. Biological Sciences, 39(2). 181-183.
- Roberts M.J. 1987. The spiders of Great Britain and Ireland, Volume 2: Linyphiidae and check list. Harley Books, Colchester, England, 204 pp.
- Roberts M.J. 1998. Spinnengids. Tirion, Baarn, Netherlands, 397 pp.
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt. Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, Poz. 2183.
- Rozwałka R. 2005b. Materiały do znajomości pająków (Araneae) Ojcowskiego Parku Narodowego. Prądnik, 15: 357-365.
- Rozwałka R. 2008. Wykaz krytyczny pająków (Araneae) Ojcowskiego Parku Narodowego. Parki narodowe i Rezerwy Przyrody, Białowieża, 27(1): 63-79.

7. BIBLIOGRAFIA

- Rozwałka R. 2010. Materiały do znajomości pająków Araneae Bieszczadów i Bieszczadzkiego Parku Narodowego. Roczniki Bieszczadzkie, 18: 167-177.
- Rozwałka R., Łysiak S. 2015. Rzadkie gatunki pająków (Araneae) rezerwatu Góry Pieprzowe. Przegląd Przyrodniczy, 26(1): 45-56.
- Rozwałka R., Rutkowski T., Sienkiewicz P., Renn K. 2015. Occurrence of *Talavera aperta* (MILLER, 1971) (Araneae: Salticidae) in Poland. Biological Letters, 52: 3-9.
- Rozwałka R., Sienkiewicz P. 2012. Pająki rezerwatu przyrody „Ostnicowe Parowy Gruczna” i okolic – pierwszy rok nadań [W:] Ochrona przyrody i dziedzictwa kulturowego Doliny Dolnej Wisły [Red.] J. Pająkowski, Zespół Parków Krajobrazowych Chełmińskiego i Nadwiślańskiego, Towarzystwo Przyjaciół Dolnej Wisły, Świecie, T. 1, pp. 46-50.
- Rozwałka R., Rutkowski T., Sienkiewicz P., Zawal A. 2016. *Zelotes erebeus* (Thorell, 1871) (Araneae: Gnaphosidae) in Poland and its distribution in Europe. Entomologica fennica, 27: 1-7.
- Rozwałka R., Stachowicz J. 2015. The first record of *Clubiona saxatilis* L. KOCH, 1867 (Araneae: Clubionidae) in Poland. Fragmenta faunistica, 58: 59-63.
- Rozwałka R., Zawal A. 2014. Pająki i kosarze (Arachnida: Araneae, Opiliones) rezerwatu Świdwie. Przegląd Przyrodniczy, 25(2): 76-90.
- Sanocka-Wołoszynowa E. 1981. Badania pajęczaków (Aranei, Opiliones, Pseudoscorpionida) jaskiń Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej. Acta Universitatis Wratislaviensis, 548, Prace Zoologiczne, 11: 92 pp.
- Saaristo M.I., Tanasevitch A.V. 2001. Reclassification of the *pallidus*-, *insignis*- and *spelaeorum*-groups of *Lepthyphantes* Menge, 1866 (sensu lato) (Arachnida: Araneae: Linyphiidae: Micronetinae). Reichenbachia, 34: 5-17.
- Simon U. 1997. On the biology of *Dipoena torva* (Araneae: Theridiidae). Arachnologische Mitteilungen, 13: 29-40.
- Spider and Harvestman Recording Scheme website 2021. <http://srs.britishspiders.org.uk>
- Stankiewicz A., Kupryjanowicz J. 2002. *Uloborus plumipes* LUCAS, 1846 (Araneae) – a spider new to Polish fauna. Bulletin of the Polish Academy of Sciences, Biological Sciences, 50: 193-195.
- Stańska M. 2007. Rare and threatened spider species (Araneae) in selected types of deciduous forests in the Białowieża Forest. Nature Conservation, 64: 13-29.
- Staręga W. 1971. Pająki (Aranei) Bieszczadów. Fragmenta faunistica, 17: 53-126.
- Staręga W. 1976. Pająki (Aranei) Pienin. Fragmenta faunistica, 21: 233-330.
- Staręga W., Błaszak C., Rafalski J. 2002. Arachnida – Pajęczaki [W:] Czerwona Lista Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce, [Red.] Z. Głowaciński, IOP PAN, Kraków, 133-140.
- Staręga W., Kupryjanowicz J. 1996. Beitrag zur Kenntnis der Spinnen (Araneae) des Gorce-Gebirges. Fragmenta faunistica, 39: 313-328.
- Staręga W., Majkus Z., Miszta A. 2001. Czerwona lista pająków (Araneae) Górnego Śląska. Raporty i Opinie Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice, 4: 8-36.
- Staręga W., Szymonowicz B. 1999. Pająki (Aranei) rezerwatu Jelonka i jego otoczenia. Parki narodowe i rezerwaty przyrody, 18(2): 81-90.
- Szymkowiak P. 2000. Szanse zachowania rzadkich gatunków pająków (Aranei) na terenie rezerwatu przyrody „Bielinek”. Przegląd Przyrodniczy, 11: 133-138.
- Taczanowski W. 1866. Spis pająków zebranych w okolicach Warszawy w ciągu roku 1865. Wykaz Szkoły Głównej Warszawskiej, Warszawa, 5: 1-14.
- Taczanowski W. 1867. Dodatek do spisu pająków zebranych w okolicach Warszawy. Wykaz Szkoły Głównej Warszawskiej, Warszawa, 6: 18-22.
- Töpfer-Hofmann G., Helversen O. 1990. Four species of the *Pardosa lugubris*-group in Central Europe (Araneae, Lycosidae) – a preliminary report. Bulletin de la Société Européenne d'Arachnologie, 1: 349-352.
- Töpfer-Hofmann G., Cordes D., Helversen von O. 2000. Cryptic species and behavioural isolation in the *Pardosa lugubris* group (Araneae, Lycosidae), with description of two new species. Bulletin of the British Arachnological Society, 11: 257-274.
- Van Keer K. 2007. Exotic spiders (Araneae): Verified reports from Belgium of imported species (1976-2006) and some notes on apparent neo-zoan invasive species. Nieuwsbrief van de Belgische Arachnologische Vereniging, 22: 45-54.
- Vetter R.S., Vincent L.S., Danielsen D.W.R., Reinker K.I., Clarke D.E., Itnyre A.A., Kabashima J.N., Rust M.K. 2012. The Prevalence of Brown Widow and Black Widow Spiders (Araneae: Theridiidae) in Urban Southern California. Entomological Society of America, 49: 947-951.
- Wajgiel L. 1867. Spis pająków. Sprawozdania Komisji Fizyograficznej, 1: 138-141.
- World Spider Catalog 2021. World Spider Catalog. Natural History Museum Bern, online at <http://wsc.nmbe.ch>, version 22.5, accessed on: 1 December 2021. doi: 10.24436/2.
- Woźny M. 1985. Pająki (Aranei) Wału Trzebnickiego. Fragmenta faunistica, 29: 39-76.
- Woźny M., Czajka M., Pilawski S., Bednarz S. 1988. Pająki (Araneae) polskich Sudetów. Acta Universitatis Wratislaviensis, Prace Zoologiczne, 19: 53-130
- Woźny M., Siwek P. 1996. *Zodarion rubidum* Simon (Aranei, Zodariidae) – nowy dla Polski gatunek pająka. Przegląd zoologiczny, 40: 73-75.
- Wunderlich J. & Schuett K 1995. Beschreibung der bisher verkannten Sackspinnen-Art *Clubiona frisia* n.sp. aus Europa (Arachnida: Araneae: Clubionidae). Entomologische Zeitschrift, Frankfurt an Main, 105: 10-17.

8.

INDEKS

- Abacoproeces saltuum* 55, 207
Aculepeira ceropegia 23, 192
Aelurillus v-insignitus 125, 240
Agalenatea redii 23, 192
Agelena labyrinthica 19, 191
Ageleniade 19
Agroeca brunnea 99, 229
Agroeca cuprea 99, 229
Agroeca dentigera 99, 186, 188, 229
Agroeca lusatica 99, 229
Agroeca proxima 99, 230
Agyneta affinis 55, 207
Agyneta cauta 55, 207
Agyneta conigera 55, 207
Agyneta fuscipalpa 56, 207
Agyneta innotabilis 56, 207
Agyneta mollis 56, 208
Agyneta mossica 56, 208
Agyneta ramosa 56, 208
Agyneta rurestris 57, 208
Agyneta saxatilis 57, 208
Agyneta subtilis 57, 208
Allagelena gracilens 20, 191
Allomengea vidua 57, 208
Alopecosa accentuata 100, 188, 230
Alopecosa aculeata 101, 230
Alopecosa cuneata 101, 230
Alopecosa cursor 101, 230
Alopecosa fabrilis 101, 231
Alopecosa farinosa 101, 231
Alopecosa inquilina 102, 231
Alopecosa pinetorum 102, 188
Alopecosa pulverulenta 102, 231
Alopecosa schmidti 103, 231
Alopecosa solitaria 103, 188, 231
Alopecosa sulzeri 103, 231
Alopecosa trabalis 103, 231
Amaurobiidae 22
Amaurobius fenestralis 22, 192
Anelosimus vittatus 143, 247
Anguliphantes angulipalpis 58, 208
Anguliphantes nodifer 58, 187, 208
Antistea elegans 53, 206
Anyphaena accentuata 22, 192
Anyphaenidae 22
Aphantaulax trifasciata 45, 188, 202
Aphileta misera 58, 209
Apostenus fuscus 100, 230
Araeoncus crassiceps 58, 209
Araeoncus humilis 58, 209
Araneidae 23, 188
Araneomorphae 19
Araneus alsine 24, 192
Araneus angulatus 24, 192
Araneus diadematus 24, 192
Araneus marmoreus 25, 193
Araneus quadratus 26, 193
Araneus sturmi 26, 193
Araneus triguttatus 26, 193
Araniella cucurbitina 26, 193
Araniella displicata 27, 193
Araniella opisthographa 27, 193
Araniella proxima 27, 187, 193
Arctosa cinerea 103, 231
Arctosa figurata 103, 232
Arctosa lamperti 104, 187, 232
Arctosa leopardus 104, 232
Arctosa lutetiana 104, 232
Arctosa perita 104, 232
Arctosa stigmosa 104, 232
Argenna patula 41, 200
Argenna subnigra 42, 200
Argiope bruennichi 27, 28, 70, 193
Argyroneta aquatica 42, 200
Asagena phalerata 143, 248
Asianellus festivus 125, 240

8. INDEKS

- Asthenargus paganus* 58, 209
Attulus caricis 125, 240
Attulus distinguendus 125, 240
Attulus dzieduszyckii 125, 240
Attulus floricola 126, 241
Attulus inexpectus 126, 241
Attulus penicillatus 126, 241
Attulus pubescens 126, 241
Attulus saltator 127, 241
Attulus terebratus 127, 241
Attulus zimmemanni 127, 241
 Atypidae 19
Atypus muralis 19, 186, 188, 191
Aulonia albimana 105, 232
Ballus chalybeius 127, 141
Baryphyma gowerense 59, 187, 209
Baryphyma pratense 59, 209
Bassaniodes robustus 156, 253
Bathypantes approximatus 59, 209
Bathypantes gracilis 59, 209
Bathypantes nigrinus 60, 209
Bathypantes parvulus 60, 210
Bathypantes setiger 60, 210
Bolyphantes alticeps 60, 210
Callilepis nocturna 46, 202
Carrhotus xanthogramma 127, 241
Centromerita bicolor 60, 210
Centromerita concinna 61, 210
Centromerus arcanus 61, 210
Centromerus brevipalpus 61, 210
Centromerus cavernarum 61, 210
Centromerus incilium 61, 210
Centromerus levitarsis 62, 211
Centromerus persimilis 62, 211
Centromerus sellarius 62, 211
Centromerus semiater 62, 211
Centromerus serratus 62, 211
Centromerus sylvaticus 62, 211
Ceratinella brevipes 63, 211
Ceratinella brevis 63, 211
Ceratinella major 63, 211
Ceratinella scabrosa 63, 212
Ceratinella wideri 64, 212
Cercidia prominens 28, 194
Cetonana laticeps 165, 188, 257
 Cheiracanthiidae 35
Cheiracanthium campestre 35, 186, 197
Cheiracanthium erraticum 35, 197
Cheiracanthium furculatum 36, 188, 197
Cheiracanthium mildei 36, 188, 197
Cheiracanthium montanum 36, 197
Cheiracanthium oncognathum 36, 197
Cheiracanthium punctorium 36, 197
Cheiracanthium virescens 37, 197
Cicurina cicur 53, 206
Cinetata gradata 64, 188, 212
Clubiona alpicola 37, 188
Clubiona caeruleascens 37, 198
Clubiona comta 37, 198
Clubiona corticalis 37, 198
Clubiona diversa 37, 186, 198
Clubiona frisia 38, 198
Clubiona frutetorum 38, 198
Clubiona germanica 38, 198
Clubiona juvenis 38, 198
Clubiona lutescens 38, 198
Clubiona marmorata 39, 199
Clubiona neglecta 39, 199
Clubiona pallidula 39, 199
Clubiona phragmitis 39, 199
Clubiona reclusa 40, 199
Clubiona rosserae 40, 187, 199
Clubiona stagnatilis 40, 199
Clubiona subsultans 40, 199
Clubiona subtilis 40, 199
Clubiona terrestris 41, 200
Clubiona trivialis 41, 200
 Clubionidae 37
Cnephalocotes obscurus 64, 212
Coelotes atropos 20, 191
Coelotes terrestris 20, 191
Coriarachne depressa 156, 253
Cozyptila blackwalli 156, 253
Crustulina guttata 143, 248
Cryphoea silvicola 41, 200
Cryptachaea riparia 143, 248
 Cybaeidae 41
Cybaeus angustiarum 41, 187, 200
Cyclosa conica 29, 194
Cyclosa oculata 29, 194
Cyrtophora citricola 29, 194
Dendryphantes hastatus 128, 242
Dendryphantes rudis 128, 242
Diaea dorsata 156, 253
Dictyna arundinacea 42, 200
Dictyna major 43, 200
Dictyna pusilla 43, 201
Dictyna uncinata 43, 201
 Dictynidae 41
Dicymbium nigrum 64, 212
Dicymbium nigrum brevisetosum 64, 212
Dicymbium tibiale 65, 212
Diplocephalus cristatus 65, 212
Diplocephalus dentatus 65, 212
Diplocephalus helleri 65, 188
Diplocephalus latifrons 66, 213
Diplocephalus picinus 66, 213
Diplostyla concolor 66, 213
Dipoena braccata 144, 248
Dipoena melanogaster 144, 248

- Dipoena torva* 144, 248
Dismodicus bifrons 67, 213
Dismodicus elevatus 67, 213
Dolomedes fimbriatus 123, 240
Dolomedes plantarius. 124, 240
Donacochara speciosa. 67, 213
Drapetisca socialis 67, 213
Drassodes lapidosus. 46, 202
Drassodes pubescens 46, 202
Drassyllus lutetianus 46, 202
Drassyllus praefuscus. 46, 202
Drassyllus pusillus 47, 202
Dysderidae 45
Ebrechtella tricuspidata. 157, 253
Emblyna brevidens 44, 187, 201
Enoplognatha caricis 144, 248
Enoplognatha latimana. 144, 248
Enoplognatha mordax 145, 249
Enoplognatha oelandica 145, 249
Enoplognatha ovata 8, 44, 249
Enoplognatha thoracica. 145, 249
Entelecara acuminata. 68, 213
Entelecara congenera 68, 213
Entelecara erythropus. 68, 214
Entelecara flavipes 68, 214
Episinus angulatus 146, 249
Episinus truncatus 146, 249
Eratigena agrestis. 20, 191
Eratigena atrica. 21, 191
Erigone atra. 68, 214
Erigone dentipalpis 69, 214
Erigonella hiemalis 69, 214
Erigonella ignobilis 69, 214
Erigonoplus foveatus 69, 186, 214
Erigonoplus globipes 70, 214
Ero aphana 113, 236
Ero cambridgei 113, 236
Ero furcata 114, 236
Ero tuberculata 8, 114, 188
Euophrys frontalis 128, 242
Euryopis flavomaculata. 146, 249
Evarcha arcuata. 128, 242
Evarcha falcata 129, 242
Evarcha laetabunda. 129, 242
Floronia bucculenta. 70, 214
Frontinellina frutetorum 70, 215
Gibbaranea bituberculata 29, 194
Gibbaranea gibbosa. 30, 194
Gibbaranea omoeda 30, 194
Glyphesis servulus 70, 215
Gnaphosa bicolor 47, 202
Gnaphosa lugubris 47, 202
Gnaphosa nigerrima 47, 203
Gnaphosidae 45
Gnathonarium dentatum. 71, 215
Gonatium paradoxum 71, 215
Gonatium rubellum. 71, 215
Gonatium rubens 71, 215
Gongylidiellum latebricola 71, 215
Gongylidiellum murcidum 72, 215
Gongylidiellum vivum 72, 215
Gongylidium rufipes 72, 216
Hahnia helveola 54, 206
Hahnia nava 54, 206
Hahnia ononidum 54, 206
Hahnia pusilla 54, 207
Hahniidae 53
Haplodrassus cognatus 47, 203
Haplodrassus dalmatensis 48, 203
Haplodrassus kulczynskii 48, 203
Haplodrassus moderatus 48, 203
Haplodrassus signifer. 48, 203
Haplodrassus silvestris 48, 203
Haplodrassus soerenseni 49, 203
Haplodrassus umbratilis 49, 203
Harpactea hombergi 45, 187, 201
Harpactea rubicunda. 45, 201
Hasarius adansonii 130, 242
Heliophanus aeneus 130, 242
Heliophanus apiatius 130, 188, 242
Heliophanus auratus 130, 243
Heliophanus cupreus 130, 243
Heliophanus dampfi 130, 243
Heliophanus dubius 131, 243
Heliophanus flavipes 131, 243
Helophora insignis 72, 216
Heriaeus graminicola. 157, 253
Heriaeus oblongus 158, 253
Holocnemus pluchei 121, 188, 239
Hygrolycosa rubrofasciata 105, 186, 232
Hylyphantes graminicola 73, 216
Hypomma bituberculatum 73, 216
Hypomma fulvum 73, 216
Hypselistes jacksoni 73, 216
Hypsosinga albovittata 30, 194
Hypsosinga heri. 30, 194
Hypsosinga pygmaea 30, 195
Hypsosinga sanguinea 31, 195
Hyptiotes paradoxus 165, 257
Icius hamatus 131, 188, 243
Improphantes decolor. 73, 216
Inermocoelotes inermis 21, 191
Jacksonella falconeri 73, 216
Kaestneria dorsalis 74, 217
Kaestneria pullata 74, 217
Kishidaia conspicua 49, 204
Kochiura aulica 146, 188, 249
Kratochviliella bicapitata. 74, 187, 217
Labulla thoracica 74, 187, 217
Larinia bonneti 31, 188, 195

8. INDEKS

- Larinia jeskovi* 31, 195
Larinioides cornutus 31, 195
Larinioides ixobolus 32, 195
Larinioides patagiatus 32, 195
Larinioides scolopetarius. 32, 195
Larinioides suspicax 32, 195
Lasaeola tristis 147, 249
Lathys humilis 44, 201
Lathys stigmatisata 44, 201
Latrodectus geometricus 147, 188, 249
Lepthyphantes leprosus. 74, 217
Lepthyphantes minutus 75, 217
Leptorchestes berlinensis 131, 243
Leptorhoptrum robustum 75, 217
Lessertia denticheles. 75, 217
Leviellus stroemi 33, 196
Linyphia hortensis 75, 217
Linyphia triangularis. 76, 218
Linyphiidae. 55
Liocranidae. 99
Liocranoeca striata 100, 230
Lophomma punctatum. 76, 218
Lycosidae. 100
Macrargus carpenteri. 76, 218
Macrargus rufus 77, 218
Mangora acalypha 33, 196
Maro minutus 77, 218
Marpissa muscosa 131, 243
Marpissa radiata 132, 243
Maso gallicus 77, 218
Maso sundevalli 77, 218
Mastigusa arietina 55, 207
Mastigusa macrophthalma. 55, 207
Megalepthyphantes nebulosus 78, 218
Megalepthyphantes pseudocollinus 78, 218
Mermessus trilobatus. 78, 188, 219
Meta menardi. 138, 246
Metellina mengei 138, 246
Metellina merianae. 138, 246
Metellina segmentata. 139, 246
Metopobactrus prominulus. 79, 219
Micaria dives 49, 204
Micaria formicaria 49, 204
Micaria fulgens 50, 204
Micaria micans 50, 204
Micaria pulicaria 50, 204
Micaria silesiaca 50, 204
Micaria subopaca. 450, 204
Micrargus apertus 79, 219
Micrargus herbigradus 79, 219
Micrargus subaequalis 79, 219
Microdipoena jobi 115, 188, 236
Microlinyphia impigra 80, 219
Microlinyphia pusilla. 80, 219
Micrommata virescens 137, 246
Microneta viaria 80, 219
Mimetidae 113
Minyriolus pusillus. 81, 219
Mioxena blanda 81, 220
Misumena vatia 158, 254
Miturgidae 114
Moebelia penicillata 81, 220
Mygalomorphae 19
Myrmarachne formicaria. 132, 244
Mysmenidae 115
Neon reticulatus 132, 244
Neon valentulus. 132, 244
Neoscona adianta. 33, 196
Neottiura bimaculata. 147, 250
Neriere clathrata 81, 220
Neriere emphana. 82, 220
Neriere montana 82, 220
Neriere peltata 83, 220
Neriere radiata 83, 220
Nesticella mogera 116, 188, 237
Nesticidae 116
Nesticus cellulanus 116, 237
Nigma flavescens 44, 201
Nigma walckenaeri 44, 201
Notioscopus sarcinatus 83, 220
Nuctenea silvicultrix 34, 196
Nuctenea umbratica 34, 196
Nurscia albomaculata 165, 188, 257
Nusoncus nasutus. 83, 187, 220
Obscuriphantes obscurus 83, 221
Oedothorax apicatus 84, 221
Oedothorax fuscus 84, 221
Oedothorax gibbosus 84, 221
Oedothorax retusus. 84, 221
Oryphantes angulatus 84, 187, 221
Ostearius melanopygius 85, 188, 221
Oxyopes ramosus 116, 237
Oxyopidae 116
Ozyptila atomaria 158, 254
Ozyptila brevipes 158, 254
Ozyptila claveata 159, 254
Ozyptila gertschi 159, 254
Ozyptila praticola. 159, 254
Ozyptila pullata 159, 254
Ozyptila scabricula 160, 254
Ozyptila trux 160, 254
Pachygnatha clercki 139, 246
Pachygnatha degeeri 140, 246
Pachygnatha listeri 140, 246
Paidiscura pallens. 148, 250
Palliduphantes alutacius 85, 221
Palliduphantes pillichi 85, 221
Panamomops mengei 85, 222
Pandava laminata 165, 257
Parapeleopsis nemoralis 86, 222

- Parasteatoda lunata* 148, 250
Parasteatoda simulans 148, 250
Parasteatoda tabulata 149, 250
Parasteatoda tepidariorum 149, 250
Pardosa agrestis 105, 232
Pardosa agricola 105, 233
Pardosa alacris trilob. 106, 188, 233
Pardosa amentata 106, 233
Pardosa bifasciata 106, 233
Pardosa hortensis 107, 233
Pardosa lugubris 8, 107, 233
Pardosa maisa 107, 233
Pardosa monticola 108, 233
Pardosa paludicola 108, 233
Pardosa palustris 108, 234
Pardosa prativaga 108, 234
Pardosa pullata 109, 234
Pardosa riparia 109, 234
Pardosa saltans 109, 234
Pardosa sphagnicola 110, 187, 234
Pelecopsis elongata 86, 222
Pelecopsis mengei 86, 222
Pelecopsis parallela 86, 222
Pelecopsis radiciala 86, 222
Pellenes nigrociliatus 132, 244
Pellenes tripunctatus 133, 244
Peponocranium orbiculatum 86, 187, 222
Phaeoecedus braccatus 50, 204
 Philodromidae 116
Philodromus albidus 116, 186, 237
Philodromus aureolus 117, 237
Philodromus cespitum 117, 237
Philodromus collinus 118, 237
Philodromus dispar 118, 237
Philodromus emarginatus 118, 237
Philodromus fuscmarginatus 118, 237
Philodromus margaritatus 118, 238
Philodromus poecilus 119, 188
Philodromus praedatus 119, 186, 238
Phlegra fasciata 133, 244
 Pholcidae 121
Pholcomma gibbum 149, 250
Pholcus alticeps 121, 239
Pholcus opilionoides 122, 239
Pholcus phalangioides 123, 239
 Phrurolithidae 122
Phrurolithus festivus 122, 239
Phrurolithus minimus 123, 139
Phrurolithus pullatus 123, 240
Phylloneta impressa 150, 250
Phylloneta sisypchia 150, 250
Pirata piraticus 110, 234
Pirata piscatorius 110, 234
Pirata tenuitarsis 110, 234
Piratula hygrophila 110, 235
Piratula insularis 111, 235
Piratula latitans 111, 235
Piratula uliginosa 111, 235
Pisaura mirabilis 124, 240
 Pisauridae 123
Pistius truncatus 160, 255
Pityohyphantes phrygianus 87, 222
Platnickina tinctoria 150, 251
Pocadicnemis juncea 87, 222
Pocadicnemis pumila 87, 223
Poecilometes variegata 87, 223
Porrhomma convexum 87, 223
Porrhomma errans 87, 223
Porrhomma microphthalmum 88, 186, 223
Porrhomma oblitum 88, 223
Porrhomma pallidum 88, 223
Porrhomma pygmaeum 88, 223
Psammitis ninnii 160, 255
Psammitis sabulosus 161, 255
Pseudeuophrys erratica 133, 244
Pseudeuophrys obsoleta 133, 188
Pseudicius encarpatus 133, 244
Psilochorus simoni 122, 239
Rhysodromus histrio 119, 238
Robertus arundineti 151, 251
Robertus insignis 151, 251
Robertus lividus 151, 251
Robertus neglectus 151, 251
Robertus scoticus 152, 251
Robertus unguulatus 152, 187, 251
Saaristoa abnormis 89, 223
Saloca kulczynskii 89, 187, 224
 Salticiade 125
Salticus cingulatus 134, 244
Salticus scenicus 134, 245
Salticus zebraneus 134, 245
Satilatlas britteni 89, 224
Sauron rayi 89, 224
Savignia frontata 89, 224
Scotina celans 100, 230
Scotina palliardii 100, 230
Scotophaeus quadripunctatus 51, 205
Scotophaeus scutulatus 51, 205
Scytodes thoracica 137, 188, 245
 Scytodidae 137
Segestria senoculata 137, 246
 Segestriidae 137
Sibianor aurocinctus 135, 245
Sibianor laevis 135, 245
Silometopus elegans 89, 224
Silometopus reussi 89, 224
Simitidion simile 152, 251
Singa hamata 34, 196
Singa nitidula 34, 196
Sintula corniger 90, 224

8. INDEKS

Sparassidae	137	Thomisidae	156
<i>Spiracme striatipes</i>	161, 255	<i>Thomisus onustus</i>	161, 255
<i>Steatoda albomaculata</i>	152, 251	<i>Thyreosthenius biovatus</i>	93, 226
<i>Steatoda bipunctata</i>	152, 252	<i>Thyreosthenius parasiticus</i>	93, 226
<i>Steatoda castanea</i>	153, 252	<i>Tibellus maritimus</i>	120, 239
<i>Steatoda grossa</i>	153, 252	<i>Tibellus oblongus</i>	120, 239
<i>Steatoda triangulosa</i>	153, 188, 252	<i>Tiso vagans</i>	94, 226
<i>Stemonyphantes lineatus</i>	90, 224	<i>Titanoeca spominima</i>	165, 257
<i>Styloctetor compar</i>	90, 224	Titanoecidae	165
<i>Syedra gracilis</i>	90, 225	<i>Tmarus piger</i>	161, 186, 255
<i>Synageles hilarulus</i>	135, 188	Trachelidae	165
<i>Synageles venator</i>	135, 245	<i>Trachyzelotes pedestris</i>	51, 205
<i>Talavera aequipes</i>	136, 245	<i>Trematocephalus cristatus</i>	94, 226
<i>Talavera aperta</i>	136, 188	<i>Trichoncus affinis</i>	94, 226
<i>Talavera monticola</i>	136, 188	<i>Trichopterna cito</i>	94, 227
<i>Talavera parvistyla</i>	136, 245	<i>Trichopternoides thorelli</i>	95, 227
<i>Talavera petrensis</i>	136, 188	<i>Trochosa robusta</i>	111, 235
<i>Tallusia experta</i>	90, 225	<i>Trochosa ruricola</i>	111, 235
<i>Tapinocyba biscissa</i>	91, 225	<i>Trochosa spinipalpis</i>	112, 235
<i>Tapinocyba insecta</i>	91, 225	<i>Trochosa terricola</i>	112, 235
<i>Tapinocyboides pygmaeus</i>	91, 225	<i>Troxochrus scabriculus</i>	95, 227
<i>Tapinopa longidens</i>	91, 225	<i>Typhochrestus digitatus</i>	95, 227
<i>Taranucnus setosus</i>	91, 187, 225	Uloboridae	165
<i>Tegenaria campestris</i>	21, 191	<i>Uloborus plumipes</i>	166, 257
<i>Tegenaria domestica</i>	22, 192	<i>Walckenaeria acuminata</i>	95, 227
<i>Tegenaria ferruginea</i>	22, 192	<i>Walckenaeria alticeps</i>	95, 227
<i>Tenuiphantes alacris</i>	92, 225	<i>Walckenaeria antica</i>	96, 227
<i>Tenuiphantes cristatus</i>	92, 225	<i>Walckenaeria atrotibialis</i>	96, 227
<i>Tenuiphantes flavipes</i>	92, 226	<i>Walckenaeria capito</i>	96, 227
<i>Tenuiphantes mengei</i>	92, 226	<i>Walckenaeria corniculans</i>	96, 228
<i>Tenuiphantes tenebricola</i>	93, 226	<i>Walckenaeria cucullata</i>	97, 228
<i>Tenuiphantes tenuis</i>	93, 226	<i>Walckenaeria cuspidata</i>	97, 228
<i>Tetragnatha dearmata</i>	141, 247	<i>Walckenaeria dysderoides</i>	97, 228
<i>Tetragnatha extensa</i>	141, 247	<i>Walckenaeria furcillata</i>	97, 228
<i>Tetragnatha montana</i>	141, 247	<i>Walckenaeria incisa</i>	97, 228
<i>Tetragnatha nigrita</i>	141, 247	<i>Walckenaeria kochi</i>	98, 228
<i>Tetragnatha obtusa</i>	142, 247	<i>Walckenaeria mitrata</i>	98, 228
<i>Tetragnatha pinicola</i>	142, 247	<i>Walckenaeria monoceros</i>	98, 228
<i>Tetragnatha reimoseri</i>	142, 247	<i>Walckenaeria nodosa</i>	98, 229
<i>Tetragnatha striata</i>	142, 247	<i>Walckenaeria nudipalpis</i>	98, 229
Tetragnathidae	138	<i>Walckenaeria obtusa</i>	98, 229
<i>Thanatus arenarius</i>	119, 186, 238	<i>Walckenaeria unicornis</i>	98, 229
<i>Thanatus formicinus</i>	120, 238	<i>Walckenaeria vigilax</i>	98, 229
<i>Thanatus pictus</i>	120, 238	<i>Xerolycosa miniata</i>	113, 235
<i>Thanatus sabulosus</i>	120, 238	<i>Xerolycosa nemoralis</i>	113, 236
<i>Thanatus striatus</i>	120, 238	<i>Xysticus acerbus</i>	161, 255
<i>Theonoe minutissima</i>	154, 187, 252	<i>Xysticus audax</i>	162, 255
Theridiidae	143	<i>Xysticus bifasciatus</i>	162, 255
<i>Theridion melanostictum</i>	154, 188, 252	<i>Xysticus cristatus</i>	162, 256
<i>Theridion mystaceum</i>	154, 252	<i>Xysticus erraticus</i>	163, 256
<i>Theridion pictum</i>	154, 252	<i>Xysticus ferrugineus</i>	163, 256
<i>Theridion pinastri</i>	155, 252	<i>Xysticus gallicus</i>	8, 163, 188
<i>Theridion varians</i>	155, 253	<i>Xysticus kochi</i>	163, 256
<i>Theridiosoma gemmosum</i>	155, 186, 253	<i>Xysticus lanio</i>	164, 256
Theridiosomatidae	155	<i>Xysticus lineatus</i>	164, 256

- Xysticus luctator* 164, 256
Xysticus luctuosus. 164, 256
Xysticus ulmi 164, 256
Yllenus arenarius. 37, 186, 188, 245
Zelotes aeneus 51, 205
Zelotes apricorum 51, 205
Zelotes clivicola 52, 205
Zelotes electus. 52, 205
Zelotes erebeus 52, 205
Zelotes latreillei. 52, 205
Zelotes longipes 52, 206
Zelotes „nonexiguus” 52, 188, 206
Zelotes petrensis 53, 206
Zelotes subterraneus 53, 206
Zilla diodia 35, 196
Zodaridae 166
Zodarion germanicum 166, 257
Zodarion rubidum 166, 188, 257
Zora armillata 114, 236
Zora nemoralis 115, 236
Zora silvestris. 115, 236
Zora spinimana. 115, 236
Zygiella atrica. 35, 196
Zygiella x-notata 35, 196

Robert Rozwałka – doktor nauk biologicznych, zoolog, specjalizujący się w badaniach pajków (Araneae) i kosarzy (Opiliones) wyspecjalizowanych w Polsce i Europie Środkowej. Autor monografii o kosażach Polski oraz ponad 150 publikacji i komunikatów zjazdowych poświęconych pajęczakom oraz rzadkim i chronionym gatunkom kregowców, bezkręgowców i gęzów. Popularyzator wiedzy o pajęczakach i innych stawonogach w ramach licznych wystąpień w radiu i telewizji oraz otwartych wykładów, prezentacji i warsztatów adresowanych do szerokiego grona odbiorców, m.in. Pajaki w mitologii, kulturze i popkulturze; Czy pajaki są straszne; Seks w świecie pajków

Jadwiga Stachowicz – doktor nauk rolniczych w zakresie chemii środowiska. Z wykształcenia chemik, z zamiłowania – przyrodnik. Autor kilku publikacji na temat rzadkich nowych gatunków dla flory i fauny Polski. Zainteresowania naukowe skupiają się na projektowaniu związków o działaniu biologicznym m.in. fungicydów. Waznym elementem aktywności zawodowej jest działalność popularyzatorska. Obejmuje ona wykłady publiczne oraz ćwiczenia warsztatowe adresowane do starszych jak i młodszych odbiorców, m.in.: Chemizany język przyrody; Czy możliwy jest dzień bez chemii; Chemia codziennie perfumuje twoje życie; Chemia roślin barwierskich

